

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a **Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported** (CC BY-NC 3.0) license.

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

2333

2031201

7-36

1-2

ՀԱՐԱԿԱՆ

203

Հ-36

ՇԱՐԱԿԱՆ

ՀՈԳԵՒՈՐ ԵՐԳՈՅՄԱՆ

ՍՈՒՐԲ ԵՒ ՈՒԴԳՂՔԱՆՈՒ
ԵԿԵՂԵՑԻՈՅՍ

ՀԱՅՐԱՍՏԱՆԵԱՅՑ

ՅՕՐԻՆԵԱՂ

Ի ՍՐԲՈՑ ԹԱՐԻՄԱՆՉԱՅՆ ՄԵՐՈՑ ԵՒ Ի ՍՐԲՈՑ
ԸՆՈՐՀԱՆԻՈՅՆ ԵՒ ՅԱՅԼՈՑ ՍՈՒՐԲ ՀԱՐՑ ԵՒ
ՎԱՐԻԱԴԵՍԱՑ

Ի ՀԱՅՐԱՍՏԱՆԵՏՈՒԹԵԱՆՆ Տ .
ՄԱՏԹԻՆՈՍԻ ԸՅԳԱՍԶՐ
ԵՒ ԸՍՏՈՒՄԵՐԵՆՏԻՐ ԿԱ
ԹՈՒԴԻԿՈՍԻ ԸՄԵՆԱՅՆ
ՀԱՅՈՑ

ԵՒ

ԸՄԱՆԵՏԻ ՏԻՐՈՒԹԵԱՆՆ

ԻՍ ԼՅՄԻՆՈՒՆ

ՀՅԺ=1864

13 JUL 2013

58713-67

Որք չհարանո հոգ-ոյն արբիհիւ ընդ ժամանակս ժա-
նանսի երգիցի զէղանակս-որ երգն շարտեանց :

Վ. Եւս՝ սքն իսահակ և սքն Սե-
րովս՝ ասացին զուծն եղանակաւ որ ձայն-
սըն, և զերկու ձայն ստեղիս :

Ա. Լիլա՝ սքն իսահակ՝ զՎազարուն,
և զկարգն Լազ շաբաթուն :

Բ. Իւ սքն Սեւրովս՝ զկարգն Լիաշ-
խարուծեան :

Գ. Սուրբն Սոխէս քերթող՝ զՂրա-
գալուցի Ուրախացիւն, զկարգ Օննդեա-
նըն և զԼինթառամն, զՏեառնընդառաջին,
զՅարուծեան հարցսն, և զառաջին պատ-
կերսն հոգւոյ գալստեան, զՎարդավա-
ռի և զՎերախոխման, և զՍեծացուս-
ցէքն :

Դ. Իսկ՝ սուրբ զԼիւսօնին, զԹազա-
ւորացն, զԼաքեւոյն, զՅօհաննուս, զսրբ-
ւոյն՝ Իրիգորի, զՍարգարէիցն, և զՎար-
դանանցն, զայս ամեհայն՝ ոմանք Լիանկայի
տան, և ոմանք Խորենացւոյն :

Ե. Սոխ-իաննոս սիւնեցի առաջինն՝ որ
յաշակէրտաց անտի սրբոյ Թաւրգմանչաց,
զէօթն ձայնսն Լազ օրհնութեանց :

Զ. Յօհան Բանդակունին՝ զԼիսկիզբն
բանն աստուած՝ զհամբարձին, զոր ոմանք
() անեցւոյն տան :

Է. Տէր Սովետան՝ զհոփսիմեանց Լի-

ձինքն, և զհարցն :

Ը . Սուրբն Խաչակ 'Ջորափորոյ' որ գընաց ընդդէմ տաճկաց' զԽաչին, զԼիկէշեցւոյ, Օ կենդանագիր անարատն, և ըզ

Տէրերինիցն՝ Որ զարդարեաց :

Թ . Սուրբն (Յօհանն) Զնէցի իմաստասէրն՝ զկարգ Սեծ տօնիցն :

Ժ . Ստեփաննոս սիւնեցի երկրորդն՝ ըզՍրբութիւն սրբոց՝ Խաչին . զոր ոմանք Ստեփաննոսի Սոկաց եպիսկոպոսի տան՝ որ Լաւարանցի եւս կոչի :

ԺԱ . Պետրոս գետադարձն՝ զհանգստեան շարսկանան, զՍարտիրոսացն, և ըզբազուժմն 'ի Սանկտեացն :

ԺԲ . Գրիգոր մագիստրոսն՝ զՕրս ըսապատիւերին . զոր այլք՝ Խաչակայ ձորափորեցւոյ տան :

ԺԳ . Յակոբ վարդապետն սանասնեցի՝ զՅանսկղբնական ծոցոյ հօրն՝ զՈշորմեան հանգստեան :

ԺԴ . Գրիգոր վկայասէր՝ եղբայրն Դ Զ նորհալւոյն՝ զՍորհուրդն անձառն, և ըզՍեծասրաչն :

ԺԵ . Յօհաննէս վարդապետն Սարկուազ կոչեցեալ՝ զՍեւոնդեանց դ' մանկունք՝ զՊայծառացան այսօրն :

ԺԶ . Սուրբն Ներսէս շնորհալի՝ զՍաւային Լազ օրհնութեան, զԼաթամասնիցն, զՍիւնուէացւոցն, զԼճուհացից ամե

նայն Կիւրակէիցն, զՆաղիազարդի հար-
ցըն. զՀոգւոյ գալստեանն չորս պատկերան.
զՎարդափառի զերկու պատկերան, և ըզ-
զՓոխման զերկու պատկերան. զՅօհան-
նու Դ՝ հարցն. զՍարգսրէից Դ՝ հարցն.
զՀրէշտակապետացն, զՆորահրաշ Վար-
դանանց, զԴեւոնդեանցն, և զԼյաւորան-
ճառն, զՆորոգոշն, զԼստուած անեղն,
զԼրարչականն, զԼրեւազայի շարական-
սըն, զ() Երհնեմբ զքեզն. զՆայեաց սիրովն,
և զԻքէն հայցեմբն. և ըստ ոմանց՝ զսուրբ

Յակոբայն ևս սորա է ասացեալ :

ԺԵ. Ներսէս լամբրոնացին՝ զԼյաւոր-
յաբեաւն, զՆորոգեալ կղզիքն, զՀամ-
բարձմանն և զԹուանցն :

ԺԶ. Պրիգորսկեւոացին՝ զԼրեւազական
սրդարու թեանն սրբոյն Յօհաննու մկրտ-
չին :

ԺԸ. Կաչատուր վարդապետն տարօնեցի՝
զԿորհուրդ խորինն :

Ի. Վարդան վարդապետ մեծն՝ զՍրնա-
խիմացն, զԿանասաման ծովէն, զԹարգ-
մանչաց օրհնութիւնն՝ զՍրբ զարդարե-
ցինն, և զսուրբ Սարգսի օրհնութիւնն՝
զԼմենասուրբ Էրրորդութեանն :

ԻԱ. Յակոբ կղացցին զԼրգեցեք ու-
ղիքն :

ԻԲ. Յօհաննէս վարդապետն պրուզ՝ ըզ-
սրբոյն Ներսէսի Որ ըզլոյս անճառն,

ՉԼ՝յսօր զուարճայեալն և զԼեւինք ա-
մենայնն սուրբ Լուսաւորչին, և զՅա-
ւուրս վերջինն :

ԻԳ . Կիրակոս վարդապետն Լճնկացի՝
ՉԼ՝ըեւելք գերարիինն . զոր ամանք Կի-
րակոսի Թարգմանչի տան, որ էր աշա-
կերտ Գրիգորի վկայասիրին մեծի :

նին 'ի հօրէ՛ ծընեալ նախ քան զաշու-
 ակն . որ ըզլոյսն երկնային ծագեցեր
 մարդկան ըզլուծիչ մեղաց մըթութեան .
 մաշխեալ բանին փրկիւ՛լ զմեզ 'ի մեղաց
 մերոց :

Ա՛յսօր լըցաւ խոստովմն տատուծոյ սո-
 նահապետան 'ի զաւանկէ՛ նոցին օրհնիլ ա-
 մենայն ազանց . զի՛ յարմատոյ նոցին բըղ-
 խեաց կոյսըն սուրբ՝ որ ծընալ ըզբանին
 բարձօղ մեղաց նախահօրն . փառքս տա-
 ցաւք տուողին մեզ զօրհնէլն 'ի կանայս :
 Ա՛յսօր բո՛ւսաւ յաննայէ մո՛րենին մարի-
 ամ՝ յոր վառեցաւ հո՛ւրն անտուածա-
 յին . զոր ետես մո՛վսէս զօրինակ կուսին
 քսինա լըցեալ ընտո՛վն անմատոյց . փա-
 ռքս : Ա՛յսօր գա՛ւինքն օրինականքն յո-
 վակիմ՝ ե՛ աննա ետուն մեզ ըզգեղմն ըն-
 դա՛ւնիչ ըզցօղն երկնային . յորմէ հոսեաց
 անձրեւըն կենաց ե՛ բըղխեց աշխարհի՛ աշ-
 բիւրն խնամոյց . փա՛ : Ա՛յսօր ծընաւ մայրն
 տմո՛ւլ ըզքեզ յարմատոյն յեսսեայ ծառ
 կենաց ծագկեալ տիրուհի . որ ետող
 մարդկան 'ի ծամու պըտուղ զհացըն կե-

նայց զիջեալն 'ի յերկնից • բարեխօսեա
սրբբո՛ւհի՞ր վասն անձանց մերոց :

Ո՛ր զնախագրեալսն յառաջագոյն գու- հրց
շակո՛ւթեամբ մարգարէիցն • կատարեցե՛ր դի
հայր երկնաւոր տա՛նձ վ ըզկոյսն 'ի յան-
նայէ • ըզքե՛զ բարեբանե՛մք արձ' հա՛լցլն ✓
մերոց : Ո՛ր 'ի լո՛ւմն անձա՛ռ ծնընդեան
ըստ եսայեայքո՛րի կուսէ՛ն, այսօր հրա՛շի՛ւք
հօր մի՛ածին յա՛մո՛ւլ մօրէ ըզմայրլն քո
պարգեւեցե՛ր • ըզքե՛զ : Ո՛ր զօրինակ
մարիամու հոգիդ ցո՛ւցե՛ր մարգարէին •
այսօր զաւանկ յովակիմայ ետո՛ւր ըզլեա՛ռըն
վիմածին, ըզքե՛զ : Ո՛ր Զտէրօրհնեցե՛ք բար- գ
ճըր արարէք ըզնա՛ յաւիտեան : Ո՛ր Զ՛ւար-
ճացիր սիօնըդ հին հանդիսարան տեսա-
նողացն, որ բազմաճոյն օրինակօք գո՛ւշա-
կեցեր ըզճե՛զ բանին տեսուն աստուծոյ
բար : Ո՛ւրախացի՛ր եկե՛ղեցի դուստրդ ✓
վերինն սիօնի • քանզի ծընա՛ւ 'ի յաննա-
յէ մա՛քո՛ւր ծընօղ քոյն վեաայի՛ • բար :
Ի՛նչ հանայք և ժո՛ղովուրդք տօնախը՛մ-
բօղք ծնընդեան կուսին • ընդ յովակիմայ
և ամնայի ծնողայ սրբբոյ ծնողի բանին

բարձր ամ :

մեծ

Վաստակետացն աբրահամու խանհանայ
և յակոբայ . պարգևեցաւ ի յանտուծոյ
կոյս մանրիամ զոչսորը նոցին . երանեն
ազգ և անգինք այսօր ըզծնեանդ ի յան
նայէ : Վշախն և մայր կենաց աջոյն ծը
նօղ հօր միածնին . որ առ ի քէն մարմնովե
նկէց զամբարտաւանն յաթուոյ . երա :
Որ բարձրացոյց զանկեալ բնովն ի քէն
ծնընդեամբ որդին յերկինս . ըզկարօ
տեալուն ելից հացիւ և զմեծաստօնն ե
լոյծ ունայն . երա :

որ
բի

Որ ողորմեցար ի մեղքս ծնեալ մարդկան
հայր երկնաւոր ըստ մարգարէին . և ե
տուր բնով թեանս այսօր պարգև ըզկոյսն
առբբ ըզծնօղ որդւոյդ միածնի . մանթա
նօք սորամ տէր մեզ ողորմեա : Որ ցօղե
ցեր ի մեզ յամուոյ օրինաց որդիդ այսօր
զկոյսն մարիամ . յորմէ ծընաւ մարմնով
և բարձեր նովաւ ըզմեղս նախաստեղծին
աղամայ . մանթա : Որ մաքրեցեր հոգիդ
առբբ ըզսիրտ և զարգանտ մօր քո փա
ռակցին . այսօր յամով ծնողաց նորին ե

6

սուր ըզմայր բանին զօրհնիչն ևայն .

մաղթա :

Այսօր ցընծան երկնայինքն և պարա-
ւեալ ՚ի բարձունս , երգեն զերգըս հոգ-
ևորս յաւո՞ւր ծնընդեան սրբուհւոյն :
Այսօր վերինն սիօն գոչէ զերգըս սրօ-
բէնցն . զերեքսրբեանն անելով յաւո՞ւր
ծնընդեանսր : Այսօր անտէ՛ղք և լուսին
ընդ արեւո՛ւ հրրձուելով . գովէն ըզլոյսն
՚ի հօրէ՛ յաւո՞ւր ծնընդեան լուսոյ մօրն :
Այսօր ծերքն օրինակա՛նք մանկամբնո՛-
ւոյ սիօնի . երիտասարդք և կո՛ւսանք խըն-
դան ծնընդեամբ տիրուհւոյն : Այսօր
գովենք անաքելոցն և պարլ՛ք նախատե-
սացն յաւո՞ւր ծնընդեան մօր բանին եր-
գեն ըզփառս ի բարձունս :

() ան կենաց տնկեալ յաղին սուրբ
կոյս . որ ըզհայրածինն բըղխեցեր զծա-
ղիկ . և ետո՞ւր ի ժամու զորդին պըտո՞ւղ
մարդկան . զորոյ զմարմինն ճաշակեալ
անմահացա՛ք յուսով . վասնորոյ օրհնաբա-
նեմք ըղբե՞զ յաւո՞ւր քո՛ ծնընդեան : Բա՛-
նաւոր երկիր տիրուհի և անդառառան մա-

աէբ

ճշ
գկ

քուր ի փշոց մեղաց. որ ըզբո՞յսն երկնային
 առանց սեբման ծընար. որով զկենացն ե-
 սուր ըզհայ սովեալ բնութեանս. վասն
 լ՛մա թեթե յերկրային ցանկնութեանց
 սուրբ կոյս. և վառարանն աստուածային
 բոցոյն. որ ըզցօ՞ղն հայրաբնոյն անձրե-
 եցե՛ր ՚ի բանական երկիր. որով բնութե՛ս
 բուսան արդարութեան քբ բոյք. վասն ու
 ՚ի որ սիօն ծընեալ մանկո՞ւնք սուրբ
 աւանդանաւն. շնորհազարդեա՞մք հոգ-
 ւովն աստուծոյ. օրհնեցէ՛ք զհայրն երկ-
 նաւոր յաւուր ծնընդեա՞մն սրբո՛ւհւոյ
 կո՛ւսին. յոր օրհնեցա՞մք յանձնիցնա՛ն
 նւոյն : լ՛րեա՛մք գառնն անարատի՞ն
 փըրկեալ ժողովո՛ւրդք. յաւուր ծնընդ-
 եա՞մն մօ՛ր անտանե՛լոյն, զովեցէ՛ք ըզ-
 միածինն որ հաճեցա՛ւ առնո՛ւլ մարմնն
 անսերմն ին՛մանէ. յոր : Յառատարո՛ւղիս
 շնորհաց հոգւոյն լո՛ւսազարդեա՞մք անզգ
 հեթանոսաց. յաւուր ծնընդեա՞մն մօ՛ր
 բանին ծնողի, զփառանկից որդւոյ զհոգին
 բարեբանեցէ՛մք հոգե՛ւոր երգով. որ
 մաքրազարդեա՞մք զմարմնարան որդւոյն :

հօր
 գծ

Ահռն Յաւիթայ և Լէնայի՝ ծնողաց պէտ,
Լէսոսաճաճիկն :

Ո՛ր նախիմանց իմաստութեամբ տնօրինեցեր զխորհուրդս մ'է եկեղեցւոյ . խորագոյն արիւեան ճիմունս հաստատութեան ըզդպսս արդարոց . անշանօք սոցան խընայեալ ի մեզ : Ո՛ր զօրհնութիւնն նախաստեղծիցն անձազոյգ արուաց և ի գաց . պայծառացեալ վայելչապէս ծանկեցողցեր այսօր ի յովակիմ և ի յաննայ . անշա : Ո՛ր ըզխոստովմն աբրահամուն նահապետին մեր ըստ հոգւոյ . քահանայական և թագաւորական գաւազանացըն Ռացեալ ցողցեր այսօր ի յաննայէ , անշանօք :

Լէսոսաճաճիկն :

Լէսոսի՛ղբն անձառեղձ անբաւ զօրութիւն . որ յըսկըզբանց յաւիտենից խնամարկեցեր զորդիս անամայ . գերագոյն այսօր շնորհիւ փայլեալ ցողցեր ծընընդեամբ զմայր միանձնի՛ղբն ընտրելոյ . անշա : Ո՛ր յանէից բանիւ գոյացողցեր զաշխարհս ամենայն . այսօր մար

Բ
օրհ
ան

զասիւրեւալ տնօրինաբար ի յաննայէ ան-
 կեր հիմունն նորոյ աշխարհի . անշա : Ի
 յամուլ երկրէ այսօր բուսաւ մեզ բա-
 րեբէր բոյսն բարի . շուշան հովտաց ծա-
 զիկն զաշտաց միամայրն մարիամ ար-
 մատ տընկոյն անմահութեան . անշա :

Տրց
 զճ Ո՛ր ՚ի վերայ քերօբէից նըստեալ հանգ-
չիս բանդ անտուած . այսօր հրաշարիա-
պարգէօք ցուցեր ծնընդեսմը ՚ի յաննայէ
անթու փառաց յերկրի զսուրբն մարի-
ամ . օրհնեալ տէր աստուած հա՛րցն
մերոց : Ո՛ր ՚ի լեւինն քորեբայ փայա-
 տանկեալ հուրդ աստուածային հոգմով
 և շարժմամբ յայտնեալ ի պակուցումն
 սուրբ մարգարէին . այսօր գլխութեամբ
 և ողորմութեամբ յարմարեցեր տեղի
 իջման . անձառելի խոնարհութեամբ ի
 յօդ հանդարտ զօրինանկեալն մարիամ .
 օրհ : Ո՛ր ՚ի կանոն ժամանակաց ստորա-
 գրեցեր զանօրէնութեան քոյ ըղտեղի .
 տաճար և քաղաք շինեալ բարձօղ ան-
 ուանըդ քում բարձրելոյ . այսօր ասու-
 դալիս յայտնեալ ցուցեր բնակարան

անութեան քո զսուրբ կոյսըն մարիամ .
 օրհն : Բ' զտէր օրհնեցէք . բարձր արարէք
 ըզ ծնեանն այսօր ըմանր մաքուր բանին
 ըզմեի՛ շտ կոյսն : Ա' ի զօրանց հոգեղինաց
 երգաբանեան՝ սրբբուհին . ըզծնեանն
 այսօր օրինօք բնութեան զմանրն անտու-
 ծոյ բանին ի վերքան ըզբնութիւնս . բար-
 ձր արա : Ա' ի դասուց մարգարէից և
 յերջանիկ անաբեւոյցն օրհնաբանեա՛լ տի-
 բուհին . ըզընծի՛չ երկանցն եւայլ զմայ-
 ըն կենաց ծնեանն այսօր ի՛ յաննայէ ,
 բարձր արա :

7

Անուծտ խաղաղութեան և արուսեանի
 զուարթարար . այսօր մարիամ սրբբու-
 հին ի վանորս քոքս ծագեաց մեզ ընս
 յորդուոյ օրինաց . անդանդար երգով սոբօք
 ըզքեզ մե՛ շտ մեծացնւցանեմք : Ղ' ը-
 րանտ անտուածային և անւեւք ի մա-
 նանի . այսօր մարիամ հրաշագեղ ծը-
 նեալ ի յաննայէ ի մայրութիւն քո հրա-
 շիրեալ քրիստոս որդի անտուծոյ . անդա :
 Տանգանի ապրեցուցիչ և տանաւար
 անբահամեան անտուածընկալ . այսօր մա-

մեծ

ընամ ընսնայց՝ միմեքին ծնունդ
յայտնեալ ծնողաց, ի ծնողութիւն քո
կոչեցեալ միմեքին որդի անտուծոյ, ան-
դամ:

որդ

Ընծառելի՛դ աստուած անշնական ի
հրեղինաց, այսօր հաճեցա՛ր ի հողեղինաց
յայտնել թա՛րգման աստուածուէ՛րդ քո
զմի՛շտ կոյսը՛ն մարմնամ, անշօթիւք սորա՛
որդումեա մեզ անտուծո՛ւ: Ընժամանակ ծո-
ցոյ ծնունդ հօր է՛ական այսօր սրբեցե՛ր
յորո՛վայնէ ժամանակա՛ւ մայր ի մօրէ ան-
ճառ մարդեղութեամբ, անշօթիւք: Յա-
ռանջ քան զարուսեալ անմայր ծնունդ
հօր ի յերկինս, այսօր ընտրեցե՛ր ի մաս-
տուծեամբ զմայր անարատ անհայր ծը-
նըդեան քո՛ ի յերկրի, անշօ:

տէր

Թա՛գաւոր փառաց աստուած հոգի՛դ
կե՛դանարար, ի շնորհաբաշխ աւուր մեծի
ծնընդեան լա՛րիամու զըւտեր դաւթի
թա՛գաւորի՛ծ, նորոգեա՛լ զկենդանութիւն
մերոյ թա՛գաւորի՛ն, զի՛ օրհնեցո՛ւք
ըզքե՛զ ահէ՛ր այժմ և յա՛ւիտեան: Ընդ-
բիւր կենաց և փրկութեան մերոյ հոգի՛

Տօ՛ր և՛ որդւոյ • Ե՛ յանժամոցն յետեայ բը՛
 ղիման գա՛ւաղանի՛ հանեալ ժամո՛ճւ • շը
 նորհանգիստի պայծա՛ռացո զգաւանգան իշ-
 խանութեան մերոյ հայրապետի՛ն • զի
 օրհն : | Բո՛ւմն անխարհի և ճառանգայթ ի-
 մանայի հոգիդ սո՛ւրբ անտուծոյ • Ե՛ ցըն-
 ծո՛ւթեան աւուր լը՛րման ուրախութեան
 յովակիմայ և աննայի՛ն անշոթի՛ւք սոցա՛լը •
 ցո զպէտրա կարեաց հայաստանեայց ե՛-
 կեղեցւո՛ւն • զի՛ օրհնեացո՛ւք ըզքե՛զ
 տէր այժմ և :

Ար ՚ի բարձրութի՛նս երկնից բարձր ճշւ
 բանիւք բարեբանի՛ն սըրբո՛ւհի • Ե՛ լի՛-
 բանանէ՛ դիմեալ հարսն ըզքեցեալ այսօր
 զարեգանն արիեալ ըզքե և ընդ ոտի՛ւք
 զը՛ւսինն ըստուերանեան • օրհնութի
 երգով եկեղեցի՛ք տիեղերաց այսօր տօ-
 նեն ըզյիշատակ ծննդեան քո ՚ի մօրէ :

Ա՛ եհանգոյն սերօբէից և բանգաջեայքե-
 րօբէի՛ց տիրամայր անտուածածին • տա՛-
 պանակ կըտակի սափա՛ւր ոսկի խորհրդաւոր
 խորան բանին Տօ՛ր բարձրե՛լոյ • օրհնո՛ւ :

Սարգարէի՛ց հանդիսարան և գրաւական

կենաց մարդկան մարիամ աստուածամայր
ընդունարան եօթնարկեան շնորհաց խա-
րիսխ յունսոյ հաստատութե՛ր զնգաթիւ
աւո՛րց զարո՛ցս անցաւորաց : օրհնու-
թեամբ երգով եկեղեցիք տիեզե :

Ասան Աւետիաց սուրբ Ասորո-տօմօսին :

Գ
օրհ
ան

ԽՍՈՐհուրդն անձառ ծածկեալն յազ
գացե՛ յաւիտեանց յայտնեցաւ իջ
մամբ հրե՛շտակապետին սյսօր առ կոյսրն
մարիամ • զոր առ տէր ո՛ւնիմք բարե՛-
խօս վասն անձանց մե՛րց : Անժամանակն
առ ի՛հօրէ և՛ անմարտին ծոցածին ծը-
նունդ • սյսօր աւե՛տեօքն զաբրի՛նլ մար-
մին զգեննլ ի՛ սրբոյ կուսէն • զոր առ :
Անտանե՛լին ի համայնից՝ բո՛վանդակիչ
բուութեանց բո՛լորից • պսղազրի՛ սյսօր
մարդասիրապէս յորովայն անարատ
կուսին • զոր : Աներեւոյթ վառացըն հօր

նըկարադէր անյեղակէս . ի ծառայական
խոնարհի պատկեր ի յարդանալի հոգւով
մաքրելոյ . զոր առ : Անասմանն յեռ-
թեան սահմանելեացս հացուցիչ . ի վեր
քան ըզբան սահմանի այսօր յորովայնի
սըրբուհւոյ կոչսին զոր : Աւրախոն թիւն
տրտմեցելոյ բնութեանս բերկրեալ կոյս
մարիամ . զոր ողջունաբեր աւետեօք կը-
րեցեր զտուօշն ի. քեզ զօրէնս ողջունի .
մա նա միշտ բարեխօսեան վստահ անձանց
մերոց :

Ար առաքեցեր զմի ածինդ ի վրդիու-
թիւն տիեզերաց . անեղ էնութեամբ է-
ղանիլ մարմին ի սբ կուսէն հայր երկ-
նաւոր . զոր առ քեզ ղենիք բարեխօս
վստահ անձանց մերոց : Ար զնախագրեալսն
առ ի. քէն մարգարէի. քէկիր կանաւրել
անմայր ի հօրէ անբախդբնաբար լինիլ
անհայր ի սրբոյ կոչսին . զոր առ քեզ :
Ար ի լոռմն անձառից ի. քէն յայտնեալ
ծածկեալ խորհրդոյ . ի. քէն մաքրելոյ
երջանիկ կոչսին հօր զօրութիւն հովա-
նաւորեալ . զոր : Ար զնախաւօրն անիծից

Երկանց լուծէր ըզդատանինք . որ ըզ-
տորտամանն սահմանեաց ծընունդ անախ-
տաբար ծնանելով ի քէն . առ նա միշտ
բարեխօսեալ վստն անձանց մերոց :

—
ՏԵՂ
—
ԴՃ
—

Ար անխմանալի՜դ էս յէուէ՛ հայր
անբախի՜ղքն և անպատճառ . ի վերկո՛ւթէ՛
մերոյ սկըզբան առաքէցէ՛ր ըզմի՛ածինըզ-
մարմնանալ ի սրբոյ կո՛ւսէն . օրհնեալ
տէր անսորած հա՛րցըն մերոց : Ար ՚ի
հօրէ՛ անմեկնելի՛ անեղալից բանդ աս-
տը՛ւած . ըզդատանալե՛տ զօրո՛ւթեանց վե՛ր-
նոցն նախընթաց քու՛մ գա՛լըստեանդ ա-
ռաքէցէ՛ր յա՛ռաջագոյն . օրհն : Բը՛ղնումն
անձա՛ռ և անքրնին հոգիդ անե՛ղ և հա-
մագոյ . զանօրէ՛նութեան քու՛մ է՛անկցին
մաքրազարդեալ ըզբնակարան ե՛կաւո՛-
րութեան . օրհնեալ : Բ՛զտէր՝ օրհնեցէ՛ք
բարձր արարէ՛ք ըզնա՛ յա՛ւիտեան : Ե՛կայք
վերկե՛ալք կենարար իջմամբ բանին հօր
՚ի յարգանա կուսին . ընդ երկնայնոց դա-
սուցն երգով ըզտէր՝ : Ար զանէ՛ծս եր-
կանց ծնընդեան նախամօրն ելոյ՛ծ , անսեր-
մա՛նալէս ծնանելով յանապական կուսէն .

երգով ըզ տէր : Որք վերապին նորո՞
գեալք եղէք ի հնոթեանէ՝ մեզաց զնո՞
րոգօղ բնութեանս երգով ըզտէր օրհն :

Ուրախ լեր մարիամ սուրբ՝ անտուա՝ մեծ
ծածին զի՝ ի տաճարի՜դ մաքրէյեւոյ յան
կարծակի՜ եկն տէր՝ ըզքեզ օրհնութե՛
մեծացո՛ւցանեմք : Ուրախ լեր դձուրն
փակեալ ընդ որո՞չ որ մըտեալ բայց տէր
աստուած խրայէլի՝ ըզքեզ : Ուրախ լեր
աղբիւր կրնքեալ ջրոյն կենդանութեան
զոր ծարաւելոյ բնուէս ետուր ի յար
բուսի : ըզքեզ :

Որ յանէից անմարմնական զօրաց է
ակ հայր անըսիղբն ըզզօրապէս խըմ
բից նոցա աւետաբեր այսօր առաքէցեր
առ բանի՜ք խորան սըրբութեան՝ անշա՛
ջանօք սորա՛ ոչորմէս մեզ անտըւած :
Որ ի կառս քերօբէից բազմեալ լոյսքան
զարեւ անսոյ՝ ի հողանիւթեայ հաճեցա՛ր
այսօր տաճարի՜ բազմիւ փառաց մաքրա՛
զարդեալ՝ զրո՛վսցնի՝ անշա՛ : Որ ի ստուեր
ճրջմարտութեան՝ խօսեալ յօրհնս տե՛
անողօք՝ այսօր ի գլուխ գրեւոյ՜ նոցին

հոլանացեալ սրբոյ կուսին ՚ի բնակու-
թեան քովմ հակցին . աշտ :

Եւ

Աւրախ լէր մարիամ կոյս անապա-
կան . զի ՚ի հայրանիան ծոցոյ անմեկնէ լի որ-
դին ի քո յանձն առնու բընակիլ յոր-
վայնի : Աւրախ լէր երկին վէհագոյն քրօ-
բէ հորեղէն . որ զանաանէ լին երկնից ե-
հրէ զինաց դառնուցն ի քո ընկալար մաք-
րական որովայնի : Աւրախ լէր սիւն հրե-
ղէն ընկնայն աշտանակ . որ զարարչանիւնն
եղանակաց լուսոյն ի քեզ ամեն ըմ ծա-
գեցեր խաւարեւոյս : Աւրախ լէր սանիոր
ոսկի երկնային հացին . որ զառ ՚ի վե-
րոսա իջեալ ըզմանանայն կենաց՝ նորոյս
պարգևեալ կէրակուր ի սրայելի : Աւ-
րախ լէր անդ թեթեւ գեղմ ի մանալի .
որ ՚ի բանական երկիր հեղեր զանձրե կե-
նաց՝ անդիւնս ընդ գործոց հաւատոյ
պըտալարեւեալ : Աւրախ լէր գոլատըր
լուսոյ մայր անհարմարեալ . քանզի յը-
ցելոյն ՚ի քէն համովմբեալ վերնոցն որ
դիք սիւնի երգէն ըզմառ ՚ի բար-
ձրէն :

404 արգիւ
ն էր Եւրախի

Եւ ստուածածին խորան լուսոյ անվայ
 բախակ անբիւոյն կենաց . որ եղէ՝ ր անբե-
 ւելք արեգականն արդարութեան և նշա-
 տելոցս ի խաւարի լոյս ծագեցեր . վասն
 որոյ ամենեքեան՝ ըզքեղ միշտ մեծացու-
 ցանեմք : Եւ անպահան տաճար և մորենի
 անկի գելի . որ զանչէ՝ ջ հոգւոյ անու-
 թեանն ի քեզ տարեալ կրեցեր . որով
 բնութեանս կիզեալ շնչս կրից բոց . վասն
 որոյ ամե : Եւ նդանի տապանակ կտակա-
 րանաց նորոյ ուխտիս . որով եւ՝ լք յեւ-
 կիւ անէտեաց հորդեալ . հոգւով ի քեզ
 տրայսւումեալ բանին . վասն որոյ :

Եւ ստուածածին սուրբ կոյս անապա-
 կան տաճար . անպարագիծ էին բոլորեց
 բնութեանց լայնածաւալ տեղի . այսօր
 ընդ բերկրական զուարթնոյն կրեցեր ա-
 ւետօք զտէրըն տէրանց ի քեզ . ան
 որ մաղթեմք բարեխօսել վասն մեր ան-
 լուելի ճայելի : Եւ ամենակի վտակաց տանն
 աստուծոյ հոսանց վիճակեալ տեսանի-
 զանցն ճայելի արբանմբ ըզմայեցար . այ-
 սօր զանթառանքն ծաղկեցար ըզմաղիկ

ի ժամու տանձ վ զպրտնւղ . ան որ մաղ-
թեմք : Այսօր ի քեզ լըցեալ ամս վ-
սածնին բարբառ . որ ՚ի փրկուի չասա-
րակաց տուեալ նըշան բնութեան ազգի
մարդկան . անհա կոյս յշասցի և ծընցի որ
դի զընդ մեզ յայտնեալն ան . ան որ

Կոնոն Աստուածայայտնութեան Ծրագրաւորին :

—
7
օրհ
բձ
—

Աւրախացիւ սրբբուհի զաբրիէ-
լի աւետեօքն . որ քարոզեացն ըզ-
գալուստ անքայնին տեսուն ի յերկ-
նից : Աղջկն ընդ քեզ մարիամ ՚ի քեզ
սուրբ հոգին եկեսցէ . և զօրութիւն
բարձրեւոյն ի վերայ քո հովանասցի :
Ար ծնանելոցն է ՚ի քէն ի սրայէլի ա-
ռաջնորդ . և ընդ հանուր քարոզի-
սատըւած հըզօր անմահ բանն :

✠

Աւրախ լէր բերկրեալ անէնասուրբ
կոյս . որ ծընար աշխարհի զարդարութե-
արեգակն . որ լուսաւորեաց զազգս որդ-
ւոց մարդկան : Աւրախ լէր բերկրէ լղու-

ալն կընքեալ . որ ծընար աշխարհի զԹա-
գաւո՛րըն քրիստոս . որ նրա տի՛ ի վերայ ան-
արուեստ անթուոյ : Ղեկն իմանալի զոր
էտէ՛ս գեղէ՛օն յառաջ քան զայս հաւա-
սացեալ . իմանամք զանճառէլի՛ ըզծը-
նունդ . և երկըրպա՞գեմք ո՞ր ՚ի կուսէ՛դ
մարմնացաւ անտրւած :

Ո՛ր դասո՛ւց երկնաւո՛րաց անի՛մանալի . հըց
այսօր հողէ՛ղինաց յայտնեցեր ըզճա՛ծկէլ
խորհո՛ւրդ . ո՛րհնեալ տէր աստը՛ւած հա՛ր-
ցն մերոց : Ո՛ր բա՛ղմաչեայ քրօքէ՛լից ան,
տէ՛սանելի . կէ՛րպացեալ ըզմէ՛րս ՚ի սըր-
բոյ՛ կուսէն տընօրինաբար . ո՛րհ : Ո՛ր ան-
ռաւել բարձրացեալդ ես յա՛ւիտենից .
մըշտընջենաբո՛ւղիս լըցուցի՛չ և աղբի՛ւր
կէնդանաբար . ո՛րհ : Բ՛զ տէր ո՛րհնեցէ՛ք
բա՛ջըճրարեք ըզնա՛ յա՛ւիտեան :

Ո՛ր ըզկերպօրանրս ծառայի էան . և ըզ-
մէղս ՚ի մարմնի՛ իւրում դատանա՛ր-
տեաց . անդա՛դար գովելով բա՛ջդ :
Ո՛ր այսօր մարմնացաւ իսըրբոյ՛ կուսէն
յաղա՛գս անիծիցն . և էբարձ ըզսա՛տուհաս
նախաստեղծին . Ժողո՛վո՛ւրդք սռաւել

հըց
դձ

գ

բաժնի ընդհանուր գործակալ
 ըզջորով թիւն մահոյն . այսօր բաշխի ա-
 նագական թեան պարգև քմարդկան քան
 հանայք հոգեւոր երգով աւանդէ թիւ
 բաժնի սրարէք ըզ :

մեծ Ուրախացի ապտուածածին վերօրհ-
 նեանք ի սրովէից . ծագելով ի քէն
 մեզ ընդ մայր եղեր վերածգողին . աղբ
 և անգինք ըզբեզ մեծացողցանեմք : Հիմն
 եղեր եկեղեցւոյ խորան եղեր հոգւոյն
 սրբոյ . ի հրշտակաց սպասաւորեալ
 գաբրիէլ քեզ աւետեաց . աղբ : Տեսա-
 նեմք ըզսակալի զհրաշանի խորհուրդ
 յայտնեալ . ի հոգւոյն սրբոյ յղացեալ .
 զբանն ապտուած մարմնով ծբնար . աղբ :

ողբ Եւանջի մք առաջի քո ապտուածածին .
 բձ Լաւաճեի մք զանանաւ ըզկոյսէ : Եւ
 րեխօսեալ վանն անձանց մերոց . և անլա-
 չեալ մք զսրածին որդին : Փրկել ըզ-
 մեզ ի փորձով թեւէ . և յամենալ մք
 վրասնգից մերոց :

տէր () Եւանջի ըզբեզ ապտուած ընդ ան-
 մարմնոցն դառնաց . որ ի բարձրէնդ ես

բնակեալ խնայեալ իբն արարածս : Դո՛ւ
 վե՛մք ըզքե՛զ միածին սրդի՛ն և՛ բանդ անձ .
 ո՛ր ի կուսէ՛ն մարմնացսն . խնայեալ իբն :
 Բարեբանե՛մք սուրբ զհոգիդ ո՛ր նորո՛շ
 գո՛ղդ ես և կեանք . և՛ միամբան ասանցուք
 վատքի բանդն լեռնապատուծոյ :

Սանգուն մըն հրաշա՛լի ո՛ր անցայտ էր ՚ի մէնջ . և՛ բանըն հայրական անբերբունե՛լի՝
 հո՛ւր փայլակնայեալ և ի մարմնի՛ բնա-
 կեցան . անկրնաս սրահելով զարարածս ան-
 մենայն : Սանգուն մըն հրաշագործ որ ՚ի
 կուսէ՛ն ծագեցան . ճանապարհութե՛լով զա-
 րարածս անմենայն . երկի՛նք ցընծային և
 երկի՛րս ուրախանցր . և քրիստոս աստը-
 ւած ընդ մարդկան շը՛րջեցաւ : Եւքե՛զ
 աղաւթիմք ամենաորբուն հի . գերանգոյն
 և հրաշալի՛ և բաշխօղ բարութեանց .
 աղբի՛ւր ես ծարաւեանց և հանգիստ անշ-
 խատելոց , և եղբ՛ր վերընկա՛լ աստըւա-
 ծային բանին :

Օ անճառելի՛ լուսոյ մայր և բղբնա՛ն
 կարան անբարեբանակից որդւոյն , օրհն-
 նովութեա՛մք մեծանցունեմք : Օ ան-

մեկ
 դձ

ճշե
 դձ

հայ աղնօրէն՝ թեան մայր, և զանձնա-
 ւոր սաճար ստառւծոյ բանին. օրհնո՛ւ :
 Օ, բո՛լորից փրկի՛ւ թեան մայր, ո՛ր զան-
 տանէ՛լին էից 'ի յարգանսի եբարձ . ըզ-
 նա՛ ամենեքեան օրհնո՛ւ :

Կանոն () և Կանոն Բրիտանիայի Լեւոնտին, ասորի:

Խորհուրդ մեծ և սքանչելի որ յայտման
անձեր յայտնեցան. հովիւքն երգէն ընդ
հրէշտանքս տան անէտիս անխանհի:
() ընամ և որ արքայ ի բեթղէհէմ քա-
ղաքի. որդիք մարդկան օրհնեցէ՞րք.
զի՛ վասն մեր մարմնացաւ: Լեւոնտին
երկնի և երկրի ի խանձարո՛ւրս պատեցան.
ուչ մեկնելով ՚ի հօրէ՞րք ի սբ յայրի՛ն
բազմեցաւ:

Լեւոնտին ցեծան երկինք ՚ի վերո՛ւսս
մեծապայծառ անէտեօք. և արարածք
ամենա՞յն զգեցան հանդերձ վերկու-
թեան: Լեւոնտին յայրի՛ն ընծայեցաւ քա-
ղաքին անտուծոյ. և հրէշինաց բազմու-
թիւնքն յերկնից յերկիր վա՛ր իջեալ:
Լեւոնտին հովուացն տեսեալ զարդարու-
թեան արեգանին. և ընդ հրէշտանս եր-
գէ՛րքն փառք ի բարձո՛ւնս անտուծոյ:

Գ.

Ի՛հճօրէ՛ ծաղեցար լուսաւորէ՛ և զաւրածս ամբողջա՛ն ընթեանն անգաղարն տէր փառքքքէ՛ղ : Օրնար ի՛ յայրին ընծա՛յեցար բեթղէ՛հէմ . ամբողջա՛ն ընթեանն : Տո՛վուանցն յայտնեցար երկրապագեանդ ի՛ մոգոնցն . ամբողջ : Եւ մէք երգեսցուք որ ՚ի կուսէն մարմնացար . ամբողջ :

Տրց
գճ

Եւ ընկերքն հալից բանըդ հօրորէ՛ր յանա՛ղ քան զյաւիտեանս . և եկիր ՚ի փլրկութիւն ըստեղծումսդ քոց . ըզքէ՛ղ օրհնեմք անսո՛ւած հարցն մերոց : Օրնար ՚ի կուսէ՛ն անճառ մոլութիւն . անբաժանելի և միշտ գոյով ոչ մեկնեցար ՚ի հայրական ծոցոյ . ըզ : Յընծո՛ւթեամբ տօնեսցուք ըզճընունդ քո սուրբ ո՛ր յայտնեցար մեզ ըյս ՚ի լուսոյ . և ընսովդ քս լըցեր ըզտիեղերս . ըզքէ՛ղ : Գործըք տէա՛մբն ըջա՛ղ տէր օրհնե՛ցէք եւ ըբա՛ր արարէ՛ք ըզնա՛յալ տեան : Եւ զծնեանն ՚ի սրբոյ կուսէն օրհնե՛ցէք . եւ : Օ անճառելի ըզճընո՛ւնդ փլրկելն գովե՛ցէք . և անա՛ւ եւ ըբա՛ր :

Գ

Ուրախ լէ՛ր անձին յոյս և վեր
կո՛ւթեան մայր՝ զքե՛ր՝ զ ընդո՛ւնող լու-
սո՞յ մեծացուցանեմք : Ս՛ զքե՛զ լուսո՞յ
մայր և կոյս՝ զքե՛ր զ Գանձըդ կենաց սա-
տուածային, ձայնի՛ւ ցընծութեա՞մք մե-
ծա՛մ : Ս՛այր սո՛ւրբ անարատ լուսոյն, հրե՛շ
տակայի՛ն օրհնութեամբ պատուեա՛լ ըզ-
քե՞զ մեծա՛մ :

մեծ

Ս՛ մէնիմաստ ամենի՛ց հայր բա՛ղմազե՛զ
խնանող ստեղծող և տէ՛ր բոլորից՝ անե՛զ
և է՛լցս էա՛կ, զո՞ր միշտ օրհնէ՛ն դասք ան-
մարմնականացըն յա՛ւէժաբա՛ր հընչմամբ :
Ո՛ր կե՛րպարան և կնի՛ք հօր անեա՛լ վա՛-
սըն մե՛ր ծառայի կե՛րպ ի՛կուսէն, ո՞ր է՛ն
ի՛ յա՛թող փառաց անտե՛ս վերնոցն, ՚ի յայ-
լին իջե՛վա՛նի և ի՛ մըսո՛ւր անբանի՛ց բազ-
մեա՛լ : Օ՛ ՚ի կո՛ւսէն մարմնացեա՛լ բանն
է՛կայք ժողովո՛ւրդք ընդ հո՛վի՛ւսըն բա-
րեբանեցո՛ւք և՛ ընդ մոգո՛ւցն երկրորպա-
գեցո՛ւք, ընդ երկնայի՛ն զօրսն ե՛րգե՛մ
ցո՛ւք փառք ի՛ բարձո՛ւնս աստուծոյ :

ողբ

Ղառանգայթ և կե՛րպարան հո՛ւթեան
հօր բանդ անորձա՛ծ, ըզքե՛ր զ բա՛րե՛

տէր

են^Յ անդադար անդադր անհնայն
զէն^Յ ինչն հօր և հոգւոյն :

Ի յս ի լուսոյ ծագէ՛լ ի հօրէ . և լու^Յ ✠
սաւորեաց ըզտիեզերս . ծնո՞ւնդ անա^Յ
պահան յանշատուէր լուսոյն . զոր միշտ
փառաւորեն դա՞սք անմարմնոյն : Յայտ^Յ
նի է ի հրէսատանի՛սստըւած և ի բէթ^Յ
զէհէմ ծընեալ յայրմնմանո՞ւն և ան^Յ
ժամանակ ի հօրէ . և ժամանակաւ գոյա^Յ
ցեալ ծընեալ լինի՛սստըւած և մարդ :
Ի՛շ և հովուացն տեսեալ ըզհրաշալի ծա^Յ
ղումն աստեղըն փոփոթապէս եկել տեսին
մանո՞ւն և եդեալ յանբանից մըսուր . զոր
միշտ փառաւորեն դա՞սք անմարմնոյն :
Խընդաւ և ուրախ լէր անհարսնացէ՛լ մա^Յ
րիամ քանզի՛ . ըրի՛քէն ծընաւ փրկիչ տէ՞ր
է՛ օծեալ ի քաշաքի՛ դաւթի . զոր միշտ
փառաւորեն դա՞սք երջանիկ հովուացն :

Ի՛ նոսահան յորովայնէ ծնեալ մարմ^Յ հրց
նով . որ յանա՞ջ քան զյաւիտեանքս գձ
բանդ ի հօրէ . երգեսցուք տէ՛ր սաս^Յ
ռանձ փառաւորեալ է անուն քո : Ի՛քե^Յ
րօքէս բաշմեալ ըդ հօր անըսիկ զբն որ

դի . անձանդանք աղայացեալ 'ի խանձա-
 րուրբս պատեցաւ . եւ : Մեհանյն բարոն-
 թէ՛ց տըւօղ անդիմարդկան . եւ 'ի մոգուցն
 անյօր ընծայեցաւ . եւ : Մզտէր օրհ-
 նէ՛ցէ՛ք բարձր արարէ՛ք ըզնա յաւի-
 տեան : Որ յանձառեւի՛ աթոռ ընդ հօր
 փառակի՛ծ՝ց բա՛նն 'ի յերկրի՛ երեւցաւ .
 օրհ : Որ 'ի կուսէ անապական թագաւոր
 ծընաւ . քրիստոս . եւ 'ի հրէշտակաց ան-
 դադար փառաբանի՛ աստըւած . քահա-
 նայք օրհնէ՛ցէ՛ք :

մեծ

Այս լուսոյ մայր եւ կենարար բանին
 բնակա՛ւր՝ րան . քեզ երանիցեն անգլ եւ
 ազի՛նք ամենայն : Ստեղծողին մայր եւ
 հրեւթեան կերպի նորոգո՛ւր՝ ղին . քեզ
 երանիցեն : Այս ծագեցաւ 'ի քէն նըս-
 տելոցս 'ի խաւա՛ւր՝ ըի . քեզ երա :

ողոր

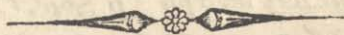
Օ, անաւոր բարբառս վերնոցն հո-
 գեւոր հընճամբ երգով ընկալեալ հով-
 ուացն օրհնէին ըզծընդունդ եւ՛լ ըզծա-
 դո՛ւմն յանմեկնեւի՛ լուսոյն : հրէշտա-
 կանպետին աւետեօ՛քն ընթացեալք 'ի
 յայրն : տեա՛ն զի նուաստացեալ էր ան-

տեսըն սերօբէից՝ մանով՝ Լի եղեալ
 յանբանից մըսողը : Եւ Բիտէլով մոգուցն
 ըզիայլուամն աստեղն, սա զմատուած գու-
 շակեալ լինի . զի ՚ի անսի՛լ մարմնացե-
 լոյն ժամանե՛լ նըմա՛մ մատուցանելով
 զերկրորդագուծիլն :

Եւ անոր անունը մնականք երկնաւոր զօ- տէր
 րացն ի մէջ հովուացն օրհնէին ըզծա-
 գովմըն լուսոյ մեծին ՚ի հօրէի՛ մեզ ՚ի
 փրկիութի : Եւ մո՛ծ գքն աստեղը նըշա-
 նաւ եկի՛ն ՚ի բեթղէհէ՛մ երկի՛րպա-
 գին տեսուն . Ե ՚ի յայրին մատուցի՛ն
 զընծայս խորհրդոյ : Եւ հովե՛ծ գքն եր-
 գէն ընդ հրէշտանլըս փա՛ռք ի բար-
 ձո՛ւնս մեծի՛դ աստուծոյ . որ եկի՛ր
 Ե փրկեցեր ըզտի՛եզէ՛րս քոյով յայտ-
 նութեամբդ :

Եւ մենագովելի Լ՛քան զերկի՛նրս բարձ- ճշ
 րագոյն որ զանհա՛մ սանելի ըզտի՛րն յո՛- մեծ
 րովայնի քովմ կրեցէ՛ր , Ե ցընծո՛ւթիլն գի
 աշխարհի՛ ծընա՛ր . վասն որոյ ամենեքեան՝
 ըզքեզ մի՞շտ մեծացուցանեմք : Եւ մենա՛-
 պայծառ բերկրեալ մի՞շտ կոյս որ զան-

բա՛ւ Լէ՛րի ըզբանն անճա՛ռաբար յըշա-
ցա՛ն, և ըզմարմնացեա՛լն աստը՛ւած ծնա-
նէրձի՛ ՚ի քէն. վա՛սն որոյ ա՛ : Ի՛ Լեռնէ՛
վէ՛մն առանց ձե՛ռին հատեա՛լ դանի՛ն Լ
գո՛ւշակեա՛յ զանաե՛րմն ըզծնո՛ւնդ քո՛
հարսն ե՛րջնաւոր . մայր և յե՛տ ծընըն-
դեան մընալով կոյս. վա՛սն որոյ ա՛մե :

Առնի Երբորի առնի :

Է
օրհ
Գ

ԼԱ՛ւ Ե՛ հօր և հո՛գւոյն՝ անըս-
կի՛զքն որդի՛ն անմայր յա՛ռաջնո՛ւմն
անդրանի՛կ և ընդ հօր յա՛ւր տեա՛ն : Ի՛ ծո-
ցոյ՛ հօր անա՛քէ Լե՛դեա՛լ ի՛ մըսո՛ւր անբա-
նից՝ բանդ աստը՛ւած յայտնեա՛լ : Ի՛ քո՛
ծընեա՛լ ՚ի քա՛ղաքի՛ դաւթի՛ քարո՛ղէն
հովի՛ւքն ընդ հրեշտակս, և մո՛ղքն հան-
դե՛րձ աստե՛ղքն :

✱

Ո՛ր ըզմարմնացեալն տի՛րաբար ի՛ յո-
րո՛վայնի՛ քում կը՛կցե՛ր, ո՛ւրա՛ն Եւր
անհարսնացեա՛լ մայր : Ո՛ր զանտանեւին.

էից ՚ի յարգանսն անապանանաբար կրե-
ցեր, ուրա՛ն : Ո՛ր զարարչակից բանն գոյ
այեան ըստուգապէս անխարհի ծընար,
ուրա՛ն յիս :

Աքանջեալս ըծ ամտըւած զքեզ բա-
րեւանեմք . որ ի քրօբէական ծառն անթո՛-
ւորդ նըստի մասն ամտըւած հարցըն մերոց :
Ո՛րում ոչ բաւեն երկինք ընդունի՞լ
զանբաւելի զբնութիւնդ, յարգանսն
կուսիմն բնակեցսր ծընար անճառա-
պէս մասն ամտըւած հարցըն : Յոր վեց
թւեան սրբէքն ոչ իշխէին հայիւ ՚ի քո
մատուածութիւնդ, տեսանելով ՚ի գիր
կըս կուսիմն զարմացեալք, օրհնէին ըշ-
քեմ զ ամտըւած : Ա՛ղտէր օրհնէցէք
և՛ բա՛րձրաբարէք ըզնա՛յ յաւիտեան : Ո՛ր
՚ի կուսէ անապանան թագաւոր ծընաւ
բընստութեամբ ամտըւած . յորմէ
գործի շան իմանալի զօրութիւնքն օրհ-
նէցէք ժողովուրդք . և՛ բա՛ն : Ո՛ր մըկը-
տեցան ՚ի յորդանան և՛ ըւանց ըստիե՛-
ղեմս ի մեղաց . վըկայեա՛ն ճա՛ն
նիս՛ն հօր, և՛ երեմիմք սուրբ հոգւոյն

հրց

դի

դ

օրհնէցէք քահանայք, առանէլ բարձրացնէք ըզնա՛յ յաւիտեան :

մեծ

Աստուածածին սո՛ւրբ կոյս անհարսնացեալ մարիամ, որ օրհնեալդ ես ՚ի կանայս, զքե՛զ օրհնեմք մի՞շտ, որ արժանիդ ես, մեծացո՛ւցանեմք : Անպական տաճա՛ր և առաջա՛ստ լուսոյ, որ ի քե՛զ փեռնացեալ բանքն կենաց բնակեցաւ, զքե՛զ : Տո՛ւրքն կենդանի՞ն որ ՚ի մորենին վառեցաւ, զոր սեղը՛նս յարգանալիքում կրեցեր և ծընար աստուած և մարդ զքե՛զ :

որ

Արեւելոյարան հօր և՛ արարչակնց բանդ, վասն փրկիութե՛ն անդի մարդկան այսօր ՚ի կո՛ւսէ՛ ըղկերպարանրս ծառայի ըզգեցար մարդասիրա՛յս պէս, քո՞ ամենակեցոյց գալը՝ ստեամբդ մղորմես մե՛զ աստուած : Ար յանմատոյց լուսոյ ծածկեալ ընդ հօր և սո՛ւրբ հոգւոյն ի՛քրօքեանկանքն հանգչէիր յաթո՛ռ, այսօր ի անձարրօք պատեցար և յանբանից մըսուր եղար մարդա՛յ : Ար էկեր ի փրկիութե՛ն անդի մարդկան թագաւոր փառաց քո անձա՛ռ խոնարհու

Թեամբդ, այսօր ըղմեղօք դատանադարտեալ
անձն իմ 'ի մահ նորոգեամ 'ի կեանս ըդ-
յան ի տենից մարդասիրա՝ Բայկսքո՝ ամե :

Քրիստոս ծընեալ այսօր ի բեթղէ-
հէմ ի յայրին . և՛ դասըք վերին զը-
ւարթնոցն սոսկացեալ զարմացեալ կա՝
յի նղի տեսին մարմնով ծընեալ ըզբանն
աստուած : Նոր լսքանչելիք եղեն այսօր
ի բեթղէհէմ ի յայրին . կո՛ւսի՛ ծընանիլ
աստուած և մարդ . անասական մընալով
կուսական որովա՝ յնին . զի տեսին :
Լսողն գո՛ւշակէ՛ր մոգո՛ւցն առ 'ի բե-
թէլ զընծայս աստուածով Թեանն . և հո՛-
վե՛քն ընդ հրեշտակս երգելին ասելով ,
փառք 'ի բարձունս աստուծոյ որ առաքեաց
'ի փրկի ութի՛ւն մեզ ըզբանն աստուած :

տէր

Ճշւ
մեծ
գձ

Նրսկզբնական բանին հօ՛ր բընա՛կա-
րան , տա՛նար և՛ առաջստ , տեղի՛ ան-
տանելի ընկոյն . զքե՛զ մեծացուցանեմք
արժանապէս երգով աստուածամայր
և՛ կոյս : Յորմէ կենդանաստեղծեալք յա-
նեղէն հաստեցան ամենայն ե՞ղանկանքս ,
անսէրմնապէս տշայացաւ յորովայնի՛ն

քո՛ւմ • Եւ ծընաւ ան իբէն մարմնացեալ
 անտուանքն բոլորն • Ըբէ՛ղ : Յորմէ
 զանհո՛ւրեալ զոչայն զանք վե՛րին զը՛
 ւանթնոցն, տղայանդէս առնկալեալ բարձե՛ր
 ի գիւղս • Եւ անբո՛ւցեր որպէս մայր
 ըստացո՛ղին ըզբեղ ըղիւսանկանքն սո՛ւրբ
 ըղիւնթն • զբե՛ղ ըմե՛ :

Կանոն Զորորի առաջին :

Ը
 օրհ
 դէ

Այսօր զաբրինէլ ցընծո՛ւթեամբ եր
 գեայ սըբո՛յ կուսին անետին
 բերնրեայ անշո՛ւ • որ ծընաւ ըզբըրկե՛ն
 անհանց մերոց : Անբաւե՛լին երկնի՛ Լերկ
 ըն ի կուսանկան յարգանտ՛ մեզ կեանք
 յայտնեցաւ • անտըւամ՛ յայցեղ՛ւմարդ
 կան :

Յաւալե՛նթայ փայղ՛ւմն լուսանե՛սիլ
 ասոնդն • մո՛գո՛ւցըն հեռե՛լով նըշմ
 նի՛ ի ծընով Լուչ անձորդ Լոյն :

Այսօր զաբրինէլ հրեշտակըն ցընծո՛ւ
 թեամբ երգեայ առ կոյսըն սո՛ւրբ • ան

սէ՛ր ուրախ լե՛ր բէրի՛րեմէ՛ր ան՛ր ընդ քե՛զ :
 Ա՛յսօր անէ՛տիք հրեշտակա՛ղետին ցըն
 ծո՛ւթեամբ լըցին ըզիո՛յսըն սո՛ւրբ . քանզի
 է՛իջ մի ածի՛նըն յարգանս կո՛ւսին :
 Ա՛յսօր տիե՛ղէրք պայծառացան անէ՛տեօք
 սրբո՛յ կո՛ւսին . քանզի բա՛հըն մարմին
 եղև՛ և բնակեանց ՚ի մե՛զ :

Ա՛յ՛ր ՚ի ծոցո՛յ հօր բանդ անտո՛ւած ան
 ըսի՛ր զբն . յարգանսի՛ կուսին բը՛նակի՛ւ
 յանձն առե՛ր ըզքե՛զ բարեբանե՛մք ան
 հարցըն մերոց : Ա՛յ՛ր յանարուե՛ստ աթո՛ռ
 նըստի՛ս և ընդ հօր է՛ս յեռթեան յան
 բանից մըսո՛ւր է՛շար թանգա՛ւոր փառաց .
 ըզքե՛զ : Ա՛յ՛ր ՚ի քառակէրպի՛ցն երեքսըրբէն
 ճայնի՛ւ անդա՛դար օրհնա՛բանի՛ս ի մոգո՛ւց
 պատանա՛գօք պատուե՛ցար յայրին . ըզքե՛զ :
 Ա՛յ՛ր օրհնեցէ՛ք է՛ւ և բարձրա՛րարէ՛ք
 ըզնա՛ յաւիտեան : Օ թանգա՛ւորն անմահ
 քե՛ս զհակի՛ց հօր և՛ հոգւոյն , որ տղայացա՛
 ւն այսօր յանանա՛տ ի սո՛ւրբ կուսին ,
 փըրկե՛ր զքե՛զ . Ժողո՛վըւրդ օրհնեցէ՛ք :
 Ա՛յ՛ր արե՛ն արարածոց քրի՛ստո՛ս փառակի՛ց
 հօր և՛ հոգւոյն . այժօր մըկըրաի՛ւ ՚ի յանձն

հրց

74

7

էսու 'ի ձեռանց հողեղինի, սըրբելով
ըզքէզ քաճանայք զհեցեքէ՝ Լբարձր:

մեծ

Ի զքէզ աստուածածին, աղբիւր ա-
նըսպառ ըլսոյն որ լուսաւորէ զհաւան
տանգեալս. միաբանական ձայնիւ երգով
մեծացոյցանեմք: Աստ պարծանք կու-
տութեան մարդկան, դո՛ւ ուրախութիւն
հրէշտակաց. դո՛ւ բարձօղ սնի՞ծ իցնով
ըրոյ ըզքէզ աստուածածին մեծ: Աստ
ճըշմարիտ արե՛կէք արեգականն արդա-
րութեան, յորմէ՛ ծագեաց փբրկութի՛
տիւնդերաց. միաբանական ձայն:

ողբ

Ի զքէզ աղած չեմք անըսկզբեանից
հօր որդի. որ ա՛յսօր նախաստեղծին բը-
նութեամբ ի կո՛ւսէն ծը՞նար աստը-
ւած է՛ մա՞րդ ողո՞ւմեա մեզ: Ա՛ս-
քէզ պաղած տիմբ հանկից հօր որդի. որ
ա՛յսօր ի մըսո՛ւր եգար է ի հրէշտա-
կաց պատը՛ւէ՞ցար, աստը՛ւած է՛: Ի՛-
քէն հաճոցեմք ճըշմարիտ սուրբ հոգի.
որ ա՛յսօր աղաւանկերպ երեմար
յա՛յտնեցար աշխարհի. աստը՛ւած ա՛յս-
ողո՞ւմեա մեզ:

Ար ի հրէշէն աթոռ ընդ հօր ես բը
 նալեալ և ի հրէշտակաց սպանաւորեալ
 այսօր կամաւ հօր ի յերկրի երևէցար
 մարմնով կուսական ծընը^ր նշեամբ . ըզ
 քէ՜ զ ընդ զօրս անմարմնոցն անդաշար
 ճրհնաբանեմք : Յորմէ զարհուրեալ դու
 զան սրօքէ ագուռի ջոկք անթուոցն , թե
 ազօղելով ծածկեն՝ դերե՛սս իւրեանց .
 այսօր տշայաբար ի կուսական ի ստեան
 ցըն կերակրեցար մարդասերա^յ պէս . ըզ
 քէ՜ զ : Ար յանպատում փառաց խոնար
 հեցար յերկիր , ախտակիր եղեր հողե
 շէն բընութեանս , այսօր ըզմեղո՛ւցեալ
 զնախահայրըն կենադործեցեր ի կեան
 սըդ յաւիտենից մարդասի :

Ըզքէ՜ զ կոյս և մայր և բնակարան
 աստուածային ներմարդկութեան , գոհա
 բանեմք և վերօրհնեմք զեղեալ փրկօղ
 կենդանութեան՝ անդի մարդկան , վստ
 ռոյ ըզքէ՜ զ աստուածածին և կոյս բա
 րեբանեմք ըզմայր և զաղախին փրկիչն
 մերոյ : Յնուռնդըն հօր և հին աւուրցն .
 անժամանակն յաւիտենից ժամանակաւ

ճշ

մեծ

բճ

յորովայնի քուժ բնակեցաւ և ի հօրէ ոչ
մեկնեցաւ . վասն որոյ : յնեանն ի քէն ի
խան էլէալ և ի յաթնու վառանց ընդ
հօր . անանգեան ի մարդկանէ վառա-
րով թեանք հոլթեանք՝ երկրպագեան .
վասն որոյ : ի զքեզ ոչ միայն որդիք մարդ-
կան այլ և վերին զօրութիւնք , դասք
անմարմնոց հոգեղինաց հրեղինաց զը-
ւարթնոցն և հրեշտակաց գոհաբանեն և
վեր զօրհենն և վառաւորեն ըզմայր և զա-
շխին փրկչին մերոյ :

Լիւնն հիւսկորդի առաքի :

Թ
որհ
դձ

Այսօր որ յաթնու վառանց ընդ հօր
ծընանի ի որբոյ կուսէ^{հիւսկ} .
մարմնացեան բանն ծնանելով զտիե-
ղերս յորդէգրութեան շնորհս : Այսօր
անպարագրելի բանն հօր բաղմի ի մը
սուր անբանի^{հիւսկ} ց բոլորից տիւն . և ի
վերախ յ. քերօքէիցն հանգչի : Որ նոյն
ինքնէ ճառագայթ վառացն հօր , ի յով

հանձնէ՛ հայցէ՛ր մը՞ծ կրտի՛ւն ՚ի յորդաննա-
նոս^{հա} յորձանան . անանքեւական կոչմամբ
ըզտի՛ն զերս հրաւիրեւ^ն ընդ :

Ըզնեանն ՚ի սրբոյ կո՛ւսէն ընկալցո՛ւք
ի սիրտըս մե^{հա} ը հաւատով , որպէս ե՛ր
բեմն ի՛ գիրկսն սիմէօն : () Եհնէս-
յուք զառնքեանն ՚ի հօրէ՛ որ ՚ի խանձա-
րո՛ւրս պատեցա՛մք վասն մե՛ր . ե՛ վըր-
կեսոյ ըզմեմ՛ զ յանկծիցն աշամայ : Ա-
բախ ըն՛ր անապատ ծախաւի եւ ծաղկեալ
հաւատով երանութեա՛մք մե՛ր յայտ
հետէ . քանզի քրիստո՛ս յո՛յս յայտնե-
ցաւ հեթանոսաց :

Ա՛ր յանձառեւն ծոցոյ հօր յեութի՛ն
ծաղեցա՛մք արեգակն արդարութեան
անընկի՛ղքն աստուած . զքե՛զ ընդ հրեշ-
տակըս բարեբանեմք անո՞ւ ամհ հարցն
մերոյ : Ա՛ր խոնարհեցա՛ր յե՛րկնից վըր-
կեւ զարարածս անցեղապէ՛ ձս , մարմնա-
ցա՛ր ՚ի կուսէն հօսկի՛ց բանըս հօր . զքե՛զ :
Ա՛ր ՚ի խանձարո՛ւրս պատեցար անեղա-
նեւն՛դ ոչ մեկնեւն՛ ըլ յանքըննի՛ն փառաց
հօր Բսկակի՛ց սուրբ հոգւոյն . զքե՛զ :

✠

հրց

ըն

4

Բ՛լ զսէր՝ Ս՛րբաբանո՛ւթեանը օրհնե՛ծ
 ցե՛նք Թ՛առա՛խ և Բ՛առա՛խ Լ՛առա՛խ արարե՛ք
 ըզնա յաւիտեան : Օ՛րհնեալն ի՞նչ
 զբանն և զմարմնացեալն ՚ի կուսէն զան
 քննե՛լեն , մի՛աբանո՛ւթի՛ : Տ՛ղծնեալն
 ՚ի սրբոյ կուսէն և յանբանեց միտու
 եղեալ ըզհաց կե՛նաց , մի՛աբանո՛ւթի՛ :
 Օ՛րհնեալն ի՞նչ մոգո՛ւց և զմիտու
 տեանն ՚ի յորդանան ի՛նչ յո՛ւնէ միտ :

ԹԾ

Ե՛տուածածի՛ն և սրբո՛ւհի . սրբաբանն
 աստուած անաւրն . յըզնո՛ւթեանը յար
 զանտի կրեցեր , անդա՛դա՛ ըբերով մե
 ծացո՛ւցանեմք : Օ՛րհնեալն ի՛նչ
 և յըզնո՛ւթեանն ի՛նչ . և առաջմաստ ան
 ճանեւոյբընա կողին ՚ի բե՛զ փեսայացեալ
 բանին , անդա՛ : Բ՛առա՛խ և Բ՛առա՛խ
 պա՛րտո՛ւթեան . և՛ բե՛զ կանգնեցաւ մե
 զո՛ւցեալ մայրն գլորեալ . լանո՛րոյ ըզ
 բե՛զ աստուածածի՛ն և կոյս անդա՛ :

ողը

Ո՛րհնեալն ՚ի սրբաբանէ՛ առ աստուած և
 աստուած բանն . կե՛րպարան անեղին և
 համագոյ մի հոգւոյն . ի՛նչ ըզնեալն աւա՛ւրա
 ծանուցեալ մարմնանալ յանձն առնու ՚ի

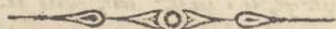
կո՛ւսական արգանտէն , վասն ի վերկու-
թեան անգի մարդկան : Յառաջ քան զյա-
ւիտեանս որդի նախայաւիտեան . այսօր
յեղիքի երևեալ՝ աստուած և մարդկա-
տարեալ , խանձարթօք պատի եղանի և դնի
յանբանից մըսո՛ւրովսո՛ւն վեր : Ի՞նչ բեթ-
ղէհէ մհրէաստանի երևի արդարո՛ւ
թեան արեգակն . այսօր եղբոր պագի անե-
ղն յարեւելից եկեալ մոգո՛ւցն . և վա-
ռաբանի յերջանիկ ՚ի բացօթեայ հո՛վը-
ւացն . վասն ի վեր :

Ըր անտէս և անբըննին քառակերպի՝ տէր
ցըն վեհագոյն . ի վերկէլ ըզմեզ եկեալ
անմահից թագաւորն . օրհնութիւն անա-
բոյնի : Ի՞նչաքի հրեշտակապետն ան սե-
րօքէն հողեղէն . ասէ տէրն և անարօղն
անաքեալ ի հօրէ մարմնանայ ի քէն վեր-
կօղն : Սըկըրտի ՚ի յորդանան վեհայելով
հօր և հոգւոյն . ո՛վսաննա ի բարձունս
երգէին մանկո՛ւնքն օրհնութիւն սրգոյ
դաւթի :

Ինքս առա՛մ ծաղիկ անդամապարտ
շառաւիղ , վերաբո՛ւսեալ յարմատոյն

Քչւ
մեծ
բձ

յէսսէայ . զքէզ Էսայիանս կանըխաւ վէ-
րագոյնաց Էօթնարիեան շնորհաց հոգ-
ւոյն ընդունարան գոյ . աստուածածին
Էւ կոյս . զքէզ մեծացոցանէմք : Տա-
մեղանաշակ պըտղոյն բանաւոր բա-
րճենանկ . յորմէ կթէցաւ մեզ ողկոյզն
անըսպաւ յուրանով թիւն տըրտըմեցե-
լոցն քնաշակմանէ ծառոյն գիտո՞ւ
թեան . սըրբուհի մանարատ . ամենե-
քեան զքէզ : Բաղաքավարեալ ի մարմը-
նի մանարատ վա՞րճ . այսօր յաւաքե-
լոցն անիո՞ւիեալ վէրին ակընարկու-
թեամբ ըն վերափոխեցար յարքայով թիւն
որդւոյ քոյ և անտո՞ւծոյ մե՞րոյ . բա-
րեխօ՞ւ խոստովանո՞ւ շնոցս . զքէզ :

Առնեմ Ա խորհրդի տառն :

Ժ
որհ
գծ

Անընդհանրան տեսիլ փառաց քոյ
տըւօշոր ի մեզ հրաշագործեցաւ
Էրեւելով անճառաբար ծընունդ . այսօր
ցընծով թիւն յայտնեցաւ տիէզերաց :

Անմարմնական հոգեղինացն երգակցե-
լով բոցեղէն փայլեամբ. Թափանցելի հը-
րածին ամերոյն սիւն գործեալ յայրին.
այսօր դասակէց եղեն հովեւքն հանդի-
սի վերնոցն ի նշ հանդէր ծաւալեցաւ ծա-
ղո՛ւմն լուսոյ. մո՛գո՛ւցրն հեռեւեռով ան-
տե՛ղքն գո՛ւշակեալ ըզճնո՛ւնդ յայրին,
անդ մատուցանէին զընծայս անտուածա-
յին ծնընդեանն:

Ա՛ր յհռ-թեանդ ես ընդ հօր և սո՛ւրբ ✠
հոգւոյն անըսելի զբն որդի. խոնարհեցա՛ր
ի հայրական ծոցոյ՝ մարդ եղեալ մարմնա-
յար ի՛ կուսէն բառնալով զյանդթո՛ւմըն
մահո՛ւ յանցանաց նախահօրն. քե՛զ ե՛՛ր-
գեմք ընդ զօրոս հրե՛շտակացն ի՛ մէջ հով-
ուսցն, օրհնեալ ես քրիստո՛ս նախայն-
ւիտեան բանդ: Այսօր ծընար որ ՚ի հօրե՛-
յանա՛յլ քան զյաւիտեանս որդի. ճառա-
գայթ փառաց և ծագո՛ւմըն յանմեկնելի՛
լուսոյն, անաղաղո՛ւշակ տեսլեամբքն յայ-
րին իջե՛վանի և ի՛ մըսո՛ւր անբանից բաղ-
մեալ. քե՛զ ե՛՛րգեմք: (Ի) Անգաւո՛ր փառաց
քրի՛ստոս և արարի՛չ բո՛լորից. անտուած

հըզօր իշխան հայր հանդէրձեալ լուսոյն,
մանկէ երևեալ անյօր անխոփոխելիդ ՚ի
յէ ութեան, քեզ եջրգեմք:

հրց
դի

Ո՞ր խոնարհեցա՞ր ՚ի հայրական ծնցոյ
բնակիւ յարգանտի կուսին, աստուած
հարցն մերոց: Ո՞ր գթացա՞ր յերկիր և
ծնար անախտ աշատելով զախտի ծը-
նունդս, աստուած հարցն: Բարեբանեմք
զէանկիցրդ հօր և հոգւոյն անդադար հո-
գեւոր երգով, աստուած: Ո՞չ տէր
Օստաքեանն ՚ի հօրէ ընթաց քննաւոր
թիւն և բան, զէանկի ծնցն հօր և
հոգւոյն, օրհնեցէք և բարձրարարէք:
Ո՞չ ճանաչեա՞ն ՚ի սրբոց կուսէն զխոնար-
հանեալ թագաւորն, զերկրորդագեամն
իմոգոյցն, օրհն: Ո՞ր իջանելով ՚ի ջուր
սըն սըրբեաց զյօրդանան, և զմեզ
տէմն ի յովհաննէ, օրհն:

մեծ

Ո՞ր զանաւորելին ծնար սուրբ աս-
տուածամէն կոյս, օրհնեալ ես յաւի-
տեան: Ո՞ր զարարչանկիցն հօր զի սկզ-
բանէ զբանն աստուած յորովայնի քովմ
կրեցէր, օրհն: Օքեզ եզէկիւն ետես

Երկնային դուռն . և հարսն անխորձ . օրհ :

Հրաշափառ ծընունդ քո ի սուրբ կու-
ռէն այսօր ցուցաւ անդի մարդկան . ան-
լակըզքեակից բանդ հակինց հօր : Յայտ-
նութեամբ քո տէր ցընծացաւ երկիր . և
նորոգեալ եղև աղամ , յառաջին յան-
ցանաց ի մեղաց իւրոց : Վասք հովուանցն
յէրկրի փառաւորէին ըղքո՛ւ ամենակէ-
ցոյց գաղնւսող , որ երևէցար քո անարա-
ծոցս :

Այսօր յայտնեցաւ մեզ բարձրեալն
բազմեալ բանն յանբանից մըսուր .
դա՛ն և երկնաւոր հայ : Այսօր ցըն-
ծան զբարթունք երկնից , տեսանէլով
զահաւոր զահագին և զհրաշալի ծը-
ունդն , որ ըն՛ջս անխորհի ցուցաւ :
Ինդ իջանէլ զլուարթնոցն ի փառաբա-
նութիւն տեսանէին ամեյ լուսոյ սիւն
գործեալ ի հրալից վիմին դա՛նսք երջա-
նիկ հովուանցն :

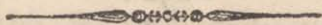
Օքե՛ղ հայր յառաջ քան զյաւի-
տեանս բարեբանեն դասք անմարմնոց հը-
րէշտակաց . ճայնիւ երգով գոչեն և ան-
մեծ

ողբ
գի

տէր

ճշե
մեծ
բճ

զաղակէն անտո՛ւած անտո՛ւծոց և տէր
տէրանց ժըղկէն գո՛ղով: Անքեցեր զքո
մի անձինը մարմնանալ ՚ի սուրբ կուսէն,
և անարատ ծընանիլ յորովայնէ անապա-
կան . բանաւորով ըզմէր նեղութիւնս .
անտո՛ւած: Անորհք բարի յերուսաղէմ
երևեցաւ հեթանոսաց . զի արարիչն յա-
ւիտենից տըղայէ՛ղեալ յորդէգրութիւն
կէնաց կոչէ . անտո՛ւած անտո՛ւծոց և:

Այսոն Առնիբորի տառք:

Ժա
—
օրհ
—
բձ
—

Անեղանելի՝ բընութի՛ւնն որ յեռ-
թեանդ ես ընդ հօ՛ւր , ծընար ՚ի
սրբոյ կուսէն . ըզքէ՛ղ բարեբանեմք ա-
րարչակից հօր: Անեղանելի արարօ՛ւրդ
որ վասն մեր մարմնացա՛ւր , և ցընծուի
անխարհի յայանեցար . ըզ: Արկրտեցար
՚ի յորդանան ՚ի յովհաննէ՛ւր , անաւա-
կերպ սո՛ւրբ հողւո՛ւր , վըկայեալ երկ-
նային ձայնիւն . ըզքէ՛ղ բարե:
Բանն անաքեալ ի հօրէ՛ւր որ վա-

արն մեր մարմնացա՞նք, և ցընծութիւն
 աշխարհի յայտնեցաւ. ըզքէ՞զ բարեբա-
 նեմք աստուածածինն կոյս: Օ քի՛ որում
 ոչքն հանդուրժէի՞նք և բոցանըռյւ սէրօ-
 բէ՞նք, նա՛ բնակեցաւ ՚ի քում յորովայ-
 նի. ըզքէ՞զ: Յորմէ՛ սարսեալ զո՞ղայի՞նք,
 փայլահնացայտ ի՛ լուսնի՞ն, ի՛ գերիշխա-
 ըզնա՛ ընկալա՛ր. ըզքէ՞զ բարեբանեմք
 աստուածա՛ն:

Եւ յառ օր ՚ի հօրէ՛ առաքեցա՛ր յոր-
 ժամ իջէ՛ր ի՛ յերկնից և մարմնացար ՚ի
 օրրբոյ կուսէն. դու՛նքս գառն աստուծոյ
 և՛ որդի՛ հօր: Եւ յաօ՛ր յայրին ընծայե-
 ցար փրկի՛չ և ի՛ մոգուցն երկրորդա՛գե-
 ցար. և՛ հովուացըն տեսեալ ա՛սէին. դու՛
 ես: Եւ նմանուի՛ աշաւնւոյ տեսեալ ըզ-
 հօգին սուրբ յովհաննէ՛ս աղաշակէր ա՛սե-
 լով, սա՛ է գառն աստուծոյ և՛ որդի՛ հօր:
 Փայտա՛նքեալ ա՛սարւած սքանչելի՛
 մեծագործութեամբ. եկի՛ր ՚ի փրկէ՛լ զա՛-
 թա՛ւած ըսքո՛, ասար՛ւած հարցըն մերոց:
 Օրնա՛ր ՚ի կուսէ՛ անճանա՛լի բանդ ի՛
 հօրէ՛ սչ մեկնեցար, օրհնեմք ըզքէ՞զ ա՛ն-

✠

 հը
բձ

հասանելի ընդ, անտըւած հար : Եւրեւ
 եցար յաշխարհն որ իջէր ՚ի յորդանան
 մըկըրաիւ ի յովհաննէ. որ ըզջո՛ւրարն սըր
 բեցեր սըրբեա՛ զմեզ ՚ի մեշաց մերոյ .
 անտըւած : Բ՛շտէր Եւանայն գործըք
 տեանն օրհնէն ըզնա՛ անդադար. զանըս
 կի՛ղեն աստուած՝ զանյաղթելի՛ զթա
 գաւորն օրհնէցէ՛ք, գովէցէ՛ք եւ՛ւրբաւ
 ճշարտէք ըզնա յաւիտեան : Ա՛ր էն
 փառօք ի յէրկինա անըսկըղբեանկից ո՛ր
 դին. և իջեալ ՚ի յէրկինից մարմնացաւ
 ՚ի կուսէն . օրհնէցէ՛ք : Բ՛շտեանն ի
 սո՛ւրբ ի՛ կուսէն զեդեալուն յանբանից
 մըսո՛ւր . և զմըկըրաեանն ՚ի սո՛ւրբ յոր
 դանան՝ օրհնէ : Օ՛ հաշիցըն հօր և ո՛րդւոյ
 ըզսո՛ւրբ հոգին՝ զնորոգօղ և զանըսպառ
 աղբի՛ւրն լուսոյ որ լուսաւորեանցն ըզ
 մեզ . օրհնէ :

Սեծ Բ՛շխուսութիւնըդ. քո՛ անտուածածին
 անարատ զոր ոչ բոցակի՛ղեաց հո՛ւր սա
 տուած ու՛թեանըն, մեծանցուցանեմք : Ա՛ր
 յարգանով քու մանապահանաբար բնա
 կեցաւ քրի՛ստոս անտըւած, և փըրկիչ

անձանց մերոց . մեծա : Վնհասանելի տէ-
րունահան յայտուութիւն՝ անխարհի՛ ծա-
ղեցաւ . անմատոյց լուսոյն երկըրպագեա-
ցաւք :

Խոնարհեցա՛ր 'ի բարձանց և՛ մարմնա-
յա՛ր 'ի կուսէն՝ ո՛ր նըստէի՛րդ 'ի քրօբ-
է՛րմս անարիչդ արարածոց : Վրկի՛նք չէ-
ին բաւական փառաց անմահ անեղիդ .
յարգանա կուսին ժուժկալէա՛րմս Լըն-
դունիլ ըզգանձդ երկնային Յորմէ՛ սար-
սեալ սերօրէքն ո՛չ իշխէ՛ին մերձեալ ,
ի՛ խանձարո՛ւրս պատեցա՛րմս և՛ եղար 'ի
մըսուր անբանից :

Ջրաշաղի բարբառք երկնաւոր զօրացն
հընչմա՛մք օրհնէ՛ին զանմահ թագաւո՛-
րութիւն : Վնձա՛ռ ծընունդն փառօք
երևեալ . և ա՛նտղըն լուսապայծառ հո-
վանի է՛ր յայրին : Բանըն բազմեալ յան-
բանից մըսուր . և մո՛գքըն հետեւէին
ծաղմամբ լուսափայլ աստեղն :

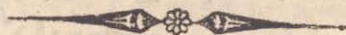
Սիւն լուսոյե ամու հովանիսո՛րը կոյս
որ ցօղեցեր 'ի մեզ ըզցօղն երկնային .
զքեղ բարեբանե՛մք աստուածամօ՛րն կոյս :

—
ողբ
—

—
տէր
—

—
ճշ-
մեծ
—
բի
—

Անկէջ մորենի և սրօքէ՛ հողեղէ՛ն սո՛ւրբ
կոյս . քանզի պըտո՛ւղըն կենաց ՚ի քէն տը-
ւաւ մե՛զ . զքեզ : Անի՛ծինց լուծիչ և
քաւի՛չ մեղաց սո՛ւրբ կոյս . ո՛ր զանառնե-
լն էինց ՚ի գերկըս քո բարձե՛ր . զքեզ :

Կոնն Ութերորդի աւարի :

Ժբ
օրհ
դձ

ԼՈ՛յս ՚ի լո՛ւսոյ ՚ի հօրէ՛ առաքե՛ցար
և մարմնացար ՚ի սո՛ւրբ կուսէ՛ն . զի
վերըստինն նորոգեացես զանպակնեալն ա-
շամ : Վա՛ւ անսո՛ււած ՚ի յերկրի՛ երե-
ւցար և ընդ մարդկանն շրջեցա՛ր . և վերկե-
ցե՛ր ըզ տիեզերքս յանի՛ծինցն անշամայ :
Վե՛զ ի յերկնից վըկայեալ հօր քո՛ ձայնս
անէ դա՛ է իմ ո՛րդի . և սուրբ հոգի՛ն ըզ-
քեզ յայտնեաց անշա՛ւնակերպ երեմամբ :
Ք՛զքեզ ո՛ր հոգւո՛վ և հըրո՛վ մաքրե՛ցե՛ր
ըզմարդկան աղտեղութիւնս . որպէս զասա-
նա՛ւ և ըզվերկիչ տմենեքեա՛ն . օրհնե-
ցո՛ւք : Փըրկի՛չն երեւեցա՛ւ և զանշամարհո-
ւարեցոյց ՚ի պանարանայ թըշնամո՛յն . ո՛ր

դէգրութիւն շնորհելով 'ի ձեռն մը
կըրտութեան : Ս ընդ կիզու ըզմեղոս մեք
այսօր երեւալ ապրեցողիչն . և զովա
ցուցանէ զաշխարհս աստուածային ջը
րո՞վն :

Ի զգլուխ վե' շապին փըրկի' չն ջախջա
խեաց ի յորդանան ի գեան . և ի նքեան իշ
խանութեամբ զամենեւեանն ապրեցոյց :
Ս Տի'ն մարդըն նորոգելով փըրկի' չն 'ի
մըկըրտութիւն գայ այսօր . զի' զապահա
նեալ ըզքնութիւնըս ջրով նորըս գոր
ծեացէ . անապահան ըզգե'ստ փոխարէն
տալով մեզ : Ս ըկըտի' բըրխառոս և սը
բին ամենայն արա'րածք . և տայ մեզ թո
ղութիւն մեղաց , ջրով և հոգեով վերա
սըրբելով ըզմեզ :

Տընօրինեցաւ յարգանտի կո'ւսին իս
կանից հօր և սո'ւրբ հոգւոյն , բանն ա
ռաքեալ ի հօրէ յաղա'գըս նախա
ստե'ի զծ մա'րդոյն , բաննայլով զյա
ցանս . ժողովո'ւրդք օրհնեցէ'ք զանա
քեալն ի հօրէ զաստը'ւած հա'րցըն ըմե
րոց . Նախայաւ ի տեան որդի'ն փառա'կից

Տըց
աձ

հօր և սո՛ւրբ հոգւոյն, ՚ի յորդանան ե-
 կըն անսօ՛ր մըկըրտիլ ե՛ր յովհաննէ՛ս, կեր-
 պացեալ իմօ՛խս յաշնդս իմ. զնախա-
 հօրն ե՛բարձ ըզմեղս. Ժողովուրդք օրհ-
 Մաքրողական պարգեւեցան շնորհք ան-
 զաւնակերպ իջմամբ սո՛ւրբ հոգւոյն ջո՛ւր-
 ցըն սըրբո՛ւթեան. և հայր ի վերո՛ւստ
 վըկայեալ, կրկնակի՛ ծնընդեամբ դա Է
 Դրդի իմ սիրեղիմ Բարան և մեք օրհնե՛ս,
 քո՛ւք զանաքեան ըն ե՛ր: Նշա՛հր օրհնե՛
 ցէք բարձր արարէք ըզնախ՛ յաւի-
 տեան: Նշա՛րիչն երջընի և երկրի ան-
 տըւած և մարդ գո՛յով. երեւեալ ՚ի հո-
 սանսըն յորդանան ծնու անտուածախա-
 ուրն մախ՛ բնո՛ւ, լըւաց բզտիեղե՛ս
 ի մեղաց. բարձր: Միաբանութե՛ օրհ-
 նեցէ՛ք քահանայք և Ժողովուրդք զա-
 մենասո՛ւրբ զերո՛րդութիւն ըզհամա-
 ք. և ըզմի անտուածո՛ւին. բարձր
 արա՛ն:

ԱՅԺ Զանաճառ փառաց խոնարհեցա՛ր ի մեր
 բընո՛ւիս բա՛նդ ան՛ըծ և մարմնացա՛ր ՚ի
 սըրբոյ կուսէն: Նշա՛հր ՚ի սուրբ կու-

սէ անստորական մարմնով ըզքէ՝ զ ան-
 դադար բարեբանեալ մեծացուցանեմք :
 Այսօր զեկեանդ ՚ի վերելութիւն անդի-
 մարդկան , միաբանութեամբ ամենեքեան
 մեծա :

Պատկերալից եղեր հոգեղէն բնովն և
 տրնօրինեցար յարդանալի կուսին բանդ
 աստուած , ըզմե՞րս վերանորոգե՞լ
 պատկեր : Մերկացեա՞ծ է ի ճաշակմանէ
 նախաստեղծին ըզփառս : միւսանգամ վե-
 ժըստին շնորհելով . ըզմե՞րս վերանո-
 ղոգե՞լ ՚ի փառս : Մըկբտեա՞ծ է ի յոր-
 դանան ի յովհաննէ , աստուածային բնու-
 թեամբ մարմնովն զոր ի մէնջն էստ .
 ըզմե՞րս զ լուսաւորելով աստուածա-
 յին ծագմամբ :

ողբ

() անբաժանելի ըզբանդն հօր և՛ զա-
 նըսկի՞զբն նորա զորդին , ո՞ր ՚ի յորդա-
 նան անսօր ըզմե՞րս մեռոյց և՛ զան-
 խարհըս լուսաւորեաց . բարեբանելով
 մի՞ջ՞շտ յաւի՞տեան . Ո՞ր է հօրէ՛
 վըհայեալ ո՞րդին , յայտնեալ հոգին Բ-
 ջեալ ձեռնադրէ՞ր կանապետն , զի՛ և մեք

տէր

օրհնեսցուք զերրորդութիւն միասնական .
բարե : Ար 'ի հրեշտակաց օրհնաբանեալ
ասալուած , ի հոսանարն յորդանանով տե-
սեալ յովհաննէս անկէր , ահա գաւուն աս-
տուծոյ որ վիկայի 'ի սուրբ հոգւոյն .
զոր օրհնեսցուք մի ջաշտ յաւիտ :

ՃԷ

Մերսիկի զբն անտուած բանդ որ ի հօ-
րէ անաբեցար ընդ ժամանակաւ լինի 'Լ
հաճեցար և մարմնացար ի սո՛ւրբ կո՛ւսէն
վարն մերոյ փրկելութեան . այսօր մը-
կըրտի 'ի յորդանան ի յովհաննէ , բա՛ռ-
նալով ըզյանցա՛ն անաբի՛ն նախաստեղծ
մա՛րդոյն : Մենեանէ լի դ անտուած բանդ
անմեկնէ լի դ ի հօրէ , ընդ ժամանակաւ
լինի 'Լ հաճեցար և մարմնացար ի սո՛ւրբ
կո՛ւսէն , ան և մա՛րդ յա՛յտեալ . այսօր
մըկըր : Չորեքէ՛րդեան կենդանեացն ըզ-
խորհո՛ւրդ բարոյեա՛ց անլորդին տե-
սանելով սուրբ զհոգին անաւանկէ՛րդ
իջնա՛մ մը ի վերա՛յ ջո՛ւրցն անաւանկէ՛ր
անելո՛վ ահա գաւուն անտուծոյ որ 'ի հօ-
րէ վիկայեցաւ դա է որդի՛ն ի մ օրեք լի
ընդ որում ե՛ւր և հաճեցայ :

Անճառացի Գործերն Տեսնի :

Յանճառ փառացի : Եւ ծնա՛ր 'ի սբ :

Եւ յսօր զեկեա՛լդ 'ի փրբ : 52

Յարուցե՛լոյն ի մեռելոց բնակարանն
մայր եւ կոյս . որ ըզնրնջեցեալսն յաշա-
մայ կենադործէ անապական . զքեզ մե-
ծայցո՛ւցանեմք . որ օրհնեալդ էս 'ի կանայս :
Եւ արողի՛ն երկնի՛ եւ երկրի եղեր տանա՛ր
եւ անապատ . որ ըզնրնջեցեալսն մեր
հրե՛ղէն նորոգէ . զքեզ : Եւ արողի՛ն աի-
եղերաց արբո՛ւցեր ըզքո՛ սուրբ ըզկա-
թին . որ ըզնրնջեցեալսն մեր վերստին
նորոգէ . զքեզ :

Որ զաւետիս հոգւոյն ի հրեղէն ի
հրեշտակէն բնկալա՛ր սուրբ լե՛ր բերկ-
րեալդ տէ՛ր ընդ քեզ մարիամ անհարս
նացեալ : Եւ նմիկ՛ զբն բանն հաճեցա՛ւ
առնուլ մարդեղո՛ւթեամբ բոլի՛ղբն 'ի
կուսէ՛դ քրիստոս անտը՛ւմ թագաւորն
յաւիտենից : Եւ աչեմք ըզքեզ սուրբ
անտուածածին՝ առ քրիստոս բարեխօսեալ
փրկի՛ւլ զԺողովուրդս՝ եւ զոր գրնեաց

Ժգ
Մեծ
աճ
Մեծ

Մեծ

արեամբն իւրով :

ՄԵԾ

Մեծացոլցանեմք ըզքե՛ղ որ ՚ի հօրե
բանդ և անճառելի՛ ծընունդ . որ ՚ի կու
սէն մարմնացար ցոլցար մե՛ղ : Մեծացո
լցանեմք ըզքե՛ղ որ կոխեցեր ըզմահ ա
տըւանձա՛ս պէ՛ս և լուծե՛ր ըզկնի՛ք մա
հալ . որ ՚ի խաչէն՝ բարձրացար կամա՛ն
հօր : Մեծացոլցանեմք ըզքե՛ղ որ թա
ղեցար ի նոր ի՛ գերեզմա՛ս Թ՛նի՛, և յեր
րորդ աւո՛ւր յարեա՛ր . որ ի յերկինքս
համբարձար փառօք հօր :

ՄԵԾ

Ո՛ր ըզհրէշտանի՛ն ըզճայնն լուեա՛ն
հիացեալ բերկրե՛ցար , բարեխօսեալ
վասնն մե՛ր . մեք օրհնաբանե՛մք զօ՛րհ
նեա՛ն լու ի՛ կանայս : Ո՛ր ըզհոլերն ա
ռանձ յորովայնի՛ք ում կրեցեր անկիզե
լի՛ մորե՛նի . բարե : Ո՛ր զանշօշափելին՝
հեց ի գի՛րլըս քո բարձեալ զիեցուցեր
կաթնա՛ս սուն . բարե :

ՄԵԾ

Ըզքե՛ղ երևեալ զո՛ւոն առ եղեկիե
լի՛ւ մարգարէի՛ւ . ընդ որ ոչ ոք հանց
եթէ ոչ անստուած միջնին անստուածա
ծին կոյս . օրհնութեա՛մ մեծացուցա

նեմք : Օ՛ղբե՛ղ ո՛ր ի՛ մօրենեւոյն ա՛ռ մո՛լ-
 սչախեւ մարգարէիւ , ըզնոր խորհուրդ
 կո՛ւսի՛ յայտնե՛ցէր մարդկան ա՛զգի .
 օրհնութեա՞մբ մեծացուցա : Օ՛ղբե՛ղ
 ո՛ր ՚ի հօրէ անժամա՛նսկանսկէս և՛ ՚ի մօրէ՛
 անթարգմա՛նսկանսկէ . ՚ի ժամանակի՛ ծնըն-
 դեան ՚ի բոլորի՛ց փրկե՛լ-թեան յայտնե՛
 ցա՛ր ո՛րդի՛ բարձրե՛լոյն , օրհնութեա՞մբ
 մեծա՛ն :

Ո՛ր ըզբանն անստուած բաւական եղէր
 ընդունիլ յորովայնի՛ միշտ կոյս . զբե՛ղ
 մեծացո՛ւցանեմք ո՛ր օրհնեալք ես ՚ի կա-
 նայս : Ո՛ր ե՛նց լո՛ւսոյն արժանի՛ եղէր
 բառնալոյ՛ ՚ի գիւրկըս քո՛ մանրմով . զբե՛ղ
 մեծացո՛ւցանեմք ո՛ր օրհն : Ա՛նարատ առ-
 ճար տընօրէնութեան կոչեցա՛ր հոգւոյն
 սրբոյ՛ միշտ կոյս . զբե՛ղ մեծացուցա՛-
 նեմք ո՛ր օրհն :

մեծ

Ա՛ւրախէր անստուածածին՝ տա՛ճար ան-
 խախտե՛լի . ըզբե՛ղ մեծացո՛ւցանեմք :
 Յըղացա՛ր անարատաբար , և՛ զանստուած

մեծ

ակ

վայելչապէս ծնար. ուրախէր : Արդէ՛
մարդարէն սուրբ է տաճար քո սքանչելի
արդարութեամբ և զո՛ւոն երկնային. ու
րախ լեր անտուածածին :

Մեծ Անարատ տաճար բնակարան անբաւ
բանին անտուծոյ, մարիամ սբ կոմ^{ԲԻՄ} յս.
զքե՛զ և ըզծնեալն ՚ի քէն մեծացոցա-
նեմք : Յարգանտի կրեցեր որ յառաջ
բան զյաւելի տեսնա ի հօրէ՛ ըղբանն, և ծը-
նար մարմնոմ^{ԲԻՄ} վ. զքե : Արդ խնդրեմք
՚ի քէն անդադար բարեխօսեալ մա՛ննաւոց
մերոց առ ո՛րդին քո միածին^{ԲԻՄ} . փըրկել
ըզլեզ ՚ի փորձութենէ՛ և յամենայն վը-
տանգից մերոց :

Մեծ Ավ գերասրաշ ծաղիկ բո՛ւրեալ յե-
ղեմայ . հոտ անմահութեան ծնընդոցս
և անյի յորմէ տիպեցաւ մահ ընդ տիե-
զերս . օրհնութեամբ՝ ըզքե՛զ մեծացո-
ցանեմք : Առ լո՛ւծիչ երկանց բարձող
անի՛ծից . ծագումն անլո՛ւ լուսոյն ճրշ-
մարտի որով հեքեաւ խաւարն առաջին .
օրհ : Ազքե՛զ ունիմք բարեխօս կոյս ան-
հարսնացեալ . մայր անարատ էմանուէլի

տաճար բանին հօրն երկնաւորն . օրհ :

Սուրբ և անսուածածին մարեան՝
ցանկալի՝ կուսից և պարծանք աղբի
մարդկան . մայր և աշխիւն մեծացուցա-
նեմք : Անկէ՛ղ մօրենի՝ և տաճար ընդ-
հանուր լուսոյն . անարատ և անխախտե՛լի
կուսութիւն . մայր և աշխ : Ամբհուրդ
կենաց և մայր կենդանութեան . և առան-
գաստ հրախայլ ծաղմամբ . մայր :

Բղբէ՛ղ կոյս և մայր : Օնմենդ ըն հօր :
Օնեալն ի քէն : Բղբէ՛ղ ոչ մի : 37

Օղբէ՛ղ հայր յառաջ : Առաքեցեր զքո :
Ենորհք բարի յերու : 43

Բանն անաբեալ ի : Օ ի՛նքու մ՛նչն :
Յիրէ սարսեալ զո՛ : 46

Բղ կուսութիւնըդ քո : Ո՛ր յարգան-
ալ : Անհասանելի՛ տէրունա՛ : 48

Բղբէ՛ղ ամէնօրհնեալ անսուածա՛-
ծին . մայրըդ լուսոյ և անանդատ անսու-
ծոյ բանին մեծացուցանեմք : Բղբէ՛ղ
պայծառ երկինք և ամպ լուսեղէն . ծնօղ

Մեծ
Բձ

Մեծ

Մեծ

Մեծ

Մեծ

Մեծ

ա՛րարչին և մո՛րենի՛ անկի՛ղէլի՛ մեծա՛ :
 Բ՛ղբէ՛ղ դո՛ւռն երկնից և ճանապարհ
 աղբայո՛ւթեան, բա՛րձօղ անի՛ծից և սրօ՛-
 բէ՛ հոգեղէ՛ն մեծա՛ :

մեծ
բի

Բ՛ղբէ՛ղ աստուածածին ո՛ր վեր օրհնե՛ս
 ՚ի զօրա՛ց հրեշտակաց. ազգ մա՛րդ-
 կան կենդանեաց մեծացուցանե՛մք : Բ՛ղ-
 բէ՛ղ բնակ հրեղէն աստուածութեան՝
 յիմանալի՛ զօրացն երանեալ. ազգ մա՛րդ :
 Բ՛ղբէ՛ղ մայր էմմանուէ՛լի՝ մա՛րգա-
 րէին յառա՛ջ գո՛ւշակեալ. ազգ մա՛րդ :

մեծ

Սի՛ւն լուսոյ և ամպ : Բ՛նկէ՛ղ մորենի
 Բ՛նիծից լուծիչ և : 49

մեծ

Սա՛յր լո՛ւսոյն լա՛րիամ՝ անհա՛րսնացե՛լ
 օրհնեալէ ՚ի կանայս : Օ՛լոյսն անը՛ս-
 տուեր յարդանալի կրեցե՛ր օրհն : Սի՛
 դա՛գա՛ ընր վասն մեր բարեխօսե՛լ օրհն-
 եալդ ՚ի կա :

մեծ
գա

Աստուածածին երկնային դո՛ւռն .
 աստուածային ճայնի՛ւն անէտա՛-

բանէ՛ր հրեշտանէն, ուրախէ՛ր բերկրեալդ
տէ՛ր ընդ քեզ: Ի՛քեքօքէս բազմեալ ընդ
հօր անապահանաբար բնակի՛լ հաճեցաւ
իքու՛մ յորովայնի. ուրախ: Ա՛ր բոցեղէն
սրօքէ՛իւք շրջափակէ՛լ պահելու. այսօր ՚ի
մէջ մարդկան ի գի՛րկըս հողեղենի՛ յայտ-
նեալ. ուրախ լէ՛ր:

Օ, անձառելի՛ լու: Օ, անհաս տընօ: մեծ

Օ, բո՛լորեց փրկի՛ն թեան: 21

Ուրախ լէ՛ր աստուածածի՛նն յոյս: Ի՛շ-
քեզ լու: Մայր սո՛ւրբ անա՛: 25 մեծ

Սո՛ւրբ զաստուածածի՛նն, Ի՛ւրախաւոր
հրեշ: Ի՛սէ՛ ուրախ լէ՛ր բերի: 26 մեծ

Ի՛յս լուսոյ մայր: Ստե՛ղծողէ՛ն մայր: մեծ

Ի՛յս ծաղեցաւ ՚ի: 28

Ի՛նքսկզբնական բա: Յորմէ՛ կենդա: մեծ

Յորմէ՛ զսրհո՛ւրեալ զո՛: 33

Սաստուածածի՛նն և զի՛շտ կոյսն մեծ
անդադար օրհնեսցուք. քանզի գի
ծաղեաց մեզ լոյս երեսաց և փրկի՛ն
անձանց մերոց: Իսկե՛ն և ուրախ լէ՛ր ան-

Հարանցեալ մայր . քանզի որ ի քէն ծը-
նաւ մեծ^{ալ} զ աստուած ի վրէկութիւն
անձանց մերոց : Ղանձ անապական գլտար
սուրբ աստուածածին . բարեխօսեալ քրիս-
տոսի աստուծոյ՝ մեր^{ալ} յ կեցուցանել
զանձիւնս մեր :

Մեծ **Լ**՝ մենագովելի և : Լ՝ մենապայծառ :

Ի՝ լեռնէ վէմն առանց : 29

Մեծ **Ս**՝ այր և կոյս անախին քրիստոսի , որ
բարեխօսէ ես միշտ աշխարհի . քեզ ե-
րանեն ամենայն անիւնք : Սփռուր աշա-
նի^հ . և հարսն երկնից մարիամ . տաճար
և անթող աստուծոյ բանին . քեզ : Իւր
հաճեցան ի մանալիքն ընդ հոգեղէնքս .
և քեզ մերձեցալք ի վայտըն կենաց . քեզ
երա :

Մեծ **Բ**՝ զքեզ օրհնութեամբ մեծացուցա-
նեմք : Ո՛ր ըզբանն աստլւած յար-
գանալի կրեցեր սըրբուհի անարատ .
և անձառապէս ծընար ըզվերանգօղն
երկնից . ըզքեզ : Ո՛ր հից լուսոյն արժա-

նի՛ եղէ՛ր բա՛ռնաշո՛յ 'ի.քո գի՛րկս . և արե-
զանի՛անն արդա՛րութեան՝ ե՛ղէ՛ր արե՛ւելք .
ը՛ղբե՛շ :

Ա՛նարամ Կոյս աստուածածի՛ն մարիամ՝ մեծ
օրբբո՛ւհի՛ և մայր քրիստոսի՛ յարգանտի՛
տարար զանտանե՛լն յամենե՛ցունց . օրհ-
նութեան՛մբ ըղբե՛զ աստուածա՛մ ծի՛րն
մե՛ծացո՛ւցանե՛մք : Ա՛ղբե՛զ Երկնայի՛ն
զո՛ւուլն զո՛ր ետեսն եզե՛կի՛նէլ . և՛ ասրըն
զո՛ր ծանեա՛ւ գեղե՛օն . սերօբե՛՛ հոգեղէն
վե՛հագոյն քերօ՛բե՛ից . օրհ : Ա՛րեա խոր-
հուրդըս սո՛սկա՛լն ի քե՛զ տեսանի՛ աս-
տուածա՛մ ծի՛րն . յըղութի՛ւն անսե՛րմա-
կան . ծնո՛ւնդ անարա՛տ . կո՛ւսութի՛ւն յե՛տ
ծնն՞դեան մնալով անապա՛կան . օրհնու :

Ա՛ստուածածի՛ն մայր լուսոյ՛ սո՛ւրբ մեծ
Կոյս լուսե՛ղէն տաճա՛ր . որում երկի՛նք
չէ՛ին բա՛ւալան առ 'ի բնա՛կութի՛ւն ի
քէն մարմնացա՛ւ : Ա՛ղբե՛զ անհա՛րսնա-
ցեա՛լ ո՛ր միայնդ ի՛ կանայս ճրհեա՛լ .
կրե՛լով 'ի քե՛զ զանտանե՛լի զբնո՛ւի .
օրհնութեան՛մբ մեծացո՛ւցանե՛մք : Ա՛ւ-
րակս լեր անթո՛ռ փրկութեան՛ յոյս հաս-

տասու՛ն թեան մարդկան . մի՛ ջնորդ օրինաց
 և շնորհախո՛յց . օր՛նո թեամբ անդադար
 գոհո՛ւ թեա՛մբ մեծս :

ՄԵԾ Ո՛ւրախացիր անտուածածին որ կու-
 սո՛ւ թեանց ես պարծանք և մայր հատա-
 տու թեան մարդկան . օգնական և շնորհ
 անշարհի մարիամ մայր և աշխխին փրկ-
 ջին մերոյ : Երանելի՛դ ամենեցուն զան-
 տը՛ւած տանելով ըզբնո՛ւ թեամբ անտա-
 նելին . զամենեցունց ամենակալն արժա-
 նի՛ եղեր կրէ՛լ յորովայնի որ երեւցաւ
 ազգի՛ մարդկան : Բերօբեական աթոռ
 ցո՛ւցար անտուածածին , ի՛ գի՛րկըս բառ-
 նալով զանտը՛ւածն ամենեցուն որ նրա-
 տին ի՛ քերօբէս . սո՛նա մի՛շտ բարեխո-
 սեան կեցուցանէ՛լ ըզմեզ :

ՄԵԾ Ո՛ւրախացիր անտուածածին վեր օրհ-
 նեալդ ՚ի սրօբէից . ծագելով ՚ի քէն
 մեզ ընթ մայր եղեր վե՛րաճգողին . ազգ
 և ազնեք ըզքե՛զ մեծացուցանեմք : Նիմն
 եղեր եկեղեցւոյ խորան եղեր հոգւոյն
 սրբոյ . ի՛ հրեշտակաց սպասաւորեալ
 գործիէլ քե՛զ անէ՛տեսց . ազգ : Տեսա՛

նէմք ըզսոսկանք զհրանալն խորհուրդ
յայտանեալ . ի հոգւոյն սրբոյ յշնցեալ
զբանն առտուած մանրմտով ծրնար աղգ և:

Լսառուած ա՛ն՝ ծի՛ն մայր և՛ կոյս . ծա՛
 ցո՛ղ արե՛գականն անձարութեան
 ո՛ր լուսաւորեալն ըզմե՛շ . հոգեւոր երգո՞վ
 զքե՛շ բարեբանե՛մք . և՛ փառաւորե՛մք ըզ
 մի՛ածի՛ն քո՛ զորդի՛ն : **Լ** լոյծ զօրէ՛նս բը՛
 նութե՛ան մարդկան հրա՛շափա՛ռ քո՛ ծը
 նունդ . և զէ՛ութի՛ւն բնութեան ա՛րբողջ
 պահեա՛լ . և՛ կուսո՛ւթեանդ քո՛ ոչ խախ
 տե՛ցան կընի՛ք . հոգեւոր երգո՞վ : **Ը** քե՛շ
 մորենի՛ անկէ՛շ , լեա՛ւրն մի՛ մածին դո՛ւռն
 փակեալ և՛ ա՛րբիւր կընքեա՛լ , նախա՛տե
 սանցըն գուշակեա՛լ մայր և՛ կոյս . հոգեւոր
 երգո՞վ :

$\overline{m\delta}$
 $\overline{r^4}$

Մատուածածին սուրբ կոյս: Ընապական
տա: Տուրըն կէնդանի՝ հր: 32

Դ՛ղբէ՛ղ անտուածան՛ծին, ան՛ղ : Դ՛սու պա՛ր
ծան : Դ՛սու ճըշմա՛րիտ արե՛ն : 36

Եւ յորդանանս ի յորդանանս ի յորդանանս : Օ, քեզ

$\overline{N\delta}$
 $\overline{N\delta}$
 $\overline{N\delta}$

մայր կու : ԲԷԼՈՒԾԱՆՆ ԿԵՆՔ : 40

ՄԵԾ Ո՞Ր զանճառեղն : Ո՞Ր զարարչակի :
Օ՞քե՞ղ եղեկիէ՞Լ : 44

ՄԵԾ Ի՞քե՞ղ եմք ազաւինեալ , քրիստոսի
մայր անտուծոյ մերոյ : Ո՞Ր քան զԵՐԿԻՆԸՆ
բարձրագոյն մարիամ , սննդանք էկեղե-
ցւոյ , քրիստոսի մայր : Ո՞Ր քան զարեգակըն
պայծաւագոյն մարիամ , միշտ գարիւր բա-
րեխօսէ՞Լ վաւրն մեր , քրիստոսի մայր :

Ամեն Բարեպաշտոյ Գալստեան Տեառն
ի պաշարն :

ԺԳ
օրհ
ան

Մարմնացեալդ ի կուսէն նախայտելի
տէմն բանդ , այսօր ի տաճարն եկիր
կատարել զօրհնս , վաւրն փրկութեան
հեթանոսաց : Ո՞ր յանձնուէս աթոռ
նըստիս բարեբանեալդ ի հրեշտակաց ,
այսօր ի սիմեօնէ բանձնալով ի գիրկս ,
որ ընծայեացէս ըզմեղ ի կեանարդ յա-
ւիտենից : Ո՞ր աբձակիչդ էս կապէլոյ
պարգեատու ամենեցուն , այսօր հայցմամբ

Տէրունւոյն արձակեալ և զիս ըզբազմա-
մեղս ՚ի կապանաց մահով ՚ի կեանսըդ յա-
ւիտենից:

Այսօր անըսկզբական ծընունդ հայ-
բնական ծոցոյ բանն եկաւ որեալ ՚ի տա-
ռարն: Ընծայէ՛ զարարածս հօր ի՛ յեր-
կինս: Այսօր բարձեալ եղև ՚ի գերիւս
Տէրունւոյն որ բանիւ զարարածս բարձ-
եալ սենի՛ օրհնաբանեացո՛ւք: Այսօր և
մէք հաւատացեալքս ընդ Տէրունւոյն
սիմէօնի: Ըզբան համագոյ հօր և սուրբ
հոգւոյն օրհնաբան:

Այսօր ՚ի տառարն եկեալ կենարարն և
՚ի գերիւսն սիմէօնի գրգուէցաւ. զոր
խրնդութեամբք ընկալաւ երուսաղէմ:
Այսօր երկիւրս երկինք անուանեցաւ.
զի՛ տէրքն տէրանց իջեալ յերկինից ՚ի
յերկիր. և ընծայիլ յանձն առնու ի՛
գործոց ձեռանց իւրոց: Այսօր հեթանո-
սանց լոյս ծագեցաւ քրիստոս աստուած.
և փառք իւրո՛ւմ Ժողովրդի՛նն ի՛ սրա-
յել:

Այսօր ի տառարն եկեր փրկիչ. և

 78

 ✕

 79

ծէրո՞ւնւոյն ի գի՛րկս ընկա՛լեալ առա՛ւր ,
 արդարձա՛կէս ըզձառա՛յս քո տէ՛ր : Ա՛յսօր
 աշխարհի ցուցա՛ւր ընյաւ փըրկո՛ւթիւն
 տիեզե՛րաց քրիստոս առա՛ւում . որ
 մարդասէ՛րդ ես կէ՛ցո՞ւղմե՛ղ : Ա՛յսօր իմա՛
 նալի արե՛ջ գանկն . որ ծա՛գեցա՛ր տիեզե՛րաց
 քրիստոս առա՛ւում . որ մարդա՛ :

Ի՛սկըզ՛անէ բանն աստուած մարմնա՛
 ցաւ ի կուսէ՛ն . այսօր գըգուեցա՛ւ ի տա՛
 ճարին : Իյայտա՛յր ալեօքն ծէրո՛ւնին
 առա՛ւում որդւո՞վ ի գի՛րկս իւր . և օրհ՛
 նէ՛ր զառա՛ւում մե՛շո՛ղ : Ա՛րդարձա՛
 կէ՛ս ըզձառա՛յս քո տէ՛ր բառ բանի՛ . բում
 ՚ի խաղաղո՛ւթիւն . զի՛ տե՛սին աչք իմ
 ըղերկո՞ղդ առա՛ւում :

—
 ՏԵՂ
 ԴՃ
 —

() Երհնեմք ըզքե՛ղ որ առա՛քեցա՛ր ի հօ՛
 րէ անձառե՛լի բանդ առա՛ւում : Երհնե՛
 առե՛ր մարմնա՛նալ ՚ի սըրբոյ կո՛ւսէն . առ
 աղ՛ւում հա՛րցըն մերոց : Ա՛յսօր եկի՛ր ՚ի
 առա՛ւում անհասանելի փըրկիչ . և ի գի՛րկ
 սըն սի՛մէ՛օնը գըգուեցա՛ր . առա՛ւում :
 Ո՛ւտի և սի՛մէ՛օն հոգե՛որ հընչմամբն ա՛
 շաղկա՛կէր , արդարձա՛կէս ըզձառա՛յս քո

տէր ըստ բանի քու՛մ ՚ի խաղաղութիւն .

սասա՛ր լաճ հա՛ր :

Բշտէ՛ր օրհնէ՛ քէք և՛ բարձր ա՛-
րարէ՛ք ըզնա՛ յաւիտեան : () օրհնէ՛ քէք .
Օ ծնեա՛լն յա՛մենասո՛ւրբ յորո՛վայնէ
յանարատ ի՛ կո՛ւսէն , օրհն : () օրհնէ՛ քէք .
Օ է՛կեալն ա՛յ յսօ՛ր ի՛ տա՛ճարն , զըն-
կալեա՛լն ՚ի գի՛րկսն սի՛մէօնի՛ , օրհն :

—
Գ

Եթո՛ւ քորեհանկան ե՛րեւալ ա՛յսօր
սի՛մէօն , զաստու՛ածորդի՛ն ՚ի գի՛րկս ի՛ւր
բարձեալ մարմնո՛վ . զոր՛ զօրք երկնի՛ց ի՛-
բարձո՛ւնրա հանապա՛ղ մեծացո՛ւցանէն ,
հոգե՛կո՛վըն գո՛չէ՛ր , ցընճայր ալեօքն ծե-
րո՛ւնին ասե՛լով սա՛ է թագաւո՛րն անմա՛հ .
զոր՛ զօրք երկնի՛ց ի՛ : Երա՛նսուէ՛լով ա՛-
ղէ՛րսէ՛ր . արձանկեա՛ զիս ՚ի խաղաղո՛ւի ,
անարատ ծընողի՛ քո բարեխօսութեա՛մբ .
զոր՛ զօրք երկնի՛ց ի՛ :

—
ՁԺ

Որոյ ա՛ւեալ հրաման ՚ի սո՛ւրբ հոգե՛-
կոյն ոչ տէսանէ՛լ ըզմահ մի՛նչէ՛ տեսցէ՛
զօ՛ճեալդ . տէ՛ր աղօթի՛ւք ծերոյն ո՞ղոր
մե՛ա : Որոյ ընկալեալ ի՛ գի՛րկս ի՛ւր զօ՛-
ճեալդ և՛ հայցէ՛ր ՚ի կեանցդ ըզմահ . և՛

—
ողբ

արձակիլ ի խաղաղութիւն . ահր ա : Յո-
րոյ անյօր ի գիւղիսն գրգռեցան և կա-
տարեցեր ըզխափագովսն ընծայելոյ քո
ի տանանքին . ահր աղծթիւք ծե :

ահր Օր փառանքանէն ի բարձուհա իմա-
նալի զըրութիւնքն . անյօր ի տանանքն
եղիլ յընծայովսն քրիստոս . որ ընծա-
յես զարարածըս բարձրելոյ քում . հօր
Խզի՞ծրկըս մարմնով բարձեալ եղեր ի
ծերունանցն . որ բանիլ զարարածըս բար-
ձեալ ունիս քրիստոս . որ վստքն մեր մար-
մապար ի սըրբոյ կուսէն : Եւ ան որոյ
և մեք ընդ սիմէօնի գոչեցուք որ ի
հօրէ՞ լո՞ւսոյ լոյս ծագեցան մեզ և
կեանք . փառք գալըսանքն ահր :

դի ճշ Եւրակի զբն բանն յանրակրգեանան
ի հօրէ և սիրգեաւորեալ ի կուսէն մար-
մնոյ զգեցմամբ . բովանդակելով յորո-
վանի և ընդ հօր գոլով , և սահմանեալ
Ժամանակաւ ծնեալ ընիլ ա՞սարժւած
և մարդ : Եւ տեսլ ընդ օրինօք անհիւ-
թանանքն հողանիլ թ գոլով : զի զհողա-
ծնեանքս հօրն ընծայեցէ՞ անտուած որ-

դի՛նն ո՛ր ի՛ ծոց հօր, տղայ՝ քառասնօրեայ
բանն ի՛ գիրկը՝ ծէ՛րո՛ւնւոյն . և յայտ-
նանքն՝ ծանո՛ւցանի՛ ան՛ստ : Ա՛յնն ո՛րոյ
և սի՛մէօն ցընծայր հոգւո՛վն անշաղակէ՛ր
ի՛ տաճարին, անրդ անձակէ՛ն ընծանայս
քո տէ՛ր ըստ բանի՛ քում՝ ի խանդաղո՛ւի .
զի՛ ընդհանուր տեսի՛ն ըզգի՛րնկօշդ ան՛ս-
տը՛ւած և՛ մարդ :

Աստուծոյ Անուանից անուանից անուանից .

Ա՛յ գերազանցեալ գը՛տար անունէ՛լ թե
քան ըզբնո՛ւթի՛ւն մարդկան երանե՛լիդ օրհ
ի հարըս սուրբ անտոն . ան. քրիստոս՝ բա- ան
րէխօսեալ վասն անձանց մերոց : Ա՛յ ան-
ձանկ լինելով զբանգմա՛թամանակեայ աւ-
ո՛ւրբք, յօ՛ժարութեամբ բարձե՛ր ըզկա-
րիս մարմնոյ . ան. քրիստոս բա : Ա՛յ մոռաց
յի շմամբ առաջի. քրիստոսի՛ն, օգնական լեր
տօնօղացս ըզսիշատակըս քո . զի՛ և ըզմե-
րբս ընկալցի՛ զօրհնաբանութի՛ւն :

Ա՛յ ի հանդէս քո ճրգնութեան երկ-

նային զըլարթո՛ւնքըն նայեցեալ զարմա-
 նային . ի մարմնի տեսանելով զանմարմին
 իւրեանց ըզվարս . ո՛վ սո՛ւրբ հայր անտոն
 բարեխօսեա՛ւ առ քրիստոս վասն անձանց
 մերոց : Ո՛ր գերագոյն քան ըզբնո՛ւթիւն
 հոգեղինաց ժուժկալեալ , զանազան տան-
 ջանաց համբերելով յաներևոյթ թըշնա-
 մւոյն , ո՛վ սո՛ւրբ : Ո՛ւստի և՛ մեք տօնե՛-
 լով ըզճրգնո՛ւթեան քո սուրբ զյիշատա-
 կրս . որ եղէր նախընթաց բարեաց կենաց
 ճանապարհին . փոխեցա՛ր յերկրայնոցս
 յոնմահաց դասանցո՛ւթիւնսն , ո՛վ սո՛ւրբ :

ՏԵՂ
 ԽԹ

Սախասկի զբն մանձանց երանելի սբ
 հայր անտոնիոս . վերնական յուսոյն ակն-
 ո՛ւնելով զերկրաւորս անհամարհեաց .
 և՛ զինուորեցա՛ւ քե՛զ քրիստոս ասորճած
 հարցըն մերոց : Սէնամարտեալ ընդդէմ
 չարին բազմահա՛ր վիշապին . ժուժկա-
 լեալ համբերեաց ազգի ազգի վըշտաց
 բարավէժ կոչկոճման . և՛ զին : Յանապա-
 տի՛ բնակելով աղօթա՛նուէր թե՛օքըն հա-
 լածեաց ըզբազմո՛ւթիւն լեզէ՛օն զօրա-
 ցըն . և՛ քաջալերեալ յորդորեաց ըզմահ-

ձողնայն ամենայն . և՛ զին : (՛) զտէր օրհնե-
 ցէ՛ք Փառաբանի՛չք աստուծոյ յիշատա-
 կի՛ սորա՛ բարձրաբարէ՛ք ըզնա՛ յաւիտեան :
 Ա՛փապարբս լեւանց բնակէ՛լով խարան-
 աղգեանց ճըգնո՛ւթեամբ ի յայրս և ի
 ծէ՛րպրս քարանձաւանց . փա՛ : Համանմա-
 նեան լե՛ծին եղի՛ացի և յօ՛հաննո՛ւ մը-
 կը՛րտչի . վէ՛րաթեւեալ ընդ առաջ քրիս-
 տոսի . փա՛ :

Ա՛ր անմարմնական վարուք պայծառա-
 ցեալ ՚ի մարմնի՛ զօրացեալ տէ՛րամբ . ո՛վ
 սո՛ւրբ հայր անտոնիոնս եղէ՛ր օրինակ բաղ-
 մաց եղէ՛ր դուռն մըտի՛ց կենանց ճանա-
 պարհին . յիշեալի՛ր ըզմեզ առանջէ՛ քրիս-
 տոսի՛ք ո՛ սո՛ւրբ և անթանճնդուհանկ աղօ՛
 թի՛ւք : Ա՛ր առեր ըզն՛ւծ խոնարհութե-
 համբերօղ խըստամբերութեան . և պա-
 րանցեալ օրհնո՛ւթեամբ ընդ հրեշտակս
 և խաչանկրօն անդադար սաղմոսե՛րգու-
 թեամբ . յիշեալի՛ր : Ա՛սան որոյ և մեք
 այսօր տօնեմք ըզհանգրստեան օր յիշա-
 տակի՛ք . անմոռանց յիշմամբ հայցեացես
 ՚ի քրիստոսէ ըզմե՛ծ զոչո՛րմո՛ւթի՛ւն քո՛

սուրբ և անժան :

—
տէր

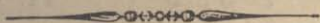
Ա՛ր շնորհօք սուրբ հոգւոյն բարձեր
ըզնանքն փրկչական յորդէ գրո՛ւթեան
շնորհս ո՛վ սուրբ հայր անտոնիոս , ան-
ժանաւոր երկնայի՛ն Լոյմանն ի՛հրէշտա-
կական դասակցո՛ւթիւնան . օրհնեմք
միշտ սուրբ՝ զե՛րրորդութիւնն : Այսօր և
մանկո՛ւնք սուրբ եկեղեցւոյ ածնե՛ն ըզ-
խաչակրօն քո սուրբ զյի՛շտապա , ո՛վ սբ
հայր ճրգնաւորացն . զի՛ ընկալցի՛ն զանա-
պական պարգէսն ՚ի քրիստոսէ՛ յանտու-
ծոյ մերմէ . օրհնէ : Օ անատապարգէս վեր-
ընկալեալ ըզնա՛ռս յաջակողմանն քրիս-
տոսի ընդ իմաստուն հուսանան , հայցե՛ս
ցե՛ս ՚ի քրիստոսէ ըզթո՛ղութիւն մեղո՛ւ-
ցեւոցս . ի՛ լուսէ՛լ ըզձայնն եթէ եկայք
օրհնեալք հօր իմոյ ժառանգեցե՛ք ըզ-
կեսնան յա՛ւիտենից :

—
Ֆիկ

—
բձ

Անրձանք եկեղեցւոյ և ուրախութի՛
հրէշտակաց , ո՛վ սուրբ հայր անտոն զա-
ղանքն մեր հանապա՛ղ մատո՛ւ սուրբ եր-
րորդութեանն : Ա՛ր ՚ի մարմնի՛ կանոնցէ՛լ
և զանոնրմոցն բերելով ի՛ քեզ ըզ-

վաճառով սուրբ : Բանժան հոգեւորական
լըցեալ աստուածային ուրախութեամբ
ով սուրբ հայր անտոն, զանաչաւ :

Երան Երեմի (Թեոֆոսի Բագա-որին :

Ար զերկնաւոր Թագաւորութեանը
քո զգրկնակ ցոլցեր երկերի . հաս-
տատելով զանթոն Թագաւորութեան
Թէոֆոսի Թագաւորին յարդարութիւն
և յերանձնա . բարեպաշտութեամբ՝ սո-
րաքրիւտոն խնայեալ ի մէջ : Ար զօ-
րութեամբ նշանի խաչի քո տէր պա-
տերազմելով, խորասկեանց զընդդիմա-
մարտ ըզբընտելութիւն հեթանոսաց և
հաստատեանց խաղաղութեւ սուրբ զեկե-
ղեցի . բարեպաշտութեամբ սորաքրիւտ :
Ար ետնւր զիբաւունս արդարութեան .
քո արքայի, դատելոյ ըզթողովնւրդիս քո
արդարութեամբ ըստ հրամանի սրբոց
քոց պատուիրանաց . բարեպաշտութեամբ

ժդ
օրհ
ակ

սորա :

Ո՛ր զարդարեալ գեղապանձ վայել-
չութեամբ սո՛ւրբ զեկեղեցի , պըսակե-
ցե՛ր առաքելովք և մարգարէիւք և հաս-
տատեալ ամրացուցե՛ր սո՛ւրբ Թագաւո՛ր-
րօք . բարեպաշտութեամբ սոցա՛ն քըի՛ս :
Ո՛րք զինո՛ւ զօրութեամբ հոգւոյն վա-
ռեալք ի՛ պատերազմի , վանեցի՛ն ըզմո՛-
լովթիւն հերձուածոց և ՚ի հաւատորս
ճըշմարիտս հաստատեցի՛ն ը՛շտի՛եղերս .
բարեպաշտութեամբ սոցա՛ն : Ո՛ր շնորհե-
ցե՛ր յաշխարհի Թագաւորել մեծի՛ն Թէ՛-
ոդոսի . և կատարեալ ըզկեանքս հաւա-
տով ո՛ւղղափառութեան , վերափոխեցե՛ր
այսօր յերկնից Թագաւորութիւնդ .
բարեպաշտութեամբ սորա՛ն :

Տըց
աճ

() Րհնեմք ըզքեզ քըիստո՛ս Թագա-
ւոր . ո՛ր յաղթօ՛ղ լեաչիւ քով պըսակես
ըզսո՛ւրբս քո՛ սքանչելի փառօք քո՛ աստ-
ուած հարցըն մերոց : \ յօր ցընձան զը-
ւարթունք երկնից ընդ ճըգնութիւն
Թագաւորին . քանզի ե՛րգէ՛ բարեպաշ-
տութեամբ Թէ՛ոդոս մեծ Թագաւորն
ընդ վեցթւեան զօրսն երկնի՛ց աստուծոյ .

հար: Եւ նորածնեան էկեղեցիք հեթա-
 նոսաց. ընդ սըրբոյն թհոգոսի, բարե-
 պաշտ թագաւորն երգեսցո՞ւք. քեզ երգ
 նոր աստըւած հարցըն: Բզտէր օրհնե-
 ցէք Բնդ սըրբոյն բարձրանալէք զանա-
 ւած բանըն հօր յաւիտեան: Որ ՚ի յերկ-
 րի է պրսակեալ ՚ի հրէշտանկաց և ՚ի
 յերկի՛նքս բարձրացեալ բարեպաշտու-
 թեամբն իւրո՛վ. ընդ սըրբոյն բարձր: Որ
 հաւատով պարտեաց ըզթը՛ննա՛մին. և
 աշօթի՛ւք հիմեցոյց սո՛ւրբ զէկեղեցի՛.

ընդ սըրբոյն:

Թիւնա իմ. Բստըւած փրդի՛նչ մեր
 լուր մեզ ո՛ր կարդալք առ քեզ. բարեխօ-
 սո՛ւթեամբ սո՛ւրբ թագաւորն: Որ բա-
 րեպաշտութեամբ հիմեցոյց զէկեղեցի՛
 սք և կարգաւորեաց ո՛ւղղախառնութեամբ
 ըզքո՛ ժողովուրդս: Բրդ անկեալ աշա-
 չեմք ըզքեզ մարդանէր տէր. յիշատակի՛
 սորա պարգեւեալ մեզ զէրկնային քո ըզ-

խաղաղութիւնդ:

Ո՛վ երանելի և բարեպաշտ թհոգոս
 մեծ թագաւոր. բարեխօս լեր վսարն մեր

դ

ողբ
բձ

տէր

առ թագաւորն երկնաւոր, թողուն մեզ
ըզմեզս մեր: Ո՛ր երկրպագօղդ ես քրիս-
տոսի և՛ հիմնադիր սուրբ հաւատոյ, բա-
րե: Ո՛ր թագաւորաց ես ՚ի յերկրի պար-
ծանք և՛ ՚ի յերկինս պրսակեալ, բարե:

—
ՅԼ
—
ԲԿ
—

Ո՛վ երանելի դամենեցուն տիեզերա-
կան իշխանու թեամբ՝ ընկալար ի՛ քրիս-
տոսէ՝ ըզթագ պարծանաց, ո՞վ թէ՛ողոս
մե՛ծ թագաւոր վասն մեր բարեխօսեա
առ թագաւորն երկնաւոր: Ո՛ր քոյին սբ
աղօթիւքդ վանեցեր ըզթըշնամին, կո-
խելով ըզսատանայ ընդ երկնայինս ընդ
սեցար, ո՞վ թէ՛ողոս մե՛ծ թագաւոր:
Ո՛ւստի և մե՛ք հաւատացեալքս տօնեմք
դքո յիշատակս, օրհնող թի՛ւն առաքելով
ըզքե՛զ պրսակողին, ո՞վ թէ՛ողոս մե՛ծ
թագաւոր:

—
Շարական Տրագոյ Ռաֆայէլ:

—
ՄԼ
—
ԴԶ
—

Ո՛ր գերագոյն քան ըզբնող թիւնս հրա՛-
շագործեցե՛մք որդի՛ անողո՛ծոյ ան թա՛-

գաւո՞րն հայաստանեայց , գաւազանաւ
քո բարկութեան զյիմարութիւնն յի-
մաստ փոխարկես՝ լ . վասն որոյ մանկո՛ւնք
եկե՛ղեցւոյ յիշատակի սորա՞ն՝ օրհնէն
ըզքէզ տէ՛ր : Ո՛ր համանման բաբիլա-
ցո՞նցըն բըռնաւորին ի՛յանբանի՞նց
փոխեալ կէ՛րպարան , յանբանա՛կան բըռ-
նութենէն նըւա՛ճելո՞ն՝ վ զարքայն մեծ
տըրդա՛տ . վասն որոյ ման : Ո՛ր ի՛ճե՛ւըն
մաղթանա՞ն՝ ց սըրբոյն գըրգորի՛ն մարդ-
կայի՛ն՝ բնո՛ւթիւնս զա՛րճո՛ւցեր յանաս-
նեղէն ՚ի բնո՛ւթենէն նորաստեղծեա՞ն՝ լ
զարքայն մեծ տըրդա՛տ . վասն որոյ ման-
կո՛ւնք եկե՛ :

Կանոն Վառ-ի Դարձարէին , և ՅախԲայ տառ-
հելոյն :

Յիշթօղ գըտաւ յօրհնաբանսն ե՛-
րանելի՛ն գաւիթ . որ զօրանցաւ ՚ի վէ՛րայ
այլա՛ղգւոյն և հաւատո՞վ պարտեաց զա՛-
նօրհնն ըղղողիտթ . զմորգարէն անաս-

Միկ
օրհ
դճ

ցո՛ւք բա՛րեխօս անուհի՛ ՚ր վասն անձանց մե-
 րոց : Ո՛ւսա՛րուք զա՛րդա՛րու թի՛ւն բընա՛-
 կիչք երկրի՛ . նայեցա՛րուք ընդ ա՛րդա՛րըն
 յա՛կո՛ր ո՛ր հաճոյ ե՛ղև անստուծոյ վա՛րու-
 քըն իւրօ՛վք . լ՛ի՛ն ա՛րասցո՛ւք : Սա՛
 եղև գը՛ւխ առա՛քե՛լոց սրբե՛ոց . և կո-
 չեցա՛ւ եղբայր տեա՛ռն ՚ի տանէ՛ դաւթի՛ .
 ը՛ղնա՛ արաս :

Ո՛ր երջանի՛կ լուսո՛ւնն զուանձանայր
 մագա՛րէն դաւթի՛ . և հոգւո՛վն վե՛րս-
 նայր ի՛ կամարը՛ս լուսեղէ՛նս . ը՛ղնա՛ ան :
 Ո՛ր հոշանի՛ւ թ բեո՛ւ թեամբըն զուգակ-
 ցեսա՛ ընդ սուրբ հոգւո՛յն . և ազատէ՛ր
 ըզթագա՛ւո՛րն ՚ի դիւանկան սխտէ՛ն . ը՛ղ-
 նա՛ արաս : Ո՛ր հրաշազա՛րդեա՛լ գըտաւ
 ի՛ կարգըս թագա՛ւորաց . և մանա՛կից
 եղև սո՛ւրբ անաքե՛լոցն . ը՛ղնա՛ արաս :

Տըց
 դձ

Սեղա՛ք յամենայնի՛ և ըզպատուիրա՛-
 նըս քո՛ ոչ պահեցա՛ք այլ խոստովանիմք
 առ քեզ . մի՛՛ անտէ՛ս առնէ՛ր այլ գը՛թս
 ՚ի մեզ աստը՛ւած հա՛ւըցըն մերոց : Սա՛
 սըն դաւթի՛ . ի՛րե՛լ լուս . և յա՛կո՛րսյ ար-
 դա՛րոյ անա՛չեմք ըզքեզ . մի՛՛ անտէ՛ս առ :

Ուր նըստիս ՚ի քրօբէս և հայիս յան-
դունդս, յի՛շէա՛ ողորմո՛ւթեամբ՝ քո՛ ըզ-
դաւիթ . և՛ անշօթի՛ւք սրբոյն յակոբայ
խընայեա՛ն ՚ի մեզ աստուած հա՛մ ր։Վ՛շ
տէր օրհնէ՛ցէք բա՛րճը անարէք ըզնա՛
յաւիտեան։ Ո՛ր ընտրեաց զերանելի՛ն
ըզդաւիթ, յառանջնորդութի՛ն՝ խրայե-
լի՛ . օրհ։ Ո՛ր կացոյց զըսքանչելի՛ն ըզ
յակոբ, պարի՛ն՝ սպ շը՛րջսպանտէ՛կեղեցւոյ
իւրոյ . օրհնէ՛ցէք բա՛րճը անար։

Գ

Վ՛նըսիլի՛ զբն աստուած լոյս ՚ի լուսոյ .
որ ծագեցար մեզ եղջիւր փըրկո՛ւթեան
՚ի տանէ դաւթի . անշօթի՛ւք սորա՛ն ան-
արւա՛ն՝ ողորմեա՛ մեզ։ Վ՛նմարմնոյ վեր-
նոց թագաւոր յաւիտենից . որ մարմնով
երևեցար յերկրի՛ ՚ի զանակէ դաւթի .
անշօ։ Յառանջնո՛ւմն աստուածահայր ան-
ուանեցաւ մարգարէն դա՛ւիթ . և՛ ի վեր-
ջինսն եղբայր տեսուն կոչեցաւ ըսքանչելի՛-
ն յակոբ . անշօթի՛ւք սորա՛ն աստու։

ողը

Երդուաւ տէր դաւթի՛ ճըշմարտու-
թեամբ . և՛ ոչ ստեաց նըմա՛ն, ՚ի պըտղոյ
յորովայնէ՛ նորա նըստոնցանէ՛լ ի յաթոռ

տէր

նորա՝ օրհնեցէ՛ք ըզտէրո՛ւթիւն նո՛րա՝
 անձնայն երկնի՛ր : Սա՛գեաց մեզ տէր
 զէղջիւր ՚ի դաւթիթ . պատրաստեաց ըզ-
 ճրագ օծե՛լոյ իւրոյ՝ գո՛վեցէ՛ք ըզտէրո՛ւ-
 թիւն նո՛րա : Ս՝յակոբ ընտրեաց իւր
 տէր ժա՛ռանգէ՛լ նովաւ ըղնհր ժո՛ղովուրդ
 զհոգեւորն իւրայն՝ : Բարեբանեցէ՛ք զսա-
 տո՛ւածութիւն նո՛ :

Անկ

() օրհնեցէ՛ք ըզտէ՛ի՛ր յօրհնութիւն
 ինոր . քանզի ծագեալ՝ ց մեզ եղջիւր
 փըրկո՛ւթեան ՚ի տանէ՛լ դաւթի կեցո՛ւ-
 ցանել ըզմե՛զ կանեցաւ . օրհնեցէ՛ք ըզ-
 տէ՛ի՛ր յօրհնութիւն ինոր : Ս՝սա-
 զան ծաղկեալ՝ : Եւրմատոյն յեփեսայ .
 դաւթիթ մարգարէն՝ և ՚ի նորին շառա-
 վիղէ՛ առաքեալն յակոբոս անանատես
 և սպասաւորն բանին անտուն ծոյ . օրհն :
 Յէկեղեցի՛ի՛ս օրհնեցէ՛ք ըզտէ՛ր . ո՛ր եր-
 կոքո՛ի՛ ամբ ընտրե՛լովք առաքեալն յա-
 կոբաւ և մարգարէ՛ի՛ւն դաւթիւ հա՛ս-
 տատեաց զհիմնի՛ւն սո՛ւրբ եկեղեցւոյ .
 օրհնեցէ՛ք :

ՆՆախաձեռն Բարի քրիստոսի եղբւր
 այսօր է միջին մերձում, և մըտեր է
 վերնաւանդակներ յորհրդոյ յաւիտեան կա-
 նի: Որքանորեցար իդատս երկնաւոր զօ-
 րացն, պըսակեցար է թագաւորէն զան-
 թաւսմ մը զպըսակէն, և մըլըրտեցար ան-
 եամբըդ քով սրբոյն անսօջիւն վըկայքը
 է ստոսի սո՛ւրբ ստեփաննոս, նախասար-
 կաւա՛ գըդ մեծ: Սարտեմը ընդդէմ
 թըշնամուն այսօր և գնեցէր արեամբըդ
 քո զարքայո՛ւ թիւնն, ի պարծանս ազգի
 մարդկան ճըգնաւոր քրիստոսի. գոհօւ-
 թիւն երեքսրբէնին. ո՛ր ընկալաւ ըզ-
 վայդէր զսո՛ւրբ ստեփաննոս ի վերինն
 ե՛րո՛ւսա՛ղէմ:

ԺԸ
 օրհ
 գկ

Որքանորեցար ի կոչումն անաթեւական
 քարոզութեանց անթանաւոր լինելով սբ-
 ստեփաննոս, բարեխօսեալ ան քրիս-
 տոս վասն անձանց մերոց: Որ խնդրե-
 ցէր զթողութիւն ի վերայ քոյ քարաձիգ
 ժողովոյն սո՛ւրբ ստեփաննոս, և՛ այժմ

✠

վասըն քո ուսումնորանցս անաչեան զընդ
անձնէ հօր նըստեալն: Ո՛ր անժանի է զէր
զմարտիրոսականն առնուլ պըսակ նախդ
ի վըկայս, առ պըսակի չընսրբոց և վասըն
մեր բարեխօսեան:

ԴԷ

Լապեան և նախավըկայ քրիստոսի
սուրբ ստեփանոս, որ զքարկոծումն յան-
ճըն առեր, և յանմահից բնակարանսն
վերանորոգեցաւ, անաչեան զամսորւած շը-
նորհել մեզ բզկեանս անվախճան: Տո՛ւնի
անմահ իմանալի զրախտին շնորհեցաւ ի
հօրէ, և լուսաւորեցաւ անճառապէս,
այսօր ցընծան զանք հրէշտականցն ընդ
քո մեծապայծառ ճըզնութիւնդ, անաչեան
զամսորւած: Եւ ստուածաստեղծ մար-
դոյն պըտուղ ընծայեցաւ մերձ յանմերձե-
նալի ընդսն, և հայրենի անանդութեան
եղեր ժառանգորդ, անաչեան զամսորւած:
Ղանապարհ վըկայից յետ քրիստոսի
գըտաւ, և անստուածային փառանցն ար-
ժանաւոր եղեր, բանասիրիւն զինու. քո
վիրաւորեցաւ, և նախաստեղծըն պայծա-
ռացեալ բերկընցաւ, անաչ: Ամսակար-

գեալք և մէք ընդ անմարմնական բազմութեանս, վերահայցեմք ընդ հրեշէն լեզուացն՝ աշօթանուէր մաղթանօք, հայցեմք ի քէն մարդասէր Վրդկիւն խնայեալ ի մեզ ստեղծօղ մեր և կեանք անխարհի:

Ընդ երկնային հոգեղինաց զապքն, այսօր տօնեմք ըզյիշատակսք՝ յստեփաննոսի. բարեբանելով ըզքեզ տէր անսղլած հալցին մերոց: Ո՛ր հրեշտակակերպ տեսեալք անբար պատերաշմեալ, զքարկոծումն յանձն էառ խոստովանելով ըզքեզ քրիստոս աստղլած հալ: Ո՛ր անպարագրէլ աստուածութեանը տեսող և բարեխօս իւր ուխտանորացս, այսօր յիշատակաւ սրբբոյն ստեփաննոսի, գովեմք ըզքեզ քրիստոս աստղլած հալ: Ընդ տէրօրհնէմք և բարձր անարէք ըզնա յաւիտեան: Ո՛ր յերկնային զօրացն միշտ օրհնել քրիստոս աստղլած, այսօր յիշատակաւ սրբբոյն ստեփաննոսի, ըզտէրօրհն: Հրաշակի աստուածաբանութիւն

ՏԵՅ
ԳՃ

Գ

սըրբոյն ստեփաննոսի , քահանայք ընդ վե-
րին զօրացն երկնից զքրիստոս գովէ ԲԻՄ :

—
որ

Առաքեալի մեզ տէր ըզբաշտում գը-
թնութեանք զնորմութիւն , բարեխօ-
սութեամբ սըրբոյ նախնային քոն
նորմեալ : Որում զերկնայիւնն բա-
ցէր ըզդուռն . ցոլցանելով զանձառեւի
զխորհուրդ . սոբին աղաչանօք խնայեա-
լի մեզ տէր : Որ աշտօնանուէր հայց-
մամբ զթողութիւն խնդրելով ՚ի քէն ,
անօրէն ըսպանողաց իւրոց . սոբին աղաչա-

—
տէր

Ով երջանիկ ճառագայթ , առաքելա-
կան քարոզութեանցն անթանաւոր լինե-
լով սուրբ ստեփաննոս , հաստատութիւն
ի քրիստոսէ հայցեալ սուրբ եկեղե-
ցոյ : Որ քոյին յօժարական համբերու-
թեամբ ըզքարոզութեանն յանձն առեր ,
շնորհեալ քեզ յաստուծոյ լինիլ չար-
չարակից քրիստոսի , զի եմեզ ուսուսցես
փառանորել սուրբ զերրորդութիւն : Ա-
ղօթելի օր քարանձիգն լինելին ի քեզ
նախդ ի վըկայս . զի անցես ըզհատու-
ցումնն բարի յարարէն ամենեցուն , ե

այժմ անշէմք ըզբէզ և վստմէր բա՛-
րեխօսեա՛ :

Եւ անտարկաւնգ և անանջն մարտի-
րոսնը ի՛քրիստոսէ պըսակեցա՛ր, և յէրկ-
հաճէ՛մ մ' անագաստին պայծառացեալ
բէրկընցա՛ր . անշէմ զանտըւած շնոր-
հէ՛լ մեզ ըզկեանս անվախճան : Ա՛րքո-
յին համբէրու-թեամբ ըզդրո՛ւնս երկնից
բացեալ տեսէ՛ր և զորդի՛ն ընդաժմէ հօր .
անջօթէ՛ն ը ի վերայ . քո քանձգո՛ղջն .
անշէմ : Եւ կէղեցի՛ք արդարոց և ժո-
ղովք սէղրափառաց , այսօր ըզյիշատակըս
քո տօնէ՛մք , և անտատուօ՛ք հայցեմք ՚ի
բէն ճըշմարի՛տ վրկայ . քրի՛ստոսի , անշէմ
զանտըւած :

Յընծայ այսօր եկեղեցի՛ն անտուծոյ .
զքո՛ վայելչապէ՛ս տօնէ՛ զյիշատակս .
ո՛վ սո՛ւրբ ստե՛փաննոս , մե՛ծ և պատ-
ուանան անուանի՛դ ի վրկայս , անշէմ
զանտըւած շնոր : Եւ անաշաւիզ բարեանց
ամենայն աշխարհի՛ն , և լուսաշարդ ճանա՛-
պարհացն եղե՛ր ժառանգորդ , ո՛վ սո՛ւրբ
ստե՛փաննոս , մե՛ծ : Եւ անտուածային զինու-

—
դի
—
—

—
ճշ
—

վառեցա՛ր սուրբ հողւոյն , տեսա՛նէ ըն՝
յէրկինքս հայրենի՛ վառօք զորդի՛ն աս-
տուծոյ , ո՛ր վ սուրբ ստե՛փաննոս , մեծ
և պատոււ : ։

Առնո՛ւ Պեդրոսի և Պօղոսի՝ Գլխաւոր առաջե-
ւորն ։

ԺԹ
օրհ
դճ

Յի՛նձայ այսօր եկեղեցի՛ն աստուծոյ ,
յիշատակաւ սուրբ՝ առաքելո՛ց ծցն ։
Հաստատեա՛լ է վերայ վե՛մի՛ հաւատո՞ւմի՛ .
զա՛րդարեա՛լ է՛ փառքս մարմնացե՛լոյ բա-
նին : Ո՛ր զէութիւն անճառելոյ մի՛ած-
նին , յայտնութեամբ հօ՛ր ՚ի վերո՛ւստ
դաւանեա՛ծ . և՛ երանականն արժանա՛-
ցեալ շնորհի՞ւմ . վե՛մ անվանե՛լի՛ ՚ի դը-
րանց դժոխոց : Ո՛ր անմարմնոց դա-
սոնց հրե՛ցինաց , հո՛ղեղէն բնութեամբ՝
գերազանցեա՛ծ . և բարձրացեա՛լ ՚ի յերկ-
նային խորա՞ւմն , անճառ բանի՛ն արժա-
նաւորեա՛լ :

* Ո՛ր գերագոյն ընտրելոյց առաքելոցն

դասո՞ծւց, անուանեցէ՛ր լինի՛լ զերանե՛-
 լի՛ն ըզպետրո՞ւմս. գլո՛ւս սուրբ հա՛ւս-
 տոյ հիմն եկե՛ղեցւոյ: Ո՛ր յառաջագոյն
 կոչմամբ, անսքեցէ՛ր զանօթն ընտրու-
 թեա՛ծն. յայտնելով աշխարհի՛ զանաւո-
 տնօրէնո՛ւթեան քո զխորհո՞ւմս. յօրհ-
 նաբանո՛ւթիւն կոչել զհե՛թանոսս: Ո՛ր
 երկոքումբ ընտրելովք ըստ սուրբն աշ-
 խարհի՛ծ, հաստատեցէ՛ր զեկեղեցի՛ քո
 բրիստո՞ւմս. մաշթանօք սոցա՛ խընայեա՛
 ՚ի մեղ:

Ո՛ր խոստանցա՛ր տալ ըզ փախանա ար-
 քայնօթեան երկնից երանելոյն պետ-
 րո՞սի: Եր հրաւի՛րեաց ըզմեղ ՚ի յոյս կե-
 նացին յաւիտենից. աղա՛հանօք սորա՛ կե-
 ցո՛ զմեղ տէ՛ր աստը՛ւած հա՛րցըն մերոց:
 Ո՛ր ընտրեցէ՛ր ՚ի մարդկանէ հա՛ւատարիմ
 սուրբ զանաքեալը՛ն պօղոս. որոշե՛լով
 յաւե՛տարանըն լի՛նի՛լ քե՛զ խոստովանօղ
 աղա՛հա: Փա՛կօղն արքայնօթեան երկնից
 սուրբ անաքեալը՛ն պետրոս արնօթեամբ
 ժո՛ւժկալեալ քե՛զ խա՛հեցեցա՛ւ. աղա:
 Ըզտէ՛ր օրհնեցէ՛ք բարձր անաքե՛սք յաշ-

հրց
դճ

դ

Թողանան ձայնիւ ըզբնակեան ի մէջ
սըրբոց : Ա՛ր ընարեաց զէրանելի առա-
քեանսն , ամուրք հաւատոյ սիւնք եկեղե-
ցւոյ . ի տիեզերական ՚ի հրապարակին
զդատողական անթողսն շնորհելով քար-
ձր անարեք : Ա՛յնմանեալ աղաւելոյ անծա-
թապատ Թեօքն ի գոյն հսկւոյ ճըշմա-
իր տ սուրբ հոգին . և ընտանգարդ փա՛յ
մանք փարէ՛ր ըզհոքօք . բարձր արարէ՛ք
յան թողանան :

ողբ

Ա՛մուրք հաւատոյ անսօր փայլին հայր
սուրբ ի քո սուրբ եկեղեցւոյ . մարդա-
սէ՛ր փրկելիք տօնողացս ողորմեա՛ : Բարե-
խօսու թեամբ պետրոսի և պօղոսի քո սը-
առսքէ՛ լոցն , մարդա՛ : Ա՛յնսաւորեալք ՚ի
սոցա՛ դիպրու թենէ սփանաւորեմք սուրբ
զերրորդ ո՛ւ թիւնդ . երկանքանցիւրոցն անօ-
թիւք տօնողացս ողորմեա՛ :

տէր

Ա՛րանելի սուրբ անաքեանքն , որպէ՛ս
զարեգակըն ծագեցան ՚ի յերկրի՛ ծառ-
ձակէ՛ լով ըզճառագոյն թա ընդ տիեզ-
է՛ ի՛րս , լուաւորեցին զաշխարհս ամե-
նայն : Ա՛մերմէ ՚ի հողեղէն բնու թենէս ,

Հարչարեցան վասն քրիստոսի ծ . եղեն
լուսատուք տիեզերան ի ծոց . ե հրաւիրե-
ցին զերկիրս ի յերկինս : Զարչարեցան
վասն քրիստոսի . զնա անարին իւրեանց
յո ծոց . հեղին զարիւնս իւրեանց ի յերկ-
րի ի . ե պրահեցան յանմահարեցային :

Որ արիւնահրաշ լուսոյ ծագմամբ ,
պայծառացոյց ըզտիեզերս անձառա-
պէս . լուսոյ յոսն որ ի հօրէ անարեցաւ .
անարեւական քարոզութիւն սրբոյն
պէտրոսի . հրաւիրելով ի լուսոյն
անըստուէր : Որ ի հեղձակէն մեզ զայ
ծովէս վերաբերեաց ըզհեղեղէն բնու-
թիւնս ի կեանս . բանսն որ ի յերկրի
երեւեցաւ . ուսկանաւ աւետարանի սրբ-
ոյն պէտրոսի . հրաւ : Որ յառանջ
գործապէս լուս . մահո՛ւն իւրոյ ընկել իւ-
ցորդ անարմբ խաչին . գաւառն որ ե-
րարէ ըզմեղեւ մեր . ըմպել զբաժակ
Հարչարանաց սրբոյն պէտրոսի . Ժա-
ռանգել ըզհեղեղէն անվարձան :

Որ անպարանգիւրն է յեղութեանս պա-
րաճած կեալ արիւնավայլ ճանապարհ

մեկ

սա

դի

հմբ

Թիւք . ընդ^այն ո՛ր պայծառ քան զա-
րեգանն . սրտաժայռեալ շուրջանակի՝
սըրբո^այն պօղոսի . հրաւիրելով^ա :
Ո՛ր գերագոյն քե՞րօքէից վերամբար-
ձեալ ՚ի յերրանի^ա խորանս երկնից .
Եփ^ահ^ա հրահասան վրտակացն անբամբը
զմայլեալ . երրորդու թեան անթանաւորե-
լով տեպեա^ան սո^աւրբէն պօղոս . հրա-
ւիրէ : Ո՛ր անօթ հո^ագեալն ընտրեալ .
քաղով զանունն տեառն ի՛ հեթա^ա
նոս . Եփ^ահ^ա կատարեալ զընթացսն
հաւատոյ, պըսակեցաւ հեղմամբ արեան
իւրո^այ ինքի^ա տոսէ . ժառանգէ :

Կանոն որդեաց Որոպան՝ սրբոյ առաքելոցն
Յակոբայ և Յովհաննոս :

Ի
օրհ
դի

Ո՛ր էն յհու թեան ո՛րդի՛ միշտ յե-
նէն անեղանելի ծընունդ հայրական .
զո՛ր ՚ի վերո^աւստ հընչեցին ո՛րդի՛քն ո-
րոտման . Է յայտնեցին ո՛րդեոց մարդկան
զծա՛ծկապէս խորհուրդ : Բանն անբա-

կիզբն 'ի կուսէն սկըզբնաւորեալ . ի
 յէրկրի մարմնով երեւցաւ . զոր տե-
 սի^սն քարոզք բանին ճշմարտութեան .
 և ծանուցին տիեզերաց ա^ստըւած և
 մարդ : Ասկսպէս բանն աստուած միա-
 ցաւ 'ի մարմնի , անփոփոխ գոյով յէն-
 ութեան . որով եղե^սն անկնատէս որ-
 ղիքն որոտման , և ընդհանուր բարոզե-
 ցին զբա^սն ըն մարմին եղեալ :

Ար անմարմին 'ի հօրէ՛ մարմնացաւ 'ի
 կուսէն թանճրացեալ բանդ անըմբռնե-
 լի . զոր 'ի մարմնի^ս շօշափեցին որդիքն
 որոտման . և հընչեցին ընդ տիեզերս
 զա^սւեալին կենաց : Ար զանտէսդ յէից
 զընյոդ անտանելի , պարագրեալ մարմնով
 ծածկեցեր . զոր 'ի լերի^սն արտափայ-
 լեալ տեսին որդիքն որոտման . և մար-
 քեցան անճառ տեսլեամբ գե^սրապանծ
 լուսոյն : Ար կենարար բանիւ քո անմա-
 հացեալք , և մահու եղէն գերազանց ,
 յանձն առի^սն ըմպել զբաժանի չարչարա-
 նաց ընդ քեզ . զի ընկալցին 'ի քէն ըշ-
 փառս ա^սն իմպանն , կենացն :

ՏԵՅ
ԴԷ

Ո՛ր զամենայնրն յօջնչէ՛ն անարեւր և
լատեղծէ՛ր ըզմարդն ՚ի յանմահութե՛ն, ՚ի
պատկէ՛ր ապառաժութեանըդ. քո՛ւ ըզքէ՛զ
օրհնէ՛մք անարեւա՛ն ծ հարցուն մերոց: Ո՛ր
զանկեանն ի՛ մահ պատարանօք բանսարկ-
ուին, կանգնեցէ՛ր ՚ի փառս անաշխն
զանլատեամբըդ. քո յանխաւարհս. ըզքէ՛զ:
Ո՛ր կոչեցէ՛ր ըզտիւզէ՛րս ՚ի հաւատարա
ճրջմարիտս ընտրելովք. քո՛ւ առաքելովք,
և ցուցէ՛ր աւետարանի՛չ զորդի՛սն որոտ-
ման. ըզքէ՛զ: Ի՛շտէ՛ր օրհնեցէ՛ք ե՛ւ
բարձր անարեւք ըզնա՛ յաւիտեան: Ո՛ր
լատ կամաւոր յօժարութեան իւրեանց
զօրանցոյց սուրբ զառաքեանսն. և հրաւի-
րեաց յերկնից արքայութիւնն, օրհնէ՛:
Ո՛ր ընկալաւ ՚ի կեանս անանպահանս
զերջանի՛կ սուրբ զառաքեանսն. և դասե-
ցոյց ՚ի խորանլա լուսեղէնս, օրհնէ՛:

Գ

ՊԵՐ

Ո՛րդէքն որոտման որք ՚ի վերստահ ճիւղ-
չեցին բզբանըդ կենաց ծագեալ ՚ի հօրէ՛.
և ըզտիւզէ՛րս հրաւիրեցին յօրհնաբա-
նութիւնն սուրբ երրորդութեանդ. բա-
րեխօսութեամբ սոցա ո՛ր զորմեա մեզ ո՛ր-

դի՛ աստուծոյ : Տանըդ մերմնացար ի կո՛ւ-
սէն քանդղքն տեսին . աւետարանեցին
յաշխարհի՛ զգտնուտ միածնիդ . բա՛-
րեկոսսուծեամբ : Օ չարչարանս է՛ ըզ-
մահ ընդ քե՛զ յանձն առին . հաշորդի՛լ
փառացքոյ տէր ի քո՛ւմ գալլատեանդ .
բարեկոս :

Տի՛գի ի՛մ կանգնէ՛ սն քե՛զ ասոր՛-
ւած . որ ծագեցե՛ր ըզլոյս հրամանի՛ քո
յաշխարհս , ընտրելովք քո՛ առաքելովք .
վասն սոցա՞ կէցո՛ ըզմեզ : Ս՛րբեալ շնոր-
հօք հոգւոյդ սրբոյ է՛ բարձրացեալ ի
վերայ խորանաց երկնից տեղեկացեալ ե-
ղեն սնձա՛ռ հուծեան մի՛ածնի՛ քո . աւետ-
արանեցին յաշխարհի՛ . վասն : Սարօղք
եղեն ամենայն զօրուծեամբ , ընդունի՛լ
ըզբաժակ չարչարանաց մի՛ածնի՛ քո՛ որ-
դէքն որոտման , է՛ ընդ աշմէ՛ դա՛սիլ .
վասն :

Ո՛ր յանըստուէր ի լուսոյն ընկալար
ըզծագո՛ւմըն շնորհաց . ո՛վ երանելի՛ աէր
յօհաննէս . է՛ հրաշազա՛րդ գլխար յե՛ր
ջանի՛կ դասս առաքելոցն , հայցես՞ ի՛

տէր

մեկ
սո
դի

տեաննէ՞ զԹո՛ղուԹի՞ւն յանցանաց : Ո՞ր
 վարեցա՛ր ըզսօրսափելէ՛ւ պարանոցա՛ն
 զանմատոյց լուսոյն . և մա՛քրեցա՛ր ո՛ր-
 պէս զոսկի՞ն ի՛ հո՛ւր . լո՛ւսազարդեա՛լ
 երևեցա՛ր ՚ի մէջ սրբոցն ո՛րպէ՛ս յա-
 տե՛ղս արեգանն . հայ : Ո՞ր ՚ի կենդանի
 աղբերէն արբէ՛ր ըզբըշխո՛ւմն շնորհաց .
 և ի՛ Թե՛ւս հոգւոյն հասե՛ր յանիմանա՛-
 լին . սուտարանեցե՛ր մըշտընջե՛նաւորա՛-
 կից հօր զէանկից ո՛րդին . հայ :

Կանոն համօրէն Լուսեւոյն Վերսպոսի :

Ե՛րանելի սուրբ՝ առաքեալք հրաւի-
 րեալք իսկըզբանէ՛ և ընտրեալք
 յորովայնէ՛ սպասանորք և բարեկամք և
 վրկայք անստուածորդւոյն . բարեխօսե-
 ցէք առ տէ՛ր վասն անձանց մերոց : Ա՛րք
 առիք իշխանութի՛ն ի վէ՛րայ ազգի՛ մարդ-
 կան , կապե՛լ և արձակե՛լ ի յերկինս և ի՛
 յերկրի՛ն , արձակեցէ՛ք ըզմեզ ՚ի կապանաց

Ին
 օրհ
 րէ

մէջաց մերոց: Իսնչակ ցեանք ընդ քրիս-
տոսի և ընդ նրան թագաւորեանք: Ի
միւսանդամ գանձ ստեան նորա նըստեաց
էք զամաւոնք: Թոգու թիւն շնորհե-
ցէք և մեզ մեղաւորացս:

Օ յորս անեալ 'ի ծովակէն անրաբեր որ ✱
սորդս մարդկան, ո՞րսալ զամենեւեան յար-
քայականսեղանն. բարեխօսոն թեամբ՝ սո-
ցա քրիստոս խընայեալ 'ի մեզ: Արոց հրա-
մայեցե՛ր հոտ անոյշ ըննի՛ւ ընդ տիեզերս,
մմանց հոտ 'ի մահուանէ 'ի մահ և տմանց
'ի կենաց 'ի կեանս. բարեխօ: Արոց խոս-
տացար նըստի՛ւ յաթոն զամտողական.
զատե՛ւ զանգզն ի սրայէ՛լ յայնմ աւոն-
ա՛հեղին. բարեխօսոն թեամբ՝:

Օ անանջնորդս և զվարդապետս եկե՛ղե- ✱
ցւոյ. քո՛ւմ սրբբոյ, յիշատակա՛ւ պատու-
եմք այսօր. բարե: Վեր մըշակք անպար-
տե՛լք Կաթո՛ղիկէ եկե՛ղեցւոյ, և պը-
սակք զսրծանայ հաւատացե՛լոց. բա:
Հագարապետք անառաճային խորհը-
դոցն. և բացօղք դրանն արքայո՛ւ թեան
ե՛րկնի՞ց. բարեխօսեցէ՛ք առ տէ՛ր վսն

անձանց մերոց :

Տըյ
աճ

Ի յաղիկս բանիդ հօր և հոգւոյն որ իջէր
ի յերկնից և ի վերկուծիւն ազգի մարգ-
կան . աստըւած հարցուն մերոց : Ո՛ր պա-
հէցէր յաղթօշ ըզճգգնութիւն սրբոց
անաբէլոցն . այսօր և մեք ընդ նոսին ցըն-
ծովութեամբ օրհնեմք ըզքէզ . աստըւած
հարցուն : Ո՛ր առանկէլ բարձրացեալդ ես
յաւիտենից . այսօր ընդ դասս վըկայից
քոց բարեբանեմք ըզքէզ . աստըւած
հարցուն : Ի՞նչ տէր օրհնեցէք բա՛ն ըճրա-
բարէք ըզնա յաւիտեան : Ո՛ր ընտրեաց
զերանելի՜ անաբէլան և նորօքորսաց՝ ի
հաւանաս ըզտիեզերս քրի՛ստոս . բա՛ն ըճր :
Ո՛րք ըլխանար կռապաշտութեանց ըն
վանեցին և ըզլոյս գիտութեան ընդ
հանով յերկի՛ր ծաւալեցին . ընդ նոսին
բա՛ն ըճր :

ողբ

Տէ՛ր որ ըզթուծի՛դ քո զանաւ հէղէ՛ր
յերկնից և մէջ սրբոց անաբէլոց քոց .
աշաշանօք սոցա՜ զշնորհա՛ն : Ո՛ր ՚ի ձէ՛ռն
սոցա՜ սրբաւեցան շնորհք հոգւոյդ սրբ-
բոց ընդ առնեացն երկիր . աղա : Ո՛ր սոքօք

լուսաւորեցեր մըկըրտով թեամբ աւաղա

նին զեկեղեցի քո սուրբ : աղա :

Ո՛րք ՚ի սկըղբանէ՛ պատուեալ եղեն ՚ի
սէ՛ր բոլորից հօր • սուաքելական կոչմամբ
ըզտեկ զե՛րս հրաւի՛րեցին յո՛ւսով հասա՛
նիլ մասին • վարդապետով թե՛ սոցա անե՛
նեքեան • օրհնե՛ցո՞ւք ըզտե՛ր : Ո՛րք աղա
նատե՛պէս սպասաւորք եղեն մարմնացե՛լոյ
բանին • գե՛ր ՚ի վերոյ անմարմնոց դասուցն
հանգի՛րպէ՛լով շնորհի • վարդա : Ո՛րց
դատողական անթոռ անհեղ ատենին
հանդէ՛րձել մընայնակ անարե՛լ ՚ի մեզ դա՛
տանտան ըստ գրեալ լին • անսոսանկցո՛ւք
զըզանցեալ անձամբ պաղատելով • հա՛շ
տեցուցանել սո՛քօք ընդ մե՛զ զահա՛
ւո՞րք : Բ՛ժ՛ժ ըզգա՛տալ՝ ւորն :

Սուաքեալք անտուծոյ սիւնք հա՛
ւանոյ կաթով զեկե՛ եկեղեցւոյ • քրիս՛
տոսի՛ անտուծոյ երկնաւոր վարդապե՛
տին անշակելոք • բարեխօսեցե՛ք շնորհե՛լ
ղեարդադո՛ւթիւն ամենայն աշխարհի :
Բարեկամք քրիստո՞սի և հաղարամբե՛տք
աստով ւածային խորհրդոցն • ընդունօ՛ղք

տէր

տ

ըզբանքն կենաց և լուսաւորիչք տիեզե-
րաց • բարեխօս : Ղաւտաւորք անհեղատե-
նին և դատապարտողք բշքերիստոս ոչ
խոստովանողաց • անհաշէմք ըզձեզ • բա-
րեխօսե :

ՏՄԲ

Ի՞քէն հայցեմք բազումն շնորհքի ձե-
րն սրբոց քոց անաբեւոյցն • խնամ-
յեա՞ն տէր ի յանձնի՞նք մեր :
Օ՞րս ընտրեցեր յառաջ գիտութեամբ
զարժանացելոցն անձինս • տըպաւորեալ ի
նոսա՞ զհոգի շնորհաց քոց • որով վանեալ
հեբբեցին զանպիտանմբ զթըշնամին • բա-
րեխօսութեամբ սո՞ցա՞ն խը : Արք բշ-
խաւսրն սո՞նգիտութեան մերկացին
յա՞մ անգանց • զգէտաւորեալ զհեթա-
նոս • անաբելանն կոչմամբ ի յոյս կենա-
ցին յաւիտենից • բա : Ասան որոյ և մեք
հաւատացեալքս կատարեսցուք ըզյի-
շատակ սրբոց անաբեւոյցն անհաշէմք
ըզքեզ որ միայն գըթա՞ծդ ես անա-
տաճեալեալ ի մեզ ըզմեծ քո զողորմոյ-
թիւնն • տէ՞ր որ կեցնւցանէս զամե-
նայն անբարանձս :

Լ՛ազէրտըք քրիստոսիւ և՛ սու ամենայն
տիէ զէ՛րս անաքեալք Բարեխօսեցէք ան-
տէ՛ր վասն մե՛ր : Ո՛րք առեք ըզպատուէ՛ր
քարո՛ղէ՛լ աներկիւ-շ ըզբանն իննայն յան-
խա՛րհի Բարե : Ո՛րք արժանի ե՛ղէք տե-
սանէ՛լ մարմնով զորդի՛ն աստո՛ւծոյ յայտ՛
նապէ՛ս Բարե :

մկ
ակ

Ո՛ր սիրօղի էք արարչի՛ն արարածոց
քրիստոսի սո՛ւրբ անաքեալք Բարեխօսե-
ցէք ան : Ո՛ր քարո՛ղի էք ընդ հանո՛ւր
տիէ զերայն քրիստոսի սո՛ւրբ անաքեալք Բարե-
խօսեցէք : Ո՛ր պըսակդ էք սոմենայն
եկե՛ղեցեանց քրիստոսի սո՛ւրբ անաքեալք Բարե-
խօս :

ճլ

Երախտի երկոքասանից սրբոց Լ՛առիւրդի Վե-
րիսոսի

Լ՛յանսահման ծովէն հօր գը՛թո՛ւթեց
բըղիսմո՛ւնք և՛ սուրբ անաքեալք Բարե-
անդրանիկ խո՛րհո՛ւրդ և՛ ըյս գերանջանց
ե՛րկո՛տասան անկանց պըսակ սո՛ւրբ եկե՛ղէ՛

օրհ
հմբ
ճլ
ակ

ցւոյ • բարեխօս լերո՛ւք ա՛ռ տէ՛ր վա՛սն ան-
 ձանց մե՛րոց : Ա՛շխարհակի՛ր բանին բաղ-
 կաց ե՛ղեալ հիմնէք սըրբոյն սի՛ծնի .
 լէրինք անշարժք հովիտք ծաղկածինք
 հարազատք վէ՛մք հաւատոյ պետրոս և՛ ան-
 դրէ՛սս • բարեխօս լերո՛ւք ա՛ռ տէ՛ր : Ա՛բա-
 լե՛րո՛ւն հոգւոյն վըտանկք և՛ որոտմո՛ւնք
 տիեզե՛րաց • ցո՛ւմնէք հրեղէնք աստեղք
 լուսամիայլք • յետուսի՛ թաղանորին վա-
 կաս լանջաց սո՛ւրբ յօհանէ՛ն և՛ յակո-
 բոս • բարեխօս լե՛ : Հայրատո՛ւնի այգւոյն
 հրե՛ղէն պարիսպք և՛ բարձր աշաարանկք •
 ոսկեղէն բաժանկք և՛ ժիւր մատրուուանկք •
 հայաստանէայց հարք հոգւո՛րք բարդո՛ւ-
 ղեմէ՛ոս և՛ թաղէ՛ոս • բարե՛ : Ա՛րբստոսա-
 կան հօտին անմահ արօտք և՛ ջուրք հան-
 գըստեան • հըսկօղ հովե՛ւք խաւարահա-
 լածք բանաւոր փարախ սո՛ւրբբդ թօմաս
 և՛ վի՛լիպպոս • բարե՛ : Ա՛մաբազործ հոգ-
 ւոյն անօթք ընտրեալք և՛ ձիւնափայլք •
 թաղանորք երկրի՛ իշխանք աշխարհի՛ ան-
 պակաս գանձո՛ւց բաշխողք յակոբ արեւան
 յո՛ւգա յակոբէան • բարե՛ : Ա՛րեքսըրբէ ան

մի տէրութեան խորհուրդ կամանց և հա-
 զարմալեալք. փոշոց հընչմունք բարբառք
 աւետեանց ընդ ամենայն երկիր սուրբդ
 շնաւօն և մատակոթանալ բարե: Բանին կե-
 նաց կանուխ քարոզ և աւետարանիչ.
 Երդ փրկիչութեան հընչումն անհաւոր.
 անգի մարդկան պարծանք սուրբ ընդ մատ-
 թէնս. բարեխօս լէր առ քրիստոս վանն
 անձանց մե: Եւ ճատեւ լի զբախտին անտէն
 տեսող և երրորդ երկնից. նկատող
 բարձանց խորոց բանալի. երեքտասան տը
 անսրբալ պողոս հայր համատարած.
 բարեխօս լէր առ քրիստոս վանն:

Կանոն Երանաստեան և Երիւ-Մշակերաց Կորուսելոց

ՅԲրիստոս:

Եւ մատակոթիւն երկնային իջեալ ի վե-
 րոսաւ. ժողովել զընտրեալսն ի սկիզ-
 բանէ զյիմարս անխաբհի. և լըցեալ
 լոսսով. քո ի մատակոթեան հալածել սո-
 քօք ըզխաւ. անդի տու թեան ի մէջ.

—
 Եր
 օրհ
 —
 Դէ

անշահանօք սոցա՛ խնայեա՛ն ի՛ մեզ մա՛րդա՛ն
 սէ՛ր փըրկի՛ն : Ի՛ ծովո՛ւ ճանապարհորդ-
 եա՛լ անհե՛տ ընթացի՛ւք . ի՛ ծովակէ՛ կո-
 չեցէ՛ր զո՛րսորդս անբանի՛ց կենդանեաց
 ի՛ մահ . զի՛ ՚ի ծովէ՛ աշխարհի որսայցէ՛ն
 ըզբանահանքս ի՛ կեանս . աղա՛ : Բանաւոր
 երկրի մըշակդ երկնային . ո՛ր էտուր ըզ-
 սէ՛րմն կենաց ՚ի լէզո՛ւս բանի՛ն մըշակաց՝
 է՛ առաքեցէ՛ր սէ՛րմանէ՛լ յոգի՛ս բա-
 նաւորաց . աղա՛ :

✠ Ո՛ր զօրինակ երկարասան առաքելոց քոց
 քրի՛ստոս , է՛ զեօթանասու՛ն ընտրելոց աշա՛-
 կե՛րտացն , յառանջագո՛յն ծանուցե՛ր թի՛ւ
 արմաւենեացն է՛ անգլերացն յաղի՛մայ .
 անշահանօք սոցա՛ խնայեա՛ն ի՛ մեզ : Ո՛ր շե-
 նեցէ՛ր ըզտո՛ւն քո զեկե՛ղեցի իմա՛ստո՛ւ-
 թի՛ւն հօր յիսո՛ւս , է՛ կանգնեցէ՛ր ՚ի սմա-
 սիւնս զեօթնա՛րիեան հոգւո՛յն զօրո՛ւ-
 թի՛ւն . է՛ առաքեցէ՛ր ըզծա՛ռայս քո
 սո՛ւրբ զառաքեալսն . կոչէ՛լ զհեթանոսս
 յարբո՛ւմն ու բախտութեան խառնեցէ՛լ յբա-
 ժակի՛ն , աղա՛ն : Ո՛ր տիրականդ իշխա՛-
 նութեան հանդո՛րդս աբարե՛ր ըզսո՛ւրբ զա

ուաքեալսն, կապել և արձայնել զորդիս
մարդկան յերկինս և յերկրի. և անթուա-
կէ՝ ց լինիլ քէ՛ղ խոստացա՛ր յորժամ
նըստիս յանթող զատողական. անշահնօք
սոցա՛ :

Ո՛ր ՚ի հօրէ՛ առաքէցար ՚ի փրկո՛ւ-
թի՛ւն ազգի՛ մարդկան միածին՝ որդի՛ և
բանդ աստուած. ը՛ղքէ՛ղ բարեբանե՛մք
աստուած հա՛րցըն մերոց: Ո՛ր զընտրեալ
սըն ՚ի քէն յառաջ քան ըղինի՛ն աշխար-
հի՛, անաքեցեր ընդ տիեզերս անէտա-
ւոր արքայութեանդ. ը՛ղքէ՛ղ: Ո՛ր ըստ
մարմնոյ չարչարանացըն քոց էղէն կամաւ
չարչարակնցք. որոց ՚ի փառօրն հայրենի
լինիլ նրման քէ՛ղ խոստացար. ը՛ղքէ՛ղ
բարե՛: Ի՛՞ղ տէ՛ր օրհնեցէք է՛՛ւ բարձր
անարէ՛ք ըղնա՛ յաւիտեան: Ի՛՞կեղեցիք
հեթանոսաց հաստատեալք առաքելովքն
ըղբանն որով երկինք հաստատեցան,
օրհնէ՛: Բա՛հանայք և ժողովուրդք միաբան
ձայնի՛ւ երգով, զընյսըն ճըշմարիտ որ ծա-
ղեցաւ անաքելովքն, օրհնեցէք է՛՛ւ
բարձր անա՛:

հրց
դէ

դ

ողը

Հայր անաթոլ միանձնիդ որո՞ւմ է
սուր յաշխարհի զընտրեալսն քո խելիզ-
բանէ՝ անա^ա չանօք սոցա^ա ողո^ա բմեա^ա
մեզ : Փառանքն հօր ճառագայթ որ շնոր-
հեցե՛ր աշխարհի ըստանորից զանա-
քեալսն անա^ա : Այնչա՞նաբար սուրբ հո-
գի որ է՛ զուս բաժանեալ հանգետը է
սուրբ անաթեալսն անա^ա :

տէր

Այսօ՛ր երկնայնոցն վայր իջեալ ա՛ռ-
նէն ընդ հոգեղէնքս, զյիշատակ սուրբ
աւանքելոցն քրիստոսի . որք զանեցիկն ըզ-
մարդիկ ընդ հրեշտակս . փառանորելո՞ւմ
սուրբ զերրորդութիւնն համագոյ :
Այսօ՛ր պարալից եղեալ վերնոցն ո՛ր-
դէք նոր սի՞նէ է յիշատակի՞ լեզուացն
հրեղինաց . որովք եղէն ըզգեցեալք ըզ-
քրիստոս . փառաւո : Այսօ՛ր քահանայք
եւ պաշտօնեայք սուրբ եկեղեցւոյ առ-
նախըմբէն զյիշատակ ըստոյն՝ ծագո-
շացն . որովք մարեալք օ՛ծութեամբ սուրբ
հոգւոյն . փառանորելո՞ւմ :

մէկ

ստ

Անաթեալք անստուծոյ . ընտրեալք
ի սկըզբանէ նախ քան զաշխարհս . ո՛րք

արժանի է զէք տեսանէլ զանտէսըն հրէ-
 ղի նաց, բարեխօսեցէք ան տէր վասըն
 մանկանց եկե՛ծ զէցւո՞յ : Բարեկամք
 քե՛ն . հաշարանպէտք անտուա՞ծայինըն
 խորհրդոցն . ո՞րք է հոսանուա մե-
 ղաց ծովէս վերածիք զմարդիկ ի կեանս
 անմահ . բարեխօսե՛ : Ղաերազո՞յն քան ըզ-
 բնաւս, անճանաչելոյն հասիք երանու-
 թեան . ո՞րք է գալը՝ ստեան տեսաւըն
 նըստընք յերկնաասան անոռսըն . քրիստո՞-
 սի . բարախօ՛ : Ղասաք անմարմնո՞ց հրէշտա-
 կաց, քե՛զ երանէն սալնօրհնեալ կոյս
 մարիամ . ո՞ր զէանկից բաննօր ընդ
 հօր կրեցեր ի քե՛զ անսերմնապէս . անուա-
 միշտ բարեխօսեա՛, վասըն քաւով թեան
 մեղա՞ց մերո՞ց :

Կահոյ Զօհանոս Զարգարէի .

Որ զանճառեղի ծածկապէս խոր-
 հօւրդ տնօրէնով թեանըդ քո, մար-

Եզ
 հըց
 ստ
 ՂԿ

Գարեթէ՛ւք տըպանորեալ՝ ցուցէ՛ր ամսոր՝
 ուած հարցըն մերոց: Ո՞ր զանապանհան
 Թաղո՛ւմըն քո՞ յէրկրի նըշանակեաց յօ-
 նան. ի՛ փո՛ր կիտի՛ն պահէ՛նով կենդանի
 ամսոր՝ ուած հարցըն: Ո՞ր ըզփըրկանհան
 քո՞ անէ՛տարա՞նի գո՛ւշակէ՛նով զխոր-
 հո՛ւրդ, նի՛նուէ՛ի քա՛րողէ՛ր անպաշխարո՛ւ-
 Թի՛ւն. ամսոր՝ ուած: Ղ, ո՞րժք տեանն ըզ
 տէ՛ր օրհնեցէ՛ք. քա՛ղցրա՛նայն ե՛րգով բա՛ր-
 ճըր անարէ՛ք յա՛ւիտեա՛ն: Ղ, ի՛շէ՛րք ըզ
 տէ՛ր օրհնեցէ՛ք. Ո՞ր առաքեալն ո՛ղորմո՛ւ-
 Թեամբ զմարգարէ՞ն յօ՞նան, քա՛րողէ՛ւ
 նի՛նուէ՛նցւո՛ցն անպաշխարո՛ւ Թի՛ւն, օրհնե-
 ցէ՛ք ընդ զը՛ւարթո՛ւնս աննեայն ժո՛ղ-
 փո՛ւրդք. և՛ բա՛րճը անարէ՛ք ըզ հայրն
 երկնաւոր: Ղ, չէ՛րք ըզ տէ՛ր օրհնեցէ՛ք.
 Ո՞ր ըմբռնեաց ի՛ փո՛ր կիտի՛ն զփախու-
 ցեալ մարգարէն. և՛ ծանոյց ըզգը՛թո՛ւ-
 Թի՛ւնն անարա՞տ պահէ՛նով. գո՛վեցէ՛ք
 ընդ սե՛րօբէ՛սն անշտօնեայն քրիստոսի.
 և՛ բա՛րճը անարէ՛ք զէ՛աղի՛ց բանըն հօր:
 Ի՛սրայէ՛լ ըզ տէ՛ր օրհնեցէ՛ք. Ո՞ր լըւա՛ւ-
 մարգարէ՛ի ն ի՛ խորոց անդընդոն. և՛ փր

կեանց ի դժոխսոց անպահանձութենէ՝
բարեբանեցէ՛ք ընդ քե՛րօքէ՛սն քանձա-
նայք քրիստոսի . եւ բարձր անրարէ՛ք զփա-
ռակից սուրբ զհոգի՛ն :

Ամբողջութիւն ի փորձոյ : Չայն բարձի՛ :

մեծ

Բարեխօսութեամբ՝ սուրբ :

Ո՛ղորմութեանց բաշխօղ քրիստո՛ս .
ո՛ր գլԹացար ի քո՛ յարարածս . գլԹան-
յիս ՚ի մեղաւորս . ո՛ր ո՛ղորմա՞ծդ էս
յամենայնի : Ո՛ր ՚ի բարկութեան զողոր-
մութի՛ն . եւ յիշեցէ՛ր ան քո՛ ստեղծու-
ածսն . յիշեա՛ծ զիս ըզմեղաւորս . ո՛ր ո՛-
ղոր : Ո՛ր ՚ի ժամանակեան մերձեալ մա-
հո՛ն . եւ փրկեցէ՛ր ըզնինուէացիսն .
փրկեա՛ծ զմեզ ՚ի հրոյն յաւիտենից . ո՛ր
ողոր :

ողոր

Եւանթելիս լ յօնանու անաթեւով յան-
մահութեց՝ պարգևողէ՛սն , նինուէի՛
մահաբէ՛ր քարոզ : Յանէ՛ զբարբա-
ռոյ մարգարէին զանհրեւելով Թագա-
ւորի՛ն , խոնարհեալ զիշանէ՛ր ի սո՛գ .
Պահօ՛ք պատուիրէ՛ր ժողովրդեանն
պանդատիլ առ տէ՛ր , խընդրե՛լով ըզ-

ողոր

Թողնուիլն մեզաց:

տ

Օսկեա՛ւ Լ առաւօտ խաղաղութե
յանմահաւոր տեսնէ՛ Խա՛ն . և զմահու
փաճաճեալ զերկիւղ : Ուստի՛ օրհ
նութիւն նոր երգելն քեզ Թագաւոր
անմահ՝ փրկողն ի ձեռաց մա
հու : Ի՛նչ ո՛րս և քրքրեալքն պա
տուական արեամբքն քով սրբո՛ւ ,
փրկեալքն ստոյն ի հրոյն յաւիտեանց :

տ

Յօնա՛ւ մարգարէն աղաղակէր նի
նութե՛ն անոցն . ահա՛ երէք առաջ և
այլ ոչ ևս իցէ՛ նինութիւն : Չայնի՛ւ
հաւաքմամբ պաղատելն առ քե՛զ գը
թա՛ծ . փրկեալքն մեզ ի մահաւոր
հրաւիրմանէս ե՛ւր Կեցո՛ւ : Իսկա՛ւ
ընդ լուսոյ առաւօտուն զորմութեան
քո՛ զո՛ւռն . և լուար ձայնի՛ տղայոց անմե
ղաց բիւրաւորաց փրկելով ի մահուա
նէ՛ն : Ի՛ւ մե՛ք ընդ նոսին հայցեմք ի
քէն փրկելի՛ն ոչ ոչորմա՛ծ . փրկեալքն
մեզ ի սպանալեաց գեհեհոյն . և՛ քեզ
փա՛ռք յաւիտեա՛նս ամէն :

Ֆ. Կ

Գ. Կ

Ո՛ր առաքելքն զյօնան , քարոզել մե՛

ծի՛ քալաքի՛ն նինուէի՛ծ . յայտնե՛լով զա՛-
ռա՛տ քո զմարդա՛սիրու[ծի՛ ֆ՛նդ . ըն-
կա՛լ և՛ զի՛մն ապա՛շխարու[ծի՛ւն : Ն՛լեա՛լ
ի՛ կիտէ՛ն ե՛րեքօրեայ թա՛ղմամբ պահէ՛-
լով կենդանի՛ծ . յօրի՛նակ թա՛ղման քո
և՛ յարու[ծեա՛ ֆ՛ն . կէցո՛ և՛ զիս զմե-
շօք ըզ մեռեա՛լս : Ո՛ր լը՛ւար ձայնի՛ աղօ-
թից ե՛րկոտասան բիւրո՛ւց և մանկանց
տըղայո՛ծց . նե՛րօղ գըլթա՛ծ և ե՛րկայնա-
փ՛ ֆ՛ն . լուր ա՛յժմ և՛ ինձ որ կա՛րդամս
առ քեզ :

Ա՛յ պա՛շխարու[ծեամբ՛ մպրեցա՛ւ քա՛ ձա՛ քըն նի՛նուէացոնց . լը՛սե՛լ ձայնի մա՛ր
գարէ՛ին ե՛ղէ թողո՛ւթիւն մեղաց : Ն՛հա՛ս
բանն առ թա՛գաւո՛րն պա՛տուէ՛ր տայր
Ժո՛ղովրդեանն . լը՛սե՛լ ձայնի մա՛ր : Ի՛բե-
րանոց մանկանց տըղայոնց զա՛րքս՛յն ե՛րկ-
նից յօգնո՛ւթի՛ւն կոչե՛ին . ի՛ լըսե՛լ :

Տմբ
բի

Շարական սրբոյն Սարգսի շրաւարին ,

իե

Ամենասո՛ւրբ երրորդու[ծեանն ընտ-
րեալ ծառայ և՛ հաւստարիմ . յա՛ղ-

օրհ
անի

Թօղ սպսնւնդէն և քաջ նահանտան . երա-
գասան սո՛ւրբդ սարգիս շնորհաց Օթե-
վան . բարեխօս լէ՛ր առ քրիստոս վասն ան-
ձանց մե՛րոց : Թ) Վաչաւո՛րի՛ն երկնաւորի՛
սո՛ւրբ զօրապէ՛տ և՛ մեծամարտի՛կ . սիրով
անմահին խա՛չեալ յաշխարհի . երա՛գա-
սան սո՛ւրբդ սարգիս խա՛չիւ պըսակէ՛ւ .
բարեխօս : Վ՛րեգան՛իանն արդարուԹե՛ մե՛ծ
կարապէ՛տ պայծա՛ռ արո՛ւսեան՛ , ցոլացե՛ւ
յարեմըտից ի՛ յեւս արե՛ն . երա՛գա-
սան սո՛ւրբդ սարգիս անշէ՛ջ ճանա-
գայԹ . բա՛ : Վ՛ւետան՛որհայոց մեծանցդի-
մեալ ի՛ մէջ եր՛լրի՛ ի՛ հիւսիսոյ . հողմըն
հարաւոյ ի՛ դաշտ ծաղկածին . երա՛գասան
սո՛ւրբդ սարգիս տո՛ւնկ անմահութե՛ .
բա՛ : Վ՛ռաքելան՛իան զի՛նո՛ւ վառեալ մը-
տեր ՚ի մե՛ծ հանդէս քաջութեան . մարտի-
րոս ո՛րդւովդ ի՛ պարս վըկայեալ . երա՛-
գասան սո՛ւրբդ սարգիս և՛ մարտիրոս
մե՛ծ պըսակաւոր . բարեխօս լէ՛րուք առ
տէր վասն : Ղ) Երանգոյն պատի՛ւ առե՛ր ի՛
բարձրելոյն բանին բարեխօս . կատարի՛չ
խընդըրուանց լը՛սող աղօթից . երա՛-

գահան սո՛ւրբդ սարգիս զի՛ւաց հա՛լա-
 ծիչ . բա՛րեխօս լե՛ր առ . քրիստո՛ս վա՛սն ան :
 Հա՛ւանից կե՛նայ մարդկան զօ՛րեղ բը-
 ժիշկ սը՛րբիչ ա՛րտանուաց . նե՛ղելոց զի՛ւ-
 րիչ վը՛շտաց մըխիթա՛ր . երա՛գահան սը՛դ
 սարգիս գե՛րեաց գե՛րեհան . բա՛ : Պե՛ղե-
 ցիկ անո՛ւն բարի քա՛ղցր և անոյշ պը՛-
 տուղ շըրթանց հա՛ւատացելոց . ի գիշե՛-
 րի և ՚ի տուընջեան յո՛ւսով կո՛չեցեալ
 ընդ ամենայն տե՛ղիս յիշեալ և՛ փառա՛-
 ւորեալ . երա՛գահան սո՛ւրբդ սարգիս
 գե՛րեաց ազա՛տիչ . բա՛րեխօս լե՛ր առ :
 Սա՛ղաւարտ յուսոյ անմահ բանի՛ն ե՛ղել
 ՚ի գլո՛ւխ մերոյ իշխանի՛ն . սո՛ւսեր աջոյ
 վա՛հան հա՛ւատոյ քրիստոսանէր զօրաց և՛
 զօրապետաց . երա՛գահան սո՛ւրբդ սար-
 գիս ամուր պարիսպ ընտիր հե՛ծելոց .
 բա՛րեխօս լե՛ր առ . քրիս : Խա՛չաչաւրչաւր սը
 զիտապետ նըշանագործ անուամբ ՚ի խա՛չ
 և՛ յեկեղեցի . առաւել պայծառ ի գլո՛ւ-
 խն գահայ . ի գագաթան տե՛ղւոյն օրհ-
 նեալ սը՛րբոյն մե՛սրօպայ . երա՛գահան սը՛դ
 սարգիս բա՛ղնեաց կո՛րծանիչ . բա՛րեխօս :

Վասն Քուս Բարեկերպանին :

Ի՛նչ
օրհ
շէ
ԲԱՆՆՆՆ ո՛ր ընդ հօր յէութեան և
համագոյ սուրբ հոգւոյն . ըզպատ-
կէ՛րն ի՛ւրական խնունեալ ընդ հոլանիւթ
բընութեանս . զո՛ր զարդարեալ փա՛ռօք
է՛դ ի դրախտին փա՛փկութեան : Յո՛րոմ
ցը՛նծայր զուա՛րճացեալ անտըխրական
խընդութեամբ . քանզի՛ զաստուած տե՛-
սանէր միշտ խոնարհեալ ի՛ դրախտին .
յո՛րմէ՛ զլուսոյն ճառագայթ տըպաւորէ՛ր
ի՛ յինքեան : Վասն ո՛րոյ աղաչեա մայր
աստուծոյ մա՛րիամ . զմի՛ածին քո՛ զորդին
զի՛ շնորհեսցէ ըստ աւագաշին ժառան-
գէ՛ւ վերըստին մեզ ըզդրախտին փայե՛լ-
չութիւն :

✠ **Ա**յսօր յօրինակ նախաստեղծին աղա-
մայ . ո՛ր ի՛ դրախտին փա՛փկութեան ու-
րախանայր ընդ հրեշտակս . ցը՛նծացողք
և՛ մեք ի՛ յօրհնութիւնս հոգւո՛րս : Այ-

սֵր Ի՞նչ խորհո՞ւրդ անտուածաստեղծ նա՜ն
խահօ՞րն . ո՞ր Ի՞նչ պրտոզոյն անդինայ ճաշա՜ն
կէլով զուարճանայր . ճաշակեցո՞ւք և՛
մեք ըզպանտուիրանս աստուծոյ : Ա՛յսօր
Ի՞նչ տիպ պանտուածանին առաջնոյ . ո՞րով
պրճնեա՞լ զարդարիւր Ի՞նչ փառս մարդն
առաջին . զարդարեցո՞ւք և՛ մեք անտու-
ածային օրինօք : Յընձան մարիամ անբե-
զականն անդարուծեան արեւէլք . և՛ ան-
ղաչեա՞ զան Ի՞նչ քէն ըզծնեանն աստուած
վասըն մեր . զի՛ զարձուցէ՛ վերըստին
զմեզ Ի՞նչ զրանստին Ժառանգուծիւն :

Ա՛ւրախացի բեկեղեցի՛ք բխտո՞սի , վրը-
կակա՛ն տնօրէ՛նուծեամբ՝ մարմնացելոյն
Ի՞նչ կուսէ՛ն վասընքոյ աստուծոյ Տա՛րցըն
մերոց : Ա՛յսօր ցընձանն ո՞րդիք աշամայ .
քանզի որ Ի՞նչ սկզբա՛նն օրինադի՛ր պահո-
ցըն Ի՞նչ զրանստին , վասըն մեր պահէ՛լ մար-
մնով յանձն առնո՞ւ աստըլած Տա՛րցըն
մերոց : Ա՛յսօր երկրորդ աշամ վասն ա-
ռաջնոյն անճաշա՛կ լինելով , ըզճաշա-
կաց պրտոզոյն քանեա՞լ ըզպանտուիրանս աստու-
ած Տա՛րցըն : Ի՛նչ տէ՛ր օրհնեցէ՛ք բա՛ն

Տըց
աճ

ձրը անարեք ըզնա՝ յանխտեան։ Ո՛ր ըստ
 պահոց քառասնօրեայ՝ փրկողին պահե-
 լով՝ ճարսնացեալ եկեղէցի՝ զի՝ մըտցե-
 ՚ի յառանգատընդ փեսային յարո՛ւցելո՞ծյ.
 բա՛րձր անրա՛։ Ե՛կայք հաւատացեալք
 քրիստոսի՝ ցընծո՛ւթեա՛մք պահե՛սցուք,
 ընդ անմահին մահո՛ւ մեռանելով մեղաց .
 զի՝ յարութեամբ նորա՝ կենդանացո՛ւք
 արդարո՛ւթեանծմբ. բա՛րձր անրա՛։

մեծ

Ո՛ր ընտրեցար ի՛ սկըզբանէ՝ անապա-
 հան կոյս մա՛րիամ՝ լինիլ տա՛ճա՛ր սըը-
 բո՛ւթեա՛ն, անճառ լո՛ւսոյն ո՛ր ի՛ հօրէ՝
 ան նա՛ միշտ բարեխօսեա՛ն կեցուցանել
 ըզմեղ։ Ո՛ր ան ի՛ քէն երկրորդ աղամ
 վասն առաջնո՛յն յանցանաց բնո՛ւթեամբ
 մե՛րո՛վ պահե՛լով . զմահաբէ՛ր պըտղոյն
 լո՛ւծեալ զպատրանս . ան նա՛ միշտ բա՛-
 րէ։ Ե՛րդ անգեա՛մ մայր անտո՛ւծոյ ըզ
 ծնեալն ՚ի քէ՛ն վասլն մե՛ր . զի՝ ընդ նը՛.
 մի՛ն պահե՛լով, սո՛ւրբ յարութեամբ
 նորա՛ն նո՛րոգիցո՛ւք . ան նա՛ միշտ բա՛։

ողբ

Թե՛հաս ի՛մ։ Ո՛ղո՛ր մեա ի՛նձ աստը-
 ւա՛ծ։ Ո՛ր զառանջի՛նն ո՛չ պահե՛լով ըզպատ-

ուրիշներն մեռաք, շնորհեցե՛ր քե՛զ օրի-
նակ մե՛զ պատուիրան կենաց. զի պահե-
լով կենդանանացուք. ողորմեա: Ո՛ր ՚ի
խորհուրդ քո կամաւոր մահուան եկե-
ղեցի՛ք. քրի՛ստոս՝ մեռանելո՛վ օրինաց
մեղաց. զի՛ յարուցեալ ընդ քե՛զ նորո-
գեսցի՛ ի՛ փառս. ողորմեա ի՛նչ:

Ի՛բարձանց: Փա՛ռք յարութեան քո տէր
տէր: Ո՛ր տրամական չարչարանաց խաչի՛
քոյ քրի՛ստոս. եկեղեցի՛՝ հեթանոսաց
չարչարակից գործվ քե՛զ սրբութեամբ
պահօք. փա՛ռք յա: Տո՛ւր մեզ տէր մա-
հուքո նրմանիլ մեռելութեամբ մե՛ղաց.
զի՛ւ եկեա՛ց քո՛ց հաշորդիլ արժանաս,
ցուք կենդանաւոր արքայո՛ւէ՛դ. փառք:

Երախտի Պատհոյ:

Ո՛ր հայի՛ս քաղցրութեամբ յարարա-
ծըս քո՛ հայր ամենակալ. օրհնեալ էս
անսղաժ հարցն մերոց: Ո՛ր իջէ՛ր ՚ի փէ՛լ
կե՛լ զարաւածըս քո՛ որդիդ մի՛ ածին.

Իբ
հրց
աճ

օրհնեալ էս: Որ խնամէս տէսչու թեամբ
 զարարածս քո հոգիդ ճշմարիտ օրհ-
 նեալ: Բ' զտէր Ամենայն գործք քո ըզ-
 քեզ օրհնեն: Որ յոչնչէ գոյացուցեր
 զերկինս և զերկիր յիշէս զմէզ տէր
 մարդասիրու թեամբք քո ամենայն գոր-
 ծք: Որ անդադար փառաբանիս 'ի քո
 արարածոց և 'նկալ զաշխարհս սուրբ
 եկէ զէջլոյ քո ամենայն:

ողբ

Հայր բազում ողորմ . խոստովանիմ
 առ քեզ որպէս զանանկ որդին . թող
 ինձ ըզմէզս իմ և ողորմեա: Տէր որ
 գլթացար 'ի կիներ քանանացի . գլթա և
 յիս 'ի մեղաւորս և ողորմ: Տէր որ դար-
 ձնեցեր ըզմաքսաւորն 'ի գիտութիւն ճշ-
 մարտութեան . դարձո և զիս ըզմոլորեալս
 և ողորմեա:

տէր

Տէր որ 'ի վերայ քերօքէից փառա-
 բանիս քաղցրութեամբ խոնարհեալ ըն-
 կալ զաշխարհս մեր: Տէր որ շնորհեցեր
 ողորմութիւն անգի մարդկան քաղցրու:
 Տէր որ ուսուցեր մեզ յամենայն ժամ
 փառնս տալ անուանիդ քոնմ սրբոյ .

քաղցրութեամբ :

Ար համագոյնից ես հաստիչ հարցն
մերոց աստուած . ո՛ւստ մեզ անդադար
օրհնէլ զա՛հաւոր անձն քո սո՛ւրբ : Ա՛ր
բդեցնողացն աղօթիւք հրաշացուցեր 'ի
մէջ հնոցին ըզքոյ զանչափ զօրութիւնդ .
ո՛ւստ մեզ անդադար օրհնէլ : Ա՛ր ապ-
րեցուցեր զեղի մանկո՛ւսն 'ի մէջ հը-
րոյն բորբոքեալ բոցոյն . ո՛ւստ մեզ ան-
ժ' զտէր օրհնէցէք Մի'ն քանութեամբ
բարձր արարէ՛ք յաւիտեան զաստուածն
մերա՛նձան : Օ անխնային 'ի յիշու-
թեան երկրաւորքս ընդ երկնայինսն մի-
աբանութեամբ բարձր արարէ՛ք յաւի-
տեան զաստուածն ի սա՛հանայ : Օ անհա-
օրն ի բարձրութեան քահանայք և ժո-
ղովորդք միաբանութեամբ բարձր արա-
րէ՛ք յաւիտեան զաստուածն ի սրայէլի
Ա՛ստուած բազում ողորմ . խնայեալ
յարարածս քո հայր ամենակալ և ողոր-
մես : Ա՛րեգանին արդարութեան , ծագեալ
ի հոգիս մեր ըզլոյս ճշմարտութեան , և
ողոր : Տա՛ւր մեզ տէր զեանդ զա՛հաւոր

հր

դ

ող

և փրկեա՛ն ՚ի նեղա՛յ մերոյ հոգի՛ն և ճշմարտութեան՝ և ողորձ։

տէր **Քէչ** վայելէ՛ աստուած օրհնութիւն զօր հանապաղ։ Օ հայր և զորդի՛ և ըզսուրբ զհոգի՛ն և զսութեամբ բարեբանեացուք։ Օ էրբորդութիւն միանապահ գովելիք, և զի՛ն աստուածութիւն։

հր **Ա**ր յամենայնի՛ ես կարօղ օրհնեմք ըզքէ՛զ տէր, աստուած հարցն մերոյ։ **Ա**ր անապահան քոյով զօրութեամբ պահէ՛ցեր զյուսացեա՛ն լին ՚ի քէ՛զ սուրբ ըզմանկունան, փրկեա՛ն և ըզմեղ մարդասէր տէր, աստուած։ Բարձրացուցանե՛մք գովելով զանուն քո՛ սուրբ Թագաւո՛ր օր յամսն վառաց հրամո՛ս, զգնեա՛ն մեղ ՚ի նեղութեան մերում, աստուած հարցն։ Դարձք տեսն ըզտէ՛ր օրհնեցէք և բարձր արարէ՛ք զնա յաւիտեան։ Տիւրք և զի՛շէրք ըզտէ՛ր օրհնեցէք, և բարձրձր։ Դարայնէ՛ ըզտէ՛ր օրհնեցէք, և աստուած և բարձր արարէ՛ք ըզլեա՛ն յաւիտեան։

ող **Ի**նեղութեան խնամ զգնեա ինձ տէր,

որպէս երբեմն յովանուն և ողորմեաւ :

Եւ յանցանաց իմաց մաքրեա զեւ տէր, որ
պէս երբեմն ըզնայքսմունքն և ողորմեա :

Եւ նենգսն ը շեթանց վրդկեա զեւ տէր
և յարենէն անպրեցս և ողորմեա :

Եւ մենայն զինուորութիւնք հրեշտա- տէր
կաց անգանդար ճայնիւ օրհնէն ըզբեզ
հայր անմեհակալ աստուած և միայն մար-
դանէր : Եւ օրհնութիւն քեզ երկրա-
ծինքս երգեսցուք, անսքեալ ի հօրե-
րդի՞դ միսճին, անմե : Եւ րախտութեամբ
ըզբեզ գովէն անարանք բաշխող պար-
գեւաց սուրբ հոգի՞դ ճշմարիտ, անմե եւ
կալ :

Եւ րգէին մանկունքն ի հնոցին և ա- հրց
սինն, տէր աստուած հայրցն մերոց օրհ- աղց
նեալ եւ յաւիտեան : Սի՛ մատենէր ըզ- մի
մեզ ի սպսու ըստ անօրհնութե մերոմ,
վասն որքան համու սիրելւոյ քնօրհնեալ
եւ յա՛ : Եւ հրեշտակն յերկնից և զգոց
հրոցն շիջոց, և վրդկեաց զօրհնաբանսն
ի ձեռաց մահոմ, օրհ : Բ՛զատէր Լ՛ե-
լուիայ և բարձր անարեք ըզնա յաւի-

տէր

հրց

աղց

մի

գ

տէան : Չորեքէրպէան կենդանիք փա-
ռաբանէն ՚ի բարձունս . փառք քե՛ր
հա՛յր անկէլուհայ . և բարձր ա՛յ : Ա՛յց
Թեւան սերօբէքն աղանդակէն անկէլ .
սուրբ սուրբ սո՛րէր տէ՛ր անկէլ :

ողբ

Օ՛րդման իմոյ զարտասուս անկա-
նէմ առաջի քո բրի՛ստոս . Թո՛ղ ինձ
ըզմէզս իմ ո՛րպէս երբեմն ըզպո՛ռնկին .
ո՛ր միայնդ ես բաղմագործ : Ա՛նկանիմ
առաջի քո բրի՛ստոս . ո՛ր հոգի՛ւղ ես
բանաւոր հօտի , խրնդրեմ և զի՛ս զմո՛-
լորեանս . ո՛ր միայնդ : Ա՛յցմէզս իմ ցո՛ւ-
ցից քե՛զ բրի՛ստոս . ո՛ր բժի՛շկդ ես հո-
գւոյ և ահր կէնաց . բժըշկեմ և զի՛մ
զհիւանդութիւնս . ո՛ր միայնդ :

տէր

Օ՛ աստուածն ի սրայի լի , անե՛նքեան
օրհնեացո՛ւք և փառս տայցո՛ւք նրմա՛ն :
Ա՛յածնի և անմահի , երկիւղի՛ւ երկիր
պագցո՛ւք և փա՛ռ : Սուրբ զհոգի՛ն ճըշմար-
տութեան զոհո՛ւթեամբ մեծացո՛ւցո՛ւք
և փա՛ռ :

հր

Բարեբանեալ ես Թաղաւոր անմահ .
աստուած հարցրն մերոց : Հաստատեցե՛ր

ուխտա ընդ ծանայի քու՛մ անբան համո՛ւ .
 աստու՛ած հայր : Բարձրացո՛ւցէր զման
 կու՛նս եկեղեցւո՛յ սրբո՛յ քո . աստու՛ած
 Բ՛աղէր օրհնեցէ՛ք և բա՛ն րձրա՛ն .
 րէք բոնա յա՛նի տեան : Տի՛ւք և գի՛շերբ
 Բ՛աղէր օրհնեցէ՛ք և Խոսրոյէ՛ Լ Բ՛աղ
 ա՛ն ր օրհնե՛ք սցէ . և ասա՛ւէ՛ք և բարձր
 արարէ՛ք քո զմա՛ն յա՛նի տեան :

 Գ

Ա ըստանգի՛մ Իբաղմնութեան մեղաց
 խնո՛յ . աստու՛ած խաղանդութեան օգնեա
 ինձ : Ա՛լեկո՛ծի՛մ հոշմով անօրհնութե
 խնո՛յ . Թաղաւո՛ր խաղանդութեան օգնեա
 ինձ : Ի՛նո՛րս մեղաց ծովու տարաբե՛
 րեալ ծրիփի՛մ . նաւապե՛տ բարի փըրկեա՛
 զի՛ն :

 Կ

Ար բնակեալդ ես ի յե՛րկինս օրհ
 նե՛ք քեզ : Օ օրհնեալսդ օրհ
 նե՛ք սոցուք զանու՛նս սո՛ւրբ քո : Բարձր
 արարէ՛ք Բ՛աղէր աստու՛ած մեր ,
 Բարեբանեալ ես ի յա՛նի տեա՛ն ,
 ա՛ն ր աստու՛ած հաճոցն մերոյ : Ա՛լ
 բնոցն՝ աստու՛ած Ի մէջն զոգորմութիւն քո .
 ա՛ն ր : Բ՛աղ սա ոգորմութեան քու՛մ վր

 Կ

 ՏԵՅ

անբաժանելի . փանըք :

Օ առաւօտն զօրհնէրգով թիւս մար
դասիրուն թեամբրդ քն ընկալ թագաւոր
փանաց . և զմանկունս եկեղեցւոյ քն
պահեալ ի խնդանութեան : Ար տեսող
էս խնարհաց յէրկնից ի յէրկնի . և տը
ւող ողորմութեան անդի մարդկան . ըզ :
Անդ սերովբէսն սրբաւոց համաձայ
նեալ ըբզ էրգեմք . երեքսրբեան տէ
րութիւն խնայեալ քաղցրութեամբ յարմ
րած ըս քն . և զմանկունս :

Ինչ զգնութիւն ի տնէ աստուծոյ իս
րայէլիս եկեացէ : Այլ որպահէն զխրայ
ել անջնի իւրով . ինչ զգ : Օ ի նա է
տէր տէրանց և աստուած յաւիտենից .

Ինչ զգ :

Սմբարձի զանս իմ առ ըբզ որ թա
գաւորդ էս թագաւորաց . փրկելի . և ըզ
մեզ և պահել յանէրեցի թ թըշնամ
ւոյն : Արեգանն անդսրութեան յէց
ընտոյց ծագեաց մեզ վըրկոն վըրկէ . և
ըզմէզ : Անչն իմ առ ըբզ պաղատի
կարդայ առ ըբզ հայր բաղնագոթ .

խրկեա՛լ ըզմեղ և պահեա՛լ յաներևոյթ
Թըշնամեոյն :

(Յոսելի շախմատ փոխ է սրբոյն Թեոդորոսի :)

ասի ճանկուհի :

Ֆիկ
78

Ա՛ր ընտրեցե՛ր 'ի սկզբանէ՛ զհաճոյ է-
ղեալսն 'ի մարդկանէ՛. ո՛ր և զինուորեալ
քեզ Թէոդորոս. զոր խառնեցե՛ր 'ի դասս
էրկնաւոր զօրանդ. աղանջանօք սմբակեցո՛
րզմե՛ղ քրիստոս Թագաւոր : Ա՛ր յօրե՛-
մակ աներևոյթ վե՛շապ օճին զոր և կո՛-
խե՛լ հրամայեցեր. արջաբար Թէոդորոս
զէրևելի՛ զգլուխ վեշապին խորտակեաց
բոյով զօրով Թեամբդ. աղա՛ : Ա՛ր ըզհո՛ւրն
արկեալ յերկիր բորբոքեցեր յոգիս սր-
բոյն Թէոդորոսի. ո՛ր և ըզտա՛ճարն լու-
ցեալ ըղկունցն և մատոյց զանձն ողջակէզ
քեզ պատարագ ընդհե՛նելի՛. աղա՛ :

Կանոն Լեւորդ Կի-րաթի Լ'Շ-հայից :

ՈՐ զօրէնս սրբութեան պահոց
 նախ ՚ի զրախաթն անանդեցեր զոր
 ոչ պահէ ընդ նախատեղծից ճաշակմամբ
 սրտովն ճաշակեցին ըզ դանձոմիւն
 մեղաց և մահոն . վասն որոյ շնորհեամեղ
 տէր ճաշակել ըզ քաջութիւն քոյ
 պատուիրանաց : Ար զանազան վերօք մե-
 ջանց հարաք յողիս ի թիշնամուն . և ի
 բազմապատիկ հիւանդութիւնս կարօ-
 տացաք մարդասիրիդ բաւնալոյ ըզ ցա-
 ւըս մեր . վասն որոյ բժշկեալ ըզ քեզ քե-
 բխա՞տ'ս որպէս մարդասէր : Ար եկել ՚ի
 վերջութիւն մարդկան ծնընդեամբ կու-
 սին մարիամու . և կենդանաբար քո յա-
 ընութեամբդ հրօսիրեցեր ըզ մահա-
 ցեալն ՚ի յարմարութիւն անմահութեան .
 վասն որոյ անշահօք մօրքո՛ կեցո՛ ըզ
 մեզ փրկելն :

ԵԹ
 ՏՕԳ
 ԴԸ

Ար գերագոյն փառօք բարձրացունցեր

զմանկուննա եկեղեցւոյ քոյ քրիստոս խո-
նարհոլթեան քո ճանապարհան առաջ-
նորդելով ՚ի յեղինայի ն վախ հրեշտո-
կաց . աշտնէ մք առաջնորդեա մեզ ահ ր
ի յարդարոլթիւն : Ար զգառնոլթեան
պրողոյն ճաշակն սրով մեռաք արդարոլ-
թեան . պահելով քո քառանոնրեայ փո-
խեցել ՚ի քաղցրագոյն ծրինաց քոյ ճա-
շակունմն . աշտնէ մք արբո մեզ ահ ր զու-
րախարա ր սիրոյ քոյ զբաժանին : Ար ա-
նապանկան ծննդեանրդ քո լոլծեր զեր-
կունըս նախամօրն , մարիամ մայր մա-
տոլծոյ բարեխօսեա առ միածին որդին
լոլծանել զկապա նըս մեղաց մերոց . և
աշտնէա մք վրիկել զանձինրս մե ր ի վեր-
ձոլթեանէ :

հրց
ուկ

Ար յառաջ քան զյաւիտեանս անժա-
մանակ ծընեալ ի հօրէ . անճառելի բա-
նրդ աստլւանծ սրով եղեն երկինք և եր-
կիր . օրհնէ մք ըզքեզ աստուած հաւրցն
մերոց : Ար ՚ի պատկէ ր աստուածութեանդ
քո զարդարեցեր ըզ մարդն առաջին . և
ըզ պատուիրանն ոչ պահելով զարձառ

Ի՛նչ ընդ մահո՛ւ անկեալ Թա՛գաւորո՛ւ
 Թեամբ, օրհնա՛լ զգըթո՛ւ Թի՛ւն արարչա-
 կան սիրոյ քոյ ոչ դարձուցէր յորդոց
 անանայ • այլ շորհեցէր ըզյոյս անդ-
 ընդ հանաւոյ Ի կեանս որով զենովք
 յանմահութի՛ վերափոխեցէր • օրհնա՛լ զ
 տէր օրհնեցէք բա՛՛՛ ըծր արարէք ըզ-
 նա՛ յաւիտեան • Ի՛նչ նախնի՛ս արտ-
 մութեան որ վասն երեցն Ի դրախտէն
 կենաց • ընկալցուք և մէք ըզ արեամս
 Թիւն սպաշխարութեան • զի՛ յարո՛ւքն
 քրիստոսի արժանացուք մըտից դրախտին
 Եկեղեցւոյ • բա՛՛ ըծրա՛ Ի՛նչ ենով-
 սայ նահապետին որ յուսացաւ կոչել զա-
 նուն տեսան անտու՛ծոյ • յուսացուք և
 մէք յարո՛ւ Թեամբն քրիստոսի յանկէլ
 նովաւ Ի կեանքսն յաւիտեանից •
 բա՛՛ ըծր արարէք։

 Գ

Ո՛ր ըզկեանքն անմահաբար մահկանա-
 ցու բնութեամբս Ի քեզ կրեցէր սուրբ
 կոյս մարիամ • որով մեռեալքս որք յա-
 դանայ կենդանացաք յուսով յարո՛ւե՛ •
 ան նա միշտ բարեխօսեալ վասն անճա՛նց

 ՁԵԾ

մերոյ : Ար ըզբանն անեղական զեան
 էից զոյանցութեանց, անճառաբար ծը-
 նար մարմին եղեալ ի փրկութիւն ե-
 զանանց : ան նա : Ար ըզ պնտուղն ՚ի
 քէն կենաց ընծայեցէր մեռեալն անա-
 մայ : զորոյ պահօք քառամեծրեայ քաւեաց
 զպատշաճ ճաշակումն և յանկախման ըզ
 նոյն վերածեաց ի կեննա : ան նա :

ողջ

Ար առաքեցար ՚ի հայրական ծոցոյ
 ծանծեալ խորհուրդ ընդ հօր յաւի-
 տեան : և առէր մարմին զմեղուցելոյ նա-
 խաճակ զձին յանապական կուսէն անճառ-
 արութեամբ : վասն մերոյ փրկութեան
 ողորմեալ : Ար փոխանակ ճաշակացն դառ-
 նութեան մահաբէր պրտըն : անճաշակ
 ինեւրով քո քառամեծրեայ քաղցրացու-
 ցէր յուսով ըզ ընծ նոր քո ճրինաց :
 վասն մերոյ փրկութեան ողորմեալ :
 Ար աջանով աւաղակին բացէր ըզ դո-
 ոքն դրախտն և կենաց : բայ և մեզ մե-
 զանորացս նշնանութեամբ որք ընդ նը-
 փն զքեզ դաւանիմք տէր և թագաւոր :
 անապեմք ըզքեզ ողորմեալ :

Ար անմարմնոց հոգեղինաց դասակցե-
ցեր քրիստոս սուրբ զեկեղեցի . որք ընդ
նոսին համաձայնեալ փառանորեմք սուրբ
զերրորդն թիւնդ սրօքեականն որք ասա-
ցուն թեամբ . երգելով ըզփառս ի բարձո-
նա : Ար յայթեցեր մերով բնութեամբս
ի փորձութեանն կամակոր ճփին . որով
ետուր իշխանութիւնն որդւոց անգամայ
կոխել ըզգլուի չար վիշապին . և ընդ երկ-
նայնոցն երգել ըզփառս ի : Ար գաղթա-
եամբ քս վերածեր ըզմեղ յաշխարհական
մէջաց ծոփէս . արպաւորեալ լըմամբ
նուկանի վիմին հաւանոց զոր ի ծովուն
հրաշագործեցեր . երգեմք քեզ ըզփա :

Ունուքն քրիստոս օրհնեմք . փա-
ռանորեմք ըզքեղ անտուած հար-
ցն մերոց : Ի ջեր ի հնոցն ի բաբելոն .
փառա : Եւ վերկեցե՞ք զերկամա նկեւն
ի հրոյն բլունութենէ . փա : Եւ տէր
օրհնեցէք և բաժնի մարմնք ըզնա յաւի-
տեան : Եւ ասկիցն հօր իջեալ ի հնոցն և
թօթափեր ըզհուրն ի նոցանէ . և անկէզ

Լ

հր

տի

դ

պահեալ ը զմանկունս 'ի հրոյն. օրհն : Այլ
մանկունքն 'ի հնոցին գոհաբանէին՝ որ
պահեցէր ըզմեզ 'ի հրոյս . և արժանի
արարէր օրհնել ըզքէ՛ղ աստուած և գո-
վէ՛լ զմանկն քո յաւիտեան :

որ

Օրհնէ՛ցաղոյս հանապաղ զեւայլէ-
կոծէ : Սըրբօրհնէ՛ալ անբ թըշնամին ինձ
յարուցանէ : Նաւայլե՛տ բարի՛ լէ՛ր ան-
ճին իմոյ ապաւէն :

տէր

Ի՛համբաւեալ իմու՛մ անքե՛ղ զանս իմ
օգնեալ ինձ տէր : Ի՛յօրհնութի՛ւն նոր
օրհնէ՛սցուք զքե՛ղ քրիստոս վերջի՛նչ մեր :
Ի՛յցե՛լու մեր և վերջի՛նչ կեցո՛ զանճիննս :

հրոյ

Ո՛ր խոնարհեցա՛ր 'ի տկարութիւնս մեր
մարդասէր տէր . օրհնէ՛մք ըզքէ՛՛ղ աս-
տուած հարցըն մերոց : Այլ բարձե՛ր ըզ-
մեզը՛ս մեր չարչարանօք քո . շնորհեա՛ բա-
նաւոր հօտի՛ օրհնել զմանկն քո անդա-
դար . աստուած հարցըն : Ո՛ր արարե՛ր բա-
բանչելի՛ս 'ի հնոցին . արա՛ ի՛ մեզ զողոր-
մութի՛ւն քո մարդասէր , աստուած :

Գ

Ի՛չ տէր օրհնէ՛ցէ՛ք բարձր արարէ՛ք
ըզնա՛ յաւիտեան : Ո՛ր ըզհա՛ւր հընո՛

ցին շինցց, և զմանկնուն անդրեցոյց ՚ի
բն^ացոյն. բարձրարա : Եւ ցե^ա՞ն. Օ
բնութեամբ սբ հոգւոյն վերկեցան անա-
նիանքն . և երգէին միաբանութեամբ :
բարձր :

Եւ եւ յընկրցիլ օգնեալ ինձ նաւա
պետ բարի . քանզի ծանրացան ՚ի վերայ
իմ բեռի^անք մեղաց : Եւստուած յօգնեւ
ինձ փութաբանողի խորքս չարեաց ըն-
կրցմեն զիս յանդուհապալ դու նաւա
պետ ընր և ինձ ձեռնադու : Փրկեա
ի վճռանդէ բզնաւաբեկս ՚ի յալեաց
ծովուս. քանզի կորցնիմ ՚ի մեղաց անօ-
րհնութեան իմաց :

Բարձրեալ անսաւոր տէր փառք
բեշ : Բարձրեալ վասն վերինաթոռոյն.
անսաւոր վասն անեղ ատենին . բարձր :
Բարձրեալ ես դու յերկինս անստուած,
յամենայն երկրի են փառքքն . բարձր-
եալ : Օ ի դու բարձրացաւ զմեզ վեր-
կեցեր. նկատար ընդանկէ հօր մեզ կեա-
նքս շնորհեցեր . բարձրեալ անսաւոր :

Եւստուած հարցն մերոց բարեբա-

տր

տէր

հրց

նեւի է անուն քո յաւիտեան : Ս ան
 ուխտի հարցըն մերոց . տէր մի մասներ
 խաղառ վանն անուանիդ քու մ սրբոյ :
 Լ Դաւեշ փառաւորեալ է անուն փա
 ւաց քոց ամենայն յաւիտեան : Բ Դատէր
 օրհնէցէք և բաժն արարէք ըզնա յա
 վիտեան : Տ Եւ գիշերք ըզտէր օրհ
 նէ՞ցք . և առաւել բաժն արարէք :
 Լ Կրօնէշ ըզտէր օրհնէ՞ծ Եւս Բ Եւս
 և առաւել Եւս Եւս Եւս Եւս Եւս Եւս
 Եւս յաւիտեան :

4

որ

Լ Դաւե՞մ ըզ քեշ տէր պարգեւեա ինձ
 ապաշխարութեամբ ընձանալ ըզ մէշ
 իմ և ողորմեա : Օ արատաւ իմ և ըզ
 հաւաքանս սրտի իմոյ մարդափրու
 թեամբդ քո ընկալ տէր և ողոր : Ս Եւ
 ձեպի՞ն խնդրուածք իմ առաջի քո
 տէր . բարեբարութեամբդ քո խնայեա
 յիս և ողոր :

տէր

Տ Եւ փառաւորեալ քննիւնդն ի
 յերկինս մարանութեամբ : Բ Եւսիւնդն
 ի սրբուէ՞ մատնացնէք զաղծիս մեր .
 և խնդրեպնէք զաղծութիւն ի բարե

բար տեւանէ՞ մերմէ: Յանձառ փառանց
խոնարհեցաւ վասն փրկութեան մերոյ.
զի՛ դարձուցէ՛ ըզմոռութեան ՚ի գիտու-
թիւն ճշմարտութեան: Սատուած
օրհնեցուք ՚ի սրբութեան անձանց մե-
րոց գոհաբանելով. և խնդրեցովք զու-
ղորմութիւն ՚ի բարերար փրկչէն մեր-
մէ:

(Ս) օրհնաւ և փառանորեալ սատուած հրց
հարցուն մերոց: Արդար էս յամենայնի՞
տէր կեցո՞ զանձկնիւ մեր: Եւ այնքն ոչ
հաղարկէն զորս անկեալ էր և գնային ի՛
մէջ հընոցի հըրոյն. զսատուած փառա-
ւորէին: Ի՛ զտէր օրհնեցէ՛ք բարձր արա-
րէք ըզնա՞ յաւիտեան: Ի՛ ջմամբ որդւոյն
սատուածոյ բոց հնոցին ցողանայր. անդա-
հար գովելով բարձր: Յանձնող զօրու-
թեամբ զօրհնաբանսն անպրեցոյց. ընդ նո-
սին գովելով բարձր արարէք:

Աշտնեմ ըզքէ՛ղ հայր երկնաւոր. ողո
մի դարձնուցանէր զերեւոս քո յինչն.
զի՛ նեղեալ եմ ես վարվաղակի՞ լուր ինձ
տէր: Սոռորեալ անձն իմ անօրէնութիւն.

մի կորո՞ւսաներ զիս տէ՛ր ըստ անօրէնու
 թեան իմոյ . որ խնդրո՞ղէ ես մոլորեալ
 ոչխարի՞ս : Սանրացեալ մեզօք ընկ՛ղմի
 անձն իմ . ընկալ զիս որպէս երբե՛մ
 ըզպէտրոս . որ ծընի՛մս ալէ՛կոծեալ յան
 ցանօք :

—
 տէր
 —

Փառք պատիւ և գոհութիւն տէ՛ր ան
 ուանըդ քո՛ւմ սրբոյ : Բո՛ւմ սրբոյ
 տէրութեանըդ վայելէ՛ փառք պատիւ
 և երկրպագութի՛ն : () Եհնեալ տէ՛ր բա՛
 րերար . որ ուսնացէ՛ր մեզ յամենայն ժամ
 փառս տալ անուանըդ քո՛ւմ սրբոյ :

—
 հրց
 աղջ
 մի
 —

Փառաւորեալ յաւիտեան անտուած
 հարցըն մերոց կէցո՞ ըլլմեզ : Ա՛ր արարե՛ր
 ողորմութիւն ի՛ մէջ հոսցին և կենա՛րար
 ցօղով քով փրկեցեր զերի՞ս մանկուհան :
 Օ հո՛ւրըն բորբոքեալ մանկուհքըն հա
 ւատովըն շինուցին . և պատիւերի՛ ոսկւոյ
 ոչ մատուցին խնկնիս . այլ քե՛զ անտ
 ուած հարցըն մերոց : Ի՞ջ տէր օրհնեցէ՛ք
 բարձր արարէ՛ք ըզնա՛ յաւիտեան : Յօղէ՛ր
 ըզցօղ ողորմութեան երկոց մանկանցն ՚ի
 հնոցին . բարձր : Բանն անտուած ընյս ծա՛

—
 ք
 —

գէտի՛ն ՚ի հնոցըն . զգա՛լուստ մանձնի՛ն եւ
գէտի՛ն մանկո՛ւնքն . բարձր : Ի՛նչեա՛լ առ
նոսա կենսա՛րեւ հրեշտան՛ն , զհայր ՚ի յէր-
կի՛նս տայր փառաւո՛րե՛ւ . բարձր :

Սէ՛ղայ տէ՛ր բա՛զումո՛ղորմ ա՛ստու-
ւած . մեղայ՛ ո՛ղորմեա՛ : Սէ՛ղայ տէ՛ր և
անկանի՛մ տռա՛ջի՛քո՛ . մեղայ՛ ո՛ղորմեա՛ :
Սէ՛ղայ տէ՛ր խոստովանի՛մ ըզյանցանո՛
ւմ . մեղայ՛ ո՛ղորմեա՛ :

Ընդ երկնայի՛ն զօրութի՛սն օրհնեցէ՛ք
ըզտէ՛ր ամենայն երկի՛ր . ե՛ւ բնակի՛չք
երկրի՛ : Օ՛ անուն սո՛ւրբ փառաց նորա՛
գովեցէ՛ք յերկե՛հ ո՛րչե՛ք մարդկան իշ-
խանք և դատաւո՛րք երկրի՛ : Զայնիւ եր-
գով ցընծութեանք բարեբանեցէ՛ք զառ-
ուսած ՚ի սրբութեան նորա՛ մանկունք
եկեղեցւոյ՛ սրբոյ՛ :

Օ՛ անձա՛ռ հոռութի՛ւն և ըզմի՛ աստ-
ւածո՛ւթի՛ բարեբանե՛ք տէ՛ր ան-
հա՛րցըն մերոց : Ո՛ր վասն հա՛րցըն մերոց
ե՛ղբ ՚ի փրկե՛ւ զարարած լսքո՛ տէ՛ր :
Ո՛ր նըստի՛ս ի քրօքէ՛ս և հայի՛ս քաղց-
րութեանք յարարած լսքո՛ տէ՛ր առաւ-

ողբ

տէր

հրց

—
7
—

լած : Բ՛զտէր օրհնէցէք և՛ բա՛րձր ա՛-
րա՛րէք ըզնա՛ յա՛ւիտեան : Տի՛ւք և գի՛-
շէրք ըզտէր օրհնէցէք . և՛ առա՛հ է՛լ
բա՛րձր ա՛րա՛ : Ի՛սրայէ՛լ ըզտէր օրհնէ՛-
տա՛հայէ՛ և՛ առա՛հ է՛լ և՛ բա՛րձր ա՛-
րա՛րէք ըզնա՛ յա՛ւիտեան :

—
ողը
—

Թի՛ւնա իմ : Մե՛ղախ՛յ քե՛զ տէ՛ր
քա՛ւեախ՛ զի՛ս : Մե՛ղաք՛ անօրինեցա՛ք ա՛-
մե՛նէքեան . ոչ պահեցա՛ք ըզպատու՛ի բա-
նըս քո՛ . մե՛ղախ՛յ : Դա՛րձի՛ր տէ՛ր ՚ի բա՛ր-
կո՛ւթե՛նէ՛ քո՛ւմմէ՛ . անցո՛ ՚ի մէ՛ջ ըզքա՛-
սուհն քո՛ . մե՛ղախ՛յ քե՛զ :

—
տէր
—

Ո՛ր տէ՛րդ ես երկնի և՛ երկրի . ըզքե՛զ
օրհնե՛խ՛ն զո՛ւարթո՛ւնք երկնից հոգ-
ւո՛ր երդո՛ղ : () օրհնե՛մք ըզքե՛զ քրիստո՛ս
փառա՛ց Թա՛գաւո՛ր . ո՛ր շնորհե՛ցէ՛ր մե՛խ՛զ
ձայնակի՛ց լինի՛լ զո՛ւարթնոց երկնից :
Սո՛ւրբ երրորդո՛ւթիւն անմահ . աղօթիւք
որքո՛ց քո՛խ՛ց կա՛րդանք առ քե՛զ լո՛ւր
ձայնից մերոց :

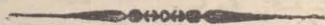
—
նկ
—

Ի՛նչ փառաց բանդ աստուած որ ծա-
գեցէ՛ր ՚ի մե՛զ զը՛յս գիտո՛ւթեան կա՛ր-
դանք առ քե՛զ տէ՛ր . սուաւօտո՛ւ աղօթք

մեր հաճոյանցին քեզ : Յանմարմնոց վեր-
օրհնեալ ի մարդկանէ՛ երկրպագեալ .
բնակեալդ ի լոյս անմատոյց կարդամք
ան քեզ տէր . ա : Այլեքսրբեան տէրու-
թիւն մի անսական աստուածութիւն բը-
նակեալդ ի լոյս անմատոյց կարդամք առ :

() Գեաղան մեր լէր տէր և անպակէն
յամենայն ժամ անբանցն աներկիւղ ըզ-
հաւատանցեալոս ի քեզ : Հայր բազում
աշնոմ որ խնամօղո՛ւ եռ յամենայնի շնոր-
հեան մեզ խաղաղութեամբ հոտանիլ ի
նաւահանգիստ : Արդի՛դ մի ամիսն որ ի
կառուէ եռ քերօքէից շնորհեան մեզ յա-
ջախոյմանն զամիլ ընդ սուրբս քո : Հո-
գի՛դ ճիշմարիտ որ միշտ յանձառ փառադ
բարեբանիս ընկան զմեր օրհնեղգութիւն
ի ժամ երեկոյնս :

Հմբ

Շաբաթ օր՝ Տօն է օրհոյն Աւրշի Արար

շին հայրապետի :

Ստեփանոս եւ իւր անձնի փառաբանիչք

Տիկ

Գճ

սո՛ւրբ երրորդ ո՛ւրեմն . ը զյիշատակ
սրբոյն կի՛ւրդի՝ հայրապետին , տօնելով
այսօր ընդ զօ՛րս անմարմնոցն . օրհնե՛
ցէք ըզաե՛ր յօրհնութիւն ի նոր : Ի՛
յարկի՛ սրբութեան և ի տե՛ղևոջ լիա՛
ռաբանութեան . ըզյիշատակ սրբ : Բա՛
հանա՛յք և պաշտօնեայք միաբան հա՛ւա՛
ռացեալք . ըզյիշատակ :

Կահն Երրորդ Կիրակիին :

Լա
օրհ
գի

Օ՛րհնեմք ըզքեզ անբնկիւղեն հայր
որդւոյդ միածնի . զո՛ր առաքելքեր ՚ի դարձ
ձուցն՝ մեղորեալ ոջխարին . դարձո՞ւ և
զմեզ ի մեղաց որդւոյքո՛ չարչարանօ՛ք :
Գովեմք ըզքեզ բան և լոյս ո՛ր զտիւրա
կանքս պատկեր , լուսով ճրագի քո դը՛
տեալ վերանկանեցեր , կանգնեա՛ւ զան
կեալքս մեղօք քոյին սո՛ւրբ չարչարանօ՛ք :
Բարեբանեմք զփառանկիցդ հօր զհոգիդ
ճը՛շմարիտ . ո՛ր նօրոգեցեր ըզհեա՛ցե սլօքս

մեղօք հնոյն անգամայ. նորոգեա՞մ^ա և ըզ
մե՛զ ի մեղաց նորոգութեամբ քո շնոր
հա՞ց: Ո՛ւրախացի՛ր բարձրելոյն հովա
նացեալ զօրութեամբ. և բնակարան օբ
հոգւոյն որով ծնա՛ն զբանն աստուած.
բարեհա՛ւք իմե՛ր անձնի՛ն մարիամ:

✠
I յիս ի լուսոյ ծնունդ և ծա
գուն. որ եկի՛ր ՚ի խնդիր մոլորեալ ոչ
խաբի բնութեանա. զոր ընդ խաչին բար
ձե՛ր ի վերայ ուսոյդ. մաքրեա զմե՛զ ի
մեղաց մերոց: Սուրբբն սրբոց եկի՛ց մաք
րութիւն. որ անձեր տան քո աւել ի մե
զաց զանխարհս մաքրելով. ի նմա գտեալ
զպատկեր քո նորոգեցեր. նորոգեա զմե՛զ
ի հնութենէ մեղաց: Բնդ անառակի՛ն
որդւոյ գո՛չեմք ան հայրդ գլծած. մեղաք
յերկինս և առանջ քո քանի՛չ յանցանաց.
եւ ընդ առանջ սրբով գրկեա՛ն համբու
րիւ. մաքրեա զմե՛զ ի մեղաց մերոց: Ա՛զ
բիւր կենաց բոխեալ յեզե՛մայ սուրբ առ
առանձա՛ծին. որով արբեցան երկիր ծա
րանու հոգւոյն իմաստիւք. տա՛ն մե՛զ
մաղթեա՛ն անգիւրս սրաստուանց. մաքրե՛ւ

զմեղ ի մեղաց մերոց:

ՏԵՅ
ԲԷ

Ո՛ր զտիրանանելու կերպարան ըզգեցող-
ցեր ծառային. և զանդարեան վանօքե-
ղեր ի դրախտին. օրհնեալ ես տէր մա-
տուած հարցուն մերոց: Ո՛ր ճաշակմամբ
պըտողոյն մահո՛ւ յանմահոյց կենաց մե-
ռաք. իսկ դալըստեամբ քո վէրըստին փա-
կեալ դրախտին դուռներն բացու. օրհ-
նեալ: Ո՛ր փոխանակ մահաբերին որով ա-
նէ՛ծքն տըրտմագին. մեղ փայտ կենաց
ետո՛ւր զխաչ քո լուծեր նովալ ըզկապ
մահո՛ւ. օրհնեալ: Ո՛ր տէր օրհնեցէք և
բարձր անարե՛ք ըզ նա յաւիտեան. Ո՛ր
ապրեցոյց զնոյ տապանմաւն պահելով
հայր անխարհի. և զհեղեղ մեղաց մարդ-
կան հեղեղալ ջուրց դադարեցոյց. և
բարձր անար: Ո՛ր ըծով այս աշխարհի շե-
նեաց տապան զեկեղեցի. և ի սման զօ-
ժանդակեալ հոգիս փըրկեաց ի ջուրց
մեղաց. և բարձր անարե՛ք:

Գ

ՄԵԾ

Աւրախելի մայր լուսոյ մարիամ էրկեր
բաճաւոր անդապանն օթարան. լէր բա-
րեխօն վանն անձանց մերոց. իսկնդա՛

անձնը բանի՜ն անտու՛ժոյ. բարձօղ տըրտ
մո՛ւթեան ն հախանձօրն է՛ւայի. լէ՛ր բարե՛
խօս : Յընձան իմանայի՛ն արե՛նէք . քանզի
քե՛ւ ծագեանց մեզ ընյս երեսանց քրի՛ս
տոս . լէ՛ր բարե՛ :

Թե՛ւնս իմ : Ո՛ր խոնարհեցար ՚ի բար. որդ
ձանց , հո՞ւրիւնք քան թողեալ յէր-
կի՞նք : Ի՞նչ զհօ՛ւտ քո աննշան . վասն մո-
լորեալ ոչխարի՛ն Ի՞նչ ողորմեան մեզ
անտու՛ժոյ : Ո՛ր լուսով անտու՛ժութե՛
քո լուցեր ը՛զ ճրագ մարմնոյդ ածեր
աւել՞իք : Լ տան քո աշխարհի . վասն պատ-
կերի քո զոր նո՛րագեցե՛ն Ի՞նչ . ողորմ :
Ո՛ր դարձանմբ անտու՛ժի մարդկութե՛ս
է՛ւ զնդ պարարան հօր հաճութեա՛ն մե
զե՛նար պատարագ . վասն հաշտութեան
երկնաւորաց ե՛ւ երկրաւորաց Ի՞նչ ,
ողորմեան մեզ անտու՛ժ :

Ի՛նչ լուսավայլ զուարթնոյն ըզ յա՛ն տէր
լուցեանն օրհնեսցո՛ւք . ե՛ւ մա՛ղթելով
խնդրե՛սցուք մարդե՛ւ ըզ մեզ ի մե-
ղաց : Ի՛նչ խնկարե՛ր աւոր կանանցն ան-
մա՛հ բաւրմանն անուշից . խո՛ւննս ա՛յլ չօ-

Թից մատուցուք մաքրե՛լ ըշմե՛ղ ի՛ մե:
 Բ՛նդ ի՛շաբերիցն արտասու՛ւ զմա՛րդ-
 կա՛ն բարձո՛ղն արտասուանց, պա՛ղաբ՝
 տեսցուք անտանուօք մա՛քրե՛լ ըշմե՛ղ:
 Բ՛նդ քրիստոսի՛ պահելով յա՛ղթո՛ղ լի՛-
 ցուք փորձողն. և՛ ը՛նդ հրե՛շտակս ե՛ր-
 գեսցուք փառք ի՛ բարձո՛ւնս Թ՛յ:

Ը
 հրց
 բձ

Օ՛րհեա՛լ տէր մատուած հարցն մե-
 ռոց: Ո՛ր իջէ՛ր ի՛ մէջ հնոցն և՛ փր-
 կեցեր զերի՛ս մահկո՛ւնսն. ըզքե՛ղ օրհ-
 նեմք անդա՛նար մատուած հարցն մե՛րոց:
 Սիանանկա՛ն սե՛ւրբ երրորդն թի՛ւն ո՛ր
 յամենայնի ես բարեբանեալ. ընկա՛լ ըզ
 մե՛ր օրհներգութի՛ւնս մատուած: Բոլոր
 օրհներցե՛ք և՛ բարձր արարե՛ք ըզ նա՛ յա-
 ւիտեա՛ն: Բ՛մենայն ժողովուրդք միա-
 բան ե՛րգով բարեբանեցե՛ք. և՛ բարձր:
 Բ՛շնրատեա՛ն ի՛ վերայ քերօբեից, քա՛-
 հանա՛յք առաւել բարեբանեցե՛ք. և՛
 բարձր.

Գ

Երբ

Պարձո՛ զցանու մն ըն ի՛ մէջ յա՛ղաղս-

կէ՛լ հողեղինացս, բաճազո՛ւթ տէրիւ-
նայեա՛մ և մի կորո՛ւսանէր: Ամնգնեա՛մ զան-
կեալս 'ի գլորմանէ զվերաւորեալս 'ի
թըշնամեոյն, ո՛ր բըժի՛շկդ էս հիւանդաց
բըժը՛շկեա՛մ զե՛մ զհիւանդութի՛ւնս: Ի՛-
յանցանաց իմոց թախժեալ անձն ի՛մ գո-
ջե՛մ որպէ՛ս ըզմաքսաւորն, անտու՛ած
բաւեա՛մ զի՛ս ըզմեղաւորս:

Ա՛ր է՛ վերդ էս քան զամենայն ըզ մի-
տըս և զխորհո՛ւրդս, փառաց թաճա՛ւոր
խընայեա՛մ 'ի մեզ: Ա՛ր միայն ո՛ւնիս զան-
մահո՛ւթի՛ւն և զանեղո՛ւթի՛ւն, փառաց:
Ա՛ր նըստիս ի քո՛թէս երբորդո՛ւթի՛ւն
անբաժանելի՛, փառաց: Ա՛ր երկըրպա-
գեալդ էս 'ի հրեշտակաց և ի՛ մանգիւ-
նէ, փառաց թաճա՛ւոր խընայեա՛մ 'ի մեզ:

Ա՛ր անդեցուցեր զերի՛ս մանկուսն ի
հնոցի՛ն, ե՛կ և զե՛ս անդեցո՛յն յահագին հրոյն
տէ՛ր աստու՛ած հարցըն մե՛րոց: Ա՛բ է՛ր
գով օրհնո՛ւթեա՛մը ըզհո՛ւրն 'ի ցօղ փոխե՛-
ցի՛ն, ե՛կ և զթաճա՛ւորն յամօ՛ւթ արա-
րի՛ն, ընդ նստին օրհնե՛մք ըղբե՛ղ տէ՛ր
աստու՛ած: Ա՛ստու՛ած հարցըն մե՛րոց գո՛

տէր

հրց
արց
մի

Վեմք ըզքեզ և անակեի՛լ բարձրացու-
 ցանեմք : որ զմե՛ս ինչ անակեցեր փըր-
 կել ըզմեզ տե՛ր աստուած : Ի՛շ տե-
 օրհնեցէք . Սիաբանութեամբ տու-
 փանա և՛ բարձրարարէք ըզնա՝ յաւիտեան :
 Ո՛ր ի բարձունս բնակեալ է՛ ըզխոնարհո
 տե՛սանդին . միաբա : Բանհայք և
 զանօնեայք ե՛րկտամարդք և՛ կոնսանք .
 անդադար զմատուած՝ ծն աստուածո՛ց գո՛-
 վեցէք և՛ բարձր արարէք :

Ի՛նքե՛րնութից քրննոզ զանոնեաց բը-
 ժըշկեա զհոգւո՛յ իմոյ զհիւանդութի՛ս .
 և՛ կեցո՛ միայն մարդանէր : Ո՛ր երկայնա-
 միտդ ես առ ամենե՛սեան ողորմեաց ան-
 ձին իմոյ բազմամեղին . և՛ կեցո՛ միայն :
 Ի՛մեաբաւական ողորմութեան շնորհ
 պարգևեալ ինձ յահագին աւո՛ւրն ըզ-
 թողութիւն . և՛ կեցո՛ :

Օ՛րհնեմք ըզքեզ անըսկի՛ցքն հայր .
 յամենայն ժամ օրհնութիւն ՚ի բար-
 ձունս : Դո՛վեմք ըզքեզ մի՛ածին որդի՛ .
 յամենայն ժամ գոհութիւն ՚ի բար-
 ձունս : Բարեբանեմք ըզքեզ սուրբ հո-

գի . յամենայն ժամ փառք քեզ ասա
 ուստի :

Ար անաւոր քոյով զօրո՛ւթեամբ յօղոս
 ցօղանորքս փոխեցէր ըզբոց հնոցին .
 ըզքեզ օրհնեմք անդադար աստուած
 հարցուն մերոց : Ար ըզծառայքո զիւ
 տանգեանն ի հնոցին պահեցէր անա
 պական . ըզքեզ ծանուցէր արարիչ և
 տէր գործով . ըզքեզ օրհնեմք ան : Բնդ
 էրանելի՝ մանկանցն երգեսցունք ի նեզ
 չաց մերոց փրկիւա ըզմեզ . և մի խաղա
 մասներ զի՛ գինք անեան քո եմք . ըզքեզ
 օրհնեմք անդա՛ն : Բզտէր օրհնեցէք և
 առաւելծծ՝ Բարձրաբարէք ըզնա յաւի
 տեան : Օ անբաժանելի սուրբ զերրոր
 դու՛թիւնն արժանաւոր ձա՞յնիւ , գո
 վելով օրհնեցէք և առաւ : Օ Երկր
 պագեանն յամենայն արարածոց համաբ
 նական ձա՞յնիւ . բարեբանելով օրհ
 նեցէք և առաւելծծ՝ Բարձր անա :

Բանգում են քո գըլթու՛թիւքըդ բազմա
 մեզ անձին խնոյ , ողմի՛ բմեա աստուած
 քաւիչ իմ : Օ Եքեզ անցի՛ շաջար տէր մե

հրց

աղց

մի

գ

ողջ

զայ չարին խաբանմբ . ողորձի՛ր : Ի՛քո՛ր
մի՛ւսանգամ գալը՛ստեանն յորժամ
գաս դատել զերկիր . ողորձի՛ր :

տէր

() Ե՛րհնեցուք և գո՛վե՛ցունք առանձն
բարձր անասունք , և բարեբանեցունք
զանձնքս փրկելէ . քեզ վայելէ՛ փառք :
Հրե՛շտակք և մարդիկք և անկենայն ա-
րարածոց լեզուք , ըզքե՛զ միայն օրհնե՛ն
փրկելէ . քեզ վայել : Ե՛րկնային զօրո՛ւ-
թիւնքն անդադար օրհնութիւն մատու-
ցանէն քեզ փրկելէ . քեզ վայել :

հր

Ո՛ւղե՛ղ են ճանապարհքքս յամե՛-
նայնի արդար տէ՛ր աստուած հարցն մե-
րոց : Ե՛ղբանաւոր պատարագս յան-
ձանց խոնարհաց ընկալ . տէ՛ր : Ե՛տա՛նարի
սրբո՛ւթեն փառատրութիւն մատուցա-

ք

նեմք քեզ . տէ՛ր : Ե՛ղ տէ՛ր օրհնե՛ցէք
Ե՛ւբարձր անարե՛ք ըզնա՛ յաւիտեան :
Տե՛ւք և զիշերք ըզտէ՛ր օրհնեցէ՛ք . և
առա՛մէ՛ Ե՛ւբարձր անարե՛ք ըզնա՛
յաւի՛տեան : Խորայե՛ւ ըզտէ՛ր օրհ-
նե՛ծ յայնչե՛սցէ . Քա՛հանա՛մք անդա-
դար բարեբանեցէ՛ք զանքընեկե՛ւ և

զայտնի մատուածութիւնն . և առա-
ւելօրէն բարձր:

Ահա՛ք մենչե յերկինս և զարդար ըզ-
ցմտումն քո շարժեցաք ՚ի մեզ տէր
ըստ մեծի քովմ որոմովութեանդ որո՛ր
մեա մեզ: Իջա՛ք մինչ ի գլխիս ընկը-
մանըք յանօրէնովութեան մերովմ . տէր
յիշեա՛ ըզգինս արեան որդւոյ քո և որո՛ր
մեա: Հա՛լածեա ի մէջ տէր նըշման-
լսաչի քո զընդգիմամբս և զաներևոյթ
զազանն . և մի տար յապանկանութիւն
զքո ժառանգութիւնս:

Հընչմամբ փո՛ղոյ սաղմոսարանաւ և
բնարիւ , օրհնեցէ՛ք ըզտէ՛րն ի յերկինս:
Ո՛րդէք սիօնի ցընծովութեամբ և ուրա-
խովութեամբ , գովեցէ՛ք զորդին միածին:
Եւ զսուրբ զհոգին ամենայն շունչք բա-
րեբանեցէ՛ք , երգով և ձայնիւ ցընծու-
թեամբ:

Սանկունք եկեղեցւոյ փառաբանիչք
սուրբ երրորդովութեանն . օրհնեցէ՛ք ըզ-
հայրն երկնաւոր անդադմբ երգով:
Պա՛շտօնեայք քրիստոսի լուսաւորեալք

որ

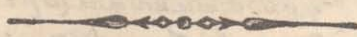
տէր

մկ

տուրք անաղանան . գո՛ւեցե՛իք զորդի՛ն
միածին անդամ : Բանհայք հոգեոր եր
գով ընդ սերոբէ՛սն և ընդ քերորբէ՛սն :
Բարեբանեցե՛իք զհոգի՛ն ճշմարիտ ան :

ՏԻՐ

Համբառնալով զան մեր կարգամբան
քեզ մարդասէր . որ յաճե՛ի զմիեկու ա
թոնըդ նշատիս : Ե՛նդ հովանեաւ անոյ
քո պահեա՛ ըզմեզ բազմագո՛ւթ . որ յան
մա՛րմնական զօրացրդ գովե՛ս : Փառք
քեզ աստուած փառաւորեալ յաւիտեան .
փա՛ռք ամենազօր տէրո՛ւթեանըդ քո :

ԼԷ
ՏԵՅ
ԲԷ
աղց
ՄԻ
Դ

Ե՛րցըն մերոյ օրհնեալ ես տէր
և փառաւորեալ յաւիտեան : ՄԻ՛
յրե՛ր զո՛ւխաս քո . մի՛ մերժեր ըզմեզ
յոյորմո՛ւթե՛նէ քու մէջ : Բարձր արաս
ցո՛ւք զանուն քո սուրբ . Թաղանօր հը
զօր և պանչէ՛րագործ : Ի՛շտէր Գործք
քո օրհնէն ըղբեզ . և առաւել բարձրա
ցո՛ւցանէն : Ո՛ր ըզհո՛ւրըն շնորհեր և
զմանկո՛ւնան անբեցուցեր . գործք : Ե՛նդ
հուրեալ անբային ընդ տեսիլ հրեշտակին

ձայնէ՛ր էկայք արտաքս ծանայքդ
անտուճոյ . զի՛ և ես ընդ ձեզ օրհնեմ
զԹագաւորն անմահ :

Յամենայն ժամ անդաշանք իմ անյաւերժն
իմեղաց խմոց սուրբ անա զի՛ս տէր ,
Յանցանայ խմոց զանոնքն սիրտ իմ օր
անաշէմ՝ բոլոր թող ինձ տէր : Ա՛ր-
տանուայ խմոց միջուրէր ահա՛ր . զի՛
դանդուխտ եմ ես յանցաւոր երկրի :

Արարանով թեանք տուք փառս ի բար
ձունս Թագաւորին յաւիտենից : Օ՛ր
նա փառօք է՛ փառաւորեալ ի յերկինս և
ի յերկրի : Ա՛նսաւորեալ տէր զանձններս
մեր ընտանու տիեզերաց :

Ա՛ր հա՛րցըն մերոց անտուճ փառա-
ւորեալ յաւիտեան : Ա՛րարչակից հօր
որդիդ միածին , կենդանաւոր տէր և՛
յոյս անխարհի : Քոս ողորմութեան
քով և՛ ցոյ շնոր փրկիչ . և՛ սուրբ զա-
նունք փառաւորեացուք : Ա՛ն տէր օրհ-
նեցիք և՛ բա՛րձր անարեք բոլոր յաւի-
տեան : Ա՛ն շէնք բոլոր օրհնեցիք և՛ անա-
ւա՛ր և՛ բա՛րձր : Ա՛ն արայէլ բոլոր օրհ-

—
ոչ

նե՞ցէ՛, Օ Թագաւորն ամենե՛ցուն ամե-
նայն Ժողովուրդք օրհնե՛ցէք և՛ սուա-
ւե՞ծ՝ : Թա՛ւա իմ : Եւ զո՛րմեա՛ ինձ
անտուա՛մ իմ ո՛ղորմեա ինձ, զե անպա-
տախանի՛ էմ յամենայնի՛ Թո՛ղ ինձ տէր :
Տանապէ՛ւք : Ճանապարհք քո՛ ո՛ղի՛ զե՛ն
էս մի այն մարդեցայ՛ դարձն զինս . և ողոր-
մեա ինձ անտուա՛մ : Թա՛ւա քո՛ : Եւ աստու-
տանք քո՛ արդար էն էս միայն էմ մե-
ղուցեալ քա՛ւեա՛ զինս . և ողոր :

—
տէր

Յորժա՛մ գայցես բա՛շտմ հրեշտա՛-
կօք տէր ի դատել զերկիր : Յայնժա՛մ
շարժին զօրո՛ւթիւնք երկնից տէր ի
յահէ քու մէջ : Եւ յայնժա՛մ անուր լեր
իմ օգնական տէր իմ և անտո՛ւամ իմ :

—
հր

Անկո՛ւնքն գերեալք ՚ի մէջ հնոցին
ըզբե՛զ օրհնէին անտուա՛մ հա՛ւրցքն
մերոց : Եւ աստու՛մն արքահանո՛ւ զոր խոս-
տացա՛ր աստուա՛մ . անպքեա՛ և փրկեա՛
զապաւիսեալսս ՚ի քեզ անտուա՛մ հա՛ւր-
ցին : Աղի՛ զե՛ն ճանապարհք քո՛ անտ-
ուա՛մ . մեղուցեալ յանցաւորացս ողոր-
մութիւն շնորհեա՛ անտուա՛մ : Եւ տէր

—
դ

ըհնէցէք և բարձր արարէք ըզնա յաւի-
տանն : Սիշէք ըզ տէր օրհնէ՞
ցէք . ք . Եւ բարձր : Խորայէլ ըզտէր օ՞հրհ
նէ^ա սցէ . Է^ա Է :

Հոյս իմ ես դո՛ւ տէր . քանիչ յանցա-
նաց իմոց . միանտէս առնէր զբըզխումն
անտանուաց իմոց . ողորմեաց ինձ աստ-
ուան : Եւ քեզ անպաւինեցայ ողորէս զա-
նառանչ ողորին . հայր մե՞զայ յերկինս և
անանջն . քո . ողոր : Փրկէ՛մ զիս աստուան
ի բազում մեղաց իմոց . անրա՞նի
քոյին սուրբ արքայութեանդ . ողոր :

ողոր

Ինդ առանձօտըս կանխեցին յանդի-
ման լինել քեզ , Թագաւոր իմ և աստ-
ուան իմ : Ինդ առանձօտըս լըւիցէս ձայ-
նի իմում տէր Թագաւոր : Եւ ըզքեզ
սղաչեմ տէր նայեաց յաղօթս իմ .
Թագա՛ւ :

տէր

Տէր աստուան հարցըն մերոց . յամե-
նայնի արդար ես և սուրբ է քո տէրու-
թիւնդ : Երեք մանկուքն ՚ի հնոցին
հրէշտանկային ձայնին ըզքեզ փառա-
ւորէին : Եւ երգելով զայս ասէին .

հարց

աղջ

մի

գ Ժրհնեալ է քո տէրութիւնդ Ժրհնեմք և
փառաւորեմք : Ի՞նչ տէր Ժրհնեցէք և
բարձր արարէք ըզ նա յաւիտեան : Ար
զայրեցօղ բնութիւն բոցոյն ի՞ցօղ
փոխարկելով . ի՞ տոչորմանէ հըրոյն զերև
մանկո՛ւնան անկէ՛ղ պահեալ . և բարձր
արա : Հրաշալի՛ աստուածայնոյն տէ՛սըեամբ
բըն չորրորդին , բընաւորըն պակուցեալ
զօրհնաբանսըն զուարճացոյց . և բարձր
արա :

ող Եւք իմ բազում են յոյժ ծանր
են քան զաւաղ ծովուն . քանզի քե՛ղ մի
այնոյ մեղայ ողորմեա՛ ինձ աստուած : Բանց
տէ՛ր ըզգնուեն ողորմո՛ւթեան որ ողբալով
կարդամ առ քե՛ղ . քանզի քե՛ղ : Հե՛ղ
յիս ըզգըթութիւնըդ քո բազում ողորմ
և մարդասէր . քանզի :

տէ Ի՛մենայն երկիր տուք փառս ա՛մբ
դ եկն և՛ վըրկեաց ըզմեզ : Ի՛մենայն հո՛
գիք ձայնի՛ւ ցընծու՛թեա՛մք բարե՛
բանեցէք ըզտէր : Օ ի՛ եցոյց մեզ տէր
զերկո՛ւթիւն և՛ զկեա՛մբ յայգգէ՛ տանն
իսրայէլի :

հրց
աղց
մի

Սանկանցն զճանն քեզ վերագոյնէմք
 արդա՛ր եւ յամենայնի տէր զոր ածեր
 ի վերայ մեր աստուած հա՛րցլն մերոց :
 Բանդի ոչ պահեցմք ըզպատուիրանս
 քո նըւաղեցմք մեք յամենայնի . արդ
 թող մեզ տէր ըզյանցանս մեր աստուած :
 () Եհնեալ տէր եւ փառաւորեալ առ քեզ
 պաշտօնիմք . այլ մի՞ խաղառ մատներ ըզ-
 մեզ . եւ մի՞ ցրէր զուխտս քո աստուած :
 Բ՛ղտեր ծրհնե՛ցէք բա՛րձր արարե՛ք յա-
 ւիտեան : Օ՛ տնայնի զբն բանն հօր զէ՛ական
 է՛նց . որ ՚ի բաբելոն ՚ի հնոցին զհուրն ի՛
 ցօղ փոխարկեաց , պաշտօնէրէն զերեւ
 մանկուան . բա՛րձր արարե՛ք : Ո՛ր ըզլնյս
 փառաց ծագեալ ի մեջ հնոցին օրհնա-
 բանիցն . ընդ նոսին համաճայեալ եր-
 դեսցո՛ւք խոնարհ սրբալիւք . զն՛ շնորհացե՛
 զանառանելի հըրոյն բորբոքո՛ւմն . բա՛րձր
 արարե՛ք :

գ

Թե՛ւն իմ : Մեղայ քեզ տէ՛ր . մե-
 շայ ոչորմեա՛ : Մեղայ անօրինեցայ . եւ
 մատնեցայ ՚ի ձեռս անօրէն թշնամոցն .
 արդ անկեալ աղաչե՛մ թող ինձ տէր :

ողբ

Բան զամենեւեան առանձն մեզայ տէր
 իմ գթած . քան զամենեւեան անօրինե-
 ցայ և մատենցայ ի ձեռս անօրէն թըշ-

նամուռն . անդ :

տէր

Մենայն անարածք համբաւանլով զգ-
 ձեռս ձեռմ իմ օրհնեցէ . ք լ զտէր Խր-
 զբնակեալն ի յերկինս : Մենայն ժողով-
 վուրդք յօրհնութիւն ի նոմ իմ գովե-
 ցէ . ք լ զտէր Խր . զբնակեալն : Զայնիւ-
 երգով ցընծողութեամբ , բարեբանեցէ . ք
 զանտուածմ իմ լինդ սուրբս նորա Խր
 զբնակեալն ի :

Յի

Մթուռք և պատրաստք եղբրո՛ւք
 տեանն անտու՛ծոյ մերոյ : Մթե՛լ և
 սաղմոս անէ՛լ տեանն անտու՛ծոյ մերոյ :
 Օ ի նա է տէր աստու՛ած մեր . փրկէ
 զմեզ և կեցուցանէ :

Տմբ

Յօգնութիւն մեզ ժամանեա՛ն կարօղ
 տէր անաբեա՛ն ի բարձանց զքո՛ն զխաղա-
 զութիւնդ . և պահեա՛ն զքո՛ն յու՛սացեալքս
 անէ՛լուիս : Մպա՛ւէն մեր և փրկի՛չ հը-
 զօր թաղաւօր . լինչան յաղթո՛ւթեան
 խաչի՛ քո առաբեա՛ն ու մեղ : և պահեա՛ն :

Այլ բերդէմք քեզ ի բարձունս ընդ ան-
մարմնոց բազմութիւնս . զսղանչանս մեր
զերեկոյն ընկալ քո բարեբաղութքդ .
և պահեալ զքո :

Անունքս յաւիտեան :

Աստուած հզօր թագաւոր անմահ .
անարիչ յաւիտեանից . անստուած հար-
ցէն մերոց : Ո՞ր շերիս մանկեանս փրկե-
ցէր ի հնոցին . փրկեալ ըզմեզ ի հրոյն
յաւիտեանից . աստուած : Ապաւինե-
լոցս ի քեզ օգնական լեր տէր . զի դու
միայն ես մարդասէր . աստուած : Անոր
ծրք տեալն ըզտէր օրհնեցէք և բար-
ձրօ անարեք զնա յաւիտեան : Անշէ՞րք
զտէ՞ր օրհնեալ ցէք և բարձր :
Ասրացէ՛լ զտէր օրհնեացէ . և բարձր տ-
րաբէ՛ք ըզնա յաւիտեան անշնչեալն ա-
լէ՛ք լուիա :

Անշէ՛ացէ՛ տէր ի վերայ մերոյ շնու-
թիւնքս և բան փրկիչութեանքս : պա-
հեացէ՛ զանձիւս մեր ի մեղաց : Ողոր-
մութիւնքս և ճշմարտութիւնքս և
լոյս երեւանցքոյ . անանկարդեաց՝ մեզ ի

հրոյ

ստ

գ

ողորմ

յամբդարութիւն : Ո՞ր ողորմածդ ես գը-
թած և երկայնամիտ տէ՛ր ընկալ զանշա-
նա մե՛ր . բարեխօսութեամբ սո՛ւրբ ան-
տուածանքի՛ն :

տէր Տէ՛ր զլուր մի՛ւսանգամ քո՛ գալստեա-
նդ ընայ և երկեայ . զի՛ ուսայ ՚ի սրբոց
զանուիրանացն եթէ՛ գաս դո՛ւ ի՛ գա-
տել զերկիր : Տէ՛ր յի՛շեցի՛ զգա՛ր զգործս
ի՛մ և զարհուրեցայ . զի՛ ծանեայ ճշմար-
տութեամբ զանշաւոր և՛ զանաջաւ ըզ-
քո՛ գատաստանդ : Տէ՛ր յի՛շեցի՛ և ըզգո՛ւթ
արարչական սիրոյ քո՛ ան քո՛ արարածս .
և՛ ՚ի քո՛ գթութիւնդ ապաւինեալ ա-
ղաչեմ . ողորմեաց ինձ յաւուր յայնմիկ
քրիստոս անդամը գատաւոր :

տ Ո՞ր օրհնի՛ս ՚ի հրէշտակաց անդադար .
հայր երկնաւոր ընկալ զանշանա մե՛ր .
Ա՜ռաջի՛ քո անկանիմք փրկիլի՛ջ . խընդ-
րեմք զթողութիւն բանդում յանցանաց
մերոց : Ո՞ր գիտակդ ես գաղանեայ մարդ-
կան հոգիդ սուրբ տէ՛ր և կենդանարար
ընկալ զանշանա մե՛ր :

տէր () րհնեցէ՛ք ըզաէ՛ր ընդ երկնայինսն

նմանեալ դասունց նոր ժողովուրդք ասե-
 լով . քեզ հօր ամուսինդ մեզ ըզկեանս
 փառք : Երգեցէք տեսուն երգ նոր ե-
 կեղեցիք ընտրելոց որդիք սիօնի^ա ասե-
 լով . քեզ սրբւոյ շնորհողի^ն դ մեզ ըզկեան-
 նըս փառք : Բարեբանեցէք զստուած ք
 սքանչելիս սրբութե նորա ճաննիւցն
 ծաւթեամբ ասելով . քեզ հոգւոյդ պար-
 գեողին դ մեզ ըզկեանս փառք :

Օ անուն տեսուն . անէ^ն լուիա անէ^ն լու-
 իա : Եւ սրբոյ հոգւոյն անէ^ն փառք^ն լու-
 իա : անէ^ն լուիա :

ԹԷ
 ԲԸ

յԵրրորդում Եւ Բաւեղ , քան եւ սրբոյն Եւ Զատնո-
 երոստաղին , հայրապետին :

Կանոն Չորորդ Կիրակիին :

—
լդ
—
որհ
—
դձ
—

Որ անքանից զօրութեամբ զիմանալեացն անխաբիս վերին . և ի նմա հաստատեցեր տրնախն ըզ պետա հրեղինացն . օրհնէ մք զանհասանելի զօրութիւնդ : Որ տիրանայս մեծատունդ ստեղծեր երկրորդ աշխարհ զպալի . և ի գրանխանոր յադենի տրնախն եղեալ զմարդն անաշին . օրհնէ : Որ շինեցեր բարձրագոյն զեկեղեցի քո խորհրդեամբ . և ի ամա կարգեալ տրնախն զքանդոս բանին շշմարտութեան . օրհնէ : Ընտանելոցն տալաւ քանդօղ եկցս բարձողին . որ ծրնար զսոստուած մարմնով զանմարմնաբար ծրնողդն հօր . բարեխօսեալ վասն մեր անտուածածին մարիամ :

✠ Որ տիրանա ան ի բն կարգեալ անախն բնութեան մերոյ . իմաստութիւն զպարտիս եթով քոյոց պարտապանաց . թող և ըզմեր ըզյանցանս ողորմութիւն .

քո քրիստոս : Որ զգնամե՛ւ ձանն անաղին
 զոր զգե՛ցուցեր շմամբ հոգւոյն . մէր-
 հացաբ մեղօք ըստ նախահօրն պատրանաց .
 զգեցո ըզնոյն վե՛րստին ողորմ : Յատուա-
 ծայի՛ն հայծաղունսն ի սրօքե՛կցն անհը-
 պելի՛ն , անմաքրապէ՛ս մե՛րձեցաք զո՛ւ պար-
 տապան քու՛մ խորհրդոյ . շնորհեա ըզնոյն
 մաքրութեամբ ի թմղութիւն մեղաց մե-
 րոց : Որ վառե՛ցաք ի՛ յարիւոյն և ո՛չ կի-
 զար ըստ մորենւոյն . այլ ետմէր զհացըն
 կենաց կե՛րպուր բանաւորաց . բարեխօ-
 տեա՛ն ան քրիստոս ջընջել ըզ գիր մեղաց
 մերոց :

Արարչակի՜ցդ հօր համադոյ հոգւոյդ
 որդի՛ և բան . որ ըզխորհուրդ անօրէնու-
 թեանդ քո ծանուցե՛ր տեսանողացն .
 ըզքե՛զ օրհնե՛մք մթ առաւած հարցն
 մերոց : Որ զերկական քո օր զանախա-
 պատարօզի՛դ զենո՛ւմն , ցանկացաւ տե՛-
 ունել անբահամ . ետմէս սահակաւ և
 ցնծացաւ . ըզքե՛զ : Որ զկենարար խաչ
 քո գո՛ւշակէ՛ր սանդուխքն յակորացորով
 հրեշտակք ի յե՛րկեր իջեա՛ւ և մարդիկ

հրց
 գի

7

յէրկինս ելին . ըզ քէզ : Ս՝ շտէր օրհնե-
ցէմք բարձր անարե՛հ ԲԻԲԼԻԱՅ ք ըզնա՛յ յաւի-
տեան : Սանխանճաւո՛րք ճգնութեան մե՛ծ
նահատակին յօբայ անդարոյ հոյք ճըգ-
նաւորանց բարձր անարե՛հ ԲԻԲԼԻԱՅ ք ըզնայ-
րն երկնաւոր : Ս՝ նդ ողջակոհին յօսե-
փայ , որ յաղթեաց մեղաց ցանկութեան
ճանկունք սիօնիմ բարձր անարե՛հ ԲԻԲԼԻԱՅ ք
զքրիստոս թագաւորն : Ս՝ նդ օրինակին
քրիստոսի , մեղքիսէ գեկի քանանյապե-
տին դասք քանանայիմց բարձր անարե՛հ
ԲԻԲԼԻԱՅ ք զհոգին ճշմարիտ :

ՄԵԾ

Ս՝ ստուածատունի խնկաբեր ծառ յա-
նուշահոտ բուրանառնէ՛ն . որ ի գնա՛յ ցս
հոգւոյն վըտակաց անկեցար . ե՛զ զանմա-
հոյութեան պիտունչն ի ծամո՛ւ ետուր մեզ .
վան ուրոյ ամենեքեան ըզ քէզ միշտ մե-
ծանցո՛ւցանեմք : Օ՛ անապակսն բողբոջն
յատուածային դրախտէն յորովայն քն-
անկեալ , բըղխեցե՛ն ը յարմատոյն յեռ-
սեայ ծաղիկ . վայելուչ կո՛ւսական ծը-
նընդեամբ . վան : Յարիւոյն լուսոյ ծա-
ղուն ի քէզ վանեաց բղճա՛գ մարմնայն

լոյս աշխարհի. որով գտեալ ^և զգա-
կերն իւրական. զոր վերապին ինքնուրեւն
յառաջն է կերպարանն. վասն որոյ բարե-
խօսեալ նորոգել զմեզ ի հնոթեանէ մե-
զայ:

Ընորհեալ մեզ տէր ընդ աղքատաց ԳԼ
օրինակին զազարու ժողովարութիւն.
զի՛ կամաւոր աղքատութեամբ արքայու-
թեանդ երկնից ընդ նրմին լիցնէ ար-
ժանի. լուր մեզ և ողորմեաց քրիստոս
աստուած: Ո՛ր փոխանակ հայցին կարօ-
տութեան զհայցն անմահութեան նրմա-
շնորհեցեր. և ընդ մեծատանն անգլթու-
թեան ի գոգն արքայանմու ըզնա ընկա-
լար. լուր: **Դ**ուսաւորեալ զայլս սրբաց
ասանալ մեզ ողորմութեամբ ի քէն տէր
զոլորմութիւն. զի մի ընդ մեծատանն
հայցեսցուք ՚ի բոց հնոցին ծագիւ մա-
տին ջուր ի զտացնում. լուր մեզ

Որ ըզլոյս աստուածայի ^և քո բանի,
ծագեցեր յաշխարհամած խաւարն անգլ-
թութեան. լուսաւորեալ և զմեզ հօր ի
մատուցութիւն: Ո՛ր զհամօրէն դատաստա-

ԿԵՐ

նի^ն օրինակ , նըշանակեցէր առ մեծա-
 տունն և զանգարն^ն . ներհանաբար տա-
 լով զոր աստ ընկալան : Այն որոյ ան-
 չեսցա^նք ըզբեզ տէր . փրկել ըզմեզ ՚ի
 հոյ մեղաց և տանջանա^նց . հանգչել ՚ի
 գոգ նահապետին անգարոյ : Արով և մեք
 ընդ հրէշտակացն դասուց , անբաժանե-
 լի սուրբ երրորդով թեա^ննդ , համաձայ-
 նեալ երգեմք ըզփառս ի բարձունս :

ԼԵ ՓԼ ԼԱՆՈՐԵՆ անուն քո յաւիտեան
 հոյ տէ^ն ր անտուած հարցն մերոց :
 ԵՂՁ Այն անուան քո մեծի . մի մատենէր
 ըզմեզ խաբառ . տէ^ն ր : Բանձրացուցա-
 նեմք գովելով զանուն քո սբ . տէ^ն ր :
 Բզատէր օրհնեցեալք և^ն բարձր անարեք
 ըզնա յաւիտեան : Ար ՚ի յերեւել ի յեր-
 կինս համբարձալ ի վերայ թեոյ հող-
 մոյ . Ժողովուրդք օրհն : Ար նըստի ՚ի բար-
 ձունըս յաթոռ ընդ անմեք բարձրելոյն .
 քահանայք օրհն :

ՕԵՐԾՈՂԻՍ յորոգայթէ որսոջ զին .

Ե՛ յամենայն վրտաւ գից անըն՝ ցո՛ւ Ե՛ ո՛ւ
զո՞ւ լսեա՛ : Յաներեւոյթ թը՛շնամուոյն Ե՛
ի գա՛ղանի նեա՛նց բանսարկուին պա՛ռ
հեա՛ . Ե՛ սղո՛ : Փը՛րկեա՛ զե՛ս ի յանցա՛
նաց մեղաց ի՛ մոնց . Ե՛ նորոգեա՛ զե՛ս հոգ
ւով գի՛տո՞ւ լծեա՛ն . Ե՛ սղո՞ւր :

Ք՛ զհայրն երկնաւոր օրհնեցէ՛ք ընդ
հըրեշտա՛նցս ո՛ր միայնէ՛ թաղաւոր փա
ռաց : Օ՛ սրդի՛ն մի՛ածին գոհն լծեա՛մբ
բարեբանեցէ՛ք ո՛ր ե՞նչ Ե՛ փրկեա՛ց ըզ
մեզ : Օ՛ մըխիթա՛րի՛չ սո՛ւրբ զհոգին ա՛
մենայն շուէչք բարեբանեցէ՛ք ո՞ր լու
սաւորեսցն ըզմեզ :

Փառաւորեալ է անուն քո՛ յաւիտեն
ապտուա՛ն՝ հա՛րցըն մերոց : Ա՛ առն ա՛ր
բահա՛մու սիրե՛լուց քո՛ . մի՞շ մերժե՛ր
զմեզ ի՛ ծաղառ ապտո՛ւ լա՛ծ հա՛ր : ի՛ տա
ռա՛րի՛ քու՛մ խընդրեմք ի՛ քէն . մի՞շ ա՛ն
տե՛ս առնե՛ր ը՛ զմեզ ապտուա՛ն՝ : ի՛ զտե՛ր
օրհնեցէ՛ք բարձր ա՛րարէ՛ք ըզնա՛ յաւի
տեա՛ն : Ո՛ր փառաբա՛նի՛ յանմարմնոց
հրեշտակաց . ամենայն ազի՛նք գո՛վե՛լով
բարձր : Ո՛ր երկընդա՛գի՛ ի՛ դառնեց քե՛րօ

տէր

հրց

դ

Բէկց. քանակաց օրհնելով ժողովուրդը
անաւել բարձր արարէք :

75

Եւ նաւանդեալ բարի, շնորհեալ ինձ նաւան-
 ճանգիւտ հայր ամենահաշ: Խորըք պատ-
 բանաց զիս կորուսանէն. այլ դու նա-
 ւանդեալ բարի, շնորհեալ: Որ միայն իշ-
 խանդ եւ թողուլ ըզմեզս. եւ ես անա-
 չեմ ըզբեղ տէր թող ինձ ըզմեզս իմ
 հայր:

1859

() ըհնէմք բղբէզ անըսկի՛ղուն անտա-
ւած ընդ հրէշտակեալքոյ՝ յերկինս : Օ՜
հանապա՛զ օրհնեսցուք զմիայն օրհնեալ
Թագաւորդ . զի՛ դու միայն ես փառաւո-
րեալ տե՛ր յարարածոց քոց . Բայ ա՛ր-
ջանի՛ սրբութե՛ւ քո՛ւմ հանապա՛զ բէզ
վայելի՛ օրհնութիւն . զի՛ դու միայն ես
փառաւորեալ փառք քե՛զ անտաւած :

473

29

() Երհնեալ Էս տէր և փառաւորեալ
է անունքս յաւիտէն անստաւ^ա՝ & հաւ-
ցլն մերոց : Օ Երհներդով թիւն երկն
մանկանցն ընդ սէրօրէսն բարեբանեմք .
Երհնեալ Էս տէր և փառաւորեալ է ա

41

նուն: Օսնյաղթէ՛լի հըզօր Թագաւորդ՝
 Ընդ քե՛րօքէսն բարեբանե՛մք, օրհնեալ
 էս: Բ՛շտէ՛ր օրհնեցէ՛ք և առաւել բար-
 ձըր անարէ՛ք ըզնա՝ յաւիտեան: Ե՛ցէք
 Օրհրդապետն ՚ի հրէշտակաց զփա-
 ռաւորէն անդադար, բարեպաշտութեօրհն:
 Ե՛սցէ. Օսհաւոր զփառաւորեալ զամե-
 նասո՛ւրբ զերրորդուն, զանբաւե՛լի զԲ-
 նութիւնն, քահանայք օրհնեցէ՛ք:

—
Գ

Սէրճեալ է օր գալոյ քո ահ՛ր. Ըն-
 ճայնի՛ աղօթից իմոց որ կարդամն առ
 քեզ, և ողո՞ւրմեա՛: Բանից իմոց ո՛ւնկըն
 դիր ահ՛ր, և իմի՛տ առ զանդաճանս իմ
 զանաւօտո՞ւս որ կարդամն առ քեզ, և
 ողո՞ւր: Ար ընկընմեալս եմ ՚ի խորրս չա-
 րեանց, սո՛ւրբ զհնգի՛դ քո առաքեալ առի՛ս
 որ կարդամն առ քեզ, և ողո՞ւր:

—
ողո

()Րհնեմք ըզքեզ ա՛ծ ընդ սո՛ւրբքս
 քո ՚ի յերկի՛նս: Տո՛ւր մեզ իմաստութի՛
 փառաւորէ՛լ ըզքեզ իտուհ՛ և ՚ի գիշե-
 րի, ընդ հրէշտակրս քո ՚ի յերկի՛նս:] Դէր
 ճայնի՛ աղօթից Ժողովըրդեան քո, և լէ՛ր
 մեր ապաւէն պահելով ՚ի խանդավորե՛:

—
ահր

հրդ

Հարցն մերոց աստուած ըզքէզ բա-
րեբանեմք. որ օրհնեալ ես ի յաւի-
տեան: Ասան յաւիտի հարցն մերոց. մի
մեթեր ըզմեզ ի քո բազում գրթու-
թեանցդ. որ: Յահաւոր ասեմքն յա-
հէզ յայնմ աւուր իշորմեաւ անձանց
մերոց. որ: Բնակէր օրհնեցէ՞ք եւ՛ւ
բարձր արարէ՞ք ըզնա յաւիտեան: Եւ՛-
ցէ՞ք. Եւ՛րեք մանկունքն ի հնոցն՝ մի-
տրանս-թեամբ երգէին ասելով. ամե-
նա՛յն գործք տեսնուն ըշտէր օրհնե-
ցէք: Եւ՛ցէ՞ք. Եւ՛ զայն տեսեալ անո-
րէն արքայն՝ մի գի՛ ոչ այրէին մանկունք
ի հնոցին. զանչ՛ հարեալ ասելով եւ՛ ե՛ս
բարեբանեմ զանմահ թագաւորն:

ողբ

Ողորմեա ինձ անդի քէ՞զ միայնոյ մե-
ղայ: Անաւելլուա՛ զես իտըղմոյ յանցա-
նաց անդիւր բթըշխուէ՛. եւ ողբ՝ ըմեա՛:
Յարեմէ՛ վրդեա՛ զի՛ս որ հոգւոց եւ
մարմնոց ունի՛ս իշխանութի՛. եւ ողբ՝ ը:

տէր

Եւ՛ աւուս խաղաղութեան ծագեալ ի
մեզ մարդասէր եւ՛ կեցո՛: Իմանալի՛ լու-
սովդ քո՛ վրդիւն շուսաւորեալ ըզմէր ըզ

հոգիս և կեցո՞ւ : Եւ յանմենայն ՚ի վը-
տանգէ անրանցո ըզմեզ ընդ հովանեաւ
անձվեղ. քո սրբոյ և կեցո՞ւ :

() Երհնեալ ես տէր աստուած Ի՞՞հ հա՛ւր
ցըն մերոց : Ո՞ր հրաշանլի՜ ձայնի՛ւ վե՛րնո՛-
ցըն զա՛սք զքե՛զ փաւաւորեն. օրհնեալ
ես տէր : Եւ զարիանց ձայնի՛ւն երգեմք
քե՛զ Թա՛գաւոր փառանց. օրհնեալ : Եւ
տէր օրհնեցէ՛ք բարձր անրաբէք ըզննս-
տեանն ՚ի քերօբէս : Եւ ցէք Օ՛ լոյսն ան-
քըննին ՚ի հայրական ծոցո՞յ անաքեալ
օրհնէ : Եւ սցէ Ո՞ր զանգուս որդւոց մարդ-
կան ի յիսրայէլ անո՞ւն նորոգեալ օրհն :

Ս երաւորեալ յանցանօք անձն իմ
ան քե՛զ տէր համբարձի զաչս իմ. Թո՛ղ
ինձ ըզմե՞զս իմ մի՛այն բարեգունԹ. և
ողորմեալ ինձ աստուած ըստ մեծի՛ ողոր-
մութեան քո՛ւմ : Կործանեանց զիս չարա-
գործ Թըշնամին և կանմի՛ իսպառ զիս որ-
սալ . հա՛յր բարեգո՞ւմԹ բըժըշկեալ
զվերաւորեալս՝ և ողորմեալ ինձ աստուած :
Ընդունչք մեղանց պաշարեցին զիս՝ զի՛
բանդում են քան զսաւաղ ծովուն. անքե՛ղ

հըց

աղց

մի

դ

աղբ

տէր պաշտօնի^մ փրկեալ ի վրտան
գէս՝ և ողորմեալ ինձ անտուած ըստ :
 տէր Գա^մ ք թագաւորին յաւիտե
 նից : Որ յանմատոյց լուսոյ ծածկեալ
 բանդդ փառակից գոլով հօր քեզ հրէշ
 տակք երգեն ասելով փա^մ ք : Բա
 հանայք և պաշտօնեայք սուրբ եկեղեց
 ւոյ անդադար քեզ ընդ հրէշտակս եր
 գեն ասելով փա^մ ք :

հրց () Եհնեսալ էս տէր անտուա^մ փճ հա՛ր
 ցըն մերոյ : Ասան սլախի քո առ հարսն
 փրկեալ զմեզ ի հրոյն, և ի բորբոքեալ
 բոցոյն անպրեցո՞ զմեզ, անտուա^մ փճ հա՛ր :
 Որ նըստիս ի քրօքէս և բարեբանիս ի
 սերովբէից, յանձանց խոնարհաց ընկալ
 ըզբանաւոր պատարագս ի՞մէնք, անտու
 ա՛ծ : Գործըք տեառն ըզտէր օրհնե
 ցէ՞ք, և բարձր արարէ՞ք ըզնալ յաւիտե՛ն :
 Գիշերք ըզտէր օրհնեցէ՞ք : Օ թագա
 ւորն յաւիտեանից զանտուա՛ծ արարիչ,
 օրհնեցէ՞ք և բարձր : Աղբերք ըզտէր
 օրհնեցէ՞ք : Օ հանկիցն հօր և հոգւոյն
 զմե՛ս անձն ողորմի, գովեցէ՞ք և բարձր :

Իսրայէլ ըզտէ՛ր օրհնէ՛սցէ՛ր : Օ վառա՛ն
կեցըն հօ՛ր և որդւո՛յ, զնո՛րոցօղ սո՛ւրբ
զհոգի՛ն բա՛րեբանե՛ցէ՛ք . և բա՛րձր :

Օ անապա՛հան ըզհոգւո՛ր ըզգանձըն
յապականանցու կենցաղը՛ս ծախեցի՛ . այլ
աւքե՛ղ միայն պաղատի՛մ բարերա՛ր փրկ
կիչ խնայեա՛մ ՚ի մեղուցեալ ծա՛ռայս :

Օ ցանգ հոգւոյ խմոյ քանկտեցի և եղէ՛
անբարո՛ւնակ ո՛րթ . այլ առ : Ստա՛քանց
եղէ՛ ես որպէս զարմաւենի պըտղակո՛րոյս
որպէս ձիթենի . այլ անյիշաչա՛ր և աճո՛ւ

խակալ փրկի՛չ . խնայեա՛մ ՚ի մեղու :

Եւ զ՛վրդ քո աստուած ընկալ զի՛ս և
կեցո՛ : ՅօրհնուԹի՛ւն ՚ի նո՛ր օրհնէսցո՛ւք
ըզքե՛ղ քրի՛ստոս փրկի՛չ մե՛ր : Խորբո՛ւ
Թեան քու՛մ բա՛րեբանեմք ըզքե՛ղ քրի՛ս
տոս աստուած մե՛ր :

Եւ զքե՛ղ բա՛րեբանէն մանկուք
եկեղեցւո՛յ : Եւ զգալն արդարուԹեան
ըյս ճշմարտուԹե՛ք քրի՛ստոս աստուած .
ըզքե՛ղ : Յարե՛լից և յաւմըտից ի՛
հիւսիսոյ և ՚ի ծալէ՛քեղ երկրապագէն
ամենայն քո սրարածք . և զքե՛ղ :

ողբ

տէր

ձեկ

Հմբ

Օ՛րհնէրդո՛ւթի՛նս բանաւոր պատու
 րա՛գ, քե՛զ 'ի մըտանե՛լ արե՛գախանս վե-
 րառաքե՛մք. թագաւոր յաւիտենից: Յա-
 մենայն փորձո՛ւթե՛նէ՛ թը՛շնամե՛ոյն, ամե-
 նակարօ՛ղ աջո՛վոր. քո՛ պահպանեալ ըզմե՛զ.
 Թագա՛: Ի՛մշտընջե՛նաւոր. քո՛ լեւանց, օրի-
 նադրե՛ցաք փառաւորե՛լ սո՛ւրբ զերրոր-
 դութիւնդ թագաւոր:

Հմբ

Պահապան իրնդրե՛մք է՛ քէն քրիստոս
 մի՛ անտես առնե՛ր. այլ շնորհեա՛ խնդրո՛-
 ղացս 'ի քէն զամենայնդ՛ զօրութի՛ւն
 սո՛ւրբ խաչի՛ քո՛. յօգնո՛ւթի՛ւն անձանց
 մերոց: Ե՛ւ մի՛ տա՛ր սասանութեան զո՛-
 տը՛ս մեր փրկի՛ց. այլ ամրացո՛ հաստատո՞ւն
 հաւատով յանձի՛նս մե՛ր, զյոյս զսէ՛ր և
 զհաւատս մինչև յաւիտեա՛ն: Ե՛ղբերա՛-
 ցո՛ւսցես 'ի մե՛զ ըզշնորհս քո զո՞ղորմու-
 թեան. տէ՛ր աստուած խոստովանիցո՛ւք
 հաւատո՞վ սո՛ւրբ զերրորդութիւնդ. զհոգի՛ և
 զհոգի՛ և զոգի՛ և ը՛զ սո՛ւրբ զհոգի՛դ յա-
 լիտեանս ամէն:

Սուրբ անտուած հայր անսկիզբն .

ԼԳ

անշարիր զորմեաց մարդասէր . աստ-

ՏԸԳ

ուած հայրցն մերոց : Սուրբ անտուած որ-

ԳԷ

դիդ միւսմին . մեղաւորացս թողութիւն

աղԳ

չնորհեա՛ն մարդասէր . անտուած հայր :

ՄԻ

Սուրբ անտուած հոգիդ ճշմարիտի՛ հա-

սեալ բարկո՛ւթե՛նէ ամբացո՛ւ մարդասէր .

անտուած հա՛ : Ի՛շտէ՛ր օրհնեցէ՛ք բա՛ր-

Գ

ծրո՛ւ արարէ՛ք ը՛դ նա՛ յաւիտեա՛ն : Ձը՛նո՛-

ցրն յօղանայր ընդ ի՛ջանե՛լ հրե՛շտակին .

և մանկանցն օրհնաբանեալ սա՛նին բա՛րձր

ա՛ր : Յարուցեալ աղարկանք բարբա՛նե՛-

ցան զքրօվէ՛ական օրհնութիւնսն ե՛ր-

գեղով . բա՛րձր արարէ՛ք :

Քրիստոս անտուած անտուածոց . զ-

ՈՂԸ

որ ի՛րմեա՛ն : Անօրհնո՛ւթեամբ ՚ի մե՛ղս

երկնեաց զի՛ս մայր իմ . աղաճե՛մ վրկի՛չ

նոր՛ ի՛ր : Ա ի՛րաւորե՛լ մեզօք անկանիմ

առքեղ վրկի՛չ . մի անսե՛ս սունե՛ր . զոր՛

աէր

անսկիզբն անտուած զհայրն ամե՛-

նակալ , բարեբանեցէ՛ք ընդ զուարթունս

երկնից : Օ առ ՚ի հօրե՛ծ բնեալ զորդին

միւսմին , բարեբանեցէ՛ք հրեշտակային

ճայնիւ : Եւ զնորոգող սուրբ զհոգիէն
 ճայնիւ ցնծու թեամբ , բարեբանեցէք
 անըւէլի ճայնիւ :

ՏԵՅ Եւստուած բարձրեալ աճաւոր և՛ ըս-
 քանչեւագործ արարիչ անձանց մերոց .
 օրհնեմք ըզբէզ աստուած հարցն մերոց :
 Ո՛ր իջէր ի մեջ հնոցին և փրկէցէր մե՛ծ
 ըսքանչեւեօք զե՛րիս մանկո՛ւնսն . աստու :
 Ի՛նչ հրէշտակք երկիրպագանեն և
 սեւորէք սրբանայ ճայնիւ օրհնեն ըզ-
 բէզ . աստուած : Գործք տեառն ըզ-
 տէր օրհնեցէ ձե՛զ և՛ բարձր արարէք
 ըզնա՞յն յաւիտեան : Տիւր և զիշէ՛մ ձե՛զ
 ըզ տէր օրհն : Ի՛սրայէլ ըզտէ՛մ ձե՛զ
 օրհնեցէ . Եւնայն ժողովո՞ւն ձե՛զ
 երգով օրհնութեա՞մբ . և բարձր :

ՊԵՐ Սաքսաւորն հաւաքանօք ի տաճարին
 էստ ըզքաւութիւն . նո՞վի՛ն ճայնիւն և
 ես գոչեմ . ողորմեա ի՛նչ աստուած : Եւ
 անգամին աղաղակէր ի՛ խաչին յիշեա՞լ զին
 տէր . նո՞վի՛ն : Եւստակ ողորմն աղէրսա-
 նօք անգէր ըզբէզ . հայր մեղայ յերկինս
 և անաջի՛քն . նո՞վի՛ն :

տէր

Լ'երսկի՛ զբն անտուած և թաղաւոր
 Երկնաւոր • բարեբանեալ ի զօրաց ան-
 մահից Երկնաւորաց • ըզբեղ օրհնեմք
 հայր անբսկի՛ զբն : Խոնարհեցա՛ր ի բար-
 ձանց վասն մերոյ՝ փրկութեան • անձա-
 կի՛ն կապելոց և բրժիշկ հոգւոց մերոց •
 ըզբեղ գովեմք որդիդ մի՛ ածի՛ն : Արե-
 ակիցդ էս ընդ հօր և փառակից մի՛ ած-
 նիդ • բա՛շխօղ պարգեանց և տուող ո-
 ղորմութեան • ըզբեղ բարեբանեմք սբ
 հոգիդ ճիշմարիտ :

() Երհնեցե՛ք ըզ տէր • և օրհնեցե՛ք զա-
 նո՛ւն նորա : Ղսովեցե՛ք ըզ տէր • և բա-
 րեբանեցե՛ք զանո՛ւն նորա : Լ'ւետարա-
 նեցե՛ք օր ըստ օրե՞օ զփրկի՛նութիւն նորա :

Տո՛ւր մեզ տէր զօգնութիւն ի նեղու-
 թեան • զի օրհնեցո՞ւք հանապա՛ղ զա-
 հաւոր անո՛ւն քո սո՛ւրբ : Պա՛հեա՛ զմեզ
 տէր յամենայն փորձո՛ւթէնէ • յաներ-
 և՛ոյթ թը՛նամւոյն և ի գաղանի նեալից
 նորա : Ղսո՛ւ յոյս մեր և անպա՛ւէն յամե-
 նայն ժամանակի • ո՛ր օրհնի՞ս հա՛նապա՛ղ
 ի քոյոց անարածոց :

մեկ

հօր

հմբ

Հովանի անոյ ձեռին քոյ տէր պահէս
ցե ըզմեզ . և՛ ոչ ներհեցե՛ր ո՛ր հովուե-
լուն զե՛սրայէ՛լ : Օ՛ ճո՛ւղթի՛ւն սրբոյ
խաչե՛քոյ քրի՛ստոս պահէ՛սցե ըզմեզ . և
էղե՛ցի մեզ պահապան ի՛ տուէ՛ և ի՛ գի՛-
շերի : Ն՛ տու՛ր երկի՛ւղածաց քոյ նըշան .
և՛ զէ՛ն յաղթութեան ընդ դէ՛մ անե՛ր-
ւոյթ թը՛շնամուոյն :

Ի չորրորդում Շաբաթի առաջն :

Կան ոն սրբոյ Կառասնից Մանկանցն , որք ՚ի Աե-

բասրիայ կապարեցոն :

է

օրհ

դի

Ա՛նծօրքնդ անմարմնոցն զանս պա-
րեն , որք ի՛ սե՛բաստիայ ճը՛զնու-
թեամբ պանե՛բազմեանք յաղթեցին
թը՛շնամուոյն . բարեխօսութեամբ սոցա
քրիստոս խընայեա՛ ի մեզ : Ն՛ ըզմն
լո՛ւթի՛ւն անօրէ՛ն բըռնաւորին , անս-
ուանօսի՛ն անո՛ւթեամբ վանեա՛լ . տա՛-
րեա՛լ ժո՛ղկալութեամբ համբե՛րեցին
տանջանացն , բարե : Ի՛ ձուլի՛լ պատուա-
կան մարմնոցն ՚ի գը՛ծընդանի օգոյն . տա՛գ-

նապէին ի լռելն սանուցելոյ յանտանելի
տանջանցն . զայս ի յերկինս համբար
ձեռք և զօգնութիւն ի քէն խնդրէին .
որ յոյս և ապաւենդ ես քոց սրբոց խն
նայեալ ի մէջ :

Եւ յոր զանյաղթելի մարտիրոսացն , ե
կեղեցի տօնէ զյիշատակ ճիգնութեան .
որք ի սերաստիայ պատերազմաւք ընդ
Թրչնամուսն յաղթելին քաջութեամբ .
սոցին աշխատօք քրիստոս խնայեալ ի
մէջ : Եւ յոր անտանելի չարչարանօք նա
հատակաւք ի լռելն սանուցելոյ երա
նելի քառասունքն . որք ի բարձանց ան
ճառելի ճառագայթիցն նշողիւք տա
պաշեմք լինէին . որ իջէր ի մէջ սրբոց
քոց քրիստոս խն : Եւ յոր ի լոռմն առ
տուծային երգոյն անցանէին ընդ ջուր .
մաքրեալք որպէս զոսկի փորձելով ի
հոռ . և համբարձեալք ի յերկնային զի
նուորութիւնն դասելով ընդ անմարմին
զոռարթունան . որ ես փառաւորեալ ի
մէջ սրբոց քոց քրիստոս խնայ :

Եւ յոր տօնելով ըզյիշատակ քաջ և

✠

հրց

դձ

յաղթող վեհայնցն . որք է՝ սեբաստիայ
 արևմտար ընդ շինամարտեալք հերքե-
 ցին ըզմոլութիւն անօրէն կռապաշտոն-
 թեանցն . բարեպաշտութիւն զքեզ զա-
 ւանեալ միասնական սուրբ երրորդու-
 թիւն . օրհնեալ տէր անսո՛ւս՝ Տ հա՛ւր
 ցնն ընդ մերոց : Ո՛րք հանդիսացեալք
 խրախո՛ւսելով ընդ երկնային զինուորու-
 թեանցն բոլորեցն հոյսն . և՛ միաբա-
 նո՛թ թեամբ յակնարկելն իւրեանց ըզ-
 քեզ վերափարային յօգնութիւն անմե-
 նակարող զօրութեամբ զմիշտ թագա-
 ւոր յաւիտենից . օրհն : Ի՛սկ բըշխումն
 յորդաբո՛ւղիս սուրբ արեանցն . ի ճո՛ւ-
 լի՛ւ պատուական մարմնոցն ի զըթընդակ
 օղոյն . և՛ վերահսնամ տէ՛սչութեամբ ճա-
 ւագայթարձակ փայլմամբ բոլորեալ պը-
 սակը՛ս յանմատոյց լուսոյն . քեզ յաւե՛-
 ժաբար հը՛թնչմամբ ընդ հոգեղինացն
 դասը՛ս վերերգեսցո՛ւք . օրհնեալ տէր :
 Ի՛չ տէր օրհնեցէք Խարճը արարե՛ք յաղ
 թողակսն ձայնիւ ըզբնակեալն ի՛ մէջ
 սըրբոց : Ի՛ յսօր հրաշսփան ծագմամբ

բութեան կէնաց ով սուրբ քառանկէք,
 ընդ որս Լավք երգեսցունք քրիստոսի օրհ-
 նութիւն: Ով երջանիկ ճառագայթք,
 որք զօրութեամբ հաստուածայնոյն ըզ-
 պաղովմբն լըճին եղկացովցիք և սպո-
 թիւք ըզպակասովմբն չորրորդ տառիւնն
 լըցունցիք: Սուրբ և սիրեցեալք ի քրիս-
 տոսէ լուսաւորիչք աշխարհի, պարծա-
 նք սբ եկեղէցւոյ, բարեխօսեցէք ան-
 տէր վասն անձանց մերոց:

Մեկ

ոս

—

Օ անձնըն տեան: Ուսանալըսակա-
 ցըն տօնիւս պայծառացեալ հաւատա-
 ցեալք պըսակողիւն, որք ի սէրաստիւ
 ծո՞վուն զծովածով կենցաղոյս լու-
 ծին ըզվտանգ, ճըգնութե՞ սոցա՞ր
 մաղթեսցո՞ւք զհաշտութիւն անձանց:
 Բրիստոսանիւր երկնաստ ճառագայ-
 թիւք տապանալ յըծովն սառնալատ
 լըճիւն, վասորն զի պատուական անբան-
 ցըն հեղձով, զկապուտակ ըղծովն վար-
 դագոյն ներկէր, ճըգնութե՞ սոցա: Սա-
 զաւո՞րս Երկնաւոր, որ ըզթիւ սրբոց
 քոց բարեգթութեամբ լըցե՞ր, զմի-

արանձնութիւնքս մեր օրհնեալ . զի միմի
որ օգտեալ ի բանսարկուէն ելցէ՛ ար-
տաքս ի կորնստանիան բազանի մեծագ-
նութեամբ սոցա՛հա՛ն մարտեացո՛ւք :

Այսօր մեծապէ՛ս պանծացեալ զընծայ
սիօն . ընդ յաշտօղ ճիգնութիւն սլը-
բոյ քառանկիցն , որք հաւատով հանդի-
սանցան , և միաձայնեալք անկին՝ օրհ-
նեալ ես ամենազօր թագաւոր անմահ :

Այսօր կացեալք անաջի՛ բըռնաւորին
յատենին ի սեբաստիա և զղղատունի
սառնամանեացն հաւատով քաջորացո՛ւ-
ցին , և նոցա միաձայնեալ անկին : Այ-
սօր անբարձեալք զայս իւրեանց յեր-
կինայկոչելով զգեղ տէր յօգնութի՛ .
գեր ի վերոյ տեսեալ բոլորեալ պրա-
կըս յանմատոյց լուսոյն . և նոցա միա-
ձայ : Այսօր բացեալ եղեն դրօնք վե-
րինն երուսաղէմի . կոչելով սուրբ զ-
բանասուհին յանձնո ի փառսն և յան-
պատում ի կեանս . և նոցա միա : Այ-
սօր սեբաստիա եղև երկրորդ յորդա-
նան ի ջմամբ որդւոյն անտուծոյ . և փայ-

Պատուար աղբարդութեան հաստա-
տեցէր ի մեզ ըզմէս մեր շատել զհո-
գի և ըզմարմինն արդարապէս զանոմամբ
ըստ օրինաւ ցքոց քրիստոս : Իսկ անի-
րաւ դատաւորին ո՞ր է քաղաք բնակե-
մերոյն ունեւոր զերկիւղ քո սո՛ւրբ .
և անպատկառ է մարդկանէ ոչ անե-
լով դա՛տ զըրկելոյն : Եւ անմահ
սո՛ւրբ փեսայիդ այրի հոգի եմ պա՛ղա-
տի . ուստի զիրաւորեալ քո իմով դատաւ-
որի՞ս . անեւել ինձ դատաւորան արդար
ընդ ոսոյն մա՛րմնոյնմոյ : Անրիւմ հոյս
անարատ զանապանհան փեսայդ ա՛ղաւան .
զի՛ հաշտեցի ընդ այրի եղեալ հոգի՛նս .
և միաւորեցի դարձեալ սիրով ընդ հե-
ռացեա՛լս ինմանէ :

Ո՛ր եւիլի զբն փրկութեան մերոյ օրինա-
լի երեւեցար մարգարէի՛ն մովսէսի . առ-
տուածային վառեալ բոցով ըզմորենին
անիլի զեղի , ի նմանութիւն կո՛ւսական
ծննդեանն . օրհնեալ տէրաւորաւմ հա՛ր-
ցն մերոց : Ո՛ր յօրինակ քո գալստեանդ
յաշխարհս առաքելքեր զմովսէս է՛յ յեզի-

—
հրց
դձ
—

պտոն . աղանէլով զհինն ի սրայէլ , ա-
 ղեամբ գառինն խորհրդոյ օրպէսե զն-
 գանն աստուծոյ քն կէնարար արեամբդ
 ըզնորս ի սրայէլ . օրհնեալ տէր աստ-
 ուած հա՛ր : Ար ՚ի նմանն թիւն կարմիր
 ծովուն բաժանեցեր խաչիւն զծով աշ-
 խարհահան խորտակելով զիմանալի ըզ-
 գլուխ վիշապին ՚ի վերայ ջուրց . եւ ասաջ-
 նորդեցեր ամպով հոգւոյն ժողովրդեան
 քն ի յերկինս . օրհնեալ : Բ՛ապէ՛ր Լ՛
 ՅԸ : Խ՛մեայն գործք տեա՛նն ըզտէ՛ր
 օրհնե՛ցէք : Լ՛ յսօր մաքրեացո՛ւք պահօք
 քան անօրեայ ըստ մովսիսի . զի՛ ելցո՛ւք
 ՚ի լեանն իմանալի ան աստուած . ա՛յ
 Ը : Խ՛մե : Լ՛ յսօր ընդ մեծին եղի՛այի
 սրբեալք պահօք . զի՛ տեպեան աստուա-
 ծային լուսոյն արժանացո՛ւք հոգւով .
 ա՛յ Ը : Խ՛մե : Լ՛ յսօր պահօք ճշմարտու-
 թեան ելցուք ՚ի լեանն փորձութեան
 ընդ քրիստոսի . պատերազմի՛լ ընդ թիւ-
 նամուոյն . զի՛ յաղթեացո՛ւք նովաւ . ա՛յ
 Ը : Խ՛մե :

Ը : Խ՛մե : Լ՛ աստուած անձին գերագոյն բերօքեկց

բանին բարձող որ զանձնայն կրէ՛ զօրո՛ւ
 Թեանբ. բանիս օսեա՛մ ան տէ՛ր վասն մե՛
 րոյ փըրկո՛ւմ Թեան: Մայր սրբո՛ւ Թեան
 բարձրագոյն սերօքէից զանտե՛սն յին
 քեանց ի քէ՛զ կրէլով ծագե՛ցէր ըզ
 լոյս անխա՛րհի. բարե՛: (Սառ կէ՛նաց որ
 զանմահն Թեան պտուղն ՚ի քէ՛ն ետող
 հախնւոյ մօրն ե՛ւայի ի մահաբե՛ր երկանցն
 անշատե՛լով, բարե՛ս օսեա՛մ:

Վատանո՛ր արդար ո՛ր հաստատեցէ՛ր ՚ի
 մեզ դատող բնուԹեան ըզմիտս մե՛ծր.
 շնորհեա՛մ սրմա դատե՛լ զանձինս իրաւ
 ամբք և անդարուԹեա՛մ ամբ. խնայեա՛մ
 ի մեզ տէր ողորմուԹեանմբ: Պե՛սայ երկ
 նաւոր հարսին քո ե՛կեցեցւոյ. զայրի՛ ե
 ղեալ ՚ի քէն զհոգիս մեղօ՛ծք մաքրեա՛մ
 զԹուԹեանմբ և յօդեա՛մ ՚ի քէ՛զ միու
 Թեա՛մ մբ. խնայեա՛մ ի: Ար մահուանմբ
 մարմնոյ քո մե՛ռոցէր զմեզս. և յարո՛ւ
 Թեանմբ քո յարոցէ՛ր ՚ի մեզ զարդա
 րուԹի՛ծն. տող զօրուԹի՛ծն հոգւոյս
 կամաց հնազանդե՛լ զկամս մարմնո՛ւյս.

խնայեա՛մ:

ոչը

տէր

Ար փառաբանիս ՚ի հրէշտական^հ ց ընդ
 հօր և հոգւոյն քրիստոս^ի և որդի մատու-
 ծոյ խնարհեցաւ ՚ի հողեղէն բնութիս
 համբերելով ի խաչի վասն մեր . վասն
 որոյ գթաւ ՚ի մե^ի զ մարդասէր փրկիչ :
 Ար զհին մարդն մեր մեղան^հ ց ի խաչին
 սպաներ նորոգելով ըզնո^ի ր մարդն ար-
 դարովութան յուսով կենացն անվախ
 ճանից ի նորոգո^ի ւմբն նոր աշխմայ .
 վասն : Եւ նշանաւար քո յարութեան^ի մեղ
 աշխմայ թագաւոր . կենդանացո^ի զմե-
 աւալս մեղծք կենդանական գործովք բա-
 րեաց ըստ ընտաւո^ի ր քոց պատուիրա-
 նաց . վասն : Շ նորհեա մեղ տէր զգա-
 տութեամբ անթո՛ւն լինի^ի և ըստ դըռ-
 նապանին . զի ի բաղնե^ի և սուրբ փե-
 սայնիդ բացցուք զսիրտս քոց մտից ընդ
 քեզ և հօր քո և հոգւո^ի յի լինի^ի և
 թե՛ վան . և երգեսցուք Երրորդութե^ի եղ
 ըզփառս ի բարձունս :

Լ^արցըն մերոց աստուած ո՞ր ան-
 րեցուցե՛ր զերիս մանկուհսն ՚ի հը-
 նո՞ցի՞ն. փանաւորեալ յաւիտե՛ն: Եւ
 գէլի՞ն մանկուհին ի հնոցին անե՛ծ^աւով.
 օրհնեալ ես թագաւոր անմա՞հ. փա-
 ռաւոր: Եւ ջնուցի՞ն ըզբոց հրոյն բո՞րո-
 քե՛ծ^աւով ձայնի՛ւ քաղցրուք՝ երգե՛լի՞ն.
 փանաւորեալ: Եւ զտէր օրհնեցէ՛ք բարձր
 արարէ՛ք ըզնա՞ յաւիտեան: Օ թագա-
 ւո՞րն քրիստոս հրեշտակայի՛ն օրհնու-
 թեամբ, բարձր արա: Քահանայք աստ-
 ուածաբանեւով ժողովուրդք անաւել
 բարձր:

 ԼԹ

 հրց

 գ

 գ

Համբանամ ատքե՛ղ աէր զանձն իմ,
 նայեաց յի՞ս գըթով թեամբբոքո՞ւ և ո՞-
 շորմեա՞: Կու՛ ես յոյս և անպաւէ՛ն իմ.
 զերծո՞ զիս յորդայթէ՛ մեղաց. և ո՞ղոր:
 Եւրեցուցի՛չ իմ և փրկի՛չ իմ. անպրե-
 ցո՞ զիս յորդայթէ՛ մեղաց. և ո՞ղոր:

 որբ

Տէ՛ր երկին՝ և երկրի՛ արարող և յոյս
 մե՛ր: Խընայեա՛ յանձինս մե՛ր քրիստոս
 թագաւոր երկին՝ և երկրի՛: Եւ զանձն մե՛ր

 աէր

բէ՛ղ անց անա փրօղի՛նչ , յո՛ւսանցեւոցս ի
բէ՛ղ :

Տըց

Հա՛նր ցըն մե՛րոց աստուած . որ ՚ի նե-
ղո՛ւթեան կեցո՛ւցես ըզմե՛ղ . անաւե՛ւ
փառաւորեալ յաւիտեան : Անդթո՛ւն
զօրո՛ւթեամբ քո քրիստոս , ՚ի հո՛ւրն ըն-
կեցեալ պահէ՛ին մանկո՛ւնքն . որք գըտի՛ն
ղօգնութիւն ցօղո՛վն օրհնութե՛ն : Եւ
ջուցի՛ն ըզբոց հրոյն . զըստունալե՛սն
արհամարհեցին ըզբո՛ւնաւորին . ընդ չոր-
սո՛ւրէ հրե՛շտակին օրհնաբանե՛ին : Ի՛նչ
տէր օրհնեցէ՛ք բարձր արարէ՛ք ըզնա՛ յա-
ւիտեան : Տիւեք և գիշե՛ծնա՛ ըք ըզտէր
օրհնեծն՝ ցէ՛ք բարձր : Իսրայէ՛ւ ըզտէր
օրհնեցէ՛ք . Օ , աստուածն յաւիտե-
նի՛ց բարձր :

Ողբ

Ինչո՛ւնութիւն յանցանօք ծանրաբե՛ռ
նեալ է անձն իմ . միայնոյ՛նք մարդա-
սիրի անաչեմ ողորմեանց ինձ աստուած :
Ինչո՛ւնութիւն արտասուանց և հառա՛նք
սըրտի իմոյ , անդա՛դար հայցե՛մ բազմա-
մեղութե՛ք քաւեա՛ զիս աստուած : Ինչ
մոգո՛ւթ մարդասէր շնորհեա՛ զթողե՛ւ

Թիւն խմոյ յանցանաց . զի ան. քեզ միայն
պաշտօնիմ . քաւեա :

Ար ՚ի բարձո՛ւնքս բնակեալդ ես և ի տէր
քեզ եմք անպաւիսեալ . անարաճք անմե-
նայն օրհնեն զքեզ : Ար մոլորե՛լոց հո-
վե՛ւդ ես դարձո՛ ՚ի մէջ ըջտատ՛ւմբնքո՛ .
անրա : Ար ծաղաւելոց անբիւրդ ես և
քաւիչ ես մեղաւորաց . անրա :

Վո՛ յաւիտեան : () Երհնեալ ես յա- հրց
ւիտեան : Աստուած հարցն և ամենայն աղց
յաւիտենից օրհնեալ : Ար նըստիս ՚ի մի
վերայ քերօքից . գովեալ և առաւել
բարձրացեալ ես յաւիտեան : Վշտէր
օրհնեցէք բարձր անարեք ըզնա յաւի- դ
տեան : Ձախտաւոր գոլով անմահ . բարձր
արարէք ըզ : Օ նըստեան յաթո՛ոս փա-
ռաց . բարձր անարեք :

Աստուած մարդասէր . որ զմարտաւորն ողբ
անդարացուցեր . քաւեա զիս ըզմեղա-
ւորս : Ար քղանցիւ հանդերձի . քո զմեր-
ձեցեալն ՚ի քեզ բըժլիցեցեր . քաւեա
զիս : Ար բանիւ հրամանի . քո զանդամա-
լոյճն անողջացուցեր . քաւեա :

տէր

Օղևա՛րթս՝ Երկնից հոգեւոր երգող, ՚ի ձայն հրնշմա՛ծն զքեզ փառաւորե՛ն: Սրկըսաւոր տեսակք բանաւոր հօտի, ձայնի՛ւ երգո՛՞ղ զքեզ փառաւորե՛ն:

Օտէրս՝ Երկնից քո համապազ օրհնեմք. որ ՚ի բարձո՛՞ղնսդ ես փառաւորեալ:

հր

Ո՛ր յամենայնի ցուցե՛ր ըզքս՝ քանչե՛ր լիսդ, Ե՛րբ որոնից փառաւորեցա՛ր երեանի միութիւն. զքեզ ընդ օրհնաբանսն բարեբանեմք: Ո՛ր ըզբո՛րբո՛քեալ ըզհո՛ւրն ՚ի ցո՛ղ փնփնեցե՛ր. Ե՛րբ զարգե՛լեալսն Բնմի՛ն պահպանեցուցե՛ր զքեզ ընդ:

Ո՛ր ըզբընտնութիւն թագաւորին խորտակեցե՛ր, Ե՛րբ զյուսացեալսն ՚ի զօրութիւնըդ քո փառաւորեցե՛ր. զքեզ ընդ օրհնա՛:

Պարծեք տեսուն ըզտէ՛ր օրհնեցե՛մք բարձր անբարե՛ք յաւիտեան: Պիշե՛րք ըզտէ՛ր օրհնեցե՛մք Սղնդստեանն ՚ի յաթոռ փառաց, ըզբամբեբանեալն Բհրեշտակաց, ըզնա՛ անդադար օրհնեցե՛մք, բարձր: Խորայե՛լ ըզտէ՛ր օրհնեցե՛մք: Ո՛ր յայհ փառաց անտուածութեան դողամն զնա՛րթունք երկնից.

դ

ընդհանր :

Ա՛ր զանազանի կընծնայ լազգուոյ : առ ըն տը
 կանար փրկելիչ մաքրանսիրապէս . և զիմա
 ապաշխարութեան անարժանի ըզգայն
 մեղսեցելոյս ընդունող : Ա՛ր հառաջմաք
 ձայնի աղանդուոյն , ոչ լռեցէր փրկելիչ ըն
 դունանի մեղաւորաց . և զիմա ապաշ :
 Ա՛ր զառաջնապարզէի քո նըշխար ոչ
 խնայեցէր ընձեռեւ շանրն հովուասիրի .
 և զիմա ապաշ :

Եւ ըկնային զօրութեանցրն զինուորո՛ւ տէր
 թիւնքն , քեզէրէքարբէնիդ կան յան
 զանազ փառաբանութեան : Առաքելոց
 և մարգարէիցն դասք , փառաբանեալն
 անէլով . փառք վերածագողիդ ը զ
 լոյս : Եւ մեք հանդիսանիկցք ընդ նոսրն .
 փոխարկեալք ընդ վերին զօրսն գո
 չեւով անսպոյթէք . փառք ի բարձունս
 անտո՛ւ և ծոյ :

Ճըմարտապէ՛տ զոհանալք ըզքէն . հըց
 տէ՛ր անտուած հա՛րցն մերոց փառաւ ստ
 ւորեալ յաւիտեան : Ա՛ր երկայնամիտ
 ես յամենայնի , խնայեալ ի մեզ տէ՛ր

անտուած հա՛ր : Լ'տանա՛ր լ'քո՛ւմ լընդ-
 ըեմք ՚ի քէն : Դո՛ւ անտե՛ո առնէ՛ր ըլմե՛դ :

Գ տէ՛ր անտուած հա՛ր: Բշտէ՛ր, Բ՛շ. ք՞
տէ՛րու թիւնդ հանազան զ հաւաքանեմք:

Ար Բ ԶԵՐ Ի հնոցն, փրկելէցէր զմանկ
կո՛ւսան Ի ձեռանց անօրինանց, շեջնէցէր
ըզհո՛ւրըն հոգմաբեր ցօղոնփս։ ԲՅ ԲԱ՛ :

Երգէին մանկուհիք ՚ի մեջ հընոցին
սաղմոսիւք է օրհնութեանք . գովէին
ըշքէջ Թագաւոր փառաց . ըշքո տէրու :

որդ
 Եկանի՛մ առաջի՛ք և խրնդրե՛մ
 զԹո՛ղուԹիւն յանցանաց խնո՛ց . մի՛անտե՛ս
 առնե՛ր հա՛յր զա՛ղաչանս ի՛մ : Վաղա՛կե՛մ
 որպէ՛ս մաքսաւորն . և հե՛ղում զա՛րտա՛
 ւո՛ւս իմ առաջի՛ք ո՛ր պէ՛ս պոռնիկն .
 մի՛անտե՛ս սուռե՛ր : Յանե՛րեւոյԹ Թըշնա՛
 մեո՛յն պարտեցայ , և ի՛ գաղտնի՛ նետի՛ց
 բանսարկուին վե՛րաւորեցայ . մի՛անտե՛ս :

— ւէր — () ԵՏԵՑԷՔ ԸՂԱԿԵՐ յԵՐԿԼԻՆԱ ՉՕՐՔ Ե
 անձնայն հրէշտանէք. որ հոգեւոր էք հաւ
 կաւորո՞ւթեան սպանաւորի՞չք տեւառն :

() ԵՏՆԵՅԷՔ ԸՂԱԷՐ յԵՐԵՔ ԿԷՍՔ Է Ա՝
ՔԵՆՁՅՆ ԿԱՅՈՒՈՒՔ . ՈՐ ՄԵՍՈՒՂԷՔ ԲԱՆՈՒՄ

և որ հօտի՛ն փառաբանի՛չք տեառն : () Եւ
 նո՛ւթի՛ւն նոր էրգեցե՛ք տեառն եկեղե՛-
 ցիք սրբոնց : որ ո՛րդի՛քդ էք վե՛րին սի՛օնի՛
 օրհնաբանի՛չք տեառն : Հանապա՛ղ օրհ-
 նե՛մք ըղբե՛ղ անհասանե՛լի՛ վրկի՛չ որ մի՛-
 այնդ ես փառաւորեալ տէր յարարածոց
 քոց :

Տէ՛ր անտո՛ւած մէր . որ հաստատե՛ցեր
 ըղ ընյս և զխա՛ւար Խօկրգբանէ . օրհ-
 նեալ ես տէ՛ր անտո՛ւած հարցըն մերոց :
 Սարգա՛րէն դանիէ՛լ աղօթէ՛ր առ տէ՛ր
 անտո՛ւած ապրեցուցանե՛լ զերի՛ս ման-
 կո՛ւնան ի հո՛ցին ՚ի բաբելոնի : Բարձր
 արարէ՛ք զանտո՛ւած հարցըն մերոց յաւի՛-
 տե՛նից . որ ապրեցոյց զօրհնաբանսն ՚ի
 ձե՛ռսց մա՛հո՛ւ : Բ՛շ տէր Բ՛շնա՛ անդա-
 դար բարձրացուցանեմք : Որ ի տուէ՛
 օրհնի՛ անդադար ձայնի՛ւ սրօբէի՛ւք և
 մարդկամբ ի գիշերի՛ և յամենայն ժա-
 մո՛ւ . ըզնա՛ անդադարբա՛ : Օ բորբոնքեալ
 ըղհուրըն շի՛ջուցի՛ն աղօթի՛ւք սո՛ւրբ ման-
 կո՛ւնքն ՚ի հնոցի՛ն . և ըղհրաշա՛լի ըղձայնն
 ընդ հրե՛շտակս երգէին՛ ասելով . ըզնա՛ :

 ՏԵԳ

 Գ

77

(Նկանիմ սուսքի բոժ^ա Զ տէ^ա Բ ը . բաց
մամեղիս ոչորմեւ : Աշակետիմ սուքեզ
փըրկե^ա Զ . քանանացւոյն ըզ ճախ^ա Ե.
բացմա : Սնքսաւորին հառաջմամբ կար
դաւ առ քե^ա Զ փըրկե^ա Է բարե-
լախ^ա Բ բացմա :

unl p

[illegible]

Sp

79

Ի՞նչ զե՛րիս մանկո՛ւնսն ի՛ հրոյն փը՛րկե-
 ցե՛ր ցո՛ւցանե՛լով ըզզօ՛րու-թիւն անեղ
 բնու-թեանդ • Ը՛շքե՛զ օրհնե՛մք մասուած :
 Ա՛յսն ե՛րանաւէտ ուխտին՝ ան հարսն
 եղե՛լոյ • փը՛րկեա՛ ըզմե՛զ յաւիտեանկան
 հըրոյն • Ը՛շքե՛զ : Օ՛հր տեսեա՛լ հըրոյն
 յի՛նքեան զարարո՛ղդ • Ե՛ զայրեցո՛ղ բնու-
 թիւն՝ անկիզանող առե՛ր • Ը՛շքե՛զ օրհն :
 Ը՛գ տէր օրհնե՛ցե՛ք բա՛րձր արարե՛ք Ը՛շ
 նա՛ յաւիտեան : Տի՛ւք Ե՛ գիշե՛ Զ^ա Ե՛ Ե՛^ա
 Ը՛շ տէ՛ր օրհնե՛ծ ցե՛ք • բա՛րձր : Ի՛ սրայ

էլ ըզ տէր օրհնեցէ՛՛՛ Օ անստուածն
յսւիտե՛նի՞ց . բարձր արա :

[[Դորմեանց ինձ քրիստոս ո՛ղորմութեալ
քո մեծա՛ծ . զի՛ կարօտեմ ես շնորհի՛ քո
և ո՛ղորմութեանդ՝ . ո՛ղորմեաց և լո՛ւր ինձ
բաղմամեղին :] Դւր տէր ձայնի՛ ողբալոյս
և ցաւագին պաղատանա՛ծցս . որ ամօթ ո՛վ
կամ առաջիքո իմ չարա՛չար վարուքս .
ո՛ղորմեա՛ն : [Ինկալ տէր զաղա՛չանս իմ
և զհա՛ռաչանս սըրաի իմո՛ծց . որ աղաղա՛
կեմ՝ որպէս կիւնըն քանանացի՛ . ո՛ղորմեա՛
և լո՛ւր :

Ի բարձանց : Բե՛զ վայելէ օրհնութի՛
աստուած : Որ անմարմինցն դասուց
հաստի՛չ ես բախ՛նիւ . քե՛զ վայելէ օրհնու :
Որ մարմնաւորաց ազգի՛ արարող ես ձե՛
լո՛ւօք . քե՛զ վայելէ : Որ մեռե՛լոցն յո՛ւ
սով յարութիւն ես ձախ՛յնիւ . քե՛զ վա՛
յելէ :

[[անկուկ ըզ տէր օրհնեցէ՛ք . որոյ
անուան ո՛ր էն . և միշտ եղիցի՛ անուն
տե՛աւն օրհնեալ :] Ծագմամբ լուսոյդար
դարեանց զազգըս մարդկան թագաւո՛

ողբ

տէր

մեկ

ընք բրիստոնս . և միշտ եղի : Որդեք լուսոյ
սոյ սուրբ ըզ փառքս հօրըն լուսոյ . որդե-
ւոյն միանին և սուրբ հոգւոյն յաւի-
տեանս ամէն :

—
հմբ
—

Ս՛գ քեզ կարդամք յօգնութիւն որ
անքուն անամբ պահէս զիսրայէլ . և
զիս փրկեալ ի փորձութենէ . անշնորհա-
նէ լուսիս : Ս՛գ քեզ աղաչեմք տէր ան-
սասաննէ լի՝ պահեալ զո՛ր տա մեր ի քո սբ
ի պատուիրանիդ . անէ : Ս՛գ քեզ փառա-
ւորեմք տէր , որ նշատիս ի վերայ չորեք
կերպէան կենդանեանց , և հայիս քաղց-
րութեամբ յարարածրս քո , անէ :

Ի հիմեորորոս Ե Եւաթի առա-
կանն սբոյն Սրիտորի Ռբոյ Լ Դասարէի :

—
Խ
—
օրհ
—
շի
—

ԱՅսօր զուարճացեալ ջրնձայ եկե-
ղեցի . զրախա առտուածատո՞ւնի
ծաղիկեալ . յորմէ տուալ մեզ տունկն ան-
մահութեան տէր գրիգորիոս . և պըտ-
ղովս իւրով ելից ըզտիեղէրս անեանցն :

Բարունակ ողկուղաբէ՛ր ճը՛շմարիտ որ
 Թոյն մը՛շակեալ հայրական անտուածայի՛ն
 աջոյն . յորմէ բըզլեաց բաժանկն ուրա՛ն
 խարար տըրամեցելոյ աղի՛նս . որով աւ
 բեալ բզմայլեցա՛ք յուրախութի՛ւն հոգ
 ւոր : Պարնանաբէ՛ր հընչումըն հա՛րաւայի՛ն
 հողմոյն . ճառ ագայթեալ հրո՛վ անտուա
 ծայի՛ն հոգւոյն . որով հաբ՛ցաւ սա՛ռն
 կուարաշտութեան հիւսի՛սաբնակազանց .
 և եղէն ծաղկեալք անտուածայի՛ն գի
 տութեամբն : Վրախտ նորազուարճալն
 կեալ յաշխարհիս հայոց բազմաջան քեր
 տամբք տէ՛ր գրիգորիոս . արբեալ ՚ի վը
 տակաց հոռման քարոզի ճը՛շմարիտ բա
 նին . ծաղկաւէտ լըցեալ հրաշագեղ տըն
 ւոք : Ա՛րկնայի՛ն լոյս ծագեալ ի՛ յերկ
 բիցուցար . պայծառանցեալ փայլմամբ ի՛
 յարփւոյն կենաց . որով հերբեցաւ խա
 ւար Թսնճրամած հայստանեալց ազգի՛
 և տեսին ըզլոյս շնորհաց սուրբ հոգւոյն :
 Օ՛հրաց հրեղինաց անմարմնական դա
 ունց . պարակցեալ ցնծան ընդ հոգա
 նիւթ բնուէ՛ս . որ ընծայեաց տեառն առ

առածոյ զտէ՛ր գրիգորիոս. որով նուրի-
 ընն ՚ի փառս ուղղամիտն հաւատոյ ման-
 կունք: Նախան բարւոյն կերպարան բա-
 րեաց. հովուապետ բարի տէ՛ր գրիգոր-
 իոս. քաղցրաճայն հրեշմաք զա՛րճուցի չ
 մոլորեալ հօտին. ժողովեալ ի՛ հօտ ճըշ-
 մա՛րիտ հովուի՛ն: Անարեալ յա՛ստու-
 ծոյ քահանայապետ անբի՛ծ. քարոզող
 ճըշմարիտ աստուծոյ բանին. ընծայեցեր
 տէ՛առն աստուծոյ զնոր ժողովուրդ մաք-
 րեալ. հրաւիրեալ ի՛ փառս վերնոյն սի-
 օնի: Աստգ պարծանայց անշակունեաց
 կաղմեալ. առաքելա՛նն վարո՛ւք տէ՛ր գր-
 իգորիոս. յօրինացաք բայժմագոյն ակամ-
 բքք հանդիսից նահատակութեան. վայե-
 լուչ պըսան՝ հիւսեալ սո՛ւրբ էկեղեց-
 ւոյ: Քառանգորդ եղէ՛ր հայրենի սեպ-
 հակա՛ն հօտին. վիճակեալ թաղէոսի
 սո՛ւրբ առաքելոյն. պարգեակսն զաւտի՛
 կենդանի նըշխարաց նորին. շառաւիղ
 շնորհաց աղօթի՛ւք հայցեալ: Ափշաբէ՛ր
 արմատոյ վարդ կարմրերփեա՛ն նծաղկեալ.
 առաքելաշնորհ տէ՛ր գրիգորիոս. անու-

Հանճոտ բուրմամբ լըցեր ըղճայտատան աշ-
 խարհս յայտնելով ի մեզ ըղճոտ գե-
 տութեան : Ի ղևասապայծամու ծաղիկ ի
 յերկրի ցուցար . բըժիշկ հոգւոց մերոց
 տէր գրիգորիոս . քաղցրաշնչակ արմաւե-
 նի ՚ի տանն ան տընկեալ . պարարտա-
 ցեալ պըտղով հաւատոյ մանկամբ :
 Խոտտովանող բրիտտոսի ճըշմարեա վը-
 կայ . բաղմաշարճար նահատակ տէր գրի-
 գորիոս . զպակասութիւն չարչարանաց
 տեսուն ի մարմնի քո՛ւմ կրեցեր . որով
 ցընծայ եկեղեցի ի փառս որդւոց սիօնի :
 Օհող հոգեորստուածամեան սիրով .
 գորովաբոլ զհայր պարծանաց տէր գրի-
 գորիոս . չարչարանօք մարմնոյդ մաքըն-
 ցեր ըղմեղ ի յաղտոյ մեղաց . և ծընար
 որդիս լուսամփայլ բանիւղ : Կերպարան
 փառաց մի՛ ածնի որդւոյն . մարտիրոս յաղ-
 թող տէր գրիգորիոս . բեւեռս երկաթիս
 ընկալան երկնագնաց թաթք ոտից . քոց
 սուրբ . զի բեւեռացես ըղմեղ յերկիւ-
 ղն անտուծոյ : Հայտատանեայց հայր հա-
 լատոյ հեղինակ ընտրեալ . ճըգնողական

վարնէք տէր գրեգորինս • ի կնճէզս ող-
 րեան Հոսեան յարենէ սրունք սըբբա-
 նեան մարմնոյդ • հաստատելով ըզմեզ
 ՚ի վէճ հաւատոյ: Չայնիւ մաղթանօք ըզ
 յիշատակս քո՝ տօնեմք լուսաւորիչ հոգ-
 ւոց մերոց հայր գրեգորինս • կապիճս եր
 կաթիս ծանոճս և դանձանկսկիճ կախա-
 ղանաւ ընկալեան • գեանամածեան ծըն-
 րանդրով թեամք ծունիք մարմնոյ քոյ Խրիս-
 օստոս հաւատոյ ընդ ծով անխարհիս
 անցեր • վըժտանիլի մարմնով տէր գրե-
 գորինս • տանջեան ջարդեցան անտուա-
 ծակիր բարձք անդամոց քոյ սուրբ • զի՛
 զլուծեան անդամք հոգւոցս հաստատեա-
 ցինս վերադին: Արշմարիտ հոգւոյն հան-
 ճարով լըցեան • անբերանբար շնորհիւ
 տէր գրեգորինս աստորանդ լուս եղեր ջրա-
 չարչար պարպատմամբ և ղուռցմամբ
 ճգնեան զի՛ լուանցեա ըզմեզ ՚ի յան-
 ասոյ մեղսոց: Սնորոշական ազ համեմիչ հա-
 յատանեանց եղեր • արիաբար հրակնդ
 հայր գրեգորինս • անտուածային օրինացն
 բեւեալբարձ ողմբ կրեցեր ըզծանորու-

Թիւն աղէն . որով բարձեր ՚ի մէջ զբե-
ռիւնրս մեղաց : Յետեալ ընդ ոսկոյ ա-
կամբք պատուական մարգարտաշար հիւ-
սեմք , զչարչարանաց քոց Թիւ տէր գրի-
գործին . գելարանօք անուօք և անասա-
նօք չարահար տանջեալ . դանդանաւան-
դըս և գայրս աստուածաբան բերանոյդ :
Նահատակ բարի քրիստոսի ընտրեալ .
արքային զենուոն տէր գրիգորիոս . ստո-
րագլուկս կախմամբ դանախն շնչմանն
արիւարար տարար . զի ուղղեցես ըզգը-
նացս ոսկից մեր յերկինս : Շառաւիղ
լուսազարդ ճանապարհին կենաց . երկրին
աւետեաց հետեոյ տէր գրիգորիոս .
մոխրաշունչ եղեր քացախ ընկալեալ հո-
գիւշոնչ ընկամբդ . պարգեւելով ո՛ւ-
րախութեան մեզ օծումն : Ասկիւնձոյլ
գերագոյն պատուական գրիգորին , համան-
մանեալ հոգւով հայր գրիգորիոս . կըռ-
փեալ հարուածովք եղեալ ՚ի մամուլս
աստուածազարդ գլուխքն . որով բարձ-
րացան գլուխք կորացեալ մեղք : Չնաշ-
խարհիկ պարծանք հոգեղէն բնութեանս .

չարչարանօք ժուժկալեալ ահր գրիգորիոս . տանտանկալ տանջեալ քերսնօք քերեալ և կապարաւ հալեալ , խանձողեցան նըշխարք քո սո՛ւրբ ոսկերացդ : Պարակնց հոգե՛ղինաց երկնային զօրացն սրբա՛նփայլ զգեստիւք ահր գրիգորիոս . ե՛ խոր վերապին իջեր ե՛ տըղմին ՚ի մէջ դանաշո՛ւնչ օճիցն . զի՛ փըրկեսցես ըզմե՛ջ ՚ի չար վիշապէն : Ս երմեռանդն աղօթիւք և հոգեւոր սիրով , վաստակեալ յուսով ահր գրիգորիոս . զանկեալքս ՚ի յերկնից ՚ի խորս անգընդոց զվի՛րաւորեալքս մեզօք . վերաբերեա՛ ընդ քե՛զ յերկնային խորանսն : Ուետին քաղցրութեան մեզ ե՛ վերո՛ւստ շնորհեալ . երիւք հընգօք ամօք ե՛ վի՛րապին ճըգնեալ . աստուածային տեսլեամբն ելեալ բըժըշէ՛ր ըզհարուածեալսն ե՛ դի՛ւարանդի սաստիցն . և լուսա՛նփայլ բանիւ բըղխմամբ հաստատելով ե՛ հաւատս : Սոսկանի՛ տեսլեանն ե՛ վերո՛ւստ յայտնեալ , մարգարեան հրա՛ջ հոգւով տե՛օանօղ եղեր . բացման խորանին վերնախան յարկին և երկնային լու

սոյն . խառնելով մարդկան ընդ հրաման
 զօրանցն : Այնպէս զորանոցն արեամբ փրկայլցն
 տեսան . մաքրեցաւ երկիրս ի յաղտոյ մե-
 շացոր և հիմնեցաւ խորան խորհրդոյ տա-
 ճար տէրունեան շինեալ . յորմէ բղետաց
 անդիւր քառութեան մեղաց : Տանն ան-
 տեսանող բարի արժանացեալ շնորհե-
 տէր գրիգորինս . կործանիչ բաղնեաց
 քակտիչ մեհենեաց զօրութեամբ խաչին .
 քահանայապետ ընտրեալ անտուածային
 յայտնութեամբն : Դարձանոցն հրամանա-
 ւրն ի վերստ կոչեալ . յառաքելական
 աթոռ տէր գրիգորինս . յորդանան բա-
 նիւ հոգեւոր ծերնդեսմբ լուսաւորեցեր
 ըզհայաստան աշխարհս . ընդ ամ տեղիս
 շինեալ խորան փառացն անտուծոյ : Տան-
 կալի սրբեկց անմարմնական վարուք .
 մաքրափայլ մարմնով տէր գրիգորինս .
 յանապատի բնակեցար հանգոյն յօհան-
 նու և երկայն ճրգնեալ . օրէնքս
 դիւր անտուածային պատգամաց նշանն
 մեծին մովսիսի : Ալլա՛ ծեղցս մեզօք տա-
 ռապեալ որդեացս . անտուածագնութիւն

նծի հայր գրիգորինս, հայցմամբ աղծթիւ ք
առ հայրն երկնաւոր խնդրեալ, Կատարել
զընթացըս մեր ուղղափառութեամբ ։
Փերիւսէի մահուան կենարար բանին ,
կենդանի վեկայ տէր գրիգորինս առ ծը
նեալն 'ի հօրէ որդին մի ածին լոյսն ճշ
մարիտ հայցեալ ։ Ըւսաւորել զանձինս
մեր անտուժածային գիտութեամբն ։ Բը
նար քաղցրախօս անտուժածային հոգւոյն .
յօրինեալ մարմնով և մասամբ հոգւոյն .
առ բղետեալն 'ի հօրէ վառակէց որդւոյ
սուրբ հոգին մաղթեալ . զի մարդեայէ ըզ
մեզ ի մեղաց մերոց ։

Ճշ
գի

Լիւրիք ամենայն այսօր ցընծացեբ ընդ
մեծապայծառ փառան սեպուհոյ գե
րազանց լերինն . քանզի 'ի նմա բնակեցաւ
սուրբն գրիգորինս սիւն լուսոյ հայստաւ
նեայց սուրբ եկեղեցւոյ . որով ցընծայ
'ի փառս վերնոյն սիօնի ։ Որ առաւել
խորին խորհրդով խընդաց քան զարարա
ւեանքն բարձր մասին . քանզի 'ի նմա հան
գեաւ սուրբն գրիգորինս տապանն ապրե

ցոյցն ՚ի հասանաց մեղաց հայտատան ա-
 ղանց . որով փրկեմք միշտ ՚ի ջնւոց հո-
 սանաց : Պէտքանձ լուսով բերկրեալ
 զուարճանայ լեւոն սեպուհոյ հանգոյն
 սինայի . յորում եկաց կանաւրն անպէղէն
 սուրբն գրիգորինս գերասհանչ լուսով
 զարդարեալ նրման մովսիսի . որով փայ-
 լին երեւք շնորհօք սուրբ հոգւոյն : Օգ-
 րօք հրեղինաց պարկապետ պահելով լեւ-
 ուն հանգստեան սրբոյն գրիգորին տեւ-
 լեամբ կարմելայ . զորս պարսպեն կառքն
 կենդանի մարգարայի աշօթք սուրբ լու-
 սանորչին հօրն հոգեւոր . զոր առ տէր
 ունիմք միշտ բարեխօս : Համանմանեալ
 ամոլածնին եսացեաց կայծակնամարտ
 սուրբ մարգարէին տէր գրիգորինովեց
 Թեւեան սրբեկնց կիղիչ կենդանեացն ե-
 ղեւ տեսանող հոգւով կենդանին . զան-
 դրնդախոր զճորն երկնից կանաւր յօրի-
 նեալ : Եւ որ հաբաշխ սմբէն յիսուսի պատ-
 ուեցաւ լեւուրն սեպուհոյ ՚ի ախպ սա-
 նիբայ եւ անհրմոնի . յորմէ բղկեաց աղ-
 բիւրն լուսոյ ջնւոս բարեհամն եւ վրաս-

Կըս յորդախաղաց հոսանք. որով ցըն-
 ծայ երկիրս ի բերս արմտեաց : Սըն-
 դեամբ սուրբ կուսին յայրն բեթղէհէմ
 յորդորեցան դատերքն ևսյի լինիլ կու-
 սովթեամբ ՚ի մայր քրիստոսի յորում
 ծագեցաւ խորհուրդն պայծառ երկնա-
 նումն լերինն ՚ի յայրն մանեայ մաքրա-
 կան վարուք. որով սըբբիք միշտ ՚ի յաղ-
 տոյ մեղաց : Խորհուրդ խաչելոյն գերա-
 հրաշ տեղւոյն գողգոթայ ծածկապէս ի
 սմին լերին տեսանի. զէնն արքայական
 սպանմանն գործի կենաց արքային ՚ի կե-
 նաց գործինն նուերեալ. որով փրկեսցէ
 զմեզ յաւիտենից մահուանէն : Օ խոր-
 հուրդ սեպուհոյ սեպհանն լիառաց հո-
 զւոյն սրբով մարգարէին ծանուցեալ.
 զոր և հարցանէր զխորանն ւոյ և զլեւոն
 տեսնուն թէ ո՞վ բնակիցէ. զոր և տեսաք
 առ սուրբն գրիգոր կատարեալ : Ընբի-
 ծըն վարուք արդարն հոգւով՝ բանիւ
 ճշմարիտ և սուրբն սըրտիւ տէր գրի-
 գորինս. որում ցանկացան զօրքն սրբեկնց
 բերանք հրեղէնք յերկնից ՚ի յերկիր խո-

նարհեալ ի տես մարմնով ճգնողին, որ
 և պատիւ տեղւոյն անուամբն կոչի: Տո-
 վուին հսկողին՝ ճշմարիտ և քաջ հովուին
 պատկերի՝ հովիւքն եղէն հեռուողք.
 զոր ամփոփեցին զմարմնն մաքուր մերձ
 ՚ի յայն մանեայ մեղ դեղ անտից մաք-
 րութեան, որով սրբիմք հոգւով ի թու-
 նից վեշապին:

Որ ի հօրէ՛ն անաբեալ անգանին ան՝ ը-
 դար, ծագեցե՛ր ընդ տիեզերս ըզ-
 ընթացն անաբելովքն զքեզ բարեբանեմք
 անտո՛ւած հարցըն մերոց: Ո՞ր փոխանակ
 անաբելոցն անաբել և քան ընդ, անաբե-
 ցե՛ր հայնստանեայց ըզսո՛ւրբն գրիգոր.
 ըզքե՛զ: Ո՞ր ըղխանարն անգիտութեան
 հիւսիսանհա՛նացս, հալածեցե՛ր լուսա-
 փայլ բանի՛ւ սրբոյն գրիգորն. ըզքե՛զ:
 Ը՛շտէք Ը՛նդ լուսաւորչին լուսաւոր-
 եալք նովա՛ւ բարձր անարե՛ք ըզ ընթան ան-
 ըստուէր: Ը՛յսօր ժողովուրդք հայաս-
 տանեայց անապատեալք ճշմարտու-
 թեան ՚ի ձեռնն սրբոյն գրիգորն՝ ըն՝

Տըց
 Գի

Գ

օրհնեցէք զլոյսն անըսիլի զբերարձր անա-
րէք ըղնա՝ յաւիտեան : Այսօր նորած-
նեայք անաղա՞նաւն . լուսաւորեալք ի
մաստութիւն ի ձեռնն սուրբ լուսաւո՞ր
չե՞ր . գովեցէք ըզլոյսն ի հօրե՛բարձր :
Այսօր երկնաւոր պատարա՞գին , կատա-
րողք քահանայութեան ի ձեռնն սուրբ
քահանայապե՞տն . բարեբանեցէք
զբաշխողն շնորհաց բարձր :

որ

Ար հոգեցէր բզեռանցեալսն ի հարսա-
նիսքս միսճնին . ըմպել զբաժանին խմա-
տութեան ի ձեռնն սրբոյն գրեգորի .
բարեխօսութեամբ սորա սճորմեա՞մեզ
անտո՞ւած : Ար գերագոյն քան ըզբնու-
թիւն չարարանօք քո ընտրելոյն , դարձու-
ցէր ըզմո՞լորեալսն ի գիտութիւն ճշմար-
տութեան . բարեխօ : Ար ի վերապն անդրն-
դային ջաշխեր նովաւ զգլուխ վեշապին .
իգգի ներքնու՞նն իջմամբ նորին բարձ-
րացուցեր զմեզ ի յերկինս . բարե :

տէր

Այսօր զնմանալի լուսոյն ծագողն ի
խաւարի՞ նբատելոցս . զգրի՞գորինս սուրբ
հայրապե՞տն , եկոյք վերապա՞տուեա-

յո՛ւր: Ա՛յսօր զանապական հոգւոյն պար-
գէսն բա՛լխոյ ո՛րդւո՛ց թորգումն: յո՛ւ-
դիս լուսոյնովաւ ծնեա՞լք. ե՛կայք վէրա՛:
Ա՛յսօր զաստուածային բանին պատմո՞ղն
ի՛ հայստան աշխարհի. սշակերտեա՛լք
նրմա՛ մանկո՞ւնք. ե՛կայք վէ: Ա՛յսօր եր-
գէ՛ եկեղեցի՛ ո՛րդւո՛վք իւրովք ընդ հը-
րեշտակս. յիշատակի՛ լուսաւ որչի՞ն
փառք ի բարձո՛ւնս անտու՛ծոյ:

Ա՛յսօր տօնէ՛ եկեղեցի՛ ուրախո՛ւ-
թեամբ ըզյիշատակ սըրբո՞յն գրի՞ գորի՛:
ո՛րով լուսաւ որե՛ւ պայծառանցաւ վայե՛լ-
չապէ՛ս. ի հանդէ՛րձրս յոսկէ հուսրս զար-
դարեա՛լ ե՛ պըսակեա՛լ. օրհնեցէ՛ք ման-
կո՛ւնք զքրքրիստոս թագաւորն: Ա՛յսօր
ցընծա՛ն նորածնեա՛լ որդի՛ք լուսոյ յի-
շատակաւ սո՛ւրբ լուսա՛ւորչի՛ն. ո՛րով
հրաւիրեցան ՚ի հարսանիսն անապական.
մրտանե՛լ ընդ փեսային երկնաւորի ՚ի յա-
ւագաստըն լո՛ւսեղէ՛ն. օրհ: Ա՛յսօր քա-
հանա՛յք հոգեւոր պատարագին սպանա-
ւորք վերապատուե՛ն զքահանայապե՞տոն
սո՛ւրբ. ո՛րով երկնայնոց քահանայն թեան

մկ

գճ

հանդիմանեալք . յոր վերափոխեալ այսօր
մշտանէ՛լ ՚ի սրբութիւն սրբոց միշտ բա-
րեխօսեալ առ տէր վասն մեր . օրհնէ :

Աստուծոյ Սէրբոր Սիրախին :

Լա
օրհ
նէ

Ո՛ր ըզնորհուրդ քո գանձատեանդ յա-
ռաջագոյն . գուշակեցեր . մարգարէ-
իւքն խորայն լի զորս ընտրեցեր յէտ մով-
սիսի . որք խօսեցան . հոգւով սրբբով
բաշմագանով . օրինակօք . տո՛ւր մեզ
փրկի՛չ ողորմութիւն և ըզմեղաց ըզ
թողութիւն : Ի՛մերձե՛նալ ամաց վերջին
զոր տեսանողքն ծանուցին . ըզհասանիւ
մեր փրկի՛նչիդ առ ՚ի վախճան ժամանա-
կին . երեւցար ՚ի մէջ մարդկան զգե-
ցեալ ըզկերպ ծուխայան . տո՛ւր մեզ :
Ի՛վեցե՛րորդ աւուր զանա՛մ ստեղծեր
ի տիպ քո տիրական . որ ոչ պահեալ ըզ
պատուիրանն մերկացաւ ըզպատու-
նանն . իսկ նոր աղամդ ՚ի վեց դարուն այց
արարէր կորուսելոյն . տո՛ւր մեզ : Տա՛

ճար ընտոյ անըստուէրին և առանգմաս
անճառ բանին . որ ըզնաննոյ մօրն և՛յի
բարձեր զանէ՛ծսն տըրտմալի . հայցեալ
յորդուոյքս միանձնի հօր հաշտութեանն
միջնորդի . բաժնալ ՚ի մէջ ըզխուո՛ւ
վութիւն և տալ զոգւոց զխաղաղութի :

Բայտ անէտեաց մարգարէին որ առ
փրկեալքս արեամբ գառինդ . ցընծամբ և
մէք ծառք անտանի ընդ գայուստ տեառ
նըդ կրկնակի . շնորհեալ մեզ ահր ընդ ան
դարոցն ընդ ան ի քէն տընկեալ ծառո՛ւ
ցըն . ա՛յթըմ՝ յուսո՛վ զուարճանալ և
յէրկրորդին ընդ քէզ ցընծալ . Սըմոն
նըման տայ անէտիս զաքարիաս նոր սիօնի .
Էթէ ուրախ ըեր ահա գայ ան քէզ խո
նարհ և հեզ արքայ . նըստեալ ի յէշ և
յաւանակ կրկին անանց գոլ օրինակ .
նըստեալդ յաթո՛ւ քէրօբէից նիստ գը
թութեամբ ի մէր հոգիս : Օ՛րհեղ փա
ռաց քոց երևումն որ ընեւց է յէրկրոր
դումն . Էտես դաւիթ յառաջագոյն ծա
նոց կանխաւ անդամմբ հոգւոյն . թէ
յայտնապէս աստուած գայցէ հելր ա

ուսնն իւր բողբոջէ . յաճնժամ յիսուս
 Ի մէջ խնայեալ գլխով քրիստոս և՛ ողոր-
 մեա : Ա՛ճածին անհարմարեալ յերկրէ
 յերկրն հարան ընծայէ՛լ . յորժամ բան-
 միս լուսոյ նըման քո միանձնիդ յան-
 կողման : յայնժամ մանգթեա ընդ մեր ըն-
 նոյն վերկէլ ըզմէ՛ղ յահեղ բոցոյն . հա՛-
 մադանսի՛լ ընդ անդարոցն երգէ՛լ ըզփառս
 ընդ երկնայնոցն :

—
 հոյ
 ԴԷ
 —

Ա՛ր յանձառելի՛ ծոց հօր՝ ծանկեալ
 անքըննին ծընունդ և բան . և՛ ի հրէշ-
 տանկաց երկըրպագեալ փառաբանէ՛ր .
 ըզքէ՛ղ բարեբանե՛մք անտուած հարցն
 մերոց : Ա՛ր խաւարհուծեա՛մք իջեալ յա՛շ-
 խարհ շեջնեցեր ըզբոց մեղաց . որպէս եր-
 բե՛մն ՚ի բաբելոն Ի մէջ հընոցին . ըզքէ՛ղ
 բարեբանե՛մք : Ա՛ր ըստ նախաձայն մար-
 գանէ՛լցն եկեր Ի ըսեմն խորհրդոյ . զոր
 տնօրինաբար կատարեցեր վարձն մերոյ
 վերհուծեան . ըզքէ՛ղ բարեբանե՛մք :

—
 Գ
 —

Ա՛ղաէր օրհնեցէ՛ք բարձր արարէ՛ք ըղնա՛
 յաւիտեան : Ա՛ր յայտնեաց հոգին տե՛ս
 լեամք դանիէ՛լ մարգարէ՛ն Ի՛նչ . ըզ-

մի՛ւսանգամ՝ գարն՝ ստեաներն քի՛ զետը-
հմէրդ. բարձր: Ո՞ր ըղջորրորդ զաղանն ա-
հէ՛ղ զսպարտանբեանն յաստո՞ւմն Լժ՝ յ,
ծանոց բարձեան զօրութի՛ւն աստուած-
որդւոյն. բարձր: Ո՞ր ըղջինաւորացն աս-
տուած է՛տեսնըստեան յաթո՛ւն քերձե-
ա՞ն կան՞ն. և զնոցի՛ ընդ անդս երկնից
էկեալ. բարձր:

Աստուածանձի՛ն պայծառ քան զե՛ր-
կէնս. ո՞ր ՚ի մէ՛ջ ծագեցեր ըղջորն մե՛ծ
և գերազանց. որով խաւանն անգիտու-
թեան հալածեցաւ. սրձբէական ձայնի՛ւ
զբե՛ղ բարեբանեմք և հոգեւոր երգով
մեծացնւցանեմք: Ամոյ թեթեւ և լո՛ւս-
սաւոր. ո՞ր զանձրեւն կենաց ի՛ քե՛զ հե-
ղեալ ՚ի յերկնային ծովէն զոր հոսեցեր
ի յերկի՛ր ծաղաւոնս. սրձբէական:

Պարտե՛ղ փանկեալ աստուածատո՛ւմն
էգեմ. ո՞ր և ծանօրն կենաց ի՛ մէջ դրան-
ալի՛ք ո՞ր հոգւոյն տընկեալ անմահական
պրտալն ելեց ըզտի՛ւնդերս. սրձբէա:

Ո՞ր ողորմութեան մը զգե՞ցա՞ր մար-
մին. և նորոգեցեր ըղջնացեալսս. նորո՞-

դէս¹ և զմե² զ հոգւո³վ քրիստոս⁴ և զ
 շո⁵ր⁶մե⁷ : Ո՞ր ՚ի խաչե⁸մ⁹ մե¹⁰նա¹¹ր
 մարմնով . և զմե¹²նա¹³քա¹⁴ զա¹⁵րձուցե¹⁶ր ՚ի
 կեան¹⁷ս . կեցո¹⁸ և զմե¹⁹ զ հոգւո²⁰վ քրիս-
 տոս²¹ և : Ո՞ր յարեա²²մ²³ րդ ի²⁴ մե²⁵նե²⁶րոց . և
 յա²⁷րուցե²⁸ր ըզ²⁹նո³⁰ւթի³¹ւնքս մեր յուս³²ով .
 յա³³րո³⁴ և զմե³⁵ զ հոգւո³⁶վ քրիստոս³⁷ և զ
 շո³⁸ր³⁹ : Ո՞ր ըզսիրե⁴⁰մ⁴¹ քո⁴² զա⁴³մարոս .
 կոչեցե⁴⁴ր ՚ի գերե⁴⁵զմանե⁴⁶ն . կոչեա⁴⁷ և զմե⁴⁸ զ
 հոգւո⁴⁹վ ի⁵⁰ կեան⁵¹ս . և :

տէր

Յորմահաշ տեղեամբ յարու¹թեանքո²
 տէ³ր ա⁴հեղանե⁵րդ փայլեամբ . զա⁶րհու⁷րե-
 ցան դը⁸ մ⁹մ¹⁰թո¹¹ք . և մե¹²նա¹³ք ընդ կեն-
 ղանւո¹⁴յդ յարեա¹⁵մ¹⁶ ի¹⁷ հաւանա¹⁸ համո¹⁹-
 րե²⁰ն յարու²¹թեանն : Յորժամ փառ²²օք հայ-
 րենի²³ քրիստոս ծագի²⁴ս ի²⁵ յե²⁶րկնից . և
 յարուցանե²⁷ս ըզմե²⁸ մ²⁹մ³⁰եանքս . յայն-
 ժամ զանեա³¹ ընդ ամե³²քում³³ և ի³⁴ո-
 չեա³⁵ զմե³⁶ ի³⁷ փառ³⁸ւս քո³⁹ : Յորժամ հե-
 ծանոցա⁴⁰ւ զատու⁴¹րութեանքո⁴² տէ⁴³ր . սրբ-
 բես ըզկա⁴⁴ւ աչխա⁴⁵ մ⁴⁶մ⁴⁷ըհի⁴⁸ . յե⁴⁹շտեմարանս
 արքայութեա⁵⁰մ⁵¹ ժողովեա⁵² զմե⁵³ ընդ
 ա⁵⁴րդարոցն : Յորժամ եկեղեցի⁵⁵ հա⁵⁶ր-

նացեալ միանայ ընդ ինձսմիշ ընդ իման-
տունն սուրբ կոչսմի մմ նաջն արժանացո
առաջանալին ըզմե^{հա} զ, ընդ նոսին եր-
գէ^հ ըզգանա ի^հ բարձունս:

Ատո՛ւած հա՛ ըզլն մերոց ողորմեա:
Ի՛րէք մանկունքն ի՛ հնոցին եր-
գէին. հա՛յր անրոյի՛ն զբն քեւ պարծե-
ցին անձինք մեր: Ի՛ջանէր ամի ցօղա-
գին և հոխոխ լինէր նոցա: սուրբ հօգին
քաջալերէ՛ր: ամե՛ն էս ընդ ձեզ եմ՝ յա-
ւիտեան: Ի՛ զանէր օրհնեցէք և՛ բարձր
արարէ՛ք ըզնա՝ յաւիտեան: Օ՛ հալից
բանին հօր: որ երևեցաւ ի՛ մէջ հնոցին.
օրհնեցէք ամենայն ազիւնք. և՛ բարձր արա՛-
րէք ըզ: Ի՛նչ զօրոյ հրէշտանաց. միաբա-
նալան օրհնու թեամբ բարեբանեցէք զ՛ի
վերայ բերօբէիցն. և՛ բարձր: Ի՛նչ երբի՛ս
մանկունան. զհամաբնակիցլն հօր անդա-
զար բարեբանեցէք. քա՛հանայք ժողովուր-
դք. ամ անե՛ւ բարձր արարէ՛ք:

Ի՛րի սոսնս անսոսն անձ յայն պաշտարո՛ւ

ժե

Եր
հոց
դի

դ

ողբ

ղանց • շնորհեա՛ն զԹո՛ղուԹի՛ւն բա՛ղում
յանցանա՛ց իմոց : Ա՛ռքե՛զ բաղմա՛գո՛ւԹ
ապա՛ւինեալ կա՛րդամք միմե՛րԺեր ըզ
մեզ յո՛ղորմո՛ւԹե՛նէ՞ քո՛ւմմէ : Արա՛կս
զա՛ւազա՛կն աղա՛ղակե՛մ առքե՛զ • յիշեա՛
ւ՛ զի՛օ տէր ի քո՛ւմ յարքայո՛ւԹե՛անդ :

տէր () իշեա՛ն զմեզ տէ՛ր յորԺամ գա՛ս Թա՛
գաւո՛րո՛ւԹեա՛մքըդ քո՛ : Շնորհեա՛ն մեզ
տէ՛ր զԹո՛ղուԹի՛ւն բա՛ղում յանցանա՛ց
մերոց : Ա՛ւսո՛ մեզ տէ՛ր փա՛ռս տա՛լ մե
ծի տէ՛րո՛ւԹե՛անըդ քո՛ :

Տըց () րհնեա՛լ տէր ա՛ստուած հա՛րցըն մե
աղց րոց : Ա՛մենա՛ղօր Թագաւո՛ր յաւիտեանից ,
մի օրհնեա՛լ տէր : Ար ՚ի հնոցի՛ն զերի՛ս ման
կո՛ւսն ապրե՛ցուցեր , օրհնեա՛լ : Ա՛ջտէր
օրհնեցէ՛ք , Օ՛ ա՛րա՛րի՛ն ա՛ստո՛ւած , ե՛ւ բա՛ր
ձըր ա՛րարէ՛ք ըզնա՛ յաւիտեա՛ն : Օ՛ Թա՛
գաւո՛րն քրի՛ստոս , ե՛ւ բա՛ր : Օ՛ շնորո՛գող
սուրբ զհոգի՛ն , ե՛ւ :

Գ () զմեզս իմ խոստովան լինիմ առքեզ
քրիստոս , որ միայնդ էս բաղմա՛գո՛ւԹ
Թո՛ղուԹեա՛մք ո՛ղորմեա՛ ինձ ա՛ստուած :
Ղա՛ւ տէ՛ր որ ճըշմա՛րտուԹեա՛նց էս սի՛

ընդ . և քրննէս ըզծած ուղիս գաղտնեանց
սըրտի խնոյ՝ ողոր : Տուր ինձ ցընծու
թիւն փըրկութեան . և հոգեով տէրու
թեանըդ քո հաստատեան զիս . և ողոր :

Ր' զքեզ օրհնեմք տէր քեզ փառքս տէր
մատուցանեմք : Ր' զքեզ տէր ամենապաշտ
անձինք մեր օրհնեսցեն : () Ր' հնեալ ես
տէր . օրհնեմք ըզքեզ գովեմք և փառա
ւորեմք :

Վարցուն մերոց օրհնեալ ես տէր . ուղիղ հըց
են ճանապարհըք քո : Ր' ըրար ես դու տէր
ուղիղ են ճանապարհըք քո . աստուած
երկայնամիտ խընայեալ յարարած ըս քո :
Ոք յաւիտենից ես սուսե՛լ բարձրա
ցեալ . աղաղակեմք աստուած երկայնա
միտ : Ր' զաէ՞ր օրհնեմք իմացէք և բար
ձր արարէք ըզնա յաւիտեան . Տո՛ւք և
գեշէ՛րք ըզտէր օրհնեցէք և անա՛հ
ւել բարձր : իսրայէ՛ծմ' և ըմմ' զտէր օրհ
նեի՛ ձեմ' սցեիմ' : Օ աստո՛ւ ւա՛րձ , և
արարի՛չ ամենայնի . ամենայն գործք
օրհնեցէք . և բարձրացու՛մք ցէք ըզնա՛ն
յաւիտեան :

—
 72

Լեք յանցանաց զիս անկեղծեն. և
 մեղք իմ բանգում զիս յանդիմանեն :
 Լոր զի'նչ անարից մեղովցեալ անձամբս.
 որ չեմ անարեւոյ յանգիւն հըրոյն: Սե-
 ղսն քեզ քրիստոս որդի անսուծոյ. շը-
 նորհեալ զթողութիւն բանում յանց-
 անց իմոց:

—
 տէր

() Երեսեմք ըզքեզ անթանկոյրն հայր .
 որ յամենայն ժամ օրհնես ի դասուց քե-
 ղ օրհնից: Վսկեմք ըզքեզ միանելն որդի.
 որ անդադար փառաբանին ի դասուց
 սէրօրհնից: Ննդադար բերանով անհան-
 գիսա բարբառով բարեբանեմք սուրբ
 զհոգիդ. որ փառանկից ես հօր և որդւոյ:

—
 հը

() Երեսեալ տէր աստուած օրհնեալ:
 Օրհնեալ տէր աստուած որ ցօղեցեր
 երկցմանկանցն. օրհնեալ տէր աստուած
 օրհնեալ: () Թանձրանցեալ հուրն շեջոյց
 զբորբոքեալ բոցոյն. ծանոսցեալ բո-
 նաւորին ախար և տէր և եմք բարեբանեմ
 ըզքեզ տէր: Եւ տէր օրհնեցեք և բար-
 ձր սրարեք ըզիս յաւիտեան: Վիշեք
 ըջտէր օրհնեցեք և անաւետի՛ւն բա-

—
 ք

Եւրոյնէլ ըլտէր օրհնեացէ՝ Տէր որ է
բարեկէնն սուրբեցե՛ր ըզմանին որդիդ .
Եւ ըզմէր հրնոյնն շնորհե՛ր յերկ
մանկանցն . ընդ նոսին օրհնեմք ըզքէ՛շ
զոյժեմք և փառանորեմք :

Տէր , որ է մէջ լերինն սրբերացու- որ
ցե՛ր ըզմունն է լիմէն : Տէր , ի սրբա-
խմէ հան ինձ արտասուս անաշխարու-
թեանն : Օ՛ր է կեցից և անաշխարութեանք
սարեցաց ի հանդերձեանք քոց զանսն
սանայ :

Սի անտուածութիւն երրորդութիւն տէր
անբանմանելի . որ հրէշամ կայ անդանոր
օրհնաբանին : Եւնաբանոց զինուորութիւն
փառաբանեն ըզքէ՛շ իշխան հայր մատ-
ուան : Զորեք կերպեան կենդանիքն վա-
յելուչ անաշխարէն ան քէ՛շ իշխանակից
որդի և բա՛նդ մատուան : Իշխանա-
թիւնք աթոռոց զոյժեն ըզքէ՛շ տե-
նանուրը հոգի և բնորոց մատուան :

() Երհնայ ես տէ՛ր մատուան հայր- հայ
ցն մերոց . և օրհնեմք է մեզն քո՛ փա-
ռայ քոց . անմեղ հարցն մերոց : Բանդի

նուաշէցա՞ք մե՞ք քան զմ^մմ հեթանոսս լի
անուան սըրբոյ քո կէցո՞ւ ըզմեզ անտո՞ւ :
() Ըհնեալ էս տէ՛ր որ նըստի՛ս ՚ի քրօ-
բէս և հայիս յանդունդս Թագաւոր
յաւիտենից: ան : Բ՛շտէր զհնէցէք ե՞ւ
բարձր արարէ՞ք ըզնա՞ յաւիտեան : Ա՛ր
յոջընէ՛ արար զամենայն արարածս ե՛ւ
զարդարեաց բանի՛ւ զհնէցէք ե՛ւ բա՛ւ :
Օ՛ հր անդա՛նք օրհնէ՛ն ամենայն արա-
րածք . քահանայք անաւել գո՞ւնցէք ե՛ւ

—
գ
—

—
ողո
—

Ս՛էշուցեալ անձամբ կարդամ առ քեզ
հայր ե՛րկնաւոր . զգնեա՛ ինձ ՚ի նե՛ղու-
թեանս . որ մեղօ՞քս ե՛մ մեռեալ զգնեա՛
ինձ : Ա՛ իրաւորեցայ էս յաներևոյթ Թըշ-
նամուն . բժի՛շկ հիւանդաց , բժշկեա՛ զեմ
զհիւանդութիւնս . որ մեղօ՞քս ե՛մ : Ս՛ո՛ւ
լորեցայ էս որպէս զոչխար կորուսեալ .
խընդրող գէրեւոյ . խնդրեա՛ զես զմօ՛ւ
լորեալս . որ մեղօ՞քս :

—
տէր
—

() Ըհնեմք զքեզ անե՛ղ անսկիզբն հայր .
անհասանելի՛ և փառաւորեալ յանմար-
մնոց զինուորութեանց : Գո՞մեմք զքեզ
որդի՛ հօր արարչակից բանդ , նորոգող և

Կեանք անդի մարդկան. Թագաւոր յաւի
տենից : Օքեղ բարեբանէն անկեայն
ազինք. մշտնջենաբո՛ղղն անըսպառ աղ-
բիւր սո՛ւրբ հոգի՛դ ճշմարտութեան :

Լստողւած հա՛րցն մեզոց բարեբա-
 նեալ ես ի յա՛ւեր տեսնի։ Օ ի՛նչ արդար
 ես յամենա՛յն ի՛նչ տե՛ր կենցոմ զմեզ։
 Լստողւած լ լստողւորե՛լ տե՛ր կենցոմ
 զմեզ։ Ի՛նչ տե՛ր օրհնե՛լ յե՛ք և բար-
 ճըր անարե՛ք զնա՛ յաւեր տեսնի։ Տի՛ւր և
 և գեշե՛ք ը զտե՛ր օրհնե՛լ յե՛ք և ան-
 առա՛ւել բարձր անարե՛ք զնա՛։ Իս-
 րայե՛ք մ ը մ զտե՛ր օրհնե՛լ մեզ։ Ես յե՛ք մ
 Օ անտո՛ւմ ւա՛ծ տե՛ր և արարի՛չ ա-
 մենայնի՛ն, ամենայն գործք օրհնեցե՛ք, և
 բարձրացոմ լցե՛ք ը զնա՛ յաւեր։

Մեղայ. բեզ տէր. քաւեա՞մ զի՛ս. և
 ո՞ղորմեա՞ ի՛նչ անտուած : Ոչեա՛ր եմ
 բանաւոր հօտի. քո՞ և առ. բեզ անպաւինի՛մ
 հո՞վն բարի. խնդրեա՛մ զիս զմո՞լորեալս.
 և ո՞ղոր : Ի՞ծովն մեղաց անէ՛կոծեալ եմ
 և առ. բեզ անշաղակեմ նաւսո՞ւյեւո բա՞մ
 ըն՝ վերկեա՛մ զի՛ս ի վառնեգէս, և ո՞ :

տէր

() ԲՆԵՎԷ զՔԵՂ մարդասէր տէր իւր
 նայեալ յարարածս քո : Տօրդ երկնաւորի
 և մարդասիրի օրհնութի և փառս մատու-
 ցանեմք : Օ ի՛ անքեղ տէր տէր Է՛ն անք
 մեր ի՛ քեղ յուսացսնք պահեան և կեցո՞
 ղմեղ :

անկ

Ե՛ն անո՞ն տեա՞ն օրհնեալ , յայտ-
 չեմէ մինչև յաւիտեան : Ե՛ւ եղիցի
 անո՞ն տեա՞ն օրհն : Փառսւորեալ անո՞ն
 տեա՞ն օրհն :

հմբ

Մտցէ՛ն աղօթք ի՛մ տէր ի՛ տաճար
 սուրբ քո և առաքեալ ի՛ մեղ տէ՛ր զօգ-
 նութիւն ի՛ լեռնէ՛ սրբոյ քովմէ : Հո՛վա-
 նացի՛ անք քո տէր ի՛ վերայ ստեղծուա՞-
 ծոց քոց , և առա՛ : Օ Էրեկոյի՛ աղօթո
 մեր ընկա՛ղ տէր բարեխօսութեամբ ծնո-
 ղի՛ քո , և առա՛ :

Ե՛ն անքո՞ն յաւիտեան :

հրդայո

Օ՛րհնեամա՛լ տէ՛ր անսուամ չարցն
 մերոց : Ե՛ն անք աբրահամու պիւրե՛-
 ւանքո՞ն մի՛ օ մերժէ՛ր զմեղ , աստուած

հարցն մերոց : Արտաւել լ բարձրացեալ
լըդ էս յաւիտենից . գովեալ է և փա-
ռաւորեալ : ամստուած հարցն :

Պարծբ տեանն զտե^ալ օրհնեցէք . և
բարձր արարէք զեա^ա յաւիտեան : Պի-
շեքք զտե^ալ օրհնեցէք : Օ արարիչն ան-
բաժնոց անմեայն ազնիւք , օրհնեցէք և
գովեցէք անգաղափ^ա ճայնիւ . և բար :
Խորայեւ զտե^ալ օրհնեցէք . Օ Թագաւո-
րն Թագաւորաց և զտե^ալ տերանց , քա-
հանայք և ժողովուրդք սուրբ եկեղե-
ցոյ . օրհնեցէք և գովեցէք հոգեւոր
երգով . և բարձր :

Օ արհուրեալ գոզմացում^ա մ^ա մե-
նամեղ անձն իմ . յաճե^ալ զքոյ դատա-
տանա^աց յանկերեղի^ա տանջանայն : Բան-
դի կամաւ մերձեցում^ա մ^ա ի մեղքս մեծա-
մեծս . արդ կա^ա յ և մեայ ինձ անկերեղի^ա
պատուհանն : Երդ անկեալ ազնիւ^ա մ^ա մ^ա
ժրկիչ և բարեբար , խնայեա^ա յիս ի մե-
ղուցեա^ալս . և ողորմեաց ինձ բազմամե-
ղին :

Եւ մեղեալ քաւեալ զմե^ա զս իմ . զի

անձ էս անպաշխարհաց : Եւ զհոգիդ
 առերբ՝ միջնաբեր յիմէն . զի անստուած
 էս : Եւ փրկեալ զիս յանգիւն հը-
 րոյն . զի :

տէր () անստուած զա՛ն զօթս , ե զբանա-
 լոր պաշտօնս մատակցանեմք քեզ մար-
 դասէր : Բանդ իբարձա՛նց ե՛ս կիր, ե լու-
 սաւորեցեր զարարածն քո՞ փրկիչ :
 Եւ հաստատուն արարեր զէկեղեցի
 խաչիւ քո . փա՞ռք գարն ստեան քո տէր :

տէր Կանխեա՛լ քս ի ժամ ստաւօտոմ՝ Լս .
 օրհնեմք զքեզ տէ՛ր ընդ զնաւ-
 Թռնս երկնից : Եւրամ՝ զմեզ արժա-
 նիմ՝ ողորմութեան քո՛ւմ . զի օրհ-
 նեցողք ըզքեզ տէ՛մ ընդ : Բեր՝
 սո՛ս փրկիմէ՛ք մե՛ք փրկեամ՝ զմեզ ,
 յորժամ գա՛ս ի նորոգե՛լ զերկիր :

Եւ
 () Ես իմ ի մանկութեմէ՛ք իմե՛ք .
 միթո՞ղո՞ւր զի՛ս տէ՛ր անստուած իմ :
 Ես իմ ի ժամանակի ծերո՞ւթեան
 իմոյ . միթո՞ղո՞ւր : Ես իմ ի մե՛լ
 անգամ գարն ստեանն քո . միանտե՛ս
 անե՛ք զի՛ս տէ՛ր անստուած իմ :

Կանոն Յարութեան Գլխարդ :

Խզ
օրհ
աճ

Ա Յօր գորով ՚ի բեթանիա՝ քո ամե-
նազօր հրամանաւդ ձայնեցէ՝ ր
զանգարու և դո՛ղացաւ մահ. դժոխք պար-
տեցաւ անպահանուծիւն ընծաւ. կեն-
դանա՛րար քրիստոս կեցո՛ւ լ՛ղբէջ : Ա՛յ յօր
գորով ՚ի բեթանիայ. դքո՛ զաշխարհակեցո՛յց
սուրբ զյարո՛ւծի՛նդ յանաճազո՛յն ծա-
նուցեր անապահանաբար կոչմամբ զչորե-
քօրեանցն ՚ի Թաղմանէ՛. կենդա : Ա՛յ յօր գո-
րով ՚ի բեթանիայ. եբրայեցւո՛յ մանկո՛ւն
բնն ըսքանչացեալ ասէ՛ին. զմարիամո՛ւ և
զեղբայրն ՚ի Թաղմանէ՛ յարո՛ւցեալ որդ-
ւո՛յն մարիամո՛ւ. կենդանա՛րար :

Կենդանուծեանց՝ բաշխող քրիստոս ✠
ի բեթանիա՛ եկաւ ո՛րեալ այսօր. բարե-
կամի՛ն զանգարո՛ւ պարգեւէ՛ զկենդանո՛ւ
Թիւն Տընօրինաբար արտասուելով ընդ
մարթայի՛ և ընդ մարիամո՛ւ ողբանկէ՛ր,
և որպէս մարդ հարցանէ՛ր ո՛ւր եղիք լ՛ջ
զանգարո՛ս : Ա՛յ որպէս զմատուած բարբա-

ուով յարուցանէ՛ ՚ի մեռելոց ըզջորեքօ-
րեանցն . և զուգընթաց ձայնին մեռեալն
էկն արտաքս անանկանն :

ԲԶ

Յանտուածային ձայնէ՛ գոչմանն սար-
եցին զողովով կարապետիք զբժոխոցն .
և մեռեալն էկն արտաքս անանկանն :
Կայցեալ ՚ի դուռս այրին և ձայնէ՛ր անդ-
արարող բարբառոյն ի գերեզմանն . զա-
ղարէ՛ էկ արտաքս անանկանն : Ա՛լեալ
՚ի գերեզմանէն երկ զայլ՝ նդ պատանօ-
քն մեռեալն . հրամայեաց լուծանել ի
կեանքն յաւիտեակց :

ՀԵԳ

Մատուածային գոչմամբ ձայն անկեալ
առ զանարոս կոչեցեր ի թաղմանէ՛ . աստ-
ուած հարցրն մերոց : Ա՛ր զարտասու-
մարիամու և մարթայի ոչ անտէս արա-
րէ՛ր բարեբան անտուած : Ս՛ չորեքօրեայ
զմեռեալն իշխանութեամբ անանկանն
կոչեցեր ի թաղմանէ՛ . անտուած : Գա՛ր-
ծիք տէստն ըզտէ՛ր օրհնեցէ՛ք եւ՛ ^{ՄԵՐՈՐ} ^{ՄԵՐՈՐ}
բա՛ժ ^{ՄԵՐՈՐ} բճր արարէ՛ք ըզնա յաւիտեակն :
Գ՛լիշէ՛ք ըզտէ՛ր օրհնեցէ՛ք Ա՛ր հօրն է՛
փառակից , ի բեթանիայ էկն անօր յա-

Գ

բուծի՛ւն անկելով զաղարո՛ւ. օրհնեցէ՛ք
 և գովեցէ՛ք բարձր անբարե՛ք ըղնա՛ յա՛
 լիտեան : Ի՛նչպէ՛շ ըզտե՛ր օրհնեցէ՛ք .
 Ի՛նչ ընձեան ըզգօրութի՛ւնն զըժո՛
 խոցն անտուածաբան կոչեաց ըզմեռեալ
 չորեքօրեայն ի՛ թաղմանէ՛ . օրհնե՛ :

Ա՛ր ի՛ չորեքի՛ն բախն կենդանեաց վա՛
 ւաբանի՛ս ՚ի բարձունս . այսօր մարդասի-
 րանէս վըժ՛մ ըկի՛չ ի՛ բեթանի՛աց երթա՛լ
 յանձն առե՛ր . անդի՛ւր կենաց մե՛ր և յոյ՛
 ողորմեա՛ մե՛շ : Ա՛ր յարամառս մարիա՛ն
 մանց գթացեալ անտառեցե՛ր և ասա՛
 ցեր ցնոսա՛ն . ո՛ւր եժ՛դիք ե՛ս յարուցեց
 ըզսկրելն իմ զզանգար . անդի՛ւր : Ա՛տ-
 տուածայի՛ն անարհամարձ ձայնի՛ւ ըդ բոքը
 ըխառն ի՛ թաղմանէ՛ կոչեցէ՛ր զբաժնի՛
 րոս . ցո՛ւցա՛ր կենդանեաց և մեռելոց
 աստուած . անդի՛ւր կենաց մե՛ր :

Ա՛յդիւր անուշիկութեան բըզխեալ ՚ի
 բեթանիայ , կենագործեաց ըզզանգարոս
 ի՛ թաղմանէ՛ : Սանխեալ մարիամանցն ան-
 տառանի՛ց հառա՛ջմամբ . գտի՛ն կենդա՛
 նացեալ զչորեքօրեայ զմեռեալն : Յաստ-

որ
 22

տէր

ուածային ճայնէ գոճմանըն սարսէցին դո
ղալով դըժոխք . և երբ զայինդ մեռեալն
ըզգէցաւ զանմահութիւն :

Յնկ

ստ

Դ՛

Յիսո^սւս միածինն անմահութեանց
պարգեւատուն երեւցաւ մե^սրազ . խա-
փանեաց զգործութիւն մահոյ : Բըղի-
մա^ս մբ արտասուաց մարիամու և մար-
թայի անկեալ ան ոտսըն տեա^սրազն .
խընդրէին զնորոգումն եղբօրն : Բանի^սւ
բանն աստուած կենսագործեաց ըզղաղա-
րոս ի թաղմանէ^ս . և եկեալ արտա-
քլս անպական :

Ճշ

Դ՛

տէր

Թգ

Ո՛ր ի յերկնից իջէր բանդ աստուած
մարդ եղեալ ՚ի սըրբոյ կուսէն . յարու-
թիւն եկիւր առնել բարեկամին քո՛ւմ
ղազարու . փառք գալըստեանըդ քո՛ւմ
բրիստո^սւ թագաւոր անմահ : Յորմէ դո-
ղան զամբ հրէշտանաց մարդասիրապէս
արտասուեցէր . ողբակցելով ընդ մար-
թայի և ընդ մարիամու . փառք գալըս-
տեանդ քո՛ւմ : Եղբիւր կենաց և անմա-
հութեան . աստուածային ճայնիւ դողա-
ցուցէր ըզմահ . և նորոգեցէր զչորեք՝

րեայ զմեռեալն . փառք գալըս տեսնելո
քնւմ . քրիստոս թագաւոր անմահ :

Կանոն Նորիկապարտ Կիւրակէի յաւար Կալէօ
դէան Տէառն յԵրոսաղէմ :

Ո՛ր վերօրհնէս յաթո՛ղքս քերօբէ՛նց .
ի վերայ նստի՛լ յաւանակի՛ հաճեցա՛ր .
բարե՛բանեալ ո՛ր եկի՛րդ ի կեցո՛ւցանե՛լ :
Ո՛ւստի և մեք զյաղթանկան օրհնուեցն
ըզ ձայն մատուցանե՛մք քեզ . Թագաւոր
փառաց ընդ տղայսն օրհնաբանե՛լով . բա՛
րեբանեալ : Ո՛վսանեա՛ ՚ի բարձուես ա՛
լէ՛լովիս , բարեբանեալ եկեալ անուամբ
տեանն ալէ՛լովիս . և օրհնութիւն ո՛ր
գալոցդ ես անուամբ տեանն ալէ՛լովիս :

Խդ
օրհ
աճ

Եւ յսօր զանըսկի՛ զբրն բանն ո՛ր յաթո՛ղ
փառաց ընդ հօր յերկրի՛ երեւեալ տե
սա՛ք . քրօբէանկան ձայնիւն օրհնեցուք
օրհնեալ եկեալ անուամբ տեանն : Եւ յս
օր յաւանակ քերօբէ՛ և տղայքն եբրա՛
յեցւոց բարեբանեն , օրհնութիւն որդ .

ւոյ դաւթի . օրհնեալ : Այսօր զուար-
 անցան տիեզերք զայր՝ ստեանիք ձեռք-
 ւոյն յերեսագէմ . և գոչի՛ն հրեշմամբ
 երդով , օրհ :

—
 հր
 74
 —

Ար ՚ի քրօբէական ամսն ընդ հօր
 նշտեի՛ր բանս մատուած . այսօր խոնար
 հաթեանք նշտած մարմնով նոր յաւա-
 նակի . ըզբէ՛զ բարեբանեմք մատուած
 հախցն մերոց : Ար ՚ի սրօբէի՛ ցնսրբա-
 անց ձայնի՛ւ անգաղար օրհնաբանիս . այ-
 սօր ի դասուց երբայեցուց որդի դաւ-
 թի՛ փառաբանեցանք . ըզբէ՛զ բարեբա-
 նեմք մատուած : Ար ՚ի հրակերպի՛ ցնե-
 դաբանեալ հրեշմանք ի բարձունս օրհ-
 նաբանիս . այսօր ի ծերոց և ՚ի տղոցոց
 գովեցանք ձգանա երդով . ըզբէ՛զ բա-
 րեբանեմք մատուած : Ք՛ղտի օրհնեցէք
 բարձր արարէք ընդ յաւախեանք : Այ-
 սօր բզգանուս փորկի՛ն մե՛րոց ցընծու-
 թեանք տօնէ՛ նոր երուսա՛ղէ՛մ . ժո-
 ղովէրդ որք ի՛նչեթանասոց . բարձր :
 Այսօր ընդ մանկանցն երբայե՛ցուց .
 զհին աւուրցն եկե՛ւ նոր արքայ ՚իսի՛

օ՛հն • մանկո՛ւնք ս՛բ եկեղեցւո՛յ • բարձր
 Ա՛յսօր ընդ ծերո՞ցն օրհնաբա՛ննց • ուրա-
 խով թեամբ բարեբանեցե՛ք զանձա՛ծա-
 դաւորն ե՛րկեա՛լ • քահանայք հոգեւոր
 երգո՛վ • բարձր :

Ա՛ւրախ լէր յոյժ գո՛ւստր սի՞օնի •
 պայծառացի՛ր երո՛ւստդէմ զարդարեա՛մ
 շորո՛ւնս քո քաղաքդ աստո՛ւծոյ • Բան-
 զեքրիստոս ո՛ր էնն ի՛ յաթո՞ռ փա՛ռաց •
 այսօր մտանէ՛ ի՛ քեզ նստեալ ի՛ վերայ
 յաւանակի՛ նորոյ : Օ՛րբք ե՛ տղայք ոս-
 տովք ձիթե՛նեօք • միաբանո՛ւ թեամբ ե՛ր-
 գելն • օրհնու՛ թի՛ւն ո՛րդւո՛յ դաւթի՛ օրհ-
 նեալ եկեալ անուամբ տեա՛ռն :

Ա՛ւրախ լէր եկեղեցի՛ սո՛ւրբ • ի՛ գա-
 ջրատե՛ան սո՛ւրբ միա՛ծնին • ուրախ լէր ե՛
 ցնծա՛ հանդերձ ամենայն սրբո՛վք : Արե՛ն
 դա՛ յոյժ գո՛ւստր վերի՛ն սի՞օնի • անհա-
 թաղաւորքո՛ գայ նստեալ յաւանակի՛
 նորոյ • անդա՛ր ե՛ փրկի՛ք փրկե՛ ե՛ կեցո՛ւ-
 ցանէ : Օ՛րդաւորացի՛ր ե՛ բերկրեաց ժո-
 ղովո՛ւրդ աստուծոյ • մատո՛ զոստ ծաղ-
 կեալս հաւանտով ե՛ ասա՛ • օրհնեալ ո՛ր

Ժ.Օ.

Մեծ
 առ

ողբ
 բի

եկերդ Թագաւոր տիէ՛ղէրաց :

տէր **Օ**քրե՛ստոս Թագաւորն ո՞րէն ՚ի
յա՛թոռ փառաց . աէ՛սաք ի յե՛րկրի նըս-
տեալ ՚ի նոր յաւանակի : Բ՛նդ առաջ
ե՛լեալ աըքա՞յին դապ երբայեցողն .
ծեղքն սատո՛վք ձիթէ՛նեօք և տղայքն
արմաւենեօք : Ս՛իմբանակա՛ն ձա՞յնիւ
գո՛չէ՛ին երգ նոր . բարե՛բանելով զան-
մա՛հ Թագաւորն :

ճշ
դի
տէր
թգ **Բ**նակի՛ցքն բանըն հօր որ ՚ի վերայ
բերօբէի՛ցն հանգչի՛ . սյսօր ի՛ վերայ յա-
ւանակի նորոյնստեալ . օ՛րհնեալ աըքայ
ե՛կեալ անյաղթե՛լի Թագաւորն : Բն-
առաջ քան զյաւիտեանս ո՛րդի՛ն որ ՚ի վե-
րայ քառակերպիցն բաղմի՛ . սյսօր ի՛ ծե-
րոց և ի՛ տղայոց փառաւորեցաւ . օ՛րհն :
Ե՛կայք նոր Ժո՛ղովուրդք բնդ անմարմնո՛-
ցն զասս բաղմութեան , զսա հընչմամբ
երգով քաղըր ձայնիւ փառաւորեացուք .
օ՛րհնեալ :

հմբ
բի **Բ**յսօր բնդ հրակերպեան զասուցն օրհ-
նաբա՛ն եկ՛իրն ծեղքն սատո՛վք . և տը-
ղայքն արմաւենեօք . սվսանա՛ս օ՛րհն

նեա՛ւ Եկեա՛ւ Ե՛ր յանժո՛ղն տեա՛ռն :
 Օ՛հր սերովքէ՛քն ծածկաբա՛ր ընդո՛ւնի՛ւ
 ոչ բա՛ւկի՛ն , Ե՛ր վերա՛ռա՛մս յ յա՛ւա-
 նակի՛ն նորոյ՛ նստեա՛լ բա՛րեբանե՛ցա՛ւ Ե՛ր
 աղայոց . ովսա՛ն : Ա՛յսօր ընդ ծե՛րոյ և
 ընդ աղայոց օրհնա՛բանո՛ւթեանցն վե՛ր-
 երգե՛մք . նո՛րոյ արքայի՛դ Եկեա՛ւ
 յերո՛սաղէ՛մ . ովսա՛ննա՛ : Օ՛րհնեա՛լ
 Եկեա՛ւ անուա՛մբ տեա՛ռն . օրհնեա՛լ ո՛ր
 գալոցդ Ես :

Նոյնոյ Թի ողբոսն Պաշխարի :

Ու՛րաւոր գո՛ւղիքո՛ յաշեա՛րհ մը
 տե՛ր Ե՛ր քաղա՛քն երո՛սաղէ՛մ . նըս-
 տեա՛լ Ե՛ր վերայ հոգե՛ղէ՛ն նոր յա՛ւանա-
 կե՛մ . Կոչե՛ւ զհե՛թանոսս յե՛րկրպագու-
 թի՛ւն : Սե՛րքն հստովք ձի՛թենեօք և՛
 աղայքն ոստովք անմա՛ւտե՛նեօք . Ե՛րամ
 երամ դասո՛ւքն աղա՛ղակի՛ն . ովսա՛ննա
 օրհնեա՛լ Եկեա՛ւ Ե՛ր յանու՛նն տեա՛ռն :
 Յը՛նծայաւ սո՛ւրբ սի՛ծն . բե՛րկրեցան ս՛բ

Եկեղեցի՝ Եւ խնդութեամբ բաղման
 Ելին ընդ անան՝ Եւ օրհնէին զգալուս
 քո փրկիչ յաշխարհ:

* Յորժամ եկին Յիսուս յերուսաղէմ
 Եւ քաղաքն ընդ անան՝ Ելին ծերքն ու
 տովք ձիթենէ՝ Եւ զաստուածորդին
 փառանորդէին: Ի լեռնէ՝ ձիթենեաց տա
 րածանէին մանկո՛ւնքն զհանդերձս իւր
 եաճոց. Եւ ոսոս ՚ի ծառոց բերեալ մա
 տուցանէին՝ Եւ աստուածորդւոյն սուրբ
 Թագաւորին: Աստովք Եւ տերեւաւ
 ձիթենեօք երբայեցոց մանկո՛ւնքն օրհ
 նէին ուրախ լէր երուսաղէմ քաղաք
 Եւ ցնծա՛ս սի՛օն մայր Եկեղեցի:

— Դ՛ զայլուս քո քրիստոս այսօր յերու
 սաղէմ նոր Եկեղեցի՛ սուրբ. յաղթա
 կան երգով բարեբանեմք. օրհնեալ Ե
 կեալ անուամբ տեառն: Ար վասն մերոյ
 փրկիչութեան յաւանակի՛ն ըստիլ յանձ
 նառեր. ընդ մանկո՛ւնսն բարեբանեմք.
 օրհնեալ Եկեալ: (Դ) Զագաւոր երկնաւոր.
 զԵկեղեցի՛ քո անշարժ պահեա՛ս. Եւ զեր
 կրպագո՛ւս անուանրդ քո՛ւմ պահեա՛ս ՚ի

խաղաղութեան :

Ի՛յ յարութեան յանձնէր գարնատեան տէր
 փրկչին տարածանէին մանկո՛ւնքն ըղ-
 հանդերձս . և անդադար ձայնիւ օրհնէ-
 ին օրհնեալ եկեալ անուամբ տեանն :
 Ո՞տս ի՛ ծառոց բերեալ մատուցանէին
 աստուածորդւոյն ան ճանապարհուն . և
 ան : Ի՛ծերոց բըղխեալ օրհնութիւն և
 ի տղայոց փառաբանութիւն . և անդա՛ :

Կանոն Սեփ Սրկո-Հաբակի :

Ա՛նէն ի հօրէ՛ ծընեալ որդի յա-
 նէից գոյացոյց զեղեալքս զերկնա-
 յին և զերկրաւորս հութիւն . արարածք
 ամենայն տուք փառս արարչին յաւիտե-
 նից : Պատկեր աներեւոյթ փառացին հօր
 ի պատկեր բարերարութեան իւրոյ , ան-
 ըար ըզմարդկային բնութիւնս . արա-
 րածք ամե՛ : Ի՛ցոս ի հօրէ՛ լուսոյ ծա-
 զեալ լուսափայլ զարդարեաց զաշտմ .
 ի շրախտին եղեալ անմահ տընկոցն երկ-

Խն
 օրհ
 բձ

բազորձ . անբաձք ամենայն :

✱

Եկայք որդիք մարդկան այսօր ողբա-
ցուք ըզհօրն ըզվրտանդ . որ մերկայաւ
մեղօք ըզվառս արարելն . և զգեցաւ ըզ-
թրղէնւոյն ծածկոյթ փոխանակ անձառ-
լուսոյն : Սոփեցէք զորդիւն աստուծոյ այ-
սօր ցընծութեամբ որդիք աղաւայ . որ
էկն ՚ի խընդիւր եղծեալ պատկերին . և
գրտեալ նորոգեց ՚ի վառս անաջին պատ-
մո՛ւնանիւն : Սո՛ր նորոգող բնութեան
մերոյ յիսուս . որ ՚ի խորհուրդ հրնովթե
մարդոյն զանպիտուն այսօր չորացուցէր
զթրղէնին . և ըզմէզ ի հնացեալ մեղաց
նորոգեալ ի կեանս անմահ :

հրց

Ա՛ր արարիչդ ես յաւիտենից . և ըս-
տեղծեր զարարածս ամենայն յոջնիւն . ըզ-
բէզ օրհնեմք աստուած հարցըն մերոց :
Ա՛ր թագաւորդ ես թագաւորաց . և շնոր-
հէս բանաւոր կենդանի մարդ ՚ի հողոյ .
ըզ : Ա՛ր անպակէնդ ես մոլորեւոց . և խնա-
մես զյուսացեալսն ՚ի բէզ քո տեսչու-
թեամբդ . ըզբէզ : Ս՛ղտեր օրհնեցէք
ե՛ւր բարձր արարէք ըզնա՛ յաւիտեան :

դ

() ԲՆԻՅԵՆ. Օ Թագաւորն և զմատու-
անն որնքմա միայնոյ վայելէ օրհնութիւն.
Ե՛րբ : () ԲՆԻՅԵՆ. Օ Ի ծանոմ յայ մեզ
սքանչելի՛ խորհուրդ սուրբ երրորդու-
թեանն և միատուածութեան քրիստոս.
Ե՛րբ քարճը :

Առ ամենեւեմն գրթած քրիստոս Թա-
գաւոր խաղաղութեան. Ըզքե՛ղ անշ-
էմք միայն մարդասէր : Արու՛մ այսօր
փախադեալ ցանկացր հոգւով և մարմ-
նով. մայր որդւովք իւրովք խնդրէր Ըզ
քարճագոյն Ըզ փառս յերկրին կենդա-
նեաց : Տու՛ող Ըզ կեանս անմահ առ քեզ
աղալակեմք և միաբան հայցեմք. շնոր-
հեան և մեզ տէր կալ ի յաճմէ քումմէ :

Ըզքե՛ղ օրհնեմք որ բաշխողդ ես բա-
րութեանց և հայցեմք որպէս ի մարդա-
սիրէ. Ընդ մօր քո ընտրելոցն զի մանալի
անշաւոյն : Օ Ի դու ես տէր յորմէ հայ-
ցէր մայրն հաւատով հաւդերձ որդ-
ւովք սրբեցելովք Ընդ անմէ քո զփառս
և յահեկէ. Ընդ որս և մէք անաշեմք զի
դասեացես Ընդ սուրբքս քո : Այլ դու

որ

տէր

բարձրեալ փրօկիչ որ վասն մեր խոհար-
հեցար . անթանի արա ըզ մեզ ըմբել ըզ
բաժանի պատուիրանի կենաց քոյ տէր .
որով կացցուք յաջմէ քու մէջ ՚ի հանդեր
ձեալ քով գործատեանն :

մնկ

Յէք զանունըն տեառն : Ա՛հ քով լինու-
իա , ալե՛ք ընդ իա , ա՛հ քով լինուիա :
Ա՛յսօր ընդ զօրս երկնից համաձայնեալ .
միաբանական ձայնիւ ե՛րգե՞մք անե՛ ընդ
անձն լէ : Ա՛յ ընդաւորքս ընդ երկնային
սրն , հոգեղէնքս ընդ հրեղէն փայլան . միա-
բանա՛ :

հմբ

Ա՛յ յանէից գոյացուցեր զքե՛զ զարա-
րածս ՚ի սկըզբանէ՛ . ՚ի պատկեր ստորուա-
ծութեան քո ստեղծեր մարդ ՚ի հողոյ ,
ժառանգել նըմա զանպատում ըզկեան-
սրն : Ա՛սկ պատրանօք բանասրկուին ՚ի
գրախտէն արտաքս անկեալ . ՚ի յաւէժ
կենդանութեանըն մահառիթ պըտողով
մեռեալ . մերկացաւ ըզփառս անըստուեր
ընտոյն : Ա՛յլ զո՛ւ փրօկիչ բարեբաթ որ
մարմնացար ՚ի սուրբ կուսէն , ե՛ հեղմամբ
արեանրդ քո բարձե՛ր զյանցանս նախա-

տեղծին • փրկելով ըզմէզ յանձնից նո-
րա: Մը ըստպարտեաց նախահօրն յանձն
անին յօժարութեամբ ընդէլ զբանժանկ
չարչարանաց ընդքէզ որդիքն զբեռէ՛յ:
շնորհեա մեզ ահր ըզբաժան քո փրկու-
թեան: Ի՛մբւսանդամ քս գանձատեանն
յորժամ գաս դատել զերկիր ընդ նոսին
դանաւորեա ըզմէզ ՚ի փառս յաջակող-
մանն • որով հանցուքքեզ զօրհնութիւն
յանձնպառ յաւիտենին:

Աստուծոյ Սէտ Երեւաբայ:

Ի՛նչպէս անհաւանքն պատրաստել
իւր լապտերանց լին ընդանա՞ջ երկ-
նանոր փե՛սային վառեա՞լ լապտերօք:
Ի՛նչ յիմարաց անհաւանքն ունայնացեալք
ի՛ յիւրօյն • անպատրաստ գը՛տա՞ն զանձն-
տեան փե՛սային շե՛ջեա՞լ լապտերօք:
Ա՛յսն որոյ և մեք պատրաստեցուք իւր
հոգե՛որ • զի՛ մըտցուք ՚ի յանապատ-
անմահ փե՛սային վառեա՞լ լապտերօք:

Լսէ
օրհ
բէ

Յորժամ յերկնից փառւէք զանքը
 ընտոս նըստիս յաթո՞ղ զանո՞ղական . և
 բաժանե՛ս զազգս անե՛նա՞յն . յանձնող
 մանրն քո՛ւմ զանեա ըզմե՞զ ընդ օղեանցն :
 Յորժամ զզանդանդ պա՛տու իրանին պան
 հանջեացէ՛ս ի՛ծանայիցն . ընդ երկնա՛շահ
 քանքարա՞յն . արժանացո ըզմե՞զ քո՞ն
 ո՛ւրախութեա՞ն քո յերկնես : Յորժամ
 կո՛չէ՛ս ը՞զ հրա՛ւիրեալսն ի՛սկըզբանէ՛
 ա՛շխարհի ժառանգէ՛լ ըզպատրա՛ստեա՞յն .
 շնորհեա՛ մեզ ընդ նոսին զե՛րջացութի՞ւն
 քո քրիստոս :

հըց
բձ

Ո՛ր սքանչե՛լիդ ես ՚ի բարձուերս տէր
 և ահաւո՛ր ՚ի մէջ երկրի՛ անուան քո՞ն .
 օրհնեա՛լ ես անտուած հարցչն մե
 ըոց : Ո՛ր զհաւատացեալսն ՚ի քե՛զ պահ
 եա՛լ և ըզհարսն պատժեա՛լ . զորժակ
 ցօք ջո՞ղք սո՛ւղմամբ յանդո՛ւնդ . օրհ
 նեալ : Ո՛ր հաստատեցեր աղգի մարդ
 կան հրո՛վ փորձի՛լ ՚ի յերկրորդութեն .
 պահեա անա՛րատ ըզքո փրկեալքս . օրհ
 նեալ :

Գ

Ի՞շտէր օրհնեցէ՛ք ե՞տ Բարձր արա՛

րէք ըզնա՛յ յաւիտեան: Օ՛րհնեցէք Օ՛թա
գաւո՛րըն յաւիտեանից քրի՛ստոս որ է՛կն և
փրկեանց զամենայն անարձա՛ւե՛ւ Բարձ
ր: Օ՛րհնեցէք Ո՛ր արար գա՛լստեամբն
ի՛ւրով զեղբիւթիւն որդւոց մարդկան .
ե՛ւ Ե՛ւ Ո՛ր անարձք պատուանք ՚ի
հրէշտանց զերծեանք ՚ի խաւարէ՛ ան
ընյոն ե՛ւ Բարձր:

Սկիւնս իմ: Սաղաւո՛ր փառաց քեզ
սպանե՛սցուք պատրաստեանք անթնու
թեամբ . ընդ անաջէ՛ւ որ գաւս ՚ի դատել
զերկիւր: Ենա՛ղօտ վառեալ լնպտե՛րըք
հաւատոյ ընդ դաւա խնամո՞ւն կուսա
նացըն մի՛տանել ՚ի յունագաստ ընդ երկ
նաւոր փե՛սային Փո՛ւթանցո՛ւք կանխեանք
յանա՛նք քան ըզձայն աստուածային բար
բաւոյն . զե՛ մի՛ մնացուք անրա՛քս ըստ
շեջման հի՛նդ կուսանանցն:

Ո՛ր նրստիս ՚ի քրօքէս աստուած բա
նդ . այսօր վա՛րն մեր խոնարհութեամբ
նրստար ՚ի լեւինըն ձիթենեանց . Օ՛րհնեք
ըզքե՛զ անգա՛ղար երգով: Ո՛ր հա՛մա
գոյդ էս խորհրդոցըդ հայրենի . աշա

ողբ

անբ

կերտաց քոց ծանուցէր ըզխորհուրդ քո
 գալստեանդ . օրհնէմք ըզ : Ա՛ր ամենայնց
 ես անարիչ և ըստեղծիչ կենդանութե .
 այսօր ըզծածկեալ խորհուրդ երրորդու
 թեանըդ յայտնեցեր եկեղեցւոյ սըբբոյ
 քոյ . օրհնէմք ըզ :

ՅԵԿ
 ԳՃ

Ա՛հաւոր ես . թագաւոր քրօթեան
 ձայնի՛ւ օրհնեալ . ի յերկի՛նս ի յերկրի
 և յամենայն ժամանակի՛ : Ա՛հաւոր ես
 թագաւոր որ նորոգես զքո զարարածս .
 հաստատեալի հաւատոս ի գիտութի ճշ
 մարտութեան : Ա՛հաւոր ես ըզ մեզ քը
 ըխտոս ի մի՛ւսանգամ քո գալստեանն .
 յորժամ ծագիս ի յերկնից և նորոգես .
 զքո զարարածս :

ՀԱՐ
 ԲՃ

Շնորհեա՛ մեզ տէր անթնո՛ւթիւն
 ընդ՝ ի մաստո՛ւն կուսանացն . և զհոգւոյ
 մերոց լապտե՛րըս պայծա՛ռացո՛ : Ի՛րկըն
 չիմք ՚ի քէն տէր զարհուրեալք ի պատաս
 խանոյն . զամէնն ասելով եթէ ոչ գի
 տեմ ըզձեզ : Յորժամ գա՛ս փառօք հօր
 դատել ըզտիեզէրս ամենայն . շնորհեա՛ և
 մեզ տէրկա՛լ ՚ի յաջմէ քու՛մէ : Բանցի՛

մեղ զսուսն ողորմեալ թեան երկնաւոր փե-
սային . և մըտցնէք ՚ի յառադասա ընդ ՚ի
մատառն կուսանան : Քանանեացուք ընդ
անանջ փեսային և մըտցնէք ՚ի յառա-
գաստ նորա . զի մի մատցնէք անտաքս
որպէս զյիմար կուսանան : Պայծառացին
լապտէրք հոգւոց մերոց . և բազմեցնու-
ցէս ըզմեղ ընդ հրակերեանսն ՚ի կոչումն
անբայութեանն երկնից :

Կանոն Մեծ Չորեքշաբթի :

ՈՐ յաթո՞ւ փառաց բազմեալ ընդ հօր
անբախրդէնակից բանդ . այսօր բազ-
միւ ընդ հոգեղէնարն յանձն անուեր . օրհ-
նէ մի զեկեալդ ՚ի վըրկութիւն անշխար-
հի : ՈՐ անձառ աստուածութեամբդ օ-
ծեալ զքո՞ ծառայական կերպ . այսօր հա-
ռեցար օծանիլ եւղով ՚ի մեղաւորաց .
օրհնէ մի : ՈՐ կենարար թաղման քո՞
գուշակ զիւլղոյն ծանոցեր զօժնումն .
այսօր յո՞ւղային յայտնեցաւ խորհուրդ

խէ
օրհ
դձ

արծաթ սիրութեան . օրհնէ՛ք :

✠

Ա՛ր խորհրդեա՛կ մը է՛նդ հօ՛ր և հոգ-
ւոյն անո՛ր ՚ի պատկեր ի՛ւր ըզմարդն ա-
ռաջի՛ն . այսօր օրդի՛ք մարդկան ժողովեալ
խորհին մատնել ՚ի մահ զօրդի՛ն անտու-
ծոյ : Ենդ ա՛յժ սիրոյն աշակերտ փոխա՛-
նակեաց զանե՛լութի՛ւն առ վարդապե-
տին . մատնել լճ՛վ քահանայիցն ընդ երե-
սո՛ւն անծաթոյ : Ա՛ր զամենա՛ծյն անօրի-
նաբար կանա՛ւ յաճանուե՛ր փրկի՛չ ընդ
մեղաւորացս . վասն անձա՛ռ խոնարհու-
թեանդ քո՛ և մեզ սղորմեաց :

—
հրց

Ա՛ր խորհրդոց ես տէ՛ր աստուած ան-
մահ . զծա՛ծկեալ խորհու՛րդ չարին անպա-
կանեալ վանեա՛մ . ըզքե՛զ օրհնե՛մք անտ-
ուած հարցուն մերոց : Ա՛ր ըզնախնւոյն ար-
քահանա զհանդէս խորանդոյնքս ծանդ-
ցե՛ր անետեօք որդւոյն պատուեալ . ըզ-
քե՛զ օրհն : Ա՛ր շնորհես ծա՛ծկելոց յայտ-
նիդո՛ւ . յու՛րան արծաթոյ զանհասանե՛-
լիդ մատնե՛ր . ըզքե՛զ : Մզա՛ն օրհնեցե՛ք
ե՛ւ Բարձր արարե՛ք ըղնա՛ յաւիտեա՛ն :
Օ քնակեալն ՚ի վերին զօրսն ծա՛ծկա՛-

—
Գ

պէս խորհուրդ քահանայքն հոշոնեալ
վաճառէին զստուած և՛ բարձր : Ո՛ր
վարն մէր համբերեաց բանասրկութիւն .
կանաւ վաճառի՝ աստուած բանն . և՛

բա՛ ճր :

Ո՛րքէն խորհեցան ի չարութի՛ն՝ աստ
ուած յաւիտենից . որ բանիւ զարարածս
խորհրդով հիմեցուցեր : Ո՛րքէզ որ ա
բարի՛չդ ես մեծութե՛ն արծաթոյ վաճա
ռէին . յանձնառէր զամենայն հանբերե
լով վաճառէր : Ո՛րքէզ որ թաղաւոր թա
գաւորաց ի ծառայէ դատապարտեալ զի
ըղմէզ փրկեացես ի յանկժիցն անտոնոյ :

Ո՛րք եկեալ կանաւ փրկիլն ան ի
մատնիլ յանօրէն ժողովրդէն . վասն
փրկութեան հէ՛թանոսաց : Ո՛րք մատնի
բանն ՚ի բանաւոր հօտէ . և յառաջնոց
դատապարտի յանօրինաց ժողովրդէն .
վասն : Ո՛րք հոգն ըզ տէրրն դատապար
տէ . և արծաթոյ վաճառի՛ն արարիչն ան
բարածոց . վասն :

Ո՛րք ըստնէլիք այսօր տեսանէ՛մք
յաշխարհի՛ն իմէջ հոգեղինաց . արարածք

որ

տէր

մէկ

հմբ

անարգին սպանութե խորհին զխորհուրդ:
 Որ բանիւն իւրով զերկինս եւ զերկերս
 հաստատեաց յոչնչէ գոյացուցեալ. վա-
 ճառի՞ն անօր զիւրադին ընդ երեսո՞ւն
 անծաթոյ: Ո՛վ, յո՞ւղաս անտանուելի՞
 երկնաւոր վարդապետի՞ն սպանութեան
 խորհի՞ զխորհուրդ. մատնելով անօրինաց
 զի՛ խաչեացի ՚ի մէջ երկրի:

Կահու Մեծի Հիգլաբալի:

—
 Եր
 օրհ
 դձ
 —

Վերանգնողն երկնից մըշտընջեաւոր
 հօր ո՞րդին. ներգործեալ իմո՞վս ՚ի
 վեր քան ըզհրաշս. ծառայի՛ տուալ ըշ
 կերպ անկողնապետի անտուածութեանը:
 Բանի՛ն զմարբեցեացն ջրով զնալս լուա-
 նայր. զի՛ զսոհարհուութիւն ՚ի նոսա՞ տը
 պաւնրեացէ. երրորդութեանըն գո՞ւ օ.
 Թե՛վան: Բաշխէ՛ զմարմին իւր եւ զար-
 իւն. նո՞ւր ուխտ անուանեալ. եւ յի՛
 շատակ կամաւոր մահուանն. մերձեցե-
 լոցս ՚ի նա՞ սրբորութեանը:

* Երբեք ընտոյ եւ ճառանգայթ անշե-
 փօ.

Զանե՛լի՛ն լոյս • որ լուսնա՛ն^ն լ յանձն ան-
 ուե՛ր զոտս աշակերտա՛նցն • մանքեա՛ն 'ի
 մէջ ըզ մէզ խաւա՛րին խորհրդոյն և
 լուսանա՛րեա՛ն զմեզ : Ա՛ր մարմնով և ա-
 րեանք քո ցուցե՛ր ըզթո՛ղութիւն մե՛
 ղաց • որ մի՛ն շտ պատարա՛դին 'ի մեզ
 անծախսապէ՛ծս մանքեա՛ն : Ա՛ր բա՛նիչ զայս
 նոր ուխտ ցուցե՛ր յետ առաջնոյ քոյ •
 մահացե՛լս^ն ցս 'ի ճաշակմանէ նախա-
 հօ՛ծին մանք :

Ա՛ր էադ 'ի յերկինս և 'ի վերայ երկրի • ✠
 այսօր յանձն առե՛ր լուսնա՛լ զոտս ա-
 շակերտացն • և զի՛ս լուա քրիստոս 'ի մե-
 ղաց խնց : Ա՛ր բարեբանիս յիմանալի՛ զը-
 ւարթնոցն • հաճեցա՛ր մարմնով պատարա-
 դիլ • արա և զի՛ս արժանի աստուածա-
 յին շնորհի՛դ : Ա՛րոյ անոռ քե՛րօքէ 'ի
 վերնաստուերն բազմեցա՛ր • կենարա՛ր բա-
 ժակա՛ւդ զմե՛զ վրդեցե՛ր • վրդեա և
 զի՛ս յաւիտենից 'ի հրոյն :

Բը՛խտոս աստուած որ վաղէն մեր խ-
 նարհեցա՛ր 'ի կտմաւոր չարչա՛րանս • լո՛-
 ւացե՛ր զոտս աշակերտացն այսօր 'ի մ'բ

վերնատունն . անշնչեմք վրդկի՞նչ ո՞ղմ^ր Ե.
 մեա : Ո՞ր կանգնեցեր սեղանն խորհրդոյն և
 արբուցեր յանմահական բաժակէն սըր-
 բոց քոյ առաքելոցն այսօր 'ի սո՛ւրբ
 վերնատանն . անշնչեմք : Սո՞քրեա՛ն ըզ միտս
 և՛ զխորհուրդս . զի և մէք հաղորդեցուք
 սըրբութեամբ ընդ սրբբոց քոյ առաքելոց
 այսօր 'ի սո՛ւրբ :

✠ Ո՞ր վասն մո՞ր յերկրի՛ երևեալ , զա-
 մենայնն կատարեցե՛ր ըստ օրինացն .
 ա՛յսօր կատարու՛մն ստուէրական տօ՛ւ-
 նիցն . ո՞րդի՛՜ս աստուծոյ ո՞ղմ^ր բմեա՛ն :
 Սո՞րդ ճիշմարիտ և զա՛ռն անհրատ . ո՞ր
 դատապարտեցեր ըզմե՛ղս ի՛ մարմնի .
 ա՛յսօր խոնարհեցար 'ի բուանալ զոտս ա-
 մշակերտացն . ո՞րդի՛՜ս աստուծոյ ողմ^ր :
 Բան հօր և քահանայապե՛տ ճիշմարիտ .
 ո՞ր զաշխարհակեցոյց ըզմարմն և զար-
 իւնդ . քո բաշխեցե՛ր յառաքեալսն . ա՛յ
 սօր հաղորդին հոգեղէնքս աստուածա-
 յի՛սն խորհրդուոյդ . ո՞րդի՛՜ս :

✠ Եւրմէ սարսեա՛լ սեբօբէքն ո՛չ եշ-
 խէ՛րն նայի՛լ . ա՛յսօր ի ծառայի՛ կեր-

պարանա եղեալ նախայսուի տեան բանն .
 օրհնեցէք ըզնա՝ հոգեւոր երգով : Ար
 զըստուերակերպն այսօր ճշմարտապէս
 կատարեաց . լուանալով զոսա աշա
 կերտացն ՚ի պատրանա՛ց Թըշնամուն .
 օրհն : Այսօր վերընտին նորոգեցա՛ք ՚ի յա
 նիծից նախա՛հօրն . ճաշակելով զը
 մարմին և զարի՛ւն որդւո՛յն ամսո՛ւճոյ .
 օրհն :

Այսդ ՚ի հայրական ծոցոյ ծագեալ
 հաղածելով զխաւար մեղաց . կենարարդ
 յայտնեցեր այսօր զնորհուրդ ընտեալ
 քո աշակերտացն . օրհնեալ եկեալդ ՚ի
 փրկիչութիւն մեզ անստուած հաճոյն մե
 լոց : Օ՛հր օրհնեն զանք ընտեղէնք .
 զոսա տաժանեալըս լուացեր զանիծիցն
 մերկացեալ ՚ի մէջ ծածկոյթ ըզգեստ
 ծառայի սկածար . օրհնեալ : Անպա
 կանութե՛ն՝ աղբիւր զկենդանարարդ բաշ
 խեցեր զմարմինըդ քո . նորոգելով զմա
 հացեալսն յանցանօք ՚ի պատրանա՛ց Թըշ
 նամուն . օրհն : Ե՛ցէք ճառագայթ փա
 ռաց հօր և պատկեր բարերարութեան .

հրց
բձ

դ

որ ըզգեցանն այսօր ըզգեստ ծանայա-
կանն կերպի՝ Ըզնա ամենայն ազինք օրհ-
նեցէք հոգեւոր երգով : Որ անձառ խո-
նարհութեամբ ՚ի մաքրութեն ասից անշա-
կերտացն . ըզմարդկային ազգի գընացս
ուղղեաց ՚ի յերկինս . Ըզ : Ո՛ր բաշխ-
մամբ կենդանաւորս խորհրդոյ անաշա-
կան ճաշակմամբն . հրաւիրեաց ըզմեզ
յերկինց արքայութիւն . Ըզ :

—
ը
գ.ձ
—

Ըզկողմ ըզլոյս ո՛րպէս զօթոց . այսօր
անձառ խոնարհութեամբ ՚ի վերնաստուերն
խորհրդոյ ըզգեստ ծանայի ըսկածանիւ
յանձն աւեր . օրհնե՛մք զէկեալս ՚ի կա-
մաւոր չարչարանս : Ո՛րով երկըրպագեն
դասք հրէշտակաց խոնարհեցա՛ր ՚ի լո-
ւանալ զոտքս հողեղէնս . բըժըշկել
սոքօք ըզգարշապա՛րս նախահօրն . բը-
ժըշկեա՛մք զհոգւոյ խնց զհիւանդո՛ւնս .
Ո՛ր ՚ի խորհուրդս վերկականս եկե՛ղեց
ւոյ բաշխեցեր աշակերտացն զմարմնո՛ր
քո . նորոգելով ըզմահացեալսն ՚ի ճա-
շակմանէ . հաղորդս այսմ ընկալ ըզմեզ
միայն մարդասէր :

Ար անակի՛ցքն յէ՛ռ-թեանդ ե՛ս անտո՛ղ տէ՛ր
 ւած . այսօր զգեցա՛ր զգեա՛տ հոգեդէ՛ն
 ծառայի՛ ծածկելով զմե՛րկու-թի՛ւն նա՛-
 խահօրն . օրհնեա՛լ եկեա՛ղք ի փրկու-թի՛ւն
 անգլի՛ մարդկան : Ար վերօրհնե՛լս ՚ի հրե-
 շէ՛ն քերօրհնից . այսօր եկի՛ր կամաւ ի
 վե՛րնատունն խորհրդոյ . լուացե՛ր զանա-
 կերտան յօրինա՛կ վանն մեր . օրհնեա՛լ ե-
 կեա՛ղք : Ար յաթո՛ռ փառաց նախի՛ս ընդ
 հօր . այսօր բազմի՛լ ընդ անշակերտան յան-
 ճրն աներ . բաշխելով զմարմնն և զմը-
 իւն քո սուրբ . օրհն :

Ա՛յսօր կանգնեցաւ անաղան միտառ : Գնի
 Թեան ՚ի Թո՛ղու-թիւն մեղաց մերոց : Ա՛յ
 սօր տէ՛րն մեր լուանայր զո՛տ աշակեր-
 տացրն և պատուիրէ՛ր զայս անելով : Սի՛
 ոք ի՛ ձէնդ եղբարք մատնելոց է զե՛ս ՚ի
 մահ և սրտի՛ յանշակերտացդ : Ա՛յն լու-
 եա՛լ պետրոսի՛ անկարկէ՛ր ան յովհան-
 նէ՛ս հարցանել Թէ՛ ո՞վ եցէ՛ : Բանն՝ զո՛ր
 անաց յիսո՛ւս : արտմեցոյց զե՛ւր զանա-
 կերտան և խառնեցան աննե՛րեան :

ԽԹ
ՕՐՏ
ԴՃ

Այսօր 'ի կատարեալմէն աստուածային
ընթերեաց նոր ուխտի ճշմարտու-
թեան քո . ի վերնաժողովն խորհրդոյ տա-
րամերժեալ յո՛ւշանս ի հօտէն փոքո՛ւ .
ո՛ւստի՛ և դո՛ւ գտնն աստուծոյ զիմեալ
կամալ 'ի մահ խաչին առ ի բանանլ ըզ-
մե՛ղս աշխարհի . վասն որո՞յ խնայեա 'ի
մե՛ղ քրիստոս կամաւո՛ր քո չարչարանօք :
Այսօր որ 'ի հրեշէ՛ն զօրաց երկնից միշտ
փաւարանեալ երկրպագիս բանդ . աշո-
թէի՛ր առ հայր մարմնով ընկալեալ ընդ
հօր զքո՛ վասն իմ՝ զպաշտանս . ո՛ւստի՛
կամալ կրե՛լով զերկիւղ ի հրեշտակաց
զօրանայիր զօրացուցիչ երկնաւորաց և՛
երկրաւորաց . վասն որո՞յ : Այսօր յառա՛ջ
նշանակեալ հրամանն քո կատարելու յա-
շակերտաց դանն . քանզի զհո՛վիւղ քո՞ջ
հարեալ ցրուեցաւ հօտն ըստ մարգա-
րէի՛ն . որ և՛ կապեցար անկապելի՛դ ի
յաննայէ՛ւ 'ի կայիափայ դատապարտեալ
ի ծառայէ՛լ անպատկեցար և նախատանաց

Թո՛ւք կէրպարանդ հօր ընկալար . վասն :
 Այսօր զվէ՛մն հաւատոյ շարժեալ փոր-
 ձողի՛ն խաբէութեան մարտ . առ ի՛ . քէն
 Թողացուցեալ զմարդկայի՛ն տկարութի՛ս
 յանդիմանելով . և՛ առ յոյս դարձի՛ մե-
 շա՛ւորաց ո՛ր դառնապէ՛ս արտասուելովն
 ընկալա՛ւ ՚ի քէն երթի՛ք հարցմամբ սիրոյն
 զերթի՛ց ուրացութեանցն զբժշկութի՛ւն .
 ընդ նրմի՛ն բժշկեա՛ զմե՛զ քրիստոս և
 շնորհեա՛ մեզ արտասո՛ւ ևս անպաշխարու-
 Թեան :

Այսօր զոր երկնայի՛ն լուսեղինացն ա՛-
 ճիւ պատուեալ բանդ անտո՛ւած . նը՛սե-
 մացեա՛ւ զապք երբայեցւոցն , զի մանա՛-
 լի՛ լոյսդ ՚ի գիշերին ջանի՛ք և սո՛ւսե-
 րօք եկեալ ըմբռնել զանըմբռնելի՛դ .
 վասն ո՛րոյ՛ երկրպագեմք անճա՛ռելի՛ քո
 խոնարհութեանդ : Այսօր զոր սերօ՛րէքն
 ծածկէին զդէմն յաճէ փառաց անտուա՛-
 ծութեանդ . ի՛սկ կորստեա՛ն ո՞րդին յո՛ւ-
 դաս , ի՛ համբոյր մերձեալ նէ՛նդուք
 նշանակ և՛ անիթ մա՛հու ա՛նմահիդ . վա-
 սըն : Այսօր ընդ գերանգոյն տնօրէնու-

Թիւնդ քո որդի անտուճոյ հոյք ան-
մարմնոցն հաբոճէն սեռիցն, պահոճեալ
զարմանային տեսանելով զանտեսանե-
լիդ մատնեալ կամաւ ի ձեռս մեղաւո-
րաց • վասն : Այսօր բարեկամք և մերձա-
ւորքք քո հեռի եղէն ի քէն քրիստոս •
ժտարացան և եղբայրք քո • և ցոլք
դէբք պաշարեցին որք ՚ի դպրաց և ՚ի փա-
րիսեցւոց • և շուրջ եղէն շունք բազումք
զին ունորք պիղատոսի և հերովդէի • վա-
սն որոյ :

բձ
օրհ

Արծաթսիրութեամբն մոլեալ յո՛ւ-
դա • զիւր զմեծ զվարդապետն ընդ
երեսոճէն արծաթոյ հրէիցն մատնէր :
Թնդ որում ես համբուրեցից ասէ ըզ-
նա կալարոճք • ով համբոյր նենգութեան
նըշան և անիթ մահո՛ւ : Սեբկացաւ յին-
քէնէ զստուանծային սուրբ հոգին • և
բզբեցաւ ըզսամանայ որպէ՛ս հանդերձ
արհաւ զիւրեան :

✱

Իգիշերին յորում մատնիւր փըր-
կիջոն մեր ՚ի մահ խաչին ել ՚ի լեւոքն
ձիթենեաց • աղօթելով զայս ասէր հայր

անցո՞յ յի՛նէն զբաժանկա՛յ Վսկանօրէն աշա-
կերտին թո՛ղեալ ըզգու-թ սիրոյ նորա՛.
Ե փո-թայր առ քանճանայսն սահէ՛ր ինձ
զինչ կանխե տալ զե՛ մանունցն ըզլար-
դասեան: Սո՛ղովեալ հըրէ՛ եցըն կըշտե-
ցին անծաթ բաղնւմ՝ անեալ տանա՛ն
առ պի՛ղատոս առէն ի խաչ հան ՚ի խաչ
զե հայհոյնչ է՛ օրինաց:

Ի՛ջէր յե՛րկնից անըսկի՛ զբն որդի. ի հո-
ղէղէն ՚ի բնութենէ՛ մարդկան զջարչարա-
նքս յանձն առեր, օրհնեմք բղքե՛ղ ո՞ր
եկ՛ ըյառաջ քան զամենայն յաւիտեա՛ն:
Որ անայցեր բանի՛ւ ընկն ամենայն երկրի.
Ի յե՛րկրի յատենի՛ կացեալ տեսանէ՛ին
արարածք, օրհն: Նորմէ՛ դո՛ղան զուար-
թունք երկնից. այսօր եկիր կանմա՛լ ՚ի
խաչ գեղարդեամբքն խոցեցա՛ր. օրհն:
Բզտէր օրհնեցեք բարձր անարե՛ք յաւի-
տեան: Ի՛ւ զինանորդն գեղարդեամբքն
յարձակեալ խոցեա՛ր ց զկո՛ղ կենարա-
րին. բարձր անարա՛: Սուտի աղբի՛ւր կեն-
գանա՛րար բղխեալ, ըն՛ւա ից զտի՛-
եզերս ՚ի մեղաց. բարձր անարա՛

հոց
գձ

—
գ

ողը

Եկեալ 'ի փրկութիւն անգի մարդ-
կան . ի ծառայէ՛ յանձն անոն՝ մատենի
ի դատաստան . համբերելով վասն ըզ-
մեջ կեցոյցանէ՛լ : Մանեալ պիղատո-
սի՝ րդէս մահապարտ . ի յանայէ՛ և 'ի
կայի՛ախայ դատապարտեալ . համբերել :
Կացեալ 'ի յատենի՛ երկրորդ աշամ .
վասն առաջինն անշամայ պարտեացըն
Թողութեան . համբերել :

տէր

Ո՛վ սքանչելի՞ և տեսի՛լ ահաւոր . զա-
րարեցն երկնի՛ և երկրի՛ անյօժ տեսաք
ի խաչին : Տեսեալ ըզտէ՛րն 'ի խաչին
խաւարեցաւ արեգանին . և վարագոյր տա-
ճարին ցելոյր վերոստ մինչ 'ի վայր :
Լ'անդաբար խաչեցաւ տէ՛րն 'ի մէջ 'ի
յանօրինաց . զի ըցցի՛ գիրն ո՛ր ասէ՛ Թե-
լնդ անօրէնորն համարեցաւ :

ՅԼԻ

բձ

Ո՛ր Թագաւորդ ես Թագաւորաց քմ՛
'ի ծառայէ՛ դատապարտեալ . համբերելով
վասն մեր . երկայնամիտ տէ՛ր քեզ
փառք : Ո՛ր պատուական խաչեւորդ քո
բրիստոս և սո՛ւրբ արեանդ քո հեղմամբ ,
կեցոյցանէ՛լ զմե՛ջ կամեցար . երկայնամիտ

տէ՛ր: Ա՛ր մա՛րդասիւրապէ՛ս վա՛սն ամե-
նեցո՛ւն ամե՛նայնի՛ համբերեցե՛ր . և ՚ի
մահո՛ւ ըզմա՛հ կոխեցե՛ր . երկայնամիտ
տէ՛ր քեզ վա՛ռք:

Ե՛կա՛մ յԵ հա՛ւանտանցեալք ե՛րկրպա-
գեցո՛ւք սո՛ւրբ ե՛րրորդո՛ւթեան . ը՛յսն
ո՛ր ընդ հօր է՛ յէ՛րոթեան . ՚ի քա՛հանա-
յի՛ց զա՛տանպարտեալ եկեա՛լ ի՛խա՞ջ
ե՛լա նե՛լ . անմա՛րձա՛հ թա՛ղաւորն :
Օ՛ղբ երկի՛նք ո՞չ բա՛ւելի՛ն տանիլ .
զի՛ն յապա՛տուհասի՛ն ո՛ւսոյ՛լ բարձեալ
և եկեա՛լ ի տե՛ղի՛ կառա՛մմա՞ն ի՛խա՞ջ
ե՛լանե՛լ : անմա՛րձա՛հ թա՛: Հի՛ացեալ
պե՛տո՛ւթեա՛նց երկնի՛ց . ընդ թա՛ղու՛մն
տեառն ի՛նոր գե՛րեզմա՛նի . քանզի՛ ի՛նչ
ո՛ր անմա՛հն է՛ յէ՛րոթեան . վա՛սն արա-
րածոց՝ փըրկո՛ւթեան ըզմա՛հս ճա՛շակ
եաց . անմա՛րձա՛հ:

Տմբ
գկ
ստ

Երբ որ Երեսնի Տաղոյ Կաթողիկոսի Կաթող
Գրեգորիոս Բեկի Կաթողիկոս Գրեգորիոս Կաթողիկոս

Տ
Գ

Եւ յոր անձնու լուսոյն ծագումն
ի փրկողութեան մեր կատարումն խոնար
հի ի վերնատունն Բատուկեան տօնից
լընդամենաւ քան զընթրիւնն խորհրդոյ
սկիածաւ զէնջան արկողն լուսոյ . և ջուր
աւեալ ծանայարար զնորս լուսնայր
զանկերոսացն : Բանին հօր փառաց լուսոյ
պետրոս մերձիւ յոտս ոչ ներհր . այնքմ
ձեռաց ուրոյ են գործք երկնից երկինք և
երկրաւորք . ուրով կուրաց աչք բացան
խուլք և համարք արձակեցան . որ վերա
ծեաց զինքն ի ծովէն սաստեաց արեացն
և լուսեցին : Վըլսոյն ընտրեալ հօտին
իոքու սաստեք զխորհուրդն ոչ գիտե
լոյ . որով դառնայր և հնազանդէր զոտո
ւ ըզգլուխ մաքրել մաղթէր . զըլսոյս
առիչէ ինչ պիտոյ լուսողումն ջրոյ զե
լուսեցեալ է . սոիցրդ պէտք են մաքրու
թեան յօղիւ ի գլուխս սըրբութիւն :
Ղապուց իւրոց աշակերտաց զոր նախ

բանիւ վարդապետեաց • այսօր գործով
 ըզձայրագոյն եցոյց յինքեան զխոնար-
 հութիւն • սպասակորեալ հողեղինաց
 այն որ անտէսն է հրեղինաց • տարեալ
 պաշտօն իւր ծառայիցն այն ո՞ր պաշտին
 ՚ի սրօբէլց : Եւ թէ տէրս ասէ էլից և
 վարդապետս բոլորից • զաշակերատացդ և
 զծառայից զոտրս լուացի ի հնոյ ազտից •
 միմեանց և դուք համաբնութեամբ ցու-
 ցէք ըզնոյն խոնարհութիւն • բարձրացե-
 լոյն ՚ի կործանումն և անկեղոյ բնուէնդ
 կանգնումն : Օ՞ր մաքրեցե՞ր յաւանջս
 նին մաքուր ձեռօք զոտրս նոցին • և ու-
 սուցեր խոնարհութեամբ յանթո՞ղ լինիլ
 չա՞ր հըպարտին • և զի՞մ լուս զտիղմն
 միշտ անաչանօք սրբոյ գլինդին • և ըզգը-
 նացս ուղղեալ զոտին խոնարհութեամբ
 ելի՛ւք յերկինս :

(Օրի : Լեւոպոս ըպ Եփեսոս : Եւ մէն ա-
 մէն ասեմ :

Եւ ըզգորէ՞նարն մոխի՛սի զոր խօսեցա՛ն ✠

ւրն իսկնայնի • եկեր ըզգառն օրինակին և
 զբաղարջն ընդ եղեգին • ընդհինն ի նո-
 րա փոխելով զըստուերն ի ընս ճըշմար-
 տելով • փոխան դառին ինքնն գոյով գառն
 անտուծոյ նուիրելով : Ինչ բաղարջն
 հայ անխըմար ետ ըզմարմինն իւր զեւկ-
 նաւոր • ըզկուսածինն անսելնաւոր զա-
 նապական և զհոգեւոր • ընդ ոչխարին ար-
 եան ուխտին ետ մեզ զարինն իւր ուխտ
 կըրկին • և եղեգան դանձաճուհին փոխան
 ըզվարս անտոււածային : Թափաւորն ա-
 ընրածոյ զհացըն կենաց ետ քաղցելոց • և
 ըզբաժանն ուրախարար որք յանդամոյ
 տըրտմեցելոց • այս նոր ուխտ է իմոյ ար-
 եան փոխան հընոյ ուխտին արեանց • զոր
 յիշատակ իմ աննիցեք մինչև եկից ես
 միւսանգամ : Թափաւորն ի քէն հայ-
 ցեմք ընդ ժողովեալ մետապանին • որ զկե-
 նարարընքո մարմին բաշխեալ ետուր
 ընդ բաժակին • շնորհեալ և մեզ տէր ընդ
 նոսին հաղորդ ընել և բուժ սեղանին • կե-
 նաց հացիդ յոր փափագիմք և ընկելոցդ
 ում ծանրաւիմք : Ի յընտրելոց աշակեր-

տաց յո՛ւղաս մեկնեա՛լ ՚ի սուրբ գառանց,
 զբարձող մեղաց գառն անսուծոյ
 մատնէ՛ր ՚ի մահ ընդ արծաթոյ. ի՛ յընթ-
 ըիսն հողե՛որ մերձի ժըպի՛րհն և նեն-
 գաւորն . ուտելով ընդ վարդապետն
 յանախէ զխաբէ՛ութիւն : Դոյսն խօսէ՛ր
 աղերսալի խաւարելոյն վասն դարձի . մի
 ո՞քն ՚ի ձէնջ անէ՛ եղբարք զիս մատնելոց է
 առ ՚ի մահ . պէ՛տոս լուեա՛լ զայն զար-
 հու՛րէր և ակն արկէ՛ր առ յովհաննէս .
 հարցանէ՛լ թէ՛ ո՛վ իցէ գաւաճանող
 վարդապետի՛ն :

() Բի . Լէւորոս ըոր Դ . Սերճեցաւ
 տօն բա :

Ինքնամով սիրոյն յիւր սիրելեաց ըզ ✱
 արքումութիւնն վարատեաց . թացեալ
 պատառ տայ յո՛ւղայի նըշանակեալ զգո՛-
 ղն մատնի՛ջ . զոր առեա՛լ և մերկացան
 յանսոււածայի՛ն հողւոյն շնորհաց . մատ-
 նեցաւ նախաջարիւն ընդ մատնութե՛ վար-

դանդաղեալն : յայնքապէս լուսնն զընկել
 խաւարանէն սրտաքս ելեալ . տէրըն
 յայտնէր լոյս եղելոցն ըզգայթանկելն ի
 գիշերին . պէտքն խօսէր խրախուսելի և
 իրշտամբիւր հաւախօսի . զիւրն յաշխար
 հէ զփոխիլն ասէր և ըզգալուստ հոգ
 ւոյն պատմէր : Անգրոնեան յայնկոյս ձո
 րոյ ի վերնատունն ել խորհրդոյ . եմուտ
 պարտեղ ընդ պարտիցի եմոյժ զաշամ
 յաշին դրախտին . մուծցես և զմեզ տէր
 ընդ նրմն ուստի հանէր նախ զառաջինն
 զի ժառանգել ըզհայրենին անթանաս
 ցուք մեք վերըստին : Հոգայր ըզկրկն
 տըրտմաբար երկւքն եղեալ առանձնա
 բար . փրկել զաշխարհս հոգիս յօթան
 բայց է բուռթիւն մարմնոյս տրկան . ոչ
 ոմն ուժեղ և զօրաւոր և ոմն անզօր վը
 տանգաւոր . ալ մի և նոյն գոյ միաւոր
 կընէր ըզկիրարն կամաւոր : Չայնիւ մաղ
 Թէր աղծթանկան վասն իմ առ հայր եւր
 հական . ծնունդը դնէր խոնարհական որում
 կրօնի ծնունդ աննայն . եթէ փրկել
 մարդկան հնար է սուսնց մահու իմ որ

գրեալն • բաժանի մահուս յինչն անցցէ
 ոչ իմ կա՛նու անլ քոյշ եսցէ : 1) օղեալ
 յերկիւղ քրքտանց հոսման ոլունաձե՛
 կայլակ վիժման • ի զօրանալ հրէշտանկ մեր
 ձեալ զօրինական գիւրն լոցեալ • զի կա՛
 տարեալ էառ զբնո՛ւթի՛ աս ուռածն բան
 զմարդկու՛թեան • պսրտ էր զերկիւղ և
 զտըրտնու՛թիւն յիւրո՛ւմն կրել տնօրէ՛
 նու՛թեան :

Օրհիւ՛նք արտի ըստ Սարկոսի • Եւ անցն 7 1111 3

Նա՛ւապալթ փառանց էին որ ըստ բնո՛ւ
 թեան ըս մարդկային տանգնապեցար ՚ի գի՛
 շերին աղօ՛թեցէր ան հայր յերկինս •
 ծագեա՛ ՚ի մեզ զլսյադ երկնային և փա՛
 բանեա՛ զերկիւղ չարին • մասունք հոգ՛
 ւոց մեր և մարմին յերկիւղ քո սուրբ
 բե՛ւեռեցին : Սե՛րձեալ յուղած որ
 մատնալոց հանդերձ դասո՛ւն փարիսեցւոց •
 անկան նմոն օտորանկեւոցն որք յաւի՛
 տեան չէն կանգնելոց • յո՛ւղստ նենգաւ

ՃԲ

համբռնեւ լուր առիթ մահոյն նրան տա-
 լով • փոխան սիրոյ զնա մանանելով չար ընդ-
 բարւոյ վճարելով : Յայնժամ առ գոթ-
 սիրոյն պէտրոն ըզծաւայլին անուռն մաղ-
 քոս՝ Եհատ սուսերբ զանանջն աջոյ ո՛ր ո՛չ
 լուաւ տեառն իւրոյ • Իսկ տէրն մե՛ր
 արագապէս յուռնկրն մերձեալ բժրչկա-
 պէս • անորջացոյց անտուածապէս զոր ո՛չ
 տեսին կուրացն հանդէս : Ա՛որ հօտի՛ն
 փոքո՛ւ ցըրուեալ քանզի զհոյ՛ւսն քաջ
 հարեալ • պէտրոն միայն զհե՛տ երթեալ
 ՚ի յաճկանէ վիմին շարժեալ • նը՛շանա-
 կեալ հաւըն խօսէր առ ՚ի պէտրոն տէ-
 րն ակնարկէր • զբանն յիշէր դառն ա՛ր-
 տասուէր ի գլո՛րմանէն դարձեալ կանգ-
 նէր : Շնորհեալ վիմի՛ն եկեղեցւոյ զոր
 պահեցէր ՚ի հոսելոյ • Ե՛կ կանգնեցեր ՚ի
 գլո՛րեւոյ վասն սրբախն անտասուելոյ •
 Կանգնեալ և զի՛ս տէր ընդէ՛րմին ՚ի գլոր-
 ւանէ՛ սայթաքողին • տալով աջացս յորդ-
 անտասու և ջո՛ւր նման ծովո՛ւ գրլխոյս :
 Ո՛վ կամաւ զանկապէ՛լին կապեալ ըզ-
 ձե՛ռսն արձակողին • ի յապարանսն տա՛

նէին կայիափայ և՛ աննային . ծանայն զե-
րեան այն ապտակէր յորմէ սրօքէն թե-
ւասքօղէր . թո՛ւք արձակեալ պի՛ղծ բե-
րանով յայն ո՛ր կուրին ընյա ծանգեացթը-
քո՛ղն :

() ԲԼԷ : Ա՛ւտաբան ըստ Ս՝ապելեոսի :

Յայնժամ առի :

Ա՛նք կապանաց մարդկան ընձի՛չ որ
կապեցա՛ր ընդ կապելոյն . զի՛ս արձակեա
յինքնակապէս մեղաց կապից զըժոխայ-
նոյն . ո՛ր ընդ մեղօք պարտաւորին կացեր
անմեղդ ՚ի յատենին . յորժամ վառօք
գան հայրենին մի՛ դատեացես զիս ընդ նո-
սին : Պատկառանօք հինն անշամայ որ ձա-
ղեցա՛ր վառն նորա . ջընջեա՛ զամօթ մեղաց
լըբին ո՛րով զերեսս ի՛մ ծածկեցին . ո՛ր
նէրեցէ՛ր չար ծանային ածել ձեռօք
քեզ ապտակին . հա՛ր ուժգնակի՛ զդէ՛մս
չարին ո՛րպէ՛ս և զիս էհա՛ր ուժգին : Ս՝ա-
հըն լուսոյ յառաւօտին ՚ի յաւրաթս՛ւ

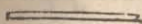
հնոյ զատկին. Կայր առաջի զանաւորին
 ծառայն նստէր ի յատենին. ի հարցա-
 նէլ պիղատո՞սի տէրն ոչ անհէր պատաս-
 խանի. զի՛ կանխասաց գիւրէն ըցցի եղ-
 եռ մարդ որ ոչ խօսի:

Սամկական զապք զենուորացն արկին
 հանդերձ նախատանաց. այնմ՝ որոյ զգես-
 արն է ընս փառաց իբրեւ զօթոց զին-
 քեամբ արկած. ի ծոռնի իջեալ կատա-
 կէին զգլուխն եղեգամբ հարկանէին. պը-
 սակ ՚ի փշոց բոլորէին ըղիւնչ մեղացն
 բարձողին: Սոսկալին սերովբէից բառ-
 նայր ինքեամբ զփայտ խաչին. մինչ ՚ի
 տեղի գողգոթային յորո՞ւմ եղեալ մար-
 դն առաջին. ետո՞ւն ըմպել գինի զմը՞ս-
 սեալ և կերակո՞ւր լեղեալ խառնեալ.
 որով զպրտողոյն դառնն ճաշակ փոխեաց
 մեղ քաղցր և անորժակ: Սերնականքն
 զարհո՞ւրեալ տեսին զտէրն մերկացեալ.
 և զհանդերձսն բաժանեալ պատմու-
 ճանին վիճակ արկեալ. ըղձեռն և զո՞ւ-
 սն ծակեցին ըստ յայտնապէս դաւթեան
 ճաշին. ընդ փառոյ խաչին բնեւեցին ըչ-

մանողնան որ գրեաց ՚ի տախտակին

() ԲԵՒ : Ա՛ւրարան ըստ Ա՛ւրբեայ :

Իսկ հոգա կալաւ շն :

Տարածեալ ձեռք ընդ ձեռաց ոսք *
 ընդ ոտից ընթանալեաց . փայտ ընդ փայ-
 տի դանն պաշտոյ կեանք ընդ մահու փո-
 խարէի ընդ . ի՛ մէջ երկունց անօրինաց կայր
 մերկանցեալ տուողն օրինաց . զոր ոչ տե-
 սին անգգն կուրաց բաց ի՛ միոյն յաւանդա-
 կաց : Բո՛ւրից արեգանկանն զտիւն անար-
 քիշերանման . զստուերն քօշ արկ մե՛րկու-
 թեանն զի՛ մի՛ տեսցէ անն անարժան . ի
 միջօրեայն նսեմացաւ յորժամ աղամ
 մեղօք մեռաւ . ի յիննեւորդն ՚ի լոյս դար-
 ձաւ յորժամ մահուամբ մահն լուծաւ :
 Յօ՛ղէր արածօր ցաւանդին մայր տեառն
 որ կայր մերձ առ խաչին . յորժամ լսէր
 զժամրաւին բարբառելոյ ի՛ւր միաննին .
 ետանն քացարի խառնեալ լէ՛ղի թոյն որ
 բշխեաց գետ յաղեանի . ե՛ ՚ի վիմէն վրտակ

բարի արբոյց տոհմին դառնացողն : Ինչ-
 ծեալ յերրորդ ժամն՝ օձին զմիտս նախ-
 նւոյ մօրն եւային . ի վեցն անկեալ մար-
 դն անաջին հսկանական բանիւ նորին՝
 ի սոյն ժամն տէրն ՚ի խաչին զիքաւե-
 ցէ՛ զմեղս նոցին . և յորժամ ել անգամն
 հինէ՛ դաւազակն ՚ի մէջ դրախտին : Փա-
 րելն՝ բարբառ ընդ իմ էլն էլն՝ առ հայր
 գոչէր . զհոգին կամաւ հօր անսնդէր ըզ-
 հոգիս մարդկաննոյն ընծայէր . երկիր հի-
 մարք սասանեցաւ և վարագոյրն ընդ մէջ
 հերձաւ . վէմք ՚ի յինքեանց պատանուցան
 և՛ գերեզմանք մահո՛ւ բացան : Բարոզն
 ՚ի սքանչելեաց աստուած մարմնով վասն
 իմ խաչեալ . մերով բնութեամբս մեռա-
 նի աստուած անմահ խոստովանի կրկնավը-
 տակ կողին անդերբք եկեղեցի՛ իւր հաս-
 րառի . ջրովն մաքրի զարիւնն ըմպէ՛ զոր
 զի՛ ընդ հօր փառաւորէ :

() Ի Լեւոնական ըստ Յօհաննու .

Գիտեր և յոգա :

Նորին Երէմի Որբաւոր Յերէկ:

Սրտդ ոչ տէ՛ղե՛րաց որ զգեցուցե՛ր Գ
 Սեղ ընսփառանց . անկարգք և զին
 որաց զքշմիթ կարմիր նախատանաց ,
 մերկեա յինէ՞ն զքուրձ մե՛ղաց զտրտմա
 գոյնն արեամբ ներկած . և զգեցո՛ զո՛ւ
 բնխարին զպատմութեանն իմ՝ զանաջին .
 Երկնաւոր Թագաւորիդ 'ի ծունր իջե՛լ
 խաշ առնէին . ծածկեալ զգլուխդ կը՛ւ
 լիէին և ե՛ղեգամբ հարկանէին . և զիմ
 անկեալ մինչ 'ի գետին 'ի հնազանդել
 կամաց չարին . մի՛ Թողուցու խաշալ սո
 վին այլ կանգնեացես զիս վերստին : Ինչ
 մեալ բոլորդքս մարմինս յետ վճրոյ դա
 տաւորին . սաստիկ էառ զհարուած գա
 նին վասն գանից նախատեղծին . զիս որ
 յոտից մինչև ցգլուխ ցաւօք նեղեմ ան
 հընարին . առողջացո՛ դարձեալ կրկին որ
 պէս շնորհօք աւազանի՞ն : Սրբափայլ
 պծնեալ զարդուն զոր զգեցուցե՛ր ահա
 բօնին . փոխան պսակ 'ի փնոց եղին մշակք
 այգւոյն իսրայէլին . զփռել մեղաց հանցես

յինէն զոր յիս ե հար իմ թշնամին . և
ողջացո զնայթուած վերին , զի սպիջ մե
զացըն ջընջեացին :

() րէի : Լէփարան ըստ Սափեհոյի :
Ի Բրէ աշ Էդէ :

✱ Լաոն ըմպէլ քեզ զլէղին և զքացա
խըն ՚ի ծարաւին . արբեր կամաւ զի քաղց
րասցին ճաշակք ստղոյն դաննագունին .
զգաննութիւն թունաւորին զոր ՚ի մա
սունս հոգւոյս արկին . հերքեալ ՚ի բաց
հանդէրձ օովին և քաղցրասցի սէր քո ՚ի
սմին : Ստեղնեալ ծառոյ մահաբերին
այն որ բուսաւ ՚ի մեջ դրախտին . փոխան
բարձեր զփայտ խաչին ի գողցութայ հա
ներ տեղին , զիմ առ ՚ի մեջս անկեալ
զոգի և ծանրագոյն բարձող բեռին .
բարձ ՚ի յուսոյդ ըստ ճշխարին հան
ի յերկինս յուխաւալ տեղին : Ի
յուրբանութու ժամ երրորդին բեւեռ
ցար տէր ՚ի խաչին . լուծեր զկապանս նա

խանութիւնն և կապեցեր ըզթշնամին .
 զիս ամբացո ընդ հովանեաւ կենդանս
 բարքո նշանին . և ՚ի ծագելն յարեւելից
 ընկանորեա լուսով նորին : Ա՛րանեալ
 աւանդակին բացեր զդո՛ւռն աշին դրախ
 արին . ըստ հաւատոյ սընտի՛ նորին կտտա
 րեցեր զխնդրելին . տո՛ւր և ի՞նձ տէր
 ընդ նըմին լռեւ զնոյն պատասխանին .
 այսօր ընդիւ իցե՛ս յաշին ի հայրենիս քո
 աւաջին :

() Ի Դ Լ՛եփարան Ըստ Ս՛արիսի : Լ՛աւաղապարի :

Ի՛նքսբառեւ լի զելեկէին հիմունք երկ
 ըն՛ տառանէին . և վարագոյր հին ծրինին
 վերո՛ւստ ՚ի վայր պատասէին . արդ ընդ
 վիման որք շարժէին շարժեա զանշարժ
 սիրտս ՚ի բարին . ընդ պատասիլ վարագու
 րին զիմ պատասեա զգի՛ր պարտին :
 Լ՛րեգակնն ըստ քօղ արկեալ խաւարա
 նայր միջօրէին . և գերեզմանք բանային
 մարտնք սրբոցն յառնէին . ընդ խաւա

րի՛լ լուսաւորացն մաքրեա՛յ յինէ՛ն զգործ
 խաւարին . ընդ մեռելոցն ո՛րք յանհէին
 կանգնեա՛յ զմեղօք մեռեալ հոգիս : ‘Ա՛յո՛ր
 սիրո՞յ պատուիրանին գործով լըցո՛ղ եղեր
 բանին . աշօթելովն առ հայր յերկինս
 Թո՛ղ՛ւ ըզմեղս ո՛ր ՚ի խաչն ինձ ո՛ր հոգ
 ւո՛յս հաւատանցեալ երկրպագե՛մք եղ
 միածին . Թո՛ղ ըղլուծումքն հրամանին մի՛
 յիշեացին մեղքն առաջն : Սարսեցին սան
 դարամետք ՚ի՛ յաւանդէ՛լն տու հայրն զհո
 գիդ . ո՛ր ՚ի դժոխս իջե՛ր ներքին ՚ի բանտ
 մահու ե խաւարին . կապեալ զիշխանքն
 մահածին հաներ զհոգիսն ո՛ր ՚ի բանտին .
 ե զիս հանցես տէ՛ր ընդ նոսին բանտէ՛ մե
 ղաց աղջամըղի՛ն :

() Բի : Լեւորան ըսա ¹) Գեառ - Լ - Իբե - այդ
 եղե

✠ Լ՛զբերանցն անապահան ո՛ր յետ մահու
 անմահարար . բըղխեալ ՚ի քէն վը՛տանկ
 կրկին ի նորոգումքն կողածնին . բայց

ր՝գլեւրան իմ յարբճւցումքն քո անեան
 կենարարին . լուս զարձեալ յաւազանին
 թէ՛ ոչ շնորհօք այլ անտասուօք : Յան
 մասի՛դ մեռանէ՛լոյ զմեռեալ հոգի՛ս կեն
 ղանացո . թանձմամբ ՚ի նոր գերե՛զմանի
 զթանդեան ՚ի մեղքս՝ վերածեա . ի գբի
 ներքն ումն իջանէ՛լոյ ՚ի գբոյ մեղաց վե
 րաբերեա . ի ստուէ՛ր մահու քո բնակե
 լով լուսանորեա ե՛ զի՛ս հոգւո՛վ : Արտ
 իմ առ քե՛զ աղաղակէ՛ բանդ որ ընդհօ՛ր
 ՚ի սկըղբանէ՛ ո՛ր կամաւ որ վստի՛ն մարդկան
 կրեցե՛ր մարմնով զայս ամենայն . ի՛նչ լը
 տելի՞ արա՛ ըզճայն յարքայութեանդ քո
 կոչման . ընդ ժողովոց անդ անդրանկացն
 օրհնէ՛լ ըզքեզ միշտ յաւիտեան :

() ԲԻԷԼԷԿԱՐԱՆ ԸՈՒՅ ԶՕՀԱՆՆԱԼ : ԵՆԵՄ
 ասեալ քանիքի՛ն զեա :

վնասով ի մէջ երկրի՝

Այնպէս ի մարմնով քրիստոս, այսօր
 չեն ի կոյս գերեզմանի. և ընծի՛ն եր-
 կանց զըթոնոց մատանեալ կնքի՝ քահա-
 նայիցն: Այլ թո՛ւն բնութեամբ արարի՛ց
 ամենեցո՛ւն, այսօր նրնջէ՛ ի մէջ մահա-
 ցելոց. որ պահէ՛ն զի՛սրայէլ անքո՛ւն պո՛հ
 պանի՛ ի զնուորացն: Յընծո՛ւթիւն ա-
 րարածոց քրիստոս, այսօր արտասուի՛
 որպէս մեռեալ ի տըրտման զգեցիցն. և
 բո՛ւրո՛ւն անմահութեան խրնկի՛ ի զգաս-
 տիցն իւղաբերից:

Օրհնէ՛մք թագաւոր յաւի-
 տենից անմահ, աստուպե՛ծ հա՛րցըն մերոց:
 Օրհնէ՛մք բնութիւնք արարածոց զան-
 տո՛ւմ տանիւր, մահուան մը սահմանե՛լ
 չեն ի նոր գերեզմանի. նո՞ր զի՛ս ըն-
 ղունելով մահ ծրդ. գո՛վե՛մք ըզբեղ ահօր
 հա՛ր: Ա՛յ անփակ գրով հաստատեալ բար-
 տե՛ղ: Կնքի՛ մատանեալ անկորո՛ւստ
 պահելով ըղմե՛ղ հա՛ւատով երբորդու-
 թեա՛նդ. գո՛վե՛մք ըզբեղ ահօր հա՛րցըն:
 Ա՛յ ահօր օրհնէ՛մք միմե՛ցէք և բարձր ա-

հրց
 գ

գ

բարէք զնա՛ յաւիտեան : () Երհնեմի՛մ
 Ի՞նչէք . Օքրի՛ստոս Թագաւորն յիմա
 նալի՛ զօրացն անճիւլ պատուեալ . ե՞ւր
 բարձր : () Երհնեմի՛մ մ՞սցէ . Օ անյաղ
 Թէ՛լի՛ զԹագաւորն ո՛ր պանճի՛ ի զինուորաց
 գանձն անմահութեան . ե՞ւր բարձր :

—
 ողբ

Ո՛ր բաշխողդ ես բարութեանց և պար
 գեատու աբարամծոց քոց . այսօր հաճե
 ցա՛ր խնդրիլ ի պարգևի մասին ՚ի պի
 ղատոսէ . զի և մեզ շնորհեսցես զպար
 գէւ ոչորմութեան քո : Ո՛ր գանձաւ զըն
 փառաց իբրեւ զօթոց լ՛ղքեւ արկա՛ր . այսօր
 անձաւ խոնարհութեամբ պատեցար ի
 յովսէփայ ՚ի գերեզմանի՛ տքնեալ . զի
 զհնութիւն մեղաց մերոց նորոգեսցես
 ի կեանս անմահ : Ո՛ր յենութեանդ ես ընդ
 հօր անսլարագրե՛լի բանդ . այսօր մատա
 նեալ քահանայիցն պարագրե՛լ ի յանձն
 առե՛ր անկողնպաե՛լի գանձ . զի՛ զմեզ
 փրկեսցես ի յանցանաց մեղաց մերոց :

—
 ողբ
 () յովսէփ ճիւղմաբխ և արդար հայ
 ցէ՛ր ի պիղատոսէ զհասարակաց զպար
 գեատուն . ո՛ր տուա՛լ մեի՛ զգանձ ան

կողմնադատելի: Պատեա՛ն ծ՛լ սո՛ւրբ կրտա-
 ւօք զմարմնէն տէրո՛ւնական զա՛րկո՛ղն ըզ-
 լոյս ո՛րպէս զօթոց • ո՛ր զգեցո՛յց մե՛կ
 զգե՛ստ անկողնադատելի: Ե՛ւրա՛ն ՚ի նո՛-
 ընփո՛ր ՚ի վիմո՛ւ և մատանեալ կընքեցաւ-
 ո՛ր զնախաստե՛ղծն կենդանացոյց • և ըզ-
 մարդկա՛ն կապանս մահո՛ւ ելոյժ:

Յո՛ւսէ՛՛վ փ քե՛զ հա՛ւաճանցեալ • պի՛-
 շատոսի՛ աղէ՛րսէ՛ր • շնորհե՞՛լ զտէ՛րո՛ւ-
 նեանդ մարմնէն: Օ ա՛նապական զա՛ստու-
 ածանցեալ մարմնիդ պատեալ սուրբ կը-
 տաւօք • և ե՞՞դ քե՛րե՛զմանի: Ո՛ր արա-
 ընչդ ե՛ս արարածոց • հանգո՛ւցեալդ քե՛-
 րո՛րէս • վի՛մո՛վ կնքեցար յե՛րկրի:

 մեկ

 սա

 կէ

Ղաւռ- Գաւեայ, Յիսակ:

Յե՛րեալ քրի՛ստոնս ՚ի մե՛ռե՛լոց
 ալէ՛լո՛ւմ լիա: Ե՛ւրայք ժողովո՛ւմ ըրէք •
 երգեցե՛ք սեառն ալէ՛: Յարուցե՛լոյն
 ք մեռե՛լոց ալէ՛ լո՛ւիա • ո՛ր զաշխարհս
 լուաւ ո՞րեաց ալէ՛ լո՛ւմ լիա:

 ճշ

 աճ

ՏԶԼ

Վորացուցէք զօրհնութիւն յարձ-
 ցելոյն 'ի մեռելոց: Ար նորոգեացն ըզտի-
 եղէրս նոր օրհնութիւնս երգեսցուք.
 յարձացելոյն 'ի մե: Եկայք նոր ժողո-
 վուրդք նոր օրհնութիւն երգեսցուք յա-
 րուցելոյն:

ՏԶԼ

Սամաւ յանն առե՞ր զչարսարանն
 խա՞ջի և համբերե՞ցեր. անէլո՞ւհաւ:
 Թանգեցար ի սի՞րտ երկրի՝ երեքօրեայ.
 անէլո՞ւհաւ: և յարեա՞ր աստուածա՞պէս.
 անէլ: Վարուցելոյն 'ի մեռելոց երկր-
 պագեսցուք. անէլո՞ւհաւ. որ փրկեացն
 զտիե՞ղերս. անէլո՞ւհաւ:

ՏԶԼ

Տո՞ւք օրհնութիւն տեառն աստուծոյ
 յարձացելոյն ի մեռելոց: Նա՞ զդժո՞-
 խրս գերեաց մահուամբն իւրով. և զհը-
 զօրն կապեաց. տո՞ւք: Տէ՛ր հզօ՛ր զօ-
 րութեամբ իւրով. տէ՛ր կարօղ 'ի պա-
 տերազո՞ր. տո՞ւք:

ՏԶԼ

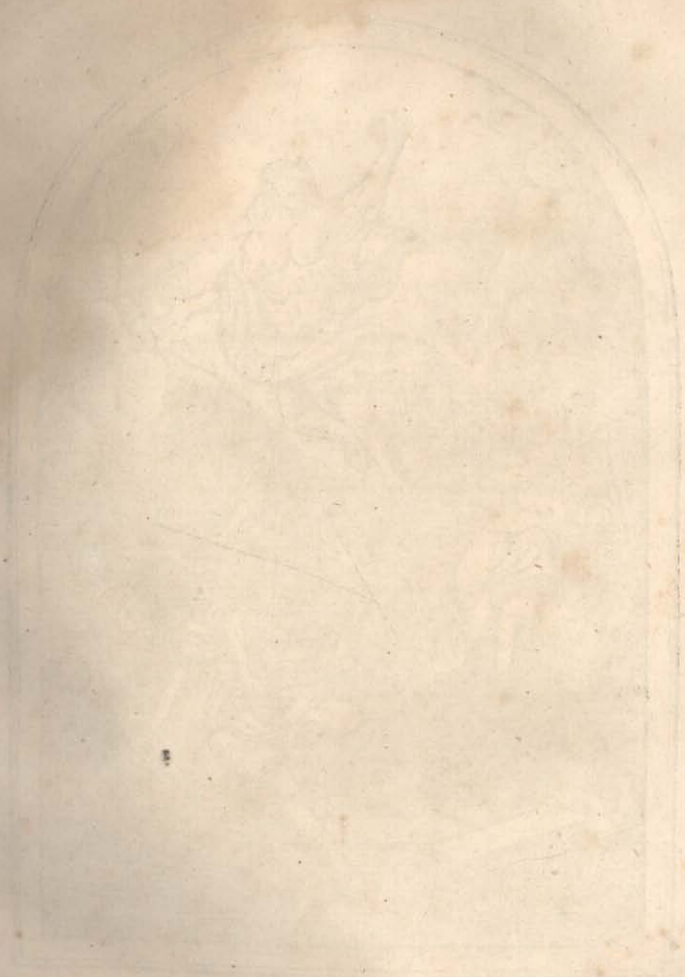
Վարուցելոյն ի մեռելոց քրիստոսի աս-
 տուծոյ, երգեսցուք ընդ հրեշտակս օրհ-
 նութիւնս անէլո՞ւհաւ. անէլո՞ւհաւ: Փրկե-
 զին տիեղերաց կենսաբար յարձութեամբն.

ԺԲ.

Երգեցո՞ւք ընդ հրէշտանիս: Ա՛հայք մահ
կո՛ւնք անապատի երկնաւոր փեսային:

Երգեցո՞ւք:

Ա՛ր յա՛րեարդ ի մեռելոց կենդանու
թեանց պարգեւատու քրիստոս անմահ
Թագաւոր ընդ երկնայի՛ն զո՛ւարթո՞ւնս
նոր օրհնութիւն քե՛զ Երգեցո՞ւք. անլե՛
ւուիս: Ա՛ր մահուամբդ ըզմահ լուծե՛ր,
զանմահութիւն մեզ շնորհեցեր կենդա-
նարար քո յարմարութեամբդ. ընդ երկնա-
յի՛ն զո՛ւարթո՞ւնս նոր օրհնո՛ւ: Ա՛ր ի
յ՛րկինքս համբարձար ե՛ւ ընդ ազա՛րհ
նրստար յա՛թու փառաց բանդ մատը
ւտծ. ընդ երկնայի՛ն:

Կանոն օրհոյ Օսորիոս

Այսօր յարեաւ ի մեռելոց փեայն
 ահման, և՛ երկնաւոր. բեշ աւել
 տի՛ր խնդրութեան հաւան ի յերկր
 երկշէյն. օրհնեա՛ն ի ձայն ցընծութեան
 զնաւաւ՝ քո սի՛օն: Այսօր անձա
 լոյն ի լուսոյ լուսաւորեաց զմանկուհր
 քո. լուսանդեա՛ն երկւանի՛մ. քանզի
 յարեաւ լոյս քո քրիստոս. օրհնեա՛ն ի
 ձայն: Այսօր խաւարն անգիտութեան
 հաւանեցան երդեա՛ն լուսութեան և՛ քեզ ծա
 դեա՛ն ց լոյս զնաւութեան. յարացեա՛ն
 ի մեռելոց քրիստոս. օրհն:

Տը
 օրհ
 առ
 —

Այսօր շատի՛կ մեր զենմանք քրիստոսի՛ն.
 առաջն՝ և՛ աօն ցընծութեամբ, նորո՛
 գեա՛նք ի հոգեմէ մշտն անշնորհ. քր
 իստոս յարեաւ ի մեռելոց: Այսօր հը
 բեշտանին լուսաւայն ի յերկրի՛ց ի ճեւ
 զարհիւրեցն յոյ՛ն զգաւ՛ն արդանան և՛ սուրբ

✠

կանանցըն քարոզէր անէլնով . քրիստոս
յարեաւ ի մեռելոց : Այսօր նոր խորայէլ
կոչեցեալք ՚ի քրիստոս . անգամեալք
արեամբ գառինն անտուճոյ . պարեպոճեալք
ընդ երկնայնոցն ասելով . քրիստոս յար-
եաւ ի :

Տրց
դի

Այսօր մեծ անէտիք աղանայ նախ-
ստեղծի^մն տուաւ . արի ո՞ր նընջես լու-
սանով եղև քեզ յարուցեալն քրիս-
տոս . անտուճած հարցն մերոց : Այսօր
ձայն անէտեաց յեւայի գոչե^մն լուսելիս
դիտերքն իւղարեւոյ տեսաք յարուցեալ
ըզ յարուածիւնն քո^մ ըզ քրիստոս . ան :
Այսօր հրեշտակք յերկնից իջեալ տան
զանէտիս մարդկան . յարեաւ խնայեալ-
նն և յարոյց ըզձե^մզ ընդ ինքեան . ան :
Բզտէր օրհնեցէք և բարձր անարէք ըզ
նա յաւիտեան : Այսօր տէրն մե^մս յար-
եաւ էկայք պարեպոճեալք ընդ հրեշտակս .
յարածակուն երգով օրհնեցէք : Այսօր
սիւն լուսոյ ծագեաց սբ եկեղեցւոյ .
այրուցեալն ՚ի մեռելոց քրիստոս օրհ-
նեցէք :

Լ'ստուգածանձին տաճախը լուսոյ. ո՞ր մեծ
 մարմնով պարագրեալ անճառածբար ծը
 ար ըզ բանն անտուգած. զքեզ բարե
 բանեալ մեծացողանեմք: Աւրախէր և
 բերկրեամախ յը եւ կոյս. քանզի ծբեմալն
 ի կուսէզ այսօր վերըստին յարութք
 ծրնաւ ի կոյս գերեզմանէն. զքեզ: Յըն
 ծա և զուարճացիր հարսն ի յերկրէ
 երկնից. քանզի այսօր երկնայեցոյն իջեալ
 ասոյին. քեզ զսուեալս յարութեան մի
 տծնի ո՞րդւոյք. զքեզ բարե:

Լ'յսօր ըզպասէք չարչարանացն ելից
ողբ
 ի սրայէլի փոխեցեր. ի վրոյն թիւն հոգ
 ւոց զանախ սուրբ յարութեամբ քո
 քրիստոս: Լ'յսօր ընդ արեանցն օրինակին
 անշան գանձանցն զենամանց. պսրպեցեր
 մեզ գանուն անտուգոյ. զարիւնըդ քո
 փերկան: Լ'յսօր ընդ անդրանկանցն
 աշատութեան անաւեցեր ըզգերեալն.
 պըտուղ կենաց նընջեցէլոյ և անդրան
 նիկ մեռելոց:

Լ'յսօր հրեշտակք ի բարձունս ուրա
տէր
 խանան ընդ անդրկան. ո՞րք իջեալ ի յերկ

նկց տան զանէ տի՛ս աշխարհի՛ն ցընծացէ՛ք
 անյսօր քրիստոս յարեա՛ւ ի մեռելոց :
 Այսօր զուարթո՛ւնն ի վիճի՛ն խընկալե-
 լից սուրբ կանանցն , փոզէ՛ր ձայնի՛ւ ցըն-
 ծութեամբ պատմե՛լ աշակերտացն սաե-
 լով . ցընծացէ՛ք անյսօր քրիստոս յա՛ւյ-
 սօր վիճի՛ն հաւատոյ՝ և՛ յօհաննու սիրել-
 ւոյ . ընդ հակառակս ընթացեալ ի գե-
 լեզման յարուցելոյն . զոր տեսեալ պատ-
 մելն քրիստոս յարեա՛ւ : Այսօր և՛ մեք
 զուարճացեալք պայծառասցո՛ւք տօնի՛ւս .
 ընդ հաշտութեանն անսուծոյ մի՛մեանց
 արկցո՛ւք գլիկլիս սերով . և՛ մի՛աբան գո՛-
 չեացո՛ւք քրիստոս յա՛ւ

ԺԳ
 ՏԵԳ
 աճ

Ա՛ր եկեր ի վրկութիւն անեղերաց
 Թագաւոր յաւիտենից քրիստոս .
 զքե՛զ փառաւորեմք աստուած հարցըն
 մերոց : Յանձն առէ՛ր զհարչարանս կա-
 մաւորսպէս . և՛ զմահ ճաշակեցէ՛ր վասն
 մեր . զքե՛զ փառա՛ւ : Կնքեցա՛ր վե՛մով ի
 գե՛ղեզմանի՛ . և՛ լուծէ՛ր զկնի՛ք մահո՛ւ

յանցանայ • զբե՛ղ : Ս՛ղոհէր ծրհնեցե՞ք
բարձր արարե՛ք զնա՛ յաւիտեան : Օ՛, յա
րուցեալն ի՛ մեռելոյ քրիստոս աստուած,
որ զնա՛ խաղիմանայ յարութեամբն ի՛ւ
րո՞վ • բարձր արա : Օ՛, սքանչելի յարու
թիւնն քրիստոսի՛ աստուծոյ՝ ամենայն ծո
ղո՞վ փութի՛ր բարեբանե՛լն՝ Վ • բարձր :

Յանձառ փառանց խոնար : Ս՛, է ծնար
ի սուրբ : Ս՛, յսօր զեկեանդ :

ԱԵԾ

ԵԶԸ

Քանի որ ՚ի հօրէ իջեալ մարմնացար ի՛
կուսէն • խաչեցար կամու հօր վանն մեր
զմեշ սպանէր • սուրբ աստուած ողոր
մեա մեզ : Ո՛ր յարարածոյ ես անբովան
դակելի • ի խաչախայտին բեւեռելով ըզ
մահ կոխեցեր • սուրբ աստուած ողոր :
Ո՛ր ՚ի նախնո՛ւմն զանկեանն ՚ի ծառայո՛ւ
թիւն մահո՛ւ • պատուական մարմնով ե
արեամբդ քո ազա օեցեր • սուրբ :

Քանի լուսանալ միաշարժութիւն կան
խեցին կանայքն ի գերեզմանն • ի խնկել
զանապանհան մարմինն : Ս՛, է գոին զվե
մն բարձեալ ՚ի գրանց գերեզմանին •
ե՛ լուեալ բարբառ ի հրեշտակէն եթէ

ԵԶԸ

յարեալ քրիստոս և խափանեաց զմահ :
 Եւ հանդիպեալ քո տէր առաքել լոյցն և՛
 տուեալ ողջոյն կենդանալար . առաքել
 ցե՛ր զնոսա՛ն ՚ի փրկութիւնն ամէ՛ն զերայ :
 Եւ Երեմիայի մեռելոյ է . հանգստեան ա-
 ա՛ իւր սարոցն :

—
 հրց
 մեծ
 —

() Երհնեալ ես դու քրիստոս որ յա-
 րեարդ ՚ի : () արուցելոյն ի՛ մեռելոց : Եւ
 րարողին երկնի՛ : Արարողին տիե :

—
 հրց
 —

Պայծառացի՛ր եկեղեցի՛ հեթանոսաց .
 յարութեամբ քրիստոսի՛ որ յարեալն
 այսօր ի՛ մեռելոց . պատեաց զքե՛զ խա-
 ջիւն ի՛ւրով աստուած հարցն մերոց : Եւ
 սօր ողբայ յինքեան զկործանողն ի՛ւր
 մահ . քանզի որ յադա՛մ մեռեալքն էին ,
 կենդանացան յարութեամբ քրիստոսի՛
 աստուծոյ հար : Եւ յսօր ցնծան մահիւղուք
 առաքանստի . քանզի քրիստո՛ս յարու-
 ցեալ փարատեաց զսո՛ւգ և՛ զորսմունի՛ .
 և լուսաւորեաց զաշխարհս աստուած
 հար : Եւ զտէր օրհնեցէ՛ք բա՛րձր անա-
 րէք զնա՛ յաւիտեանն : Եւ յսօր է զոր ա-
 րար տէր եկայք ցնծանցողք . տօնեցէ՛ք

—
 Գ
 —

ո՛ւրախութեամբ մինչև յանկիւնս սեղա-
նո՞յ, բա՛րձր: Բարձրացո՛ւցէ՛ք զտէ՛ր ա՞մ
մե՛ք գո՛չէ՛ մարգարէ՛ն • երկրպա՛ գե՛ցէ՛ք
պատուանդանի՛ն ո՛տից նորա՛ • ո՛ր ե՛բարձ
զդատանկնի՛ք մահու ՚ի մե՛ծնջ, բա՛րձր:

Ո՛ր զաւետիս հոգւոյն: Ա՛նսկի՛ զբնբա-

նրն: Ա՛ղաչե՛մք զքե՛զ:

Թախէնա իմ: Ո՞ղո՞ Բ՛արմեա ինձ աստ-
ուած:] սեղի՛ անա ինձ տէր զձայն յա-
րո՛ւթեան՝ անւետաւո՛ր ք հրեշտակի՛ն ո՛ր
բարոզեանցն զյարո՛ւթիւն • ո՞ղո՞ Բ՛արմեա:
Ո՛ր յարեանդ ՚ի մեռելոց քրի՛ստո՞ս աս-
տուած, և՛ մեզ կեա՛նս շնորհեցէ՛ր պար-
գեատող ամենե՛ցուն • ո՞ղո՞ Բ՛ար:

Ի՛բարձանց: Փա՛մմա՞ք յարո՛ւթեան
քո տէր: Պատրանօք նախատեղծի՛ն մե՛ր
կացա՛ք ՚ի լո՛ւսոյն • ի՛սկ յարութեա՛մք
միածնի՛դ զգեցա՛ք զանմահո՛ւի փա՛մմա՞ք:
Խաբանօք փայտին ճաշակեցա՛ք զմահ •
ի՛սկ ՚ի փայտէ՛ն կենաց նորոգեցա՛ք ա-
մենե՛քեան • փա՛մմա՞ք:

() Ըհնեալ ե՛ս տէ՛ր անտուած հա՛մբ
ցն մերոց: Ո՛ր բարձրացա՛ր ՚ի խաչի՛ն վառ

մեծ

ողբ

տէր

հր

անգլի մարդկան. անաբեա՛ն զքո զո՛ղո՛րմու-
թիւնդ՝ ի պա՛շտօնեանյս և յե՛րկրպագո՞ւս.
ա՛նժ հա՛ն^ա րցրն: Ո՛ր զամենայնն յանձն ա-
ռեր փա՛ն մե՛ր բարե՛րար. խրճայեա՛ն յա-
րարածս քո՛ յարո՛ւթեանդ քո՛. աստու-
հա՛ն: Ս՛ր շա՛նք օրհնեցե՛ք բա՛րճարարե՛ք
բզնա՛ն յա՛նիտեան: Ո՛ր յանապական ան-
թա՛ն նը՛սո՛ր բարեբանեանն ի հրեշա՛ն-
կաց. կանաւա՛ն չարչարանաց համբեր մա՛-
հա՛ն խա՛ն մարմնացեալ բանն. անդա՛դար
օրհնեցե՛ք և գո՛վեցե՛ք բա՛րճարարե՛ք:
Ե՛ւ իջեա՛լ ի գե՛րե՛ղւան անապահան
մա՛րմնով. զի՛ նորոգեցե՛ք բզճնո՛ւթի՛
մեռե՛լն թեան մերոյ՛ յարու՛թեամբն ի՛ւ-
րով. անդա՛դար օրհնեցե՛ք և գո՛:

մեծ

Ս՛ր ծա՛նցո՛ւ: Ս՛ր ծա՛նցո՛ւց: Ս՛ր ծա՛ն:

ողջ

Ե՛ւ նաւե՛լն չօր էա՛կից. ի խա՛ն ե՛լեր
կանաւ հօր ո՛ղո՛րմա՛ն: Ե՛ւ նա հո՛ւթեանց
սոււսդ քրի՛ստո՛ս. ի գե՛րե՛ղւան իջե՛ր ո՛ր-
պէս մարդ. ո՛ղո՛ր: Ե՛ւ յե՛րրորդ աւսուր
յարեա՛ր. յոյս յարո՛ւթեան ցո՛ւցար մեզ
ո՛ղո՛ր:

ա՛ն

Ե՛ւ կանա՛յսն իւղա՛րեբո՛ն՝ առ քե՛զ ա-

ամէ՛տե՛ք կենդանի՛դ յաւիտե՛նի՛ց քը-
 բխտոս ընկա՛նք և բղմե՛րս փոխանակ խըն-
 կոցն զօրհնաբանութիւնս : Փոխանակ
 սուրբ ամէ՛տաւ՛ր զաւրթնոյն զըթու-
 թիւն քո մեղ հանդիպեցնի յուսով գի-
 տութե՛. մըխիթարե՛լ ըղճողիս և լու-
 սանորե՛լ : Ք՛նդ նստի՛ն ամէ՛տաբանութե՛
 քարոյն^Ժ ^Ժսցու՛ք, ըղճո՛ւ Յի՛ս փայն զըս-
 քանչե՛ր^Ժ լիսդ . որ յաւեա՛րդ ՚ի մեռելոց
 ամենազօր թաղանձոր անմահ :

Ք՛նդ երթի՛ս մանկունան օրհնաբանած .
 բարե՛ բանե՛մք բարե՛դ քրիստոս անտու-
 ւա՛ծ հա՛րցն մերոց : Արեւելի յի՛ս երե-
 նից խնարհութեամբ . և խաչն՛ համբե-
 րեալ փրօկեցեր ըղճող . անտուա՛ծ հա՛ր-
 ցն : (Թաղեցա՛ր ի՛ նոր ի՛ դերե՛ք զմահի . և
 յարուցեա՛լ նորոգեցե՛ր բղտիեղերս .
 մահ : Ք՛ զաւե՛ր օրհնե՛ցե՛ք բարձր անարե՛ք
 ըղճա՛ յաւիտեան : Օ թաղաւ՛րն անմահ
 և զստաւանձն յաւիտեա՛նից . ամէ՛նայն
 ծնող՛ փնւրդ ք բարեբանելով բարձր ա՛ :
 Ար մահաւանքն ըղճահ խաղանկոց . և
 յորութեա՛ն ի՛րն իւրով զ յարութիւն

ՀԳ

Գ

մեզ պարգևեալն ց. բարձր :

—
մեծ
—

Ո՛ր բզճրէշտակին : Ո՛ր բզճո՛ւրն անձ :

Ո՛ր զանշոշտիւնն :

—
սղբ
—

Ո՛ր խոնարհեցա՛ր ՚ի յէրկնից և՛ իջե՛ր
ի՛ յէրկնէ՛ր մի՛ածին ո՛րդի և՛ բանդ ան-
սուած . ո՛ղորմեա՛ր բանա՛ւոր հօտի : Ո՛ր
կանգնեցեր ըզխա՛յ քո ՚ի մէջ է՛րկրի . և՛
էլե՛ալ բարձրացա՛ր փրկեցեր զտիեզերս .
ո՛ղորմեա՛ր : (Թ) անդեցա՛ր ի նոր ի գերե՛զ-
մանի . և՛ յարո՛ւցեալ յերրորդ աւո՛ւր
ի՛ յերկնիւն իս համբարձա՛ր, ո՛ղոր :

—
տէր
—

Ո՛ր անձա՛ռ է՛ն թեամբ հօրդ էս փա-
ռակից . չարչարի՛լ մարմնով յանձն սուէր
վասն մեր . մըշտնջենաւոր օրհնո՛ւ թեամբ
՚ի հրէշտակաց օրհնեալ էս տէր : Ո՛ր
հակդ էս ընդ հօր և՛ սուրբ հոգւոյն . խա-
ջեցա՛ր և՛ թանդեցա՛ր կամաւ հօր վասն մեր .
մըշ : Ո՛ր միւսանգամ զալո՛ց էս հայրե՛-
նի փառօք . շնորհէ՛լով աստուածապէս
յարու՛թիւն տիեզերաց . յամենայն արա՛-
րածոց յաւիտենից օրհնեալ :

—
հրց
—

Ի՛նչո՞ւ որ ՚ի հրեղէն անթող բարձրա-
ցեալ հանգչի՛ս . երեք սրբեան ձայնիւ ՚ի

դասողց հոգեղինաց օրհնաբանի՛ս աստու-
 ւա՛ծ հարցն մերոց : Պատկերակի՛ց եղե՛ր
 հոգեղէն բնո՛ւթեանս . մարդասիրապէ՛ս
 գլխացար կո՛ւսանան ծննդեամբդ անշա՛-
 տեցեր զմեզ աստուա՛ծ : Բանզի միո՛յն
 յանցանօք ամենեքեան մե՛ռաք . այլ ՚ի խա՛-
 չիլն քո քրիստոս ամենեքեան նորոգեցաք
 ՚ի վաճա՛ս աստուա՛ծ : Եւ զատէ՛ր օրհնե՛-
 ցէք եւ բա՛հրձր արարէ՛ք զնա՛ յաւի՛տե՛ն :
 Ո՛ր բազմեալ հանգչի՛ յանարուե՛ստ ՚ի
 յաթոռ . զմահ խաչի՛ ՚ի յանձն էա՛ռ վա-
 սըն անգի մարդկան . օրհն : Եւ ՚ի կողմ-
 հոս արեան անդերէն նորոգեցան արա-
 րածք եւ անմահացան . օրհն :

 Գ

Եւ զքեզ երեւեալ դո՛ւռն : Եւ զքեզ ըն՝
 ի մօրէ : Եւ զքեզ որ ՚ի հօրէ :

 մեծ

Եւ ըսկի՛ զբն բանդ անբաժանելի՛ ծը՛-
 նունդ հօր . որ վասըն մեր մարմնացար ի՛
 կուսէն . ըզմահ խաչի՛ ՚ի յանձն աներ եւ
 Թանդեցար յերկրի : Եւ յօր զանմահ եւ
 զանապական մարմնըն տեսուն կանայքն
 որոցէս մեռեալ խընկել խընդրէին . այլ
 հրեշտակին ձայնեալ ասէ՛ր . զի խընդրէք

 ողբ

ըղկենդանին ընդ մեռեալս: Աս ըզթըշնա
 մին կանգեաց և զերթոխ աւերեաց .
 յարեցեալ ՚ի մեռելոց քրիստոս անտ-
 ուած . պարգևէ՛ն անգղի մարդկան զմեծ
 զոհորմութիւն:

տէր

Սոսիայի՛ տեսիլ հրեշտակին ՚ի փառա-
 ւորքո՛ գեթեղմանին ըզպահապանսն
 զարհուրեցոյց: Ի՛նճեալին մարմնական
 ճայնիւ բարբառէր ան սուրբ կանայսն .
 փարատեցոյց զսուգ և զարամութիւն:
 Ա՛յ կանայք ըզգանաք անճառքք . զարմե-
 նեցուն զյոյսն և զյարութիւն ընդ մեռ-
 եալս՝ զեկեղծութեք:

տէր

Փայլակեաճև հրեշտակն ի՛ջեալ յերկ-
 նից զարհուրեցոյց ըզպահապանան . և
 զսուրբ զկանայսն խնդով թաւմը լըցոյց:
 Լստուածասէր կանայք ցընճացէ՛ք այսօր
 յարեալ քրիստոս ի մեռելոց և ըյս մեծ
 անխարհի՛ ծագեաց: Լ՛ետիս լը՛ւեալ ՚ի
 սուրբ հրեշտակին, լնթանային առ անշա-
 կերտսն . պատմելով նոցա զյարութիւն
 տեսուն

ճշ

() Թագաւորն փառաց քրիստոս որ
 յիմ:

վան մեր ամբաստան իսկրբոյ կուսէն և
խնդի համբերելով . միաբանութեամբ
երգով բարեբանեացուք : Որ ըզԹանդն : Ու
երէքօրեայ յանձն էմու յորոնցեալ ի
մեռել ըցի շխանութեամբ . միաբա : Վարդ
դապէս ըզգործենքս դըժոխաց խորտակ
եաց . եկեղեցւոյ իւրո՞ւմ զգեցոյց զմեծ
վայելչութիւն . միաբա :

Վահոն Ղաթաբանն Յշահնու Արարի :

Եւսայաւիտեան բանին պատմող ա
ռաքեցաւ յաշխարհի սուրբ յով
հաննէս մըկըրափչ , աղանչեալ զանառւա՞ծ
հարցն մերոց : Որ ըզհրէշտակացն ան
տէ՛սամե՛լին յարգանալի կուսին տէ՛սեալ
քո և երկրպագեալ , աղանչեալ : Որք հաւա
տով ըզյիշատակըս քո տօնեմբ . և՛ ան
դադար ձայնիւ ըզքե՛զ ունիմք բարե
լսօս . աղա՛ս : Ի՛շտե՛ր , Վա՛ղէցէ՛ք ըզտէ՛ր
բիստո՞ւս միշտ և՛ յաւիտեան : Օ՛ մեծին
ի ծնո՞ւնդրս կանանց զկարապետին և՛

ՏԴ
ՀԵՅ
ԱՃ
—

զմըկըրտչի՛ն յովհաննու , զսուսօքի՛նու թէ
 ըզհանդէս . տօնէլով այսօր ի ձայն հընչ,
 ման . գովէցէ՛ք : Խայտապէլովն յորովայնի
 հոգւով ի ծնընդեանըն քրիստոսի . որ
 ի վըրկովթիւն աշխարհի յայտնեցաւ
 աստուած բանն . գովէցէ՛ք : Յանապատի՛
 բարբառոյ ձայնի և զմըկըրտչի՛ն յովհան-
 նու , զյաղթանակ մարտի ըզգըլսամանըն
 կատարեմք այսօր ըզյիշատակ . գովէ :

Ո՛ր ըզբանն աստուած : Ո՛ր էին լու-
 ալն : Եւստատիոս տաճար տընօ :

Ստորապէս արքայութեան երկնից
 սուրբ յովհաննէս մըկըրտիչ . որ եղև
 աշխարհի քարոզ վըրկովթեան յաւնտե-
 ծից . աղօթիւք սորա տէր լուր մեզ և
 ողորմես : Ո՛ր ստաւէլ քան ըզմարգարէս
 մեծ ի ծնունդըս կանանց . որ ըզքեզ
 մեզ յայտնեսց աստուած և մարդ յերկ-
 րի երեւսլ . աղօթիւք : Չայն բարբա-
 ռոյ յանապատիւ կատարիչ խորհըրդոյ
 գըլսատեալ այսօր ի հերովելայ վերա-
 փոխեցաւ ի դաւա անմարմնօցն . աղօ :

Եւստատիոս տաճարի՛ն յովհաննէս մեծ ի

ծնունդըս կանանց քանդէ՛ր յանապա-
տի անդդ արարող բարբառնմէ՛ր զծագո՛ւ-
մէն լուսոյ անբե՛գալ անն արդարութեան ։
Ո՛րքմարի՛տ մարգարէ և ձեռնադրող ո՛ր
դու՛ն անստուծոյ յառաջընթաց կարապետ
և պատմող անստուծային օրինացն ։
Տո՛րդէ՛ր զճանապարհ թագաւորին յա-
ւիտենից ։ Յանօրէ՛ն գինարբուսըն մո-
լէ գնէ՛լ հերո՛վելիա՛դայ ։ Ի՛ պարգեւ՛ մասին
խնդրէ՛ր ըզգլո՛ւս մարգարէ՛ն ։ շիջո՛ւ-
ցանէ՛լ զարուսեակն և զանաշո՛տ լապտերն ։

Կանոն 'Ա՛ր Կի-բախէին ։

ՆՈՐԳԵԱ՛Ն կղզի՛ք ան անստուծ է՛
կէղեցի՛ք հեթանոսաց ։ Ի՛ գրլսո՛ց լե՛-
րանց գո՛ջմամբ ձայնի՛ տո՛ւք ըզփառս աս-
տուծոյ ։ և պատմեցէ՛ք զքանջութիւն յա-
րո՛ւցեւոյն Ի՛ մեռե՛լոց ։ Ե՛րկնա՛ւոր փե՛-
սային հարսնացեալ է՛կէղեցի՛ ստտուծոյ ։
Չարդարեայ Ի՛ ներքոյ Ի՛ հանգե՛րձբս յո՛ւ-
կէ հո՛ւսըն պսակեալ ։ քանդէ՛ ահա՛ զպի

—
ծե
—
օրհ
—
շի

անքեզ քրիստոս փառանց Թագաւորն :
 Ռախացեալ որդիք սէւնի ի Թագաւորրն
 քրիստոս . տօնեցէք զլինծութեամբ զնա-
 ւանիստիս հնգւոց մերոց . նորոգեալք ի
 հնութենէ և ընդ հրէշտանիս օրհնեացո՛ւք
 զքրիստոս փառանց Թագաւորն :

Աքանջէ՛լի է՞ խորհուրդ տնօրէնու-
 Թեանք քրիստոսոր խնէ՛ր ի հօքէ ի սէր
 հարսին եկեղեցւոյ զոր ընտրեցեր . որով
 փառաբանիս քրիստոս անմահ Թագաւոր :
 Երեւցա՛ր յօրուցեալ եկեղեցւոյք քո
 հիմանցն . յորմէ Թովմաս հրաժարէր ոչ
 հաւատալ զքեզ տեսողացն . որում
 ցուցեր այսօր փափաքողին զվերջս մար-
 մնոյդ : Սարսէ՛լով Թովմայի շօշափէր զնո-
 ցուած տիգի՛ն և զբեւեռացն . և զոչե-
 լով վերանայնէր տէր և ստուգած դա-
 ւանելով ըզյարուցեալդ . որով առաջ
 զերանին օրք ոչ տեսեալ հաւատացաք :

Որ խոնարհեցար յանձառ փառանց փե-
 ապդ անմահ և երկնաւոր . ի սէր հարսին
 քո եկեղեցւոյ շնոր մայրեցեր յաւազա-
 նին վերդատին ծնունդեամբն . օրհնեմք

—
 հըց
 ալ
 —

ըզքէն զ անտուած հաւրցն մերոց : Ար
կենդանաբար նոր յարուածեամբ քո : նո
րոգեցէր զհնացեալքն մեզոք . որով
ցրնայ այսօր եկեղեցի ի նորոգումն
բնութեան մերոյ . օրհնեմք ըզքէն : Այսօր
մանկունք առաջաստի պայծառացեալք
վայեղութեամբ . տօնեն ընդ զօրնս հրեշ-
տակաց զնաւակատիս փրկութեան մե-
րոյ . օրհնեմք : Միշտ եր օրհնեցէք և
բարձր անարեւիք ըզնա յաւիտեան :
Նորոգեցանք նորոգութեամբ կենացս
այսօր յարութեամբն քրիստոսի նոր
Ժողովուրդք . և բարձր : Նոր խորայն
հոգեցեալք ի քրիստոս նոր օրհնութիւնս
վեր առաքեացունք տիեզերաց յարուցե-
լոյն ի մեռելոց . և բարձր :

 Գ

Նոր խորանիդ անգալանն անդարու-
թեան նոր օրհնութիւնս տացունք . և
անդանդար բարեբանեացունք : Նոր տաճա-
րիդ անձառ լուսոյն որ ի հօրէ նոր եր-
զըս երգեացունք . և անդանդար բարե :
Նոր խառնարանիդ հրաշալի նոր խառ-
նրան բանին և մարմնոյն հոգեւոր երգ : Լ

 մեծ

բարեբանեացոց ։

որ

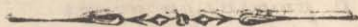
Ար վերջստինն նորոգեցեր ըզմեզ ի
հնութենէ հի՛նն աշաւայ, և զսկը զբնա-
տային գեղեցկութիւնն երկարեցեր նո-
րաստեղծեսլ յոգիս հրաշարանապէս .
աշաւեմք ըզքեզ քրիստոս ^նդո՞ւրմեա ։
Ար զբարձրագոյն նաւակատեաց խոր-
հուրդ հանդերձելոցն այսօր ծանոցեր ,
կեհդանարար և սբանչելի՛ քո՛ յարու-
թեամբդ ի մեռելոց . աղա ։ Տեղեզ
յարուցեր յուսով յանմահութիւն զմա-
հացո՛ւ բնութիւնա . որով նըստար ընդ
այժէ՛ հօր գլո՛ւսդ եկեղեցւոյ հրաւի-
րելով զանդամբքո՛րի նոյն մեռութիւն .

աղա ։

տէր

Այօր նոր ժողովուրդք ընդ երկնայ-
նոց լուսեղինացըն համաձայնեալք . նո-
րագոչէ՛ն աղգի մարդկան վերերգեացո՛ւք
որ վարն մեր մեռաւ և յարեաւ ^մսե-
լով փառաւորեալ է՛ քո յարութիւնդ ։
Այօր որդիք սի՛օնի ծընեալք աւազա-
նին շնորհօք յորդիս անտմեծոյ . ի նաւա-
կատիս տաճարի՛ բնութեան մերոյ գո-

վեցէք զփեսայն ելեալ յառագաստէ նոր
գերեզմանին . անելով փառան : Այսօր
մանկունք հաւատոյ կատարելով զնաւան
կառիս վերինն երուսակէսի նորոգեցէք
ըզպատմութեան հոգւոց ձերոց և ընդ
որդւոց լուսոյ նոր սիօնի, բարեբանեցէք
զբրիստոս Թագաւորն . ամէն :

ԱՐ Եկի՛ր ՚ի վերնութիւն վանն անդի
մարդիան . զքէզ անդադար բարեբան
նեմք աստուած հարցն մերոց : Յանձն առ
ուեր զչարչարանս և խաչի . համբերեցէ՛ր,
զքեզ անդադար : Անքեցար վիմով յա
րուցնչի մեռելոց . զքէզ անդա : Տղտէ՛ր
օրհնեցէ՛ք բա՛րձր տօնարէք զհա՛յ յաւի
տեան : Ա՛ր անմահն մարմնով վա՛ն, փրկ
կողութեան մերոյ զմահ ճանաչեալ . և խա
փանեաց զմահով Թագաւորով . բա՛ր
ձոր : Ա՛ր յաւէ՛ծ կենդանութեան ան
հաւատչեալ զյարնութիւն աստուածա
յին մարմնոյն պարգեւեաց մարդկան . և

Տղ

հարց

ան

Գ

Եւ առանկէ ըսն ի ճրարս :

ողբ

Սուրբ աստուած որ վասն մեր զմահ
ճանչեցեր . ե յերբորդ առնէր յարեալ
ողորմեա : Սուրբ աստուած որ զգոյս
աներեցեր . ե զքերեալսն փրկեցեր 'ի
նմանէ՞ ողոր : Սուրբ աստուած որ 'ի յեր
կինս համբարձար ընդ անձնէ՞ հօր նստար
ի բարձունս ողոր :

տէր

Սաքեցար 'ի հօրէ բանդ աստուած
ի փրկութիւն ազգի՞ մարդկան . օրհնեմք
զքեզ սուրբ աստուած : Սգերեզման ի
ձեր թաղսն որ անմահ . ե 'ի հօրէ ոչ մեկ
նեցար . օրհնեմք : Ս յերբորդ առնէր յա
րեալ աստուած ազգս . ե 'ի յերկինս համ
բարձար փայլաբ յարութեան քո տէր օրհնեմք :

հրդ

Որ վասն մերոյ փրկութեան իջեր 'ի
յերկնից . միածին սրգի՞ քրիստոս փլը
կէ մեր փրկեալ զմեզ տէր աստուած
հալոցն մերոց : Ս խաչե՛ն բեւեռեցար բանդ
բմբունի՛ն մարմնով . ե լուծեր զկապս
նրս մեզաց քրիստոս փրկիչ մեր : Որ երե
բօրեայ թաղմամբ քո մեռուցեր զմահ .
ե յարութեամբդ քո կենագործեցեր

զաշխարհս . առաւել զովեւիլ քրիստոս
 փրկիչ մեր : Բազէր օրհնեցէք և՛ բաժն
 ձեր արարէք զնա՝ յաւիտեան : Ար սպան
 զմահ թաշմամբն իւրով . և յարուբն
 իւրով մեզ կեանս պարգեւեաց . մի արան
 հաւատացեալք օրհն : Ար նստի՛ բնդ աշ
 մէ՛ հօր ծնողի իւրոյ . և մարդասիրապէս
 խնամէ զարարածս . քահանայք հոգեւոր
 երգով . օրհնե՛ :

 Գ

Պա՛ւ ես իրիսա՝ս կեանքէ յարուբեաց
 գի՛ մարդկա՞ն ողորմեա՛ : Պա՛ւ յարուցել
 նորոգեցեր զտիեզեւրս ողորմ : Յոյս յա
 ռութեան մերոյ . աշխարհը կենաց և՛ փրկ
 կութեա՞ն ողորմ :

 սղբ

Զարուցեալ տէրն՝ ի գերեզմանէն մի
 անի՛նն որպէ՛ս փայլահն և լոյս փառաց
 ծագեաց յաշխարհս . և՛ երկինք և՛ երկիրս
 ցնծային : Ս՜ճ է՛ յարութիւն ասա
 ուած որդւոյն . քանզի՛ դրո՛ւնք երկնից
 բացեալ եղեն և հոտ անոյշ բո՛ւրեաց
 յաշխարհս . և՛ լոյս զարարածս ամե
 նայն : Օ՛րք երկնից իջեալ էին և՛ բա
 նակեալ շուրջ զգերեզմանաւն և՛ հոգե՛

 տէր

զէն բարբառովն երգէին. տէր օրհնեալ
էք յարութիւնդ :

Տ. Գ

Եւսկիզբն բանդ մարմնացար ի կո-
սէն յանձն առեր կամաւ զխաչն եւ
զչարչարա՛ւ ԲՅՆԱ աստուած ճշար-
յրն մերոց: Եւսկից հօր եւ հոգեւոյն բանդ
աստուած ի գերեզման իջէր մեաւով
անապակա՛ւ ԲՅՆ աստուած ճշարց :

Գ

Յարեար ՚ի մեռելոց յաւուր երրորդի
լուծանելով զի շնանութիւն մահոյ
աստուած : Եւսկի օրհնեցէք բարձր
արարէք զնա՛ յաւիտեան : Տաշաղի
զյարութիւն աստուածորդւոյն : Ժո-
ղով՝ Լրդք բարեբանելով բարձր :
Սիւրբան գովեցէք զյարուցեալն ի
մեռելոց. քահանայ՝ յք հոգեւոր երգով
բարձր :

ողոր

Իջէր յեղինից ողորմաւորաց. եւ
մարմնացար ի սրբոյ կուսէն ո՛ր անմեկ-
նելիդ ես ի հօրէ՛ ողորմեա՛ : Եւսկի ՚ի
չարչարանս կամաւորապէս աստուած. եւ
խաչեցար վասն անդի մարդկան. եւ ՚ի գե-
րեզման իջէր անապակա՛ն ողորմ : Օ մահ

ընծեր և զանաւորսն անգամեցեր կարո-
ղանայնս տէր . և ՚ի մեռելոց յարեանք իշ-
խանութեամբ ողորմեալ :

Աբանէն ի հրէշտակն տեսուն ցնծո-
թեամբ իջեալ ՚ի գերեզմանն հարկա-
նէձար . փոշ յարո՛ւթեանն տեսուն : Ի
հարկանէլ փոշոյն պահապանքն զարհո-
րեցան և եղեձան . ի յահէն որպէս մե-
ռեալ : Չայն եղև ՚ի հրէշտակէն բարբառ-
եղև ուրանութեան տէր յարեաձաձա .
փառք յարո՛ւթեանն տեսուն : Վրօքն
փակելովք երէւեալ յս աշակերտացն և
անէձար . խաշաղովթիւն ընդ ձեղ :

Որ յաթո՛ւ փառաց նըստիս ընդ հօր-
օրհնաբանիս ՚ի դասուցբերօբէից օրհ-
նեալ տէ՛ր անտուած հարցն մերոց : Որ
եկի՛ր ՚ի վրէլէլ զնախահայրն աղամ . ի
ճաշակմանէ՛ս մահաբէր պաշոյն . օրհնէ՛լ :
Որ փոխանակ ծառոյն գիտութե՛ Ետուր
զեսա՛ջ քո տէր . և արբուցեր մե՛զ ի
կողահոս ալբերէ՛ք . օրհնէ : Բզտէ՛ր օրհնե-
ցէք և բարձր արարէ՛ք ըզնաձ յաւի՛թ
տեան : Որ ելոյ՛ծ ըզվտանգաւոր երկունս

տէր

հրց

գ

նախամօրն . ծընանելով ի սրբոյ կո-
սէ՝ Բաւհն . օրհնեցէք : Արեւարձ զփշա-
բէր անիծադրութի՛ն բուսաբերին . բէե-
ռելով ի վերայ խաչի՛ Բաւհն օրհնեցէք :
Ար ճաշակեացն զէղի՛ դա՛ռնութե՛ վասն
աշգի՛ մարդկան . և պարգեւեաց ըզմարմին
և զարինն իւր զանապահա՛ Բաւհն . օրհնեցէք :

Ար խոնարհեցար յերկնից ի հայրանան
ծոցոյ միանձին որդի՛ անտո՛ւծոյ . և անէր
մարմին ի սրբոյ կո՛ւսէն . վասն մե՛րոյ, փը՛ր
կո՛ւթեանն ո՛ղորմեա՛ : Ի՛նչ մեղ անտ-
ուանձ չըթեցար ընչ մեղա՛ւորացս . և կո-
խեյեալ զգլուխ վե՛շապին և շի՛ջան խայ-
թոցըք մահաբերին . և փը՛րկեցեր զտի-
եզերս ո՛ղորմեա՛ : Ի՛նչեռեցեր ըզմեղս մեր ի
վերայ խաչին . և համբերեալ մահո՛ւթեր
ի գերեզման . կենդանութիւն շնորհե-
ցեր նրստելոցս ի խա՛ւարի . և զօրո՛ւթի
յա՛ւար ո՛ղորմեա՛ :

Տրաշալի՛ ըզյարութիւն անտուան-
որդւոյն . անյա՛ծ տեսեալ անախելոցն .
և բա՛ղմութիւնք չրեշտակացն , երգէին
երգ նոր անյրուելի՛ ճայնիւ : Չայն անհեղ

գաբրիէլէան փոզոյն . ա՛յսօր դո՛չէր ա-
ւետարանէր աւետիքէն աշխարհին . եր-
գէի՛ն : Դ՛յս մեծ է ահաւոր , ա՛յսօր
ծագեաց սուրբ եկեղեցւոյ յարուցեալն
'ի մեռելոց քրիստոս . երգեսցուք երգ :

Եկեղանէլէ՛դ աստուած իջէ՛ր յերկ-
նից ի՛ յեղանիա՛քս . և անճառելի՛ ծագ-
մա՛ք տընօրինեցար յարգանախ՛ կուսին
արեգանին արդարութեան . օրհնեմք ըղ-
բեղ աստուած հարցն մերոց : Ե՛նմեկ-
նելէ՛դ 'ի հօրէ եկի՛ր կանաւ 'ի մահ խա-
չի՛ն . և ընդ չարագործսն պատժեալ ի՛ւր
պանդ վարեցարայլ 'ի ծոցոյ հօր ո՛չ բա-
տանեցար . օրհ : Ե՛նմահնութեանց տը-
ւող քրիստոս իջէ՛ր ի՛ հող մահո՛ւ . ակ-
նարկելով զողբո՛ւմն հոգեւոգոյն եղար
'ի գրէ՛ն երբնո՛ւմն . այլ ակնարկելով քո՛
ի՛ դրժոխս հանէ՛ր զկապեալսն քաջութե՛
և որբնըջի՛ն ի՛ տապանս . օրի՛նձոր օրհ
նեցէ՛ք և բարձր արարէ՛ք ըղնա՛ծ յաւի՛թ
տեան : Որ անապահան Թաղմամբ՛ , ելլո՛ծ
զանէ՛ծս երկրի . իջանէ՛լով 'իստորինս
ազատութիւն շնորհեաց նրատե՛լոցն ի՛

Տոց

Գ

խաւարի՝ օրհնեցէք : Արհեւսաբեր յա-
րութիւն իւրով ազատեաց զաղամեանս
ի կեանս անմահ . և սուրբ մարմնով և
սրբամբն հրաւիրեաց ըզմեզ յերկնից
արքայութիւնն . օրհնեցէք և :

ողոր

Երկր ի տեսութիւն անտեսանելի
սատուած և մարմին զգեցար ի սրբոյ
կուսէն . կեցուցին և յայս մեր կեցո՛ւն
մեզ Խաչի՛ համբերեցեր վասն ազգի՛
մարդկան . և մերովս չարչարեալ փլու-
կեցեր ի մահուանէ . կեցուցին : Եւ
ի գերեզմանի կեանք անխարհի և յա-
րոնցեալ յերրորդ աւուր չմարդիկ ի
կեանս փոխեցեր . կեցուցին :

տէր

Երգեսցուք քեզ ընդ հրէշոսն՝ կս-
յաղթական օրհներգութիւնս : Ար մա-
հուամբ քո մեռուցեր ըզմահ . և յարոն-
ութիւն պարգեւեցեր հաղանիւթ բընու-
թեանս . Երգէս : Ար ցունցար մեզ ճանա-
պարհ նորոգման և ճաքեցեր զաղամեա-
նս յանցանացն զոր պստրեաց թըշա-
մին . Երգէս :

տէր

Ինքեցին կանայք իւղաբերք ի գե-

ընձնա՛նն և տեսի՛ն զյարո՛ւնն տեա՛ռն :
 Բացա՛ւ դուռն յարութեան զե՛րեզմա՛-
 նի՛ն կընքե՛լոյ լոյս ծագեա՛ց տիե՛ղեւոց :
 Յարեա՛ւ տէրն ի մե՛ռելոց հըզօ՛ր զօ՛-
 րութեամբ հաստատեա՛ց զհիմո՛ւնս եկե՛-
 ղեցւոյ սրբոյ :

Թափաւո՛րեաց աստուած ի վերայ
 հեթանոսաց . և լուսազա՛րդեա՛լ պայծա՛-
 ոացոյց սուրբ զեկե՛ղեցի . ժողովո՛ւրդք
 ըզքրիստոս բարեբա՛նեցէք : Օ գեցա՛ւ
 տէր զօրութի՛ւն ընդ մէջ ի՛ւր աճա՛ւ .
 քանզի՛ շիջոյց զխայթոց մահո՛ւ խաչե՛ւն
 իւրով սրբով . ժողո՛ւրդն Յարեա՛ւ աստուած
 և տիեզե՛րք ամենայն նորափեա՛սուր զար-
 դարեցան . և մանկո՛ւնք հաղորդեցան
 մարմնոյ և արեան կենա՛րարին . ժողո՛ւ-
 վո՛ւրդք ըզ :

ՃԸ

Ա՛յ ի յերկնից իջե՛ր անըսկի՛ զբնաս-
 տուած բան և լոյս . զքե՛զ ամենե՛-
 րեան օրհնեցո՛ւք աստուած հարցըն մե-
 րոց : Ո՛ր ի խաչե՛ն բեկե՛ռեցա՛ր և հեղե՛ր
 զարե՛ւնդ ի փրկութի՛ւն տիեզե՛րաց .

ԾԷ
 ԲՃ
 ՏԸ

7

զքէ՛շ անե՛նէ։ Ա՛ր ի՛ գերեզմանի՛ եղարե՛
 յարեա՛ր ՚ի մեռեալոց քրիստոս յաւժե՛ր
 երբո՛րդի՛. զքէ՛շ անե՛նէ։ Ի՛ զտէ՛րօրհնէ՛
 ցէ՛ք ե՛ջ Բայ՛ ընթ անարե՛ք ըզնա՛ յաւել-
 աեան։ Ա՛ր ի՛խաչին բւեռեցա՛ւ և ՚ի գոր-
 ծոց ձեռանց խրոց սպասկեցա՛ւ. և՛ կէ-
 րակու՛ր ընկալա՛ւ ըղբե՛ղի. անեանցն անա՛-
 րածք գո՛վելով բարձր անարե՛ք ըզնա՛։
 Ա՛նան որո՛մս մ՛յ արեգակըն խաւարեան՛
 և՛ ցեղոյր վարագոյ՛ր տա՛նարին վե՛րնուա-
 ի՛ վայր. վե՛րք պատանեալ երկի՛ր շար-
 ժեալ. անեանցն։ Թա՛ղեցա՛ւ ՚ի մէջ երկ-
 ըի՛ և՛ ՚ի յերրորդ աւու՛ր յարեա՛ւ աստ-
 ւածապէ՛ս. և՛ ի՛ յերկիւնքս համարձա՛ւ
 աստու՛ած. անեանցն։

77

Ի՛ջէր յերկնից որդի՛ աստուծոյ անգա՛-
 տեցէ՛ր զարարածս. անկանի՛մ անա-
 ջի՛ քո՛ ոչորմեա՛ ի՛նչ աստուած։ Ի՛-
 խաչին բւեռեցա՛ր աստուած և ըղմար-
 դըն ՚ի կապանաց մահա՛ւ անձակեցէ՛ր. և՛
 զի՛ս մի անաեոս սուներ ո՛ր մեղծքս եմ՛
 մեռեալ։ Ծա՛ղումն հօր յանմտոյց
 լուսոյն որ ի՛ջէր ՚ի գերեզման. կենդա՛-

նայո՛ւցե՛ր զարարածս քո . և՛ զն՛ս մի ան-
տես առնե՛ր քանզի քե՛զ միայնոյ մեղայ :

Ի՛ գեղե՛զման քո կանխեցին կանայքն
զն՛ւզս և զխո՛ւնկըս բերին . ի՞նչամի՛ւ
Թաղման քո , զի՛ զմեղօք ըզհո՛ւնցեալսս
վերածե՛ր ՚ի կեանս : Փոխանակ իւրացն
զհաւատս անբիծս և զաղանչանս մե՛ր բնոյ
անաւօտեան կանանցն ընկալ . որք զո՛ւ
ջոյն կենաց լը՛ւան եւայի ունկամբն :
տուն աւետի՛ս անաքելոցն յաբեաւ յա՛-
րուցիչն մեր աւերեալց զգո՛խս . և՛ ըզ-
Թըշնամին կապեաց ի՛ յանլոյծ կապանս :

տէր

Ատեն Լ՛ շաբաթապարան Արարիկին :

Ե՛րկրպագեմք քե՛զ քրիստոս որ ի ձե՛-
ռն սրբոց առաքելոցն ծանուցար
մեզ , տէ՛ւր աստուած հարցն մերոց : Եւ
աշակե՛ր օռնալք ՚ի սրբ առաքելոցն , ո՛ւսափ
փառաւորել զքեզ ի տանձարի սրբո՛ւէքո՛ .
զոր հիմնեցո՛ւցե՛ր ՚ի վերայ վե՛րի՛ հուա-

ծբ
հրց
դձ

ւայ. տէ՛մբ : Ն'կայք ժողովուրդք ո՛րք
 'ի հե՛թանոսաց. ցնծո՛ւթեամբ տնե՛ս
 ցուք զնա՛նկաախիս սուրբ Եկեղեցւոյ.
 Գ
 բարեբանե՛լով զտէ՛մբ : Ն'զտէ՛ր օրհնե՛
 ցէ՛ք և առաւել բարձր արարէ՛ք զնա՛ յա՛
 ւիտեան : Բ'նդ անմարմնակա՛ն բա՛ղմու
 թիւնան զքրիստոս թա՛գաւորն ո՛ր եկա՛
 ւորի՛ սցսօ : Ի սո՛ւրբ Եկեղեցի. ամենայն
 աշի՛նք գո՛ւնցէ՛ք և առաւել : Ն'կայք
 հա՛ւատացեալք սուրբ Երրորդո՛ւթեանն
 յեկեղեցի՛ս օրհնեցէ՛ք զստուած. արա՛
 բէ՛ք տօնս ո՛ւրախութեան մինչև յան՝
 կի՛ւնրս սեղանոյ. և առաւել բարձր :

որ

Ն'յօր հրեշտակաց բա՛ղմութիւնքն
 տօնակից լինին ընդ մեզ. քանզի երկ՝
 նաւոր թա՛գաւորն Եկաւորի ի սո՛ւրբ Ե՛
 կեղեցի : Խնդա՛ և զուարճացի՛ր հարս՝
 եացեալդ աստուծոյ Եկեղեցի. քանզի
 զբեզ տէ՛րն տե՛րանց ընտրեաց և հա՛ճե՛
 ցաւ բնա՛լի՛լ 'ի քեզ : Ն' ուսաւորեանդու՝
 սաւորեալ կաթո՛ղիկէ Եկեղեցի. քանզի
 'ի քեզ շնոյ աստուածեղէն ի հօրէ լուսոյ
 ծագեաց. և լուսաւորեալ ց զմանկո՛ւ

նրս. քո :

Ա՛րք արժանաւորեցայք ի կ'ս'չումն փա՛ռկ
 աւարութեան. քրիստոսի՛ն աստուծո՛յ մե-
 թոյ. եկայք ժողովուրդք երգեցէ՛ք տեա-
 ւըն երգ նոր. երգեցէ՛սմ. ք զանո՛ւն նո-
 բա՛ ճայնի՛ւ ցնծութեա՛մ. ք յօրհնութի-
 ՚ի նոր : Օ՛րացեալքս ՚ի քէզ քրիստոս
 ժողովուրդք հաւատա՛ցեցն. ճշմարի՛տ
 խոստովանութեա՛մ. ք օրհնե՛մք զխոր-
 հուրդ աստուծային կենսաբե՛ր տնօրէ-
 նութեան. քո : փառաւորելո՞ւ վ զա՛հա-
 ւոր և զսքանչե՛լի՛ սնուն. քո տէ՛ր տէ՛ր
 մե՞ծ ի վերայ ամենայն երկրի՛ : Ո՛ւրախ
 լի՛ր եկե՛ղեցի՛ սուրբ՝ հարսն երկնաւոր
 խորհրդոյն. ի փառս ամենասուրբ երրոր-
 դութեան. որ համագոյ ի շխանութիւն
 իւրով զարդարեաց ծագմամբ լուսոյ պը-
 ասկէսմ. զքէզ ի սլաւոյ՛մ. և ամենա՛մ
 սրբովք ին՛ւրո՞ւ վ ք :

տէր

Ի՛նչպիսիքն բանդ աստուծո՛ւ, որ ի
 շէր ՚ի մէջ շ հոգիցն. զրկեցե՛ր շէրի՛ս

հոգ
 բն

մանկո՛ւնսն ցո՛ղո՞ղի օրհնո՞ւ լծեան. օրհ-
 նեալ եւ տէ՛ր աստուած : Ար ՚ի բա-
 բելոնի զբոց հրոյն շիջո՞ւցեր, և զման-
 կո՛ւնսն ապրե՛ցո՞ւցեր, և նոքա երե-
 քեանն գովէ՛րն ասե՛լ ընդ . օրհնեալ :
 Ար յարգանալի կուսի՛ն բնակեցար և
 ծնար որպէ՛ս մահնակ . որ զմահ կո-
 խեցեր և զյարուծիւնքն ցո՞ւցեր .
 օրհ : Ի զտէ՛ր օրհնեցէք և բա՞րձր ա-
 րարէ՛ք յաւիտեան : Օ անսկի զբն զամե-
 նասուրբ զերրորդո՞ւ լծիւն . որ նոյն ին-
 քն իւր անեղ բնութեամբն գոյացոյց
 յոչնչէ՛ զամենայն արա՞րածս . զնա հոգ-
 և որ երգո՞ւ օրհնեցէք և բա՞ն : Օ հա-
 մագոյական էութեան բանն ի հօրէ՛ , որ
 ընդ մեծ ծագեաց անճառելի՛ ծագմամբ .
 որ հաստատեաց զերկինս և զի՛մանալի՛
 զօրս հրեշտա՞նկաց զնա : Օ անմահ զերկ-
 նաւոր զթագաւորո՞ւ լծիւնն . որ արարչա-
 գործ ստեղծմամբ վայելչացոյց զերկինս
 և զե՞րկիւրի՛ փառս անմենասուրբ երրոր-
 դո՞ւ լծեան . երէքսրբեան հրեշտակային
 օրհնո՞ւ լծեամբ . զնա :

Լուսնի^ն պտուղն անաջին ծանոցն "չ"
 զնախնապետէ զծն մահացոյց . իսկ որդի^ն
 միածին էին և փրկեաց զմեզ : Օ չարա-
 րա^ն նա ի յանձն աներ զնախն յարոնցի-
 ջըռ մեռելոց . ջնջեալ զձեռագիր իմոյ
 յանցանաց : Եւնդանութի^ն և ի գերեզ
 մանի եղար վասն ՚ի հոգոյ ստեղծեալ
 մարդոյն . զմեզօք մեռեալ զանձն իմ
 կենդանացոյ :

Եկին ՚ի գերեզմանն առանձնեանս քր տէր
 կանայքն . յօժանել . խնկել զանապական
 մարմինն : Գոչո՛ւմի հրեշտակին քաջ-
 լե՛րէ՛ր զնոսմ անելով . ցնծանցէք յարեւ-
 որպէս յառաջն անաց : Եւեալ ՚ի հը-
 րեշտակէն զաւետիս յարութեանն պատ-
 մէին աշակերտացն եթէ յարեալ քը-
 րիստոս :

Որ թագաւորդ ես յաւիտենից . ա^նր
 և արարիչս մեռանցն լինելով թեան . օրհ-
 նեալ ես տէր անստեղծ հարցն մերոց : հոց
 Որ սպասաւորեալդ ես ի սերօրէից և
 փառաւորեալ յանմարմնական բնզմեւ-
 թեանց . այսօր ի դոհաւոցն մեղեացեալ և

ի զինաւորաց բաժանեցաւ Վասն մերոյ
 փրկութեան. օրհնեալ էս : Այսօր ըզ-
 կենարարն մեր քի ըզխան օրհնեացուք .
 քանզի ի վերայ նորա բաշխեցաւ մեզ
 պարզէ անմահութեան. տէր անողւած
 հաւր : Ի զտէր օրհնէ ի՞նչքէ և բարձր
 արարէք ըզնա յաւիտեան : Այսօր նշան
 սուրբ խաչին ի յե^րկիր^է երեւ-
 լեալ . օրհնէ : Այսօր ընդդէմ թշնամուն
 զէն անպարտե^ր լի ցուցաւ մեզ .
 օրհնէ ի՞նչ :

ողբ

Ո՛ր կանաւոր խաչելութեամբ քո տէր
 բարձեր ըզմեզս . զքեզ բացէ բանեմք ան-
 մենեցուն յարութիւն : Ո՛ր երէքօրեայ
 թաղմամբ քո տէր մեռուցեր զմահ . ըզ-
 քեզ : Ո՛ր լուսափայլ յարութեամբ քո
 տէր կենազործեցեր զաշխարհս . զքեզ :

տէ

Ճայն անէտաւոր հրեշտակին զըւար-
 ճացոյց զանաւօտեան կանայսն . զքրիս-
 տոսի պատմելով զյարութիւն : Սո՛ր յու-
 սահատիք արբամութեամբ, այլ ցընծա-
 ցէք բերկրելով . խընկազեացք անձայ-
 նոյն և փափագողք յարութեանն : Փո՛ղ

Թանցարուք ի գանձի լեայն անէ տարանեցէ՞ք
անշակերտանցն . եթէ յարեալ քրիստոս և
խաժանեաց ըզմահ :

Այսօր բեհուեալ քո ի խաչին . և զի
նաև ո՞րքին խոցեալ զանաբան ըզլնող .
տէ՛ր ամառեալ հա՛րցն մերոց : Ասի
բղիսամի սուրբ արեան քո՞ լեւայ ըզ-
տիե՛զերս յանիծի՛ցն անա՛մայն . տէ՛ր ամ-
առեալ : Պարզեմտո՛ւ բարեա՛նի՛ց և ուր-
ւօզ ողորմո՛ւթեան . ե՛ղար ի գերեզ-
մա՞նի . տէ՛ր : Յա՛րա՛ր Ա՛մենայն գո՞՛րծք
օրհնեցէ՛ք : Ա՛ր յանէ՛նց գոյա՛նցոյց ա-
բարողն իւր կերպմամբ . զգաստանցեալք
օրհնաբանի՛ցք եղաք . ամենայն Ա՛ր զգա-
տանիք մահո՛ւ եւ լոյժ իւրով անշուշա՛-
ցեալ մարմնովն ըզհնդանցեալ մարդոյն .
ամեն : Ա՛ր զսառնա՛նձա՛նկընքաղցրա՛նցոյց
ձա՛նկմամբ դաւնո՞ւթեան . զի հաշո՛ր
գիցուք մարմնոյ և արեանըն տեսուհի ա-
մեն :

Հայր անսկիզբն ո՛ր վերօրհնեալք եւ
ի դասուցքերօբէից . ըզքե՛զ աղաչե՛մք ո՞-
ղորմեալ քոյոց հաւատանցեւոց : Բանդ ի

ՏԵՂ

Գ

ՈՂԸ

Տօրէ՛ն ո՛ր յա՛ռաջ քան զյաւիտեանս որ-
դի՛ . փառակից Տօ՛ւր . ողոր՛ : Ա՛ր նըստիս
'ի քրօբէ՛ս և՛ տեսչո՛ւթեամբ խնամե՛ս զսօ-
րա՛րածս քո՛ . ճըշմարիտ սո՛ւրբ Տօգի՛ր .
ողոր՛ :

տէր

Ա՛յսօր զուարճացան տիեզերք անմեղայն
ճըշմարիտ յարութեամբ աստուածորդ-
ւոյն . քանզի զդժոճիս աներեսաց և՛ գե-
րեաց զարգելեալսն ի նմա : Ա՛յսօր լուսա-
փայլեալ մեծապայծառ ծագումբ հրեշ-
տակապետն ի վերայ վիմին կանանցն ան-
ւետէ՛ր ասելով . զի՛ խնդրէ՛ք զկենդա-
նին ընդ մեռեալս : Ա՛յսօր բերկրեցան
կանայքն իւղաբերք անտեօք յարու-
թեանն աստուածորդւոյն . դարձան յա-
ռաքեալսն ասելով յարեալ աստուած :

հր

Ա՛ր գլթացար 'ի սուրբ մանկունն և՛
իջեալ փրօկեցեր 'ի բօրբօքեալ բոցոյն .
ըզքէ՛զ միշտ օրհնեմք աստուած հաճըն
մերոյ : Ա՛ր ողորմեցա՛ր ազգի մարդկան և՛
իջեալ մարմնացար ի սուրբ կուսէն . ըզ-
քէ՛զ միշտ օրհնեմք : Ա՛ր երեքօրեայ թաղ-
մամբ քո՛ տէր շարժեցան հիմունք երկրի .

Ըզգէրե՛ր զմանա բայց՝ ր զմեռեալսն յա-
 բուցե՛ր . Ըզքե՛շ միշտ : Եւ Երմիայի՝ Եւ Եր-
 ծառացոյցն ըզփայտ խաճին . տարածա-
 նե՛լով զիւր զանաւրանա բազո՛ւկսն . Եւ Եւ-
 զէն յաղթո՛ւթեան արարածոց իւրոց .
 ամենայն գո՛ւրծք օրհնեցէք : Եւ ջանե՛լով
 ի սատորի՛ն կողմ երկրի և դո՛ղալով սա-
 սանեցան դըժո՛խք . քանզի որ ՚ի նմա ար-
 գելեալքն աղաղակէին առ տէր . ամե՛-
 նայն : Եւ զարգե՛լեալն ի բռնութեանէ
 մահու աղանդոցոց երեքօրեայ յարո՛ւ-
 թեամբ իւրով ամեն :

 Գ

Ո՛ր խաչեցար և թաղեցար վասն մե-
 լոյ փրկութեան և յարեալ ի մեռելոց .
 խնայեա ՚ի ժողովուրդս քո միայն մար-
 դասէր : Ո՛ր ըզգըժոխս աւերեցեր և
 ըզգէրեալսն փրկեցեր . և մեզ կեանքս
 շնորհեցեր . խնայեա ՚ի ժողովուր : Ո՛ր ի
 յերկիրս համբարձար և ընդամէ՛հ հօր
 երստար . ի միւսանգամ քո գալլատեանն .
 խնայեա ՚ի ժողով :

 ԴԵ

Սքանչելի կանայքն աներկիւշ էկին
 ՚ի տեսանել ըզգէրե՛ր զմանն . զի՛ կառա-

 տէր

բեալ սկըն մերժեաց զերկրէն : Այլին
 'ի խնկէլ ըզտէրո՛ւնեան մարմինն . և
 տե՛սին յարուցեալ 'ի գերեզմանէն . և
 վերադարձն ընդն ծաղեաց յաշխարհս :
 Յարոգեաց հրեշտակն զյարո՛ւթիւնն
 տե՛առն . և բացան գերեզմանք նրնցեցե՛
 լոյ . և յարութիւն տե՛առն յաշթեաց
 մահո՛ւ :

Տըց Ո՛ր զարդարեալ նորացուցեր զարարա-
 ծոց գոյացութիւնս . համագոյ՝ հօր և
 հոգւոյն . ըզքե՛զ միշտ օրհնեմք աստուծո՛ւ
 հարցն մերոց : Ո՛ր կամեաւոր խոնարհո՛ւ
 թեամբք քո յանձն առե՛ր ըզարչարանս 'ի
 խաչն բեկեռեցա՛ր . ըզքե՛զ միշտ օրհն :
 Ո՛ր զմահացու մեր բնո՛ւթիւնս վերա-
 տեղծե՛ր կենդանութեամբ հրաշափառ
 քո յարութեամբ . ըզքե՛զ :

Գ Ըզտէ՛ր օրհնեցէք գովեցէք և բարձր
 արարէք ըզնա՛ յաւիտեան : Ո՛ր էջն 'ի
 գերեզման և աւերեաց ըզգրծո՛խ մե՛ծ
 ե՛ւ յըզօր զօրութեամբ . և յարեալ 'ի
 մեռելոց . օրհնե՛ : Ա՛ւսանորի՛չն աշխարհի՛
 ո՛ր ազատեաց 'ի մեղաց ըզտի՛ն զերս ա՛յ :

Եւրաշրաշ յարո՛ւթեամբն իւրո՛վ օրհնէ:

"ZU"

Ի՛նչե՛ր ՚ի չարչարաննս չարչարանայցն
լուծի՛ց . բեւեռեցա՛մր ՚ի խաչի՛ն լուծե՛ր
ըզկապաննս մեղայց մե՛րոնց . քրի՛ստոս յոյս
յա՛րու[թե՛ան մե՛րոնց] ո՛ղորմեա՛ : Ի՛նչե՛ր ՚ի
գե՛րեղման աւերեցե՛ր ըզդըճոխս . ե՛ յա
րո՛ւցեա՛լ յե՛րբորդ աւո՛ւր զա՛շխարհնս
ըցո՛ւցե՛ր խնդու[թե՛ամբ] . քրի՛ստոս յոյս
յա՛րու : Ս՛րտե՛ր աւ աշակե՛րտսն քա՛ծա՛
լե՛րե՛լ ըղնո՛տա . ե՛ խոստացա՛մր լինի՛լ ընդ
մե՛զ զամենայն աւե՛ւրքս կե՛նաց մե՛րոնց .

բրի՛ւնսն յոյ՛ս :

 $\frac{1}{2}$

Կանխելով սուրբ կանանցն ընդ առա-
ւօտն 'ի գերեզմանն . և զահաւոր յա-
րո՛ւթեան ըրճայնն 'ի հրէշտակէն լը-
եալ էթէ՛ յարեալ անտուած : (Թ) զեալ
ըզարքտմով թի՛ւն երջանի՛կ և սուրբ կա-
նանցն . և խընդո՛ւթեամբ ընթանային
պատմե՛լ աշակերտանց . էթէ՛ : Օ քանչե՛-
լի՛ և զհրաշագործ ըզյարո՛ւթիւնն քրիս-
տոսի՛, առնօքելոցն ըստո՛ւգնպէս տեսեալ .
ընդհանո՛ւր քարոզէ՛ին . էթէ՛ յարեալ
քրիստոս .

ճշւ

Թափառորին յաւիտէնից մատուցող ք
զօրհնեղութիւն. որ ի կուսէն մարմնա
ցաւ. հաստատեաց զսոխարհս ի հաւանոս
անսասանելի. փառք նրման անշտ և
յաւիտեան: Որ կանաւ հաբէր մահոյ
խաչի աստուած բանն. և եհէղ զար
իւնն իւր սուրբ ի վրելութիւն տիեզե
րաց. փառք: Աստուածապէս յարմ
ցեսց ի նորափոր ի վիմէն. լուսազար
դեաց զեկեղեցի իւր սուրբ. ի փառս և
ի գովեստ անուան իւրոյ. փառք:

ծթ

հրց

բհ

Որ յերկնային զինուորուէցրդ միշտ
երկրապաշէս քրիստոս Թագաւոր
լնդ հօր և սուրբ հոգւոյն. օրհնեալ ես
տէր աստուած հարցլն մերոց: Որ խո
նարհեցար յանձնս փառաց եկեալ իշխա
նութեամբ ի մահ խաչին զբղրդեցան
զլժոխք. յահէղ փառաց քոց. օրհնեալ
ես: Այլ հրաշափառ քո յարմութեամբդ
կենագործեցեր զիս զմեզօք զմեռեալս.
և համբարձար փառօք ի յերկինս. օրհն

նեալ : Բ՛ղաէր Բ՛ղբրի ստոս թաղաւորն
 քաղցրաձայն երգով օրհնէցէք և բարձր
 արարէք ըննա՝ յաւիտեան : Ո՛ր պատուա-
 կան խաչէ լով թեամբ հրաշագործեանց ըզ-
 վրելով թիւն յաւիտենից նընջեցելոցն .
 քաղցրաձայն եր : Օ՛յ յարո՛ւցեալն իշխա-
 նով թեամբ զփառակից հօր և սուրբ հո-
 գւոյն . ընդ վեց թեւեան սրօրէ ազո՛ւնդ
 դասս գովէցէք և բարձր արա .

ԹԻ՛ւնս իմ : Ո՛ղորմեա ինձ աստ-
 ո՛ւան իմ ո՛ղո՛ւ թմեաց : Ո՛ր ՚ի յերկնից
 իջէր բանդ ան և վասն մե՛ր մարմնացար
 ՚ի սրբոյ կուսէն . ողորմեա ինձ : Ո՛ր ՚ի
 խաչին տարածեցէր զանարատ բա՛զուկս
 քո և վասն մե՛ր հեղեւ զարիւն քո սբ :
 ողոր : Ո՛ր ՚ի գերեզմանի՛ եղար անապա-
 կան . և յարո՛ւցեալ նորագեցէր զաշ-
 խա՛րհս . ողոր : Ո՛ր ՚ի յերկնիս համբար-
 ձար ամենակարող և ընդ անթիւ հօր
 նըստար յաթո՛ռ փառաց . ողոր :

Բ՛ոյ յարո՛ւ թեանդ փառք վայելէ՛ եր .
 կայնամե՛տ տէր : Օ՛րհնեալ է քո յարու-
 թիւնդ աստուած ո՛ր ըզմահ մահու ծա-

Գ

ողոր

տէր

նուցէր քոյին կամաւոր մահուամբն . քո
յարո՞ւ : Վճռումն ասէ՛ղ հրեշտակին 'ի
վի՛մին որ քարոյցէ՛ր առ սուրբ կանայսն
յարեաւ տէրն 'ի մեռելոց . քո յա՛ :

Տըց

Լ՛նսկի՛ զբն անտուած և՛ ամենազօր որ
առաքեցէ՛ր զԹա՛մէնն ո՛րդիդ քո՛ 'ի փր-
կո՛ւթի՛ւն մեզ . զօրհե՛մք զքե՛զ անտուած
հարցն մերց : () Ընա՛ր 'ի հօրէ՛ անճառ
մի ո՛ւթի՛ւն 'ի կո՛ւտական որովայնէ երե՛-
ւալ մարմնո՛վ 'ի փրկի՛ւթի՛ւ մեզ . զօրհ :
Ա՛ր նըստի՛ս 'ի քրօրէ՛ս և՛ յանմարմնոց
վերօրհնի՛ս քրի՛ստոս սրբասաց ճայնի՛ւ .
համբերելո՛վ չարչարանաց իխա՛չն բարձ-
րացա՛ր խորտակեցէ՛ր ըզ զօրո՛ւթի՛ւն մա-
հո՛ւ . զօրհ : Բ՛ զտէ՛ր Լ՛ մենայն ազի՛նք ըզ-
քրի՛ստոս գո՛վեցէ՛ք , զյարուցեա՛ն 'ի գե՛-
րեզմանէն անասական մարմնո՛վ : Օ՛ քա՛-
րա՛ղ հրեշտակին լը՛ւեա՛լ կանանցն ըն-
թացեա՛լ պատմէ՛ին աշակերտացն ասե-
լով յարեաւ անտուած ամենայն : Լ՛ւ
մէք ընդ նոսին երգանկցեա՛լ հանցո՛ւք
զօրհնո՛ւթի՛ւն , փրկո՛ղն ըզմե՛զ ասե՛լով
յարեաւ անտուած . ամեն :

Գ

47

Իջէր տէր և մանրանցաւ ՚ի կուսէն.
 և զհոգեղէն բնութիւնս անշառեցեր ի
 մեղաց: Եւ լէր տէր բեհեռեցաւ ՚ի խա-
 չին. ըզմեռանիլ յանձն աներ կենդա-
 նատու մեռելոց: Եւ դար տէր ի նորա-
 փոք ՚ի վիմի. և մատանեալ կըքեցաւ
 զանձէ կենաց անշատրհի: Յարեաւ տէր
 աներեցէր ըզդժոնս. ի յերկիրնս հաւ-
 բարձար և ընդ աշիւ հօր նրատար:

မဟုတ်ပါ

Բրիստոս յարեալ ի մեռելոց: Ի նշարշնոյսն առաւօտուն կանխեալ ի կանանցն ի գերեզմանն ասելով քրիստոս յաւ: Եւ առ նոսմ ասէր հրեշտակն զի խնդրէք ըզկենդանին ընդ մեռեալս: քրիստոս յարեալ: Փութացարո՛ւք ո՛վ սրկանայք եւ պա՛տմեցէք յաշկերտացն ասելով քրիստոս յա:

550

Ո՛ր զծառայի՛ ըզկերպարանքս յանձն
սուեր վապն մեր . և խոնարհեալ քո կու
մաւ ի՛ մեր բնութիւնս . օրհնեալ ես տէր
անստուած հարցն մերոց : Ո՛ր խաչեցար
հաճութեամբ հօր միանձին որդի . և
Թանշմանն երէքօրեայ ըզբռնութիւն

մա՛հ հ փառանց թագաւորն: Ա՛լ ՚ի ճայնէ՛
հրէշտանիին զո՛ւա՛րձանցան տրտմաշ-
գեանցքն, առաւօտեան սուրբ կանայք,
զի՛ն խընդրէ՛ք ըզկէնդանին ընդ մեռեալս:
յարեա՛ւ լ փառանց: Ա՛յտուածասէ՛ր սուրբ
կանայք փո՛ւթա՛ցարո՛ւք հետեւեալ,
պա՛ռմո՛ղ լինի՛լ պէ՛տրութի՛ւն յո՛վ փանծու-
սիրէ՛լոյ յարեա՛ւ լ փառանց:

Ա՛ր էր յառա՛ջ քան ըզյա՛ւիտեանս
բա՛նդ. ա՛յտուած, փառն մերոյ փրկու-
թեան աւէ՛ր մարտին ի՛ս սուրբ կո՛ւ-
սէ՛հ ի՛ս թն, ըզքէ՛զ օրհնե՛մք ա՛յտուած
հա՛մ ըցըն մերոյ: Ա՛ր ըզկերպարանս ծա՛-
ռայի ճըշմարտապէ՛ս յանձն առե՛ր, և խա՛-
ջի՛ւ մահո՛ւ համբերե՛լով ի՛ջէ՛ր ի՛ գե՛-
րէ՛ղմա՛հ ի՛ս թն, ըզքէ՛զ օրհնե՛մք: Ա՛ր էրե-
քօրեայ թա՛ղմամբ փրկի՛լ, սուրբ՝ զյա՛ւ-
րու թի՛ւնդ քո՛ց ցո՛ւցե՛ր և վերբառին նո՛-
րոգեալ կեցո՛ւցե՛ր ըզհնայեա՛լ լո՛ւս մե՛-
ղօ՛հ ի՛ս թն, ըզքէ՛զ օրհնե՛մք: Ա՛յտէր
ծրհնե՛ցէք: Ա՛յ մե՛նայն աղե՛ք բա՛րձր
արարէ՛ք: Օ խա՛չեալն ՚ի մե՛ջ է՛րկրի՛ւ
զե՛զեալն ՚ի նո՛ր գերե՛զմանն, ա՛յ մե՛նայն

հրց

դ

անգինք։ Օյա՛րն ւնեանն իշխանութեւն
զաւերո՛ղըն դըժոխոց։ ամենայն անգինք։

որ

Ո՛ր համագոյր ես հօր և սուրբ հոգւոյն անբաժանելի հանկ միո՛ւթիւն խոնարհեցա՛մ ի բարձանց և անե՛ր մարմին ի կո՛ւսէն։ յաշագս անկե՞լ լոյն յանժըն՝ ծիչ կենաց բանսարկուին խաբամբ։ Ո՛ր դատաւորդ ես ծածկելոց գի՛տող անյսօր ի հոշոյ դատաւարութեւն բարձա՛մ ի խոչ և լեղեմ և կերակրեցա՛մ։ յաշագս անկե՞լ լոյն ի ճաշակմանէ՛ մոհամբ և պրտղոյն։ Ո՛ր կենդանութիւնդ ես ամենեւնոյն անյսօր ըզմահ խաչի՛ ի յանձն առե՛ր եղա՛մ ի սիրտ երկրի և յերրորդ անգւր յարեա՛մ։ շնորհեա՛մ մե՛զ վերածիլ ընդ քեզ յանպատում ի կեանս։

տէր

Անխելցին կանայքն ընդ առանձան ի գերեզմանն հանդերձ խընկովք։ Վերել լով զեւղս անողշո՛ւնս ի յօժովմըն կեանար մարմնոյ փրկչէն մերոյ։

Եւ հրեշտակին զօրութեամբ գոչելով անշաղակէ՛ր յարեալ քրիստոս։

հոր

Ամենաւորութեամբ եկիր ի ճաշարա՛ն

նրա և ՚ի ծառայէ՛ ապտանկեցա՛ր . օրհնե՛մք
 ըզքե՛զ անտուած հարցըն մերոյ : Տա՛
 րածեցեր ըզձե՛ռս քո ՚ի վա՛րայ խա՛չին :
 և ընդ անօրէ՛նրս համարեցա՛ր . օրհնե՛մք
 ըզ : Ո՛ր զմեռանիլ յանձն առեր վա՛սն ա-
 րարածոց . և ՚ի զինանո՛րէն գեղա՛րդեամբ
 բլն խոցեցա՛ր . օրհ : Բզտե՛ր , Բ՛զնա հո-
 գեւոր երգով բա՛՛րձր արարեք : Ո՛ր ճո-
 խաբար յօժարութեամբ՝ եկեալ ի նորո՛-
 գումն եղծեալ մարդոյն . և խա՛չի յան-
 ճըն անուռ ըզմահ . Բ՛զնա հոգեւոր երգով
 բա՛՛ր : Ո՛ր էջն ի ստորին կողմ՝ երկրի և
 դողալով սասանեցան դբժոնքայօր յա-
 րուցեալ վերածեաց ըզնընջեալսն . Բ՛զ
 նա հոգեւոր երգով :

Ո՛ր յաթո՛ռ փառաց նշտիս բանդ անձ
 խոնարհեցա՛ր ՚ի հայրանհան ծոցոյ , անուեր
 մարմին ի կո՛ւսէն . վերախանգնելով ի
 տեղի՝ ստորանկեալ լուսոյն զհո՛շանցեալ
 բնութիւնս : Ո՛ր կանգնեցեր ըզխա՛ջ
 քո ՚ի մէջ երկրի՛ . և սովա՛ւ ըզսրօբեա-
 փակ դուռն դրախտին բա՛ծցեր նախա-
 տեղծին . կենսագործելով ի ճա՛շակմանէ՛

մահաբեր պըտղոյն : Եւ զօրո՛ւթեամբ
խա՛նիքս քրի՛ստոս հիմեցնւցե՛ր զկա-
թողիկէ՛ եկեղեցի բնածկա՛րան սուրբ
Երրորդո՛ւթեանդ լուսաւորե՛լով ըզհե-
թանոսս ՚ի սմա՛կընկնակի ծնընդեամբ :

տէր

Եւ յա՛րո՛ւթի՛ քրի՛ստոսի ամենեքեան
օրհնեսցո՛ւք . զի՛ նա՛ միայն անստուած
փա՛ռաւորե՛լ յաւիտե՛ն : Եւ զճա՛ռագայթ
յարու թեանն տե՛սանե՛լով հրեշտակի՛ն .
նա՛ զօրանայր ի պա՛տմէ ըզկե՛նսաբե՛ր
յարու թի՛ւնն : Չայն անետեանց լըսէին
անա՛ւօտեան սուրբ կանայքն . ի՛ հրեշ-
տակէն դանձային ուրախութեամբ յա՛-
ռաբեանսն

տէր

Օ տի՛եզերական խնդութեանցն անե-
տիքս ե՛րանե՛լի՛ կանսնցն ուսեալք ՚ի հը-
րեշտակէ՛ն . աներկի՛ւղ խնդութեամբ և
բերկրա՛յից ուրախութեամբ ընթանային
պատմե՛լ աշակե՛րտացն ամսե՛հա՛մով :
Օ որ մահա՛ն երկիւղի՛ւ ընդ մեռեալս
համարեալ կարճեա՛ք . նա՛ ինքն իշխանու-
թեամբ յարո՛ւցեալ . զմահու ելոյժ զիշ-
խանութի՛ւն և կե՛նդանութի՛ւն պար-

գեւեալն ամ զգի մախ^մ ըդ կան: Այլ է
բայ եդեալ զհրէ՛ական երկիւղին զկար-
ծիսն. նախաժամանեցին ՚ի պատիւ այ-
նոքի կոր մահուամբն ելոյժ զմահ և զան-
մահու թիւն պարգեւեալն ամ զգի:

() Երհնութիւն է բարձրունս, տնօրինե- ՃԸ
ցելոյն ՚ի կուսէն թագաւորին մերոյ.
ալէ՛ լուսնալէ՛ լուսն: () Երհնութիւն է
բարձրունս. անասանէլ և հաստատուն
յուսոյն մերոյ. ալէ: () Երհնութիւն է
բարձրունս, անբաժանէլ և միանանկան
սուրբ երրորդութեանն. ալէ:

ՓԱԼԱԼՈՐԵ՛մք զքեզ տէր աստուած
հարցն մերոց: Ո՛ր զցօղ անապական
ալեանդ ցօղեցէր տիեզերաց է վերայ
խաչն. օրհնեմք մի՞շտ և փառաւորեմք:
Ո՛ր թաղմամբն երեքօրեայ յարնւցեալ
զոյս ծագեցեր տիեզերաց. օրհնեմք:
Բաւե՛ր օրհնեմք և բարձր անբարեք
զնա՞յալի տեան: Ո՛ր է բարձունս ել և
գերեաց զգերութիւն, և է տ պարգեւս

Կ
ՏԵԳ
ԳՃ

Գ

որդւոց մարդկան . օրհնէ՝ : Եւ ի մե
 աեալս ազատ առանց օգնակաւ նի . քս
 հանայք օրհնէ՝ ցէք :

որ

Իսկից հօր կամաւորութեամբ եկիչ
 ի չարչարաւնս , զչարչարաւնս յան
 ձրն առեր . խնայի . համբերելով իջէր ի
 գերեզման : Եւ զաբերիցն եկեալ ի գե
 րեզման փրկիցի . զի՝ լուսնայն ընդ
 ի խնկէլ զանապական մարմինդ , Եւ
 ախ լուեալ ի հրեշտակէն որ . ահար .
 տէր . յարեալ ի մեռելոց . ձեռ կեանս
 պարգեւեաց :

տէր

Եւ զաբեր և սո՛ւրբ կանայքն ողբա
 լով փութապէս եկին ի գերեզման քս
 տէր . ի խնկէլ զանապական մարմինդ :
 Բարբառ աւետաւոր հրեշտակին որ գո
 չէ՝ քս առ երջանիկ կանայսն . զի խնդրէք
 զկենդանին ընդ մեռելոց . քանզի յա
 րեալ տէր և աւերեաց զգոհիս : Պատ
 մեալ երանելի կանայքն զյարութիւն
 աեառն աշակերտացն . ու բախանցեալք ըն
 թանային պէտրոս և յովհաննէս ի կենսա
 առ գերեզմանն :

Քիսկաւորեալ զորք ի աստուծոյ . ո՞ր է
 կեր կամու . ՚ի չօրջարա՞նս . տէր աստ-
 ո՞ւան՝ հարցն մերոց : Տարածեցեր զամե-
 նազօր բազմեալս . քո ի վերս՝ յաւմամ-
 չին . և երկիրս հիացեալ սասանեցաւ և
 դժշալով երեւիւր . ի յահէփառաց քոց
 տէր աստուան : Եւ տեսեալ անդաւ-
 կանն զարարիչդ ի վերս՝ յաւմամ-
 չին . չհանդձուր թեալ չարչարանաց արար-
 չիդ խանարեցոց զոյսն ի մէջօրէի . ի
 յահէփա : Ի զտէր զհնեցէք բարձր ան-
 րարէք յաւիտեան : Եւ զինանորն գե-
 ղարդեամբն յարձակեալ խոցեալս
 զհոշ կենարարին . բարձր : Առտի ան-
 բիւր կենդանարար բղխեալ . լուսն
 զտիւզեւրս ՚ի մեղաց . բարձր անրա :

Յամենայնի բնորոշողովմ աստուած-
 նայեալ յիս գթութեամբ և խնայեալ զի-
 դու միայն ես մարդասէր : Եւ խանչեւդ
 քո կենանարաւ սրահեան . և յարձեթք
 քո փրկեալ և անդրեցն . զի դու միայն ես :
 Եւ ի միւսանգամ ի զանաւորանք տէր
 վերստին զիս նորոգեալ և անդրեցն . զի :

տէր

Այսօր յարուծիւն քրիստոսի ամեն-
ցէք հաւատացեալք. իմի՛ աստուած հայր
ամենակալ: Այսօր և կանայքն իւրա-
բե՛րք աւետիս տալով առաքելոյն. օ՛ Երհ-
նէն զաստուած: Այսօր և հրէշտակք ի՛
յերկիրնս հոգեւոր հեջմամբ երգով, օ՛ Երհ-
նէն:

հր

Ո՛ր յաւիտենից ես աստուած և տէր
ամենայն կենդանութեան. խոնարհեցար
ի չարչարանս համբերելով խաջի՛ և մա-
հո՛ւ. զքե՛զ օրհնեմք աստուած հա՛րցըն
մերոց: Ո՛ր ամենայն բարութեանց ես տէր
և ի՛ քրօքէական աթոռ նստիս. ե՛ղար ի
նորա՛ փոր վիմի՛ անապական մարմնով.
զքե՛զ: Ո՛ր հաղիցդ ես հօր և սուրբ
հոգւոյն. ի՛ջեր ի՛ դժոխս փրկեցեր ըզ-
գերեալսն աւետելով զմահ. զքե՛զ օրհ-
նեմք: Այսօր յերգով օրհնու՛թեամբ
բարձր արարէ՛ք յաւիտեան: Ո՛ր ելոյժ
ըզգործութիւնս զըժովոց խորհրդով աբ-
նորէնութեան իւրոյ քրիստոս թագա-
ւոր փառաց. փառաւորեալ ի զօրաց զա-
ւարթնոց. եկայք ժողովուրդք երգով

դ

օրհ : Ո՞ր բանի՛ւ գոյացոյց զանարածս է
անկից բանն ի հօրէ քրիստոս . և մահո՛ւ
խաչի՛ զամենայնն վասն մե՛ր համբերեալ
յանշթեանց մահո՛ւ ի շխանութեամբ . է-

կայք ժողովուրդք երգով օրհ :

Վերստոն անտուած ո՞ր տանածեցեր
զձեռքս քո՛ ի խաչին . և լուծէր ըզկնիք
զատապարտո՛ւթէ՛ մերոյ . ո՞չո՞րմեանց :
Ի՛նչան բեւեռեցա՛ր և հեղմա՛յր արե՛նդ
քո՛ փրկեցեր զտիե՛ղեքս ՚ի մեղաց . ո՞-
չո՞ր : Սանղեցար ՚ի մէջ երկրի՛ և յեր-
րորդ աւո՛ւր յարեա՛ր զընթո՛խս աւե՛-
րեցեր բանիւ . ո՞չո՞ր :

ողո

Ի՛նչանիշ փայտէն զըջը՛րդեցան զը-
թոխք . զօրո՛ւթեամբ սո՛ւրբ հոգւոյնն ո՛-
րոգեցաւ երկիր . ո՞վ է սա , ո՞ր խախ-
նեաց զմահ : Հրե՛շտակն անէտէր կուսին
մարիամո՛ւ . սա՛ է՛ իսկզբանէ բանն որ
յանաջ քան զյաւիտեանս որդին . սա՛ է
թագաւորն ո՞ր խախանեաց զմահ : Յա-
րեա՛ծ յաւո՛ւր երրորդի . վե՛՛մք պա՛-
տաւեցանիւրկի՛ր շարժեցա՛ւ , սանսնեցան
դրթոխք . սա՛ է՛ կենդանին յաւիտենից

տէր

քրիստոս :

հրց

Ամաւորո՞ւթք եկի՛ր ՚ի չարչարածնս
տէ՛ր . ե՛ ի վերայ նախա՞ստէ՛ղծին ըզմէ՛
ռանի՛լ յանձն ա՞ռեր . տէ՛՛ր անսուտ
հա՛րցըն մերոց : Անպարտանկանդ մահու որ
պէս մահասպարտ դատանքարտէ՛լ ի խա՛չ
եղէ՛ր վանն ազգի՛ մահ՞րդկան . տէ՛՛ր :
Անմահո՞ւթեանց տուող քրիստոս անսու-
տանձ . ի գերեզմանն ի՞նչէ՛ր յարուցի՛չդ
մեռեալոց . տէ՛՛ր անսուտ : Ի զտէ՛ր
օրհնեցէ՛ք . Բարձր արարէ՛ք զբա՛ղմեանն ի
վերայ խաչին : Ո՛ր կանգնեացն զքառանկ
կիւն սե՛ղան խաչին . յաղմօս քանոն
կողմ անշարժի՞ պատարագեալ . յորմէ
սէղանոյ բուրեանց անսուտ հոգի՞նք
բարձր ա՛ : Ո՛ր փոխանակ մեղսանէ՛ր մա-
հացո՞ւ պլտոյն պարգեւեանց մեզ կերա՛
կողւր արդարո՞ւթեան . ի կեանսն յաւի՛
տէնից նորոգելով ըզմէ՛ք . բարձր :

դ

հրց

Այս ճշմարիտ որ ի՛ հօրէ առաջե-
ցար սուեր մարմնն պարագրի՛լ ՚ի կուսէն .
ոչ մեկեւելով յանքընին յե՞՞ւթէ բանդ
անսուտ ողո՞ւմեա՛ : Ո՛ր անհաղ ես

յարարածոց և քան զամենայն միաբնակ
 րազանց • զոր երկինք ոչ բաւէին ստանիլ
 յարգանսի կնւսին կրեցար բանդ աստ-
 ուանծ, ողոր : Օ չարչարանս յանձն ա-
 լեր սիրտակիր հողեղինացս եղեր վան
 մերոյ փրկութեան ի գերեզմանի եղար,
 անկորուստ պահելով զարարածս բանդ
 աստուած :

Փառաւորեալ է քո յարութիւնդ : տէր
 Ար յարեալ ընդ ի մեռելոց յաւնւր
 երրորդի քրիստոս ջն ո՞րդի աստուծոյ,
 փառաւորեալ : Ար յահեւ շարեալ
 ուն յարութեան քո տէր երկին շարժե-
 ցաւ • վէ՛մք պատառեցան քրիստոս ջն
 ո՞րդի աստուծոյ • փա՛ :

Ա՛նայն ահեղ յարութեան քո տէր տէր
 զարհուրեցան զինուորացն դա՛սքն, յար-
 փնալիս չհրշտակին ի ջմառնն և դժղա-
 ըով շարժեցաւ երկիր : Եւ աւտեան
 սուրբ կանանցն զինեւելով ըզվմանովոր
 գերեզմանն • բերելով զեւղս անո՛յ յշո-
 ի յօժողմն կենարար մարմնո՞յն անպա-
 րադիր հաղանութեանն : Ի՛ն տեւեւս

զքերն վեհն վերանստեալ ՚ի վիմին տա՛ր
 փոշե՛լով սըրբուհւո՛ւնսն անէ, դա՛րձի՛ր
 ողջոյն տո՛ւր փոշո՛ւցն . քանզի՛ յարեա՛լ
 որ յանա՛ջն ասաց :

Տըց

Ըրարի՛ չդ արարածոց քրիստոս ա՛մմմ^հյ
 սո՞ր ի խնջի՛ն բռեռեալ . ե՞տ՛ւ զինա՛
 լորն գեղարդեամբն յարձա՛կեալ ըզ
 կո՛շք ի խնցեաց . տէ՛ր աստո՛ւած հա՛ր
 ցըն մերոց : Այնդանի՛ դ յա՛ւիտե՛նից քրիս
 տոս ա՛մմմ^հյ սո՞ր ի գերե՛զմանի՛ ե՛դար .
 ե՞տ՛ւ պահապանքըն պահէին ըզգուշո՛ւ
 թեամբ ըզգե՛րեզման ք ո՛ւ տէ՛ր աստո՛ւած
 հա՛րցըն : Յարեա՛ր ՚ի մեռե՛լոց քս ա՛մմմ^հյ
 սո՞ր ըզգըժոխս աւերեալ . ե՞տ՛ւ կենդա
 նո՛ւթի՛ւն պարգևեցեր արարա՛ծոց քոյով
 յսրու՛թեամբդ . տէ՛ր աստո՛ւած հա՛րցըն :
 Բ՛զտէ՛ր , Բ՛զնա՛ օրհնե՛լով բա՛րձր արա
 ընք յա՛ւիտեան : Օ՛ր կարապետն յո՛վ
 հաննէս մարգարէիցն ի՛ դըժոխս . աւետա՛
 ըանէ՛ ր ըզգալո՛ւստ արեգակա՛նն ար
 դարո՞ւթեան . ըզնա՛ օրհնե՛լով : Արու՛մ
 սպանէ՛ին արգելեալքն ՚ի մեղսա՛տէրբան
 տի՛ն . ազատե՛ցո՛ւցի չ յո՛ւսոյ գա՛լըս .

դ

տէ՛ան աստուածո՛րդւոյն 'ի յէ՞րկնից
 ըզնա՛ օրհնե՛ալ : Ո՛րոյ է՛կեալ կատարեալ
 զմարգարէիցն ըզտէսութիւն . աւերե՛-
 լո՞ւ զգրո՛ւնըս դրժոխոց և ըզզո՛-
 րութիւն մա՞հո՛ւ . ըզնա՛ օրհն :

Ի՛ջէր յէրկնից 'ի հօրէ՛ և մարմնացա՛ր
 'ի կո՛յսէն . համբե՛րո՞ւ զփրկի՛նչ վա՛-
 սըն մե՛ր ըզմա՛հ ճաշակեցե՛ր : Ե՛կե՛ր 'ի
 չարչարանս չարչարանացըն ը՞ծի՛նչ . իս-
 չեցա՛ւ ըթա՛ղեցա՛ր , եղա՛ր 'ի գերե՛զմա-
 նի քրի՛ստոս աստուած մե՛ր : Ե՛ւ յէ՛ր
 րորդ աւո՛ւր յարեա՛ր ամենակա՛րո՞ւ զտէ՛ր .
 պարգե՛ե՛լ զա՛նձսարհի զխաղաղու-
 թիւն և զմե՛ծ զօլորմո՛ւթիւն :

Հրա՛շաղի՛ յա՛րո՛ւթիւն ըզպահա՛պանսըն
 զարհո՛ւրեցոյց . և հրե՛շտակն ի՛ յէրկնից
 իջեա՛լ ի՛ձայն ասե՛ղ յա՛րութեան անո՛ր-
 դոյն . կանա՛նցն աւերե՛ր յարեա՛ւ
 աստուած : Ի՛ձայնէ՛ հրե՛շտակին զո՛ւար-
 ճացան տըրտմա՛զգեաց կանայքն . և դա՛ր-
 ճանխը՛նդութեա՛ր ետո՛ւն աւերա՛ւս ա-
 ումբե՛լոցն . եթէ՛ յարեա՛ւ և նախապա՛տմե-
 լե՛ն : Ե՛կայք ը՛ւսանգգեսոցք յօրհնո՛ւթի

 ողբ

 տէր

ինոր օրհնէսցուք ըստ էր. քանզի՝ մանրին
 օր ի մէնջն հառ. ի հրէ շտանկաց երկրբաւ
 գութիւնն առնու. ի սրովէն ինչ և ի
 քրովէն ինչ:

տէր

Տո՛ւք ըզփանձո ի՛ բարձունս թագաւո
 ընն յաւի՛տէն ինչ. սր փըրկեա՛ն՝ ց զազգս
 ո՛րդւոց մանրկան ի ծանայութենէ՛ն
 թը՛շնամունցն. օրհնութիւնն առաքողին՝ ի՛
 բարձունս: Ա՛ս ինքն իշխանն թեո՛ր
 բազմեցաւ ի վե՛րայ խաչին. կա՛պեա՛նց
 զի շխանըն մե՛ղսմսէր. զմահու գե՛րեալ
 սրն յա՛դամայ կենազո՛րծեաց ի՛ կեանս
 անմահ. օրհնութիւն: Ա՛ս օայաւ ի՛ տեան
 ո՛րդին փառակից հօր և սո՛ւրբ հոգւոյն
 դընի ի՛ նոր գե՛րե՛զմանի. նոր նորոգե՛լ
 զն՝ս ըզհընացեա՛ն լը՛ս մեղօք. օրհնու:
 Հոգա՛թեանն սերովէն նը՛ստելով ի վե՛
 րայ վե՛մին. հա՛րկանէ՛ր փո՛ղ յարու
 թեանըն տեառն. պա՛հնուցեալ պահա՛
 պանացն յահէն ե՛ղեն ո՛րպէս մեռեալ.
 օրհնու: Հաղո՛րդս արա՛ւ և ըզմե՛ջ տէր
 ընդ սրբոց քոց առաքե՛լոցն. ո՛րք արժա՛
 նի ե՛ղեն տեսանէ՛լ ըզքե՛ղ ի՛ յարու

Թեանքն քո . արժանաւորեալ տէ՛մմի՛ր
տեսանէ՛լ ըզբէզ ՚ի մի՛ւսանգամ քո՛
գալը ստեանն . օրհնու :

() Թագաւորն քրիստոս , օրհնու
Թեալք երգով բարեբանեցէ՛ք ամենայն
երկիր : Ա՛րարողն երկնի՛ւ երկրի . մա-
սուսցո՛ւք երգով գոհաբանու[թի՛ւնն ան-
մենայն երկիր : Ա՛րրորդու[թեանն և մի-
սասուածու[թի՛ւնն մասնուսցո՛ւք պատի՛ւ
երկրպագու[թի՛ւնն յաւիտեանս ամէն :

—
ՃԼ
—

Ա՛ւառեղի՛ բնու[թիւն և բան հօր
անաբեցար ՚ի հայրանկան ծոցոյ . և
սուեր մարմին ՚ի սըրբոյ կուսէն . սո՛ւրբ
սասուած հարցըն մերոց : Ա՛յեալդ ՚ի
փրկոն[թի՛ւնն մեզ Թագաւոր անմահ յան-
ճրն առեր ըզմահ խաչի՛ . և իջէ՛ր ի գե-
րեզման անապական . սո՛ւրբ : Ա՛յ յարու-
ցեալ ի մեռելոց երեքօրեայ լոյս ծա-
գեցար տիեզերաց . իշխանոն[թեամբ լու-
ծէր զերկունս մահո՛ւ . սո՛ւրբ : Ա՛յ զտէ՛ր
օրհնեցէ՛ք բարձր արարէ՛ք զԹագաւորն

—
կա
—
հրց
—
գի
—

—
գ
—

ամենեցուն ի շէսան հայր միշտ և յան-
տեան: Օ յսրոն ցեալն ի մեռելոց քրիստոս
ստուգած . ժողովո՛ւրդք սուսուէլ բարձր
արարէ՛ք բզնա յանձնեան: Օ սնանկահան
լոյսն ի հօրէ ծագեալ սո՛ւրբ զհոգին .
բահանայք ընդ սերովեհ սրն գո՛ւէ՞ցէք,
և առանձն բարձր:

ողբ

Ո՛ր յարեալդ ի մեռելոց քրիստոս
ստուգած, և՛ միշտ կեանքս շնորհեցեր
ոչ ո՛րմեա՛: Ո՛ր զանկեալն ի նախնու մի
մեղս, պատուական անբանեղ քնկանգնե-
ցեր. և՛ միշտ կեանա: Եւ յարսւթեամբդ
քո զանշարհս կեցուցեր, և ըզդրո՛ւնս
դժոխոց վըշտեցեր. և՛ միշտ կեան:

տէր

Յարեալ տէ՛րսն ի գերեզմանէն,
Բնդ յառնէլ վը՛հչին մերո՛յ երկե՛ր
շարժեցա՛մ. վէ՛րք պատմութեան,
Պառագայթեալ լոյսն ի վերայ վիմրո՛ւն
զարհուրեցոյց ըզդահապա՛մսն ան-
դրանըն գերեզմանին:

տէր

Օ ստուգածային ըզգերեզմանաւն
բոլորեալ դասք հրեշտակաց տեսն-
եհին ըզտէրն յանձնեցեալ ի գե-

բե՛ղմանէն : Եւ ստուածասէ՛ր Կանայքն Ե-
կին ՚ի գե՛րեղման փըրկչի^{ԴԻՄ}ն անոյ՜
ի՛ւրովք Եւ խընկօք յօ՛ծանե^{ԴԻՄԱՊԱ} Լ զմար-
միւրն տէրո՛ւնական : Եւ սաւաղսցծա՛ն
հրեշտակն նստե՛ր ՚ի վերայ վի՛մի^{ԴԻՄ}ն ա-
ւետարանէ՛ր Կանանցն յարեամս^{ԴԻՄ} փըր-
կչիւն տիե՛ղերաց :

Եւ Եսայաւիտեան որդի փառակից հօր
Եւ սո՛ւրբ հոգւոյն , որ միշտ յանձառ-
փառադ բարեբանիս ի՞ վերին զօրացդ .
զքե՛զ օրհնե՛մք աստուած հարցն մերոց :
Եւ զեալ մարդ ճշմարիտ Եկի՛ր Կամաւ ՚ի
չարչարանս . Եւ բարձե՛ր զփայտ խաչի՛ն ան-
պարտականդ մահո՛ւ . զքե՛զ օրհն : Եւ գե-
րեղման իջե՛ր խափանիչ մահո՛ւ . Երեքօ-
րեայ յարուցեալ ընս ծագեցար ստուե-
րանստացս . զքե՛զ օրհն : Եւ զտէ՛ր օրհնե-
ցէ՛մք բարձր արարե՛մք^{ԴԻՄ} զնա՛ յաւի-
տեան : Օ Թագաւորն քրիստոս որ վասն
մեր յանցանաց զմահ ճաշակեամց , բար-
ձրր : Օ Էւակից բանն հօր . որ Երեքօրեայ
Թաղմամբ զգո՛խս աւերեամց . բարձր :

Եւ Եկի զբարանդ անձառելի՛ ծնունդ .

Տըց

Գ

ողը

որ անաքմամբ հօր իջէր ՚ի յէրկնից վա-
սքն մերոյ փրկո՞ւթեան զքե՛սմա:” զ ա-
ղաճեմք ողորմեան քո անարածոցս: Ո՛ր
անեղ աստուած մէթեամբ և անհոգիո-
խելի բնութեամբ, ի՛ կուսէն ծնար նա-
խաստեղծին կերպմամբ, և եկի՛ր կամաւ
՚ի չարչա՛մբանս զքե՛ն:” զ աղաճեմք: Ի՛
խաչին բեւեռեցար կամա՞ւ հօր և սուրբ
հոգւոյն. և իջէր ՚ի գեթեզման անմահ
բնութիւն և յարեա՛ր ի մեռելոց քրիստ
տոս. զքե՛սմա:” զ:

տէր Եւ զքո՛ յարութիւնդ օրհնեմք մարդա-
սէր. անաղա՛կելով տէ՛ր փառք քե՛զ: Օ՛ր
օրհնեն սերովքէքն և գովէն քե՛րովքէքն,
անաղա՛: Եւ զանդա՛ր բերանով անհաւ-
գիտ բարբառով. անաղա՛:

տէր Եւ ես՛ և մեր զօրհնեմք թիւնս հրեշ-
տակացն երգե՛մք ե՛ւ անեմք փա՛ռք
յարութեան քո տէ՛ր: Ի՛ր խաչեցար վասն
մեր թաղեցա՞ր եւ յարեա՛մք անաստե-
ցի՛ր ՚ի մեղաց: Սուրբ աստուած, սո՞ւրբ
և՛ հզօ՛ր, սուրբ անմահ թաղա-՛որ:

հրց Եւ յօր զե՛նաւ մեզ պատարագ անա՛-

րատ գանն անտուծոյ, ի վերայ խաչին.
 Էծակից հօրէն սուրբ հոգւոյն աստուած
 հարցն մերոց: Այսօր բացան մեզ սրօ-
 բէափանչ դուռն դրախտին հրաւիրե՞լոցս
 ի կոչումն անբայական սեղանոյն. տէ-
 րունեան մարմնոյ և անեան անտուծոյ
 հարցն մերոց: Այլ հրաշարի՜ յարութեամբ
 քո քրիստոս տիեզէք ամենայն նորափե-
 տուր զարդարեալ. մըտանէն ՚ի յառա-
 գաստ ընդ փեսայի՜դ քրիստոսի՜ անտու-
 ծոյ հարցն մերոց: Այլ զտէ՛ր օրհնեցէ՛ք
 Անուէ՛լ բարձր անարե՛ք զնա՛ յաւի-
 տեան: Այլ սիգամայի՛ն զգեցեալ մարմնն,
 ի քստանկի՛ւն սեղան խաչին բարձրա-
 ցեալ սերովէ՛ք սարսեալ դողայի՛ն. ան-
 ւուէ՛լ բարձր: Այլ զցօ՛ղ անսպական ան-
 րեանն ի կողմն հոս անդերէն անբոյ՛ց տի-
 եզէրաց. Ժողովուրդք հեթանոսաց անա-
 ւէլ:

Այլ արտանահանողք քո չարչարանօք խա-
 չին սիգատեցեր զմարդն ՚ի տըրտում զգեաց
 փայտէն և ի մեղսաւանչա՛յ պաշտօն: քրիս-
 տոս աստուած և մեզ ոչորմեայ: Այլ

 Գ

 ողլ

մահուամբ քո կենդանի՝ և Ռուբեն թէր
յերկրի՝ նորոգեցէր զարձեւել զաշխարհ
հոս և զհոգեացեալ բնութիւնս . քրիստոս :
Ար երեքօրեայ յարութեամբ քո և
համբարձմամբդ յերկինս . վերածէր ըզմարդն առ կենաց փայտն և յանմահա
կան ճաշակն . քրիստոս :

տէր Տէսիւ լ փայլանկնաճէ զուարթնոյն . ի
վի՛մն հնչեցեալ առ խնկաղգեաց կա
նայսն . փարատեցոյց զերկիւղալից տըրա
մութիւնն : Պահապանքն պակուցեալ
անարեկ լինեին . և կանանցն աւետա
րանեալ . մահ մահո՛ւ յաղթեաց և
ծանո՛ցաւ մահ : Բարո՞ղս առաքելով առ
երջանիկ առաքեալսն փո՛ւթացարուք ՚ի
գալիլեա՛ և տեսանիցէ՛ք զկենսագոր
ծողն զքրիստոս :

տէր Յանձնու փառաց խոնարհեցար և ըզգեցար
զհոգեղէն բնութիւնս վերադէր զանկեալն ՚ի
գլորմանէ յանմահական ի կեանս . զքեզ
օրհնեմք անապական բանդ ահա՛ ստուա՛ծ :
Ընպարտանկանդ մահու զատապարտեալ
ի վերայ խաչին . որ փո

խանակ դառնութեան պաշտօնն անբող-
 ցէր մեզ ի տիգախոց կողմէ դռքէ զօրհ-
 նէ մէք անապա : Եւ անքեցան ի դժոխս
 ցուցանելով զգօրութիւն անտուածով
 թեանդ . ջանքեցէր զգլով ի սարդախողին
 խախտանէցէր զգօրութիւն մահոցու դքէզ :

Եւ սով անտուածութեան քո քրիս-
 տոս : Եւ սաւորեցէր սուրբ զեկէ զեցի .
 պահեաւ ըզսա անշարժ յաւիտեան : Տօնէ
 այսօր երողասալէմ . հաւանա՛ցեւոց բազ-
 մով թեամբ զնաւակաւորս սուրբ եկէ-
 զեցւոյ . պահեաւ ըզսա անշարժ : Բա-
 ցան դրո՛ւնք հաւանոյ նոր պիտեմ . ըն-
 դո՛ւնիլ զանմահ փեսայդ յառաջստ .
 բաշխէ զմարմին քո եւ զարեւուն . պահեա :

 ՃԼ

ՈՐ եկիր կամաւ հօր ի խաչ ելանէլ
 վան անգղի մարդկան . թագաւոր
 փառաց քրիստոս ամենեքեան օրհնէ .
 ցուք : Ո՛ր մահոց խաչի հաւբերեցէր
 վան մեր . անմեկնելի դի հօրէ . թա-
 գաւոր : Ո՛ր երեքօրեայ թաշմամբ պա-

 կբ

 ՏԵԳ

 ՂԺ

Գ Դէցար կենդանի՝ յարողի՝ մեր և կեանք .
 Թագաւոր փա : Բ՝ զտէր օրհնէ՝ ցէք
 և բարձր անարեք ք ըզնա յաւիտեան :
 Որ ՚ի վերայ խաչին էհեղ զարկէն իւր
 քրիստոս . և փրկեաց զարարածս ի մե-
 ղաց . օրհնէ : Որ ըզմահ կոխեաց զդժո-
 խըս աւերեաց . յարուցեալ ՚ի մեռելոց
 ազատեաց ըզմեզ . օրհնէ :

Թիփէնս իմ : Ո՛ղո՞ւմեա փրկիչ : Որ
 կամաւ հօր ըզջարչարանս յանձն առեր
 բանդ անսողած . ո՞ղո՞ւմեա : Որ հա-
 ւասար սուրբ հոգւոյն ըզգերեւան փր-
 կեցեր քո յարուածեամբդ . ո՞ղո՞ւմ :

Թիփէնս իմ : Ո՛ղո՞ւմեա փրկիչ : Որ
 վանս խաչեցար . զդժոխս աւերեալ յա-
 րեար յաւոր երրորդի . փա՛նք յա-
 րուածեան քո տէր : Հրեշտակապետին ի-
 ջոլմն . որ ըզպահապանս երկիւղիւ
 զսրհուրեցոյց առ դրանն գերեզմանին .
 փա՛նք : Եւ սքանչելի սուրբ կանանցն
 անտարանէ՛ր ասելո՞վ . յարեալ քրիս-
 տոս յարուցիչն մեռելոց . փա՛նք
 յարուածեան :

Տրց

Ար բարեբանեանդ էս ՚ի դասողքե-
րօքէից անմահ թագաւոր. օրհնեալ էս
և գովեալ յաւիտեան: Ար խոնարհեցար
յէրկնից և առէր մարմին զնախաստեղ-
ծին անամայ. օրհնեալ էս և: Ար նըս-
տին ՚ի վերայ չորեքկերպեան կենդանեց
քս աստուած. օրհն: Ղարծք տեառն ըզ-
տէր օրհնեցէ՝ Բք բարձր անարեք յա-
ւիտեան: Ղիշէրք զտէր օրհնեցէ՝ Բք.
Բ զնըստեանն ի յաթու փառաց. ըզ-
բամ ըբեանեանն ի հրեշտակաց. ըզնա-
նադար օրհնե: Ի սրայէլ ըզտէր օրհ-
նեցէ՝ Բք. Ար յահէ փառաց աստուա-
ծով թեանն զոշամմն զըւարթունք երկ-
նից. ըզնա անդադար:

—
Գ

Ի խա՛ն չ ելէր բա՛նդ աստուած մարտ-
նացեալդ ՚ի կուսէն կանաւ հօր և հոգ-
ւոյն. ՚ի ժըրկով թի՛ւն անդգի՛ մարդկան:
Ի գերե՛զմանի՛ եղար անապահան. զի՛
զմեռելո՛ւ թի՛ւնս մեր բարձեր. զգերե՛լ տն
ժըրկեցէ՛ր ի ձե՛ռաց մահո՛ւ: Ի՛շ յէր-
րորդ աւո՛ւր յարեար աստուած անպէ՛ս ՚ի
յէրկնի՛նս համբարձար ընդանձե՛հ հօր նըս-

—
ողբ

տա՛ր . փառաւորեա՛լդ 'ի հրեշտակաց և
էրկընդայագեա՛լդ 'ի սէրովէից :

տէր **Ա**մենայն կանխէ լո՛վ 'ի Թաղո՛ւմն կեն-
դանւոյն տեսին ըզվէ՛մն 'ի դրանց 'ի բաց
մէրժեա՛լ : Թա՛փո՛ւր զգերե՛ղմանն և
ո՛ւնայն տեսանէ՛ին և տըրտմո՛ւթեամբ
լային յուսահատեա՛լք : Մայր խաչեցէ՛-
լոյն զի՛ լաօ յուսահատեա՛լ . քանզի քրիս-
տոս փառօ՛ք մեծա՛ւ յարեա՛ւ :

հր **Ո**ր 'ի քանակերպեան նըստիս յաթոն
անընդէ՛լ ճայնիւ օրհնիս 'ի պայծառ
դասուց հոգե՛որ երգով . աստուած հար-
ցըն մերոց : Ո՛ր 'ի վեցթեեան սրովէսդ
հանգչի՛ս . և խնամես զքո՛ զարարածս .
նըշանաւ խաչի՛ւդ զմեզ ապրե՛ցուցեր .
աստուած : Ո՛ր նստիս 'ի յաթոն փառաց .
անաւէ՛լ բարձրեա՛լ գովեա՛լ , նըշանաւ
խաչի՛ բոյ զմեզ ապրե՛ցուցեր . աստուած :

դ **Բ**արձա՛ւ մենայն գործք
տեա՛մն ըզտէ՛ր օրհնե՛ցէք : **Բ**արձա՛ւ
փըղկահան սուրբ խաչի՛ւն զուարճացան
արարածք . ա՛մենայն : **Բ**արձա՛ւ
մըտեա՛լ 'ի գերե՛ղմանն աւերեաց ըզ-

դըժոխս . ամ Սրբաճառ մենայն : Այսօր է
յերկիրն զստեմարձաւ ընդ անձէ՛ հօր
նըստաւ . ամ Սրբաճառ մէ :

Ուրե՛նա եմ : Ողորմեա՛մէ զ ասա
ո՛ւած : Որ 'ի յերկիրց 'ի հօրէ՛ եջեր
անընկիզբն որդի . նո՛յն ի նքն ըզդըժոխս
աւերեցե՛ր . ողորմեա՛ : Որ ըզճառանգայթս
աստուածութեանդ երեւցուցե՛ր փրկ
կի՛ն . ըզպատհարանն զարհուրեցուցե՛ր .
ողո՛ր : Որ ձեռօքն թո՛վմայի շօշափեցար
փրկի՛ն . ան անշահե՛րտարն մտեր դրօքն
փանկե՛լովք . ողորմ :

Ա՛հագին ճայիկէ՛դ քոքս՝ ի վերայ խաչին
դո՛ղայցուցեր զարարածս ամենայն զերկ
նային և զերկրաւոր բնութիւնս : Ա՛հա
գին երեւումքն հրեշտակին զարհուրե
ցոյց ըզխանայան ասելով . զի՛ խընդրէք
ըզկենդանի՛ն ընդ մեռեալս : Ա՛յլ յահէ՛
զօրութեան աստուածորդւոյն զարհու
րեցան կարասեալք զըժոխսոցն ասելով .
հա՛մարձէք իշխանք ըզդրո՛ւն ըստ ձեր ի
վեր :

Յորժամ 'ի խաչին բռեռեցար քրիստ

ողորմ

տէր

հրե

տոնս անտոճւած . և զանդամ նորոգեցեր ի
 հայկապատէճ՝ բընութիւնն՝ օրհնեալ տէր
 անտոճւած հարցըն մերոց : Ո՛ր ի սպասու
 ւորէն անպտակէցար և ի զինաւորէն
 դեղարդեամբըն խոցեցար . օրհնեալ ,
 (Թաղէցար ի մէջ երկրի և յերրորդ
 աւուր յարեար աննահարող փրկիչ .
 օրհն : Վարժք տեանն ըզտէր օրհնեցէք
 և բարձր արարէք ըզնա յաւիտեան : Վի
 շէ՛ք ըզտէր օրհնեցէք : Ո՛ր էի՛ր յհու
 թեան ի բարձունս և ի հօրէ՛ առնքե
 ցար ի յերկիր , վասն մեր մեղաւորաց .
 յիշեա՛ զմեզ տէր : Ի՛սրայէլ ըզտէր
 օրհնեցէք : Ո՛ր բանի՛ւ քով բարձեալ
 ունիս զամենայն արարածս . և ի խաչին
 վասն մեր բեւեռեցար : յիշեա՛ :

տէր Մեղանկից բանըդ հօր և եղէլոց պատ
 ճառ ո՛ր ծընար ի կո՛ւսէն . ըզքէզ ծա
 նեաք անտոճւած անշէմք ողորմեա՛ անշ
 գի՛ մարդկան : Սերօբէ՛նցն անհաւոր և
 դատաւո՛ր կենդանեաց և մեռելոց . սր
 ի խաչին բեւեռեցար . ըզքէզ ծանեաք .
 կենդանութեան սղբի՛ւր . և պարգեա՛

առն առաա ողորմութեան որ յարեարդ
ի մեռելոց ըզքեզ ծանեաք :

Ար ի վերդ ես քան ըզմիտս և զխոր- տէր
հոգիս համագոյական եղելոցս արարող .
ի հօրէ՛ առաքեցար վասն մեր և մար-
մնացար ի սօղոթ ի կոռէն : Նքըննին ի
յեղութեան աստուած . տնօրինեցար յար-
գանտի կոռսին . ապրեցուցանել զնա-
խաստեղծին ծընունդն . և վերըստի՛ն
նորոգել ի փառս : Այ շատացար մարդ-
եղանի՛լ աստուած . այլ և խաչի՛ համ-
բերեալ ըզթաղովմն յանձն առեր
զերեքօրեայ . և յարուցեա՛լ նորոգե-
ցեր զսիւսարհս :

Այնձին որդի աստուծոյ . զաւետա- Տ. 9
րանովմն սրբոց մարգարէիցն աստա-
նօր լուսամիայեալ պայծառացուցեր .
օրհնեալ տէր աստուած . զհարցն մերոց :
Ամառորութեամբ եկիր ի չարչարանս .
և ըզմահաբեր փայտն բարձեր ի վե-
րայ կենսաբեր ո՛ւսոյդ . և ըզնոյն կե-
նաց փայտ մե՛զ շնորհեցեր . օրհնեալ
կողի՛ւմն վերաւորեալ նախահայրն . ի քո

Գ Եւ յանարամ ի կողմ ընկալար ըզխոցումբն
 գեղա՝ ըղեանն . և անապահան արեամբ
 բըդքով լուսանորեցեր սուրբ զէկէզէ-
 ցի . օրհն : Եւ տէր օրհնեցէք բարձր արա-
 ղէք ըզնաձ յաւիտեան : Սինծին որ
 զիծն ի խաչն բեւեռեալ . անբամբ
 մարմնով զընի ի գերեզմանի . ամենայն
 գործք օրհնելով բարձր արա : Եւ Եւալ
 երանելի կանանցն զաւտիս սուրբ
 յարուածեանն պատմէին աշակերտացն
 եթէ յարեալ տէր ամեն : Եւ թանցեալք
 ի միանսին պատրոս և յովհաննէս .
 տեսանէին ըզգերեզմանն , յատուա-
 ծային մարմնոյն ունայն . և :

Եւ ի վեր ի փրկութիւն թագաւորան
 մահ . և ըզմահ ճաշակեցեր փրկիչ աշ-
 խարհի . որո՞ւ ըմեա : Եւ անչի՝ համբերե-
 ցեր աստուած վասն մարդկան . և զթա-
 շովորն յանձն առեր զերեքօրեայ . որ
 զո՞ւ ըմեա : Եւ ի մեռելոց յարեար
 իշխանութեամբ որպէս տէր զիս զմե-
 ղօք ըզմեռեալ ըս նորոգեալ և կե՞ս ըմեա :

Եւ յարութիւն աստուածորդւոյն հը-

վերնատունն :

* Համբարձակ տէրն մեր քրիստոս օրհնութեամբ ընդ ամիս երկնի ծց . և անաթելոցն երկրպագեալ դարձան յերուսաղէմ . միաբանութեամբ վերապաքէին զաղօթս : Ստեալ ի յերկինս բիւրանոր շորօք բազմութեամբ հրէշտակա ծց . որք անշաղկէին և ասէին ին . օրհնեալ եկեալ ՚ի յանունն ատան : Նստեալ ընդամէ ծնողին . կատարելով զխոստանցեալ պարգէ ծւսն . մխիթարին սուրբ հոգիին գայ սաձեմի . անդէրացունենէլ զմեծ զոշորմութիւն :

հրց
դի

() օրհնեսցի պսակ քանդորութեան քոյ տէր որ պահեսցէր զմեզ յերկրի . այսօր համբարձար փառօք յերկինս ան հայր հրէշտակաց դասուք . օրհնեալ տէր աստուած հարցն մերոց : Տիաղան վերինքն ընդ մարդկային քո կէրպ հարցաբանեալ լոք զէսայեայն . ովէ սա զիմեալ յերկրէ արիւնազգեստեալ . օրհնեալ : Արգէին հրէշտակքն զդաւթեան անածըն ան բարապանս դրանց երկնից . անեն

համբարձէք իշխանք զդրո՞ւնս ձեր ի վեր
 և մոցէ արքայ. օրհնէ՛ր ընկերացէ՛ք
 եւ ընկերացէ՛ք զնա՞ յաւիտեանս :
 Ո՛ր է՞ն ՚ի կառս իւր և ընկերաց զիշ-
 խանըն մահո՞ւ . օրհնէ՛ : Ո՛ր է՞դ յամպս-
 զգնացս իւր և վերապայտալ սու հայր ի
 յերկինս . օրհնէ՛ : Ո՛ր նշանի՞ ընդաջմէ՛
 հօր հաւանամբ սուրբ հոգւոյն . օրհնէ՛ :

Ո՛ր ողորմութեամբ քո հիմեցեր զաշ-
 խանհոս . և իջեալ վերկեցեր ի յանիծի-
 ցն աշխարհայ . այսօր համբարձար փառօք
 յերկինս տէր՞նք ողորմեալ մեզ
 սատուած : Ո՛ր է՞լեր ՚ի բարձրադիտանկ
 քառաթեւին . սուսեւել զհեծելութիւն
 վերկութեան . այսօր : Ո՛ր է՞րէքօրեայ
 թանջմամբ քո զհատանալատեցեր ըն-
 դաւանանող վիշապն . այս :

Իշխանութիւնք երկնից զաշխարհացան
 տեսանելով զէլս քո քրիստոս . ընկեր
 սու ընկեր սարսեալ անէինն ով է՞ սա թա-
 դաւոր փառաց : Սա է՞ մարմնացեալ բա-
 նըն սատուած որ ՚ի խաչին ըզմեղս բապան .
 և վերապայտալ փառօք գայ յերկինս

—
դ—
ողբ—
տէր

տէր հըզօր զօրո՛ւթեամբ իւրո՞վ : Սա
է՛, որ ՚ի գե՛րե՛զմանէն յարեա՛ւ և աւե՛
րեանց ըզդրօնիս. և վե՛րհամբարձեա՞լ փա՛
ռօք գայ ան հայր տէր կարող իւրա՛տե՛
րազմի :

—
աճ
—
ճշւ

Ա՛ր համբարձան անսօր անտուածային
իշխանո՛ւթեամբ ՚ի հայրական ին՞ կանս,
սպասաւորե՛լով ի հրեշտանկան
դասո՛ւցն ո՛րք նըւագէի՛ն ասե՛լով. համ
բարձէ՛մ ք իշխանք ըզդրօնելս ձե՛ր ի
վե՛ր և՛ մըտցէ՛ թագաւոր փա՛ռանց :
Տի՛ացան վե՛րնական իշխանո՛ւթիւնք և
սոսկալի՛ ձա՛նյնիւ, աղաշնկէ՛ի ին՞ ան
մեանս. ո՞վ է սա թագաւոր փա՛ռանց.
եկեա՛լ մարմնով և սքանչելի՛ զօրու՛
թեամբ. համբարձէ՛մ ք իշխանք : Աղա
նանկէ՛ին վե՛րնական պետո՛ւթիւնքն հը
րաշնի՛ ձա՛նյնիւ. երգէ՛ին երգ նո՛ր
ասե՛լով սա ինքն է՛ թագաւոր փա՛ռանց,
փրկի՛ն աշխարհի և աղաախճա՛ղի մարդ
կան. համբարձ :

—
հմբ
—
դճ

Ա՛րք տընկանկի՛ցք եղաք նըմանութեան
մահո՛ւ քո ո՞րչի՛ աստու՛ծոյ. արժանաւ՛մ

բոյ կուսէն տնօրինաբար . օրհնեալ տէր
 աստուած հարցն մերոց : Ար վասն յան-
 ցանցն անշամայ նախաստեղծին ի վե-
 րայխանին զինանոթն գեղարդեամբն բա-
 նայր զկողմհոս արքիւրն . օրհն : Ար զմահ
 կոխեաց զրն սոս աստուած . և մեղ կեան-
 նրապարգևեաց հրաշանլի յարմարեամբն
 իւրով . օրհնեալ տէր աստուած : Բ՛շ
 տէր . Բ՛շ մեզն զօրծք տեամոն
 զտէր օրհնեցէք : Բ՛շ յսօր խոցեալն ի
 տիգողէն համեղ մարմնովն քաղցրացոյց
 զհաշանկացն զդպունութիւն . ան՝ Բ՛շ
 մեզն : Բ՛շ յսօր անու լուսոյ սիւն գոր-
 ծեալ ի հրաշն ց վիժին . պահապանքն պա-
 կուցեալ ի հրանլի զմանկ լուսոյն . ան՝
 Բ՛շ յսօր հրաձեւ փայլանկանցայտ լոյսն
 անգեաց զգանտիցն ի հրաշանգարդ յա-
 րմարեան . ան՝ Բ՛շ :

Բ՛շ զքեզ անանկեմք ողորմեաց մարդա-
 տէր : Ար հիցս հակ փառանկից բնդ հօր
 և արարչանկից հոգւոյն . խանարհեալ ի
 մերս վերանուր զմարմն . զքեզ անան-
 կեմք : Ար զվանդուեան աւսւր դառնա-

Թե՛սմբ լեղոյն քաղցրացուցե՛ր զճաշն
կըն, դաւանեալ զքեզ տէ՛ր անազակին,

և մեք անաչեմք ողորմեաց:

Փառաւորեալ անճառելի յարութի՛ն տէ՛ր
քրիստոսի: Ո՛ր կա՛նաւ հօր և հոգւոյն ՚ի
վերայ քառաթեփն պատարագեալ գա՛ռն
աստուծոյ փառաւորեալ: Քրիստոս ան-
մահ թագաւորն հետա՛գօտեալ ՚ի դժո-
խսս. կապեաց զիշխանն մեղսմանէր զմա՛-
հու գերեանքն յադամայ կենադործեաց
՚ի կեանս անմահ. փառաւորեալ:

Փառաւորելով զանուն քո սո՛ւրբ աս- հրց
տուած հա՛ւրցն մերոց: Ո՛ր յանկզբնա՛-
կան ՚ի հօրէ՛ առաքեցա՛ր և անե՛ր զմար-
մին ՚ի սրբոյ կուսէ՛ն. աստուած: Ո՛ր չար-
չարեցա՛ր մարմնով վասն մե՛ր և բարձե՛ր
զմե՛զս մեր ի՛ խաչաւիյտոն. աստուած:
Ի շտէ՛ր օրհնեցէք բարձր արարէք զնա՛ դ
յաւէտեան: Ո՛ր ՚ի խաչին բեւեռելով
քրիստոս զմահ կոխեաց. և զնախնաստեղ-
ծըն ՚ի ծառայութենէ՛ մահու անշատե՛-
ցոյց. բարձր: Ո՛ր ՚ի գերեզմանի եղաւ
որպէ՛ս մարդ. և ՚ի հրեշտակաց մշտնջե-

նաւորակից հօր քանդեցաւ . բարձր Ո՛ր
սոսկանի՛ հիացմամբ զպահապան զմի
հուրե՛ցոյց . և զտրտմութիւն իւղաբե-
րիցն փարատեցոյց . բարձր :

որ

Լ՛նծամանա՛ կդ աւտո՛ւտծ ա՛նսկի՛ զբն
և՛անճառե՛լի. անտե՛ծ սարճի՛բէից. ո՛ր միշտ
ընդ հօր օրհնալամնիս ի յանձնմ
հից . զգաստացեալք օրհնաբանի՛ք ե՛-
ղա՞ք . որդի՛ անտուճոյ՝ ո՛ղմմբմեա՛ն :
Ո՛ր անսքեցար ՚ի հօրէ՛ և մարմնացար ա՛ն-
ճառապէս ի սուրբ ի՛ կուսէ՛ն . հաճեցար
զմա՛հ խամա՛ն չի՛ն ի յանձն ամուսնո՛ւլ :
փոխանակ զաստապարտութեան նա՛ խառ-
տեղծի՞ն . որդի՛ : Ո՛ր բե՛ռեցար ՚ի
խաչին յաղա՛գս մերո՛յ յանցա՛նաց փըր-
կի՛չ բո՛լորից . անաւոր գոչմա՛ր ճամ՛յ-
նի զարարածս զողացոմ՛ւցեր . և ըզ-
լուսսւ՛որսն խաւարեցո՛ւցե՞ր . որդի՛ :
Ո՛ր ընդ մեռեալս համարելով զթա՛ղու-
մբն ընկալար բովանդակելի՛ յմա՛րմնով .
յարուցեալ յերրորդ ա՛մբու՛ր . հրե՛շ-
տանկան աւետարանո՛ւթեալք . քանդ-
եցար անշակե՛լ տեալ կանա՞նցն . որդի՛

այստո՛ւն ծոյ :

Օ, անճառե՛լի՛ յարո՛ւթիւնն հրա՛ջ աւեր տէր
ցե՛ւ հրեշտա՛կն գո՛չէ՛ր ան կանայսն ասե՛-
լով . յարո՛ւցեալ է՛ տէ՛րն 'ի գե՛րեղ-
մանէն: Ո՛ր էակի՛ցդ ե՛ս ընդ հօր զա՛ջս
և ո՛ր յարո՛ւթիւն քո 'ի գե՛րեղմանէն,
սրբասնեալ կա՛նայքն խնդո՛ւթեամբ քա՛-
րոջէ՛ին : Յարեա՛ւ տէրն ի՛ մեռելոց .
և՛ զգորո՛ւթիւնս դժո՛խոց խորտա՛կեաց .
և՛ զարգե՛լեալսն ինմա՛ կո՛րզեաց սքանչե՛-
լի՛ յարո՛ւթեամբն իւրո՛ղ :

Թ, անգա՛ւոր քրիստոս, էակի՛ց հօր և՛ ճշ
հոգւոյն . ո՛ր վասն մե՛ր մարմնացա՛ր ի՛
սո՛ւրբ կո՛ւսէն, թագա՛ւոր փառաց քրիս-
տոս քե՛զ փառք: Ո՛ր կամա՛ւոր մահուամբ
զմա՛հ մեռո՛ւցեր, և՛ անապա՛կան յարո՛ւ-
թեամբդ քո նո՛րոգե՛ցեր զաշխարհաւթա՛-
գաւոր : Ո՛ր կենդանա՛րար արեամբդ քո
լուսաւորեցեր սո՛ւրբ զե՛կեղեցի . եթե՛-
գե՛մք քե՛զ ընդ հրեշտա՛կս ասե՛լով . թա՛

կէ
օրհ
շէ

Մի՛ ծանցրան այս խորհուրդ անան
դու թեամբ առ մեզ հասեալ . զոր
հոգւոյ լուսատուն ի պաշտպանէն իւր
մէ լուեալ . եթէ տօն մեծ է այսօր իմոյ
դասուն որ ի յերկինս : Բանզի՛ ի յեւ
սըն վերին երկնաւորին որ ի յերկրէ .
ըստ դասոց երկնայնոցն տօնէին ուրա
խութեամբ . ի հրէշտակացն սկսեալ
մինչ ի յաթոռն կատարեալ : Ասկ ի
չորրորդն դասէ պաշտպան եղեալ լու
սաւորչին . ի դասուն իւր փոլթացեալ
ուրախութեամբ տօնակցութիւն . զոր
հարցմամբ ի նմանէ տեղեկանայր մար
մնով հրէշտակն : Ա՛լ քանզի՛ մեծ այս
խորհուրդ ի փրկութիւն բանաւորաց
հրէշտակաց եւ մարդկան առ հասարակ
կատարեալ . երկոցունց սեւեիցն ի մի
տախն յարմարութիւն : Ա՛լ զի՛ շարժեւ
նախանձօլ երկցագոյն զաւանին . ի գիւտ
մոլորեալ եւ կորուսեալ անառակին՝ հը
րամայէ՛ հայրն վերին ուրախեալ ի մի

անին : Ս ան ուրոյ և մեք հանդիսացե՞լք
ընդ նոսին . երգեսցո՞ւք օրհնութիւն հա-
սարակաց փրկողին . որ եբարձ ըզխոռ-
վելութիւն և հաստատեաց զխանդաղիւն :

Այսօր ցընծայ եկեղեցի երկնաւորաց
և երկրայնոց . քանզի մեկնեալք ի մի-
մեանց ըստ նախահօրն յայցանաց . միա-
ւորի վերջստին արարչական խոնարհու-
թեամբն : Այսօր զհանկն համայնից ի մա-
նալեաց և ըզգալեաց . որ և զմարդն ի
պատկեր իւր ստեղծ զանկեալն ի պատ-
րանաց . օրհնեցէք որդիք մարդկան կանգ-
նեալք երկրորդ արարչութեամբն : Որ
զհանդերձէն խորհուրդ հոգւովն յայա-
նեայ տեսանողացն . և եկեալ կատարեաց
հօր և հոգւոյ աւաքմամբ . օրհնեցէք :
Որ ի լոճմն բոլորից անօրինական մեծ
խորհրդոյն . առեցելովն առ ի մենջ փա-
ռօք առ հայր վերհամբարձաւ . օրհնեցէք :
Որ տեսեալ ամովսածնին ի հիւաց նա
ըզվերինսն . բարբառելով առ միմեանս
եթէ այս ո՞վ եկեալ յերկրէ կարմրա-
ցեսլ հանդերձիւ ի տիգանոց բըղնե՞լ

կողէն : Աւստի լըւեան ի նմանէ զար-
ժանահաս պատասխանին . եթէ զգերէ՛ւ
անգղ մարդկան ի գէրողէն արեամբ գնեցի .
յորմէ օրհնութիւնք նմա՛ն՝ ի փըրկէ՛լըցս
արեամբ նորա՛ն :

ՏԵՅ Այսօր արարի՛չդ արարա՛ծ ոց, որ նորա՛ն
հրա՛շ անարհու թեամբ զարդարեցե՛ր զե-
կեղեցի . ըզբէ՛զ բարեբանեմք անտուած
հարցըն մերոց : Այսօր կենդանիդ յաւի-
տե՛նից, որ ըզմեզօք մեռեալ բնութիւնս
բարձրացուցե՛ր փառօք յերկինս . ըզբէ՛զ :
Այսօր, որ զտարածդ անլքս ըստ յանցա՛ծ
նացն . գերանգոյն քան զառաջնին ընդ բէ՛զ
յաթո՛ռ հօր հանգուցեր . զբէ՛զ բարե :

Գ Բզտէ՛ր օրհնեցէ՛ք ե՛ւմ բարձր արարէ՛ք
բզնա՛ յաւիտեան : յոգով՛ուրդք հեթա՛ն
նոսաց որք ընդ հրէշտակս բարձրացայք .
որով զանճա՛ռ փառսն ընկալայք օրհնեցէ՛ք
ե՛ւմ : Բանահայք և պանծօնեայք որք
ընդ քրո՛վէսն դասեցայք . ընդ նոսին հա-
մաճայեալք որ դասեցոյցն օրհնեցէ՛ք :

ՊԵՃ Ատուածանձին մայր լուսոյ . արեգա՛ն
կանն անդարու թեան արեւէ՛լք, որ իխա՛ն

ւարն շնորհակցէր զզնոյն գերա-
զանց . օրհնութեամբ ըզքէ զ բարեբա-
նեան . մեծացողացանէմք : Ամպ թէթմ
ընտաւոր . անընդունալ խոնաւութեան .
որ ըզջօղն կենաց ի ցամաքէ լ բնութիս
ցօղէր . օրհնու : Սերովէհ հոգեղէն և
մարմնաւոր քերովէհ . որ զանաեան ինո-
ցունց յորովայնի քում կրեցէր . օրհ-
նութեամբ :

Ար բանիւ բանի հօր գոյացուցէր զե-
մանալի սդ . ի պաշտօն փառաց քոց և է-
ակից փառալցանց . ողորմեա մաղթանօք
սոցա երկրորդ բանաւորացս : Ար անձնու
պարգևօք քէ զառաջի նան լընուս . և ի
ձէրըն նոցա որ ի խոնարհ քան ըզնոսա .
ողորմեա : Արով և մեք վերջացեալքս յա-
մէնառնութ. շնորհ . չոխանամք նոքօք
գէր ի վերոյ քան զարժանն . ողոր : Աման
որոյ և մեք հանգիստացեալք ընդ նոսին .
տօնեմք ցընծութեամբ զհասարակաց
զիւրիութիւն . վայելեալք յաննախանձ
յաստուածային քո պարգևս :

Քահանայապետը առաջինք հանգիստք

ողոր

տէր

անախա բընութեան . բանաճեալ քե-
 րութեք և վեցթեան սերուէք . բարե-
 խօս լերուք առ տէր հանդիսակից ձեր
 տօնոշացս : Տէրութիւնք վերինք և զօ-
 րութիւնք հզօրին . իշխանութիւնք վե-
 հագոյնք և քահանայապետք երկրորդք .
 բարեխօս : Հրէշտակապետք երկնաւորք
 և հրէշտակաց զինուորութիւնք . պե-
 տութիւնք բարձրացեալք ի քահանայա-
 պետութիւն երրորդ . բարե : Արքիսկըզ-
 բան փրփութեան ի քաջ հովուին յայտ-
 նութիւնն . անբան հօտին հովուաց եր-
 գակցելով երգէին . ընդ նոսին համա-
 ձայնեալ երգեմք և մեք զփառս ի բար-
 ձունս :

ԿԵ **ՏՐ** զամենազօր զօրութիւնդ քո ցո-
ՏՐԳ ցեր ի բաբելօն . փրկելով զերիս
ԴԻ մանկունսն ի հնօցին . զքեզ օրհնեմք
 աստուծա՛ն հաբցին մերոց : Ար զբազ-
 մազէզ ներողութիւնդ քո ցուցեր զօ-
 րաց երկնաւորաց . տարածելով զբազո՛ւ-

կըս քո՞նի լեանի՛ն • զքե՛զ օրհնեմք : Ո՛ր
 զբաղմանգով թ ողորմութիւնդ քո ցուցե՛ր
 առ ազգս մարդկան • Թաղելով ՚ի սիրտ
 երկրի՛ զն՝ զմահուն բարձրեա զերկիւղ •
 զքե՛զ յորհ : Բ՛զատի օրհնեցե՛ք բարձր ա՛ Գ
 րարե՛ք ըզնա՛ յաւիտեան : Բանն անեղա-
 կան խոնարհեալ ՚ի հողեղէն գոյացու-
 թիւնս • համբերեալ չարչարանաց զմահ
 խաչի՛ ՚ի յանձն է՛ առ բարձր : Եւ եջե՛ւ
 ՚ի գերեզման անապական եւ սուրբ մարմ-
 նով • յարուցեալ յերրորդ աւուր ըյս
 ծագեաց տնեզերայ • բարձր : Ի՛սկ հրե՛շ
 տանապետն իջեալ ՚ի գերեզմանն կեն-
 սատուին • աւետի՛ր առ սուրբ կանայսն

տէ՛ր յարեալ ՚ի մեռելաց • բարձր :

Յարեալ երէեցա՛ր առաքելոյն • եւ մե՛զ ողո
 փրկի՛չ ողորմեա՛ն : Բե՛զ քրիստոսի՞ Թա-
 գաւորի՛դ անմահի երկիր պապանեմք •
 եւ զյարութիւնդ քո փառաւորեմք :
 Փառք փրկողի՞դ եւ միածնի՛դ անմա-
 հի • փրկեա՛ զԺողովուրդս քո զոր ըստա-
 ցա՛ր պատուական արեանքդ քով սրբո՛վ

Յոր՛ Ժամ եկին ի գերեզմանն իւղա՛ տէր

բեր կանայքն . և՛ բերին ըզնո՞ւնկան ի
խընկէլ զանապանհան մարմինն : Յա՞յն
Ժամ հրեշտակն աւե՛տարանէր . յա՞ր
եաւ քրիստոս . պատմեցէք աշակերտացն
զյարո՞ւթիւնն տեառն : Ի՛սկ նոցա
զարհու՛րեալ վասն ահագին տեսլանն .
պատմէին աշակերտացն զահագին տե՛-
սիւն :

հրց Ի՛յսօր ցրեծան երկինք և՛ երկի՞ր յա՛-
րութեամբ քո՞ տէր անտու՛ւած հա՛րցըն
մերոց : Ի՛յսօր նորոգեցան տիեզե՛րք
աննայն յարո՞ւթեամբ քո՞ տէր անտու՛ւած
հա՛րցըն : Ի՛յսօր հրեշտակապետն աւե՛-
տարանէր զյարո՞ւթիւն քո՞ տէր անտու՛-
դ ուա՛ծ : Ի՛ջտէր զճնեցէ՛ք բարձր անա՛-
րէք ըզնա՛ յաւիտեան : Ո՛ր չարչարանօք
խաչին փրօկեաց զտիեզե՛րս . և՛ հեղմամբ
սրեանն ի՛ւրոյ զԺո՞ղութիւն մե՛զ շնոր-
հեաց . բարձր : Ո՛ր երե՛քօրեայ թաղմամբ
զդը՞ծոխ սաւերեայ . և՛ յարութեամբն
ի՛ւրով զյարութիւն մե՛զ պարգեւեաց .
բարձր :

ողբ Ո՛ր զկե՞րպարանս մահացու բընու՛-

Թեան ազգի մարդկան յանձն առեր անձ
բանդ էակինց հօր . և էկիր կամաւ ի
խաչ : Ո՞ր ի վերայ նախաստեղծին ըզ
մեռանիլ յանձն առեր համբերելով չար
չարանաց ի խաչին բարձրացոր բանդ
գոյակինց հօր . և իջեր ի գերեզման :
Եւ յերրորդ աւո՛ւր յարեալ զմահու
լուծէր զիշխանութիւն արձակելով
զըմբռնեալսն ի նման բանդ փառա
կինց հօր . և նըստալ ընդ անձ հօր :

Եւ հրէշտակն յերկնից անտաւո՞ր տէր
էրջանիկ և սո՛ւրբ կանանցն բարոյէր
անելով . է՛ ձեմմ՛ զ վերջստին ըյսըն ծա՛
գեալ ի յա՛շխարհ : Եւ յսօր տեսիլ ահե՛
ղակերպ հրէշտակապետի՞ն մերձեալ ի
գունդ զինուորացն . այսօր սրտաբեկեալ
պահապանացն զարհուրեալ մեռանէին .
է՛ ձեմմ՛ զ վերջս : Եւ յսօր ցընծայ երու
սաղէմ վերին . այսօր ցընծայ սի՛ճի մայր
էկեղեցի . քանզի փրկիլ չըն մեր յարեալ
և աւերեաց ըզդժոխս . և մեմմ՛ զ վե՛
րջստին ըյսըն ծագեալ ի հօրէ :

Փառաւորեալ է անսո՛ւն քո սո՛ւրբ . հր

տէ՛մ^ար անտուած հաղցըն մերոյ :

Ո՛ր ՚ի բարձո՛ւնըս բընակեալդ ես . և հայկոս
յարանա՛ծըս քո քաղցրո՛ւթեամբ . փառա :

Ո՛ր ՚ի յէրկրի՛ երևե՛ցար և ընդ մարդկան
շըջեցար , թա՛գաւոր յաւիտենի՛ց . փառ :

Գ

Բզտէր . Լ՛մենայն անարա՛ծք օրհնե՛ցէք .
և բարձր արա՛րէք զեկեալըն ի վերիո՛ւ

թի՛ւն մա՛րդկան : Ո՛ր էալիցն է՛ հօր և՛
և՛ անրբ հոգւոյն . ի յէրկրի՛ երևե՛

ցա՛մ . անենայն անա՛ : Ո՛ր հրէշտական
անտեսանե՛լն է . ի վերայ խա՛չին տե՛

սած . անենայն : Ո՛ր սրովբէիցն անհասա՛
նե՛լն է . ի գերեզմանի՛ եղած . ամե :

Ո՛ր քովբէիցն անիմանալե՛ն է . ի յէր
րորդ ա՛ւո՛ւր յարեա՛մ . ամե :

ողբ

Թի՛ւնս իմ : Ե՛ղո՛ւմ^ա րոմեա՛ ինչ ասա
ուած : Ո՛ր ՚ի հօրէ առաքե՛ցար անըսելիզբն

որդի՛ . և ՚ի սրբոյ կուսէն ծընար . ո՛ղո՛ւմ :

Ո՛ր ՚ի խաչն բեկե՛ցար անտուած բա՛
նըդ . և ՚ի հօրէ ոչ մեկնեցար . ո՛ղո՛ւմ^ա ր

մեա՛ : Ո՛ր ՚ի գերեզմանի՛ եղար թա՛գա
ւոր անմահ . և ՚ի յերրորդ աւո՛ւր յար

եար . ո՛ղո՛ւմ : Ո՛ր ՚ի յէրկրն ըս հա՛րա

ձար ամենակսրող . և ընդամէ՛ հօր նըս .

տար ո՛ղո՛ւ :

Հրէշտակացն դասքն յերկնից ՚ի տէր
յերկիր վայրաբերեալ ի սպանս որդւոյն
անտուճոյ : Հրէշտակին ձայնիւ ցընծայր
կոյսըն սուրբ և ընթացեալ առ անշակերտ
սըն պատմէր : Վեհանին յարեալ . զեր
կոնքս մահու ելոյծ և կեանքս պարգեւ
եաց անխաւհի :

Ա՛ր յառաջ քան զարե անուն քո՞ ՚ի հօր
յերկրի երեւցար . և ընդ մարդկան
շրջեցար անտուճ հարցըն մերոց : Ամ
մաւորապէս անշնչացար և ՚ի ծոց հօր
անանդեցեր զքո սուրբ զհո՞ղիդ . ան :
Եւ ըշհրաշարի անունըդ քո՞ մարգա-
րէն վերագոյեաց . հոգի երեսաց մերոց
տէր քրիստոս : Աշտէր . Սիւսանու
Թեամբ օրհնե՞ցէ՞ք եւ անուէ՞րէ՞ք
բա՞րձր արարե՞ք ըզնա՞ յաւիտեան :
Օ յարուցեալն ի մեռելոց քրիստոս և
զկենդանին յաւիտեանից միաբա՞ : Ա՛ր
զդո՞ւնս զըթո՞սոց իրեաց և զարգել-
եալսն ՚ի նման կորչեաց ի կեանս . միաբա :

Ո՞ր վեմո՞վն կընթելով յարեաւ և զրօ-
քն փակելովք եմուտ անաշա՞ կերօսն :

Միաբա :

ողջ Ի՞ջէր յերկնից միածին անմեկնելի զ
'ի հօրէ՛ . հովանացեալ սուրբ հոգւո՞յն
բանըդ մարմնացս՛ր ի՛ կուսէն : Ի՛կի՛ր 'ի
չարչարանս չարչարանայրն լուծի՛ց . ձեռք
որ զերկի՛նս արարի՞ն տարածեցէ՛ր ի՛
խաչի՛ն : Տա՛ւրէ՛ր եցէ՛ր վասն՛ մուրճ փրկ-
կութեան . ըզ՛եռանի՛լ յանձն առե՞ր
կենդան ստո՛ւ մեռելոց :

տէր Հրէ՛շտան՛ք ո՞ր տէ՛ր որ զյարութիւնըն
քարոզեաց : Օ պահապանսըն զարհուրե-
ցոյց զկանայսրն լուսաւորեաց ասելով :
Օ ի՛ խնդրէ՞ք ըզկենդանի՛ն ընդ մեռ-
եալս . է՛ անտ այլ յարեաւ :

հրջ Ե՛րսկիզբն բանդ որ յանձնաւ անթող
նրստի մի՞ փառքէ՛զ տեսա՞ք ի՛ խաչի՛ն վասն
արարածոցքոց փրկի՛լ կութեան . աստուած
հարցըն մերոց : Օ քե՛զ ո՞ր անբընի՛նդ
ես յէ՛ղ կութեա՞մն սպասաւորի՛ն ապտակ-
եալ և զի՛նսուորըն գէ՛ղարդեամբըն խոց-
եալ զանարատ ըզկո՛ղ քո՞ ի խաչի՛ն .

Ի՛դ

անստ Ո՞ր թագաւորդ ես անձն^{հայ} չմե
 ունիլ յանձն առե՞ր և՛ ըզթաղով մի ե
 րէքօրեայ վանն արարածոց քոց փրկիւ
 թեան, անստ: Բըտէր օրհնեցէք, Լ՛ուս
 ւեմ^{հայ} Լ բարձր արարէք զնա յաւիտեան:
 Օ թագաւորն մեսիայ և՛ ըզխնչեանն ՚ի
 մեջ ՚ի յանձնինաց, և՛ ըզլեզի զառնու
 թեան ճաշակեալ վասն մեր, անաւեմ Լ
 Լ՛նարատ գաւուն անտուծոյ պատարա
 գեալ, և՛ ըզխոցով մըն գեղարդեանն
 առեալ ՚ի կողն, և՛ զփրկական արիւնն
 եհեղ ՚ի վերայ ամենայն տիեզերաց,
 անաւ:

—
գ

Անաւն մերոյ փրկիւթեան խոնարհե
 ցար ՚ի յերկնից և՛ Բ^{հայ} կուսէն մար
 մնացար անտուա՛ծ բա՛նդ, ողորմե՛ր
 մեա մեղ: Աշմարտապէս մարմնացար և
 զնդ մարդկան շրջեցար կատարեցեր զա
 մենայն և՛ Բ^{հայ} օրհնեցեր յառաջին անի
 ծիցն, անտուա՛ծ: Բրիւտոն որդի առ
 տուծոյ ՚ի մեռելոց յարուցեալ և՛ Բ^{հայ}
 յերկինս համբարձար, անտուա՛ծ:

—
ող

Փառք յարո՞ւթեան քո՞ տէր: Եւս տէր

շէ՛ւ ՚ի յանձն առե՛ր գը՛ծ^ս թանձ և լ՛շ-
 մահ ճանաչեցե՛ր. զսմե՛նեւեան յարո՛ւ-
 ցե՛ր զհաւանայեալսն ՚ի քե՛զ, որք անա-
 զա՛կէի՛ն ասե՛լով. փառք: Ս Է՞մք պատա-
 ռեցան ՚ի խաչե՛լով թեա՛ն քո՛ տէր. և
 գե՛րեզմանք բացան. զթո՛խք զարհուրե՛-
 ցան և մե՛սեալք յարո՛ւցեալ անաղա՛մ
 կէ՛ի՛ն ասե՛լով. փառք:

տէր () անուցեալ է տէ՛րն ՚ի գե՛րեզմանէ՛ն
 անհե՛ղալէ՛րպ փայլմամբ. պատանեցա՛ն
 վե՛մք. և երկե՛ր սանանեցա՛ն ՚ի յա-
 հեղ բարբառո՞յ մեծ կարճակե՛տին: Ս Զ
 հրեշտակն յերկնից ՚ի գե՛րեզմանն տեսոն
 հեջեցո՛ւցա՛ն նէ՛ր զձայն անհե՛ղ գոչ-
 ման փողո՞յն ՚ի վերա՞յ գե՛րեզմանին:
 Խո՛յ եկեա՛լ սուրբ կանանցն ՚ի խնկե՛լ
 զհարկի՛ն տեսոն. և լուեա՛լ ՚ի հրե՛շ-
 տով^ս կէ՛ն. եթէ յարեա՛լ ՚ի մե՛սե-
 լո՞ց, կենդանի՛ն յաւիտեանից:

Տո՛ր յահեղակե՛րպ աթո՛ռ նախի՛ս և
 ընդ հօր Էս յեռթեան. խոնարհեցա՛ր
 յերկնից վասն մերոյ իրկե՛լ թեան. քզ-
 րե՛զ բարեբանե՛մք աստո՞ւած հարցն մե-

րոյ: Ո՛ր ասոյ սեփութիւնքն 'ի խոնարհ ու-
 ճելով զգէմս յարիւհահրաշ փառանց քոյ
 քրիստոս, իսկ յո՛ւղայն լըբութեամբ
 մերձեալ ի համբոյր նշանակ և առիթ
 մատնութեան. զքեզ բարեբանեմք:
 Ո՛ր 'ի բարձրութիւնս երկնից է՛ր իս-
 կալի' ց հօր և սուրբ հոգւոյն. և՛ ի դա-
 սուց եբրայեցւոց դպրանց և փարիսեցւոց
 բարձար 'ի խաչ վասն մեր. զքեզ: Բզ-
 աէ՛ր օրհնեցէ՛ք բարձր արարէ՛ք զնա՛ յա-
 լիստեան: Հա՛մբարձաւ աստուած օրհնու-
 թեամբ և զօրք երկնից երդէ՛ր ն. ո՛վ է
 սա՛ թագաւոր փառանց. բարձր: Սա՛մ
 է՛ նա՛, որ ի հովնաւոր և՛ 'ի լուսեղէն
 ամպոյն ձայն եղև դա՛ է որդի իմ սերե-
 լի. բարձր:

Ո՛ր վասն մեր յե՛րկնի' ց խո՛նարհե-
 ցար. նորոգե՛լ զտիե՛ղերս. օգնեա՛ և
 ի՛նձ փրկի՛չ ողորմու՛թեա՛մբ և՛ կե-
 ցո՛: Ո՛ր ըստ հողեղէն բնութեա՛ն մարդ-
 կան զգեցար զմարմն. զվերաւորեա՛ ըս
 մեզօք զանձն ի՛մ մի՛ թարեա՛ ողոր-
 մա՛ւ: Ո՛ր ըզգաստակնէ՛ք մահա՛ւ լուծե՛ր

 Գ

 ողորմ

զնախառնեղծին. զդաստիարակեան լսմե
ղօք զհոգիս իմ նոյն գեաւոր :

տէր

Փառք քրիստոսի ամենազօր յարմ
թեանն : Բրիստոսի ամենազօր յարմ
թեանն երկրպագէն քերովբէքն . և վեց
թեանն սերովբէքն . հոգեւորական հընչ
մամբ երգէն ասելով . փառք քրիստոսի
ամենազօր յա : Եւ յսօրանուշահոտ բուր
մամբ ընթանա ին սուրբ կանայքն . տե
սանելով զհրէշտակն արեգակնակերպ
փայլմամբ ի երայ վիթին գոչէր ասելով
փառք : Եւ յսօր արձակեցաք ի կանպանաց
նախահօրն . և վերստին նորոգմամբ յա
ւիտենական կենացն եղաք ժառանգորդք
փառք քրիստոսի :

տէր

Եւ զամբերիս ց կանայցն եկեալ ի
սուրբ գերեզմանն . և զանուոր
զհրէշտակապետին զձայնն լուեալ .
որով ըբ զնաչելեալն խնդրէիս ք
յամբ եալ քրիմստոս անմահ թա
գաւորն : Եւ րիւհահրա՛հ լոյս մեծ
ծագեալ . ի սուրբ գերեզմանն .
էփհ և զարհուրեալ ոչանապանացն

Երկիւղալից մեռանէին . այլ քանիչ
 հրէշտականպէտին որ գոչէր առ կանայ-
 սուն . որոշմամբ զխաչելեալուն խնդր :
 Ընթացեալ պետրոս եւ յովնան
 եւ սոլորբ գերեզմանն . եւ ի հանդի-
 պեալ վարձամակին և սոլորբ կրտսւոցն .
 այլ քանիչ հրէշտականպէտին որ գոչէր
 առ նոսա . որոշմամբ :

Որ անբաւելի յաղթող զօրութեամբ
 Թագաւոր Էս Երկնի և Երկրի քրիստոս
 աստուած . օրհնաբանեմք ըղբեզ : Որ
 փառակցութեամբ ընդ հօր վերօրհնիս
 յանմասնից . և խոնարհեալ մարմին ըզ-
 գեցար փառաց Թագաւոր . օրհնաբա-
 նեմք : Որ կարողապէս ըզմահ կոխեցեր .
 և յարնեցալ լուսաւորեցեր սոլորբ
 զէկեղեցի անմահ Էութիւն . օրհն :

ՃԸ

Կառնի Պիտիկոսիին :

ԿԶ
ՕՐՏ
ԴՃ

Առաքելոյ աշուհւոյ իջանելով մե-
ծաճայն հրնջմամբ ի բարձա՛նց ի
նմանութիւն ընտոյ վայրմա՛հ հրազի՛նէնց
անկիզէ լի՛ զաշակէ՛ք ի՛րտանմի՛նչդէ՛ս նըս-
տէ՛ին ի սուրբ վե՛րնատանն : Եւ ի թափան-
աշուհի՛ . անքրնէ լի՛ որ քրնէ՛ ըլլա՛րս
աատուծոյ՛ . զոր անտա՛ւ ի հօրէ՛ պատմէ
զահաւորն՛ ըզմիւսանդո՛մ գաղո՛ք լատն .
զոր քարո՛ղջն համադո՛յսիան : Օրհնու-
թիւն ի բարձունս ելո՛ղն ի հօրէ՛ հոգ-
ւոյն որբո՛յ . որով առաքեալքն արբե-
ցան անմահական բաժակա՛ք ի՛ւն . եւ հրա-
ւերէցին զերկիրս ի՛ յերկինս :

✠

Եւնդանարար աստձա՛մ ծմարշա՛սէր
հոգի՛ն ըզթողութեանըն մարանական սի-
րով ընտաւորեցէ՛ք հրեղի՛նօք լէզ-
ուօ՛ք . վասն որոյ եւ մեք այսօր տօնէ՛ք մք
ըզգողն ի ստքն սուրբ : Օղա՛րճացան քո՛

դա՛րձառեալ մերն սուրբ անաբեալքն ,
 Է՛նչէլով Ի մի՛ օտին ըզջրուեալսն Ի մի-
 մեանց բա՛ղնաճացն լե՛զուօ՛ք . վստն ո՛րոյ
 Լ մեք այսօր տօ : Հոգե՛ծրակա՛ն սուրբ
 մի՛կըստութեանք , զա՛րդարեցե՛ր նորօր
 ըզտե՛կեցե՛րա Ի զգե՛ստըս լմա՛տալմէ՛քս Լ
 նօրա՛խեալմէ՛քս Լ բա՛ղնաճացն :

Եւ ըրորդուեթիւնն անբա՛ժանեցն Լ զօ-
 րուեթիւն Է՛րկսոյն յայն ծա՛ղեալ յա՛շ-
 խարհ . նը՛ւն մե՛ծ Եւ հանցա՛ք զօրհնե՛լ
 Թի՛ւնս Է՛րկո՛ւղ : Ա՛ր Է՛լն Եւ Է՛րկեց
 այսօր Լ հանգեալ յառա՛քեալսն ճըշ-
 մա՛րիտ սուրբ հոգի՛ն . նը՛ւն մե՛ծ : Ա՛ր Է
 խօրհնա՛րդըս զբե՛կաննս այսօր Է՛րկեց
 նե՛ւ յառա՛քեալսն ծա՛ղնաճացն մարգա-
 րե՛րն . նը՛ւն մե՛ծ :

() Հոգւոյն ըզգա՛լուստն աօնե՛մք ո՛ր
 վերսիթա՛րեանց զստա՛քեալսն հանգչե՛լով
 Ի նոսա՛ հրեղէն լե՛զուօք . օրհնեալ յա-
 ւթա՛տան : () Է՛րկն Լ մի՛ն հոգւոյն աօնե՛մք
 վերա՛քեալ առա՛ւած խոստո՛ւմանիմք
 եօրոգո՛ղ Լ կենդանա՛րար . օրհնեալ այսօր
 ուրախացեալք հոգւո՛ն . խոստո՛ւմանիմք

ԷԿ

ՀԵՐ

ԽԶ

նեալ հանգեար յառաքեալսն սուրբ հո-
գի . ողոր :

Ար ՚ի քրոջէտկան կանաղ հանգչի .
այսօր իջէր յերկնից ՚ի դաս առաքելո-
ցն սուրբ հոգի . օրհնեալ էս թագա-
ւոր անմահ : Ար գրնաս ՚ի վերայ թեոյ
հոլմոց . այսօր ՚ի հրէդէն լեզու բաժա-
նեալ հանգեար յառաքեալսն սուրբ հո-
գի . օրհնեալ էս : Ար խնամէս տեսչուք
զքո զարսրածս . այսօր եկիր ՚ի հաստա-
տել զէկէղեցի քո սուրբ հոգի . օրհնել :

Ժողովեալ ընտրելոյ մեռաւանի ցն .
ապասեալ մրնային աւետեանցն հօր հա-
ւատով ի վերնատանն : Սուրբ հոգին է-
րեալ սրբոցն . լըցո՛յց խնդուծք
սուրբ զառաքեալսն հաւատով ի : Արք
արբին զհոլուն կենդանի . եւ ընթացէ լք
արբուցին տիեզերաց . որք արբինն կէն-
դանայան :

Ար ի հարաշար ի յաճճաղբէ՞րէն յա-
ռալ բղիտալ անհատաբար ի յոճճա՞ր-
դոյ տիրապէս սուրբ հոգին . այսօ՛ր ի
յերկնի՞ց սա՞ստիկ հեղեալ ի դաս

տէր

տէր

ճշ-
բձ

անաքէլոյն լըցուցին բողոքից ըզնա՝ Ս
 օրհնեացո՞ւք Է՛րկը՝ րպազեմէ՛ւ լն՝ զ :
 Որ յոնսկիղքն Է՛ր միշտ ի յեճեա
 Է՛րն : նոյնագոյ բնութեանք անորից
 բաժանեալք ի յեճեա՝ րդւոյ անարշա
 կից սուրբ հոգին . այսօր հրով բաժա
 նեա՛մէ լը՝ զոչս քարոզիցն . ի լոյս ա
 ծեան զսփռս մարդկան բաժանեալք
 պէս պէս լընորհաց . ըզնա : Որ ի վե
 րայ ջուրցն գոհեա՞ւ լն՝ զոյսոցն զարա
 րածս . անանջըրպեան ի հօրէ՛ւ Ե յոհեա՞ւ
 դւոյ ի շնամեալից սուրբ հոգին . այսօր
 վերածնեա՛մց զաժդոս ամենայն . ջրոյ կեն
 դանոյ բլեւեալ յերեւանէ՛ւ . ըզնա :

Ստեփաննոս Երկրորդ անուրի :

Կէ
 օրհ
 բճ

ՍՅ Ե Երևան հօր Է՛ր դւոյ հոգիդ
 անեղ Է՛ հաւագոյ . բոխումն հօր ան
 քննաբար սուղ յորդւոյ անաւարար .
 ի վերնառումն այսօր ի ջեր զհոգիդ շնորհաց
 քոյ արբուցե՛ր . անբո Է՛ մեզ ողորմութե

ի բաժանէր ի մաստուէր: Այլից ստեղծող արարածոց որ չընէ ի վերայ ջրոց. նոյն և ի ջուրսն աւանանին ի շնորհել մեզ քովմ հակցին. գլխուէս զիրով աշունանկերպ զմարդիկ ծնանին աատուածա՛նէրպ. արեւը և մեզ ողորմմէթք: Բա՛ւուն վերնոցն իմանալեաց և ըստորին այսր զգալեաց, որ մարգարէս տաս ի հովուաց և առաքեալս ի ճրկնորսաց. աւետանւոր զմարտաւորս, քարոզ բանի քովմ զհալածոցս. աւրբը և մեզ:

Ամբաստանի Տողմոյ նրման, ահա զսո՛ւստտիկ հընչմամբ. երեւեցար ի վերնա՛տանն, հոգիդ դասուն եկոտասան. որք առ ի քէն մկըրտեցան. որպէս զոսկի հըրով մաշրեցան. մա՛քբեա ի մէջ զմէզ մեղաց և ըզգեցն ըզլոյս վառաց: Այլիւ յերկիր անձաւար, դատե՛լ զանաւորս ի խանութար. ընդ արդարմէթեան և ընդ մեղաց, և ընդ չարին դատաստանաց. բանցեր զգանձդ անհիւթմէան, սարգէս ետունը որդւոց մարդկան. մա՛քբեա: Ահրն իօրոյ զերդ տա՛քեաց, ինքն չանդանս

իւր քէ յօդեաց . զէկէզէցի՛ իւր զոր շէ-
նեաց . եօթն սեա՛րքո՛ հաստատե՛ց . ալն
տէս ՚ի նմա եղ զաւա՛քեալսն . եօթնեակ
շնորհօքքո՛ զարդարեաց . մա՛քրեա :

ՀԵՅ

Ո՛ր անխմանալի՛ դ ես յէութեանն և՛ ան-
պատճա՛մ հոգիդ ճը՛մարի՛տ . անսլը՛զք-
նա՛բար բը՛շխումն ի՛ հօրէ . և համա՛գոյա-
կից որդւոյն մի՛ածնի . օրհնեմք ըզքե՛զ
անտուած հա՛յրն մերոց : Ո՛ր կատա-
րեալ անձնաւորութեամբ յերկց կա-
տարեւոց մի՛ և նոյն բնո՛ւթիւն . օրով
ընդ հօր և ընդ որդւոյ մի՛շտ երկըր-
պագիս յա՛րարածոց հոգի անտուծոյ .
օրհնեմք : Ո՛ր համապսո՛յւ հօր և՛ որդ-
ւոյ քանո՛ղեցին ըզքե՛զ անտուածաբա՛նքն
էկէզէցւոյ . յոր մըկրօփիք և՛ զաւանիմք
համագոյ երրորդութիւն անբաժանեալի՛ .
օրհն : Ս՛գաէր օրհնեցէք . բա՛ժմ Յ՛րձր ան-
բարէք զաշխո՛ղըն շնորհաց : Ս՛կայք նոր
ա՛րարածք ՚ի քրիստոս նորածնեալք ան-
ւաղանալն ի՛ հոգւոյն սըրբոյ . բա՛ժմ Յ՛ր
ձրք : Ս՛որ քահանայութիւն վերապատու-
եալ ի՛ քրիստոսէ՛ օծմամբ սո՛ւրբ հոգ-

Գ

ւոյն • բաժնի Ծրար :

Ար առաքեցաւ ի հօրէ հոգիդ անէշ
և համագոյն անշահանօք անօրինաբար
քուժ հանցին լե՛նի՛լ վրիս թարխնուրք
առաքելոցն • անաչեմք ըզքեզ զճշո՛ւրմեան :

Ար իջէր տի՛րաբար յերկնից սաստի՛կ հող
մոյ նըման անձ յայտնապէս • և ՚ի հրէ
դէն լեզուս բաժանեալ հանգեար ՚ի դա՛ւ
սըս առաքելոցն • անաչեմք ըզքեզ : Ար
արբուցեր էրկնաւոր գինեաւն իմաս
տութեան զհոգիս սրբոց քոց առաքել
ոցն • որք արբուցին տրամեցելոց որդւոց
անշահայ ըզբաժանին ուրախարար յայգ
ւոյն եղեմայ • անշահ :

—
—
—

—
—
—

Ար յերկնային զօրս անմարմնոցն նախ
հեղէր անատապէս հոգիդ ճշմարիտ •
զաստուածային և զգերազոյն քո իմաս
տութիւնդ • լե՛նի՛լ փառաբանի՛չ սո՛ւրբ
երրորդութեանդ • ընդ նոսին փառանո՛ւ
րեմք զէրբեալ մի՞ո՛ւթիւնդ : Ար զհեր
պարանն աստուածային ստեղծեալ էր
բորդութեանդ խորհրդանկցութեամբ •
զարդարեցեր փրջամբ շնորհաց քոց կեն

դանադար, և ընդ ծնեալն առ ի նմանէ
խօսեցար օրհնօք և մարգարէիւք . ընդ
նոսին վառանով ի յերկրորդի ընելու
թեանս յետ յարութեան քով հան-
ցին, մըտեալ ի վերանալն զրօքն վա-
կերովք շորհելով ըստ առաջին փրջմանն
ըզբեղ մեռածանիցն . սուաքելոյն ասաց
անէք հոգի տուրք ընդ նոսին :

Կանոն Երրորդ ասորի :

ԿԵ
ՕՐՏ
ԲԿ

Ասոր Երկնայինքն ուրախացան ընդ
երկրաւորացս նորոգումն . շունչն նորոգողն
էից հոգին էջ ի սուրբ վերնատունն . ու
լու Նորոգեցան զասք առաքելոյն :
Ասոր հողանիւթեայ բնութիւնս ցըն-
ծայ ընդ հօր հաշտութեան . քանչի որ
եբարձ զհոգին ի մարդկանէ մարմին ե-
ղելոց . զարձեալ վերջստի՛ն ըզնոյն պար-
գեհ : Ասոր մանկունք եկեղեցւոյ տօ-
նէն ցընծութեամբ զգալուստ սուրբ
հոգւոյն . որով զարդարեցան ի զգեօ-

տէս լուսախոյն և գերաւայծառ • եր
գէն ընդ արմէիսն զերեքսրբէնին :

Ո՛ր զմիաբանեալսն յաշտարակին բա
ժանմամբ լէ շուացին քակեաց • այսօր ըղ
բաժանեալ լէ զնա անգագ միաբանեաց
դարձեալ ի սուրբ վերնատունն • ամե
նայն հոգիք օրհնէցէ՛ք զհոգին անտու
ծոյ : Ո՛ր էջ հոգին տեառն և անաջնոր
դեաց երկոսանսն ցեղիցն ի սրայէլէ ի
յանապատին • այսօր երկոսանսն առա
քելոցն անաջնորդէ ի յաւետարանն • ամ
Ո՛ր էլից հոգին տեառն զգրեալ լի էլ
ճարտարանպէտ խորանին • այսօր շինէ զմար
դիկ խորան սուրբ երրորդութեանն • ամ :

Ո՛ր բոլորից ես պատճառ է՛ից անպատ
ճառից և որոց պատճառաւ հայր ան
ժին և անընկիցքն որդւոյ պատճառ ան
ժամանակ ծնընդեամբ և հոգւոյ բըշե
ման անբընաբար • օրհնեալ տէր անտ
ուած հա՛րցըն մերոց : Ո՛ր կամաւ հօր և
սուրբ հոգւոյն անեղակից բանդ անտ
ուած • ի հայրական ծոցոյ իջեր • և ե
տեօք գաբրիէլն որ ըզհօգին բերկրեալ

հրց
դձ

կուսին. յորմէ՛ ծընար մարմնով անձա՛
 ւա՛րար ի հոգւոյն սըրբոյ . օրհնեալ :
 Ար մարգարէ՛ իւրն գուշակեցեր հոգիդ
 յառանձագոյն զգալնուս քո՛ւմ էակցին .
 և ի՛ յորդանան վըկայեցեր աղաւնա՛
 կերպ իջմամբ ի վերայ մարմնացեալ բա՛
 նին . օրհնեալ : Բարե՛ր օրհնեցէք բարձր
 արարէք ըզնա՛ յաւիտեան : Այսօր հա՛
 մագոյանիցքն հօր և սրդւոյ հոգի՛ն .
 հրախայլ ծագմամբ իջեալ ՚ի վերնատու՛
 նն մեկըցաեաց ըզրանս առաքելոցն ի՛
 հօւրն անկիդէլի . ըզտէ՛ք օրհն : Այսօր
 արարչանիցքն հօր և սրդւոյ հոգին բը՛շ
 խեալ անհրէ՛թական ջուր կենդանի՛ յե՛
 րուսաղէ՛մ իմաստութեան և մաքրու
 թեան մեղսց . ըզտէ՛ք օրհն :

Ար ՚ի վերայ բղխեալ գաւազանին յես
 օեայ հանգեար եօթնարփեան շնորհօք .
 հոգի՛ մատուցոյ և խորհրդոյ . հոգի հե՛
 զնութեան և զօրութեան . հոգի իմաս
 տութեան և գիտութեան . հոգի երկիւ
 ղի՛ անձպաշտութեան . ազաւե՛մք շնոր
 հեան և մեզ ողորմութեանք ի բոց պար

գեւոյց : Ա՛ր զգուշանկեանքն քո եսայեաւ
 ելից օծեանքն ի քէն մարմնով . անէ՛ հոգի՛
 տեսուն ի վէրայ իմ . զոր ՚ի անօրէնսն
 թեանն խոնարհո՛ւ թեամբ ընթերցեալ ո՛ր
 վասն իւր զբան մարգարէին . անշնե՛մք :
 Ա՛ր զառաքո՛ւմն առ ՚ի հօրէ և ՚ի հոգ
 ւոյց բանին յաշխարհ . մարգարէի՛ւք ըն
 ծանոցեր՝ զոր ՚ի դիմաց մարդացելոյն
 բարբառէ՛ր առ մարդկութի՛նս տէ՛ր տէ՛ր
 առաքեաց զիս և հոգի՛ նորա . անշնե՛մք :

Ա՛նդ երկնայնոց հոգեղինաց դասուցն . տէ՛ր
 հոգւոց ստեղծողին երգե՛մք . փա՛մ^մ առ
 ւորեալ է՛ գալուստ հոգւոցն սրբոյ . Ա՛նդ
 առաքելոց խմբիցն այսօր զուարճացեալք
 վերագո՛չեմք հոգւով . փա՛մ : Ա՛տանօր
 վերնատունս սիւնի՛ն որդի՛ք նորոյ . երգե
 ցէք ձայնիւ վերնոցն . փա՛մ : Ա՛ճայն ցըն
 ծովեանս ամենեայն հոգի՛ք տաշուք զմէ՛զ
 նորոգողին զփառս . փա՛մ :

ԿԹ
օրհ
գձ

Արեգակն արդարո՛ւթեան քրիստոս
ծագեալ յաշխարհ հալածեաց զխաւարն
անգի՞տութեան . և յետ մահո՛ւ և յա-
րութեան համբարձաւ առ հայր յորմէ՛
ծագեաց . որ երկրպագի՛ յերկնաւորաց և
յերկրաւորաց ընդ հօր է՛ւ սուրբ հոգ-
ւոյն . վասն ո՞րոյ և մե՛մք երկի՛րպագա-
նեմք հօր հոգւո՞վ և՛ ճշմարտութե՛ս:
Ա՛ր փոխանա՛կ ծոցածին բանին որ է՞լ
յերկինս . առաքեցաւ աւետիքն հօր ՚ի
բարձանց հոգին ճշմարտութեան . մըխի-
թարել զորս յաղանայ տըրամեցելոց և
հրաճինել զընտրեալ զգնաս առաքելոցն .
վասն ո՞րոյ : Այսօր տրամակա՛ն և գլշե-
րային լուծան երկունք ծնունդեան նա՛-
խամօրն . քանզի՛ զծնեալսն մարմնով ՚ի
մահ և յապանհո՛ւթիւն . վերստին ծը-
նանի՛ հոգին յորդի՞ս լուսոյ հօրն երկ-
նաւորի . վասն ո՞րոյ :

* Ա՛ր համագոյշ է՞ս հօր և որդւոյ . ան-
ճառաբար բըղխուան ի՞մք ի հէն . ա՛յ

սօր բըղխեցէր ջուր կենդանի՝ յերու-
սա՞ղէմ. հոգի՞՞ն աստուծոյ ողորմեաւ:
Ո՛ր անարչակից ես հօր և որդւոյ, որո՞վ
կենդանածնեալք ՚ի ջո՛ւրս անարածք.
ա՛յսօր որդիս ա՛յ ծնանիս ի՞նչուց. հո-
գի՞՞ն աստուծոյ: Ո՛ր փառակից ես հօր և
որդւոյ. և քըննեա զխո՛րս աստուծոյ.
ա՛յսօր խորագէտս իմաստից զյիմարս աշ-
խարհի արա՞րե՛ր. հոգի՞՞ն աստուծոյ:

Ո՛ր անքննի՞նչ ես յէսէթեան համա-
գոյ երրորդութիւն. երեքսըբեան մի տէ-
րութիւն միով բնութեամբ աստուծո-
ւթիւն. ըզքե՛ղ բարեբանե՛մք աստու-
ած հալըցըն մերոց: Ո՛ր ես պատճառ
որդւոյ ծնընդե՛մք հայր յանա՛ջ քան զյա-
ւիտեանս. յորմէ հոգի՛դ ճառագայթե՛լ
անորի՞շ բաժանմամբ. ըզքե՛ղ բարե: Ո՛ր
էակիցդ ես հօր որդի լոյս ՚ի ընտոյ ծա-
գումն անձառ. անեղակից սո՛ւրբ հոգի
հօր և որդւոյ հաւասար. ըզքե՛ղ: Մ՛շ-
տէր օրհնեցէ՛ք բարձր անարեք զբըղ-
խեալն ի՛ հօրէ: Ա՛յսօր ամենայն հոգիք
բանաւո՞րաց, սո՛ւրբ զհոգի՛ն ճըշմարտու-

—
հրց
դէ

—
դ

Թեանն որ բոցանալիս լեզունք անհեղանկ
սաստիկ հողմոյ հընջմամբ ի ջեան ՚ի յե^րկ
նի^ց . օրհնեցէք ՚ի ձայն գոհն-Թեանն
բարձր արարէք ըզնա յաւիտեանն : յսօր
քահանայք եկեղեցւոյ . սուրբ զհոգին
կենդանարար որ բանչեմ առանտապէս ըզ-
բանապանիկ պարգեւս յեկեղեցիս ար-
դա^րո^ց . գովեցէք հոգեւոր երգով
բարձր արարէք :

ողբ Եւթիւր կենաց բաշխող շնորհաց հո-
գիդ ի ջեան ի բարձանց . զանապանիան
պարգեւս քո^ց բաժանեցէր յառաքեալսն :
Ո՛ր ի վերայ ջուրցն գոլով ստեղծանէիր
զարարածս . ի ջեալ ի ջո՛ւրս աւանդանի^րն
ծնանիս որդիս անսո՛ւժոյ : Ո՛ր զարդա-
րեալ նորոգես միշտ զնորքն զեկեղեցի .
պէսպէս շնորհաց քոց պարգեւօք փայլին
մանկո՛ւնք սորա :

տէր Հոգիք հրեղինացն , այսօր տօնէն ընդ
մեզ ըզգանլուստ հոգւոյն անսո՛ւժոյ :
Տեսանողն յառաջ նշանակէր զառառա-
բո՛ւղն վըտակ իմաստից ՚ի մեզ հեղեալ
ի հոգւոյն : Վ հմըն հաւատոյ զմայլեալ

անհաճանքն բաժանալն այսօր բաշխէր
 ծախուեաց : Պետոնցս այս գնացիւք
 ջրնծայ քաղսիքն աստուծոյ սինգն մայրէ՛
 կէղեցի : Ասան որոյ և մեք երբեանկ և
 մի՛ աստուծու թեան երգեմք ըզիանու
 ի՞ բարձունս :

Սահո՞ Տիգրորդ առ-բ՞

() Լ՛նըսկզենաբար բըշխուամ ի հօ՛
 Պէ՛ զհոգին ճըշմարիտ . որ հընչ
 մամբ ձայնի էջ ՚ի վերնաստուենն այսօր նը՛
 ման սաստիկ հողմոյ . զոր փառաւորեմք
 հոգեւոր երգով : Օ համագոյանիցըն հօր
 և որդւոյ զբաշխողն շնորհաց . որ ի հրե-
 ղէն լե՛զուս բաժանեալ զբանն ընտրու-
 թեան լեզուաց շնորհեաց սուրբ անա-
 քելոցն . զոր փառա՛ : Օ անղբիւրն իմա-
 տու թեան ըզիանաբեանն անձնաւորու-
 թեամբ . որ խօսեցաւ յօրէնս և ՚ի մար-
 գարէս և յաւետարանս . զոր փառաւո-
 րեմք :

—
 հ
 —
 օրհ
 —
 գի
 —

✱ Լ՝յսօր ցընծան զանք առաքելոցըն գալ-
լըստեամբ հոգւոյն աստուծոյ . զորս մը-
խիթարեաց փոխանակ բանին մարմնացե-
լոյ եղեալ ընդ նոսա . փառքս տացուք
նրմա՞սըբանաց ձայնիւ : Լ՝յսօր բըղխեաց
ջո՛ւր կենդանի յերուսաղէմ յորմէ՛ լը-
ցան գետք աստուծայինք . և ընթացեալք
արբուցին տիէ՛ղերաց զքառավորտակ աղ-
բիւրն եդեմայ , փառքս տա : Լ՝յսօր ցօ-
ղով իմանալեալ յամպոյց հոգւոյն զուար-
թացան բոյսք եկեղեցւոյ : պարարտացան
զաշտք արդարութեամբ և գեղեցկացան
անապատք մաքո՛ւր կուսութեամբ . փառքս

հըց
բի

Լ՝նեղանելի՛ դ աստուած և եղելոցս
հան . որ առաքեցե՛ր յաշխարհ զանեղա-
կեցքո՛ զհոգի՛դ . ի փառքս միածնի՛ որդ-
ւոյ . քոյ . օրհնեալ ես տէր աստուած հար-
ցըն մերոց : յաճո՛ւմն ՚ի հօրէ՛ անճան-
ծընընդեամբ որ ետո՛ւր մըխիթարի՛չ ա-
ռաքե՛լոց քոց արբո՛ց . զհոգի՛դ քո տի-
րակեց գողով . օրհն : Հոգի՛դ աստուծոյ
անեղ էութիւն . կատարեալ անձնաւորու-
թեամբ և կատարող բոլորից . ընդ հօր

և ընդ որդւոյ միաւորեալ բնութեօր :
 Ի՞շտէր. Լ՞մենայն հոգիէ՞ք զհոգին սուրբ
 գովեցէք : զէակի՞ցն հօր և որդւոյ
 երէքսըբեան ձայնիւ : Ի՞շտո՞ւրն երկ-
 նային զարկեա՞լ բանին յերկիր բանա՞-
 ւոր . որ մըկընտեաց այսօր զանաքեալսն
 ի՞ սուրբ վերնատանն . ամե : Օ՞ Էլոզն 'ի
 հօրէ՞ զանա՞ տաբո՞ւղիս աղբիւրն իմա՞ս-
 տից . որ խօսեցան ըզհին և զնոր օրէ՞նս
 անստուծոյ . ամե :

—
Գ

Ի՞ջէ՛ր տէ՛ր հղորմո՞ւթեամբ քով յաշ-
 խարհ. և ըզմեռեալ բընութիւնս ի կեա՞-
 նս վերափոխեցէր : Ի՞ջէ՛ր տէ՛ր առ հայր
 փառօք ի՛ յերկինս . և մըխիթարի՛չ առա-
 քելոցն անաքեցեր սուրբ զհոգի՞դ :
 Ի՞նչե՛ր տէ՛ր այսօր ըզգանձդ երկնային .
 և բաշխեցէ՛ր առատապէ՛ս պարգեւս աղ-
 քատ բընութեանս :

—
ՈՂԸ

Ի՞յսօր աղբիւր գիտութեան բըղխե՛ալ
 ի՛ սուրբ վերնատանն . յորմէ՛ լըցան տիե-
 ղերք գնացի՞ւք գետոցն ո՞ռգմամբ : Ի՞յսօր
 ի՛ջեալ 'ի յերկիր հօր աւետիքն 'ի բար-
 ձանց . տա՛լ աւետիս անգամայ զանձնա՛լ

—
տէր

յեղեմ վերապահին: Այսօր խնդայ նոր
սինփն որդւո՛վք իւրո՛վք զոր ծընաւ .
օճմամբ հոգւոյն նորոգեալ յորդիմ լու-
սոյ և՛ տուրնջեան: Այսօր ի ձայն գոհու-
թեան զհոգիին ընդ հօր և որդւոյ, հոգիք
ամենայն օրհնէցէք զերեքսրբեանն եր-
գելով: Այսօր ցնծամք երկրաւորքս ընդ
գալըստեան երկնայնոյն, և՛ պարելով ընդ
հրէշտակս երգեմք ըզփառս ի բարձունս:

Ահա Ա Էջերորդ տոբի:

—
հա
—
որհ
—
դձ
—

Ա՛յ մահաւոր բաժակ հեղեան՝ և յե՛ր-
կընից սո՛ւրբ հոգի, զոր անբի՛ն ՚ի
վերնատանն դա՛նք սո՛ւրբ առաքելո՛ցն .
օրհնեա՛լ ես սո՛հւրբ հոգի՛դ ճշմարիտ :
Ա՛ռատապէ՛ս ծաւալեա՛լ ՚ի մե՛հ զ հո՛ւ-
րըն կենդանի . քանզի անբեա՛լք առաքե-
լոցն և՛ արբուցին տիեզերաց . օրհնեա՛լ
ես : Այսօր մեծապէ՛ս ցնծան ե՛կեղեցիք
հեթանոսաց . զմայլեա՛լք ուրախութեամբ
ի քէ՛հն կենդանաւոր բաժակ . օրհնեա՛լ :

Լ'նսկիղբն աստոճանձ սո՛ւրբ հոգի .
 զմարդարէ՛րո՛ւթեանց նախագո՛ւշանկումն .
 արտա՛փայլեալ լո՛ւսաշարդեցեր . անա-
 տապէ՛ս հեղեալ յառաքեալսն : Լ'նժա-
 մանակ որդի՛ մի՛անձին . զխոստացեալ
 պարգևս մե՛կտեացն ի վերնատո՛ւնն ա-
 լարտեալ լըցեր . անատա : Լ'մեհակալ
 հայր երկնա՛ւոր . զանբաժանելի՛ լո՛ւսոյդ
 զծագո՛ւմն հողեղինացս շնորհեցեր . ան :
 Լ'նճառելի՛ բղխումն ի հօրէ՛ հոգիդ
 ճշմարի՛տ . անյօր ՚ի վերնատո՛ւնն խորհր-
 դոյ խոնարհեալ հանգեար յառաքեալսն .
 աստոճանձ հարցն մերոց : Լ'նքննելի՛ խո-
 րոցդ աստո՛ւծոյ քննող ընդ հօր մի՛աւոր .
 անյօր ՚ի հրեղէ՛ն թւոցն խոնարհեալ հան-
 գեար յառաքեալսն . ան : Լ'նսպա՛ռ աղ-
 բիւր լուսո՛յ սո՛ւրբ հոգի . անյօր ՚ի հը-
 րեղէ՛ն լեզուս բաժանեալ հանգեար յա-
 ռաքեալսն . աստոճանձ : Լ'զտէր օրհնե՛ցէք
 բարձր արարէ՛ք զհոգի՛ն ճշմարի՛տ : Ո՛ր
 անճառ խոնարհու՛թեամբ հանգեալ յա-
 ռաքեալսն . պանծա՛լի՛ արփիա՛փայլ պը-
 սակ ե՛ղեալ ի նոսա . բարձր արա՛ : Ո՛ր

հըց
 ալ

գ

զանճառե լի՝ խորհուրդ երրորդութեանն
յայտնեաց նոցա . իմաստութեան աղ-
բիւր կենդանի՝ բղխեալ ի նոսա . բար-
ձրը արա՛ :

—
որ

Ո՛ր 'ի հայրանիսն իսկութենէն յանձ-
բղխեալ աղբիւր լուսոյ . և ճառագայթ-
արձակ լուսոյն զուարճացուցեալ լցեր
զանձքեանսն . աղաչանօք սոցա՝ զո՞րմեա՛ն
Ո՛ր գէտութիւն . քո հրեղինացն հիւսցմամբ
ցուցեր . նոյն ինքն իմանալի՝ աստուածա-
յին լուսոյն զուարճացուցեալ լցեր զա-
ռաքեանսն աղա՛ : Ո՛ր զաշխարհամած խա-
ւարն ի սկզբանն ի՛ լոյս փոխեցեր . այսօր
հրաշալի՝ աստուածային լուսոյն զուար-
ճացուցեալ լցեր զա՛ : Ո՛ր հրաբորբոք
ծաւալմամբ յանձ խաղացեալ հոգիդ
ճշմարիտ . և հրածորան աստուածային
լուսոյն զուար՛ :

—
տէր

Ո՛ր 'ի հրացայտ սաւառնաթմբիցդ վե-
րան ըստիս . այսօր 'ի դասս հոգեղենաց ան-
պատմելի սիրով հեղեալ ի յերկնից .
օրհնեալ ես սուրբ հոգի՝ աստուած :
Ո՛ր 'ի հրեղէն լեզուացն ե՛ւս հիւսեանկ

սրբաբանինս. անյսօր 'ի շրթո՛ւնս հողէ՛ղե-
նացն հրա՛ծորան հէ՛ղեալ է՛ յէրկնինց .
օ՛րհնեալ ես : Ա՛ր հրակէրպի՛ցն արփիա՛-
վայլ բոցով մի՛շտ երևինս. անյսօր հողէ՛-
ղինացն հրա՛ծաւշակ բաժանի հէ՛ղեալ է՛
յէրկնինց . օ՛րհ :

Ասան Առնէրբրտ առնին :

Ի հա՛րաշարժ աղբերէն անհատահոսդ
վրտակէ՛նդանարա՛ր սո՛ւրբ հոգի օ՛րհ-
նեա՛լ ես լոյս ճշմարիտ : Ա՛յսօր է՛ սո՛ւրբ
վէ՛րնատունն եկեալ անտուած ճշմարիտ .
հրա՛շաղարդեաց զանաքեալսն է՛ լոյս փա-
ռաց քոց հոգի : Տը՛րճու ողական խը՛նդու-
թեանք աշակերտացն լըցեալ . փառաւո-
րեւո՛վ երգէին օ՛րհնեալ ես լոյս գե՛րա-
զանց :

—
հր
—
օրհ
—
ղի
—

Ի համբառնալ բանին յէրկինս և՛ 'ի
նստի՛լ ընդաջմէ հօր. զուարճացեալ առա՛-
քելոցն երկրպագէին . օ՛րհնե՛լով զհայր
զանաքո՛ղ բանին : Համահա՛ւաքեալ

✱

գուհիք սրբոցն ՚ի վերնատունն խորհրդոյ.
 համբարձմամբ անցնաց սպանէին հոգւոյն.
 օրհնէլով զհայր: Յանկարծահաս հընչ-
 մամբ հէղեալ կենդանաւորադիւրլուսոյ
 անմահական կենաց լուսով զարդարեալ.
 որք օրհնէին զհայր զանաքոյ հոգւոյն:
 Լեւդանէլ հոգիդ սուրբ որ էս ընդ
 հօր փառակից. և հակից գովով ծո-
 ցածին բանին անհասանելիդ աստուած
 հարցն մերոց: Որ ՚ի քառակերպեան ա-
 թորդ բազմեալ հանգչիս. և սրբա-
 բանեալ օրհնի՞ս ՚ի հրեղէն լեզուացն.
 անհասա: Լյսօր մարդասիրապէս աստ-
 ուածաբար լըտլի սուրբ վերնատունն
 և զհրեղէն լեզուս բաժանեալ հանգ-
 չելով ՚ի նոսա. անհասա: Բշտէր օրհնե-
 ցէք բարձր արարէք զհոգին ճշմարիտ
 աստուած: Օ մխիթարիչ սուրբ հոգին.
 որ փոխան միածնի՞ն իջեալ ՚ի հօրէ. որ
 հրաշագործեալ զսուրբ զառաքեալսն.
 բարձր արարէք: Օ երկնային ծորանսն
 հէղեալ ի սուրբ վերնատունն. որ աստ-
 ուածազարդ հրազինեալ զսուրբ զառա-

—
 հրց
 —
 գծ
 —

—
 գ
 —

քեան լսն • բարձր :

Հոգի՛դ ճշմարիտ • և՛ր զաստուածային
զհրամաններո զառանձն դաւթեան լըցեր •
արբուցանել լով անկերտացն զպարար
տուածի՛ւն քո՛ն սուրբ վերնատանն ողոր
մեա : Ո՛ր անաբեցար ի՛ հօրէ՛ կենդանա
րար վտակ և՛ լոյս ճշմարիտ • արբուցանել
լով նոքօք ուրդւոց սիրովն՝ զոգիւս փափ
կութեան • ողորմեա : Ո՛ր կանտարե
ցեր զփափագ ցանկութեան սրտից նոցա
որք սպանեալ մընային մեծի՛ գալստեան
քո՛ն սուրբ վերնատանն • ողորմեա :

Ո՛ր ի թէս թէթեւ աննիւթ սաւառ
նեան և՛ հրացանոյդ սերովբէից • վերա
նըստեալ տեսչութեամբ խնամես զա
րարածս • հոգի՛ւմ և՛ սո՛ւրբ օրհնեալ
ես յարարածոց քոց : Ո՛ր սքանչելապայ
ծառ հրաշալի՛ ձայնիւ ընդ հօր և ընդ
որդւոյ միշտ փառաբանիս • և՛ քաջորդ
ութեամբ հայիս յարարածս • հոգի՛ւմ և՛ :
Լոյսօր աստուածային տեսչութեամբ ի
վերնատունըն հրեշտա՞լ հոգմա՛ծայն հրեշ
մամբ • և՛ զառանքեալսն արբուցեալ բաշ

ողորմեա

տէր

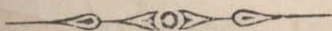
խեցար յարարածս. հոգի՞նք Դ :

Հմբ

դճ

Հոգին սուրբ է՛ր միշտ և է՛ և է՛ղիցն .
 ոչ ըսկըսեալ և ոչ դադարեալ . այլ միշտ
 ընդ հօր և ընդ որդւոյ կարգեալ և թը-
 ւեալ՝ Բ . և միշտ օրհնեալ է ՚ի յաւի-
 տեան : Եւ միշտ ընդունող . սըրբող և
 լըցուցիչ . աստուածացուցի՛նք . և միշտ ընդ
 հօր և ընդ որդւոյ կարգեալ և թըւեալ .
 և : Սըշտաշարժ, ինքնաշարժ . ինքնիշ-
 խան, ինքնազօր , ամենազօ՛ր . վաւրն զի
 չընչէ՛ ուր կամի, որքան անորժէ, յորժամ
 և որքա՛ն . և միշտ օրհնեալ է ՚ի :
 Ինքն յինքեան . նոյն միշտ ընդ որդւ
 դասեցաւ, անէրեւոյթ, անժամանա՛ծ .
 անայլայլէլ, անփոփոխէլ՝ Բ . և միշտ :
 Եւ անց որքանութեան . անանց որպիսու-
 թեան՝ անանց տեսութեան անշօշա-
 փէլ՝ Բ . և միշտ : Տէ՛ր անաքիչ որո-
 շի՛չ . տաճար առնէ ինքն ինքեան՝ անաջ-
 նորդէ՛, զօրացո՛ւցանէ որպէ՛ս և կամի՛ բա-
 ժանէ ըզնո՛ն Բ . և : Եւ անք և՛ կենդա-
 նարա՛ն . ընս և գոյացո՛ւցիչ լուսո՛յ .
 ինքն բարի անգի՛ւր բարութեան հոգի

ուղիղ անաճնորդակա՝ ԲՆԵ միշտ : Հոգի
 զորութեան և Երկիւղի . որով հայր ճա-
 նաչի և որդի փառաւորի՞ . որոց մի կարգ
 մի պատիւ մի Երկրպագութիւն կատա-
 րէլութիւն սըրբութեան՝ ԲՆԵ և միշտ :

Կանոն Օսկերեան Յովհաննոս Սիրազի :

Երեզականն արդարութեան ծագման
 արուսեանիդ անաւօտեալ . նախնիթաց
 ճանապարհի՞ որդւոյն անսո՞ւնծոյ տնօրէ-
 նութեան սո՞ւրբ յովհաննէս . ան քրիս-
 տոս բարեխօսեան վասն անճանց մեղոց .
 Քարձրէլոյն անճառ խորոց տեսանող ի-
 մաստի՛ւք հոգւոյն . ի յորովայնէ՞ մաքրեալ
 տաճար անսո՞ւնծոյ և բնակարան սո՞ւրբ
 երրորդութեանն . ան քրիստոս : Ղաւբրի-
 էլ հրէշտակապէտն անաքեալ ան զա-
 քարիաս . անէտարանէլ զհրաշալի՞ ծը-
 նո՞ւնդ քո սո՞ւրբ յամուլ ծեղոյն Եղիսա-
 բէթէ . ան քրիստոս : Ղաւսնապէտն երկ-
 նի՞ց զօրացն երեւեալ քահանայապէտին .

—
 հգ
 —
 օրհ
 —
 ալ
 —

յորժամ մըտանէ՛ր 'ի սըրբութիւն սըր-
 բոցըն խնկարկէ՛լոյ ըստ օրինացն ի տանձ-
 րին . ա՛ռ քրիստոս : Ա՛լ տեսեալ զանհիւ-
 թականն ի՛ձեւ մարմնոյ յաճմէ սեղանոյն .
 պակո՛ւցեալ յերկիւղ մահո՛ւ սասանե-
 լով և՛ հաստատիւր բանիւ հրէշտակին .
 առ քրիստ : Օ գերագոյն քան զբնութի՛-
 լըւեալ զեղանակ ծըննդեանն քոյ . սոս-
 կացեալ հիանայր զաքարիաս և համբա-
 ցեալ պատժիւր պապանձեալ լեզուաւ .
 ա՛ռ : Ա՛նկից բանն 'ի հօրէ՛ իջեալ յերկ-
 նից ըզլընի՛ ձայնիդ . ուստի գաբրիէ՛ լվե-
 բաւաբէ՛ր զկոյսն մարիամ սոս ամլո՛ւթք
 յղացեալն զքեզ յորովայնի . ա՛ռ քրիս-
 տոս : Ա՛նդ ժամանէ՛լ ձայնի ողջունին մա-
 րիամո՛ւ ա՛ռ եղիսաբէթ . խայտացե՛ր ձայ-
 նդ ընդ ա՛ռաջ բոնին սոսո՛ւծոյ յորո-
 վայնէ՛ ամլոյն երկրպագելով . ա՛ռ քրիս-
 տոս : Ա՛գաւաւորն բոլորից պարածածկէ՛լ
 յարգանտի՛ կո՛ւսին . զոր ծառայդ հաւա-
 տարիմ տեսեալ հոգւոլըն սըրբով և՛
 բերանով մօր քո՛ օրհնաբանէ՛իր . ա՛ռ :
 Սառանգաւոր հին օրինացն անդարու-

Թեան ընդ մարդարէիցն . և նախաշնչի
 հետևողաց անձնէկ ճանապարհին նոր օ-
 րինացս ընդ առաքելոցն՝ ան քրիստոս :
 Ի՛ յանապատի՛ հրեշտակական վարճե-
 բնակեցար ըստ եղի՛նցի . կերակրելով
 մարախ և մեղր վայրենի՛ հին և նոր
 պատուիրանաց օրինակաւ . ան քրիստոս :
 Լ՛ուսապայծաւ շնորհօք հոգւոյն զար-
 դարեալ ըստ ներքին մարդոցն . իսկ ար-
 տաբո՛ւստ անմաքանկան ստեղծէն ծան-
 կեալ ըստ տխրագոյն զգեստու նախա-
 հօրն . ան : Իսորհրդով մաքրագունիւ ան-
 դարապէս անբնացեալ . ի յօրինակ մեռե-
 լով Թեան գօտի մանկէզէն ընդ մէջ ա-
 ծեալ քո՛ երեւցար . ան քրիստոս : () Ը-
 նընդեան հոգւոյն սրբո՛յ զորս յադամայ
 արդիս անտո՛ւժոյ . ի քէն ըսկի՛ղբն և օ-
 րինակ եղեալ ի յորդանան մկրտութիւն
 յապաշխարհութիւն . ան քրիստոս : Լ՛ա-
 րապետ Թադաւորին երկեաւորի՛ առա-
 քեցար . պատրաստել զճանապարհս նորս
 յոգիս մարդկան ըստ եսոյեանց քարոզե-
 լոյն . ան քրիստոս : Հո՛ւր կիզանօղ զմեզս

մարդկան գովչակեցէր զառաջին գաղղւս-
տուն տեառն . իսկ զաստղանկան հեծանո-
ցաւ մայրէլ զկալ աշխարհի զմիւսն
գամ գալստեան խորհուրդն . առ : Չայն
բարբառոյ յանապատէ զքեզ անուանեաց
Էսայիկաս . և հրեշտակ տեառն առաջի ա-
ռաքելով ծանոց հոգւոյն մաղաքիկաս .
առ : Դ Էստիկան քահանայութեան յահա-
րօնէ ի քեզ կատարումն . և ճիշմարիտ
քահանայութեան որ ի քրիստոսէ ի քէն
լսիկ զբն հաստատութեան . առ : Արագ
օրինացն մովսիսի լուսատու տանն խորա-
յէլի . և իմանալի արեգակնն յառաջին
թաց առ ի յերկիր ծագմամբն ի կոն-
սէն . առ քրիստոս : Արկրտէլ զբոլորն
աստուածն առ քեզ եկեալ հրաժարէ իր
տէսանելով զգերանգայծմաւ լոյս աստ-
ուածութեան ընդ հոշեղէն բնութեանս
պարունակեալ . առ : Յորժամ էջ ի յոր-
դանան հուրն աստուած ի քէն մըկրտիլ .
վերնական իշխանութիւնքն զահի հարել
զարմանացին նորասրտէ տեսլանմբն . առ
քրիստոս : Եւր հեղիսա նսխ գալստեանս

բարոզ ըստ հնոյն ո՛ր 'ի յերկրորդին .
 անթանի եղեր լսէ՛լ հայրական ճանին ըզ-
 միածնէն դա՛ է որդի՛ իմ՝ սիրե՛լի . ան-
 քրիստոս : Ե՛նորհատո՛ւն արարածոց ո՛ր
 'ի հօրէ՛ հոգին ճշմարիտ . անշաւնակերպ
 տէ՛սլեանիք քե՛զ երեւեցաւ զանտուած-
 ութիւն ի՛ւր էակցին յայտնեալ անշաւ-
 հի . անքրիստոս : Ո՛ր՝ զխրանցս անճառելի՝
 տնօրէնութեանն քրիստոսի՝ ոչ լուծա-
 նէ՛իր . զհամագոյ՛ երրորդութեանն անճ-
 նաւորութիւնն տէ՛սանել ի՛ յորդանան
 անթանի՛ եղեր . ան : Չա՛ր իշխանն խաւա-
 րի յանխարհական մե՛ղաց ծոփէս , հալա-
 ծեցաւ ջրո՛վն յորդանանո՛ւ մըկրտեալն 'ի
 քէն զգլո՛ւս վի՛շապին ի՛ նմա խորտակեաց՝
 անքրիստոս : Պա՛րսեցլո՛ւի մարգարէիցն
 օրինադրէ՛ր զգա՛ռն օրինակին . իսկ դու
 զճշմարիտ օճեալն զքրի՛ստոս անուանե-
 ցեր գա՛ռն սատուծոյ՛ և բարձօղ մե՛ղաց՝
 անքրիստոս : Տ՛ղւր մաքրո՛ւթեան 'ի քէն
 մըկրտելոցն յարբումն իմանտից . անպըս-
 տամբացն յե՛րկիւլ հատմամբ տանգարին
 և խոնարհացն 'ի խրատ ի՛մառորութեան .

ան : Ուստի լուսոյ արդարութեան էղեր
 անձողի ճանապարհաւն . առաջնորդէցեր
 որդւոց մարդկան ելանէլ յերկինս ան
 մարմնական վարուցքոց օրինակաւ . ան :
 Սիրոյ անմահ երկնաւոր սուրբ փեսա
 յին էկէզէցւոյ . փեսաւէր ե հրաւի
 րակ անաբէշար հարսին որդւոյ թագա
 ւորին . ան : Ս արդապետին տիեզերաց
 աւանդէցեր զքո՛ աշակերտեալսն . ե ըզ
 լոյս գիշերային ճրագի քո բանի համա
 պայծառ արեգականն աւետարանի . ան :
 Տիրանան սուրբ օրինացն էղեր քարոզ
 ան օրինազանցսն . որով մատնեալ բանալց
 ե կապանաց մոլեգնութեամբն հե հվ
 ղիայ . ան : Բամեալ խնջոյս արշեցութեան
 յաւուր ծերնդեան մահաբերին . զքեզ
 որ խայտալով ծնար տա՛տրանդ անապա
 տի . կաքաւելով խնդրեաց ՚ի մահ զո՛ւսոր
 հերովդէրանդայ . ան . քրիստոս : Յրեծու
 թեան աւետաբեր էղեր հոգւոցն որ ի
 զլԺոխս . կարապետ կրկին իջման տեառն
 ՚ի ստորին կողմն երկրի որով լուծանէր
 կուռք մահու . ան . քրիստոս : Սիւթա

կան մարմնով յէրկրի յանկերտաց քոց
 պարանձակեալ . և աննիւթանկան հոգ-
 ւով ընդ քրիստոսի յարքայութիւն երկ-
 նից վերափոխեցար . ան : Փութացի՛ր մեզ
 յօգնութիւն ան : Ի վերոնստ քի յով-
 հաննէս . անաքեալ և մարգարէ՛ և կա-
 ռապետ և մկրտախն զորդւոյն անտո՛ւծոյ .
 ան . քրիստոս : Բահանայապետին . քրիս-
 տոսի ո՛ր Ի խաչին պատարագեալ , քահա-
 նայդ ինքնանընէ՛ր մատո՛ զպաղատանս
 երգարանին և տօնողաց շնորհել զքա՛ն-
 ութիւն . ան . քրիստոս բարե :

Ա՛ր աւետանո՛ր քու՛մ գոյատեանդ ան-
 աքեցե՛ր զհրէշտակապետն զաբրի՛հ .
 անէտարանէ՛լ զաքարինց զաւետեօ՛ք ծը-
 նունդ յառաջընթաց կարապետին քո՛ւմ
 յովհաննու . անշահօք սորա կեցո՛ զմե՛զ
 տէ՛ր անտուանձ հա՛րցն մերոց : Ա՛ր յար-
 գանտին լցե՛լ հոգւով երկրպագեացքե՛զ
 յորովոյն սբրբոյ կո՛ւսին . զո՛ր Եսայի՛նս
 վերահոգեաց ձայն բարբա՛նոյ յանապա-
 տէ՛ն ո՛ր պատրաստեալ զեկե՛լէցի հարսըն
 մաքու՛ր սո՛ւրբ փեսային . անշահօք սորա :

—
 հց
 78
 —

Ո՛ր բոցեղէն հոյլք քրովբէիցն ո՛չ իշխէ-
 ին հայել ՚ի փառս աստուածո՛ւթեանդ .
 սա հոգանիւթեայ գո՛ղով բնո՛ւթեամբ
 յընթեաց զքեզ մարմնով իջո՛ւրսն յոր
 դանանո՛ւ . աղաճանօք : Ո՛ր զտէր օրհնեցեք
 բարձր արարէք ըզնա՛ յաւիտեան : Ո՛ր
 աւետարե՛ր գայլը ստեան բանին . առա-
 քեցաւ ձայնն յանապատէ . զտէր օրհն :
 Ո՛ր սըրբովթեանց սո՛ւրբ կո՛ւսածին որ-
 դին . ի յամբո՛րդւոյն հայցէր մաքրի՛ւ յոր
 դանանաւ . զտէր օրհն : Ո՛ր զծածկեալ խոր
 հո՛ւրդ սո՛ւրբ երրորդութեանն կարա՛-
 պետին յայտնեալ հոգին աղաւնսկերպ
 իջմամբ . զտէր օրհն :

որք

Երկնաւոր փե՛սայ անըստուէ՛ր լոյս ի՛
 մանալի . ո՛ր ի յե՛ջրկնից իջէ՛ր . ի՛ սէ՛ր
 հարսին քոյ եկեղեցե՛ս . զս՛ր խօսե-
 ցաւ . քեզ բարեկամն և փեսաւհրն քո՛
 յովհաննէ՞ս . սորին մաղթանօք ո՛ղոմմը
 մեա՛ : Բառապերպի՛ցն անհաս և անտէս ՚ի
 սերովբէից . սըրբովթեանց սո՛ւրբ և սե՛ր
 բո՛լորից . խնամօրհեցա՛ր ի՛ յորդա՛-
 նան . հայցելով ՚ի ծառածյէն . մաքրու-

Թի՛ւն ջրոյ ի՛ լուանալ ըզմե՛ղս անա՛ւ
մա՞յ . սորի՛ն մաղթա՛ : Ա՛ր յամբըրդւոյն
վիայեցար գառն սասո՛ւժոյ բարձօղ մե՛
ղաց . զոր գերագո՛յն անդարոց . ծանո՛ւ
ցեր մե՛ծ ի՛ ծնունդս կա՛նքնայ . և ճը
րագ օրի՛նաց . որ և ՚ի գըժոխս զերկա
կան գալո՛ւստըն քո քարո՛ղեա՞յ . սորի՛ն
մաղ :

Ա՛յսօր ցնծան հրէշտանկք ի՛ յերկինս .
յիշատակաւ հողանի՛ւթ հրէշտանի՛ծն .
որք համադանեալք ձայնի՛ն բարբառո՛ւի՛յ .
երգեն զօրհնո՛ւթի՛ւնս հօր ի՛ բարձո՛ւնս :
Ա՛յսօր ցնծան հոգի՛ք անդարոց . նա՛հայե
տաց և մարգարէի՛ծց . ձայնակի՛ց լինիլ
մե՛ծին ՚ի ծնունդս կանա՛ւի՛ց . երգեն
զօրհնո՛ւթի՛ւնս որդւոյն մի՛աժնի՛ : Ա՛յսօր
ցնծան դասք անա՛քէլոցն . տո՛նախմբե
լով զյիշատակ մե՛ծի՛ միլարջի՛ծն . որա
ւաքէլոցն է սկիզբն և մագանի՛կց ըն՛իւ
մըն . ընդ նոսին և մե՛ք բղսեցելոյն ՚ի հօ
րէ՛ երգեմք զփառս ի՛ բարձո՛ւնս :

Ա՛նգարեի՛ց գերագոյն և մե՛ծ ՚ի ծը
նունդս կանայց . որ զանօրէնութի՛ աւ

տէր

շէ
մնի

անձորդուոյն ի՞նչ յարգանսի՞նք ծանեար հոգ-
 ւոնքն անշաչեան զանստո՞ւած վասն մանկանց
 եկեղեցւոյն : Յորովայնէ՞ յորովայն եւր-
 կրոպագո՞ղ քրիստոսի՞նք , որ զհոգւոն աս-
 տո՞ւած մերով բնութեամբ մըկըրտեցե՞ր
 ի՞նչ յորդանան . անշաչեան զանստո՞ւած : Այն-
 տանքո՞ւմն օրինաց և նախասկի՞բքն շնոր-
 հաց . որ հոգւոն ի՞նչ շրջոխս քանդեցեր
 ըզփըրկութիւն գաղտնատեամբքն քրիստոսի
 անշաչեան :

ԺԶԷ

Այսօր ցընծայ եկեղեցի՞նք ի՞նչ հոգեւոր
 հարսանիս զոր պատրաստեանց ձայն բար-
 բառո՞յ հարսըն մաքո՞ւր փեմայի՞ն : Այսօր
 փեսաւէ՞րն և բարեկամն ընդ երկնաւոր
 փեսայի՞ն , մի՞աւորեանց զեկեղեցի՞նք փո-
 խադրե՞լով ի՞նչ յերկի՞նս : Այսօր շնորհե-
 ցա՞ւ մեզ դեղ և ենաց նըշխարք սորի՞ն
 ոսկերաց . ի՞նչ ձեռքն սուրբ լուսաւընի՞նք
 հայաստանեայց անխարհի՞նք :

Կրի՛ Կրի՛ Յո՛ւնիս - Սրբայն:

ՏԴ
ՕՐՏ
ԳՃ

Օ Սրբաբնէ՛ բարձրելոյն և զթագա-
ւորին զհեաւոր. որ և ի ծընուն-
դէս կանանց մեծ կոչեցաւ. յօրհնութիւնս
հոգեւորս պատուեացողք: **Օ** միան-
նին կարագեալ և՛ ըզբանին ըզհայն. որ յո-
րովայնէ՛ զբրիստոս յանձն գուշակեաց.
յօրհնութիւնս: **Օ** յանապատի՛ բը-
նակից և շնորհացն քարոզող. որ և ի
շրթոխ բզկընդութիւն քարոզեաց. յօրհն:
Ար յորովայնէ՛ ընտրեցա՛ր յաստնձմե-
ծոյ. քարոզող Քրիմարիտ որդւոյն ան,
տէ՛ր յովհաննէս. անդադար բարեխօսեալ
վասն անճանց մեղոց: **Ա**ր յանապատէ՛
կոչեցա՛ր ի տեսնմանէ. մըկըրտէ՛լ ըզ
բողոքից բարձողն մեղաց տէ՛ր յովհան-
նէս անդադար բարեխօ: **Ա**ր զմարգարէ-
նցն ընկալա՛ր ըզպաձմա՛տիւ. և ըզնորհս
Քրիմարիտ աւերբ անաբեւոյն տէ՛ր յովհա-
նէս: **Ա**ր մոլեգնութեամբն հերոգիայ
ընկալա՛ր ըզվաձմա՛խճան. և ի դասս
հրեշտակաց լեռնարդեցար տէ՛ր յովհան-
նէս: **Ա**ր մարգարէնցն ջեւոց ի շնոյմ

ԴԷ

Ժողս . անէ տարանեցեր ըզգալնւսո որ
 շուրջն անտուծոյ տէր յովհաննէս անդա :

Տըց

գձ

Օ՛ւանըճանայ այսօր եկեղեցիք քրբիս
 տոս ի տօնակըմբէ՛ւ զօր յիշատակի
 կարանպետին քու՛մ յովհաննու սովաւ ըզ
 բեղ միշտ օրհնեմք աստուած հարցըն
 մը ըոց : Ո՛ր մեծ ի՛ ծնունդըս կանանց ի
 քէն վըկայեցաւ ի յորովայնի՛ւ յաւ
 ունջ գուշակեաց զանճաւ քո զմարդէ
 շութիւն . սովաւ : Յօր վեցթէեան
 սրօբէքն ոչ իշխէին հայիւ ի վանըս քո
 քրբիս տոս . սա արժանապէ՛ւս ձեռնադը
 բեանց ըզբեղ ի յորճանարն յորդանանու
 սովաւ : Ո՛ղտէր օրհնե՛ցէք և բարձր ա
 ըրարէք ըզնա՛ յաւիտեան : Օ՛ կարանպե
 տին յովհաննու կատարե՛լով ըզյիշատակս
 անդադար ճայնիւ զաստուած հայր օրհ
 նե՛ : Օ՛ բրանեսղ մը կըրտցին մեծարե
 լով ըջոօնս . հսգեոնական ճայնիւ
 զքրբիս տոս թագաւորն օրհնե՛ցէք : Յա
 նապաւի բարբսնոյ ճայն և աւետանոր
 աղբսյո՛ւ թեանն . ընդ նրմի՛ւն զճըշմա՛
 ըիտ սուրբ հոգին օրհնե՛ցէք :

գ

Նրա՞յ Զըշմարտութեան սուրբ յովհաննէս մըկըրտիչ . որ ծանգէ՛ ան ՚ի յերկրի՛ . աշօթիւք սորա՛ տէր ըն՞ւր մեզ և՛ ողորմեա՛ : Սարգս՛րէ և առաքեալ անտուածորդւոյ՜ . և՛ ճայն բարբառոյ սնդգ անրաւոյ տիեղերաց . աշօթիւք սորա՛ տէր : Որպէս զարո՛ւսեալն ծագեալ ՚ի յերկրի՛ . եղև՛ կարապետ անբախանդ արդա՛րութեան , աշօթիւք :

Եւ ա՛րքալըն յաստուծոյ՛ կարապետ մեծն ՚ի մարգարէս մըկըրտիչն յովհաննէս . պատրաստէր ճանապարհս թագաւորին յաւիտենից : Արկայեաց և՛ առէ՛ չեմ՛ ես քրիստոսն , այլ առաքեալ եմ՛ առանցն՛ նորա . և՛ հաբսին եկեղեցւոյ փեսայ քրիստոս է անբայն երկնից : Տէսանէր ըզյիսո՛ւս զի գայր ան նա . աշաղանկեաց և՛ անէ՛ անհա՛ գառն աստուծոյ՛ ոչ եկն ՚ի բառնալ ըզմեղս անխարհի :

Կահնգ Աբգոյն Գործորի I Դասարանի Դրոյ :

Տե
օրհ
բձ

ԱՎ Երջանիկ տէր սո՛ւրբ գրի՛գոր
սըրբո՛ւ թեանցն պաշտօնեայ և ա՛
ռաջնորդ բանա՛ւոր հօտի : Մ՛զքե՛զ ու
նխըք բարե՛խօս ան յի՛սո՛ւս միածինն . և
աղաչող վա՛սըն քո՞ ո՛ւ խառնորացս : Կան
խեան, խընդըրեա ըզթո՛ղ ո՛ւ թիւն յանցա
նաց . ի՛ քէ՞ն աշակերտելոցս :

✱

ԱՎ Երանելի տէր սո՛ւրբ գրի՛գոր ը՛շ
քե՛զ ո՛ւնի՛մք բարե՛խօս ան քրի՛ստոս
վասն անձանց մերոց : Ո՛ր իմոլո՛ւ թեանց
բընա՛ւո՛րին ո՛չ զանճիտեցեր . ը՛զքե՛զ
ո՛ւնի՛մք : Ո՛ր ընդ անմարմնոցն դասս վե
րանա՛ւ ըգեցար . ը՛զքե՛զ ու :

ԴԿ

Արմատ ճըշմարիտ անտու՛նծային
օրի՛ծս նայն . և հաստա՛տու թիւն հա՛ւա
տոյ ազգի՛ մարդկան . տէ՛ր սո՛ւրբ գրի՛գոր .
ի մաղթողական աղօթս քո՞ հայցեա՛ վա՛
սըն . քի՛ քրի՛ստոսէ : Մ՛նարեա՛լ յաստու
ծոյ քահանայապետ ճըշմա՛ծս ըրիտ . և հո՛վե՛

հոգեւոր բանաւոր հօտիւ . տէր սո՛ւրբ
գրիգոր . ի մա՛ղ : Պըսակ վայելթեան
եկեղէցւոյ քրիստոնծմսի . և անաշնորդ
կենացն յաւիտենից , տէր սուրբ գրի-
գոր . ի մա՛ղ :

Ո՛ր քրիստոսանուէր կոչմամբն ծա-
գեցար որպէ՛ս զարեծմա՛գակն . և լուսա-
ւորեցեր ըզհայաստան աշխարհս անտ-
ուածգիտութեամբ տէր սո՛ւրբ գրիգոր .
անդադար բարեխօսեալ վասն անձանց մե-
րոց : Ո՛ր քոյի՛ն սուաքինասէր ճրգնոծմա՛ւ
թեամբդ . վերափոխեցար ՚ի լուսեղէն
յերկնային խորանսն . տէր սո՛ւրբ : գրի :
Բ՛ւ պայծառացան եկեղէցիք քրիստոնծսի .
փառաւորելով ըզմիսնական սո՛ւրբ
զերրորդութիւնն . տէր :

Ո՛ր անաքեցեր ըզսիրելի և զհաւատա-
րիմ քո պաշտօնեայն ըչ սո՛ւրբ գրիգոր .
և ՚ի ձեռնն նորա լուսաւորեցեր ըզհայ-
աստան աշխարհս . ըզքե՛զ միշտ օրհնեմք
անտուած հարցն մերոց : Ո՛ր ետուր
համբերութիւն անտանելի չարչարանաց
սըրբոյն գրիգորի . և նորին ժուծկալու-

ՏԵՂ

Թեամբն ընտանորեցեր զհայաստան աշ-
խարհս . ըզքէ՛զ մի՛շտ : Ո՛ր նորին սուրբ
անձ^ոԹիւք բարձեր զխանւոր կռապանտու-
Թեան 'ի հայաստան աշխարհէ . և՛ արա-
րէ՛ր երկրպագուս անենասնէրք երրորդու-
Թեանդ . ըզքէ՛զ : Ս՛ղատէ՛ր օրհնե՛ցէք . և՛
բարձր արարէ՛ք զնա՛ յաւիտեան : Ս՛րգ
եկայք հաւանտանցեալք և կն՛ջեցեալք յոր-
դէ՛գրուԹիւն սըրբոյն գրիգորի . օրհնե՛ց-
ցէք և՛ բարձր արարէ՛ք զաստուանձն անե-
նեցուն : ՅընձուԹեամբ տօնե՛սցուք ըզ-
յիշատակ հայրապետին մերոյ . և՛ ընդ նը-
մի՛ն՝ գովեցէք և՛ բարձր արարէ՛ք զԹագա-
ւորն մեր քրիստոս : Բա՛հանայք և պաշ-
տօնեանք հոգևորական հնչմամբ գովե-
ցէ՛ք ընդ սրբոյ հայրապետին . և՛ բարձր
արարէ՛ք սուրբ զհոգին ճշմարտուԹեան :

Թիւնս իմ : ԲարեխօսուԹեամբ քա-
հանայապետին քո և վը՛կային կէցողմէ՛զ
բազմձմորմ : Ս՛ղաչանօք սըրբոյն գրիգո-
րի ընձ մեզ ո՛ր միայնդ էս բազմձմ ո՛-
ղորմ : Ս՛րբին անձ^ոԹիւք ո՛րով ուսաք ճա-
նապարհ կենանց , քաւեա տէ՛ր զյանցանս

—
գ
—

—
ոչ :
—

մէր :

Լ' աւջնորդ հաւատոյ և լուսաւորիչ տէր
 անձանց մերոց տէր սո՛ւրբ գրիգոր . Ե-
 կայք հաւատացեալք ի՛ ձեռն նորա հան-
 ցո՛ւք անտուծոյ Կոհուծիւն : Սե՛ծ խոս-
 տովանողն քնի՛ և զչարչարանս յանձնա-
 ոճղ վասն մեր տէր սո՛ւրբ գրիգոր . Ե-
 կայք լուսաւորեալք ի՛ ձեռն նորա : Բա՛-
 հաւայտակէտ անտուծոյ և պատմո՛ղ աս-
 տուածային օրինաց տէր սո՛ւրբ գրիգոր .
 Եկայք աշակերտեալք ընդ նր՛մա երգեա-
 ցուք փառք ի՛ բարձրունս անտուծոյ :

Նրա՛շախո անտուած և միշտ բա՛րե- մեկ
 խնամո՛ղ . ո՛ր յա՛ռաջ գիտուծք ըզբը՛ր- դձ
 կուծիւն հայստանեաց սկըզբնաւորեալ .
 ի պարծեակն մեղապարտ ազգէն լու-
 սաւորիչ մեզ շնորհեցեր . վասն որոյ բա-
 րեխօսուծեամբ սորա փրկիչ կեցո զմեզ,
 այժմ և ի քո յահաւոր գալըստեանն :
 Նրա՛շախ զանգամամբ երանելի՛ն սուրբ
 գրիգոր , զանտանելի՛ բշչարչարանս ի
 յանձն Կառ . և երիւք հընգօք ամօք ի
 մէջ Թուսաւորացն բնակէր անդընդա-

յին տաճանօքն ՚ի վերանային . վասն որոյ
բարեխօսութեամբ սորա փերկիչ : Շրա-
շագործ քո բանիւդ եւ մեծ ողորմութիւն
եղեալ բժշկէր ըզհարուածեալսն ՚ի
դիւարացիս սաստիցն . երկրպագո՛ւս առ-
նելով զամենեւեան ռուբբ երորդու-
թեանդ . վասն որոյ բաւխօսութեամբ
սորա :

Տո՛վե՛ւ քաջ բանաւոր հօռի տէր քե՛
զրիգոր . հաստատեցէ՛ր զհիմնւնս եկեղե-
ցւոյ ՚ի հայաստան երկրի՝ ՚ի վերայ հի-
ման սուրբ՝ անաբելոցն : Տո՛վե՛ւ բարի եւ
տաճնորդ կենացն յաւելեալից տէր քե
զրիգոր . հաստատեալ զանձինքս մեր հա-
ւանով ճրջմարտութեամբն ՚ի վերայ
հիման սուրբ եկեղեցւոյ :

Ի՛նչ աղանձեմք ըզքեզ հայր վարդապետ
եւ տէր . բարեխօսեալ քրիստոսի անսու-
ծոյ մերո՛յ կեցուցանել զանձինքս մեր :

Ո՛ր կոչեցա՛ր յորդէզրո՛ւթի՝ . հօ՛ր՛ն
երկնաւորն ո՛վ երա՛նելե՛ տէ՛ր սուրբ
զրիգոր . եւ եղեր վրկա՛յ ճրջմարիտ քր-
քիստոսի անսուծոյ մերոյ վա՛ստն ժ-

զո՛վըդեա՞նքն հայցեա՞նք ի տեաննէ՛
 ըզբա՛ւոն թի՛ւն: Ո՛ր համբէ՛րո՛ւ թեանմը
 քով ստացա՛նք քեզ ժողովուրդ սեպհա՛
 կանս և՛ ընտրեա՛լս. և՛ նորատեոսի՛ւր
 զարդարեցե՛ր ծընընդեանմը սուրբ աւա՛
 զանի՛ն. վա՛սն ժողովը՛րդեանքն հայ
 ցեա՞նք ի: Ո՛ր մոլորեցո՛ցս ի խաւարի.
 բացե՛նք գլուխն լուսոյ ճշմարիտ աստ
 ուածգիտութեան. և՛ արժանաւո՛րս
 արարե՛ր ըզմեզ ժաւանգորդ լինի՛լ կէ՛
 նացըն յաւիտե՛նից. վա՛սըն ժողո՛
 վըրդեա՞նքն հայցեա՞նք ի:

Աստուծո՛ւ Որդո՛ւ և թառառո՛ւ սբոյն Պարկե՛րի
 Դատարէ՛ն:

Ո՛ր զլոյս աստուածայինքն գի՛տու
 թեան հի՛ւսիսական անջանց ծագե՛
 ցե՛ր. և՛ ի խաւարէ՛ կուսպաշտո՛ւթեան
 վերածե՛ր զմեզ ի ձեռն սուրբ լուսաւոր
 չին. օրհնեմք զքեզ աստուած հա՛րցն մե
 լոց: Ո՛ր վերստին զարդարեցե՛ր զէ՛կե

հզ
 հըց
 աի

ղեցին հայնստանէ այց : արփիափայլ ճա-
ռագայթիւք լուսն զարդեալ շնորհաւոր
սրբոյն գրկիդ օրհնէմք : Ար զբանքն
հրամանի բարոզեցին հաւատացելոյ . յան-
դիմանելով զբռնութիւն թագաւորաց
և ի վերայ աստուածային քն օրինաց նա-
հատակեցան . օրհն : Այլ ահա օրհնեցէք
և բարձր արարէք զնա՞ յաւիտեան :
Ար գերագոյն հնոյ օրինաց քահանայու-
թեան զնորս զարդարեաց . եկէ զեցիք հե-
թանոսաց զնորոգող բնութեանս քրիս-
տոս . օրհնեցէք : Օ քահանայապետ ճշդ
մարիտ լսա կարգին մեղքիսէ դէկի . ի
յիշատակն քահանայապետացս աստուա-
ծային . քահանայք հոգեւոր երգով , օրհ-
նեցէք և բարձր արա :

Ար հաւիրեցէր զորդին մարդկան յիւ-
ղէզդնութիւն հօգ քն օրդի մատուցոյ .
և կոչեցէր յարքայո՛ւնքն ժառանգուի ի
ձեռնս քահանայապետացն . աղօթիւք սոցա
նշո՛ր բմա : Ար լուսաւորեցէր զեկեղեցին
հայաստանեայց լուսով քով քրիստոս և
զարդարեալ նորանցեցէր զսոցա ծագ-

մամբ շնորհակալութեամբ սրբաշուն գրեգորի . աւ
ղօթիւք սոցա : Որք զլեւթացս իւրեանց
կատարեցին ըստ հաճոյնց կամացքոց
քրիստոս . նահառանկեալք ճգնով թեամբ
ընդգէմ թըշնամւոյն . եւ վոխեցան յերկ
նից յաբըսցով թիւնդ . աղօթիւք :

Եւ յսօր ընդ երկնային զլւարթուհարն
Ժողովորդք հայաստանեայց . աճնէ ընդ
զյիշատակ սո՛ւրբ հայրապետաց շնորհ
ակաց սրբաշուն գրեգորի . օրհնեցէք ըշ
հայրն երկնաւոր : Եւ յսօր որդիք Թոր
գոմայ ծնեալք աւաղանաւն յորդիս սի
ոնի . ի յիշատակի հարցն սրբոց սրբաւոց
մեծի ընկալաւորին . գոնեցէք զորդին մի
ածին : Եւ յսօր երկնաւոր քահանայուն
հաղորդք քահանայք սո՛ւրբ եկեղեցւոյ .
ընդ քահանայապետս աստուածային օրի
նօք պատուեալս բարեբանեցէք զհոգին
աշմարիտ . երգելով ըզիսուս ի բարձունս :

Եւ աստուածային հաւատոյ հարցն սրբ
բոց դաւած մեծամեծազեցաւ քե ընդ
հանուր ընյա հայաստանեայց սո՛ւրբ ուր
տակէս անդադար բարեխօսեալ վասն ան

աէր

մեկ

հէր

դէ

ձանց մերոց : Բանաւոր հօտին քրիստոսի
 ընտրեալ հովի՛ծ մ^ալ քաջ . ի հօրէն լու-
 սոյ բըղխեալ շնո՛ււիդ բարի տէր վը՛ր-
 թանհս . ան : Ղա՛վեանդ ՚ի վերայ հօրն
 մե՛ծի համա՛ծ մ^ալ նման . քաջո՛ւթեամբ զանօ-
 րինաց խորտակեալ զպատկէրն տէր սո՛ւրբ
 յուսիկ . անդա՛ : Ղա՛սակցեալ անմարմ-
 նոցն մաքո՛ւր կուսո՛ւթեամբ . ճմարի՛տ
 քահանայապէ՛տ վեկայ քրիստոսի՛ սո՛ւրբ
 գրի՛գորիս . անդա՛դար : Լըկնայնոցն ՚ի
 յե՛րկրի հաղո՛րդ ճգնո՛ծ մ^ալ թեամբ . յան-
 դիմանե՛լով զթագաւորն կատարե՛ցար
 վասն անուանն տեա՛ռն սո՛ւրբ զանիէ՛լ .
 անդա՛ :

Աստուծոյ սբոյ Թեոյ Երեմիայի հայրապետի :

հ
 օրհ
 ւ

Որ զընթացն ճառ շնորհաց աստուած-
 այինք քո՛ գի՛տո՛ւթեանդ՝ . ծագեցե՛ր
 յաշխարհ հայնստանեալից . գթած հայր
 երկնաւոր գըթա՛ն ի՛մեզ ո՛ւցեալս : Որ
 ընտրեցեր յորո՛վայնէ զմա՛քրեալն հո-

գւոյ զսուրբն ներսէս. ժառանգել ըզ-
 վիճակ հայրենի. հովուել արդարու-
 թեամբ և՛ իրանամբ: Որ ծրինօք ճշմար-
 տու թեանն զարդարեաց զէկէ՛ զէցի. կար-
 գաւորեալ բարեպաշտու թեա՛մբ. սորին
 աղա՛ջանօք խնայեա՛ր և՛ մէջ քրիստոս:

Որ յերջանիկ ընտրեալ սրբոց հայ-
 րապետացն ժողովոյ. գերագոյն փառօք
 պատուեցաւ սուրբն ներսէ՛ս. դաւա-
 նեալ աստուած զհոգի՛ն ճշմարիտ ընդ
 հօ՛ր և՛ որդւոյ: Որ զծածկեալ խոր-
 հորդ ապագայից ժամանակաց. յայտ-
 նեցէր սրբոյն ներսէ՛ս. սորին աղա՛ջա-
 նօք խնայեա՛ր և՛ մէջ քրիստոս: Որ ի վե-
 րոյ պատու իրանաց թագաւորն երկ-
 նաւորի. զբաժակ մահու ընկալաւ ՚ի թա-
 գաւորէ՛ն. և փոխեցաւ ի՛ յերկինս ի՛
 լուսեղէ՛ն յառանգատն:

Եւ յսոր տօնէ՛ եկեղեցի ըզյիշատակ սրբ-
 բոյն ներսէ՛ս. հայաստանեայց ըւ-
 ասնորչի՛ սրի և՛ քաջ հովուապետի ընտ-
 րեալ ի՛ գլուխ հօտին. քրիստոսի. աղա՛-
 ջանօք սորա կեցո՛ զմէջ տէ՛ր աստուած

հոց
 78

հայրն մերոց: Որ յարմատն արածա-
մու վերաբովանալ ծաղկի հաւատոյսն
ներսէս սէւն հայտաւնեաց շաւաւի
անմահ տրեկոյն պըտուղ լուսոյ սուրբ
լուսաւորչին անշահ: Որ օրհնէս ի հրե-
ղնաց անլուսի ձայնիւ հրեւմաբշնոր-
հէցէր մէջ դէշ կէնաց զանմարմնական
վարուք մաքրեալ ըզհողանիւթ երշխար
սրբոյն ներսէս անշահնօք: Որ օրհ-
նէցէք բարձր արարէք ըզնա յաւիտեան :
Որ յայտնեացն այսօր զգանձն անտուած-
ային հայտատնեայց սուրբ եկեղեցւոյ ,
զհայրն երկնաւոր օրհնէ: Որ ծագեացն
այսօր լոյս խաւարէ լոյս ի յորդանց հօրքն
լուսոյ զորդին միածին գովեցէք բարձր :
Որ կայք մանկուիք սբ եկեղեցւոյ զար-
դարեալք ի շնորհաց հոգւոյն , զհօգին
ճշմարիտ բարեբանեցէք բարձր :

Որ առացէր ողորմութեամբ շինել զաշ-
խարհս ի սկիզբանէ , ողորմելով որդւոյ
արամայ ետուր յագգէն արշակունեաց
հովիւ ընտրեալ զսուրբն ներսէս անց-
թիւք սոբա ողորմեա մէջ անտուած :

Ար ՚ի ստուգանէլ Թագաւորացն ան-
այինքն օրինաց . ընդատուհասա բարկու-
թեան մերոյ յառաջագոյն ժամանակօք
յայտնեալ ցուցել սրբոցն ներսեօն .
անդ : Ար պատուանան արեամբըդ քո
ազատեցել զաշխարհս յանիծիցն . փը-
կեալ ըզմեզ ՚ի նեղաց մերոց . և ազա-
տեալ յանօրինաց բարեխօսութեամբ որը
բոցն ներսեօն . անդ :

Այսօր զուարճացեալ տօնէն երկնայ-
նիւնքն ընդ մարդկան , պարակից եղեալ
փըրկութեա՞ն մերոյքանցի յայտնեցաւ
մեզ հոգեւոր գանձըն լուսոյսրեւելեան
արեգականքն ճառագայթսմբըն ներսէս
բարեխօսութեամբ սորա տէմմբ
պարգևեալ զխաղաղութիւնն հոյսատան-
եալ . ց աշխարհի : Այսօր վերըստինն եռ-
բողեցաւ քահանայականն գաւազանն .
գեղեցկապէս ծաղկեալ պայծա՞ռութիւն .
քանցի շնորհեցաւ հովիւըն քաջ բանա-
ւոր հօտի . յարմատոյ լուսաւորչին բող-
բոյ բուսեալ սմբըն ներսէս . բարե-
խօսութեամբ սորա տէմմբ հաստանա-

տէր
գճ

նո՛ւ ո՛վ երանե՛լի տէ՛ր սո՛ւրբ ներսէ՛ս և
 Ի վերա՛յ պատուի՛ր աննոց ըզբձանի մե-
 Տո՛ւ արբեալ ընդ անմահիցն զասս վե՛-
 րանարգեցանք Վա՛սրն ժողո՛ւ:

Ա՛յ յսօրցնձայեկեղեցի՛ն ընդ անմարմնոցն
 զաստիցեալ տօնե՛լն Վ՛րջի շատա՛լրս քո
 տէ՛ր սո՛ւրբ ներսէ՛ս ո՛ր ՚ի հոգւո՛յն սրբ-
 բոյն զաւանկե՛րպ իջմամբ վըկայեցա՛ր բա-
 րեխօսեա անքրիստոս վասն անձանց մե-
 րոց: Բա՛հանայապետ ընտրեալ սրժանա-
 պէս շնորհօք հոգւոյն բաշխեցե՛ր զփրկ-
 անկան մարմին և զսրիւնն տեառն յո՛-
 ռում հրեղէ՛ն սիւն ՚ի յերկնից իջեալ .
 բարեխօսեա: Ա՛յ ըդ անշէ՛մք ըզբե՛զ
 ընսաւ ո՛րիչ հոգւոց մերոց նըմանեա՛լ
 մո՛վսի սի՛ նախամարգարէին մեծի լուստ-
 փայլեալ զիմօք աստուածահրաշ տեա-
 լեամբ . բարեխօսեա:

ՃԶ

ԳԷ

Երանան արեւոյ Սահակ, Տայոյ հայրապետի :

մեկ
շէ
Ո՛ր յարմատոց հարցոն սրբոց մեզ
զանազան բռնկեցեր ըզխահակ սուրբ
հայրապետ հովուէլ ըզհօտքո՞ք ըրիստոս :
Ո՛ր ըզխաւարն անդիտութեան հայսն
տանեայցքս լուծեք . զիմաստութեան
ծագեալ ըզլոյս սուլա որդւոց Թո՛րգո
մայ : **Ո՛ր** զհանդերձեալ խորհուրդ քո տէր
տէպեամբ սրբոյն ծանուցեր . յիշատա
կի՛ սորա ընկա՛լ ըզտօնողսցս աշաջանս :

Կահոն Արեւոյ հօրիւնեան :

հը
օրհ
շէ
Լ՛ Նահնք նշխրեալք սիրոյն ըրիստոսի
Երկնաւոր նահատակ ք ե՛կուսանք իմաս
տունք . ի՛ պաճաճնրն ձեր բարձրացէ՛լ տօ
նհմայր սինվի դըստէրօքն իւրովք : Բար
բառք Երկնաւորքք քին զԵրկիր . քանզի
հո՛ս անուշից բուրեցայք ՚ի ըրիստոս .
ո՛ղջակէ՞զք բանաւորք ե՛՞ զո՛հք փրկուէ՛ :
ե՛ որո՞ջք անարատք ընծայեալք անտու

ծոյ: Ղեղեցկութիւնք մարմնաւոր պայ-
 ծառութեան ձերոյ յիմարեցոյց ընթաց-
 ւաւորն և պակեան հեթանոսք: Ի զեղ-
 արանքէն աստուածաստուէր կուսանացն,
 տարփացեալ զըւարթոնք ընդ մարդկան
 տօնեցին: Ղարձեալ վերստին անարչա-
 ցործ ջօրութեամբ, և զարձեալ եղեմ
 աստուածաստուէր զարդարի. քանզի ծա-
 ռն կենաց տընկեցաւ ՚ի զրախտին. բե-
 րելով մեզ պտուղ զերանելին հոյժ-
 սիմէ: Երկունք մահաբերք անիծիցն լու-
 ծան, և աղամ վերստին աստուածակերպ
 ճոխանայ. փոխանակ եւայլ զըստերք իո-
 ռաւ. մարտիրոսք և կուսանք ընծայեալք
 աստուծոյ: Օ՜ ճրք հրէշտակաց ընդ մարդ-
 կան տօնեցին, և կանայք ի յերկինս գը-
 րեցան զինաւորք, կուսութիւնք ընդ մահու-
 պատէրադմեալք յաղթեցին. խաչակից
 լինելով կուսածին անարչին: Եւ զար-
 մացողն և ՚ի վերջ քան զհամա. խորհրդոյ
 և բանից հրէշտակաց և մարդկան. քան-
 զի էնն աստուած ամենազօր զօրութիւն.
 խոնարհեալ տեսանէր զհանդէս կուսա-

նա՜ցն : Տ՛նկե՛րք միամիտք մարմնական կեն-
 ցաղոյս . նո՛հատա՛կք հա՛ւասարք և հոգ-
 ւո՛վ միացեա՛լք . միաբա՛ն ընթացեա՛լք ի
 տեղի՛ ճակատո՛ւ . զինեցա՛ն հա՛ւատով և
 կացի՛ն յանդի՛ման : Սա՛ւ լացան կորովե՛ք
 հաստաճի՛ք աղեղանց , և տկա՛ր կանայքն
 վառեցան զի՛նս . թա՛գաւորն պե՛րճացէ՛լ
 զօրութեամբ և լիառօք . ի մանո՛ւկ ՚ի
 կուսէ՛ն պարտեա՛լ ամաչէ՛ր : խո՛ղովեա՛լ
 բա՛ղմութեան անդա՛յ և աղանց , ո՛չ զօր-
 էին առ մի՛նս հատակ . քանզի հասեա՛լ ի
 թիկունս անե՛րեոյթ օգնութի՛ւնն . խոր-
 տակեա՛ց յայտնապէ՛ս զգաղանի՛ պատե-
 բա՛ղմն : Ա՛վերայ միոյ պատուական մար-
 գարտի . խա՛ղացին ցը՛նծալով ամենայն
 հեթանոսք . արեւմո՛ւտք յարեէ՛լս ընթա-
 ցեա՛լք հա՛սին . քարոզէ՛լ յայտնապէ՛ս ըզ-
 չքնա՛ղ տեսութի՛նն : Ա՛ւան թա՛գաւորք
 և լցան խնդութեամբ . ո՛րսա՛լ յանձն ա-
 ռին զգաղանի՛ մեծութի՛ւնն . պարգե՛ւէ՛լ
 իրերաց խոտանային բանիւք . և ծածո՛ւկ
 հնարե՛ւք գո՛ղանա՛լ ի միմեանց :
 Խո՛րհուրդ հոգեւոր յղութեանցն յայտ-

նիւր, և երկունք փրկուածեան աշխար-
 հի ճեպէին, քանզի կամք վերին հրամա-
 նին քաղցրացեալք ի ջուցին ի վերոստ
 ըզպարգէլս փրկուածեան : Սնան կո-
 սանք ազգս բաղնման և մարմք մանկունք
 զհրապարակս ծերոց, ի գիրկս սրբու-
 թեան աղօթից և պահոց, առեցին հա-
 լատով զարգացեալք ի քրիստոս : Աս-
 նայք պատուականք քաղաքաւ և ազգաւ,
 վաճառականք սուստք անցյալ մարգար-
 տին, և դին զանձինս գրաւականս բաղ-
 մաց, և եղէն փրկանք անծանօթ աշ-
 խարհին : Տոբիփոխէ մեծ խորհուրդ և ա-
 նուն ցանկալի, ընտրեալ ի յերկրի և
 դասեալ ընդ հրեշտակս, և դէր օրինակ
 սրբութեան կուսանաց, վարդապետու-
 թիւն արանց արդարոց : Չէզ նմանիլ
 կարօտին ամենայն հոգիք միացեալք սր-
 բութեամբ և սիրոյն քրիստոսի, զի մա-
 հաւամբ ձերով մեզ ճանապարհ հորդե-
 ցիք, ելանէլ ամենայն մարդոյ առ աստ-
 ուած : Եկալարք ճարտարք հոգեւոր հրե-
 տութեամբ, թեթեւաբեւրն մարմնով և

մտօք սլացեալք . ընդ երկայն աստարէզս
 ծովածովի կենցաղոյս . անվընամ անւե-
 ցիք և հասիք սուրբիտոս : Արշմարիտ
 որթոյն քրիստոսի շառաւիղք . և որկոյ-
 ղք ճրկեալք երկնաւոր մըշակին . կո-
 խեցայք ճրգնութեամբ ի հնձանքս ձեր
 զի ուրախ ընկեցիք անմահական բաժա-
 կան : Սերժեցին ըզկարիս մարմնական
 կենցաղոյս . զի ծանեան եթէ երաշ է և
 սուտ պաճուռանք . ոչ հեշտայան ի
 դրդանս փափկութեան . իմացան եթէ
 սնտոյ է անցաւոր մեծութիւն : Յան-
 դաստանս հողեորս անթօթից և պահոց .
 վստակեալք յուսով զանեանայն ժամա-
 նակս . ժնժկալեալք փորձութեանց և
 պէսպէս ըրկանաց . և եղեալք ժառան-
 գորդք անթառամ պըսակին : Ապառնձե-
 լի յօրինեցին զանազանս կուսութեան .
 նորնորոգեալ արեամբ և հրով . մտնե-
 ցին զանձինս սուսերաց և ջահից . և ան-
 շէջ լապտերօքն հեռեհալ մտին յսու-
 դաստ : Երկուամբ երկնաւորք ի յերկ-
 ըն հաստատեալք . և արձանք լուսեղէնք

Ե՛ յերկիրնս կանգնեալք • Խնքեանք ելին և՛
 ալոնց ցուցին լեզանապարհնս ցանկալի՝
 զվերինն երուսաղէմի։ Ա՛յ զզանստութե՛
 րմաստուն կուսանացն • որոց ո՛չ յանթեանց
 հեղգութիւն և՛ քուն • ա՛յլ անթո՛նք և
 պատրանսք մեալով երկնաւոր հարսն
 նեանցնի • զի՛ մայեն ՚ի յառագանստ անմահ
 վեասյին։ Չունի՛ որ ՚ի նոսա՛ննուն չա
 րութեան • և՛ ո՛չ նախատի՛նլս յիմար կո
 չելոյ • քանզի միով պնտութեամբ հոգ
 ւով արութեան միաբան քանչացան առ
 հասարակ ցընծասցեն։ Պարակցեալք քա
 ջաղէն բըռնութեամբ • Ե՛ յերկրէ՛ Ե՛ յեր
 կիրնս տանադէմ՝ գընացին վախտեանք •
 Խնքեանք ելին և՛ մեզ ուսուցին • բա՛ղձում
 նեղութեամբ մտանել յայն հանգիստն։
 Սէրմեռանդն սղութիւք և՛ անբո՛ւն սու
 տասուած • հայցեցին զհնարնս փրկութե՛.
 բանալով ըղիաւա՛ր դիւսպա՛շտ մոլո
 րութեանց յաշխարհէ՛ • պայծառացեալք
 լուսովն ո՛ր Ե՛ հօրէ՛ ծագեցաւ։ Ա՛հ հնս
 յողովս սուաբի՛նութեան յայտնեցին ո՛րչ
 ւոց մարդկան վեբա՛նլ յաշխարհէ՛ •

անըստերիւր հոգեւորական վարուք • Եւ
 լանէ՛լ ի բանակս երկնաւորս անմարմին
 հրէշտակացն : Սոքա՛ են քարինք սուրբք
 հինեցեալք ՚ի յերկրն • զոր կանխա՛ւ
 տեսեալ գուշակեաց մարգարէն • Ինոյն
 ինիւթոյ շինեցա՛ւ կաթոռ զիկէ եկեղեցի •
 բարձրացեալ փառօք ի պարծանքս խաչին :
 Աստիճա՛նք երանեալ նահատակք • զօրք
 հրէշտակաց անմարմին զըւարթնոցն ՚ի
 յերկնից ի յերկիր հեղան • Եւ մարդիկք
 խառնեցան ի գովուղս զինուորաց քրիս-
 տոսի ա՛յ : Տօնեացո՛ւք ըստով գութեամբ
 ի հընձանքս նոցունց զի արբեալք լեցուք
 անմահական բաժակսւն • քանզի բաշխէն
 ըղբ թշուառ թիւն հոգւոց և մարմնոց •
 Եւ զպարզէս երկնաւորս սիրողաց իւր-
 եանց : Բաբունւոյն հրամանաւ աներե-
 ոյթ ա՛յ զդմամբ յարեմաւից յարեւելս եկ-
 եալ հասին • զի լուսով հրէշտակական
 վարձք կուտութեան • փարատեցին ըզ-
 խաւար զիւրապաշտ մոլորութեցն : Յըն-
 ծութեամբ տօնեացուք ըզյիշատակըսն
 ոցունց զի և նոցին հաղորդ իցուք վր-

կութեան . խնդրելով յարարէն զպար-
գէս երկնաւորս և զդասիլն ընդ նոսին
'ի յարման լուսեղէն : Աիւծեալք մաշե-
ցան յուսացեալք 'ի մեծութիւն և կա-
նայք վէհազինք գերազանցեալք յաղթե-
ցին . բոլրվառք ոսկեղէնք հրով հոգւոյն
վառեցան . ջահազգեստեալք 'ի բրիստոս և
դասեալք ընդ հրեշտակս : Փառաց 'ի վա-
ռւս բարձրացեալ պարծին . ի պատիւ և
'ի փառս երեսուն և եօթեանքն . քանզի
սյս է՝ թիւ երանեալ կուսանացն . որք
անթառամ պսակեցան յանվանաւն յա-
ւիտեանն : Աէզ որ ցնծութիւնդ ես
բրիստոս աստուած . և ուրախութիւն ա-
մենայն արդարոց . քաղցրասցիւն վասն մեր
անշահանք սրբոցն . շնորհելով զթողութի-
մեր բազում յանցանացն :

Անկի զքն բանն աստուած որ վասն
մեր համբեր մահո՛ւ . բառնալով ըզդա-
տակնիք անիծիցն առ 'ի մէնջ . գերա-
պանծ մաքրութեամբ զմարդիկ վերա-
գրեաց . խաչակից իւր և վկայք կամաւոր
մահուամբն իւրեանց : Ղախմաւարս գո-

—
հմբ
—
դի

Ընդ սըրբոցն ընդ կուսպաթիշտ պանշտան
 մոլենսն . երջանիկ ճակատամարտը յայտ
 նեցան անպարտելիք . զի՛ զսաստուած բո
 լորից տիրաբաթ սիրեցին . հակցին հօր
 հետեւեալ ստացան զթագն պարծանաց :
 Ինթադրեալք զմահո՛ւ խրոխտումն ընդ
 դէմ մեղանց վաւեցան . թոպեցան յերկո՛ւ
 նրս գանից գեր ՚ի վերոյ քան ըզհու՛իս
 ժողկապեալք ՚ի լորճ բանտից գելա
 րանայ և կապանաց . ի մրցմունս գազա
 նայ սրոյ և հրոյ մենամարտեալք : Ի ըլ
 կանօք և քերանօք զարեան վը՛տակսն հո
 սեցին . խորհրդոց ոչ խոսորումն և ոչ
 փոխադրութիւն բարո՛ւց . ծաղիկք նիւ
 թեղէնք յաննիւթ ծաղիկն յօգեցան .
 կատարեալք քանդութեամբ զչարին մուր
 հակսն կանգոնցին : Հրով հոգեոյն զինո՛ւ
 վաւեալք զհալածի՛չսն վանեցին . ձօնե
 ցան զենամամբ սրոյ ՚ի բանսւ՛որ ողջակի
 զո՛ւմն . զամբարամբ լուսոյ կենաց զխս
 ւար մեղայն վարատեցին . ճոխաբար հետ
 եւեցան լուսաշաւիղ ընդ պողոտայն : Սեր
 փեցին և պարծանեցին զմահահո՛ւ զմեքե

նայան. յաղթեցին կարեանց մարմնոյ և հեշ-
 տալի՛ գլըգանաց. նաւարկեալք հմտա-
 բար ընդ զրահեղէ՛ղ կռապաշտուծի՛ւն-
 սըն. շնորհազարդ փայլմամբ փայլեալք ՚ի
 յեփնային նաւահանգիստն : Ո՛րոշեալք
 ՚ի կրէ՛ց կարեաց և ՚ի քրիստո՛ս արձանա-
 ցեալք. չարաչար չարչարանօք զչարին մուր-
 հակսն կապտեցին. պատրաստեալք չարա-
 դի՛ւթիցն զհրեղէ՛ն գետոցն զկիզմո՛ւնս.
 ջրոցն կենաց գետահետե՛լք բշխեցին մեզ
 յարբուցո՛ւմի : Ուստի գործեալք ՚ի լո՛ւ-
 սանէմ՝ յաստուռ հակերտ ՚ի խորանս.
 սրբափայլ զգետո՛ւք պճնեալք ըստ զա՛ր-
 դո՛ւ նոր սիօնի. վերառեալ՝ վկայօրէն ըզ-
 մարգարի՛տն հաւատոյ. տե՛նչացեալք ան
 ճա՛ւլուսոյն վերասլացան ՚ի կեանս անմահ :
 Րաբունեա՛ցն հրաշալեաց գտցուք և մեք
 աշակերտեալք. ցօղեսցին մե՛ր արտասուք
 ընդ ցօղ ա՛րեան նահատակացն. Լի՛ւսես-
 ցին թե՛լք հոգւոց ընդ հիւսի՛ց պսակե-
 լոցն. փայլեսցին գո՛րծք բարեաց ընդ լո՛ւ-
 սաթուի՛չ մարտիրոսան : Բըր՛ստոսի՛ պը-
 սանկո՛ղին զսղօթանուէ՛ր զմաղթանայե՛լ-

բանեալ նա՛հատակացն մատաւսցո՛ւք 'ի
յրնծայո՛ւմն զի հաճուԹե՞ր խոնարհեալ
ընկալցի վասն մե՛ր, Թո՛ղուԹի՛ւն շնոր-
հեսցէ՛ մե՛ր բազո՛ւմ յանցանանցն:

Տըց

դի

Ե՛ւ յսօր զանյաղԹե՛ւի սրբոյն հռի՛փսի-
մեայ զ յիշատակս տօնէ՛ սուրբ եկեղեցի-
բարեբանելով ընդ անմարմնական զի՛նու-
որո՛ւԹիւնսն զտէ՛Յ՝Ր առտուած հա՛րցն
մերոց: Ե՛ւ յսօր հրաւիրեցա՛ւ յերկնից ար-
քայնո՛ւԹիւնն սո՛ւրբն հռի՛փսիմէ, և՛ արի-
աբա՛ր ընդդիմարտեալ յաղԹեայ բը՛ռ-
նաւորի՛ն, խո՛ստովանելով զքրիստո՛ս Թա-
գաւո՛րն զտէ՛Յ՝Ր առտուած հա՛րցն: Ե՛ւ յ-
սօր պայծառացեալ 'ի կամարս լուսե՛ղէ-
նրս սո՛ւրբն հռի՛փսիմէ, և՛ հի՛ւսիսակա-
նայ տօնողաց ո՛ւսոյց փառաւորել սո՛ւրբ
զերորդուԹիւնն զտէ՛Յ՝Ր: Ե՛ւ զտէ՛ր Ե՛ւ
քրիստո՛ս Թագաւո՛րն օրհնեցէք զնա՛ նոր
երգո՞վ օրհնուԹեամբ: Ո՛ր պայծառազ-
գեայ վայելչուԹեամբ պսակեաց զսուրբն
հռի՛փսիմէ, և՛ զգայիանէ՛ օրհնեցէք բզ-
նա՛ նոր երգո՞վ օրհնուԹեամբ: Ո՛րոց
վարդագոյն հեղձմբ սուրբ արեանցն նո՛ւ-

դ

ընդեանց զաշակերտեալսն ի ձեռն սրբ-
բոյն գրիգորի. օրհնէ :

ողբ

Քրիստոս սոստուած բացեր ըզդո՛ււորն
հաւատոյ սրբբոյն հռիփսիմեայ. խոստո-
վանի՛լ զաստուածո՛ւթիդ քո մարտիրո՛-
սութեամբ ի մէջ հայաստանեայց : Յաղ-
թող զօրո՛ւթեամբ պայծառացեալ ի
կամարս լուսեղէնս ընդ անմարմնոց բաղ-
մութիւնան. խոստովանելով ըզքրիստոս
թագաւորն : Վա՛ղրովեա՛լ քս հայ ցեմք .
բարեխօսութե՛ք սրբբոյն հռիփսիմեանցն :
ընկա՛լ և ըզմեզ փրօկի՛չ յորդէ՛գը-
թութիւն ի դըպրո՛ւթեան կենաց :
Պա՛րիկե՛ծ շո՛ւ կանայքն սո՛ւրբքն հռիփ-
սիմեանք . եղե՛՛ն սիրո՞ղք քրիստո-
սի և ընկալան զանապական ըզպըսակն :
Եղե՛՛ծ տաճար սրբութեան ո՛րդւոյն
աստուծոյ. շինեա՛՛լք ի վերայ հիման
առաքելոց և մարգարէից : Եւաւե՛՛ծ
քան ըզլուսաւորս ի մէջ աստեղանց. փայ-
լե՛՛ն ի դափն հրեշտակաց. դըստերք
վերինն երո՛ւսաղէմի :

տէր

Յիշատի քրիստոսի սրբբոյն վրեպելցն

մեկ

Եկայ ք հաւատացեալք ըզճըգնու-
թիւնըս սոցա՛ հռչա՛կէ՛սցո՛ւք և օրհ-
նա՛ւթեամբ զստո՛ւած փառաւո՛րէ՛սցուք։
Ուսարճացի՛ր հոփփսի՛մէ՛քոյին սուրբ
ընկերօք․ զի ՚ի տեղւո՛ջ հեղման անեան
ձերոյ զա՛սք հրէ՛շտակաց տօնե՛ն ընդ
մեզ Եկայ ք։ Իտսձարի՛ս հոփփսի՛մեանց
մեծ վըկայո՛ւհեաց․ Եկեղեցի՛ք սրբոց պայ-
ծանազգեաց վայե՛լըս թեամբ տօնե՛ն
այսօր Եկայ ք։

Շարական Արեւ-հոյն Սահրխոյ։

Մէկ
դէ
Քէ պարծի այսօր սուրբ Եկեղեցի․
ո՛վ վըկայուհի՛ սուրբ սանդուխտո՛ր ըզ-
հայրանանընքս թո՛ղէ՛ր զպաշտօն․ վասն
քրիստոսի՛ն մե՛ս հե՛ղէ՛ր զարիւնքն
սուրբ։ Ըշակե՛րտեցար անաքէլոյն թա-
ղէոսիւ Դի հաւատըս ճըշմարիտս հաս-
տատեցար․ ոչ խանակելով ընդ հե՛թա-
նոսական պաշտօնսն․ արժանի՛ եղե՛նք
վերանալ սու հայր։ Երբ զտիկնութեանըն

Միշտ հաւանք

✱ Ի վերայ վիտի հաւատոյ հիման անսպե-
 ընց և մարգարէից շինեցէր ըզքո՞ սո՛ւրբ
 զէկէզէցին . և ՚ի սմա՛ միաձայնեալ է՛զէն
 մարդիկք ընդ հըրէշտանկս . փառաւո՛րէ՛
 ըով սուրբ զերրորդո՛ւթիւնդ : Տէ՛ղի՛
 ապաւինի և ժողովարան բանաւոր հօտի .
 բնակարան հրէշտած կաց նաւահանգի՛ստ
 արդարոց և մե՛ղաւորաց քաւարան . զար-
 դարեալ առաքէ՛ ըովք և մարգարէ՛ իւրք :
 Բանն աստուած և ծածկեալ խորհուրդն
 յաւիտէնից . իջեալ ի յերկնից մարմնաց-
 եալ ՚ի կուսէն խաչեալ յերկրի և թաղ-
 եալ ՚ի նոր ի գերեզմանի . և յարուցեալ
 յերրորդ աւո՛ւր . զի՛ զմարգարէի՛ցն ըզ
 տառարն կատարեցէ՛ :

—
 հրց
 քճ
 —

Ի՛յսօ՛ր ցրնծան զանք հրէշտակաց ինա՛-
 ւակատիս քրիստոսի սո՛ւրբ է՛կէզէցւոյ .
 բարեբանելով զտէ՛մր աստուած հա՛րցըն
 մերոց : Ի՛յսօ՛ր տօնէն զանք սո՛ւրբ առա՛-
 քելոցն զտօն վերինն երուսաղէմի . յի՛-
 մանալի՛ տաճարին մատուցանէն զերգս
 հոգեւոր երգով . տէ՛մր աստուած հա՛ր-

ցըն մե : Այսօր երգս առեալ գոչեն դա-
սըք հաւատալից . միաբանութեան ար-
ժանի արա զմեզ ի տաճարի քում սըր-
բութեան փառաւորել զամենասո՛ւրբ
զերրորդութիւնդ : զտէմբ աստուած :
Այտէ՛ր օրհնեցէ՛ք և անուաւել բարձր ա-
րարէ՛ք զնա յաւիտեան : Այլուսանորեց
զկաթով զիկէ մայր սուրբ եկեղեցի աստ-
ուածային լուսովն . սոմենայն ազի՛նք գո-
վեցէ՛ք և անուաւել բարձր : Այլ բարձրա-
ցոյց զմանկունս սո՛ւրբ եկեղեցւոյ ի դասս
վերին զօրացն . քահանայք օրհնեցէ՛ք և ան-
ուաւել :

Գ

Այս անուանեալ երոստաշէմ զի հաւատալ-
ի լոյսքո , զանդանեալ զամո՛ւրթս քո , և
փախք տեամոն ի վերայ քո ծագեացի :
Օրհնե՛ր գովութեամբ սանձոսիւք քեզ վա-
յելէ՛ աստուած օրհնութիւն ի սի՛օնէ :
և քե՛զ մատո՛ւսցին աղօթք յերո՛ւսա-
շէմ : Գնովեալ երոստաշէմ զտէր . և օրհ-
նեալ զաստուած քո , նո՛ր ժողովուրդ
շըշխոյ զուստր սի՛օնի :

Ե

Այսօր աստուածութիւնն զուարճա-
տէր

նայ նոր հաստատելով զերկիր. պարբեր
 փառաբանեն զուարթնոց. և մեք ճայնիւ
 օրհնուլ թեամբ զարդարեացովք սո՛ւրբ ըշ-
 տոնս: Եւսօր և մեք ցնծամբ տօնիւս ընդ-
 հանուր հրնչմամբ. մեծապէս փայլմամբ
 երևեցաւ յաշխարհի. առ աստուած գո-
 հուլ թիւնք ընթա՛նան պստմեն անդա-
 դար զբան կենդանի: Խընդաւ և զուար-
 ճացիր եկեղեցի. կոյս սբ և հարսն երկ-
 նաւոր փեսային. սոհա տեսանեմք զօծե՛լն
 ըզբրի՛ստոս. գոլով առքեզ ըոյսն հե-
 թանոսաց:

Մկ **ալ** Որ իսկզբանէ՛ իմաստուլ թեամբ հաս-
 տատեցեր զեկեղեցի՛ հօր իմաստուլ թի.
 զօր նախանրկար տեսուլ թեամբ նշանա-
 կեաց մովսէս խորանաւն երհնահանգոյն
 ի սինայ լէրինն. լուսաւորեւլով փառօքն
 աստու՛ծոյ: Որ զխորհուրդ անապական
 անօրէնուլ թեանդ քո՛ ի սրբոյ կո՛ւսէն.
 տըպաւորելով ապամնակն աստուածային
 աւխտի կաակարանաց բանիդ աստու՛ծոյ.
 փառաց անեղի՛դ տեղի հանգըստեան:
 Որ ՚ի կեանս վերադարձի՛ բնուլ թեանս

դարձանքն յորդանանո՛ւ օրինակեցեր •
 և զբռնո՛ւթի՛ւն մահու և դրժոխոց կող-
 ծանւանքն երկ՛քովի տապանակաւ խաչի՛ն
 հրա՛շագործեալ նոր իսրայէ՛լի • օրհու՛թի
 քե՛զ Խէր Երգեսցեն մանկո՛ւնք :

Առնու Սարգսիսի Լուսինոյ տոբ :

— Զ
— օրհ
— առ
—

Ո՛ր ի լերինն այլակերպեալ ցոցեր
զաստուածային քո զօրութիւնդ .
զքե՛զ փառաւորե՛մք իմանալի՞ լոյս : Ո՛ր
զճառագայթ փառաց քոց ցոցեր . արե-
գանանկերպ փայլմամբ զարարածս լուսա-
ւորեցեր . զքե՛զ փառաւորե՛մք : Ո՛ր հա-
զին տե՛սլեամբ զարհուրեցոցեր զքո՛
զաշակերտսն . ի թմրութիւն հրաշիցն ի
սէ՛ր աստուածային փառաց քոց . զքե՛զ
փառաւորե՛մք իմա :

✱ **Լ**՛ճի երբեմն աշակերտացն հրաշալի
տեսլեամբ . պայծառացեալ ի թափօր
լերինն : Լ՛ճ զերբեակ միութեան զան-
տանելի՛ զլոյսն . տեսանելով կենդանւոյն
մահացան : Հանդիպեա՛լ նախահարցն տե-
սութեամբ . հայցէին ի տեսունէ՛ ասեն
բարեգէ՛ մե՛զ աստ լինի՛լ : Լ՛րասցո՛ւք
երիս տաշաւարս տեսունն և մովսէսի՛ և
էզիայի՛ . և փառաւորեսցուք հանապազ

զերբեանկ տրու թիւնն :

Օ անձառեւ խորհուրդ սուրբ երրորդ
դու թեանդ : այսօր ի լեւինն երեւցու
ցեր աշակերտաց քոց սէր անճ հարցուն
մերոց : Սոսկան ճիացմամբ զայլակերպով
թիւն քո տէր անյսօր տեսեալ անաքե
լոցն յերկնէին քեզ տաղաւար . աստ
ուած : Հովանացեալ ի վերայ լուսեղէն
ամպոյն . և ձայն ի յերկնից հայրական որ
աստուած է որդի իմ սիրելի . աստուած ,
Բ զտէր օրհնեցէք և բարձր արարէք
զնա յաւիտեան : Գ ովեցէք զարփական
զընյան երեւեալ ի թաբօր լեւինն . և բար
ձր : Բարեբանեցէք զաստուածու թեանն
երեւումն աշակերտացն յայանեալ . և
բարձր :

հրց
ալ

դ

Օ անձառեւ զընթաց աստուածու թե .
տրն օրինաբար կրեցեր ի քովմ յորովայ
նի մարիամ մայր եկեղոյս . օրհնու թեամբ
ըզքեզ մեծացող ցանեմբ : Ի մասնաւոր
լուսոյն զարհուրեցան զասք առաքելոցն .
այլ ի քեզ բովանդակ կրեցեր ըզհուր
աստուածու թեանն մարիամ մայր եկե

մծ

կոյս • օրհնութեամբ : Առաքելոցն հո-
վանացեալ անպ լռսեղէն • գերագոյն
բեզ հոգւոյն սրբոյ և զօրութիւն բար-
ձրելոյն հովանաւորեալ սուրբ սատուա-
ծածին • օրհն :

—
ոչ
դ
—

Ի՛ թաքօր ՚ի լերինն ձեացոցեր զքո՛
բնութիւնդ անտանելի՛ գոյացո՛ւթեամբ •
ընդ որս և մեք ցնծութեամբ երգեմք
բեզ ոգորմեաց մեզ մարդասէր : Ա՛շա-
կերաք հիացեալ բարբառէին զխորհուր-
դս ՚ի տագնապիլ սրտից իւրեանց • ընդ
որս և : Սբանչելի՛ մեծ խորհուրդ զերրոր-
դութեանդ քոց սրբոց առաքելոցն ծա-
նողք բարերար • ընդ որս : Սոսկալի՛ հի-
ացմամբ զայլակերպութիւն քո՛ տէր • ա-
ռաքելոցն տեսեալ յօրինէին քեզ տա-
շաւար • ընդ որս : Հովանացեալ անպ լու-
սեղէն և զհայրականն լուեալ ըզձայն •
եթէ դա՛հ ո՛րչի՛ իմ սիրելի • ընդ որս :

—
տէր
—

Քրիստոս անստուած մեր • շնորհեալ
մեզ ընդ պէտրոսի և ընդ որդւոցն զե-
բեթեայ • արժանաւորի՛ծ լ քովմ աստ-
ուածային տէպէանդ : Հարմարձցես զմեզ

տէ՛ր. առաւել քան զըզգարի զԹա՛մբօ՛րա-
կան զլեւոն յերկնաբե՛ծ՝ Ը և յիմանալի
խորանադ : Ա՛յ ասն որոյ և մե՛ք զքանկաւ-
լիս մեր, յարմարեցուք քե՛զ հոգեւորա-
կան տաղաւար որպէս միայնոյ մարդասի-
րի և վրկչի :

Ա՛յ յս՛ր զխորհուրդ քո կրկնակի՛ գա-
լըստեանն. աշակերտաց քոց յայտնեցե՛ր
բրի՛ստոս ՚ի Թա՛մբօ՛ր լերինն : Ա՛յ յս՛ր ըզ-
վրկանկան քո վասն աշխարհի՛ ըզմահ վը-
կայեալ. քե՛զ երեւեցան մո՛վսէս և եղեա՛ :
Ա՛յ ըրբեա՛ տէ՛ր զմեղսցեալ քոց ծառա-
յիցս զգայարանս և շնորհեա՛ տեսանել
զքե՛զ և լուսել զհայրական զձայնն. եթէ
դա՛հ որդի՛ իմ սիրելի՛ :

Ա՛յ լերնք ցընծացե՛ն առաջի՛ քո
տէ՛ր. ո՛ր երեւեցա՛ր ՚ի վա՛ռս անտուծոյ
հօր. միւսանգամ գո՛ւշանկելով զգալուստն.
վասն որոյ անտուածային ըլսողի, զա՛ր-
դարեալ ըզքե՛զ հրաշալի՛ ձայնիւ. ընդ
երկնայի՛ նսն երկրածի՛նքս ըզքե՛զ բա՛-
րեբանե՛մք ըզԹա՛մբօ՛ր լերինն : Օ՛ դ՛ր տե՛ս
եալ սոսկալի՛ զանապական ըլսողն ծա՛ :

տէ՛ր

Ֆ. Լ

ԴԿ

ւաղումն. յայլակերպին լին. քո քրիստոսն որ
 դի^ա աստուծոյ. անաքելոց և մարգարէ
 իցըն պակուցեալ զարհուրեցան. վասն
 որոյ: Ար զանճառելի խորհուրդ սուրբ
 երրորդով թեանդ. սիմովնի վիմի^ա ծա-
 նուցեր. երրանի տաղաւարացըն յօրին
 մամբ. և սիրելի ի հօրէ վըկայեալ ճըշ-
 տարիտ միանծին որդի^ա. վասն:

Ճշ
 ԴԿ
 ՍՈ
 Մ

Աւրախացի որ պըսակ կոչսի^ա ց տի-
 բախ^ա մայր այսօր որդի^ա քո զհայ-
 րե^ա նիմն փախցելաց զփառս, նըմա
 յա^ա մմււէթ յանձն ա^ա լախ^ա զամն
 ճիւնըս մեր: Նըմա մովսէս և հե^ա թ^ա
 ղիմի^ա աս սպասեն, յանձն նորա ցընծան
 թախ^ա ր եմւ հե^ա լմն. նըմա
 յա^ա մմււէթ: Ասայիսս ըզքեզ թե^ա
 թե^ա ւ ամւալ եի^ա տե^ա. և հայր
 յա^ա մմւադյն ըզքո զորդի^ա ի^ա լը դա-
 ւախ^ա նեա^ա նըմա. յա^ա մմււէթ:

Հմբ

Այսօր ի լեւին ըն թաւօր ցուցեր ընա-
 րելոց քոց ի փառաց քոց որդի^ա աստուծոյ
 ծոյ օրհնե^ա զքեզ ի փառս հօր.
 որ ես տէի^ա կենդանեսց և մեռելոց:

Լ'յսօր յայտնեցար անսկզբնային խօսիչ
 լին մոլեակի և եղիայի վասն ելիցն քոյ
 յերուսաղէմ որդի մատն լծոյ . օրհն
 նե՛ք զքեզ ի վա՛ռքս հօ՛ր . որ Լ'յ-
 սօր և բարբա՛ռ ի վերնուստ յանտուծոյ
 հօ՛րէ . վասն քո հընչեալոց յառաքեալ-
 սն . ասէ զա՛յ իմ որդի զըմա՛ լըւա՛-
 ընէք . օրհնե՛ք :

Առնէ Երեմիայի առարկէ :

Առաջացիք վառաց հօր որդիդ մի-
 ած ին . որ ըզլոյսդ անվայրափակ
 մարմնով պարագրեալ . այսօր ի թափօ՛ր
 փառօք փայլեցեր : Ար անտես սրովէ՛կցն
 անհա՛ս ի վեր քան զբան . ծառայի կերպիւ
 պարածածկեալ ըզլոյսդ անստուեր . այ-
 սօր ի : Ար հրեղինացն անմեծեալի
 հո՛ւր աստուածութեանդ . ի հո՛ղեղէնս
 խոնարհեալ ըյսդ արփիական . այսօր ի :

Ճա-
 օրհ-
 քի

Ար գերագոյն փառօք պայծառացոյց
 զադամն առաջին . որ ճաշակմամբ պաղոյն

մեղկանցաւ ըղիառս անպատճառ . այսօր
վերջնապիսին փառօք զարդարեաց : Ո՛ր Բ
նանկնուում երեւեալ մովսէսի ամպովք 'ի
սիննայ . այսօր ընտանիայլ ամպովք 'ի Թա-
բօր յայտնեալ վըկայեաց . զա՛հ ԲՄ զ-
գի՛ն զըմա լը՛ւարովք : Ո՛ր Բ յեղկինս վե-
րացոյց հրեղէն կառօք զհեղինս . այսօր
վայրսբերեալ Բ Թաբօր հանդէրձ մով-
սէսիւ . խօսէին զեղի՛ցն որ յերուսաղէմ :

Տըց
դձ

Այսօր զխորհուրդ անճառելի՛ անտ-
ուածու թեանլդ քո՛ քրիստոս . ըզձա՛ծ-
կեան ի սկը՛գբանէ՛ յայտնեցե՛ր աշակէ՛ր-
տացն Բ Թաբօր լերինն . օրհնեալ տէ՛ր
աստուած հա՛՛րցն մերոց : Այսօր զառա-
քովմ մարդաբէ՛կցն 'ի քէն ծանո՛ւցեր ա-
ռաբէ՛րցն . ըղմովսէս և զհե՛ղինս աստ-
ուածաբա՛ր կոչմամբ Բ Թաբօր լերինն .
օրհնեալ : Այսօր անտէ՛սն յեռ-թեան հայր
'ի բարձանց երեւելով . ըզձը՛նեալդ Բ սրբ-
բոյ՛ կուսէն զառանեաց որդի՛ ի՛ւր սիրե-
լի . օրհնեալ : Ա՛ զտէ՛ր օրհնեցէք բարձր
արարէք ըզնա՛ յաւիտեան : Ո՛ր վայելեալ
ցըն այսօր 'ի կուսածին մարմնոյն . զգե-

Գ

բանս յճառ լոյս աստուածո՛վ թեանն . ըզ-
տէր օրհնեցէք : Ո՛ր յայտնեանցն այսօր ի
թաբօր լերինն . զմի ո՛վ թիւն սուրբ եր-
րորդութեանն . զտէր օրհնեցէք : Ո՛ր ըզ-
միւսանգամ խորհո՛ւրդ գալլստեանն իւ-
րոյ : տը՛գաւ ո՛րեայ ծագմամբ արփիական
լուսոյն . զտէր օրհն :

Ո՛ր զճառագայթս աստուածային ցու-
ցէր այսօր մարգարէ՛ի ցն . ո՛րո՞յ ցանկայինն
տեսանէ՛լ զանտեսըդ սէրովէ՛ի յի լոյսդ
անճառելի ողորմումեա՛ն : Ո՛ր զգաւա-
նովն պէտրոսի զքէ՛զ ո՛րդի՛ հօր աստ-
ուածոյ . հայր ի՞նչ յա՛մարցն վըկայեալ այ-
սօր ո՛րդի՛ ի՛ւր գաւառէ՛ր . լոյսդ անճառ :
Ենձրհեա՛ն տէ՛ր և՛ մեզ մեզաւորացս ՚ի
միւսանգամքո՛ գալլստե՛նն . տեսանէ՛լ
ը՛զքէ՛զ հայրական փառօք ՚ի նորոգէ՛լ
ը՛զտի՛նէ՛ղէրս . լոյսդ :

Յընծայ այսօր փառօք մի՛ ածնին . լեա՛-
ռն թաբօր հանդէ՛րձ հերմոն Յւ բարձ-
րացեալ գերագոյն սինա՛յ . և էջք աս-
տուածոյ դուռն երկնի՛ց ՚ի նմա : Յընծան
այսօր լերինք աստուածոյ . մրսրոզին ե-

ողորմում

տէր

լեւելք ընդ առաջը . պարանկցին յաւիտե-
նական լերան՝ Բնացն . դասք առաքելոց և
մարգարէից : Յընծայ այսօր լեւուն վերին
սիօն . հարսնաւրան անմահ արքայի ծն . տե-
սանելով զերկնաւոր փեսան՝ Բն . զար-
դարեալ լուսով հայրական փառօք :

Մկ
բկ
ստ
—

() Ըհնեցէք մանկուհք ընդ Երկնայ-
նոցն ըզհայրն երկնաւոր . որ մարմնացել
բանին , վըհայեաց յերկնից այսօր ի թա-
բօր լերինն : Վո՞վեցէք ընդ սէրովբէսն
զորդին միածին որ փայլեաց մարմնով ,
զլոյս աստուածով թեանն այսօր ի թաբօր
լերինն : Նաօրեբանեցէք ընդ քէրովբէսն
զհոգին ճշմարիտ . որ լուսավայր ամպովք ,
հանցին հովանացեալ այսօր ի թաբօր :

Սահոյ Լորրոր աւուրի :

բձ
օրհ
գձ
—

Այսօր որ էն ի յերկնա բան և ծը-
նունդ հօր միածին . ըզծածկեալն ի յե-
կեղտորհուրդ յայտնեաց անակերտան . ծա-
ռայի ըզկերպարանն ծածկելով անծուբն :

Այսօր հնչեաց յանաբեալսն հայրական
բարբառ յերկնից . ասէ դա է որդի իմ
սիրելի ընդ որ հաճեցայ . որ զբնութիւնն
աստուածային կերպիւ ծածկեալ ծառայ
յական : Այսօր վիճին հաւատոյ յայտ
նեալ զխորհուրդ երրորդութեանն . եր
րակի յօրինմամբ տանջաւարացն խորհրդոյ .
որում զմեզ մաքրեսցես լինիլ տաճար
երրորդութեանդ :

Այս անարուեստ ի յաթու բազմեալ
ընդ հօրէ սուրբ հոգւոյն . անսկի զբնասա
ռամ թանդ ի հօրէ անաբեցար . ծառայ
յի զգեցար զկերպարան ծածկելով զաս
տուածութիւնդ : Այսօր ցոլցե՛ր ի թա
բօր զանտանելի լուսոյդ . փայլումն . ծա
գեցար անխարհի անգարութեան արե
գանն . յայտնելով աշակերտացն զորաւ
գրեալ աստուածութիւնդ : Յորմէ ան
հիւ զարհուրեալ ընտրեալ դասուց ա
նաբեւոյն . երրակի խորհրդով յօրինե
ին քեզ տանջաւոր . որով զմեզ սրբե
ցես լինիլ տաճար քեզ հոգւոր :

Այսօր լզխորհուրդն անձառ զծամ :

կեալն յաւիտեա^անց և յազգաց, յայտ
 նեցե՛ր փառօք ՚ի Թաբօր լերի^նն . աստ
 ուա^աճ հալըցն մերոց: Ա՛յսօր բըղխեալն
 մարմնով յարմատոյն յեսեալ զաւա
 զան . ծաղկեցաւ լուսով ՚ի Թաբօր լե
 րի^նն . աստուա^աճ: Ա՛յսօր անմահութե^ա
 հոտ անոյշ բուրեաց ՚ի Թաբօր . Թմրեալ
 ընդաւրմացոյց զդասս առաքելոյն . աս:
 Բ^ազտէ՛ր օրհնեցէք և բարձր արարէք ըզ
 նա յաւիտեան: Օ՛ լոյս փառացն հօր
 ծագեալ այսօր ի լերի^նն Թաբօր . Ժո
 ղովուրդք բարձր: Օ՛ ամենասուրբ հոգին
 որ ՚ի նմանութիւն լուսափայլ ամպոյ
 յայտնեցաւ ի Թաբօր . Ժո ղովուրդք:
 Օ՛ յաւիտենիցն հայր . որ երեւեցաւ
 այսօր յերկնից վկայեալ միածնին . քա
 հանայք բարձր:

ողոր

Ա՛յ յանսկիզբն էէն ա՛նցեղապէս ծը
 նեալ . Լսրովբէականն ծածկէ՛իր Թեօք .
 այսօր ըզպարագրեալն մարմնով ցուցեր
 զսատուածութեան քո զխառս աշակեր
 տաց քոյ տէր . քո՛ ամենապայծառ ծագ
 մա՛րդ ողորմեաց մե՛զ աստուա^աճ:

Ար զաստուէրան օրէնս մոփսիսական
տառիցն. ի սինէականն խօսէիր լէրինն. այ-
սօր զմոփսէս և զհէղիսս ածեալ ՚ի մե-
ռէլոց և կէնդանեաց ՚ի տէսիլ փառամց
քոց. քո՛ւ ամենա՛: Ար զօրինակ մեծի գա-
լստեան քո տէր. ի Թաբօրականն ծա-
նողցեր լէրին. քանզի տեսին զանօք ա-
ռաքելոցն զնախահարսն եկեալ փառօք
խօսէին զէլիցն յերուսաղէմ: զխոր-
հոլորդ. քո՛ւ ամենա՛:

Այսօր ընդ հրէշտակս ի բարձունս ցրն. տէր
ծասցուք տօ՛ւնիւս. ի ծագիլ իմանա-
լի լուսոյ անտուածո՛ւ ՅաԹեանդ. օրհ-
նէ՛մք զքեզ Էսկիցըդ հօ՞ր. որ եկիր
ի փրկել զտիեզերս: Այսօր յայտնե-
ցէր ի Թաբօր ընտրելոց զանողցն. ա-
ռաքելոց և մարգարէից զաստուածա-
յին քո զփառս անասուէ՛ր լիս. օրհնէ՛մք:
Այսօր հայր յամպոյն փայտեալ Էական
բա՛նիդ. միացեալ ընդ կուսածին մար-
մնոյդ ասէ զա՛հ իմ որդի՛ ընդ ո՞ր հա-
ճե՞ցայ. օրհնէ՛: Այսօր զծագող մարդու-
րոցն արեգակնակերպ փայլմամբ. ծա-

նուցե՛ր ծագմամբ փառանց քոյ տէ՛ր յա՛ր
քայն՝ ՎԹեանդ . օրհն :

մկ

ստ

Երբի՛նք ամե՛նայն, այսօր ցնծան ընդ
Ելանե՛ւք ո՛տ տէ՛ր ի՞նչ Թաբօ՛ր . յո՛մս
ընժամ պա՛րեն ընդ Երկնայնոցն զապք ա
ռա՛քէ լոյ և մարգարէ՛ց լնդ որս և մեք
օրհնեմք յառանջ քան զարե՛զ զն՞յսդ : Ար
յառանձն տե՛ս սանե՛լով . մե՛րդարէին
զատանծր ծագողմն լո՛ւսոյ քո՛ տէ՛ր .
զո՛մս մե՛ք ինչ Թաբօ՛ր և հերմոն ի յա՛
նուն քո՛ ցնծանցեն . ընդ որս : Ար ցու
ցե՛մք ի՞նչ Թաբօ՛ր . զքեզ կենդանեաց և
մեռե՛լոց տէ՛ր և սրբա՛րիչ . զմո՛մս մե՛ք
տէ՛ս Ե՛ւ զհեղինս ի տե՛սի՛ւ փառանց քոց
կո՛չեւով ընդ բնորեալ քոց առաքե՛լոցն,
ընդ ո՛րս :

Կանոն Եղանակին :

ձգ

օրհ

գծ

Ո՛րախ լեր սուրբ եկե՛ղեցի . քանզի
բրի՛ստոս արքայն երկնից այսօր պըսա
կեաց ըզքեզ խաչե՛ւն իւրով . և զարդար

եանց զամեն լըրս քո՛ւ սքանչելի փառօ՛ք
 իւրովք : Խընդա՛ յոյժ դո՛ւստոր սիօնի .
 քանզի երկիրս երկինք եղեն այսօր վե՛-
 ըրատին քո նորոգմամբ . և թագաւորն երկ-
 նաւո՛ւր հաճեցաւ բընակիլ ՚ի քեզ :
 Ընդ դասս երկնաւոր զօրացն վերաւ
 եալ տօնեմըք քեզ այսօր զանդադար
 փառատուութիւնս . ուրախ լէ՛ր հարսն ա-
 նարեա՛ն անքըննին քո խորհրդո՛ւ :

Խորան սրբութեան կանգնեցաւ քե-
 եկեղեցի . և քա՛ թագաւորն իսմա՛ պա-
 տար գեալ . եկայք հաւատացեալք եր-
 գեսցո՛ւք քսի՛ երգ նոր : Ղապք հրեշտա-
 կացն վայր իջեալ յերկնից երգեն ա-
 սելով . հրաշարի՛ ձայնիւն եղանակե-
 լով . երգեն զերգս օրհնութեան եր-
 րեան սրբասաց ձայնիւ : Ուրախ լէ՛ր
 բերկրեաց հարսնացեալ սուրբ եկեղեցի՛ .
 պայծառացո զմանկո՛ւնըս քո յօրհնաբա՛-
 նութիւն . ծագողին ըզո՛ղ լուսոյ ի՛ քեզ
 մայր եկեղեցի :

Ուրախ լէ՛ր այսօր սուրբ եկեղեցի՛ .
 և տօնեա՛ ըզտօն քո դո՛ւստոր սիօնի .

հրե
 զձ

քանզի ՚ի քէշ հաճեցաւ բընակել տէր
աստուած հարցըն մերոց : Ուրախ լէր
շըշխոյ դուստըր սիօնի . և ցընծա վե-
րինդ երուսաղէմ . քանզի քրիստոս ան-
քայն երկնից գայ առ քէզ տէր աստուած :
Ուրախ լէր սիօն մայր եկեղեցի . քանզի
ի քէզ շող աստուածեղէն ի հօրէ լու-
սոյ ծագեաց . տէր աստուած հար : ի շ-
տէր օրհնեցէք բարձր արարէք ըզնա՛
յաւիտեան : Որ պըռնէնացն այսօր սուրբ
զեկեղեցի , նըշանաւ խաչի՛ւն իւրով .
ըզտէր օրհն : Որ վերըստին ծնընդեամբ
սուրբ անաղանին , լուսանորեաց զանգս
որդւոց մարդկան , երգով ըզտէր օրհնե-
ցէք բարձր :

ողբ — Որ հաստատեցեր բանիւ , զեկեղեցի
քո քրիստոնձս ի վերայ անաբելական վիմին .
երգել ՚իսմած զերգըս հոգւորս :
կանգնեալ ՚իսմա սեղան սըրբութեան .
բանիս զմարմին իւր և զարկւծն . և տայ
իսմանէ միշտ նորոգութիւն . ի թողու-
թիւն մեզայ մերոց : Ի ջեան հոգւոյն
սրբոյ , անգաւանակերպ երևա՛ն չմբ .

ի վերայ մարմնոյ և անբանն տեանն .

ի բըթըկուծի՞ն հոգւոյ մերոց :

Առաւորեալ երուսաղէմ զարդարեալ զամուրրս քո . քանզի մերձեցաւ առ քեզ փեսայն երկնաւոր . փրկի՞ն թիւն քեզ շնորհելով պըսակեանց պանչելի փառօքն իւրովք : Այսօր ծագեաց քեզ զըջնոյ զոստոր սիօնի . անդարձ թեան անբանն քրիստոս և սիուեցան ըզքէ շնորհք սուրբ հոգւոյն մեծապէս պարգեօք : Այսօր ցընծայ սուրբ սիօն մայր եկեղեցի . փայլեցո՞ զմանկունրս քո որպէս զարեգակն . զի անձանձ խըն զուծեամբ ըցոյց ըզքէ քրիստոս թաղաւորն :

տէր

միկ

դի

Այլ մամի՞նն ՚ի հօրէ և ըոյս փառաց բնդ նրմա՞նք հընչեցի՞ն սանդարալ մեռք անդընդոց : Տեսեալ զըյս մեծ հայրապետին գրիգորի . պատմէ՞ր ցըն ծուծեալ մբ հաւատացեալ անբային : Այնք շինեցո՞ւք սուրբ ըզխորանն լուսոյ . քանզի իսմա՞ ծագեաց մեզ ըոյս ի հայաստան անխարհի :

Կահո՞ւ Վ Էրաթոնիան սո-րԷ Վարդապետն :

ՃԴ
օրհ
դճ

Վարդապետն խոսեցաւ ասորիսին և ասացաւ ինքեան իմացեալսն և ասուցաւ ինքեան իմացեալսն . ջահազգեստո՞ւք պայծառացեալք լուցանէին զլապտերս իւրեանց . և միաձայնեալք ասէին օրհնեալ ես ամէն . օրհնեալք ի կանայս : Վասոր դնելով ըզսո՞ւրբ կոյսն ան դռանն գերեզմանին . սպասէին և անկուռնէին տեա՛ռն իսկ ինքնին գո՛ղոյ . գեր ի վերոյ տեսեալ զա՛րարին եկեալ բա՛ղում հրեշտակօք . և նոցա միաձայնեալ : Վասոր տեսեալ ըզմէ՛ կոյսն թռուցեալ յօ՛ղս . և ամպեղէն կառօքն ի վեր համբարձեալ յերկինս . մըտանէ՛լով յերկնային խորանսն ընդ իմաստուն կուսանսն . և նոցա միաձայնեալ : Վասոր ընդ բազմաճեայք ըրովէսն և ընդ վեցթեւէն սրովէսն մըտանէ՛լով յե՛օթնաստեղեան խորանսն . տեսանէ՛լով զզանազան աթո՛ռսն զոր պատրաստ

տեալ է քեզ տէրունւոյդ • Երգեմք և
մէք ասեւով օրհնեալ ես:

✠
 Այսօր զաշտտիչն յանցանաց նախա-
 մօրն զկուսութեանց մայրն • փոխադրեց
 բանն աստուած յերկնայիսն զասեւով
 յածակերա խորանսն և յանպատում Ի
 կեանս • վասն որոյ Տէր ճուղական ճայ-
 նիւ քեզ երգէ եկեղեցիս սուրբ • ըզնո՛ր
 զօրհնաբանութիւն: Այսօր տիրամայր սրբու-
 չիս կոյսն • ասանդէլ զսրբասնէլ հոգին Ի
 ձեռն հրէշտականն զասուցն • որպէ՛ս գե-
 րարի փա՛յլեալ ահեղիցն նմանեալ հը-
 րէշինաց զասուցն • վասն որոյ Տէր: Այ-
 սօր վերամբարձեալ զմաքրական մարմինն
 աստուածամօր կուսին • անմարմին զը-
 ւարթնոցն ամփոփեալ ՚ի տեղի գերա-
 կայիցն • յերեւել զգայութեանցս ան-
 ճառիցն աննէլ հաղորդս • վասն որոյ:
 Այսօր յուսապատար խնդութեամբ և
 յաւէժմաբար հրնջմամբ • նուագեմք քեզ
 հոգեղէնքս ընդ հրաբուն սեռիցն • տօ-
 նախմբելով զյիշատակ կուսի անշխնոց
 և մօրքո՛ւ • վասն որոյ:

ՏԵՂ Ո՛ր զնախամօրն զ յանցանս է՛րկանցն է՛-
 բարձ . և զորդի՛շ քո միածի՛ն մա՛րմնով
 ծընաւ . այսօր ա՛ռ ի՛ մէնջ ՚ի վէ՛րին զօր-
 սըն փոխեցեր զնախաստեղծի՛ն ծնո՛ւնդն .
 զոր մի՛շտ ունիմք բարեխօսա՛ռ քեզ տէ՛ր
 աստուած հա՛րցն մերոց : Ո՛ր է՛ակիցդ է՛ս
 հօր և՛ սո՛ւրբ հոգւոյն . մա՛րմնանալ ՚ի
 յանձն առե՛ր ի՛ սրբոյ կո՛ւսէն . այսօր
 փոխադրեալ զա՛սեցեր յե՛րկնայի՛ն խո-
 ըանսն զքոյին ծնո՛ղն զոր մի՛շտ ունիմք բա-
 րեխօս ա՛ռ քեզ : Ո՛ր ա՛մենայնի էս լցու-
 ցի՛չ բարեխնամ սո՛ւրբ հոգի . այսօր պար-
 զեօք հա՛նգուցէ՛ր յանպատո՛ւմ ՚ի
 կեանա զկուսո՛ւթեանց զմայրն զոր մի՛շտ
 ունիմք : Ի՛շտէր օրհնեցէ՛ք Լա՛րձը ա՛րա-
 րէ՛ք ըզծըն՛դ անտանելի բանի՛ն զմի՛շտ
 կոյսն : Ո՛ր ՚ի կուսանկան դասակցո՛ւթեանց
 և ՚ի սրբոց ճգնաւորաց փառաբանի՛ս սըր-
 բո՛ւհի . ուստի՛ և մեք հա՛ւատուցեալքս
 վէ՛րապատուէ՛մք զփոխո՛ւմն քո ՚ի յե՛ր-
 կինս որ առա՛ւել բարձրացեալդ է՛ս յա՛-
 ւիտեան : Օ բարեբանեալդ անդադար
 մի՛շտ ի՛ վէրին զօրաց . և ըզվերափոխելդ

ի դասս անսքելոց և մարգարէից ընդ
որս և մէք հաւատացեալքս, վերապա-
ռուեմք զքոյնն աստուածամօր զհանգս-
տեանն տօնս որ անուելէ բարձրացելոյ :

Առնայարկ կամարանձման յօրինե-
ցար սուրբ կոյս աստուածածին զանհա-
սանելի զբանն աստուած բնաւորապէս
անսերմաբար կրեցեր է քո՛ւմ յորո-
վայնիւնդադար երգով ըզքե՛զ մի՛շտ
մեծացուցանեմք : Ղաւուն երկնից ըզ-
ծագողն անձաւելի անապական որ ՚ի
հօրէ՛ անաբեցաւ . է՛ գիւրկէս քո՛ բար-
ձեալ կրեցեր զիեցուցանելով մար-
մնացելոյ ՚ի քէն ըզկոսական քո՛ սուրբ
ըզկալթն . անդադար : Տե՛ղաւօրեալ ըզ-
քե՛զ ՚ի վերնական ՚ի կառքս քերօբեա-
կանս աստուածամայր . սպասուորեալոյ
է սէրովէից և երկըրպագեալոյ յան-
մարմնական զօրաց . անդադար :

—
մեծ
—

Առնիս իշխանութիւն մահող և
կենաց քրիստոս թագաւոր փառաց ողոր-
մեա՛ մեզ աստուած : Տօնելով ըզյիշա-
տակ կո՛ւտի՛ աստուածորդւոյ մօր . հըր-

—
ողբ
—

ճուին հրեշտակք ի՛ յերկինս և ցընճան
 դասք առանքէլոց և մարգարէից ընդ կո՛ւ-
 սականն տօնս . ողորմեա՛մ : Բէ՛շ միայնոյ
 մօր և կո՛ւտի մաղթե՛մք հայ ցեւո՛յ ի՛
 քէն . բարեխօսեա՛ն անշաղա՛ր առ որդի՛ դ
 բո և անտու՛ած մերփրօկէլ ըզմէ՛զ ՚ի
 փորձութենէ՛ և յսմենա՛յն վրտանգից
 մերոց :

տէր

Ի՛նչոկի՛ղբն աստուած անհասանելի՛
 բնութիւն և հանգուցեա՛լ ՚ի հրեղէն
 կառս . վասն որոյ գովելո՛վ ասեմք . օրհ-
 նեա՛լ ես հայր անըսկի՛ղբն աստուած :
 Ա՛նորդարտատեսիլ և ծիրանազգէց՝ հրա՛-
 շափառագոյն կոյս . զոր անեա՛լ որդւոյ
 վերափոխեա՛լ դասեաց յանպատու՛մ ի՛
 կեանս . վասն որոյ գովելո՛վ ասեմք . օրհ-
 նե՛լ ես որդի՛դ միածին : Ա՛նհասանելի
 հոգւոյն զօրո՞ւթիւն սրով փափեա՛լ
 համատարած ընթն ըզկուսական անձամբն .
 վերափոխելո՛վ յանպատուելի՛ և յանհա-
 սանելի՛ և յանանց ընթն . վասն որոյ
 բարեբանելո՛վ ասեմք . օրհնեա՛լ ես հո-
 գի՛դ ճշմարիտ աստուած :

Եթանամ ծաղիկ : Տանեղանաշակ :
Բաղաքավարեալ :

ՃԷ
ԲՃ

Կահո՛ւ Երեւոյ Լեւոհո՛ւ :

Եւսօր զանաւորելի՛ ծննդէն քո տէ՛ր
զսպասաւոր խորհրդոյ՝ Եւսօր զանելի՛ թ գոյ
անցութեա՛նց փոխադրեցէ՛ր Եւսօր կի՛նս :

ՃԷ
ՕՐՏ
ԴԿ

Եւսօր զանտանելի՛ բանիդ բարձո՛ղն ըզ
բերովբէ՛ն հողեղէ՛ն , բարձրացո՛ւցէ՛ր Եւ
ստորայնո՛ցս գերակայիցը՛ն կայանս :

Եւսօր զանապական կոյսն որ զբե՛ղ մա
քողը կաթամբ կերակրեաց . Եւ զգայական
փոխեալ բնութեա՛նց յիմանալեացը՛ն

խորանս :

Եւսօր անբըննին ծածկեալ՝ Եւ ծոց հօր .
որ ծագեցաւ Եւսօր մայր Եւ կոյս . Եւսօր
Եւսօր անմարմնական դասուք հրեղի՛ն
նացըն . փոխադրեաց ըզբե՛ղ լուսավայր
անպովք Եւսօր անըստուէր : Բանն ան
մարմին որ Եւսօր մարմնացաւ . Եւ Եւսօր կս
քո բարձեալ կրեցաւ մարմնամ . Եւսօր Ե

կեալ լ բազմութեամբ զօրօք հրեշտան-
կացն . վերայոյց զքեզ հրաներպ կառօք
ի ընդսն աւերաբոսեր: Եւ տեսիլ հրաշից փա-
ռայ միածնին . զուարճայտն դասք սոռա-
քելոցն . եւ ընդ վերին ն զլաւութունսն
համաձայնեալք . ո՞ր օրհնութիւն քեզ ե-
ղանակէին օրհնեալդ ի կանայս :

հրց

Ո՞ր զմիածնի որդւոյ քո զբնակարանդ
նսկսամօր երկանց բարձողն . այսօր դար-
ձողցեր ի փառս առաջին . ըզքեզ բա-
րեբանեմք ամտուած հարցն մերոց : Ո՞ր
ի ծոցոյ հօր լուսոյդ զծաշողն . ո՞ր մարմ-
նով ծնաւն զքեզ . այսօր փոխեցեր ի կեա-
նքս անպատճմս . ըզքեզ բա : Ո՞ր զփա-
ռակցի հօր հոգւոյդ ըզտաճարն զսու ի
քէն հովանացեալն . այսօր հանգողցեր ի
ընդսն անմատոյց . ըզքեզ : Եւ զտէր Եւնդ
որդւոյն միածնի զմայրն ամէնօրհնեալ
մարիամ . զովէ յով բարձր արարէք ըզնա
յաւիտեան : Եւ այսօր ընդ վերին զուարթ-
նոցն եւ թրկնից . ո՞րք փայլ ի ջեալք ընդ մի-
ածնին ի փոխումս աստուածամօրն եւ բ-
զէ ի ն . օրհնեցէք զհայրն երկնաւոր

Կ

բարձր արարէք ըննա: Այսօր ընդ զանոնց
սերովէն իցն. որք պարանկցեալ շուրջ ըզ-
գերեզմանաւ սըրբոյ կուսին եղանակէն
ի՞ն. գովեցէք զորդին միածին բարձր
արարէք: Այսօր ընդ հրեղէն քերովէն
իցն. որք զքրովէն հողեղէն վերհամ-
բարձին ձայնիւ փողոյ ի յէրկի՞նս.
բարեբանեցէք զհոգին ճշմարիտ բարձր:

Աստուածածին ամպ ըն՝ ւսաւոր. որ
զօղըն կենաց հեղէր յերկիր բանաւոր.
Եւ զնախամօրն շիջուցէր պարտեւցն ըզ-
հուր. անդադար ձայնիւ զքեզ բարեբա-
նեմք. Եւ հոգեւոր երգով մեծացուցա-
նեմք: Տեղի՛ անտանելի՛ բանին. Եւ եր-
կիւր վայրափանկ յորում ընյան սգանիցի.
Եւ արեւելք արեգականն արդարութեան.
անդադար ձայնիւ: Օքե՛ղ կատարովմ.
մարգաթ ընկեց. կո՛ւսական քո ծննդեամբ
որով բնութեանս ճախտեցան օրէ՛ք. հը-
րաբուն սեռիցն փոխադրեալ ՚ի ընսո՛ւ-
ճեմ խորանան. անդադար:

Ո՛ր անմարմին բնութեամբ աստուա-
ծութեան քո աչք, միայն մարմնով

մեծ

որ

յարգանտի կուսին անյեղապէս գործով .
 այսօր փոխեցեր զուրախութիւնդ երկնի
 և երկրի յանաբարտում ՚ի կեանսդ . ան-
 ղաչանօք մօր քո զորմեամեզ որդի՛ ան-
 տուծոյ : Ո՛ր անապահան մարմնով ծընար
 ՚ի սո՛ւրբ կուսէն . և ՚ի խանձարուրս պա-
 տեցար անկողդ զլոյս և ի մսուր հանգեր .
 այսօր զկուսնութեանց զմայրէն հանգու-
 ցէր ի լուսեղէն խորանս . անղաչանօք :
 Ո՛ր ՚ի քրօքէական աթոռ նրստիս ընդ
 հօր և սո՛ւրբ հոգւոյն . հաճեցար բառ-
 նի՛լ մարմնով ի գերկէս կուսին և կանթ-
 նասուն եղեր . այսօր քրօքէի՛ւք վերհամ-
 բարձե՛լ յաթոռ փառաց ըզհոգեղէն
 քրօքէն . անղաչանօք :

տէր **Ա՛յսօր** զուանձանցան հրեշտակք ՚ի
 յե՛րկինս . ընդունելով յերկրէ՛ զմայրբա-
 նին անտուծոյ յիմանալի խորանս ան-
 մահից : **Ա՛յսօր** ցընծանցան դասք առա-
 քե՛ջ լոյն . տեսանելով զտէրըն տերանց
 խոնարհեալ յաւանդով մեծասո՛ւրբ
 հոգւոյ մօր և՛ կուսին : **Ա՛յսօր** և ման-
 կունք եկեղե՛ցւոյ . ուրախութեամբ տօ-

նէն յերկրի ըզփոխումն կուսին յե-
րուսաղէմ քաղաքն վերին :

Կահո Երրորդ Առաջ :

Այսօր հրաշմիւսն կոչմամբ հոգւոյն
ժողովեալ սրբոց անաքեւոցն և ի
մաստէն սո՛ւրբ կո՛ւսանացն . պայծա-
ռացեալք իմաստութեամբ ի յերկնային
փոխումն անստեղծամօրն . և համաձայն
եալք անմարմնօցն . օրհնէին զամէնօրհ-
նեալ սրբոսէին : Այսօր տեսեալ հրա-
կերպ դասուք վայր իջեալ յերկնից զոր-
դին միանձին արփիափայլ հրաշալի փա-
ռօք . զերապայծան մաքրեալ հոգւոյն
յաւանդումն ամենասուրբ ծրնողին իւ-
րոյ . և համաձայնեալք անմարմ : Այսօր
ըզհակարան հոգւոյն սրբոյ վերնական
հրաբո՛ւն սեւ-իցրն փոխադրեալ յերկի-
նրս մըտանէլով ի վերինն երո՛ւսաղէմ .
ի յառանգաստն անապակէն յանմրտանե-
լին եղականացս ընդ երրորդութեանն և

ճշ
օրհ
դճ

Համաձայ :

ՄԺ յսօր զնախամօրն եկանց բարձոյն
կո՛ւսական ծնընդեամբ զանհարանացեալ
մայրն մի անձինն իջեալ փառօք փոխադը-
րեայց յիմանալի և յանպատճա՛մ գերա-
զոյն բնութիւնս . վասն որո՞յ սրօբէա՛ն-
կան ձայնիւ քեզ երգեմք սըրբո՛ւթեանց
սուրբ զմի շտ փառաբանո՛ւթիւնս : ՄԺ յսօր
զհոգեղէն բնութիւնս տեսեալ հրեղի-
նացրն սոսկացեալ դասք . մարմին հլա-
նիւթ կառօջ յանմարմնոց վերաբերեալ
ի յերկնային և յանմատոյց լուսեղէն
խորանս . վասն որո՞յ սրօբէական ձայնիւ
քեզ : ՄԺ յսօր տօնակից հոգեղենաց գո-
լով հարանադեալ եկեղեցիի՛ սուրբ .
տօնէ՛ ռարախո՛ւթեամբ զյիշատակ ա-
նապական անաբատ կո՛ւսի մատուածա՛ն-
մօրն . վասն որո՞յ սրօբէա՛ն :

Հրց

Ո՛ր ըզդատանկնիք երկանց անիծից նա՛ն-
խամօրն ելոյ՛ծ միտծնի՛ որդւոյքո՛ ծըն-
ընդեամբ կոյսըն մարիամ . այսօր յառա-
ջէն յանպատճա՛մ փառսրն դարձնւցեր
սովաւ զնախաստեղծըն . զոր մի շտ ունի-

մըք բարեխօս, ան քեզ տէր անտուած
 հա՛լըն մերոց: Ո՛ր ՚ի հօրէ՛ անմարմնա՛յ
 բար ծընեալ ո՛րդինախքան զյա՛ւերեան
 նրա, և մարմնով ծընա՛ր ի սրբոյ կո՛ւսէ՛ն.
 այսօր խոնարհեալ յերկնայինսն փոխե-
 ցեր զանօրէնութեան քո զբնակարանն.
 զոր մի՛շտ ունիմք բարեխօս, ան քեզ
 տէր: Օ՛հր մաքրեցեր ՚ի բնակութիւն
 քում Է՛նկցին հոգիդ ճշմարիտ. և լը-
 ցեր անճառելի Է՛թնարփեան շնորհօք.
 այսօր գերագոյն հրեղինացն դասեցեր
 ըզհողեղէն բնութիւնն, զոր մի՛շտ: Բզ-
 տէր օրհնեցէք Բարձր արարէ՛ք ըզծա-
 դո՛ղ իմանալի լուսոյն զմի՛շտ կոյսն:
 Ո՛ր յանմարմնոց զինուորութեանց և ՚ի
 դասո՛ւց հոգեղինաց վէրհամբարձար այ-
 սօր անտուածամայր, ո՛ւստի՛ և դասք հո-
 ղեղինացրս փառաբանե՛մք զծագո՛ղ իմ-
 անալի: Ո՛ր ՚ի վեցթւեան սրօբէից և ՚ի
 բազմաշէնայքօբէից փառաբանիս երգո՛վ
 անտուածածին ընգ ո՛րս և մէք համա-
 ճայնեալք բարեբանեմք զծագո՛ղ իմա-
 նալի:

 Գ

մեծ

Աստուածածին գերագոյն երկնից
ցոլցար խորան և առագաստ քանզի ծա-
գեալ լոյսն ի հօրէ բնութեանց էից ան-
տանելին պարագրեցաւ ի քով յորո-
վայնի . հոգեւոր երգով զքեզ մի շտ մե-
ծացոլցանեմք : Ղառուն փակեալ զքեզ
եղէկիէլ յառանջագոյն ծանոյց կոյս ա-
նարատ . ընդ որ եմուտ անտէսն յէից
բանն անմարմին որ ի հօրէ և ել մարմը-
նով անխախտէլի մնալով կոլսոլթեանդ .
հոգեւոր եր : Արափոխեալ զքեզ ի
յերկնային խորանսն այսօր որդին քո մի-
ածին . ուստի և դասք առաքելոցն և ի-
մաստուն սուրբ կոլսանացն միաձայնե-
լով գովէին զքեզ մայր անհարսնացեալ .
հոգեւոր :

ողբ

Ար խոնարհեցար յերկնից անմեկնելիդ
ի հօրէ որդի աստուծոյ . և անուր մար-
մին ի սրբոյ կուսէն . հայցմամբ ծա-
գողին լուսոյդ և մեզ ողորմեա : Ար
մահուամբ քով կեցոլցեր զմեզ . և յա-
րուցեալ համբարձար առ հայր ի յեր-
կն ծնա . այսօր երկնաւոր զօրօք ի ջեր ի

փոխուամն մօր քո և կուսի՛ր . հայցմամբ ծա-
գողի՛ն լուսոյդ և մեզ ո՛ղոր : Ո՛ր յիմա-
նալի՞ խորանսդ բարձրացոյց զքե՛զ մայր
աստուծո՞ջ . անձառելի՛ փառօք միածին
որդի՛ն . առ նա մի՛շտ բարեխօսեա՛մ

վասն անձանց մերոց :

Ո՛ւրախ լեր մայր անձառ լուսոյ սուրբ տէր
աստուածածին . քանզի առ 'ի քէ՛ն ծա-
գեաց մե՛զ լոյս ի՛ լուսոյ . և զնսնանքն անգի՛-
տութեան փարատեա՛ծ ց անստուէր լո՛ւ-
սովն իւրով : Ո՛ւրախ լեր կոյս անարատ
մայր անհարսնացեալ . քանզի որ ի՛ քէ՛ն
ծնաւ որդի՛ն միածին վայր իջեալ յերկ-
նի՛ց այսօր վերածեաց զքե՛ծ զսքանչե՛-
լն՝ փառօք : Ո՛ւրախ լեր հարսն երկնային
կոյս անապական . քանզի երկնայնոցն ըզ-
քե՛զ այսօր ընկալեալ տօնէին ո՛ւրախու-
թեամբ . ընդ որս և մե՛ծք երգէսցո՛ւք
քեզ օրհնութի՛ւն մայր տեսնոն :

Ճէ
—
օրհ
—
Բէ

ԻՎերայ վերի՝ հաւատոյ շնեցեր
զքո՛ սուրբ զէկէղեցի . զսա՛ պահեա՛
նի՛ խաղաղութեան : Ո՛ր շնորհեցէ՛ր ողորձ
մովթիւն ՚ի բնակարանս հրէշտակաց և՛
մարդկան քաւարան . տո՛ւր ամա զանշարժ
քո՛ զխաղաղութիւն : Ի՞նչ տաճարի՛ փա՛
ռաց սրբո՛ւթեան քո՛ քէզ երգեն ման
կունք . տո՛ւր սոցա զառանքո՛ զողորմու
թիւն :

✱

Նկայք ժողովուրդք ՚ի տաճարի փա
ռաց քրիստոսի . տո՛ւք ամենեքեան՝ օրհ
նութիւն ի՛ բարձո՛ւնս : Բանցի թա
գաւո՞րն քրիստոս պսակեաց զսա՛ սքանչե՛
լի փառօքն իւրովք . տո՛ւք ամե : Ի՞նչ ամա
և զօրք հրէշտակաց դասաւորեալ սօ
նէն տեսնեն . տո՛ւք ամե :

Տըց
—
աճ
—

Ինորահրաշ նաւակատիւն ո՛ր յերո՛ւ
սանդէմ . պայծառազգէց վայելութեամբ
ցո՛ւցան խաչ քո՛ տէր . աստուած՝ հա՛ր
ցըն մերոց : Վայ դշխո՛յ բնդաջմէ սո՛ւրբ
էկէղեցի . յոսկէ՛ հո՛ւն պսակեալ նըշա

նաւ խաչի՛ քո՛ . անստուան՝ ճ հար : Լ՛ը
 նորածնեան շքամկըստութեամբ սո՛ւրբ աւան
 զանին . անյօր տօնեմբ ուրախութեամբ
 նշանաւ խաչի՛ քո՛ . անստ : Բ՛շտէ՛ր օրհնեցէ՛ծք
 բարձր անձրէք զնա՛ յաւիտեան :
 Քանզի . քրիստոսի է՛ հարսնացեալ սո՛ւրբ
 եկեղէցի . երկնաւոր փեսային պսակեալ
 զսա խաչիւն . և՛ յաջ և յանձեակ թռու
 ցեալ զհեթանոսս ժառանգելո՞ծ վ . բար
 ձրը անձ : Ե՛կայք ժողովուրդք քրիստո
 սեան . երկրպագեցո՛ւք աստուածային
 սուրբ նշանիս . բեկեռեալք ընդ նմին ի սմա
 և՛ ընդ նըմին թագաւորեան՝ լքբա՛ր ձր :

Ե՛կ խորանի՛ քում՝ սրբութեան զո՛ր ընտ
 րեցէ՛ր գալստեամբդ . քրիստոս . ի սմա մի
 աճայնեալ անղա՛չեմբ զքեզ . լո՛ւր ճայնի՛
 աղաչանաց մերոց ընկալ և՛ կեցո՛ զմեզ :
 Լ՛ստուածային լուսով քո՛վ . պայծառ
 քան զարեգակն լուսաւորեցեր զքո՛ ք
 զեկեղէցի . ի սմա միա : Լ՛յսօր և հրեշ
 տակք ո՛ւրախանան ընդ պայծառութեան
 քոյ սուրբ եկեղէցւոյ . ի սմա :

Ե՛կ տաճարի՛ սրբութեան փառաց քոյ տէր

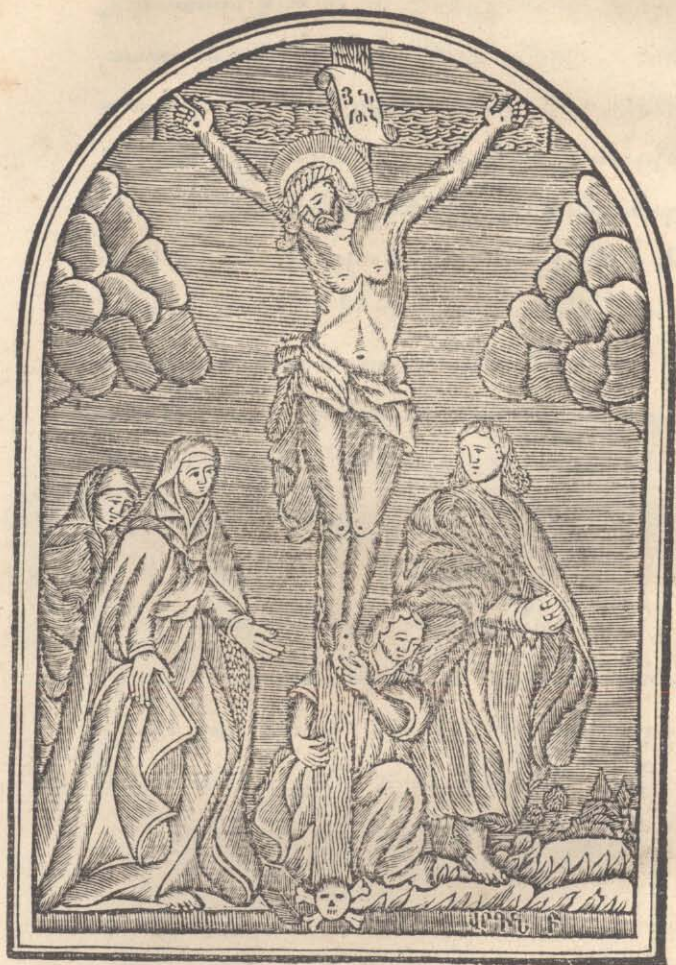
քրիստոս • զոր 'ի յերկնից ընսաւորեցէր
աստուածային ծաղմամբ • ի սմա զքեզ
անդադար բարեբանեացուք : Ո՛ր ըզխոր
հոգւոյս փրկականս աստուածգիտութե
շնորհեցէր մեզ 'ի ձեռն քահայայե
տին քո և վայի • նորին աղանձօք խը
նայեալ 'ի մեզ : Օ հաւատացեալ ժողո
վորդս սո՛ւրբ երրորդութեանդ • և զա
յաւինեալսս 'ի խորան փառաց քոց • պա
հեա անխուով 'ի խաղաղութեան :

Մկ
ակ

Սեղան քո տէր զօրութեանց հաւա
տով կանգնեցաւ 'ի խորանի քոմ • Ե
կայք ժողովուրդք երկրպագեացուք :
Սէմ պատուական 'ի խորանի քոմ
հիմնեցաւ այսօր • Եկայք ժողովուրդք :
Իսմա մատուցաւ ճշմարիտ պատարագ և
զենովմն անապական • Եկայք :

Աստուծոյ Արքայան սրբոյ. Աստուծոյ Արքայան սրբոյ:

ՈՐ շանարանս բազումէս քո՛ ի խնայէն
ստարածեցեր քրիստոս աստուծաւ . և՛
նշանն յսոթութեանն ետունւր մեզ . սո՛վաւ
զկեանս մեր պահեա՛ն : Ո՛ր զաշխարհակե՛
ցոյց բազկատարածութի՛ւնն խնայէ քո՛ քը
րիստոս աստուծաւ . գաւազանն զօրութե՛
ն տունւր մեզ . սո՛վաւ : Ո՛ր զմեռեալն ի ճա
շակմանէ փայտի՛ն յանցանաց . կենաց փայ
տին կենագործեցեր . սո՛վաւ :

Սո՛ւրբ խնայէ օգնականն հաւատանցե՛լոց .
կանգնեցաւ ի յերկրի յանգի՛ծ թըշ
նամնոյն . եկայ ք ժողովուրդք երկրապա
գեացո՛ւք : Ա՛րարի՛չն աստուծա՛ծ բաճա
ցաւ ի խնայէն . և՛ զմեռեալս մեզօք փայ
տին ճաշակմանքն . ի սմա՛ն նորոգեալ կեն
դանացոյց : Ամբասանգամ՝ գալըստեան
աստուծո՛րդւոյն . սո՛ւրբ խնայէ երեւի՛ և՛
լուսաւորէ՛ . զի՛ նա՛ն յոյս հաւատացե՛լոց

ձբ
օրհ
ան

ՏՐԳ
ԳԿ

Եւ յսօր պատուական խաչելքով ապ-
րեցնուցեր զԺողովուրդըս. քնոր է գաւա-
զան զօրութեան և՛ փայտ կենաց. անտ-
ուած հարցըն մերոց: Քանզի՛ անմահա-
ցաք կենացն փայտիւ ի ճաշակմանէ՛ մահա-
բեր պրտողոյն. որ կանգնեցաւ քառակեր-
պըն ի միջակին զիտելով ընդ հարաւ.
անտուած: Եւ համբարձար կամաւ ՚ի
խաչ քո՛. քրիստոս տանձեցեր զբազու-
կըս քո՛. Ժողովէ՛լ ըզհեռացեալ անդ-
մարդկան անքեզ տէր, անտուած:

Գ

Եւ զտէր օրհնեցէք. Եւ անել բարձր ան-
րարէք ըզնա՛ յաւիտեան: Եւ յսօր որդին
մի՛ ածին, զանարատ բազովկս իւր տա-
րածեաց ի վերայ սուրբ խաչել անուաւել:
Քանզի՛ յաղթեաց մահով հըզօր զօրով
Թեամբ. և կոչեաց զտիեզերս ՚ի փրկուի
և՛ ՚ի կեանսըն յաւիտեանից. անուէլ:

մեծ

Սայր և կոյս աղա՛: Սաքովւր աղաւ:
Քա՛ հաճեցան:

ողը

գճ

Փայտ կենաց որ փոխանակ մահացով
պրտողոյն ըզքրիստոս պրտաբերեցեր.
պարբսպեալ պահեալ զովստոս հաւատա-

ցեղոց: Բէ՛ւ քանցա՛ն մեզ ճանապարհ ծա-
ռոյն կենաց ի՛ սրովբէափակ պահպանու-
թենէն. պարբօպեալ պահէա՛ն: Բէ՛ւ ան-
զատեցա՛ն նախահայրն ՚ի ճաշակմանէ
պըտղոյն. Լէ՛ք զ Երկրպագեն անմենայն
հա՛ւանտացեալք, պարբօս:

Ե՛ւ ուսնեալ փայտ գի՛տութեան ը՛ղ- տէր
մեզ ՚ի կենացն հանեալ անբա՛նջսցոյց,
որով յանցեալ մայրն եւայ Լէ՛ պարտեաց
զնախահայրն: Ի՛սկ փայտ խա՛չի քո կեն-
սատո՛ւ գաւաղսն զօրուե՛լ կենաց մարդ-
կան Լէ՛ յոյս հաստատութեան, անաջնորդ
եղև մեզ ի՛ կեանսն յաւիտենից: Ետո՛ւր
մեզ նշան յաղթօղ սո՛ւրբ զխա՛չ քո. զի՛
սովա՛ւ մըտցուք ընդ նեզ դո՛ւռն անձ-
կացեաղ ճանապարհին. որո՛ւմ ցանկային
Երկրածին որդիք մարդկան:

Յաղթօղ Լէ՛ զնոր օրհնութիւն միշտ ի՛ ճշ-
բարձունս երգեսցո՛ւք թագա՛ւորին գկ
քրիստոսի՛ հաւանտացեալ ժո՛ղովորդք: տէր
Ո՛ր էկն ի՛ լուսաւորել զընտրեալ սուրբ թգ
զեկե՛ղեցի. Լէ՛ պը՛սակեաց սո՛ւրբ խա՛
չիւն. նմա՛ զփառս երգեսցո՛ւք: Ե՛ւ յսօր

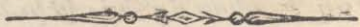
է՛ մեք տօնէ՛սցուք զնաւակատիւս սո՛ւրբ
խաչին . Ե՛ փրկի՛ղ զին մա՛տո՛ւսցուք փառք
Ե՛ պատիւ յա՛ւիտեան :

բ/

Խաչին քո՛ քրի՛ստոս երկի՛ր պագանէ՛մք
Ե՛ զԹա՛շտմա՛ն քո մե՛ծանցո՛ւցանէ՛մք . Ե՛
սո՛ւրբ զյարո՛ւթի՛ւնդ քո փա՛ռաւո՛րէ՛մք .
Եկա՛յք հաւա՛տանցեալք ե՛րկրպագե՛սցո՛ւք
քրի՛ստոսի առտո՛ւծո՛յ մերո՛յ . վա՛սն զի ե՛ր
կըն 'ի ձե՛ռն խաչին՝ ի՛ւրոյ շնորհեաց պար
գեւս ա՛յլսարհի՛ :

ա/

Փառք սո՛ւրբ խաչին ա՛լէ՛լնւիա՛ . սո՛ւրբ
սիո՛նիւն ա՛լէ՛լնւիա՛ . սո՛ւրբ յարո՛ւթեանն
ա՛լէ՛լնւիա՛ : Նը՛շանեցա՛ւ առ :
Ի պրտո՞ղոյ ցորե՛ : Փառք սո՛ւրբ խաչին :
Փա՛ռք Ե՛ երկր . սրբո՛յ հոգւոյն ա՛յթմ .
նինց , ամէն : Փառք սո՛ւրբ խաչին ա՛լէ՛լ
նւիա՛ն :

Կանգնելու արար :

ձ/Թ

Գ/Տ

Դ/Ճ

() Օրո՛ւթի՛ւն սո՛ւրբ խաչի՛ քո քրի՛ստ
■ առնո՛ւ ի կանգնեցե՛ր 'ի փրկո՛ւթի՛

անխարհի . սա^մ Բ^ա պահեացէ՛ զմեզ յամե-
նայն փորձութեանէ : Բանշի ՚ի սմա բարձ-
րացա՛ր աստուած . և խմա՛ հեղեր զպա-
ռական սո՛ւրբ զարիւնդ . սա^մ Բ^ա պահես :
Եւ զքո՛ միւսանգամ՝ զգա՛ղուստիդ . նը-
շանալ խաչի քո ցո՛ւցե՛ր անխարհի . սա^մ Բ^ա :

Խստուհանե՛լն աղամայ ՚ի կե՛նագործ
՚ի դրախտին . խա՛բանմբ պատրանօք փայ-
տին ծառոյն գիտութե՛ւ . օճաջմբ պա-
րանօքն ճաշակեալ ՚ի պրտղոյն . և եղև՛
փայրաբնակիչ մայրաքաղաքն երուսաղէմ :
Եւ եկե՛լք ՚ի դրախտին ընծայեցին ըզիպա-
խաչին . և եկեալ կատարի՛ւր ի՛ տեղեոջ
կառափման . բարձրանայր ՚ի դի՛տին տա-
րեղէն փայտակերտն . սո՛ւրբ քառաթեւն
պահապան անձանց մերոց : Բանն անեղ
համագոյ՛ որ ընդ հօ՛ր և՛ սուրբ հոգւոյն .
երեւեալ ի՛ յերկրի պայծա՛ռացան արա-
բածքս հզօրին կարո՛ղութեամբ . և ըզմեզ
վերադրեաց յորդէ՛ գրութեան շընորհս :

Եւ յսօր ընդ անկա լուսաւորս երևեալ
նշան տէրունական խաչին . բոցանի՛շ փայլ-
մամբ տե՛սողանց ընթացեալք ի քաղաքն

հրդ
դձ

պատմէին, ըզնըշան քո տէր աստուած
 հա՛րցն մերոց: Անրեւելից փայլեաց ճա-
 ուագայթ սուրբ խաչին. անդալինակէրպ
 ճառագայթիւք միաբան տեսանէ՛ւր ՚ի
 յե՛րրորդ ժամն, նըշան քո: Ապաւէն
 ցուցաւ մեզ սուրբ խաչն փրկչական. զե՛-
 յաղթեացուք նովաւ անօրէն թշնամունցն.
 կնիք հաստատութե ընկալեալք ՚ի յան-
 ձիննս մեր, ըզնշան քո: Բա՛տէր օրհնե-
 ցեք բարձր անրաբէք ըզնա՛յ յաւիտեան:
 Այսօր նշան սուրբ խաչին ՚ի յերկնից ե-
 րեւա՛ւ. եկայք նոր ժողովուրդք. միա՛-
 բանութեամբ զտէր օրհնեցեք բարձր:
 Այսօր ՚ի սո՛ւրբ գողգոթայ ցոլացեալ ե-
 րեւի՛ւր տեսի՛լ ահաւոր ժողովոյն. քահա՛ն
 նայք երգով զտէր օրհն:

ողը

Ի յերկնից երեւա՛ւ նըշանն յաղթու-
 թեան ան՞յսօ՛ր. հե՛թանոսաց ծագեա՛ծց
 ընսն ղողմոթեան: Ա՛յլ բազմութե՛ւ
 ժողովոյն, տեսանէին ան՞յսօ՛ր, սուրբ ըզ-
 խաչն լուսոնձ ճառագայթիւք զանդա-
 բեա՛ւ: Ի՛նչ երեւա՛ւմս սրբոյ խաչի՛ք քո քը-
 լիստոս ան՞յսօ՛ր. երեւաաղէ՛մ մեծապէ՛ս

պանծացաւ յոյժ: Եւ ըզճանգնէմն լուսոյ
 աստուածային նըշանին քո՞ . Ճանապարհ
 թիւք տեսանի՞ծւոյ բանգովութեան ժողո
 վոյն : Եւ մենայաղթ զօրութիւն խաչի՛ քո
 քրիստոս . որ ցուցաւ ի յօգնութիւն
 ընդդէմ՝ թշնամւոյն . պատե՛րազմեանձ Լ
 զօրութեամբ քով :

Գաւազանն զօրութեան ըզխա՛ջ քո է՛ տէր
 տո՛ւր մեզ քրիստոս . և սովան յաղթես
 ցո՛ւք անօրէն թըշնամւոյն : Սա է՛ զէն
 յաղթութեան սրեայ արեամբ զըզւոյն
 աստուծոյ . և սովան յաղ : Սա է՛ անթո՛ւ
 տէրունեան . և ՚ի սմա՛ է բազմեալ քրիս
 տոս որդին աստուծոյ . և սովան : Սա է՛
 սեղան սըրբութեան . և ՚ի սմա՛ է պատա
 րաշեալ քրիստոս գանն աստուծոյ . և
 սո՛ : Սա է՛ կանապետ յանճար գանձ ստեան
 փրկչին . և պըսակ պարծանանց հաւատա
 ցե՛լոց . և սովան :

ելո՛ւնչ դրա՞ խտին . ա՛ղաչեմք զքե՞զ :
 Ա՛րկնաչա՛փ ցուցաւ սանդո՛ւնք իմանա-
 լի՛ ճանապարհ առնե՛լով՝ որդե՛ոց մարդ-
 էան ընդ դո՛ւռն կե՛նաց մըտին . քանզի՛
 խորհրդեա՛մբ ցուցաւ ըսքանչե՛լոյն յա՛-
 կոբայ . երկնաւոր զօրացն էջք և ե՛րբ
 արարան . ա՛ղաչեմք զքե՞զ : Փայտ կե՛նաց
 զսա հոգե՛կն վերադո՛չեաց գերասրա՛շ
 ի՞մանտո՛ւնն . քանզի՛ արարիչն արարա՛ծոց
 բարձրացա՛ւ ի՛ սմա . և՛ կողահո՛ս շիթք
 անապա՛հան արեանն զկողմնի՛ն ջնջեաց
 զմե՛զս . ա՛ղաչեմք : Ա՛ռաջնո՛րդ ցուցաւ
 սիւնատե՛սի՛ւ փայլմա՛մբ ժողովրդեա՛նն ի՛ս-
 քա՞յէլի . գա՛ւազանասաստ հերձմա՛մբ ըզ-
 լեռնացեալ ըզկո՛ւտա՞ կու՛մն ջո՛ւրցն , ի՛
 կարծրութիւն փոխարկեա՛լ վի՛մի . ա՛ղ :
 Ա՛րգործեա՛ւ հրա՛շս խաճանի՛շ համ-
 բարձմա՛մբ ձեռնցն մովսեսի՛ ընդդէմ
 ամա՞ զէկայ . ի՛ մարտի պարտէ՛ր դբե՛լի
 ար . և՛ ձո՛ւլադրո՛շմն ձուլի՛ւք եմթադր-
 րեա՛լ կորզէ՛ր . ա՛ղաչեմք : Ա՛շտա՛ւ խա-
 չի՛ քո տէր սարսեա՛լ հաշածեցա՛ւ ա՛շ-
 խորհա՛կո՞ւլ խո՛ւսն , քանզի՛ զմեզո՛ւ

ցեալ զմարդն յանցանօք փայտին կենաց,
 խաչակից աննելով պսակեցեր ամենա-
 յաղթ սուրբ նշանանալ. աղաչեմք : Ո՛ր 'ի
 վերջնո՛ւմն աւո՛ւր համառօտի լո՛ւծանէ՛
 ժողովեալ զի՛ւր զկարծե՛ցեա՛լ ճանա-
 չըն . ե՛ւ ահեղահրա՛շ ճառագայթիւք ցո-
 լանայ յե՛րկնից գերահրա՛շ նշանն . ե՛ւ հե-
 ծեալ կոծի՛ն ամենայն ջո՛կք անհա՛ւանտի-
 ցըն . աղաչեմք : Արբուհե՛ն՝ յաստուա-
 ծածնի՛ն բարեխօսութեամբ ընկալ տէր
 զմայլթանս մեր . յորժամ յարեւելից լու-
 սածագի՛ս անձա՛ռ հրաշի՛ւք . կորապէտ
 առնելով զյայլթանա՛ի՛կ սո՛ւրբ նշանն .
 աղաչեմք :

Հարց զշոշափաթիս աստ՝ իւր արօրն :

Ասեո՛ւ Չորրորդ Լեռնի :

օրհ
 ԳՃ

Ո՛ւրախ լեր սո՛ւրբ : Խնդա յոյժ :
 Բնդ զանս երկնաւոր : Խորան սըր :
 Ղանք : Ո՛ւրախ :

Եւ յսօր պայծառ և սիւն լուսոյ . ը-
 ցեալ աստուածային շնորհիւ սուրբ ե-
 կեղեցի . ի սմա զքեզ օրհնեմք աստուած
 հաւրցն մերոց : Հաւանաբան անհնց անդա-
 րոց . և ի սմա շող աստուածեղէն ի հո-
 րէ լուսոյ ծագեալ . ի սմա ըզ : Տըռօղ
 ողորմութեան տէր տո՛ւր սմա զանշարժ
 քո զնաղանդութիւնդ . ի սմա : Բաւե՛ր օրհ-
 նեցէ՛ք և առաւել բարձր անարե՛ք զնա
 յաւիտեան : Բնդ անմարմնական բազմո՛ւ-
 թիւնսն զքրիստոս թագաւորն . ո՛ր եկաւ ո՛-
 լի այսօր ի սուրբ եկեղեցի . ամենայն ա-
 զի՛նք գովեցէ՛ք և առաւել : Եկայ՛ք հա-
 ւատացեալք սո՛ւրբ երրորդութեանն .
 յեկեղեցի՛ս օրհնեցէ՛ք զաստուած . անա-
 րէ՛ք տօնս ուրախութեան մինչև յան-
 կիւնս սեղանոյ . և առաւել :

Օղոս ըստ պատիւի՛րի՛ քո՛ւմ ըստե՛ղ
 ծեր . նորոգելով՛ քե՛զ տաճարա՛ցո՛ւցեր .
 զնորոգեալս ի՛ մէջ զտաճառն : մմ :
 մմ : Երս ընկալ քե՛զ ի բնակո՛ւթիւն :
 Որ շնորհես մեզ կէնաց տունդ . զկէն-
 դանազի՛ր քո՛յ ծառայական կերպի՛բե-

—
 շա
 —
 հրց
 —
 գծ
 —

—
 գ
 —

—
 ողո
 —

րէլով զբոլորից զվերբերումն ծ: մմ: մմ
 յըդ ի փանու սուրբ երրորդութեանդ:
 Աեցո զորդի՝ ծանայի՛քոյ • զոր ՚ի հրո-
 մայ գահիցն վերայս՝ սուրբեր • ուր ե-
 ղին զվէ՛մն հաւանտումն ծ: մմ: մմ: յ հի-
 ման սուրբ եկէ՛ղէցւոյ: Որ զվերջինս զայս
 հրաշմա՛րդէցե՛ր: քէ՛ չափ բնանցով թ-
 հիմնա՛ւիս՝ յէցեր զպանծա՛լի՛ և զիսկեան
 զփանու տանս անմմմմմմ: յս վերջինս
 քան զանաջինն:

—
 տէր

Ո՛ր զարդարեաց մեծապայծառ փառօք
 սուրբ զէկէ՛ զէցի • և լուսաճեմ բնալի-
 րան կարգեաց • խորան դասով՝ ևց հրէ՛շ-
 տանաց ըզնամ՝ ամենայն արարա՛ւծք
 օրհնէցէ՛ք: Ո՛ր ինքնագոյ հրաշի՛ւքն հի-
 մեցոյց ՚ի վերայ հիման սուրբ անա՛քէ-
 լոցն և շնորհեաց քանով թի՛ւն իման •
 որդւո՛ց մարդկան վերադասիլ ընդ վե-
 րի՛ն զը՛ւրթո՛ւնսն ըզնամ: Ո՛ր ամենա՛-
 կարող զօրութեանքն իւրով անճառէ՛-
 լի՛ ծաղմամբն, անտուածա՛յէս անառա՛-
 ձե՛ռնեաց աղգի՛ մարդկան • և պարգե-
 եաց շնորհս անապական զգեալսս պայ-

ծամմա՛ւ զա՛րդս. և՛ բոլո՛րեա՛լ պըսակը՛ս
յանձնա՛տոյց լո՛ւսոյն. ըզնա՛ :

Ե՛ւ յօօր ուրա՛խացեալ ցընծա՛նն երկնի՛ն՝ ց
բա՛ղմով թիւնքն. ի՛ նաւա՛կատի՛ս սո՛ւրբ ե՛-
կե՞ ղե՛ցւոյ. քան՛զի շնորհեցա՛ւ մեզ. քահա-
նայա՛պետ յաւի՛տեցնի՛ց. ի՛ լուսա՛ւորեւ
զկա՛թով շէկէ՛ սո՛ւրբ զե՛կե՛ղեցի. փա՛մ-
ուք գո՛րծստեան. քո՞ տէ՛ր : Ե՛ւ յօօր սիւն
լո՛ւսոյ հովանի՛ եղե՛ մե՛ն՝ զ ի՛ բա՛րձանց.
քան՛զի թա՛գաւորն երկնա՛ւոր եկաւորի ի
սո՛ւրբ ե՛կե՞ ղե՛ցի. և՛ զօ՛րք հրեշտա՛-
կաց ծաւա՛լեալ աօնե՛ն ընդ մա՛րդկան.
փա՛մ՝ ուրք գա՛ : Ե՛ւ յօօր քահանայա՛պետ
ճըշմարիտ ստուա՛ծային օրինո՛վք ըն՛ պա՛-
տուեալ. կանգնէ՛ զքառանկիւն սե՛ղան
խաչին. արժանա՛պէս պատարա՛գեալ բաշ-
խէ՛ զմարմն և՛ զսրի՛ւն ըն՛ աեառն. մտք-
րա՛պէս մերձեցարուք փըրկեա՛լք նո՛ր
ժո՛ղով սուրբ. և՛ հայցեցէ՛ք ի՛ գրիստոսէ
զի՛ շնորհեցէ՛ զսա՛ մե՛ն ընդ երկայն աւ-

ուրս :

միկ

—
 ԶԲ
 օրհ
 բի
 —

Լ՛սկանողմըն կառք անքըննելի խորհրդոյն ընդունարան, ո՛վ սո՛ւրբ քա՛նաթեմ. ի՛նչ) սանտանաթեմից յարածուելոց սրովբէից անտեսաբար ան՛հիւ պանտուեանի՛ն. քե՛զ երկրպագեմք յօգնութիւն մե՛զ ժամանեան յե՛լա և՛ ի մո՛լտս: Լ՛նյալթեմըն ընշան անպարտելի զօրութեանն ընդունարան, ո՛վ սո՛ւրբ քա՛նաթեմ. ի՛նչ) յանարկութիւն անպարտաւթիցն երեւեցար որք ի քէն ասիւ սարսեան զողան և՛ անդընդանոյզ կորընէն. չի՛ն. քե՛զ երկրպագեմք յօգ: Յանձնագոյն տեսեալ ըզքե՛զ մարգարէն զա՛քարի՛նս, աշտանակ ոսկի՛ եօթնաջանէան լուսով պայծառացեալ յերկրի՛ ո՛վ սո՛ւրբ քա՛նաթեմ. ե՛նչ) և՛ ի վերայ քո տարածեալ աննիւթ գոյին գոյացեալ ի մե՛րբընութիւնս. և՛ անբերասոս կողիւն մա՛քրեաց զանշտեղութիւն ան՛զգի մարգարի՛ն. քե՛զ:

Լ՛նդ երևումըն քո ի թաղմանէ ո՛վ

սո՞ւրբ քանութեւ . ի՞նչ յանձնեմէ՞
 կորեան գո՛ւնդըք զօրաց բանասրէ՞սուն և՛
 ընդ յառնե՛լ պատանւոյն զը՛ւարճացան
 հա՛ւատեցեա՛ն ի՞նչքէ՛շ : Ի՛յե՛րկրե՛ր ե՛ր
 կի՛նք և՛ ՚ի յե՛րկինս՝ մե՛զ անբարբա՛ռ բա՛
 րեխօս զի՛ սո՞ւրբ քանութեւ . ի՞նչ յա՛
 հաւոր և՛ ՚ի հրացայտ փայմանըն կա՛րա՛
 պեա գոյ՞ով և՛ նախագուշակ գա՛լըստեան
 ո՞րդւո՞յն անտուժո՛ւ ի՞նչքէ՛շ երկրրպա՛
 գեմըք : Յորժամ՝ յա՛րեւելեց փայլեա ան՝
 ճառ լուսով լուսաւորեա՛ն զհա՛ւատա՛
 ցեալսն . և՛ դատապարտե՛ս զազգըն հրեկց
 անհա՛ւատից զի՛ սո՞ւրբ քանութեւ , ե՛ր և՛
 զի՛ս լուսաւորեա զխաւանքեալս մեղօք .
 և՛ դասակարգեա՛ն ՚ի դասս մատենագրի
 յանձառ երկնից անքայնէ՛ն ի՞նչնդ . զի՛
 անդա՛դար օրհնաբանիս և՛ քո՛ են փա՛ռք
 յա՛ւիտեանս ամէն :

Ո՛ր հանգոյշ ես : Ո՛ր դատաւորդ ես :

Բի

Ո՛ր կենդանութիւնդ ես :

Հարցն ընտանեկին ասա ի՛նչ սարսին :

Ճշ

Ի՞նչ յար ցընծան դա՛սք հրեշտակաց ընդ

գձ

հաստատուիլ քո ի՛ յէրկրի. ո՞րքա՞ լուսե՛-
ղէն խորան ե՛րկնանլուն եկե՛ղէցի՛ սո՛ւրբ.
ո՛ւրախ լե՛մ^ա ք. վե՛մ^ա պատուական հո՛-
վանի մե՛ր և յոյս: Օ՛, ուսըճացիւ հարսն
անարատ ըսքօղարկեալ վայե՛լ չապէ՛ս. զան-
դաւրեա^ա հանդէ՛րձ փառօք և ե՛լ ընդ
սուաջ երկնաւոր փեսային. ո՛ւրախ լե՛մ^ա ք
անո՛ւլ բազմածին անհա՛ փեսայն գայ սու-
բէ՛ղ: Աստանօր նորոգեցաւ մե՛զ անա-
ղան միկըրտութեան. յարգանս մօ՛ր^ա ք
հոգւո՛վն յըղացեալ. ծնանէ՛լով վերբսոյն
զհա՛ւատացեալսս ՚ի քրիստոս, ո՛ւրախ
լե՛մ^ա ք անմայր յառաջնո՛ւմն անհա՛ որ
դին գայ առքե՛ղ:

Ահա՛ Ա՛ երբորք Ահա՛:

77
օրհ
բձ

Ա՛նպանկա՛ն սուրբ ըղխան ճրհե՛ս-
ցո՛ւք. որ եղե՛ տաճնորդ աւա-
ղանկին և յօրինեա՛ց մե՛զ ճանապա՛հ ի՛րհ:
որ ճեւնցոյց մե՛զ, սո՛վաւ մըտանել ընդ
դո՛ւռն անեղաշէ՛ն դրախտին տեա՛ռն:

Բանալի արքայութեան տըլաւ հոգածին
մարդոցն. սլառի յառաջին ճաշակմանէն
տրտաքս անկեալ ՚ի յաւէժ կենդանո՞ւ
թեա՞ն. որ ձեւացոյց մեզ սո՞վաւ :
Գաւազանաձեւ երեւալ եգիպտական
նզգին. ցնւցանելով ըզգօրութիւն սըր-
բոյ խաչին. յափըշաակելով զգաւազան-
սըն դիւթա՞ն կա՞ն. որ ձեւ : Դրոշմ
զգայութեան օրինակեալ ՚ի վերայ սեմոց
դրանց նոցա. աներկիւղ պահելով ըզ-
ժողովուրդն յանդրանկածա՞ն ստանկմա-
նէ՞ն. որ ձեւ : Արեւեալ աղիւ-
սանքման ակըն պատուական ՚ի ձեւ խա-
չին. հերձանելով զծովըն կարմիր առաջ-
նորդելով ժողովրդեանքն սեանք անդոյ
զնոյն անմեկնելի՞ն. որ ձեւ :

Ար նըշանաւ ամենայն թ խաչի՞ն. քո
քրիստոս. բա՞ն ըձեր զգաւապարտու-
թիւն ան զգի մարդկան : Ար շնորհեցեր
մեզ յաւթական ընդ դի՞մամարտու-
թեա՞ն վա՞նէլ զգօրութիւնը՞ս թըշ-
նամոնյն : Սովաւ զկանըս մեր խաղաղացոյ-
նի՞ն յն բարեգո՞ւթ. և վերկեա յամե՞

նայն փո՛րձո՛ւթե՛նէ՛ :

հըց
դձ

Եւսօ՛ր զե՛նար գա՛ռն անտո՛ւծոյ՝ վա՛-
սըն յա՛նցանայ նախա՛ստեղծի՛ն ի վե՛րայ
խաչի՛ն պսոս՛րագեալ հեղե՛ր զա՛րիւնդ
ի փըրկո՛ւթի՛. օրհնեալ տէ՛ր անտու՛ւծ
հա՛յրցն մերոց : Եւսօր ընդ գիտութեան
փայտի՛ն մահու ո՛րով նախահայրէն մա՛-
հացաւ . ըզփրկանկանդ քո՛ նըշան փոխանա-
կեալ կենաց փայտ մե՛զ շնորհեցեր օրհ-
նեալ : Եւսօր ըզճանապարհ ծառոյն կե-
նաց . զոր և՛ քրօքէի՛ց պարո՛ւնակեալ պա-
հէի՛ն ըզգուշո՛ւթեամբ . սովա՛ւ զբոցեղէ՛ն
սուրբն բարձեալ , բայցեր ո՛րդւոց աշա-
մայ . օրհ : Բզտէր օրհնեցէք բարձրա՛րա-
ըզնաճ յա՛ւիտեան : Ո՛ր բե՛եռելո՛ւ վի-
խահի՛ն քրիստո՛ս . է՛լոյժ ըզկապեալն և
զթշնա՛ւին անլոյժ կապեաց կենարար խա՛-
չիւն իւրով բարձր ա՛րա : Ո՛ր փոխանակ
պրտղո՛ւյն մահաբէր ծառոյն . կենաց պը-
տուղն ո՛ր ՚ի վե՛րայ քառա՛թեւին կերա՛-
կրեաց զա՛ղգս որդւոց մարդկան . բարձր
ա՛րա : Ո՛ր ըզգեր պարտեա՛ւց կողածնի՛ն
ըւնաց . հրա՛հոս վըտակօքն ի տիգալսոց

դ

կողէն բղխեալ զոր արբոյց տիեզերաց.
բարձր արա :

Այլ քառաթև ընտածին գերապանծ
նիշ, կառնւցող կենացն ամենի՝ ց. միշտ
բազկասարած անքեզ էն: Բառանկուսի
անշանց հովանի և պահապան ի յերև և ի
մոլտա, փրկողութիւն ի յայսո՞ց և պա-
րկապ ամբողութեան: Վարոշմ գապողութե
և կնիք ի դէմն ամենից. դու և յաստ-
ուածայինսն կատարին խորհո՞ւրդ. յոր-
մէ արեգակնային փայլին ճառագայթք:

Այլ պահապան ո՞ր ծա գեցար յեդէ-
մայ. նըշան յաղթողութեան ընդդէմ ա-
նէրևոյթ թըշնամուոյն: Վառ փակելոյ
դրախտին բացող և անաջնորդ աւանդա-
կին. որ զբոցեղէն սուրն կապտեա՞ց ա-
նեղին հրամանաւ: Բէ ցընծան ստորա-
յինքս ամենայն ի մի՛ւսանգամ քո գա-
լըստեան. և յաւէ՛թ զուարճանա՞ն դանք
անմարմնոցն ան էիցս:

ողբ
գձ

տէր

դէ
օրհ
դճ

Ա՛ր ծագեցեր մեզ լոյս մեծ ըզնըշան
յաղթով թեան խաչի՝ քո թագաւոր
յաւելո՞տենից. և ետնւր պարի՛սպանմբու
թեան հաւանացե՛լովց քոց անշտմբակ հը
զօր յե՛րեսանից թը՛շնամւոյն. անշտեմք
ըզքե՛զ տէ՛ր պահպանեալ ըզմեզ ընդ հո՛
վանեաւ խաչի՛քո՛ւ սո՛ւրբ: Սա պատկ զար
դարեալ ՚ի շնորհաց իմանալի լո՞ւսոյն.
և ե՛ղեալ ՚ի գլուխ մե՛ղո՞ւցելոյն. վա՛
յելո՛ւչ երա՛նգօք ներկեալ արեամբ և
ջրով. ի տիգալսոց կողէդ զո՛ր ի զինա
ւորէ՛ի՛ն ը՛նկալար. անշա: Ս՛ր զանդո՛ւն
դը՛ս մեղաց ծո՞ւ վո՞ւն սո՛վաւ բա՛ժա՞նե՛
ցեր. և ըզբըռնաւորն ծածկեցեր խորօքն
յաւելտեն՝ անկա՞ն հրով. հանե՛ր զԺողո
վու՛րդս քո ՚ի բնակով թիւնս երկնից ան
կեալ զօրացն. անշտեմք: Չողաբարձ նը
պատանկ օրինակեալ քանաթե՛ սո՞ւրբ
խաչին. ձեւացո՛ւցանէ՛ր մովսէս իսրայէլեան
բանակի՛ն զօ՛ճըն պը՛ղընձի. անպրեցուցա
նե՛լ զվերաւորեալն ՚ի խածանո՛ղ սո՞ղնոց

Թո՛ւնից . աղա : Օ կէնդանա՛գիւր անա-
րատ ծընողի՞ք . քո , արկանե՛մք առաջի՛ անո՛-
խակա՛լ տէրո՛ւԹեա՛նըդ . քո , յորժամ
գաս փառօք հօր դատել զԹշնա՛մի՛ն խա՛չի՞մ
քո . ներեա՛լ յանցանաց մերոց բարեխօսու-

Թեա՛մք մօր քո և կո՛ւսի . աղա :

Ե՛ւ յսօր երևո՛ւմ^ա և մե՛ծի՛ ճառա՛-
գա^ա յԹի՛ . նշանի՛ տեսուն անտո՛ւծոյ
մերո՛յ փաճա՛լը . ի նաւա՛կառիսն
որ յերձևա՛ղէմ . Ժողովո՛ւրդք բարեբա-
նելո՞վ զքրի՛ստո՛ս տօմաճա՛ն^ա նեցե՛ք ո՛ւ-
րանո՛ւԹեամբ : Բանգի՛ նշո՛ր^ա յը կէն-
սանո՛ւ սո՛ւրբ խա՛չի՛ն . արե՛գակնա՛-
կերպ փայլմամբն Թախա՛ն^ա նցի՛կ լու-
սո՛վն . ի յարե՛ւելից յայտնեա՛լ . Ժողովո՛ւր-
դք բարեբա՛ : Ի՛ յերկնիսմ^ա ց ցո՛լա՛-
ցեա՛լ . ա՛հէ՛ղ և նորա՛սքանչ հրա՛շի՛ւք
ցուցա՛լ առ սո՛ւրբ գո՛ղգո՛ւ^ա Թայ . նը-
շանն տէրո՛ւնակա՛ն . Ժողովո՛ւրդք :

Բըրի՛ստոս անտո՛ււած . որ առաւել
քան զարե՛կ գա՛կն զնշա՛ն քո յաղԹո՛ղ հրա-
ձե՛ ցո՛ւցեր գե՛ր ի վերոյ սրբոյն գո՛ղգո՛ւ^ա
Թայ . վասն որոյ զքե՛ղ բարեբանե՛մք աս-

—
գի

—
հրց
—
դի

տուած հարցն մերոց : Բանզի պայծառ
 և սուրբ փրկական խաչքով տէր : զսր
 Դանբալ ի լուսոյ յերկնից ցոլացեալ
 երևիւր յերո՛ւսաղէ՛մ . վասն որոյ ըզ
 քեզ : Եւ բոցաճաճանչ փա՛յլմամբ օ
 րեգակնայի ցն յաղթէր ճառագայթից .
 և ի՛յ յա՛՛հէն բնակք և եկք հետեւեալք ի
 քաւարանն ի մաղթանս . վասն որոյ : Ս՛ զտէր
 օրհնեցէք եւ՛ բարձր արարէք զնա՛ յաւի
 տեան : Որ զահաւո՛ւր խորհո՛ւրդ միւսան
 գամ գալստեանն թէ՛րոյ քրիստոս . տպա
 ւորեաց այսօր փայլմամբ սուրբ խաչին ո
 րով երկիրս պանծացաւ . եւ՛ բարձր ան
 րա՛ : Ո՛ր ահաւո՛ր ձեռով ցո՛ւցաւ ցնծա
 ցաւ երո՛ւսաղէ՛մ . և զարհուրեալ դո
 ղային զանք սանդա՛րամետիցն . եւ՛ բար :

որդ

Եւ յսօր նըշան յաղթող երևեալ ի
 յերկրի պայծառացոյց զտիեզերս . զէ՛ն
 յաղթութեան ետո՛ւր ըզխա՛ց քո տէր .
 անպրեցուցանէլ ըզմեզ ՚ի պատրանայ թըշ
 նամուոյն : Փայտ կենաց կանգնեալ ՚ի մէջ
 տիեզերաց յոյս և՛ անպաւէն անգգի մարդ
 կան . սա պահեցէ զմեզ յառնանցն վտան

գէ'ց մերոց, անպրեցու: Յանդթնդ զօրու թի
խանի քո պահէմ ըզմեզ քրիստոս աստ
ուած, որ տարածեցէր ըզձեռս քո 'ի նմա
և լուծէ'ր ըզկնիք զատապարտող թեան
յանցանաց մերոց, անպ:

Խանի քո քրիստոս երկրպագէն արա տէր
րանք ամենայն, որ ի վրկու թի'նն մեզ
կանգնեցաւ, սա' եղիցի մեզ պահանպան
յանդթնդ, անպրեցու ցանէ'լ ըզմեզ 'ի պատ
րանաց բանսարկուին: Իսման բարձրացար
բարձո'ղդ անիծից, որ փառաւորեալդ ես
քնդ հօր, Ժողովէ'լ զհեռացեալսն կեն
սաբէր փայտիւն, անպրե: Սո'վաւ լուսա
ւորեցան արարանք ամենայն, սմա' սպա
սէին արգելեալքն 'ի մեղսանէ'ր բանտին.
որ սղատեանց ըզմեզ 'ի պատրանաց:

Պա'րոնանկեալ պահէին յանեղաշէն
դրանտին ըզճանապարհս ծա'ռոյն կե
նաց, քրո'վէ'տկա' հոյլքն բոցեղէն
սրո'վէ'տիւք, ա'յսօր արտավայլեալ ցու
ցար յերկրի աստուածազարդ փայտ կե
նաց և վրկու թեանն, զքե'զ օրհնեն ման
կո'ւնք սուրբ եկեղեցւո'յ: Սաբեկանց

միկ
սւո

ծառոյն վերաբերեալ խոյ յողջակէ՛հ զս
փոխանակ ի՞սասհանայ . այլ ի՞ վերա՞նի՞ս
քո զենալ գանն անարատ ի՞ս հաշտու
թիւն հօր և ի բանալ ըզմէ զս մեր զքեզ
օրհնէն ման։ Սարժանք պօղո՛սեան . դաւա
նեալ ըզքեզ աստուածային բանին տե՛ղի
և՛ զե՛նալան . քանզի քե՛հ լաւ ապրեցա՛ք
ի խաճանող և յանմարմին գաճանէն .
և՛ ի՛ վերայ քո հեղեալ շիթք անպաղան
արեանն զկո՛ղմոնի՞ն ջընջեաց ըզմէ զս . ըզ
քե՛զ օրհնէն։

—
ՃԶԼ —
Սուրբ զեալ քո շնորհեցե՛ր զէն եկե՛
ղեցոյ՛ քո՛ւմ սրբոյ . ո՛րով դատապար
տեալ պարտեցալ թշնամին։ Սու՛րբ
պահպանեա՛ զժողովուրդս քո քրիստոս .
ո՛րով երկրպագե՛մք քե՛զ ընդ հօր և՛ հո
գւոյն։ Ի՛ քե՛զ ապաւինիմք քրիստոս . ո՛ր
գալոցդ ես խաչիւ . ո՛րպէ՛ս զի փրկեսցե՛ս
ըզմէ՛ յայնմ աւո՛ւր յահե՛ղ անտէնին։

Կահոն Վարդապետի Խաչիկ:

—
ղե
օրհ
ան
—

Նշանաւ ամենայն ժամ խնջիւճէր
քրիստոսայան հպանեա զմեզ մարդան
սէր յաներեւոյթ թըշնամեոյն. զի դու
միայն ես թագաւոր փառաց օրհնեալ
յաւիտեան: Ար'ի վերայ սորա տարա
ծեցեր զանարատ բազուկըս քո. և հե
ղեր զսրիւնդ 'ի փրկելութիւն տիեզերաց
զի' դու միայն ես: Ամուսանգամ քո
գալըստեանն յերեւել սո՛ւրբ նշանիս.
արժանի' արա զծառայս քո վերապահն նո
րոգման. զի' դու միայն ես:

Խաչ քո եղիցի մեզ ապաւէն բոցանիշ
փայլմամբն իւրո՛վ. խորտակեաց զթըշնա
մի'ն և ելոյժ ըզդատակնի՛ք. անուանեալ
փայտըն կենաց 'ի փրկելութիւն տիե՛զե
րաց: Վերանուալ ցընծան երկիւնք և
երկիրս ուրախանայ. ընդ յայտնիլ սրբոյ
խնջին սեռակնսձև քառաթևին. որ զաշ
խարհքս լուսաւորեալց արեգակնակերպ
ճառագայթիւք: Յընծայաւ երո՛ւսմ
ղէմ' բերկրեցան հաւատացեալք. նորա

հրաշ զարդարեցան քանզի տեսին զյաշ
Թող նըշանն . արարածք ամենայն ի լու
սոյն պայծառացան :

ՏԵՅ
ԴՃ

Ո՛ր բզլոյսանառեւի՝ տատուածու թեա
նըդ քո քրիստոսի վէրայ խաչին ծագե
ցե՛ր այսօր ի լեանքն վարսագայ . օրհնեալ
տէր աստուած . հա՛րցըն մերոց : Ո՛ր զա
հաւոր և զմիւսանգամ քո գաղը՝ ստեան
երեւումն . ծանոցե՛ր այսօր նըշանաւ խա
չի՛ քո ճառագայթե՛լով յերկրի . օրհ
նեալ : Ո՛ր Եսո՛ւր նըշան երկիւղածաց և
զէն ընդդէմ թըշնամւոյն . պահպանեա
սովաւ զհաւատացեալս անուանէ՛դ քոմ
սըրբոյ . օրհ : Բ՛աւե՛ր օրհնեցէք . բարձր
արարէք ըզնա՛ յաւիտեան : Ո՛ր զարդա
րեացն այսօր բզնըշան խաչին երկնային լու
սով պայծառ քան զարեգակն . զաւե՛ր օրհ :
Ո՛ր յայտնեացն այսօր զիրրկանիան նըշա
նըն . հրեշտակացն իջմամբ ի լեանքն վա
րագայ . բզ : Ե՛կայք փրկեալք կենարար
խաչի՛ ւն . քրիստոսի փրկչին մերոյ . ի սմա
երկրորդագելով . զաւե՛ր օրհ :

Գ

ՄԵԾ

Մայր լուսոյ մարիամ սուրբ կոյս . օր

զըյսն ան ի հօրէ ծընա՛ր մարմնով . և
 եղէ՛ր արևելք անգահանն արշարու-
 թեան . հոգե՛նր երգով ըզքէ՛զ սրբո՛ւ հի՞օ
 մեծացո՛ցանեմք : Բե՛րովքէ՛նց գե՛րագոյն
 էին անթո՛ւ . և՛ ծա՛ռ կենաց անմահական
 պլաշոյն . անպանակ կըտակի՛ բանին , և
 անխոր օսէի երկնային մանանային . հո-
 գե՛նր երգով : Բե՛ բացա՛ւ սրովքէ՛տփակ
 շուռըն դրախտին . և՛ քե՛ տըւաւ մեզ
 փայտն անմահո՛ւթեան . զոր ինմա՛ զենեա՛
 լըն անմահ այսօր յերկնից բուսա՛ւթեաց :

հոգե՛նր եր :

Բե՛զ քրի՛ստոսի կաթո՛ղիէ՛ն եկե՛ղե-
 ցա՛յ շնորհողի , զյաղթական զպատուա-
 կան զստուածընկա՛լ սուրբ նըշանս . մա՛-
 տուցանեմք զօրհնե՛րգութիւն մի՛շտ ի
 բարձո՛ւնս : Սա՛ կամա՛ւ քո քրի՛ստոս և՛
 թե՛օք ամենազօր սուրբ հոգե՛նց . և
 դա՛սո՛ւք հրե՛շտակաց թուո՛ցեալ եկա՛ւո-
 լի ի լեա՛ւըն վարագայ՛ բընակի՛լ ՚ի ի՛-
 նմա՛ : Ե՛կայք ժողովուրդք ե՛րկըրպագե՛ս
 ցուք անստուածային սուրբ նըշանիս . համ-
 բարձե՛ք մի՛սբան զձե՛ռքս ձեր ի՛ սրբո՛ւ

ողբ
 գձ

յյ
 790
 ձա

Թիւն . և ըզբնակեալն ՚ի սմա մի՞շտ փա-
ռաւորեացո՞ւք :

ահր. **Հ**րաշափառ տեսութիւնն ի՛ կաթնո՛ւ
ղիկէ եկեղեցւո՞ջ տեսանի . գործարանն
մահու մահուամբ առի՛թ գո՛ւ կենաց .
և մահացո՛ւցիչ նախաստեղծին մահու-
ամբ գո՛ւ շնորհո՞ղ յարութեանն : Պարգե՛
գէրագոյն պարգե՛ւի այսօր հաւատացելոյ .
և մահացո՛ւնն ի՛ կենաց առնո՛ւ իւր զօ-
րքս վերելեալս . և Թռո՛ւցեալ վերագայի
բնակի՛ւ ի տեղւոյն սրբու Թեանն : **Ե**-
կայք ժո՛ղովորդք ընդ հոգեղինացն
սպասաւորեացո՞ւք . երկրպագե՛ացո՞ւք աստ-
ուածային սուրբ նըշանիս . փառաւորեա-
ցո՞ւք զհրաշագործ պարգեւաց տըւողն :

Առնո՛ւ զԻսրայիլ սուրբ Խաչին :

Հրաշակէ՛րաւ և զօրե՛ղ փայտ Խաչի՛
քո՝ բրի՛ստոս . գաւազան զօրութե՛
ն յե՛րկրի՛ երևեալ . եկայք ժո՛ղովորդք
երկրպագե՛ացո՞ւք : **Օ**՞ր հրէ՛ցն ծած-

—
զգ
—
օրհ
—
աճ
—

կէսը զանթաքչելի՝ ը զգանձն . փափագ-
մամբ թագուհւոյն փայտ կէնաց յայտ-
նեցաւ . եկայք ժո՛ղ : Սա՛ է զէն յաղթու-
թեան հաւատացելոց . անոյեան և կը-
նիք յաղթող ընդդէմ թշնամւոյն . ե-

կայք ժո՛ղ :

Դ՛նձառելի՛ երև՛ ուն երևեալ դէսո՛ .
յի՛ն . նըստելո՛վ յատենի յէրուսաղէմ .
խընդրէ՛ր զպատուական փայտ խաչի՛ն յո՛ր
ըզմէսիսյն բե՛եռեցին : Սէ՛ծասանս հը-
րամանակն ժո՛ղովեալ հըրէ՛ից . ցուցանե՛-
լով նմա ըզպատուական փայտ խաչի՛ն . յո՛ր
ելեալ բարձրացաւ անարի՛չն անարածոց :
Դ՛նդ յայտնիլ սըրբոյ խաչի՛ն ի՛տեղւոյն
սըրբութե՛ , բո՛ւրմամբ անուշահոտ խըն-
կոց . և լցան տի՛եզերք մեծապէ՛ս պար-

գե՛օք :

Ո՛ր ըզնախնւոյն առիթ մահո՛ւ փայտ կէ-
նաց շնորհեցէ՛ր . և ետող՛ր յաղթութի՛ւն
մահացո՛ւ բնութեանս . ի՛սմա բանիդ հօր
եկրպագեացո՛ւք : Ո՛ր զանձառ լո՛ւսոյդ
բարձողն ծա՛ծկելով հրէ՛իցն . ի՛ յերկրէ՛
ծագեցէ՛ր զերկնային ձառագայթ . ի՛ սմա

բանիդ հօր։ Ո՛ր աստուծո՛ր հրա՛շիւք ցո՛ւցէր
ըզնա՛ն խաչի՛ քո՛ . յայտնե՛լով աշխարհի՛
յարո՛ւթեամբ պատանւոյն . ի՛մա՛ս բա :

հրց

բձ

Ո՛ր փա՛փագելի տենչմամբ եկեա՛ն ՚ի
քաղա՛քն երուսաղէ՛մ . Խ՛ծասէ՛ր դը՛շխոյն .
խընդրէ՛ք ըզփայտ խաչի՛ն . ո՛ր բարձեա՛լ
մարմնով յի՛նքեան զաստուած հարցը՛ն
մերոց : Յո՛րմէ զարհուրե՛լ դողային դասք
բազմո՛ւթեան հըրէ՛իցն ՚ի յահէ՛ թագու-
հոյն . աղբւմամբ սուրբ հոգւոյն ցո՛ւցաւ
պատուական փայտ խաչին . ո՛ր բարձեա՛լ :
Ո՛ւստի բո՛ւրելով խնկոց անուշահոտո՛ւ
թիւն ՚ի տեղւո՛ցն սրբութեան . ցընծա-
ցաւ երո՛ւսաղէ՛մ ընդ յայտնի՛լ սրբոյ
խաչին ՚ի տեղւոցն դողգոթա՛ . ո՛ր բար :

գ

Բ՛առէ՛ր օրհնեմի՛ս ցէ՛ք . Եւ բարձր արարէ՛ք
ըզնա՛ յաւիտեան : Եւ յսօ՛ր նը՛շան սուրբ
խաչին . ի՛ յեմ՛ ջրի՛ երեւի՛ւեալ . օրհ-
նեմի՛ս ցէ՛ք . Եւ : Եւ յսօ՛ր ընդդէմ թը՛նա-
ւոյն . զէ՛ն անպարտե՛լ լի՛ ցո՛ւցաի՛ւ մեզ
օրհնեմի՛ս ցէ՛ք . Եւ :

մեծ

աճ

—

Երանե՛լի աստուածասէ՛ր սո՛ւրբ դը՛շ-
խոյն . եկեա՛ն ՚ի քաղա՛քն երո՛ւսաղէ՛մ .

խնդրէ՛ր զփրկական ծագումըն մեծի փայլմանն, և քարոզէ՛ր նոցա զմո՛րենի՛ն վառեալ ո՛ր ոչ ա՛յրիւր. մե՛ծացո՛ւցանե՛րով զծրնեա՛լն ի կո՛ւսէն: Ա՛յլ խոշտանկեալ ըզդա՛սս հրէ՛ցիցն, խոստովանէ՛ր յո՞ւղաւ եկեալ ՚ի տեղի՛ն գողգոթայ հաւա՛ծով, և քարոզէ՛ր նոցա զդժո՛ւն ընդ ո՛ր եմուտ բանն աստուած, մե՛ծացո՛ւցանե՛րով: Ա՛յլ համբարձեալ զճա՛յնն յուղա՛յցի խնդրելով ՚ի տեառնէ՛ ըջտենչալի՛ն ա՛մենեցուն սուրբ քղխա՛ն, և հաւատո՛ւմ գո՛չէր եկա՛յք երկրպագե՛սցո՛ւք աստուածային սո՛ւրբ նշանի՛ս, մե՛ծա:

Ա՛յսօր խնդրի՛ պատուական փայտ խա՛չին աւանդեալն ՚ի գողգոթայ, ի՛ ձեռն աստուածասէ՛ր դշխոյին, եկա՛յք հաւատացեալք երկրպագե՛սցուք աստուածային սո՛ւրբ նշանի՛ս: Ա՛յսօր ընծայէ՛ գո՛ղգոթայ զճա՛ծկեալն ՚ի յերկրի՛ վերաբերեալ անուշահոտ խնկովք ի՛ ձեռն երա՛նելոյն յուղայի՛, եկա՛յք հաւա: Ա՛յսօր ՚ի ձեռն փրկական սո՛ւրբ խա՛չին կենա՛գործի՛ պատանին մեռեալ, և արեալ սա՛

ողբ
բձ

տանայ զկործանումն իւր. իսկ մէք քը-
րիստոսի հաւատացեալք, երկրպագէս-
ցուք աստուածային :

տէր

Այսօր քանիցաք ի խաչ քո արարիչ յա-
ւիտենից որ ետող մեզ պահպան յաղ-
թող ընդդէմ թըշնամուն, աղանչեմք սո-
վաւ փրկիչ պահպանեալ զանձինքս մեր:
Բարձրեալ թագաւոր որ վասն մեր ե-
լեր ի խաչ, և բարձեր սովաւ զյանցանս
նախաստեղծին աղամայ, աղա՛: Վըն-
սուրբ հաւատոյ և փայտ կենաց մարդկան
յայտնեալ, զոր տեսեալ այսոյն պըղծոյ
կործանեցաւ արկանգնելի, աղա՛: Վողա-
ցաւ թըշնամին ընդ յայտնիլ սրբոյ
խաչին, և ի յահէ փառաց նորա կործա-
նեցաւ յանդունդս երկրի, աղա՛: Արկի-
նըք ջընծային և երկիրս ուրախանայր,
քանզի փրկիչ ցուցաւ սուրբ խաչն և
ընսատող տիեզերաց, աղանչեմք :

զէ
օրհ
ալ

Ո՛ր զատուածային զօրութիւնըդ քո՝
ծանուցեր հոգիդ ճշմարիտ . բաշ-
խելով իշխանաբար բզպարգէլս քո տե-
սանողաց մարգարէիցն իսկըզբանէ . բա-
րեւօճութեամբ սոցա խընայեալ ի մեզ :
Ո՛ր մաքրեցեր բնակարան աստուածո՛ւ-
թեանըդ քո սո՛ւրբ բզմարգարէսն . և՛ աղ-
բերաբար հէ՛ղէր յանձինքս նոցա զանա-
պական և՛ զերկնային շնորհաց քոց բը՛շ-
խո՛ւմ . բարեխօսո՛ւթեամբ սոցա խր : **Ո՛ր**
յայտնեցեր բզծածկեալ խորհո՛ւրդ քո՛յոց
սիրողաց . և՛ անճառելեաց ապագայից
պատճառս արարեբանօրէնութեան քո՛ւմ
հա՛յցի բանիդ անտուժոյ . բարեխօսու-
թեամբ սոցա խընայեալ :

Ո՛ր առաքեցեր նախընթաց քո՛ւմ գա-
լուտեանդ սո՛ւրբ բզմարգարէսն . աւետա-
րանէ՛լ տիե՛ղէրաց զի ջո՛ւմըն քո ՚ի հայ-
րանէն ծոցոյ ի փրկութի հեթանոսաց .
բարեխօսո՛ւթեամբ սոցա քրիստոս խընա-
յեալ ի մեզ : **Ո՛ր** խոնարհեցար յանպա-

տո՛ւմ փառաց քրդի անտուճոյ, և էկի՛ր
 ՚ի կատարո՛ւմն մարգարէ՛իցն նախաճայն
 քա՛րոզու թեանցն անճառ խորհրդո՛ւլ քա՛
 րեխօսո՛ւ թեամբ սոցա քրիստո՛ս : Ա՛ր լու-
 ծե՛ր կէնարար մահուամբ քո տէ՛ր զե՛ր-
 կունըս մահու . իջանէ՛լով ՚ի դժո՛խս վե՛
 րածե՛ր ընդ քեզ զհոգիս արդարոց մա՛ր-
 գարէիցն ի՛լոյսն անըստուե՛ր . բարեխօ-
 սո՛ւ թեամբ սոցա քրիստո՛ս :

Տըց
դձ

Ա՛ր ընդ հողէ՛ղէն բնու թե՛ մերոյ խա՛ռ-
 նեցե՛ր ըզբանական հոգիս . ո՛ւնի՛լ զօ՛-
 րո՛ւ թի՛ւն ընդ ո՛ւնե՛լոյ զաստուածայի՛ն և
 զհոգե՛ն ըզնո՛րս ի՛ ջեալ ի՛ վերո՛ւստ ,
 օ՛րհնեա՛լ տէ՛ր աստուած հա՛րցն մերոց :
 Ա՛ր շնորհեցե՛ր մաքուր հոգեոց յիսրայէ՛-
 լի զհոգի մարգարէ՛ ու թեան . որով ծա՛-
 նո՛ւցե՛ր յառաջագոյն բազմապատիկ օրի-
 նակօք զանճառե՛լի խորհո՛ւրդ քո մար-
 գեղո՛ւ թե՛դ . օ՛րհնեա՛լ տէ՛ր աստուած :
 Ա՛ր զանե՛ղ գոյիդ լի՛նելու թի՛ւն ի՛ բրե-
 զեղեա՛լ տեսանէ՛ին . յառաջնորդակամ
 միտլո՛ս նոցա տըպաւո՛րեա՛լ հոգիդ բշ-
 կերպարան իրին գերագոյն հրաշե՛ք ի՛

վեր քան ըզբան, օրհնեալ տէր: Ռզտէր
օրհնեցէք, բարձր արարէք ըզնա՝ յաւի-
տեան: Ռնդ ակետանորսն յանաջագոյն
փըրկո՛ւթեան մերոյ, ծափս հարէ՛ք եկե-
ղեցի՛ք հեթանոսաց, աղաղակելով զտէր
օրհնեցէք բարձր: Ռնդ տեսանողաց մար-
գարէից հինն ի սրայէլի, քահանայք նորոյ
ո՛ւխտիս սպասանորք զտէր օրհն:

Ո՛ր ակետանորքում գալստեանդ ա-
ռաքեցեր յաշխարհ ըզսուրբ մարգարէ-
սրն, և եկեալ խոնարհո՛ւթեամբ նոր օ-
րինօք զթերիին լցէր ՚ի գիրս օրինաց և՛
մարգարէից, բարեխօսո՛ւթք սոցա բրիս-
տո՛ւ ողորմեա՛ մեզ: Ո՛ր կոչեցէր մար-
գարէիւք յանաջագոյն զհեթանոսաքէզ
նոր ժողովուրդ, և զդուստըր սի՛նվի զե-
կեղեցի՛ հեթանոսաց հարսն սիրելի անմահ
փեսային, բարեխօսո՛ւթեամբ: Ո՛ր զփառս
տաճարին զոր շինեցէր շինողդ էից ի վե-
րայ վի՛մին, բարձրագոյն քան զանջինն
և գերազարդ վայելչո՛ւթք տեսանողքն
ծանոցիկն ի մատիւք հոգւոյն, բարե-

խօսո՛ւթեամբ:

—
տէր
—

Այսօր ժողովուրդք որք է հեթանոսաց
հրաւիրեալք յառաջագոյն մարգարէիւք.
գալ առաստուածն արքայհամու յերկը-
պագութիւն. օրհնեցէք զտէր յերկինս
ընդ երկնաւորացն: Այսօր որդիք դասեր
վերին սրիոփնի շինեալք ՚ի վերայ հիման
առաքելոյ և մարգարէի ծցորդք և ըմպէք
զառատաւորուղի վրտակ հոգւոյն ՚ի յաղէ-
րացն խորայն յեկեղեցիս սրբո՛րհ.
օրհնեցէք ըզտէր յօրհնութիւն ՚ի նոր:
Այսօր վերին զօրացն համաճայնեալ.
դասք նահապետաց և մարգարէի ծց.
երգէն աստուծոյ զերգըս հոգեո՛րհս
ի յիշատակի՛ սոցաւրգեմք և մէք զփառս
ի բարձունս:

—
մեկ
—

դի
—

Այսօր ցնծայ զուարճացեալ եկե-
ղեցի՛ հեթանոսաց. աօնելով զյիշատակ
մեծի՛ նահապետին և հօրն հաւատոյ
արքայհամու. օհնեցէք մանկուք սրիոփնի
զհայրն լուսոյ անընթեղ: Այսօր նոր
խորայն և ոչեցեալ մարգարէիւքն առ
աստուած. աօնեալ ցընծութեամբ զտօն
հովուացն խորայնին առաջնոյ. գովելով

զգլուիս անկեան երկնաց որմոց յանմա-
րութեան : Այսօր ի գլուխըս լերանց
տո՛ւն աստուծոյ հաստատեալ . որ և յա-
ւէ՛տ սուգիս յամպոյց հոգւոյն անա-
բուղիս անատահոս անձրեօք . բարեբա-
նեա զանգիւղին կենաց զարբոցանալն
ծարսւեանց :

Լ. յ. հարց օրհոյ Արդարեւ :

Այս երկնային զինուորութեանց ան-
շաղափ ճայնիւ , երեքսըբեան օրհ-
նէրգութեամբ փառաբանիս . հարցըն մե-
րոց աստուած օրհնեալ էս յաւիտեան :
Ո՛ր շնորհեցեր մարգարէիցն անւտարա-
նել ըղկենամբեր տնօրէնութիւնը . քո
խուրբ կուսէն հարցըն մերոց աստուած :
Ո՛ր պարգէ՞ք սուրբ հոգւոյն վէրափո-
խեցեր ըզսիրելիս քո յերկնային խո-
բանսն . հարցըն մերոց աստուած : Ո՛ր զտե-
օրհնեցէք . և բարձր արարէք զնա յաւի-
տեան : Եւ կեղեցիք հեթանոսաց կոչե-

—
ղը
հըց
—
աճ
—

—
դ
—

ցեալք ի բրիստոս. յաղբերացն խրայէ լե-
օրհնեցէք ըզտէր. և բարձր: Բահանայք
և պաշտօնեայք ընդ վերին զուարթուն-
սին, հոգեւոր հրեշմամբ երգով գովեցէք
ըզտէր. և բարձր:

—
որ

Ար ըզծած կեան խորհուրդ կենաց տնո-
րէնու թեան ըդ քորիստոս, ընդ հանուր
աղբի մարդկան յայտնեցեր մարգարէ իւք
ըզծագով ըն լուսոյ արեգականդ արդա-
րութեան: Արք ուսուցին խրայէ լե-
երկրորդագէտ քով տէրութեանդ. և
յայտնի քարոզեցին ըզփրկութիւն հե-
թանոսաց. եթէ գայ մեսիայ թագաւոր
ի սրայէ լե: Արք տաճարի նմանութեամբ
ցուցին զարգանա սուրբ կուսին. ուստի
տըլեալ եղե մեզ հաց կենաց անմահու-
թեան. զոր օրհնեն անդադար երկնային
զինուորութիւնքն:

—
տէր

Երգս առեալ մարգարէ իցն հրաշալի
ձայնիւ անդադար օրհնաբանեն ըզմար-
մնացեալն ի սուրբ կուսէն. որ երեւցաւ
մեզ ի փրկութիւն: Օնեղութիւն և
զարջարանքս յանձնաւորն կամաւորապէս

Ժուժկալեալ համբերեցին վասն անուանին տեառն. որ երևեցաւ: Անեղիկեղ քարոզեցին յաշխարհի ըզճըշմարիտ մարդեղութիւն մարմնացելոյն ՚ի սուրբ կո՛ւսէն. որ երևե:

Նա ապայթ անճառ լուսոյ անքննե լե՛ տէրութիւն. յառաջագոյն հրաշացուցեր զտեսողութիւն մարգարէիցն. ի՛ջանելով ի ստորինս աստուածային տնօրէնութեամբ: Ա՛րք ըզտաճար հաւատոյ հիմեցուցին շնորհօք սուրբ հոգւոյն. յոր էմո՛ւտ բանն աստուած էօթնարիւեան ճառագայթիւք. ի՛ջա: Ա՛րևեցաւ յաշխարհի՛ ճըշմարիտ մարդեղութեամբ զոր քարոզեցին մեզ հրաւիրողքն համագոյ հօր և հոգւոյն. լուսաւորելով ըզտիեղերս աստուածային տնօրէնութեամբ:

Ա՛ր զյառաջագոյն ընտրեալն անաքեցեր յաշխարհ սուրբ զմարգարէսն. աւետարանել ըզքո՛ գալո՛ւստդ անթարգմանել տնօրէնութեամբ. սո՛քք շնորհեա՛ հաստատութիւն եկեղեցւոյ քո՛ւմ սրբոյ: Ա՛րոյ էտո՛ւր իշխանութիւն բացատրել

ճշ

մեկ
դճ

ղեջումբն քո յաշխարհ, աստանօր կատա-
րեցեր զմարգարէիցն ըզտեսութիւն, սո-
Ռր ըզմահ գերի անեալ մահումմբ ըզ-
մահ կոխեցեր անձակելով զերամբս մար-
գարէիցն յանրատուէր քո հանդիսող,
որքօք շնոր:

Կահոն արեոյ (Թ)արգանչաց:

ՂԹ
օրհ
ան

Ո՛րք զանդարեցին տնօրինաբար զի-
մաստս անեղին, հաստատելով յեր-
կրէ ըզգեր կենդանի հովուել ըզհօտ նոր
խորանէի. երգով քաղցրութեան հընչ-
մամբ զաստուած օրհնէսցուք: Ո՛րք զեր-
կրաւոր մեծութիւն փառաց խաւար կո-
չեցին, անպաւինելով ի՛ յոյս անմահ փե-
սային անձառ բանին անթանի եղեն. եր-
գով: Ո՛րք զօրութեամբ հօր իմաստու-
թեան հին անեղի, հաստատեցին զանո-
սրբոյն գրէգորի թարգմանութեամբ նը-
շանադրութեան. երգով: Ո՛ր նորափե-
տուր բանիւ զանդարեալ պայծառանդ-

գեցան, եկեղեցիք հայաստանեայց ի
 ձեռն սրբոյն սահակայ, երգով :

Ո՛րք թագաւորաց ազգաց և ազանց գե- *
 րագոյն ցոլցին, սրբիւնփայլ զէրգս հո-
 գեորս ընտրեալ դասոց վերին սինփի-
 անմատոյց լուսոյն երկրպագեցողք : Ո՛ր
 խորհրդեամբ ճշմարիտ լուսոյ փառաց ա-
 նեղին, նրկարագրեցաւ մեզ գիր կենդա-
 նի, յորգանտ մաքուր մեծին մեարմլայ,
 անմատոյց լուսոյն երկ : Ո՛րք զծածկեալ
 խորհուրդ աստուածգիտութեան, տը-
 նօրինաբար յայտնեալ ծանոցին հան-
 գոյն սրբոյ մեծին մովսէսի, անմա : Ո՛ր
 յօրինակ ճշմարիտ սիրոյ սուրբ առաքե-
 լոյն, աղբերաբար ի ձեզ հացաւ հոգի
 շնորհաց բըղխուան անըստառ, ան : Ո՛ր եր-
 կոքումբք սբ լուսաւորչօք տանրս թոր-
 գոմայ, հաստատեցեր զեկեղեցիս հայա-
 տանեայց զոյս իմաստից ի մեզ ծագե-
 լով, մաղթանօք սոցա քրիստոս խնայեալ
 ի մեզ :

Աբանջեւագործ աստուած, որ ցոլցեր
 զսքանչելիս քո ազգի մարդկան, օրհնէ մք

հր
 78

զքէզ տէր աստուած հարցն մերոց: Ո՛ր
ի ձեռն երանելի վարդապէտին արարէր
ողորմութիւն անգի մարդկան, օ՛րհ: Ո՛ր
սովաւ լուսաւորեցէր ըզտիէ՛ զերս, սո՛րին
բարեխօսութեամբ պահէա զմեզ, օ՛րհ:

— Գ —

Րձտէր, Մեծնայն գործք աստուծոյ և ան-
մեծնայն արարածք օրհնէցէք, սո՛ւրբ և
խոնարհ սրտիւք գովէցէ՛ք և անաւել^ալ
բարձր արարէք զնա յաւիտեան: Հրե՛շ-
տակ երևեցար ի՛ յերկրի, և՛ վարս ունե-
ի՛ր աստուծոյ հաճոյական, յիշեալն ըզ-
մեզ անդանդար երանելի սո՛ւրբ վարդա-
պետ որ ընդ հըրեշտակս օրհնէս զաստ-
ուած յաւիտեան: Ստացող է՞ղէր պատ-
ուի՛րանաց սո՛ւրբ հոգւոյն, և ապրեցար
ի հաղբից հրապո՛ւրողին, կատարեցէր
զառաքինութիւն և փոխեցար ՚ի հան-
գիստն յաւիտեանից: Մեղ է՛կայք անե-
նեքեան միաբան, անցուք յօրինակ ճշդ-
նութեան զերանելին, զի՛ նմանեցո՛ւք
վարուց նորա և փոխեցո՛ւք ՚ի կեանան
յաւիտեանից:

— Ե —

Ո՛ր ըզնորհս աստուածային ան ՚ի վե-

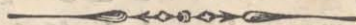
ընկաւ ի ջեալ յերկնից , պարգեւեցե՛ր
 հիւսիսականացս ՚ի ձե՛ռն սո՛ւրբ վա՛րդա՛ն
 պե՛տին : անշահնօք սորա՛ն ողորմեա՛ մեզ
 անսո՛ւնա՛ծ : Ո՛ր զանմարմի՛ն պարունակող
 բանի՛ զգրաւորական զե՛մնստ հոգւոյն .
 շնորհե՛ցե՛ր որդւոց թո՛րգոմայ յայտնեալ
 տեսեա՛մբ ՚ի ձե՛ռն սո՛ւրբ վա՛րդա՛ն պե՛-
 տին . ան՛ : Ո՛ր զգիտո՛ւթի՛ւն քո զերկնայի՛ն
 և՛ զհոգւո՛ր զե՛մնստո՛ւթի՛ւն , անատա՛ն
 պէ՛ս ծաւալեցե՛ր յեկեղեցի՛ս հայաստա՛-
 նեայց ՚ի ձե՛ռն սըրբո՛ց թա՛րգմանչացն . ան՛ :

Ե՛նճառե՛լ շնորհօք լըցեալ ի՛ յե-
 շատակի՛ սոուրբ վա՛րդա՛ն պե՛տին խընդրեմք տէր
 ի՛ քէն տէ՛ր կե՛ցո՛ զանձի՛նս մե՛ր : Ե՛ւ ըզ-
 ճգնո՛ւթի՛ւն սրբոյ վա՛րդապե՛տին , ըն-
 կալցո՛ւք ի՛ սի՛րտս մեր հաւա՛տո՛վ . բարե-
 խօսո՛ւթեա՛մբ սորա՛ն տէ՛ր : Վա՛սաւո՛րեալ
 ընդ անմարմնական բազմո՛ւթի՛ւնսն , և՛ ի
 սրբոյ հոգւոյն է պսակեալ . ի՛ ձե՛ռն սո-
 ըի՛ն բարեխօսո՛ւթեա՛ն տէ՛ր :

Ե՛ւ մանեա՛լ մովսեսի տէ՛ր վա՛րդա՛ն
 պե՛տ , բերե՛լով ^{մարգ} ըզգե՛ր օրինաց ի՛ հայ-
 անատա՛ն , անխա՛նդս , ողորմա՛ն ^{մարգ} ընկա՛ւ .

մակ
 գծ

րեցան անճղգ որդւո՞ց թորգոմայ: Քան
զն նա արժանաւորեցաւ կալ ՚ի սինէ՛ա
կան փառաբանութեանն. և ընկալէ՛ լ
պատգամս կենդանիս տայր իսրայելեան՝
բանակին . որոմմա՛ Վ ընտանորեցան
անճղգ որդւո՞ց յանձնեայ: Ա՛րդ աղայ
չեմք ըզքոյն հեղութիւնդ տէ՛ր վա՞ր
դանպէտ . բարեխօսեա՛ առ հայր ՚ի
յերէկնս վասն քո՛ւ տօնո՛ղացս . քանզի
քեմմա՛ ընտանորեցան մանկո՞ծ և քե՛
եկեղեցւոյ :

Կանոն օրհոյն Յաիւբայ, Սըճեհայ, հայրապետի:

ՃԸԼ
օրհ
գի

Յա՛ղթող և սուրբ հայրապէտ նը
ման մեծին մովսէսի . բարձո՛ղ խա
չին պարճանայ ընդ դիմամարտ հանդիսիւ
ըզքե՛ զ ո՛ւնիմք բարեխօս առ հայր յեր
կինս վասն մե՛ր: Ա՛ռաքմամբ սուրբ հո
գւոյն յանապատէ՛ կո՛չեցար . առե՛ր պա
տիւ մեծո՛ւթեան նըման մեծին յովհան
նու . երգակցելով ընդ վերնոցն . ըզքե՛

մէնիմք բա : Ատրոշ է զեր զօրութեամբ
 զարմանագործ նըշանիւք նըման մեծին
 պետրոսի : հովիւ շնորհեալ յաստուծոյ
 ընտրեալ հօտին քրիստոսի . ըզքե՛՞շ :

Աւրանացան զօք էրկնից ընդքո՛ մե-
 ծի՛ ճըգնութեանն . ի մարմնի կառուցար
 նըման վերին զըւարթնոցն . ըզքե՛՞շ :
 Բըզկամմբքո՛ սուրբ անամսուաց կե-
 նագործէիր ըզմեռեալս . նըման փըրկ-
 ջին յիսուսի կենագործողին զաշարու . ըզ-
 քե՛՞շ : Այլ մեք ձայնիւ ցընծութեամբ
 տօնեմք զքո՛ սուրբ զյիշատակս . պա-
 տուեալ վըկայ քրիստոսի սուրբ հայրա-
 պետդ յակոբէ . ըզքե՛՞շ : Յանձն ան-
 ուեր զչարչարանս վասն նոյեան տապանին .
 ի հրէշտակէն ընկալար զփայտ փըրկու-
 թեան անշխարհի . ըզքե՛՞շ :

Սուրբ ես ահր է ի սուրբս հանգու-
 ցեալ . բարեբանեա՛լ ի վերին զօրաց
 է ի սըրբոցքոց . տէ՛՛ր աստուած հա-
 ցըն մերոյ : Օ արժանահաս մահտարաժամ
 ի ցամանէ քո՛ւմ հրամանի . բարձ ի
 մէ՛՞ջ բարեխօսութեամբ է անշօթիւք

—
 հրց
 —
 քձ
 —

—
Գ
—

սըրբոյն յանդիւսայ տէ՛ր աստուած հա՛ր-
ցըն մերոց : Ի՛քէն հայցեմք զօգնութիւն
անձնասուրբ երրորդութիւն, օգնեա՞ւ
մե՛զ ՚ի նեղնութեան մե՞րո՞ւմ . բարեխօ՛-
սութեամբ և անշօ : Բ՛շտէր օրհնեցե՛ք
Չ՝քրիստոս թագաւորն յիշատակի՛ սո-
րաբարձր արարե՛ք յաւիտեան : Ո՛ր ընտ-
րեաց զերանելի ըգհայրապետն ի՛ լու-
սանորե՞ւ զմանկո՛ւնս սուրբ եկե՛ղեցւոյ
զքրիստոս թագաւորն յիշա : Ո՛ր բազկա-
տարած հայցմամբ խընդրելով ի տեառէ
զողորմութիւն . և անղբի՞ւր բը՛ժշկո՛ւ-
թեան բըղխեալ ՚ի հայաստան անխարհի
զքրիստոս թագաւորն յի : Ո՛ր ՚ի հրա-
նիւթիցն սպասաւորելով զանհուրեցոյց
ըղթագաւորն, հովիւն քա՞ջ բանանոր
հօտի և բը՛ժիշկ ակտացելոյ անձանց .
զքրիստոս :

—
ողոր
—

Ե՛րկրպագեմք առաջի տէ՛ր զականն ընշ-
խարաց, ճիգնա՛ւորին քրիստոսի և պա՛-
տուական վեկային . որ է՞ պարծանքաշ-
խարհի և բարեխօս վա՛ մեր : Բ՛շտէնօ՛ւիս
սորա ս՛ո քեզ ո՛ւնիմք բարեխօս . և ան՛

ղաճեմք սովաւ հրաշագործեալ յերկրի ըզ-
բրժշկութի հիւանդաց • որ է՝ պարծանք:
Յընծութեամբ տօնեսցնէք ըզ յիշատակ
կրս սորա • հաւա՛տացեալ ժողովուրդք
ի փառս ամենազօր տէրութեան • որ է՝:

Եւ մօշք հաւատոյ և պարծանք սուրբ
Եկեղեցւոյ • և հովիւ քանջընթաց երկ-
նաւոր հօտապետին • յառաքելական ա-
թո՛ղ նըստարերանելի սուրբ հայրապետ:
Սարգսրիւս լուսափայլ և լուսաւորիչ
տիեզերաց • սիւն լուսոյ սրբութեան
կանգնեալ ՚ի մէջ հայաստանեայց • յա-
ռաքելական աթո՛ղ նըստարերանելի: Հո-
ղանիւթ բարուհակ և բարեխօս առ տէր
վասն մեր • բարեբանող բանին կենաց և
պարծանք եկեղեցւոյ: յառա:

Հայրապետ սուրբ և անբիծ և ընտ-
րեալ յորովայնէ • սքանչելագործ վեհայ
և պարծանք ազգի մարդկան • առ քրիս-
տոս բարեխօսեալ վասնքս մեր տօնողացս:
Հովիւ հոգեւոր բանաւոր հօտի • լու-
սաւորիչ տիեզերաց սիւն լուսոյ կանգ-
նեալ ՚ի մէջ եկեղեցւոյ • առ քրիստոս:

տէր

մէկ

Հաստատուած թիւն հաւատոյ պըսմի՝ ի գը
լուսն եկեղեցւոյ պայծառ քարոզ տիե
ղերաց եւ պարծանք աշգի մարդկանն առ :
Ի՛ տաճարի քում սրբութեան երկը՛ր
պագեմք քոց նը՛ շխարաց • փառաւորեմք
զօր յիշատակի՛ կատարման քո հանգըս
տեան առ քրիստոս :

ՃԸ
ԳԿ

Ո՛ր յանապատէ՛ կոչեցար յառաքելա
կան անթուբանի՛ւ սուրբ յակովբ քարծրա
ցո՛ւցեր զեղը՛ւր սխումի ճշմարտութե՛ք
մասամբնոյեան տապանին : Ո՛ր արդարո՛ւ
թեամբ եւ լուսով քո փայլման նոր ա՛ղե
գական, պայծառ քան զարիին վառեալ
զօրո՛ւթեամբ յառնէ՛ ի հաւշ պա
տանւոյն : Ո՛ր միացար սրբութեամբ ի
լոյսն մաքրուր որպէ՛ս զսնմարմին • զար
մացո՛ւցեր ըզզօրնս վերի՛նս հիացուցեր
զարարածս : Ո՛րդ աղանձեմք ըզքեզ հայրդ
գը՛թամծ եւ հովիւ բարի • մաղթանօք հայ
ցեա՛ առ տէ՛ր վասն եկեղեցւո՛յ միշտ
անշարժ պահէ՛ յանխառն :

Առնոն Նահապետի Քեփէհէի :

Եւ Յօր անմէջ սուրբ մանկունքն ի
տղայական ի հասանի Նահապետական չար
չարանօք վեկայք եղեն քո մարդեղուն
թեանդ . տէր աստուած հա՛րցն մերոց :
Ղեւաթոյսք ի մօրէ նորաբողբոջք ի
հասանի Նահապետականք ի պատէրանգմի
և ընկալան ըզչարչարանս . վասն քո
համբերելով տէր աստուած հա՛ր : Եւ դ
բաղեւծս սուքեղ ունիմք զերանելի սբ
նահապետական . որք վասն քո չարչարեցան
ի բեթղէհէս Նահապետականք . վասն քո
համբերելով տէր : Բզտէր օրհնեցէք
Ժողովուրդք աստուծոյ յիշատակի՛ սո
ցա բարձր արարէք ըզնա՛ յաւիտեան :
Ստաղանտունի Նահապետանք ի տղայական
երամոց . սրախոյն ի եղեալք ի գերիւնս
մարցն կատարեցան . Ժողովուրդք աստու
ծոյ յիշատակի՛ : Բանաւոր գառինք ի
տանէն եփրաթայ . որք մատուցան սուրբ
պատմագ ի հերովդէ որպէս զարէլ ի
կայենէ . Ժողովուրդք աստուծոյ :

Ճա
հր
դճ

Գ

ողը
դճ

Եւսօր տըղայք ստընդեայք կոտո՛րեալք ՚ի հերովդի՛սայ . եղէն ճըշմարիտ վէայք ծննդեան քո տէր . բարեխօսող թեամբ սոցա փըրկի՞նք ողորմեա՛ւ : Եւսօր կատարի՛ւր բան մարգարէին որ ա՛յ տէր . ձայն գողժե՛աց ի հոամայ լա՛ղճմն ողբումն և աշխարումն . բարե : Օայցա՛ւ բեթղէհէմ հեղմամբ արեան սուրբ տըղայոցն . բերկրեցա՛ւ և հաքէլ ա՛նող շահոտ պատարագօքն . բարե :

տէր

Եւսօր ընդ դասս հոգեղինաց երկնաւոր ջօրացն , վեր առեա՛լ տօնեմք զյիշատա՛կըս սըրբոց մանկանցն . որք կոտորեցան ՚ի բեթղէհէմ և դասեցան ՚ի դասս վերին զը՛ւարթնոցն : Աըրտմըտեա՛լ հերովդէս ցամամբ մեծաւ և սպանալեօք . քանզի ձայն ը՛ւեա՛լ զարարէն ի բեթղէհէմ հրէաստանի . զա՛րհուրեա՛լ դողացաւ ի նորածին թագա՛ւորէն : Եւ բարկո՛ւթք զայրացեա՛լ առաքէր ՚ի բեթղէհէմ . և զսնօրէն ըզհրամանըն պատուիրէր ջօրաց իւրոց . կոտորեցէ՛ք ասէ՛ անողորմ ըղնորասա՛ս մանկուսն : Եւ փո՛ւթացեա՛լ

զինուորացն յանձակեցան 'ի բեթղէճէմ .
 և շուրջ պատեալ անողորմ կոտորեցին
 յերկեմենից և ի խոնարհ խառնելով ըզ-
 կաթըն ստեանցն ընդ արեան մանկանցն :
 Եւ յայտային սո՛ւրբ մանկուհքն որպէ՛ս ըզ-
 գառինս 'ի մէջ հօտից զի՛ ըզվարդագոյն
 արիւնս իւրեանց փոխադրեցին փրկչին
 արեան . վերձեմեալք ընդ զո՛ւարթունսն
 պրսակեցան 'ի քրիստոսէ : Եւ որդին
 միւս ծին անժամանակն անտուած . ըզ-
 վաճիւ չարաչար մահո՛ւ ածեալ ի վերայ
 հերովդէի . և զանձինքս սո՛ւրբ մանկան-
 ցըն եկեալդրեաց 'ի գոգն ամբա՛համու :

Եւ րանելի՞ սո՛ւրբ մանկուհքն որպէ՛ս
 քսի՛ նահատակք ետո՛ւն զանձինս իւր-
 եանց ի մահիւն . փոխանա՞յ որդւոյն
 անտու՛ծոյ : Եւ զիակո՞ւնք սո՛ւրբ ման-
 կանցն որպէ՛ս ըզծաղելի նշունենեաց հար-
 եալ ի կարկտէ՛ս . և անկեա՞լ ի
 սո՛ւրբ բեթղէճէմ : Եւ հոգի՞ք սո՛ւրբ
 մանկանցն որպէ՛ս զերամս անլաւնեաց
 թուուցեալք ի յերկի՛ս . և զան-
 եա՞լք ընդ զըւարթո՛ւնս երկնից :

Կանոն սրբոց Տրեշտականացի Սխալելի և
Ղաբրիելի և ամենայն երկնային Օգրացի :

ՃԲ
ՕՐՏ
ԲԿ

ՈՐ յանէից ստեղծէր զպաշտօնեայս
քո ի՞նչ սուր կեղեւոյ Տուրդ անեղա-
կան . ընդ նոսին օրհնեմք ըզքեզ և մեք
Տողեղէնքս : ՈՐ բանիւ գոյացուցեր
զիննեակ . զասըս Տրեղինաց բանդ ի սկզբ
բանի . ընդ նոսին գովեմք ըզքեզ և մեք
Տոյէ : ՈՐ արարեւ յոգիս իմանալի ըզ-
Տրեշտակըս քո Տոգի ստաուծոյ . ընդ
նոսին բարեբանեմք ըզքեզ և մեք Տոյէ :

Մեղադար յերկինս օրհնաբանողք Տօն
երկնաւորի զօրք լուսեղինաց . բարեխօս
լերուք ընդ մեղաւորացս : Բոցքրաճայն
երգով զգոհաբանողք ո՞րդւոյն միածնի
դասըք Տրեշտակաց . բարեխօս լերուք :
Մեղրուելի Տրեշտամբ բարեբանողք Տոգ
ւոյն ճըշմարտի Տոյք Տոգեղինաց . բարե-
խօս լերուք : Երեքսրբեան ճայնիւ փա-
ռաբանողք սուրբ երրորդու թեանն գուն
չրք սեւովբէից . բարեխօս :

[Ներսիս զբն հայր . անաղին լոյս ան
 ճանաչի . որ ի լուսոյ լոյս ներգործեալ
 զինանալեաց գոյական . ըզբեզ օրհնեմք
 աստուած հարցուն մերոց :] Նախից զհ
 ի լուսոյ լոյս ծագումն որդի . որ արարէր
 ի պաշտօն փառաց քոց զհրեղինացուն զօ
 րւս . ըզբեզ օրհն :] Եւ զհրեղին .
 փառալից որդւոց հոգիէ անեղ . որ ըս
 տեղծէր ի յոգիս կառարեալ զհոգեղին
 նացուն դասս . ըզբեզ օրհնեմք : [Ն
 տէր օրհնեցէմք բարձր արարէմք :] Եւ ըզ
 նա յաւիտեան : [Ներկային զըւարթունք
 հրեշտակ և հրեշտակապետք . վերին պե
 տուծի մէջ բարձր արարէմք :] Եւ ըզհայ
 րեն երկնաւոր : [Նմարմնոց բազմութիւնք
 ի շխանութիւնք զօրութիւնք . անմահ տէ
 րութիւնք բարձր արարէմք :] Եւ ըզբւ
 րիստոսութեան գաւորն : [Եւ թուական սերով
 բէք . քանակեւրպեան քերովբէք ամօնք
 անեղին մն բարձր արարէմք :] Եւ զհոգին
 ճիշմարիտ :

Ո՛ր ի հրեղին զօրաց երկնից փառա
 բանիս աստուած . որով զերկնային անա

պակեան աստուածային ըզշնորհս հեղեթ
յորդիս անամայ • անշահօք սոցան ողոր-
մեա մեզ աստուած : Նրեւելով հողեղե-
նացս անհիւթակներն իձեւ մարմնոյ • որք
և ծանոցին մարգարէիցն ըզշնորհո՛ւրդ
քո գալստեանդ բազմապատիկ տե՛ւտմբ
օրինակելով • անշահօք սոցան : Նճառե-
լի տնօրէնութեանըդ քո անետաբերք
անաբեցան գաղթի՛նէլ և մի քայլէլ անմար-
մնական դասուքն իւրե՛անց յե՛րկրի սպա-
սաւորելով • անշահ :

աէր

Նմահ անբային անարուեստ անթո՛ւք •
բանաչեալ յե՛րոմէք սրբանաց ճայնիւ
սրովէք անանջին յե՛րկրի՛նս քահանա-
յապե՛տք • բարեխօս լե՛րո՛ւք առ աէ՛ր
վասն եկեղեցւոյ : Նարձրելոյն փառաի՛ց
բարձո՛ղ աէ՛րո՛ւթիւնք • անյաղթելի՛ն
զօրութիւնք վե՛հագոյն իշխանութիւնք
ե՛րկրորդին դասո՛ւք քահանայապե՛տք •
բարե՛ : Վերագոյն ե՛րի՛ն պետութիւնք
վերին • հրէշտակապե՛տք երկնակո՛ւրդ
հրէշտակաց զինուորութիւնք երրորդի՛ն
յե՛րկրի՛նս քահանայապե՛տք • ձե՛զ հա-

ճանաչել երգեի՞մք ըզիմառս իբարձոհս :

Երկնաւոր՝ հօտ ընտրեալ . զոր հո-
վո՞ւն քան թողեալ յերկինս . և եկեալ
Եսընդեր մեզ մոլորեցոցս . որո՞վ ցեալ
զթիւ հարիւրոցդ . արար ուրախութի՛ւ
ն յերկինս երկնաւորացդ . անշէմք ըզ-
ձեզ բարեխօս լերուք առ տէ՛ր վասն
քաւովութեան մեղաց մեղոց : Տէսա-
նո՛րք անտեսին . խորհրդածո՞ւք խորոցն
անսովոր . որք իջեալք ընդ միածնին
սպասանորեւ անօրէնութեանն . իծնըն-
դեանն աւետանորք հովուացն . և կանան-
ցըն իւղարերից կենաց քարոզք ըզկե՛ն
գանձոցն . անշէմք ըզձեզ բարեխօս լե-
րուք առ : Պահապան՞ք անշխարհի . բա-
նակք տեսուն շուրջ զերկիւղածովք .
բարեկամք ազգի մարդկան միջնորդք մա-
հո՛ւ և յարութեան . միքայլ և գարբի-
էլ մե՛ծք . որք կայք միշտ առաջի ամենա-
սուրբ երրորդութեանն . անշա :

Եւսօ՛ր ուրախացեալ սուրբ եկեղեցի՞
բրիստոսի . տօնէ խրնդութեամբ զտէն
վերին երա՛ւսաղէմի . սըրբասաց ճայնիւ

մեկ

ստ

դէ

ձեւ

դէ

փառաւորեալ զքրիստոս : Այսօր համա-
 ձայնէլ որդիք սիրովի՝ երկրայնոյ . ամ-
 նիւ զուարճանան որդւոց անդրանկաց
 վերին սիրովի . սըրբասաց ձայնիւ փառ :
 Այսօր դասք անմարմնոցն երգս անեալ
 պարեմն ընդ մարդկան զերգս հոգեւորս
 անմահ փեսային յաւագանս . սըրբա :

Աստուծոյ սրբոց հայրապետացն :

Ճգ
 օրհ
 գծ

Այսօր սըրբոց հայրապետացն ժողո-
 վեալք ՚ի մի ասին . եղին հաստա-
 տութեամբ ըզհիմունս հաւատոյ . ի լե-
 րայ հիման առաքելոց և մարգարէից : Ա-
 սօր ըզբանն ՚ի սկըզբանէ քարոզեցին սբ-
 հայրապետքն . յաւանջ քան զյաւիտեանն
 ի՛ հօրէ ծնունդ անձառ . արարիչ գործի
 յաւիտեանց ընդ հօր էակից հոգւոյն :
 Այսօր զհոգին ճշմարտութեան դաւանեցին
 սուրբ հայրապետքն . ծագուն առ
 ի՛ հօրէ յաւանջ բղխեալ անհատաբար .
 ընդ նոյն յաւէտ մըշտընջեաւոր փա

ապիկից որդւոյ :

Եւորակաւ սո՛ւրբ հայրապետքն հրա՛ւիր
մամբ հոգւոյն սրբոյ . վերը՛ստին հաստա՛-
տեցին զառաքե՛լ լական քարո՛ղուծիւն . ի՛
վերայ վի՛մի հա՛ւատոյ հիման սուրբ ե-
կեղեցւոյ : Ո՛րք զի՛նու հոգւո՛յն խրեոյ ա՛-
րի՛աբար պատե՛րազմեալք . վանեցին զոն-
ք ի մամարո մո՛լուծիւն հերձուած ողացն .
որպէս հովի՛ւք քանք . հերբեցին զգայլսն
ի հօտէ՛ գառանց : Եւ ըզհա՛ւատս ճը՛շ-
մարիտս սո՛ւրբ երրորդ ու՛ծեանն , ընդ հա՛-
նուր քարո՛ղեցին յե՛կեղեցիս ուղղա՛մա-
ռաց . հա՛ւատաւ ի՛ հայր և՛ յորդի՛ և՛ յա-
մենասո՛ւրբ հոգին :

Ո՛ր էի՛ր յառաջ քան զյա՛ւտեանս
սնակի՛ղբն որդի . ի յե՛րկնից կամա՛ւ հօր
իջե՛ր ի փրօ՛ղուծիւն աշխարհի . օրհնե՛լ
ես տէ՛ր անտուած հա՛րցըն մերոյ : Ո՛ր
զանճա՛ռեղի՛ ծածկեալ խորհուրդ անպա՛-
րագիր աստուած ու՛ծեանդ . հա՛րսին ե-
կեղեցւոյ ցուցեր ի ձե՛ռն սուրբ հայրա՛-
պետացն , օրհնեալ ես : Ո՛ր իմանալի՛ աս-
տուածային ծագմամբ ի՛շնորհաց հոգւո՛յդ

հրց

—
դ
—

Թէ՛ւ ք՛ւր՛ց լին՛ զտի՛եղերս հա՛ւատով երրո՛ր
դու՛թեղ՛ : օրհնեա՛լ : Ի՛շտէ՛ր օրհնեցէ՛ք
և՛ բարձրա՛րարէ՛ք զնա՛ յա՛ւիտե՛ն : Ի՛կայ՛ք
լո՛ւսանո՛րեալ ժո՛ղովն էրդ ք հէ՛թանո՛
սոց . ի՛ ձե՛ռն լո՛ւսափայլ բըղիման յո՛ր
դառա՛տ վը՛տակայ բանի երանեղի հայրա՛
պետանցն . օրհնեցէ՛ք և՛ բարձրա՛րարէ՛ք ըզ
հայրն երկնաւո՛ր : Ա՛րք զանհասանելի
տնօրէ՛նու թի՛նէ՛ր գործեալ բանի՛ն յաշ
խա՛րհ . ծանո՛ւցի՛ն տիե՛ղերաց անհաս գոլով
արա՛րածոց . օրհնեցէ՛ք և՛ բարձրա՛րարէ՛ք
զբրի՛ստոս թա՛գաւո՛րն : Ա՛րք հրաշա՛լի
զօրութեանք հոգւոյն սրբոյ՛, ըզխա՛ւա
րն անգի՛տութեան յա՛շխարհ փարատե
ցին . և՛ ուղի՛շ հաւանոյ՛ հիմամբ հաստա՛
տեցին զեկե՛ղեցի՛ք անհայ՛ք և պա՛շտօն
եայ՛ք օրհնեցէ՛ք և՛ բարձրա՛րարէ՛ք սո՛ւրբ
զհոգին ճշմարտութեան :

—
դ
—

Ի՛ստուածային ճառագայթ ո՛ր ի՛ հօրէ
մեզ ծագեցար . և՛ լո՛ւսովդ քո լը՛ցեր ըզ
տիե՛ղերս ի՛ ձե՛ռն սբ հայրա՛պետացն .
աղօթի՛ւք սոցա՛ քրի՛ստոս ողորմեա՛ մեզ :
Ա՛րք անբա՛ժանելի ըզմի՛ութիւն երրոր

դու թեանդ . ընդ հանձնէր քարոզեցին
 ուղղափառ հաւանութեամբ . աշօթիւք
 սո : Եւ զանձառելի տնօրէնութեանը
 քո խորհուրդ . ուսուցին ազգի մարդկան
 գերագոյն քան ըզբնութիւնս . աշօթիւք
 սոցա :

Հանդիսացեալք ընդ երկնայնոցն այ-
 սօր տօնեմք ըզյիշատակ սուրբ հայրա-
 պետացն . որք զսատուածայինն առատա-
 պէս առնկալեալք շնորհաց բաշխումն .
 ընդհանուր ծաւալեցին յեկեղեցիս
 ամբարոց . օրհնեցէք ըզտէ՛ր ընդ ան-
 մարմնոցն դասս : Որք բանիւ զանձա-
 ռելի տնօրէնութիւն բանին հօր քարո-
 ղեցին . եւ ըստով իմանալեալ զարդարե-
 ցին ըզտիեղերս . ի շնորհքս պանծալիս
 երկնաճի՛ր պարգեացն . օրհնէ : Որք
 զանձառն՝ ըզնութիւն բողոքեցելոյն ի
 հօրէ հոգւոյն սրբոյ դաւանեցին . եւ
 նոյնագոյ բնութեամբ հօր եւ որդւոյ հա-
 լասարեալ . անորիշ բաժանմամբ համա-
 դնի՛յ միութեամբ . օրհնէ : Եւսօր ան-
 պատճառ գերեզմարդեալ փառօք պայ-

տէր

Ծանացան սո՛ւրբ Եկե՛ղեցի, բարձրածայն
 հրեջմա՛մբ աւետարանչայցն սիովն ի յառա՛
 գաստ հրաւիրելով զմանկո՛ւնս երկնա՛
 ւոր՛ Վե՛սսցին. օրհնեցէ՛ք ըշ :

Ճշ
 ԴՃ

Մի՛յսօր երկնայնոցն ընդ մեզ տօնախմբ
 բելով զյիշատակ սո՛ւրբ հայրապետածցն.
 ո՛րք լուսաւորեցին զհաւամտոյ մանկո՛ւնս
 նրա. և ընդ հրեշտակացն զաստ վերա՛
 կարգեցան : Մի՛յսօր առաքելոց և մար-
 գսեկեցն զաստ. տօնակից գորով դրա-
 տել վերին սիովն ի՛ծ. ի յիշատակի սո՛ւրբ
 վարդապետա՛նքն. ո՛րք իւսաստից նոցին
 զխորոց յայտնեցին զխորհուրդ : Մի՛յսօր
 քահանայք և պաշտօնեայք սո՛ւրբ Եկե՛ղ-
 եցւոյ վերադատուեն զյիշատակ սո՛ւրբ
 վարդապետածցն. ո՛րովք զարդարեցան
 երկնային շնորհօ՛ւնքն. երգեն ընդ նոսին
 զիառըս յաւիտեան :

ՃԻ
 ԴՃ

Մի՛ վհրաշայի՛ նախահարք միշտ յաշ-
 Թո՛ղք ի՛սարտի. ո՛րք գո՛ւմարեցայք ի՛
 նիկիւն գո՛ւմար. զա՛նձք երջանիկ դի-
 տո՛ղա՞ցը Ե՛ղաբանից. ո՛րք մաքրեցիք
 զորո՛նս ապականի՛նքն. սահմանեցիք

տառա կանոնական համանգամայն ա-
 զանց: Տէսի՞ Էս յայնմ ատենի՞ բան ծա-
 գեալ 'ի հօռե՞. դաւանի ծընուող և՛ ոչ
 սրա՞ րած. մի՞ չտ հանգոյսիլի՞ց բնդ
 հօր և հոգւոյն. և՛ ընտաղարդ բաւիւք
 հէրքեալ զհերձուա՞ծս նըզոփեցին
 զարիո՞ս և՛ զազանդն իւր պիղծ: Ա՛րմատ
 անիծից կըրկին ընձիւղեալ մակեդոն
 հայհոյի՛չ. գայլ ապականի՛ ի յսրձա՞կեալ.
 խո՞ղիողէր զընտի՞րսն ի՞ հօտէ գա-
 ոանց. և՛ գոհավի՛ծ. ցընդմամբ իտլդա՞-
 ւանեալ 'ի վի՛հն նըզոփեցին զմակե-
 դո՞ն զհայհոյի՛չ լեզու: Ա՛ւս 'ի յէ՞զա՞-
 նալ հանդիտին հէրքեցի՛ն զար հերձու-
 ածսն. և՛ դաւանեցին սուրբ զհո՞գին.
 Է՞լող ի հօրէ՞ Էակից որդւոյ. և՛
 կենդանարար ազանց բոլորեցո՞ւնց.
 նըզոփեցին զմակե: Բանքն թա՛նձրանայ
 'ի մարմնի՞ մարմնա՛նայ անմարմն. միա՞-
 ցեալ բնութեամբ ի՛յէ՞րկոնց. ա՞յ ի
 տակրեալ 'ի վե՛րայ. քաւաթ և՛ իւղին. և՛
 վե՛րառեալ 'ի թաղմանէ անապակա՞ն.
 նըզոփեցին ը՛զնէստո՞ր և՛ զազանդըն իւր

պիշծ :

Ի սուրբ երրոր : Լ'նձառ տնօ : Լ'պաւի :

Շարախ Ի Գործի Զայրադէպի :

շծ

Ո՛ր հըաւիրեցե՛ր զյառաձագոյն ընտ-
 րեալսն ի՛ սկզբանէ՛ աշխարհի . ի՛ հա՛ր-
 սանի՛սն անա՛պական կոչե՛լով յուրախու-
 թիւն ընդ բազմելոցն յառաձանստին զսս-
 տուածանգգեսացն . աշխանօք սո՛րա կեցո՛
 ը՛զմե՛ զ փառաց թագաւոր : Ո՛ր յաթո՛-
 ոքս քերովբէ՛ականրս վերանստեալ հանգ-
 չի՛ր որդի՛ աստուծոյ . հա՛ճէ՛ցա՛ր խոնար-
 հու թեամբ բառնալ ՚ի գի՛րկը՛ս յորդուոց
 աշամայ . աշխանօք սո՛րա : Ո՛ր ըզբա՛ժա՛-
 կըն անմահո՛ւ թեան սիրոյ քո արբեալ ե՛-
 րանելին ի գնատի՛ոս . որպէ՛ս ցորեան առ-
 տուածային զա՛զանս .ց մանրեալ ժանե՛օք
 հայ սուրբ գըտաւ առտուծոյ . աշխա :

Եւ արտախ արեոյն Եւ Լեւոնոն Ուրբեհարանի :

Որ յանըսկի զբնի հօրէ ընկալար ըշ-
հոգի գիտութեան ո՞վ էրանելի տէր
սո՛ւրբ յօհաննէ ընկալորեցէ՛ր աստ-
ուածային բանիւ զեկեղեցին սո՛ւրբ .
մաղթեա՛ս վերկոյն զԹողութիւն մե-
ղաց մերոց : Որ անապական բանի՛ն քարոզ
կոչեցար բերան ոսկի . յորմէ ազգիւր
կենա՛ց հոսեալ . արբուցանելով քառա-
վրտակ բըղմամբ զընդհանուր տիեզերս .
մաղթեա՛ : Որ յանձառելի՛ն մերձեալ ՚ի
ընթ հոգւ էրորդութեան . ո՞վ էրանե-
լի տէր վարդապետ . այսօր տօնէ՛ եկե-
ղեցի՛ բզհանգըստեան քո սո՛ւրբ զյիշա-
տակա . մաղթեա՛ :

Եւ արտախ արեոյն Եւ Լեւոնոն Ուրբեհարանի :

Ի ընկալալ յծամմա՛ն ի մաստիւբ . ընթ
եղելոց աշխարհի համաճամգոզ գոլով .

Երբորդո՞ւթեանն յայտնէ՛ցե՛ր եկեղեցւոյ
խոստովանի՛լ միութեամբ. ո՞վ տէ՛ր սուրբ:
Ա՛ր զիբկական տնօրէնո՞ւթիւն մարդա-
ցե՛լոյն վասն մե՛ր. ո՛ւսուցե՛ր մի՛ յե՛րկո՛ւց
նոր խառնո՛ւմն ըսքանչե՛լի. ո՞վ տէ՛ր:

Շարական 'Նիկիայոսի Հայրապետի :

Հիացա՞նա՞ն անմարմինքն տէ՛սանելո՞վ
զերանելի՞ն նի՛կոյա՞յոս . ո՞ր^հ ի՛ մար-
մլնի՛ վարս ըստացեա՛ն անհամեմատ մար-
մլնաւորաց . աղօթի՛ւք սո՞րա՞ մահա՞մբ
հայցեցե՛լք զթո՛ղո՞ւթիւն մեզա՛ն: Ա՛ւրա-
խացի՛ք մայր սի՛ծն. ե՛ւ զսրդարեա՛ն զքո՛
զսուազասուղ անճառապէ՛ս . զի՛մ^հ
անմարմին բեղի՛ արայ յաղթեաց մարմնո՞վ
երանելի՞ն նի՛կոյա՞յոս աղօթի՛ւք: Սա՛ղ-
թանօ՞ք մե՛ղո՞ցեա՛լքս հայցե՛լք ի՛ քէն
ամենասուրբ երրորդո՞ւթիւն . զի՛մ^հ
ներեացե՛ս մեղաց մերոց աղաչանօք նի՛կո-
յա՞յոսի . աղօթի՛ւք սո՛: Արժե՛ուհի՞ մա՛-
րիւմ . սամիո՛ր ոսկի՛ եւ տապանակ՛ կտա՛

ստ
դկ

կարանաց. ո՞ր զի վերո՛ւստ զհացըն
կենաց պարգևէ՛ցէր քաղցեալ բնո՛ւթեա
սո. նա մի՛շտ բարեխօսեա վասն քաւո՛ւ
թեան մեղաց մեղոց :

Երախտ Երեոյ Երեմի :

ԳՃ

Ո՛ր համանման մեծի՛ն եղի՛այի և յո՛ւ
հանճո՛ւ մը՝ կըրօչի՛ն. յանապատի՛ բնա
կեցար հրեշտակահա՛ն վարո՛ւք ճըգնեալ.
իփշաբեր ոստոց ծաղի՛կ վարդից զանու
շահոտութի՛ն քրիստոսի բուրեալ կենեցի՛
կեանս փըրկելոց. ո՛վ էրանելի սուրբ եփ
րեմմա՞մ. առ քրիստոս բարեխօսեա վն
քո տօնո՛ղացս : Ո՛ր յերկնայի՛ն վրասկաց
հոգւոյն արբէ՛ր ըզհոսանը՞ս շնորհաց .
որպէ՛ս ի վերնատանըն զանք առանքելոցն
ի հրեղէն լեզուացն. զոր առատանպէս մա
տըռուակեալ ծաւալեցէ՛ր ընդ տիեզերս
յարբո՛ղմն ոգւոց ծաղաւեաց. ո՛վ էրանե :
Ո՛ր աստուածատո՛ւ ան իմանալի ծառոյն
կենաց ողկոյցն ի քէն պըտղաբէ՛րեցաւ .

որով կէրակընցէր և կէրակընս միշտ ըզ-
մանկոճենս եկեղեցւոյ . արքայն թեանն
երկնից գրպի՛ր և վարդապետ հին և նոր
կտակաւրանաց . ո՛վ երանելի : Եւսյք
լուսաւորեա՛լք մանկոճեք առաքառախ ,
աշակերտեա՛լք սովաւ բանին ճշմա՛ր-
տութեան . ցընծութեանք կատարեացո՛ւք
ըզ յիշատակ վարդապետին եկեղեցւոյ .
որ զընթացս իւր կատարեա՛լ այսօր վե-
րափոխեցաւ յաստուածակերտ խորանսն
ի յանդրանկաց հոգւոցըն դասս . վասն
մեր առտէմսմ^{առ} միշտ բարեխօսել տա՛լ
ըզ քաւութի՛ւն յանցանաց : Գոհու-
թեա՛մք փառատրեացո՛ւք ըզքե՛զ քրիս-
տոս փառաց թա՛ղաւոր . որ ընտրեցե՛ր
աստուածայինք ո՛րինաց քարոզ ըզ սո՛ւր-
բբն եփրեմ . որ զհաւատացեա՛լ արծաթ
բանին ի քէն անկ ի սեղանաւորս յոգիս
որդւոց մարդկան . մաղթանօք սորամսմ^{առ}
արթանաւորեա՛լ ըզմեզ փառաւորել սո՛ւրբ
զերրորդութի՛ւնդ յաւիտեանս ամէն :

Երրորդին արեոյ Լուսառարայիսեանց :

ԲԷ

Որ ըզհո՛ւր սի՛րոյ քո՛ քրիստոս բոր-
բո՛քեցեր յոգիս անշարոնց . ո՛րով փա-
ռեա՛լ իմաստութեամբ ե՛րանելին ե՛ւս-
տաւտիոս . ընծայեաց զանձն ողջակէզ
քե՞զ կանանո՛ր . բարեխօսութեամբ սորա՛
շնորհեա՛ մեզ տօնողանցս բզբանութի :
Որ զարբայութեան քո՛ քրիստոս . տարա՛-
ծեցեր բզ յոյս յանշարհի . երո՛ւմ տե՛ն-
չացեա՛լ փափագեաց հոգւո՛վ ե՛րանելին
օքսէ՛նտիոս . ըզբաժանէն արեանն արբեա՛լ
ուրախութեամբ ընդ քեզ մը կըրտելով .
բարեխօսութեամբ սորա՛ շնոր : Որ ըզ
լոյս փառաց քոց քրիստոս ծա՛ւարեցեր
ընդ աթի՛եցերս . ո՛րով զլապտե՛ր հաւա՛
տոյ լուցեա՛լ ե՛րանելին ե՛ւզինէն . հե-
տե՛ւեաց լուսաշաւիշ քեզ ՚ի յերկինս
անբամբ մահո՛ւ . բարեխօսութեամբ : Որ
զնը շան խաչի քո՛ քրիստոս ետուր մեզ զէ՛ն
յաղթութեան . ո՛րով զինեա՛լ ընդդէմ
մահու ե՛րանելին սո՛ւրբն ո՛վրեւտէս .
բոցակէզ պատարագա՛լ քեզ խա՛նկ ցե-
ջա՛լ . բարեխօսութեամբ : Որ ըզբան

կէրնաց քոց քրիստոս սէրմանէցեր յեր-
կիր քանաւոր զոր ընկալեալ է պրտըս-
բէրեաց յինքեան երանելին մարդարի ոս-
թմարմի անմարմաբար չարչարելով պը-
սակեցաւ քանի :

Երբեք երբեք ինչպէս :

Միտո՛ւ ընդ անմարմնոցն դասակցեալ — 74 —
պա՛րէ՛ եկեղեցի տօնելով ըզ յիշատակ
բիւրաւոր վայելցն որք ընթացան ի վե-
րինն երուսաղէմ . փառաւորելով ըզ
Թագաւորը՝ քրիստոս : Միտո՛ւ ը քանա-
ւոր ողջակիցաց գա՛ն աւանց բիւրաւորաց
ի վերայ կայծականց բորբոքեալ բոցոյն
զերից մանկանցն երգէի՞ն զօրհնութիւն
փառաւորէ : Միտո՛ւ ը կամաւոր քեզ պա-
տարադ զա՛ն ճիւնս ընծայեցին ի վերայ
սըրբութեան սեղանոյ . ե ընկալան ըզ-
պըսակս անապականս . փառաւորէ : Մի-
տո՛ւ ը ընծայէ՛ եկեղեցի զմա՛նկո՛ւնս ա-
ռաքատի երկնաւոր փեսային . որք ընդ
հրէշտակս երգակցեալք ցընծութեամբ .

փանա : Այսօր ժողովեալ հաւատա-
ցեալքս սո՛ւրբ երրորդո՛ւ թե՛զ ՚ի տա-
ճարի՝ ճիշնութեան վկայիցս խնդրե՛լով
զթո՛ղութի՛ւն յանցանաց . փանաւորե :

Շարախի Ստեփաննայի Ուղեցոյց :

—
դճ
—

Յընձայ այսօ՞ր սո՛ւրբ եկեղեցի . յի-
շատակա՛ւ սըրբոց վըկայիցն ո՛րք արե-
աբա՛ր մարտեան ընդդէ՛մ բըռնո՛ւթե՛
հարի՛ն . կատարեալք արեա՛մք վասն ա-
նուանըն տեառն : Աըրբոյն ստեփաննո-
սի՛ն մեծ նահատակին . այսօր նմանեա՛լ
նախա՛վ կային . զանուանակըն թի՛ն յին-
քեան բերեա՛ն և զհանդէս մարտին .
պըսակեցա՛ն և նըմանեալ նըմին : Այրից
տասանց և չորի՛ց ընտրե՛լոցն ի տէր .
նահատակեա՛լք իփորձ տանջանաց և ըն-
կալան ՚ի բրիտոսէ՛ն զյաղթանակ մար-
տին . պարգեւեալ նոցա՛ն զանվախճանըզ-
կեանսն : Սաղթանօք հայցմա՛մք սո՛ւրբ
ստեփաննոսեանց . ընկալ տէ՛ր զանշա՛ն
նըս մեր . պարգեւե՛լով զթո՛ղութի՛ւն մե-
ղոց յանցանաց . բարե՛րա՛ր փըրկի՛ն զպար-

գեւոյ տըւող .

Մօրաիրո՞ս և վրկայ քրիստոսի սուրբ
ստեփաննոս . որ զչարչարանա յանձն ա-
ռեր . և երկնայի^ն զանուցն եղեր զա-
սակից . աղաչեա՞ զանտուած շնորհել մեզ
զկեանս անվախճան : Ի՞սա անուանքոյ ե-
ղեր պրսակ եկեղեցւոյ . և հեաւեող լու-
սազարդ ճանապարհին . և յորդորի^ն չ
գըտար ընտրելոցն ընդ քեզ սըրբոցն . ա-
ղաչեա՞ զանտուած : Յընծոթիւն եկե-
ղեցւոյ ընտրեցար ՚ի հոգւոյն . և լուսա-
ւորեցեր զորդիս Թորգոմայ . այսօր բերի-
րի^ն հաւատանցեալք . և տոնէն զճգնոթ-
եանքո զհանդէս . աղաչեա՞ զանտու :

դէ

Շարահան Մեհոօրի օրհնելոյ :

Որ յառանջագոյն յօրհնա, յօրինակ մի-
ածնիքո հայր երկնաւոծր . Ետուր զօրու-
թիւն ի յիւզ տըրութեան յօծնումն օ-
ծելո՞ւն^ն . հեղ և յիւղըս յայս զերկ-
նայի^ն քո զշնորհս : Որ խոնարհեցար ՚ի
մեզ . իւզ Թափեալ անուն օծեալդ տա-
տուծո՞յ . խանդելով զատուածութիդ

դէ

օծեալ զմարդկային առե՛ր բնութի՛նք։
 Տե՛ղ և յի՛շտ յայս շերի։ Ո՛ր ՚ի վե՛ր
 նստո՞ւնն սուրբ, իջանելով յառաքեալն
 օծո՞ւմն օծելո՞ց. և՛ օծմամբս այսո՞ւ վե-
 րաստեղծե՛ր նորօք զհոգեղէ՛նս որդի՛ս աս-
 սուծո՞ւմք։ Տե՛ղ և։ Ո՛ր զտօղանքնս սովան,
 ի՛ հանդերձս ընտափացը և՛ գե՛րապա-
 ծան ծառ, զհարանացե՛լ եկեղեցի. քո օ՞ւմք.
 մանկո՞ւնք սորա ընդ հրեշտակս օրհնե՛ն
 սուրբ զերրորդութիւնդ։

Մեղեդի Մեհոռի ՚ի վերայ հորածնելոցն։

Հայր ամենակա՛լ, որ առանքեցե՛ր զմի-
 ա՛ծին որդի՛դ ՚ի փրկութիւն մարդ-
 կամի՛նք. Տե՛ղ զե՛ր և՛ զհոգւոյդ պար-
 գե՛ս. Տե՛ղ զորդէ՛ գրութեան քո ըզնոր-
 հըս յի՛շտ յայս. քեզնը՝ լիբեա՞մք։
 Ո՛րդի՞ն անտո՞ւժոյ իւղ թափեալ անո՞ւն.
 օծեալ քան զընկերս ուրախութեան
 իւղովմի՞զ. զոր Տե՛ղե՛ր ՚ի դասս անա-
 քե՛լոց. Տե՛ղ զորդէ՛ գրութեան։ Հոգի՛դ
 ճըշմարիտ, օծո՞ւմն օծելո՞ց, որ և՛ ծը-
 նանի՛ս օծմամբս այսո՞ւ ըզմեմի՛ք ան-

տուճոյ շնորհիւ. հէղ զոր Լ՛ըրեան
 մի՛սկ թի՛ւն. մի՛ստուանձո՛ւթի՛ւն. քեզ
 վերագոյն մը ընդ սե՛րովէ՛ք սը՛ն սո՛մի՛ւն. Լըբ
 սո՛ւրբ սո՛ւրբ. սը՛րբեալ զնձ սոյս խորհրդ
 դոյ՛ի վերանձնելոցն սո՛վաւ երգե՛լ յա
 ւէժ քե՛զ փա՛ւն :

Եւրպիան զԲեպոս. Պարաբափն :

Խորհո՛ւրդ խորին անհաս՛ ա՛նը՛սկեզ
 բըն. որ զարդարեցել զվերին պէտու թիւն
 սըն. ի յառագանստ անմատոյց լուսո՛ւն.
 գերապանծ փառօք զհասրս հրե՛ղինաց :
 Լ՛նձառահրաշ զօրու թեամբ ստե՛ղծել
 զադամ՝ պատկեր տիրակա՛ծն. Լենադելի
 փառօք զգետառուորեցե՛ր. Ի՛ր. ի դրախտն
 ադէնի՛ տեղի բերկրանաց : Զարչարանօք
 բո՛ սուրբ մի՛սնիդ նորոգեցան արա
 րածք ամենա՛յն. Լ վերը՝ տի՛նմարդն ան
 մահացա՛ւ. Ի՛ւ. զարդարեալ ՚ի զգեստ ան
 կողովտելի : Լ՛նձրեւածին բաժակ հրա
 հոսան. որ հեղա՛ր յառաքեալսն ի սուրբ
 վերնատա՛նն. հէղ և ՚ի մե՛ղ հոգիդ սուրբ
 աստուա՛ւ. Ի՛ւ. քնդ պատմո՛ւ ճանի՛ն զքո

78

զինմանստուծիւն : Տան քում վայելէ սրբութիւն, որ ըզգեցան ըզ վայելչութիւնս սրբութիւն վանաց ընդ մէջ քո ածեալ լի . պատեա ըզ մէջս մեր ճըշմարտութեամբ : Որ զարարչագործ բանգուկըս քո տանածեցեր ընդ դէմ անտեղան ծց . հաստանտեա զբաղուկս մեր կարողութեա մեր . համբարձմամբ ձեռաց առ քեզ միջնորդիլ : Նիւսմամբ թանգ ի գըլնէն պատեցես ըզմի տըս և զգնյարան ծես խաչանի շ ուրարամբ ըստ ահարծնի . ծանկեալ յոսկեթեւ ի զարդ խորանի : Բամից բոլորից տիրապէս աստուածապետակա ծես . նախորտապատ սիրով ըզմեզ զգեստանորեցէ . քում սուրբ խորհրդոյդ լինիլ սպանաւոր :

Երբայն խնդրիւնեան սրբայ Պապարագին :

—
գի
—

Յայս յարի նուիրանաց ուստի տեառն տաճարի սոփոյովեանըս անտանօր ի խորհուրդ պանտման պաշանտանաց առանկան սուրբ պատարագին . խընկօք անուշիւք խոմբ անեալ պարեմք ի վերնայարի սրա

հըս խորանիս. ուղղութեամբ ընկալ
 զանշօթս մեր որպէս բուրձմն անոշահոտ
 խընկոց ըստանչխից և կինամոհանց. և ըզ
 մատուցողքս պահեա սըրբութի միշտ
 և հանապաղքէզ սպանաւորէ: Բարեխօ
 սութեամբ մօրքո և կուսի. ընկալ զա
 ղաջմ նրա քոց պաշտօնէից: Ո՛ր գերագոյն
 քան զերկինքս պայծառանցողքեր սուրբ
 զէկէզէցի արեամբ քո քրիստոս. և ըստ
 երկնայնոցն կարգեցեր ՚ի սմա՝ զգնալս
 առաքելոց և մարգարէից սուրբ վարդա
 պետաց. այսօր ժողովեալ զամբ քահանա
 յիցս անկաւազանց զըսրաց և կղերիկոսաց.
 խոհեմ մատուցանեմք անաջի. քո տէր յօ
 ըրնակ ըստ հընդմեռ զսքարիայ. ընկալ
 առ ՚ի մէնջ ըզխընկանուէր մաշթանքս
 որպէս զպատարագնաբելի՝ զնոյի և զմբ
 րահամոհ. բարե խօսութեամբ վերին քո
 ջօրաց. միշտ անշարժ պահեա զանթո
 հայկազնեայ: Եւ զա յոյժ դուստր լու
 սոյ մայր սուրբ կանթոնիկէ մանկամբ ք
 քո սիւղն. զարդարեալ պըճնեաց հարաւն
 պանծալի երկնանը մահն լուսաճեմ խորան.

զի՛ օծեալն անստուած է՛նն ՚ի յէ՛կն ան,
 ծանխապէս ի՛ քէ՛զ միշտ պանտարազի՛, հօր
 ՚ի հաշտութիւն մէ՛զ ՚ի քաւութիւն բաշ-
 խէ՛ զմարմն և զարիւն իւր սուրբ,
 վասն իւր կանտարման սուրբ անօրէնու-
 թեանն շնորհել զթողութիւն կանգնողի
 տաճարիս :

Երախտ եօթն Խորաճարակացի :

ԲՃ

Հաւուրս վերջին ժամանակի՛ շինեաց
 իւր տուն զեկեղեցի՛, հօրն գըթած երկ
 նաւորի՛ իմաստութիւն բան և որդի, ետ
 ըզմարմին իւր ՚ի զէնը՛ զգինի անբանն ՚ի
 խառնելի, սրմին հրաշից ներգործողի
 սուրբ օրհնութիւն յամենայնի՛, Ո՛ր և
 զծառայս իւր անաբեաց ՚ի խառնելիսն
 հրաւիրեաց, զքաղցեալս ՚ի հաց մարմնոյն
 կոչեաց զգինի՛ անբանն ետ ծարաւեաց,
 յայս կոչմանէս ապրնտամբեաց ազգ հիւ-
 սիսոյ հայաստանեաց, ախյն որ ըզհրաշս
 զայս ներգործեաց մեզ նորագոյն յոյս
 հաստատեաց, հաւատարիմ և իմաստուն
 գրիգորիոս անուն անթոն, նըման խաչի

մահուամբ ո՛րդւոյն չարչարանօք իւր սուրբ
 մօրմնոյն • զա՛ղգըս հայոց կոչեաց 'ի նոյն
 զգանս և զհարուածս ետ խըստագոյն •
 մի՞այն բանին հօր խնայտուն տուք օրհ-
 նութիւն զօրըք հրաբո՛ւն։ ()՝ ծեալ մե-
 լոյ հայրապետին գրեգորիոս լուսաւորչին •
 զե՛ռնդիէ պատրիճրգին 'ի կեսարիայ հայք
 առաջին • մեզ մարգարիտ բերին անգին
 զնըշխար սրբոյ կարապետին • ա՛յսըմ՝ հրա-
 շից ներգործողին տուք օրհնութիւն ազգ-
 հոլածին։ Եւրման աւուրըն փրկական 'ի
 գալ փրկչին 'ի յորդանան • նոյն արու-
 սեակն արեգական ծագեալ յա՛շխարհս
 հայաստան • դրո՛ւնք դժոխոց խորտակե-
 ցանորք յիննականան տեղիսանկան • հո՛յլ-
 քըն դիւայ հաշմեցան հրշտակք ընդ
 մեզ դասակցեցան։ Եւ՛ճեռն առեալ լու-
 սաւորչին զնըշխար սրբոյ կարապետին •
 շո՛ւրջ պարնսպեալ զկողմն աշխարհին
 շնորհօք աջոյ զբանն օժո՛ղին • աստ թ'ըշ-
 նամիք մի զօրասցին մի՛ հե՛րճուածոց ա-
 ղանդք բուսցին • յե՛րկնից գայր ձայն
 աստուածային թէ հայցուածքքո կա-

ամբողջին : Սո՛ւրբ Երջանի՛կ Երկնա՛հասն
 դէս ճրգնո՛ղ անտօն և կրօնիդէս . Ի՛ հո-
 ղանիւթ ծընեալ զարմէս գերա՛զանցեալք
 ՚ի բնութենէս . զձե՛զ պարգեւեաց սուրբ
 զեռնդէ՛ս մեզ Երկնային հրեշտակք յերկ-
 րէս . Ի՞նչ վըշտալից մարմնոյ ակտէս փառա՛-
 տեցէք ՚ի խոնմանէ՛ս : Ի՛ մէջ երկրէ՛ տանէն
 յո՛ւնաց հայոց տըւեալ պարգեւք փառաց .
 վարժի՛չ կարգաց կրօնաւորաց հարք միան-
 ձանց ճրգնաւորաց . ծաղի՛կք բուսոյ՛ բա-
 նաւորաց բըժըշկական դեղք հիւանդաց .
 Ի՞նչ գիւտնէն յայտոց չարաց զմեզ վըժ-
 կեցէք ՚ի փորձանաց : Ի՛ շին լուսոյ հօր մի՛-
 ածնի՛ ճրջմարտութեանդ քարոզի՛ . պար-
 թեանդեանն գի՛րիգորի՛ պարգեւեցայք
 գանձ կենդանի . նոյն և՛ նըշխարն հոգե-
 լի՛ աթանգի՛նեայ սուրբ վը՛կայի՛ . ո՞րով
 մարմնոյս վէ՛րք ողջացին յանցանք հոգ-
 ւոց մէրքաւեսցին : Ի՛ օթնաստեղեան երկ-
 նից կամարք աստուածութեանդ կա-
 մարարք . ճրգնողք մարմնով խոտաճարակք
 մաքուրք հոգւով լո՛ւսոյ տաճարք . ե՛կե՛-
 ջեցւոյ բարձր աշտարակք տանըս հայոց

ամուր պատուարք զձեռն աղանձեմք ճշգրտութեամբ հարբելոսք անձանց մեր բան
 րէրաւք : Սամեայ զօրանցն պարսկական
 մարտիւ ընդ զօրն հայաստան . դուք
 մաղթեցէք աղերս հայցման աղանձելով
 զպատուածն բան . վստն յովհաննու
 ձայնի գոչման կարանպետին սրբոյ հայց
 ման . պահէ՛լ զէրկիրս այս անասան ըզ
 տեղի անեանըդ ձեր հեղման : Ղոջեմք
 առ ձեզ սուրբ նահատակք հողանիւթեայ
 մարմնով հրեշտակք . մարտիրոսք սուրբք
 և վրկայք որք սրոյ մահուամբ կանտարե
 ցայք . յորդոր տօնիս ձեր յիշատակ ան
 եան սրբոյ հեղման վրտակ . ահա տէր
 ընցի սուրբ պատարագ պահէ՛լ ըզմեզ միշտ
 անվրտանի :

Երախան սրբոյ Սուխասնոյ :

Ստուգով թեամբ տեղեկանցեալք . հար
 ցանելով ըզմարդարէն . ով ելցէ ի լեա
 ուն տեսուն . կամ ով կանցցէ ի տե
 ղոյն սրբոս թեան : Սահա տեսնք ըզ
 սոսկանէտ . լեաւուն գիտակ և բնակա

բձ

րան, վերայիցն սրոյց անեալ զոր զորմուն-
 թիւն յատուծոյ փրկչէն իւրեանց :
 Արք բարձիւն ըզխաչս իւրեանց, խաչե-
 ցելոյն խաչակցեցան, զի մելով յօժա-
 րութեամբ անսասանիւ չան սրպէս ըզ-
 գառիւնս ի մէջ գայլաց : Անցն և զինքն
 ինկ տեսանեմք պրոբատիկէ՝ անաղանիւն :
 յորքս զնին բաղմութիւնք անսասանե-
 րաց, անկնձենելով վերադարձն ջուրցն
 յովազման : Աստանօր նորոգեցաւ մեզ
 անաղանիւն սելովմայ, ի բանալ զանցս
 սրբաւից ան ի մերժել զսխառ հոգւոյ
 և մարմնոյ :

Երախան Ահաբայ Գողթնացոյն :

ԲՃ

Օրմամալիւն ինձ քան ըզեմբոս
 երաժշտականամց ճանս, ողորմաւմց
 քոց հընչմունք, ով երանելի տէմմր
 վահան ընտրեամբ յամսատուծոյ :
 Անաւել յորդորէ այս ըզհոգւոյս
 մասունս, յօրինել քեզ երգս ոչ
 զըզանկանս, այլ հոգւովս և սրբախա-
 րարս, յորդորանկանս և ներքոյ գեանս :

ով Երանելի տէ՛մմ'ը վա՛հան . ծա՛ռամմ'յ
 քրի՛մ սոո^{հհհ} սի՛ : Օ՛ւրհո՛ւրեցուցանէ՛ ^մ
 քո՛ ճը՛գնո՛ւթի՛ւնդը՛ զմա՛րմնոյս բընո՛ւ^{հհ} ^ւ
 Թի՛ւն . ի՛սկ զոճճճմմ' : Ե՛ւ մա՛սե՛լ գը՛
 տա՛ր . ով Երանելի տէ՛մմ'ը վա՛հան սի՛
 րօ՛մմ'դ քրի՛մ սոո^{հհհ} սի՛ : Ա՛րտա՛քնո՛ցն
 ը զգա՛ստքն . ստե՛ղծի՛չ բա՛նք . սնո՛տեա՛ցն
 'ի պատը՛րո՛ւթիւն . ի՛սկ քոճճճմմ'ր : Ե՛ղ սի՛
 րայնոյ մատո՛ւածա՛րեալ և՛ ո՛գե՛^{հհ} շա՛հ .
 ով Երանելի տէ՛մմ'ը վա՛հան . ընա՛րեալ
 յամ՛շա^{հհհ} տա՛ց : Ա՛րդէ՛ս ըզքա՛^մ ջ նա՛
 հա՛տա՛կ պատրա՛ստեա՛լ 'ի պատե՛^{հհ} ըա՛ղմ .
 կա՛տա՛րեցե՛^մ ը զընթա՛ցս քո աըի՛ն^մ բար .
 յա՛ղգա՛ցն հարա՛^մ լա՛յնոյ . զա՛սա՛ւո՛րեա՛լ
 ընդ ա՛նմա՛րմնա՛^{հհ} կա՛նսն . ով Երանելի
 տէ՛մմ' վա՛հան . գո՛ղթեա՛ցն իմ՛ շխե՛^{հհհ}

ցօղ :

Երանելի Պաւլի Պաւհեցեոյն :

Ա՛րցեա՛լ աստուածայի՛ն շնորհիւ Ե՛
 րանելի սո՛ւրբ ճը՛գնաւո՛ր տէ՛րը՛դ դա՛
 ւիթ . և՛ անո՛^մ ւն . քաջո՛ւթեա՛ն քոե՛լ յե՛ր
 կի՛նս . յո՛ւրախութի՛ւն հրե՛շտահայ և

բէ

ընդ անխափս ամենայն ցընծովութիւն
մարդկան : Ստացարքե՛ղ անո՛ւն քանչու
թեան յասպարիզի՞ն ճըգնութեան ո՛վ տէ՛
րը՛դ դաւիթ . յա՛ղթեցե՛ր թըշնամւոյն
խաչի՛ւն քրիստոսի . ըցո՛ւցե՛ր ուրախու
թեամբ ըզտիե՛զերս ամենայն . և աղօթիւք
ա՛ռ աստուած . եղե՛ր մե՛զ զօրավիճն : Եւ
տո՛ւր ըզմարմինդ ընդ հոգւո՛յ քո՛ւմ
փըրկանս . և խաչի՛ւն և արեամբ գնեցե՛ր
զարքայնութիւնն . առե՛ր իշխանութիւն
բարեխօսութեան . աղաչեա՛ զաստուած
զի փըրկեսցէ ըզմե՛զ ի հա՛րաւային կո՛ր
ծանմանէն :

Եւրահայ Կիրակոսի և Յուդիայի :

ԲԿ

Յարմատոց բարեաց քանոցոր շնոմաւիդ
վերաբո՛ւսեալ ծաղի՞նկ հաւատոյ . գե՛ղ
վայե՛լ ընթութեան . զարդ եկե՛ղեցոյ պըտ
շաբե՛րեալ ըզքե՛ղ ո՛վ սո՞րբ կիրանկոս
տընկողինըզքե՛ղ քրիստոսի բարեխօսեա՞
վանս անձանց մերոց : Եւստա՞նօր մօր
բարեպաշտի ո՛րդի և երկնաւոր հանդի՛
սադրի՞ն հա՛տանի . քա՛ջ ըսպառնգէ՛ն

ընկուծեալ հնգւով տշայ գորով մար-
մնով մարտ ընդ անօրէնսն եղեալ պրա-
կէցար ով սո՞ւրբ կիրանկոս . տընկողին
ըզքէզ : Յօ՞ղ քաղցրութեան ծաւալե-
ցաւ յանդաստանըս ձէր . յորժամ պա-
տուանան արիւնքը՝ զձէր հեղան յերկրի .
երկնայինքն ուրախացան ըզձէզ յին-
քեանս ընդունելով . մայր սրդւով բեր-
կրեալ ով սո՞ւրբ յուղիտա . ստեղ-
ծողին ըզձէ՞զ քրի՛ստոսի բարեխօսեցէ՞ք
վասն անձանց մերոց :

Ս արդագոյն վառեալ ծաղիկ ի նորա
տո՛ւնի բո՛ւրաստանի . լուսազարդեալ
էրէ՛կցար ով երանեա՞ւ յսո՛ւրբ կիրա-
նոս . վասն մեր բարեխօսեան քրի՛ստոսի
վըրկէին մերոյ : Աշա՛ւնի քաղցրաբար
բառ հեղաբանեալ ըզտէ՛ր յի՞սուս . վը-
տանկահաս արեամբ ներկեալ ոսկե՛բող-
բո՞ւ զե՛ռարհօսիկ . վասն մեր բարե՛ :
Բաբո՛ւնւոյ վա՛րդապետին համե՞ղ ոշ-
կոյզ արեամբ չը՛մէալ . պրասկեցար ի
քրի՛ստոսէ ընդ երջանի՞կ մարտիրոսացն .
վասն մեր : Պո՛ւ սլարծանք սո՛ւրբ հա-

Լանոյ, ընտոյ պըսան էկէ՛ղէցւոյ, մայր
 օրդւո՛վ բերկրեալ այսօր ո՛վ երանեա՛լ
 սո՛ւրբ յո՛ւղե՛տա. վա՛սըն մեր բարեխօ՛
 սեցե՛ք քըր՛ստոսի փըրկչե՛ն մերոյ:

Շարահան Սինասայ Լըմֆիեայ Ղարաբոյ:

Ըջ յիշատակ վըկային սըբոյն մեծին
 մինասայ, երմոգլինեայ գըրա՛նսի յուսո՞վ
 եկայք տօնեացո՛ւք: Ո՛վ սո՛ւրբ վըկայ
 քրիստոնսի քանցըրա՛նբա՛նուդ մինասա՛նրա
 գահաս օգնական յուսո՞վ ըզքե՛շ խընդ
 ըրողացս: Ի՛տա՛նքա՛նի հանգըստեան սըր
 բոյն մեծին մինասայ, եկայք հաւանո՞ւ
 ցեալք յո՛ւսո՞վ երկընդանգեացո՛ւք:

Շարահան սրբոյ Ոսկեանց:

Ո՛րք անժանաւորեցայք կո՛չե՛լ յա՛շա
 կերտո՛ւթիւն առաքելոյն Թա՛ղէ՞ոսի. ե՛
 աստուածայե՛ն հը՛ով մաքրո՛ւթեան ոսկի՛

փորձեալ գլխայք ՚ի բնականօրէն ճշտեալ
տանկաց ով երանելի սուրբ ոսկեամս^մնք
բարեխօսեցէք առ տէր մաքրել^լ ըզմե^զ ի
մեղաց մերոց: Որք անհրաժեշտ դա-
ւանով թեամք քարոզեցէք ըզբրիստոս ի
դրոհնէս թա՞գուհսն. մեկընտե^լ ըզմե^զ
ըզքաջ նահատակսն ի յակոհնս եփրատայ
ի ծաղկաշարդ վայելչութիւնսն. ով
երանելի: Որք անպարտելի մնացէք ՚ի
հրապուրանաց օրդոյն թա՞գաւ լորինչաւ
չարեանք վասն^ն բրիստոսի. անդապէս
խողխողեցայք պատմաւ գրեւորենելի. ով
երանելի:

Շարափան սրբոյ Արամեայ:

Աշտեմք ըզքեզ տէր բարեխօսու-
թեամբ սըրբոյ անովմանց. որք նահատա-
կեցան ՚ի ճակատամարտ պատերազմի
յանլթողք գլխան ընդդէմ թըշնամոյն
բարեխօսութեամբ սոցա բրիստոս խը-
նայեալ^մ մեզ: Որք անին զսպառազե-

—
ալ
—

նութեան զրահըս հաւատոյ սրբախնայեալ
եանց . և ընկալան ՚ի գլուխ սաղաւարտ
փրկչութեան ըզնրան խաչին , սուսեր
ընդ մէջ ածեալ ըզճըմարիտ սուրբ
հոգին . բարեխօսութեամբ : Որք մաքրե-
ցին զանձինս երեանց տաճար անուանի
քում սրբոյ . և բուրեցին հոտ անու-
շութեան զաղօթս երեանց ՚ի տեղով
հեղման սուրբ արեանն երեանց , բարե :

Շարիտն սրբոյ Սարգանանց :

Արեացեանք ահա հակառակսն քան
ջութեամբ առնուլ ըզվերէ խաբէութեան .
հանձարէի զք ՚ի հատուցու-
մէն դաւանացն , զամբարըշտացն արդա-
րադատ ջափըմամբ զօրանալք յաղ-
թողք պըսակեալք ՚ի քրիստոսէ : Փո-
խանակեալք զոհնայնութիւնս . ընդ
ճըմարիտ յուսոյ անմահութեան . փա-
փազանալք ճերոց անիք ըզկատա-
րուսն . մաքրել արեամբ յաղաղ մշակ

արդևոյ զօրանկանք յաղթ : Հայ ցեղէնք
 զխաղաղութիւն . ճիշմարիտ վելայք
 սլբբոյ երրորդութեան . նեղելով^{հոգի} ցոյ
 յանօրինաց բլունութենէ . զե ցընծաս
 ցուք յաղթանակաւ մարտի ձերոյ նա
 հա՞տանէք արգոյք . պըսակեալ^{հոգի} լք ե
 քրիստոսէ :

Երրորդահարան պատկաւոր և զօրագործի
 առաքինեաց . վաւեցար զինու հոգւոյն ա
 ընաբար ընդդէմ մահու . վարդապետ քաջ
 նահատակ որ վանեցէր զթշնամին . վար
 դագոյն անեամբդ քով պատկեցեր զեկե
 ղեցի : Եւ ընկաւոր Թագաւորին զինու
 յաղթեալ պատերազմին . խոհական ի
 մաստուծոք խոհեմացեալ անճառապէս .
 խորէն խորհրդական և ծանուցեալ ա
 նուն բարի . խաչելոյն վկայ եղեալ հեղ
 մամբ արեան պսակեցաւ : Իննակն լու
 սով լըցեալ արիացեալն քաջն արտանկ .
 Թաթաւեալ ի կարմրութիւն բոսորային
 բղխեալ աղբւրն . զիւրկականն ընկեալ
 զբաժակ և մկրտեալ արեամբն իւրով .
 զանակեցեալ ընդ անմարմնօցն երրորդու

ԴԿ

Թեանն երգէ՛լ զփառս : Արբափայլ ըզ-
 գեստոնք պըճնեալ 'ի յերկնաւոր հան-
 դիսադրէ՛ն . երրորդութեամբն զօրացէլ
 վանեալ զամո՛ւրս բանսարկուին . հըմա՛-
 յեալ հօր ընծայեալ որդւոյ գո՛ւով չար-
 չարակին . հոգւովն յաղթէլ պատե՛րազ-
 մին և չարասէր Թագաւորին : Ա՛ռալին
 բարւոյն զի՛տմամբ ընդդէմ մեղացն վա-
 ռեցաւ . տարագնաց ելիւք յերկինս պա-
 րակցեալ ընդ անմարմնոցն տաճար զար-
 մանալի տաճար եղեալ երրորդութեան՝ .
 տէրուհեան սո՛ւրբ խորհրդոյն տուն և՛
 տեղի արժանացեալ : Ստացեալ զհա՛ւա-
 տոյ վահան յուսոյն զոսհիւք ծածկեալ
 զփրկականն սաղաւարտ 'ի գլուխ եղէ՛լ
 զնշան խաչին . վահան վեհ երեւեալ նոր-
 մանկո՛ւթեամբ նահատակեալ . խաչելոյն
 վկայ եղեալ պսակեցաւ արեամբն իւրով
 Ա՛հա անոյշ ողջակի՛ զեալ մատուցանէ՛ր
 զինքն նրւհր . բանաւոր պատմրագաւ ըն-
 ծայելով հօր 'ի յերկինս . արսէ՛նն ցան-
 կալի արդարո՛ւթեամբն ճոխացեալ իմաս-
 տութեմբ պայծառացէլ յեթեմարիւան

շնորհսց հոգւոյն . Եւրկոքումք հարա-
 զատօք ընտրելագոյն նահատակօք . յա-
 ռաջեալ յամենեցունց գլուխ և աւանդա-
 մարտիրոսաց . նախաշաւիղ գոլով բարեց
 յառաջադէմս գարեգին , ընկալեալ ըզ-
 բրաբխոնն յաղթանակ նահատակացն :
 Բամիկանն խումբ հազարաց և երեսնից
 թիւ ընդ վեցից . որք ընդ նոսին նահա-
 տակեալք արիւմբար պատերազման . և
 հեղին զարիւնս իւրեանց ՚ի նորոգումն
 եկեղեցւոյ . ընդ նոսին պըսակելով ՚ի
 յերկնաւոր հանդիսադրէն : Վոհումք
 փառանորդութիւն երրորդութեանդ նը-
 ւագեմք . բազմութեամբ պըսակելոցս ըզ-
 մօք մածեալ առաքինեացս . եկեղեցիք
 հայաստանեայց պայծառանպէս զարդարե-
 ցան . ունելով միշտ բարեխօս զճշմու-
 թիւն մարտի սոցա :

(Երեսն արքայ 1) Խոնդրեանց :

ՈՐ յառաջագոյն սահմանեցեր ըզ-
 փրկութիւն հայաւատանեայց շնորհէ-
 լով մեզ հրաւիրանի զերանելն ըզսուրբ
 գրիգոր . օրհնէմք զքեզ ընդ զօրս ան-
 մարմնականացն հայր ամենակալ : ՈՐ նո-
 ընն դաւանողն խաչակից քեզ ընտրե-
 ցեր ըզդասս քահանայիցն . շնորհաբաշխ
 օծողութեամբ կարգեալ հովիւս է վար-
 դապետս . գովէմք զքեզ ընդ զօրս ան-
 մարմնականացն որդիդ միածին : ՈՐ
 մաքրողութեամբ աւանդանին է փրկական
 հաշորդողութեամբ . ըզզինուորեալսն ա-
 նուանըդ քո պայծառացեալ արեամբն
 իւրեանց յաղթող մարտիւ պլսակեցեր .
 բարեբանէմք զքեզ ընդ զօրս անմարմ-
 նականացն հոգիդ ճշմարիտ :

() օրհնէմք ըզքեմք շնորհատու բա-
 րեաց . մեր ընտրեցեմք յորովայնէ ըզ-
 հրաւիրեալսն ի սկըզբանէմք փառաց
 քոց հաշորդաւ . խընայեալ մեմք մաղ-

Թանօք սոցա : Սահակայ և յովսէփայ
սուրբ հայրապետացն . շէնդիէի՛ սուրբ
վարդապետն հրամանաւ լուսւորել զա-
րեւիկսն քաջ լապառազէսն . խընայեալ
ի մեի՛շ : Ո՛ր ըզմե՛րկացեալսն յան-
ճառ լուսոյն . ըզսեացեալսն ի գոյն այ-
ծեաց . որոշելով ՚ի սուրբ հօտէն ընտ-
րեալ ըզքո՛ի յսըն հաւաքեցեր . խընա-
յեալ ի մեի՛շ մաշ :

Ո՛ր անդադար փառաբանիս յանմար-
նոցն . քահանայք սուրբ լուսածնունդ
զաւակօք . ըզքե՛զ բարեբանե՛մք աստուած
հարցըն մերոց : Ո՛ր ՚ի շառաւիղէ՛ քոց սր-
բոց քարոզչացն . պըսակեալ ցո՛ւցեր
զհայնաստան աշխարհս . ըզքե՛զ բարե :
Ո՛ր քարբին ըզհո՛ւրըն կենդանի՛ ընդ հը-
րաւի՛րեալսն ՚ի վերնատանն . յորդաբո՛ւղիս
բանի՛ւ շնորհաց լուսատու է՛ զենմանկայ
արեամբ մեղքոտելով ընդ քե՛զ աստուած
հարցըն : Մ՛զտէր : Մ՛մե՛նայն աղբք և աղինք
ամե՛նայն գործք աստուծոյ . զթափանձո՛րն
ամենեցուն օրհնեցէ՛ք զհայրըն երկնաւոր .
և բարձր արարէ՛ք ըզնա՛ յաւիտեան :

 հրց

 74

 7

Ո՞ր հալածեաց զխաւա՛ր մե՛ղաց ՚ի տանէ՛
 Թորգոմհան. զհանդիսանդի՛րն ամե՛նեցուն
 գո՛վեցէ՞ք զաստուածորդին. և՛ բարձր :

Ո՞ր պրսակեացն ըզ հայաստանն նորաւս-
 քանչ լուսաւորչօք . բարեբանեցէ՛ք ըզ
 սո՛ւրբ զհոգին ո՛րդի՛ք լուսոյ նոր խրայէ՛լ :

և՛ բարձր :

— ՍԶԸ Եւրեգակն արդարութեան ՚ի հայաստան
 ծագեալ . պայծառացողցե՛ր սուրբ զե՛-
 կեղեցի՛ հե՛ղմամբ արեան սրբբոցն. մա՛ղ-
 Թանօք սոցա խընայեա՛ն ՚ի մեզ պարգե-
 ատո՛ւ բարեաց . ե՛ւ ո՛ղորմեա՛ք ո՛ւրա-
 րածոց : Պանծայի սուրբ զաւակօք հո-
 վի՛ւքըն զը՛ւարթ ունք հրո՛վ հոգւոյն շի-
 ջո՛ւցին ը՛ղբոցըն ըզկրակապաշտ պարսի-
 ցըն . մա՛ղթանօք : Պարթևանկան տեսա՛-
 նողին յառաջագոյն ազդեցութեամբ .
 զհաւատոյ ո՛րդին սրբբոցն գրիգորի՛ պը՛-
 սակաղարդ տեսեալ . մա՛ղթա :

— ՍԶԹ Եւրկնայի՛ն հրաւիճակօք կոչեցեալք
 ՚ի սկըզբանէ՛ իրրկանկան բանի՛ն պատմօղք
 և՛ պարծանք հայաստանեայց . զանակ-
 ցեալք ընդ զօրրս անմարմնականացըն :

Լ՞՞զ վիշա՞պըն անդընդայի՞ն նըմանեալ
 փառաւօնի՛ . զգազանացեալ ըզթա՛գաւո-
 րըն գո՛րծակցօք չարին սուզեալ . զյա՛ղ-
 թականն երգէ՛ն զօրհնո՛ւթիւնս տեառն :
 Հա՛ւաաոյ զինո՛ւք վա՛ռեալ մա՛րկոնեան
 զօրավարին . յա՛ղխարհօրէ՛ն պատե՛րազմի՛ն
 ակոյեանն եկեղեցւոյ . անճառիցըն ե՛ղև
 ժառանգո՛րդ բարեաց : Լ՞խտակցաբա՛ր
 արտասուէ՛սցո՛ւք զուրացո՛ղսըն հաւատոյ .
 Ը՛նդ սըրբոց հայրապետացն երգելով
 զփառս ՚ի բարձո՛ւնս . փըրկո՛ղի՛ն ըզմէ՛զ
 մաղթանօք սոցա՛ :

Լ՞նճառելի՛ բանդ աստուած . ո՛ր վա-
 սըն մե՛ր ելեր ՚ի խա՛չ . բարձրացար ՚ի մէջ
 երկրի՛ բարձեր զյանցանս նախաստեղծին .
 գե՛րահրա՛շ զօրո՛ւթեամբ յա՛ղթեցեր մա՛-
 հաւ . յա՛րուցեալ երե՛քօրեայ ընս ծագե-
 ցար աիե՛ղերաց : Պա՛սկարգեալ հոգե՛ղի-
 նացս ընդ հրեղինաց աննիւթ գոյնց .
 երջանիկ արի՛ւոթեամբ կատարեցան յա-
 նօրինաց . զի՛ ընկալցին ՚ի քէն քս՛ զա-
 նապական փառաց պըսակն . երևեալք ըռ-
 ազգեսցք յա՛ւո՛ւր մեծի բում գա՛լըս .

—
 Բն. 4
 —

անան : ի՞նչ հանձն էր քարոզէցին զբանդ
 կենաց ընդ տիեզերս . թո՛թափեալք ընդ
 քո՛ւն մահու զուարթնոց երկնից հեաւե-
 ցան . ժո՛ղժկայեալք տրեաբար զժանիս մա-
 հու խորասկեցին . իմաստունք երեւելով
 ընդ փե՛սային մոխն յա՛ռազանսն : Ա՛յս
 սաւորի՜ չնամենե՛ցուն զհոնդի՛ն սբաւարդա-
 պետն իսո՛հական մեծ խորհրդով խրա՛տել
 ըցո՛յց զաշակերտեանսն . ծաւալեալ զլոյս
 գիտո՛ւէ յոգիս անանց կատարելոց կամա-
 ւոր յօժարուք . կատարեցան սիրով փրկչին
 հո՛ւր սիրոյ կենարարին բորբոքեցաւ յո-
 գիս սրբոցն . ձայն տուեալք խրախո՛ւսե-
 ցին զիմեալք ՚ի մահ յօժարութեանք .
 զեկալաւորք հոգե՛որք զաշիս մեղաց խոր-
 տակեցին . ճանապարհ մեզ հո՛րդեցին ի
 յե՛րկնային նաւահանգիստն : Ա՛յլքը-
 տեալք արեանքն իւրեանց անբին զբա-
 ժակ մահու փրկչի՛ն . յա՛ռաջեալ յամենե-
 ցունց յովսէփ ընտրեալ աշակերտացն .
 նորահաճ սիրով ը՛ցեալ և նահատակ
 բարի ցուցաւ . շինեցաւ տանձար փառաց
 սրբութեան անմահ բանի՛ն : Ա՛սուցին

ամենեցուն երկրպագել թու՛մ տէրու
 թեանդ • չարհարեալք անի՛աբար ընդդէմ
 մահո՛ւ չար իշխանին • պատրաստեալք ՚ի
 պատե՛րազմ՝ զպատրանս չարի՛ն խափանե-
 ցին • Զուր կենաց մեզ անբուցին ըզհո՛ւր
 մեղացն շի՛ջուցին • Ուս՛կ լուսոյ մեզ ծա-
 նուցեալ զանգիտութեան խաւարն եւոյժ-
 սահակ սո՛ւրբ հօտապետ սրօ՛բէական բա-
 րեացն հաղորդ • վերե՛րին Վարուց բա-
 րեաց վանիչ չարին պաշտօնէն ցտարիացել
 անձա՛ւ լուսոյն վերապացաւ ՚ի կեանս ան-
 մահ • Ուբուռնեացն ճըշմարտից եկայք և
 մեք հետեւեցունք • ցընծութեամբ կա-
 տարեացունք ըզյիշատակ հայրապետացն •
 Լիւսես'ցունք յարմարո՛ւթեամբ ՚ի միո՛ւ
 թի՛ւն մարմնոյ փրկչին • վայլեցուք գոր-
 ծովք բարեաց ՚ի յերկնային առա՛գաս-
 տին • Բրիստոսի՛ թագանո՛րին սրովէ-
 ական ճայնիւ հընչմամբ • երգեսցուք զե՛ր
 գրս օրհնութեան փրկեալք անեամբն
 իւրով սրբով • զի՛ գըթութեամբ խո-
 նարհեալ ընկալի՛ զաղաչանս • Թողու-
 թի՛ւն շնորհեսցէ՛ մեր բազմա՛մ յանցա՛

նայն :

—
Քշւ
—
Տմբ
—
դճ

Պայծառացան այսօր սո՛ւրբ է՛կէղէ՛ցիք . լո՛ւսաւորչօ՛ւք կէնդանեօք . ո՛րք ՚ի գործոց իւրեանց ծաւալեցի՛ն՝ ըզլոյսն անըստուէ՛ր հայելի անձա՛նց ըզտէ՛ր սիւրողաց : Բահանայք պատուեա՛նք օծմամբ սո՛ւրբ հոգւոյն . նախարարեա՛նք յառաջնորդութիւն փափագողաց վերնոյ յարկին և անպատո՛ււմ պատրաստեալ բարեացն . այսօր փո՛ւթացա՛նք ելանէ՛լ ի նայն : Առա՛նթնոց երկնի՛նց եղե՛ւ ցընծո՛ւթիւն . տեսանելո՛ւ վ զարեամբ զարդարեալսն կոչելով յուրախութիւն աստուածային և լո՛ւսաւո՛ւր սո՛ւրբ առաքանսին . պատրաստեալ նոցա՞ զյաղթանակ մարտին : Ամբարըշտաց և անարբո՛նց մատուցան ձեռօք , նը՛ւիրակա՛ն պատարագ ընծայից , թագաւորին երկնաւորի ո՛ր հրաւիրեաց արեամբն իւրով լինի՛լ կրցո՞ւրդ խաչին սեղանոյ . կամակար մըտօ՞ք զիւքեան սիւրողաց : Հաշտարար ընծա՞յ խոյն աշգի մարդկան . քրիստո՞ս անտու՛ծ . զե՛

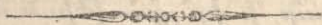
կէղէցի՝ քո հաստատեալ խնդրութեամբ
 նահատակահէ՛ց է՝ քէն ընտրե՛լոց . բարե-
 րար փըրկի՛հէ՛ յիշոյն մարդանէր։ Արիտո-
 տացար լինի՛լ ընդ մե՛զ յիշէ՛ քի
 տարած . անանջըպէ՛ տղ է՝ քէն վարժո-
 ղաց և այցելո՛ւ մեղաւորաց որսացելոց՝ ի
 բանսարկուէն է՛ խաւահրայի՛ն նորա կա-
 միս . քաղցրութեամբ քո տէ՛ր խնայեալ
 է՛ մեզ : Հեղմամբ անեանս սրբո՛ց քոց
 հօտապետաց , զէկէղեցւո՛յ՝ քոյ ցըր-
 ուեալ մանկունիս ժողովեալ յուրախու-
 թիւն ըզվարատեալս տըրտմութեամբ
 և անտատաւո՛ց յորդահոս բըղխմամբ .
 փըրկութեան մերո՛յ պարգեաց բաշխող։
 Մաղթանօք սոցա՛հ գըթասցիս է՛ մեզ .
 անոխակա՛լ և ամենաուստ ո՛ր ընտրե-
 ցէր ի մարդկանէ չարչարանաց քոց զո՛ւ-
 գակիրս և գէրազա՛հց բարեաց ժառան-
 գորդս . օրհնութիւն քեզ տէ՛ր եր-
 գեսցեն մանկունք։

Երգեմք ձեզ երգս . ըզհրեշտակա-
 կան ըմպզճայիս . յաւէ՛ծս և վսոյե՛հ
 ընչս . մըտերի՛մս և ներքո՛ղեանո .

—
 հմբ
 —
 բձ
 —

Եւ զսոսմանս մեր զեմմանդեանսն :
 Եւ անկէ Լ պարծիմըք ձեօք , սո՛ւրբ
 հօտանկէսըք . քրիստո՞սն . յօրինեալք
 եւ յարդարեալք . տաճարըք սո՛ւրբ
 մարբեալք , օթե՛վանք տէրո՛ւթեան երկ
 նաւո՞ր թագաւո՞րն . Եւ զսոսմանս : Որք
 եկեալ հասեալք լինէ՛ին , սեանգո՛ւնդ
 զօրն պարսից . զի՛ յափըշտակե՛սցեն
 զանաճնորդսն հայաստանեայց ըզ
 սո՛սմանս մեր զեմմանդեանսն : Որք չու
 եալ գնացեալք լինէ՛ին . ՚ի պա՛լատն անո՛
 րէ՛ն թագաւորին . զի՛ վըկայե՛սցեն ճըշմա՛
 րիտ սո՛ւրբ երրորդո՞ւ թեան , սո՞ւմ
 մանս մեր զեմմանդեանսն : Եւ րանե՛լեացն
 ՚ի մարտ մըտեալ , երանե՛լեացն ՚ի մարտ
 մըտեալ . զի՛ վը՛րաւորե՛սցեն ՚ի մահ ըզ
 բե՛լեալ . եւ կոխե՛սցեն ըզզօրութիւնըս
 թըշնամեանսն : Որ խիզախե՛րըն յափ
 շո՛ւթիւն պարտեալ . որ խիզախե՛րըն յափ
 շո՛ւթիւն պարտեալ . ընդ մե՛ծ մաքա
 ռո՛ւմըն սրբոց ճըգնաւո՞ր ըսցն . ընդ
 սո՛սմանս : Եւ ի՛ հեղմանէ անբան ձեւոյ
 հոտ անո՞յշ բուրեաց ի՛ յերկինս . եւ հո

տա՛նեցաւ տէ՛րի՛ն ի հո՛տ անուշի՛ց ընդ
 կանաւո՛ր պատարա՞գը՝ և ձե՛ր ո՛ղջի սո՛ւ :
 Որք համբարձայք ՚ի կանաւորս սե՛րօքէ՛-
 իցլէ՛ ի դա՛սրս քե՛րօքէ՛ իցլա՛րեւոսեցէ՛ք
 առ տէ՛ր զման անձանց մե՛ծ ընց .
 ո՛ղջ սոմձի՛րք

Երէ աստճեոյ տա՛ւր ճիւղաբա՛նին . եւ ՚ի խորհա՛րտ
 արարչա՛նէանն . եւ Զարո՛ւնէան Բրիտա՛ոսի :

Նորաստեղծեալ բանն յանէից իւ
 կըզբանէ զերկինս երկնից . և զերկ-
 նային զօրս անմարմնոց խմանալեացն զը-
 ւարթնոց . և ըզգալի տարե՛րց քառից հա-
 կանակաց միաբանից . ո՞րով յաւհտ փա-
 ռաբանի՞ երրորդութի՛ն անձանուի՛լն :
 Երեքարբեան միտէ՛րութիւն միով բնով
 թեամբ անտուածութիւն . ընթին որ անեղ
 արարչական ասաց ընիլ ըյս ե՛ղական .
 զո՞ր և ծագեաց յօրն առաջին միաշա՛-
 բաթ կիւրանիէին . ո՞րով յաւհտ փա :
 Բաբունիօրէ՛ն բացատրեացո՞ւք զծած

ՃԵ
 ԿԵՐ

Կեալ խորհուրդն ծանկցուք զն լոյսն
 անտէս իմանալն մաքոն զհոգ տեսալ
 նելն . իսոյն ծագեաց մաշաբաթ մեզ
 յարոյ . թէն սուրբ ճառագայթ . եկայք
 փրկեալք ընդ զըւարթնոյն տուք օրհ-
 նութիւն յարուցեալն յն : Սբրդ փրկ
 խոնարհեցա՛ր ՚ի փրկութիւն մեր մարմ-
 նացա՛ր . նովին մարմնովն խաչեցա՛ր ՚ի
 գեղե՛ղման մահո՛ւ եղա՛ր . այսօր յարեա՛ր
 աստուածաբա՛ր ՚ի հրեշտակաց քարո՛ղե-
 ցա՛ր . եկայք : Երևեցա՛ր խնկաբերին
 յողջոյն կենաց ութնալից . ե՞ ՚ի լերինն
 գալիլէայ առաքելոց մետա՛սանից . արժա-
 նացո՛ զմեզ ընդ նոսին զքեզ տեսանել
 յօրըն վերջին . եկայք : Սբովն ի՞ ողբ
 զարթիք հարսին ըստոյ տուք անետիք .
 եթէ փեսայն քո յարուցեալ յաղթեաց
 մահու իշխանութեամբ . գայ պրտակէ՛ ըզ-
 քեզ փառօք ել ընդ առաջ պըճնեալ
 զարդո՛ւք . երգեա երգ նոր յարուցելոյն
 նընջեցե՛րց կենա՛լ ց պը՛ տղո՛ յն

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840.

$\frac{12}{74}$

Արաքսայի բանին հրամանն ի յերկ-
րորդումն աւոել սկզբնանք զժուր-
սըն ի ջնւրցըն բաժանեաց հաստատու-
թեամբ պարոճնակեաց. ո՞րով զաշխարհս
հոգեղինաց անջընպէտեաց ի հրեղինաց.
Ընդ նոսին որդիք լուսոյ տուք օրհնու-
թիւն երբեմկ լո՛ւսոյն : Բազմաչեաց
հոյքքով բեկց երեքսըրբեանդ սրօ-
բեկց. անթուք անէ զ աստուածութեանն
համալոյ երրորդութեան. բարեխօս ը-
րուք առ տէր վարդն մանկանց եկեղեցւոյ.
Ընդ նոսին : Վերագոյն իշխանութիւնք
և անսխալօս միշտ տէրութիւնք. անյաղ-
թեւի սուրբ զօրութիւնք ի յարարչին
փառատրութիւն. անդաչեցէք զտէրըն
ո՞ղորմած անտէս չա՛ռնել զգործըս ձե-
ռացն. Ընդ : Բազմ անմարմնցը պէտու-
թեանց հրեշտակապետք բարձրութենց
հոգիք հրեղէնք և սպասաւորք հրեշ-
տակաց զինուորութիւնք. մաղթեցէք ըզ-

տէրն տերանց վասն մարդկան երկրա-
ւորաց ընդ: Եւրկնաւորաց դասուց վեր-
նոց օրհնաբանից քոց զըւարթեաց քաղ-
ցրասցի աւքէզ գլթաճ որ վասն մեր
ձայն մաղթանաց • զօրս և տացէս մեզ
պահապան յայսրմ հէտէ մինչ ի վախ-
ճան ընդ: Օրուութեանց և տէրութեանց
իշխանութեանց և պետութեանց • և ամե-
նայն անուանելոց որք ի յերկինս պաղա-
տանօք • ընկալ քրիստոս ուրախութեամբ
զմեզ յօր մահու և յարութեան • ընդ
նոսին օրհնէլ հոգւով ըզքէզ ընդ հօր
վանաւորեալ լով:

Եւրկնայն երրորդի աւուր արարչութեանն • Էւ վասն
երրորդի դարուն Էւ ի Յովհաննէս:

Եւ ահա Բանն որ ընդ հօր արարչակից
և համազօր • յերրորդ աւուր զմուրսն
դատոյց • զբոյս և ըզտունկըս բըղխե-
ցոյց • Իսկ ի յերրորդ դարուն դարձեալ
զմուրցին հէղէզ ցամաքեցոյց • զնոյ տա-

պանաւն իւր անպրեցոյց ըզկենդանեաց
 սեռս անձեցոյց . տո՛ւք օրհնութիւն ան-
 ճառ լուսոյն հօր և քրդւոյ և սո՛ւրբ հոգ-
 ւո՞յն : Բո՛նդ ծառոց երկրի՛ զգալեաց
 տընկեաց և զտունիս իմանալեաց . զհե-
 ղեղ մեղացն ցածուցեալ զդասս անդա-
 րոց բազմացուցեալ . յորոց և մե՛ծն 'ի
 ծնո՛ւնդս կանանց միջնորդ շնորհաց և օրի-
 նաց . տո՛ւք օրհնութիւն : Սա՛ղաւորի՛ն
 երկնից զինուո՞ր արքայո՛ւթեանն աւե-
 տաւո՞ք . խընդրեա զընե՛ւ ելս ի՛ սըրտի՛
 առ ի՛ հովտէս տըրտմանկանէ . յո՛ւստեալ
 տեղի՛ն տէրո՛ւնական 'ի խոստացեալն
 որդւոց մարդկան . տո՛ւք : Սա՛ռանգի՛ն
 հօր սպանաւո՞ր և յարգանդէ երկընդա-
 գո՞ղ . Կա՛րապետ և մըկըրտի՛ջ այնմ ո՞ր
 մե՛ղաց մերոց քաւի՛չ . լե՛ր բարեխօս առ
 նոյն գըլթա՛ծ ջընջե՛ւ ըզգիր մեր յանցա-
 նաց . տո՛ւք : Ե՛հօրէ՛ լոյս ծագեցա՛ր մեռ-
 եալ բնո՛ւթեանս կենդանաբար . անաբե-
 ցէ՛ր յառաջընթաց սուրբ զյօ՛հանէս քա-
 րո՞ղ կենաց . սո՞րին հայցմամբ ամենակա՛լ
 ըզպա՛ղատանս մե՛ր բնկա՛լ . տո՛ւք : Ե՛ւստ

շաւին յերկինս ելին հաղանիւթեայ
սուրբ հրէշտակին . ամբանացս ըզմէզ
նորին նեղ և անձուկ ճանապարհին . զի
հեաւօզ գողով նորին հօրքն վերին օ-
թե՛վանին . և երգեսցո՛ւք ընդ երջանկա-
ցին որդւոց լուսոյ քեզ եհի՛մքս փա-
ռաց:

Եր4 վասն չորրորդի առաքարհանի . և վասն
չորրորդի դարանի . և վասն աւետեաց Լսարանաճիւղին:

ԴԶԵ Խաւարն անգոյ ևսկը՛ղբնածին հաւա-
ծե՛ցաւ յօրն անաջին . ընսնայն պայծառ
յօր չորրորդին յարե՛գանկան նիւթ հաւա-
քեալ . լուսինն ՚ի ալիւ լուսոյ ստեղ-
ծեալ և անստե՛ղաց պարս յօրինեալ . ուրով
օրհնի ստեղծօղն էից ՚ի բանաւոր պաշ-
տօնէհի՛մք: Օսածիւլ խորհո՛ւրդին ծա-
նուցաւ չորրորդ դա՛րուն իսահակաւ . ի
չորրորդ օր դարձեալ հրէշտանէն ետ զս-
ւե՛տիսն կո՛ւսական . թէ՛ լոյսն որ ոչ բո-
վանդակի՛ ՚ի քէն մարմնով պարո՛ւնակի .
յոր օրհնեցայք ազգք երկրածինք սուրբ

օրհնող թիւն պրտողոյ կոնքն : Կոնքն
 նախնւոյ մօրն և այլ յորմէ անդամն հին
 պարտի . բարձան անէ՛ծբըն տըրտմակն
 քո սուրբ ծնընդեամբ կոյս մարիամ . անդա-
 չեա՛ զքո մի՛ածինն թողո՛ւ ըզմեզս որդե-
 ւոց նոցին . յոր օրհնե : Տարսն ընծայ-
 եա՛լ յերկրէ՛ յերկրէ՛ս յոր համբանամբ
 առքե՛զ զհոգիս . յոր լրսե՛լ քո զա՛ւե-
 տիս խընդեա՛ ընել մեզ լըսելիս զճայն
 աւետեանց քո մի՛ածնին եթէ ե՛կայք օրհ-
 նեա՛լք հօր իմ . յոր : Չայնիւ առքե՛զ
 տէր պա՛ղատիմք և անա՛ջի քո անկանիմք .
 անդա՛նօք աստուածա՛ծնին շիջո՛ ի մէջ
 ըզբոց նոցին . տո՛ւր արտասուօք զմեզս
 ջնդէ՛լ և վերը՛ստին ըզմեզ նորոգէ՛լ .
 յոր : Ա՛հալար ճարտարապէ՛ս անցեր
 ընդ ծով կենցա՛ղս անհէտ . վերաբերեա՛
 ընդ պէտրոսի՛ ըզմեզ ի յա՛ւաց մեղաց
 ծովէս . պա՛ղատանօք գերա՛գաւնի՛ անա-
 պա՛կան քում ծընողին . յոր օրհնե :

Երէջան Տիգրորդի առաջ արարչաւեանն, Ե-
 ջան Տիգրորդն . Ե- ի սորբ Լեւոնեան
 Վրիստոսի :

Եւ
 շի

Նախագայթեալ բանն ի՛ հօրէ՛ յօ՛ր
 Տիգրորդն հրամայէ . բըղխել ՚ի ջրոց
 սեռս կայտառաց և թեւաւորս օղակա-
 նաց . ի՞սկ ՚ի դարձն Տիգր վըկրտին յամ-
 պըն և ի՛ ծոփն խարայէ՛ Լ Տիգն . տաճուք հը-
 բաշից ներգործողին պատիւ և փառս
 անեղ բախնին : Մաքրապէս օրինակի՛
 առաքելոցն քրիստոսի . ո՞րք ՚ի ծովէն տի-
 բեբական ՚ի յերկնայինսն կոչեցան . անցին
 ընդ ծով աշխարհական և ՚ի հոգին վը-
 կըրտեցան . տաճուք հրա : Յո՛ւրախու-
 թի՛ւնսն անդրաւական ՚ի հաւսանիսն ա-
 նապական . զձե՛զ առաքեաց հայրըն փա-
 ռաց հրաւիրատուք տրտմանաց . սո՛ւրբ
 հաւսանեացն այն հայեցեցէ՛ք ընդ ձեզ լի-
 նիլ մեզ պարակից . տաճուք : Նո՛րողօղք
 տիեզերաց ՚ի նախահօրն յանցանաց . նո՛-
 ռափետո՛ւր զարդարեցի՛ք զեկեղեցիս հե-
 թանոսաց . պաղատեցէ՛ք առ նոյն գթած

ըզմեզ նորոգել 'ի հնոյ մեղաց տաճուք :
 Եւ ինող էիցս համայնից արարածոց 'ի
 յանգոյնց . նոյն շինեցե՛ր զեկեղեցի՛ վե-
 մըդ 'ի վերայ վիմի՛ն բանի . ընդ եղեալ
 հիմունս 'ի նոր սիօն ըզմե՛զ յօդեա շին-
 մամբ 'ի նոյն . տաճուք : Ու րախալացա-
 զնացի՛ւք գետոց քաղաք 'ի քէն շինեալ
 յիսուս . յորմէ վտա՛կք շնորհաց հոսին
 զողբիս մարդկան ու՛ճգանեն . ամբո լ մեզ
 'ի ջրոյն կենաց հայցմամբ հոգւոյն մա-
 տը՛ւռւակաց . զի՞ բանաւոր երկիրս քո՞
 պաշտօնէրցի 'ի վախճանս քո՞ :

Եւ Լասն վեցերորդի տոբ արարչաւնեան . ե-
 լասն վեց դարոսն . եւ ի խաչելաւնիւնս Վերսպոսի :

Սահմանադրութեալ բնութեամբ բար-
 ւոյն ունիլ միայն զանճառ բարին . ան-
 ստեղծեալ զմարդ յիւր պատկերին 'ի
 վեցերորդ առաւօտին . և 'ի յերրորդ
 ժամ զկողածի՛նն 'ի յօգնութի ետ հո-
 ղածնին . զորս 'ի դրախտին եղ վայելէ՛լ

ուր

Բայց ի պը՛աշոյն մահո՛ւ ամ՛րգե՛լ : Պա՛-
 պանձեա՛լ առ դա՛տողի՛ն յե՛տ յանցանաց
 ադա՛մն հին • ըզկի՛նն պատճառ եղեա՛լ
 խաբմանն և կի՛նը՛ն զօճն դա՛ւտաճան • ո՛-
 րով երկիր՝ ս այս անիծա՛ւ փուշ և տա՛-
 տասկ ՚ի սմա՛ բուսա՛ւ • վը՛ճիռ մահո՛ւ
 մարդո՛յն արւա՛ւ դառնա՛լ ի՛ հող ուսա՛ի
 սաե՛մ ղծա՛լ : Ս ընջե՛լ փութա՛յր հայրն
 փառաց ըզգի՛ր պարտեաց մեր յանցանաց •
 ո՛րով զգեցա՛ւ որդի՛ն գըթա՛ծ ՚ի վե՛ց դա՛-
 րուն զմարտի՛ն մեղաց • հօր հաճութեամբ
 ՚ի մահ խաչի՛ն եկըն կամա՛ւ ՚ի յո՛ւրբա-
 թին • գա՛ռն զենա՛ւ ՚ի հի՛ն զատկի՛ն փո-
 խան գա՛ռանցն օրի՛նս Կի՛ն : Ս անհիւ լու-
 ա՛յ պատուի՛րանի՛ն արդարո՛ւթեան ճա-
 նապարհի՛ն • բաճրանալով քո ի՛ խաչի՛ն
 բարձրացո՛ւցեր զմեզ ի՛ յերկի՛նս • քո ան-
 պատճա՛մ խոնարհութեամբդ և կամա՛ւոր
 խաչե՛լութեդ • հաշտեաց ընդ մե՛զ տէր
 գըթութեամբ և թո՛ղ ըզմեզս ողորմո՛ւ-
 թեա՛մբ : Սոսկալի՛ դ սերովեէի՛ց և ան-
 հա՛ւորդ քրո՛վեէից • խոնարհեցա՛ր ՚ի չար-
 չարանս չարչարե՛լի բնութեամբ մարդկան •

ի խաչին ըզմեղը՛ս սպանէ՞ր և զդա՛տանկ
 նիք մահո՛ւ լուծէր • հա՛շտեաց : Ա՛հ հա-
 գոյն բնութեանց էի՞ց և անարկչու բո՛լո-
 լից • յորժամ՝ ծագե՛ս ըզխաչի՛դ նշան՝ ի
 գա՛լը՛ստեան քո մի՛ւսանգամ • զե՛րկըպա-
 գուս այժմ՝ հա՛ւատով լուսաւո՛րեա նո-
 բին լուսով • զի՞ հո՛մաճաճն խաչա՛զգեցի՞ցն
 ըզքե՛զ օ՛րհնեմք յա՛ւի՛ր՝ տե՛նի՞ց :

ԼԵՔ Զան Էօնէնորդի առաջ արարչութեան •
 և Զան Էօնն դարձան • և ի խորհուրդ հանգստեան :

Տե՛րն յետ ստեղծման արարածոց հան-
 գեաւ յեօթն օրն ի գործոց • այն որ հան-
 գիսա՛ն աշխատելոց և կամբքն գործ է եղե-
 լոց • ո՛ւստի և մե՛զ յոյս հաստատուն ետ
 հանգը՛ստեամբքն շա՛րաթո՛ւն • Թէ՞ աստ
 գործէ՛լ զգործս անտուժո՞յ անդէն հանգ-
 չիլ ընդ անտուժո՞յ : Սոբունաբար վար-
 զապետիմք յօրինակէ տեառն խրատիմք •
 ո՞ր ի յերկրոցդ արարչութեանն յետ
 կստա՛լման տնօրէ՛նութեանն • յեօթնե-
 րորդ օր հանգչա՛տեան իջեա՛լ մա՛րմնով

—
 շաբ
 —

'ի գեղեզման • զհապեալ հոգի սրն վերա-
 ծեաց զանանց հանգիստըն պատրախ-
 տեա՞ց : Յօղո ուր 'ի քոյդ կողէ՛ ցօղեալ
 բըժը՛ շէկեցէ՛ ըզհանգուցեալսն • ի՞նչէ՛ 'ի
 հոյ մահո՛ւ նոցի՛ն և բո՛ւսո՛ւսցէ՛ յօրը՛ն
 վերջի՛ն • կենդանաւոր ճայնի՛ւլդ քո՛ կոչեալ
 զնո՞սա 'ի կեանքս քո՛ • և՞ դասեցո՞ ընդ ան-
 դարոցն երգել քե՛զ փառս ընդ զը՛ւսմ'ը
 [Թնո՞ցն :] յի՛ւծեալ զբո՛ւթիւնս կենաց
 ունօ՛ղ դարձոյց յանցանքն 'ի մահո՛ւ հոյ •
 ի՞սկ անմահի՛ դ մեռե՛լու թիւն շնորհեաց
 դա՛րձեալ զանմահո՛ւ թիւն • զորս են ընդ
 քե՛զ [Թաղեալ մահո՛ւսմբ աւանդանին մը-
 կը՛րտու թեամբ • յա՛րո ընդ քե՛զ քոյի՛ն
 փառօք արե՛գական նըման լո՛ւսմ'վ :
 Փայլէ՛ն արդա՛ւքն յարքայու թե՛ն և ճըգ-
 նա՛ւորքն 'ի հանդըստեան • մա՛րտիւր՞սքըն
 պը՛սակի՛ն և կո՛ւսանաց լապտե՛րք վառի՛ն •
 դասեցո՞ տէ՛ր ընդ նոսի՛ն որք զքե՛զ
 առա՛ուած խոստո՛վանին • անդարու թեամբ
 մի՛ դա՛տեցի՛ն այլ զը՛ւթիւ թեամբ քո՛
 քա՛ւեւի՛սցի՛ն : Բո՞ անպատճա՛խ խոնարհո՛ւ
 թեամբդ որ [Թաղեցար մեռե՛լու թեամբ •

Ե՛ յարուցե՛ր յորդուհոյ մարդկան որք
 հաւատով ՚ի քե՛զ անկան. յա՛րո և զմե՛զ
 արդարութեամբ և զնր՛նջեցեալսն ողոր-
 մութեամբ, զի՞ կենդանեացըս բե՛րանով
 տացին քե՛զ փառքը՛նդ հօ՛ր և հո՛գւո՛ւ

ԼԻԲ արեւագալին, շինի եղիցի անուհի սաղմոսին :

Տարեւելի՛ս քո՛նջ իմուտս. ի՛հիւսի-
 սոյ և ի՛հարաւոյ. ամենայն անգի
 և անգի՛նք յօրհնութի՛ւն նոր օրհնեցե՛ք
 զարարի՛չն արարածոց. ո՛ր ծա՛գեաց ը՛զ
 լոյս արեգակննայսօ՛ր յաշխարհս: Ե՛
 կեղեցի՛ք արդարոց փառքնի՛ք ամենա-
 սուրբ երրորդութեան. յանձնօտըս
 լուսոյ զանձնօտ խաղաղութեան քրիստոս
 գովեցե՛ք ընդ հօր և հոգւոյն. ո՛ր ծա՛գեց
 ըզլոյս գիտութեանն ի՛ւրոյ իմե՛զ :

—
 աշ
 —
 զի

ԼԻԲ շինի աղաղակեցե՛ս սաղմոսին :

ՂԵՂԵՍԱՆՈՒՐ քա՛ստուծոյ. և ժա՛տան
 գորշք երկնից արքայութեան. ո՛ր քե՛զ

փոխանակեալք զանցաւորս ստիք զանանցըն բարոյութիւնսն . բարեխօսեցէք առ տէր վասըն մանկանց եկէջէջւոյ : Աստուծոյն քաջաշնորհք . և սիրեցեալք է՛յ յերկնաւոր հօրէն . ո՛րք քաջ մըկը տեցայք ընդ քրիստոսի արեամբ ճերմկ իմաց խաչին բարե : Սարաիւրո՞ւք ցանկալիք . և օթեւանք հոգւոյն ճշմարտութեան . ո՛րք յսրբեցիք հոգւով կարեաց և ցանկութեանց . բարեխօսե : Ղովելի՛ք անշարհի և բաղձալիք վերնոցըն պէտութեանց . ո՛րք երանութեան մասին հասիք քան զամենայն որդիս մարդկան . բարեխօսեցէք : Վանաւո՞ր պատարագք մանկունք տիօք և կատարեալք իմաստութեմբ . ո՛րք փոխանակ կաթին արբիք զգինին զմայլեցուցիչ բարե :

Եր4 շին աստուած աստուած ին աստուած :

I Դյս արարիչ լուսոյ անաճիւն ընդ բնակեալք ի ընդս անմատոյց հայր երե

նաւոր ի՛ դատուց լուսեղէնացն օրհ-
 նել . ի՛ ծագել լուսոյ առաւօտոնու ծա-
 գեա՝ ի՛ հոգիս մեր ըզլոյս քո ի՛ մանայն :
 | յոյ ի՛ լուսոյ ծագումն արեգակն ար-
 դար . անձա՞ն ծընունդ հօր որդի . յա-
 ուջ քան զարե անոն քո գովեալ ընդ
 հօր . ի՛ ծագել լու : | յոյ ի՛ հօրէ բըշ-
 խումն աղբիւր բարութեան . հոգե՞հ գ-
 սուրբ աստուծոյ մանկունք եկեղեցւոյ
 ընդ հրեշտակս ըզքեղ բարեբանեն . ի՛
 ծա : | յոյ երբեալ ե՛ մի՛ անբաժանելի
 սուրբ ե՞րբորդութիւն զքեղ ընդ երկ-
 նայնոցն երկրածինքնս մի՛շտ վառաւո-
 րեմք . ի՛ ծագել :

Լրիւ շիր հովուեացի Սաղմոսի :

Ճանաւումս՞ ^{հարս} պարհ . ե՛ ճըշմար-
 տութ ^{հարս} թիւն ե՛ կեա՞նք քրիստո՞ս .
 առա՞ն ջնորդեա՞հ հոգւոց մերոց . յեր-
 կրէ ե՛լանել յերկինս : Ղոմ : մ ^{հարս} լ-
 ուն կե՛նա՞հ ^{հարս} ց մշտն ^{հարս} ց յի՞սուս
 մ ^{հարս} յծ ե՛ ըզմեղ առ հայր քո ե՛ հո-

գիւ. Էրզնէ Լ միշտ ըզիւն ուս :

Երբ Էրզնէ Լ միշտ ըզիւն ուս : շինի Ուրբէային :

Օրհնեմք ըզքէ զ հայր անընկիւղքն
 Էից Էակ Դ յանգոյից. բարձեր ձեռօք
 նիւթ ի հողոյ, և ստեղծէր մարդ Դ պատ-
 կեր. քո գլուխն ոտից խօնարհեցաւ զի
 զպատուիրան քո մոռացաւ. զարձեալ ա-
 սեմք ըստ անանախին թէ հայր մեղայ
 քեզ ի յերկինս : Երկնաւորացն անքն-
 նելի եղեր մարդկան տեսանելի. զգեցար
 պատկեր հողեղինի պատկերդ հօրանփոխ-
 լի. ելեր յերրորդ ժամ ի խաչին վասն ան-
 դամայ նախաստեղծին. ընդ անաղակի
 քովմ խաչակցին արժանացողմէ զ դրախ-
 տին : Եւ անգաւոր թաղանձրաց առանտա-
 բուղիս հոգի շնորհաց. ժողովելոցն Դ վեր-
 նատանն առաքելոցն երկոտասան. ի հրոյ
 լեզուս երեւցար յոգիս նոցա վերանըս-
 տար. ընդ յանուն քո ժողովելոցս էջ և
 առ մեզ յերրորդ ժամն և :

ԼԵՂԵՐԵՐԻ ԺԱՌՈՒՆ :

Խաւարեցաւ լոյսն անբեւոյն 'ի վեց է՝
 լորդ ժամ՝ ուրբաթուն . ծանոյցթի լոյսն
 անարձական նըսեմացոյց զլոյսն եղական .
 կանխեալ ըզքէզ մերկ 'ի խաչին քողով
 ստուէրաւ ծածկէին . հեղքեա 'ի մէնջ
 ըզծանրութիւն շրջող դիւին յիջօրէի :
 Չանճրութեան մարտ այսոյն չարի՝ որ
 յայսմ ժամու պատերազմի՝ ղօղեալ յո-
 դուց 'մէր հեղքեացի՝ քո նըշանաւ սրբոյ
 խաչին . ճը շմարտութեան քոյ ճանապարհ
 զառ 'ի յերկնից անկեալ փայլանին լմեր-
 ժեալ 'ի մէնջ հանձնեացէ եւ զմեզ լու-
 սով քո վառեացէ : Յայսմ ջօրեայ շտուռն
 ջեան ժամու վայելչական աչաց մարմնոյս .
 նեախք գաղտնեաց մի՛ խոցիցնէք 'ի խա-
 վարէն որ 'ի ծածունկ . շո՛ւրջանակի բա-
 նակեացին զմեզ բանակըք հրեշտակաց .
 որք պարակից մեզ լինեւնով ըզքէզ ընդ
 հօր փառամտելով :

Երբ Ինքերորդի ժամու :

✱

Չարչարակցեալ քեզ տիւ լուսոյ ե-
րիւք ժամու խաւարելոյ . պայծառացեալ
յիննէրորդին 'ի տիպ լըրման մահու ըս-
տուերին . ջահէդ լուսոյ մեծապայծառ
աւանդեցեր զհոգիդ առ հայր . աւհիւ
կըցորդ քեզ ի' յերկինս ըզմեզ ուղղեա
հոգւով քոյին : Սանդարամե տըք սար-
սեցին զկապեալ հոգիսն տրձակեցին .
վէմք 'ի վիմէդ պատանեցան 'ի տանալ-
նաց մեռեալք յարեան . տարերք երկրի
տատանէին և աշխարհի սիւնք դողալին .
բամեալքս առ քեզ պաղատեցո՛ւք զի ընդ
արդարսն դասեցո՛ւք : Յո՛ւցեր յայնժամ
ըսքանչելիս և այժմ մեզ ողորմեսցին .
ւիւծեալ բնութիւնսքե՛ւ ողջացաւ շնոր-
հեա և՛ մեզ լինիլ անցաւ . փոխան մահո՛ւ
քո կենարար կեցո՛ւ ըզմեզ տէր բարե-
բար . քեզ պաղատի՛ք ըստ աւանդակին
յիշեալ ըզմեզ յօրն ահագին :

բձ

Սահապետին աբրահամո՛ւ հայցմամբ
ընկալ տէր շաղաչանս : Ե՛ւ ծառային
բու՛մ սահակայ խընդրուածովք ի' մեզ

գըլթա՛ն : Բե՛նա՛տե՛սին խորայե՛լն , Սի՛րով
սըրբոյն ՚ի մեզ խնայեա՛ն : Ե՛րեքսը՛րբեան
երկեք սոցին : Սը՛րբեա՛ զհոգի՛ զմի՛սս և
զմարմի՛ն :

Երբ էրեկոյեան խաճու խաղաղականին :

Ե՛րեւոյն սի՛րով հայրը՛դ գըլթա՛ն ՚ի բժ
քո ստեղծեա՛լ գործըս ձեռանց . և
ըզբանակս հրեշտակաց տուր պահապան
մեզ տըկարացս . փըրկեա՛ զանձինս՝ ՚ի փոր-
ձանաց ՚ի խաւանը՛ շրջող գիււաց . զի՛ն
ի՛ տուրնջեան և գի՛շէրի՛ տացուքքեզ փա՛-
նըս անլուէլի՛ : Ե՛րեւոյն անըսկը՛զբան
ծընունդ անձա՛ռ որդի և բան . որ արա-
րե՛ր ըզտի՛ւ գործոյ և ըզգիշէ՛ր ի՛ հան-
գիսս քնոյ . տո՛ւր ի՛ նընջէ՛լ աջաց մար-
մնոյ արթուն լի՛նիլ մեզ ըստ հոգւոյ .
զի՛ն ի՛ տու : Բա՛բո՛ւն հոգւոյ բանաւո՛ւ-
րաց անգիւր լուսոյ՛ բաշխող շնորհաց . ի՛
փակիլ զբանց բնութեանց մարմնոց՝ ըյս
տուր աջաց սըրտից մերոց . ի՛ գի՛շէրացաւ

քէ՛ղ կանխե՛լ ընդ հրեղինացն օրհնաբա-
 նե՛լ . զի՞նք ի՛տուընջեան և գի՛շէ՛րի տա՛ :
 Սո՛ւրբէ՛դ սուրբոց երրորդո՛ւթի՛ւն ըզմե՛ղ
 մաքրեա՛քէ՛ղ բնակու[թիւն . շնորհեա ընդ
 մանկանցն առա՞գաստի՛ հանգչիլ ընդքէ՛ղ
 ի՛ յանկողնի . տո՛ւր ը՛զհայցուած բարե՛-
 կամին ըզփոխ երից նըկանակին . զի՞նք ի՛-
 տուընջեան և գի՛ : Ե՛րևելի լոյս ըստե՛ղ
 ծե՛ր զտի՛ւ և զգիշէ՛ր բաժանեցե՛ր . ծա-
 գեա մե՛ղ տէ՛ր ՚ի գի՛շէ՛րի զճառագայթս
 իմանալի . տո՛ւր յամենայն ժամանակիւ ըզ-
 պահպանող անձ քո հովանի . զի՞նք ի՛տուընջ-
 ան : Սուրբ . հուր արկեսա՛ւ յե՛րկիր բո՛րբո-
 քեսցի՛ ՚ի հոգիս մեր . զխորհուրդ սը՛րտից
 մեր մաքրեսցէ՛ զլոյս գի՛տութեան քո՛
 փայլեսցէ՛ . ի՛ քնոյ մահու զմե՛ղ զաւթո՛ւս-
 ցէ՛ զմի՛տս բոցո՛վ քո վառեսցէ՛ . զի՞նք ի՛-
 տուընջեան և գի՛շէ՛րի տայուք . Ի՛քէ՛ղ
 նայիմք լոյսդ անմատոյց ի՛ զգայական ծած-
 կեալ լուսոյ . որ վասն մե՛ր եղար իզբ ի և
 նընջեցեր ի՛ տապանի . ան մե՛ղ նընջեա աք-
 թո՛ւն բնո՛ւթիւն հերքեա զչափին ներ-
 գործութիւն . զի՞նք ի՛ : Ե՛րևելի լուսոյ անըն-

սուէրն պաշտօնանօք կամք առաջն • որ
 փակեալ զբամբք յերեկոյնն երևեցար
 մեծասանին • ընդ թօմայի առքեզ գո-
 չեմք տէր և աստուած զքեզ դաւանեմք •
 էի՛ջ և ան մեզ յերեկոյնս և աո՛ւր
 զողջօյնքս 'ի հոգիս: Բամեալքս ըզքեզ
 տէր անշէմք մեզ յօգնութիւն նայել
 հայցեմք • պահապանդ խորայնի անձանց
 մերոց լէ՛ր հովանի • օթեա սու մեզ խա-
 զաղարար զի նքնջեսցո՛ւք անխուղաբար •
 և՛ ընդ առանձարս կանխեսցո՛ւք օրհ-
 նել ըզքեզ ընդ հօր հոգւով: Պո՛չման
 փողոյն գաբրիէլն որ 'ի վերջնութիւն գիշե-
 րն • լսել անա զմեզ անթանի և աջակողմն
 օգետաց դասի • անշէ՛ջ վառեալ զոյս լաւ-
 տէրաց ըստ խնամտուն հինգ կուսանաց •
 զի՛ն ընդ փեսայիդ 'ի յառաջանա հաւ-
 սո՛ւնք հոգւով մըտցուք 'ի փառս: Հա-
 լածեա 'ի մէնջ տէր նըշանաւ խաչի: Բա-
 րեխօսեա՛ վասն մեր աստուածածի՛ն մա:

Եւքէն հայցեմք հայր գըթութեանց
 և աստուած մըխիթարութեանց • ի տրի-
 ւանի ան գիշերային մեքճեալ ժամուսմը-

խիթանբեա ըզմեզ 'ի տըրտմնութեանց մե-
 զաց և շնորհեալ զուրախութիւն Ագոր-
 ծովք անդարնութեան . անշահանօմմ^մք
 սուրբ աստուածածնին և ամենախնայն ար-
 զարոց : Իստ քաղցրագոյն աստուածա-
 յինքոյ Տրամանի կոչմանն որդի աստու-
 ծոյ . եկեալ եմք աւաջիքոյ յերեկոյն աշ-
 խատեալք և ծանրաբեռնեալք . թե-
 թեանցոյ 'ի ծանրութենց մեզանց զանձինս .
 և զօրացոյ բառնալ կամաւ ըզքաղցր լո՛ւծ-
 քոյց պատուիրանաց . անշահանօմմ^մք սբ :
 Պաշտօնի մք յառ քեզ հոգեով 'ի հան-
 դրատեան հասեալ ժամուս մարդասէր
 հոգի աստուծոյ . յորժամ նորոգես զե-
 րես երկրի և վերստին ստանաս զոգիւս
 մարդկան . նորափետուր զարդանբեալ ըզ-
 նընջեցեալսն մեր ըզճնեալսն ի քէն սբ
 տանդանաւն . անշահ : Օ կենդանագիր
 անարատ ծընողի՛ծքոյ : Հաղորդս արաւ և
 ըզմեծ աէր ընդ սրբ : Ի նըստի՛լքոյ յա-
 տենի զանտաւոր ա :

Կանոն համօրէն հարսիրոսաց :

ԸՕՅԵՕ, արդար և ուղիղ դա-
տաւոր ի մէջ սրբոց քոյ բարեբա-
նիս . հարցն մերոց աստուած օրհնեալ էս
յաւիտեան : Բ' զքեզ ո՞ր 'ի հնոցն իջե՞ր
ապաւհն . խոնարհեալ 'ի գոհուս մարտի-
րոսաց գովե՞ս . հարցն մե : Բ' զքեզ որ ա-
հաւոր Թագաւոր յաւիտենից . այսօր ընդ
դասս վեկայեց քոյ բարեբանեմք . հարցն
մե : Բ' շտէր օրհնեցէք բարձր արարէ՞ք
ըզնա՛ յաւիտեան : Բ' նբաւելին երկնից
և հրեղինաց ի հողեղենաց հաճեցաւ ընա-
րել իւր զինաւորս . բարձր արարէ՞ք : Ուս-
տի և մեք հաւատացելքս քրիստոսի՛ն ա-
տուծոյ . ընդ նոսին խնդրելով ըզթո՛-
ղութիւն մեզաց մերոց . բարձր արարէ՞ք :

Սոգովեալքս ի յիշատակ սրբոց քոյ
քրիստոս . աղաչե՛մք ըզքեզ սոցս բա-
րեխօսութեամբ ողորմեա՛ն : Արկրպագեմք

—
Ճը
—
հըց
—
աճ
—

—
Գ
—

—
ողը
—

առաջի՛ բեմի քո քրի՛ստոս • ընկա՛ և քո
գըթո՛ւթեանբդ զաղաչան՛ըս մեր • սոցա՛ :
Օ՛րոս հոգւո՛վ և մարմնով ո՛րպէ՛ս զան-
մարմին • անարա՛ Բ՛ոտ ՚ի գա՛լովստ քո պա-
հէ՛սցես մարդանէր վը՛րկիչ • սոցա՛ :

տէր **Ս**ոչովեա՛նքս ՚ի յի՛շատակ սըրբո՛ց մար-
տիրո՞սացն • միաբա՛ն ո՛ւրթեանմբ երգե՛լով
օրհնութի՛ւն իբարձո՛ւնս երկնաւոր թա՛-
գաւորին : Քանզի հեղմոմբ անեան սոցա՛
պարտեցա՛ւ թշնամին • և մեծարե՛լ պար-
ծի սիօն երգե՛լով • օրհն : Ղա՛սակցելոցն
ընդ զօրս վերին զըւարթնոցն • յիշատա՛-
կաւ բերկրեալ ՚ի սըրբութի՛ւն սոցա՛
եր գե՛սցուք • օրհն :

տէր **Ո**րք ըզհանդէ՛ս նահատակո՛ւթեան ան-
բը՛ռնաւորսն ցո՛ւցին • և յաղթեցին հա-
ւատով երբեանկ լուսոյն եղէն մեզ ա-
ռիթ : անշանօք սոցա՛ կե՛ցո՞ ըզմեզ • Ո՛րք
ըղխաւար կռապաշտո՛ւթեանցն վանեա՛լ
հերբեցին • և կանգնեցին մեզ նշան յաղ-
թող ընդդէմ թշնամւոյն • անշանօք սո-
ցա՛ : Եւ հրաշափա՛ռ ճգնո՛ւթեամբ պա-
տե՛րազմեալք ի յե՛րկրի • վերհամբարձե՛լք

Երկնայնոց զասուցն եղէն Երգակիցք ա :

Որք զանձինս իւրեանց քեզ հայր ըն
ծայեցին . և ո՞րդւոյ քում քրիստոսի ե
ղէն խաչակից . աշխանօք սոցա կեցո՞
ւ՛ղմեղ : Որք ըզմարմինս իւրեանց քեզ
տաճար մաքրեցին . և հոգւոյդ սրբոյ ե
ղէն օթեվան . աշխանօք : Որք ըզկեանս
իւրեանց քեզ փոխանակեցին . և երկ
նից արքայութեղ եղէն ժառանգորդք ա :

Պատուական վեկայից զինուորուէցն
դասքն . համաձայնեալք ընդ երկնային
զօրսն երգէն ասելով . սո՛ւրբ ես տէ՛ր զօ
րութեանց բընակեալդ ի լոյս : Այրծրա
գոյն տանջանօք լո՛ւծին ըզկարմարմնոյ .
և բացարձակ փայլմամբ հոգւովն երգէն
ասելով . սո՛ւրբ ես : Համաձայնեալք ընդ
նոսին արժանաւո՞ր սիրով . ի տաճարի՛
ճգնաւորացն երգեմք ասելով . սո՛ւրբ ես :

Սուաբինասէր վարուք հաճոյացանք
վեկայքն . և ընտրեցան կամաւոր մահո
ւամբն իւրեանց . և հրաւիրեցան ի կոջու
մբն արքայութեանն երկնից : Որք մատ
նեցին զանձինս իւրեանց ՚ի փո՛րձ սրոյ և

տէր

տէր

տէր

հրոյ . և հեղմամբ արեանն իւրեանց էղէն
 վըկայք քրիստոսի . և հրաւի : Ա՛ղօթիւք
 սոցա և բարեխօսո՞ւթեամբ պարգևեա՛
 մեզ քրիստոս մասն և բաժին ընդ հըրա-
 ւիրեալսն ի՛կոչո՞ւմն :

Ֆնկ

Օ ինաւորըն քրիստոսի ՚ի հօրէ՛ա-
 ռեալ պարգևս . յաստուածատո՞ւնի ի
 դրախտէն ծն՛դեցաւ մեզ շնորհաւիր .
 որ է զէն յո՛ւսոյ վահան հա՛ւատոյ : Ա՛սկ
 երանելի՛ վըկայն քրիստոսի զօրանայր ՚ի
 սուրբ հփօնոյն . զի՛ զերանութեանցն առ-
 նոյր ըզննորհս ողորմո՞ւթեան . որ է զէն :
 Ա՛ղգ արանջի՛ք ըզյիշատակ սըբոյն սար-
 գբոի զօրավարին . որ է դո՛ւռն երկնից և
 ճանապարհ արքայո՞ւթեան . և մեզ զէն :

Ֆնկ

Ա՛ղճը գնո՞ւթի՛ ծ՛ւնսրբոցքոց քրիստոս
 տօնէ՛լով այսօր ընդ զօրս անմարմնոցն .
 քե՛զ երգե՛մք անը՛ռելի՛ զօրհնա՛-
 բանո՞ւթիւն : Ա՛յրկացեա՛ ծ՛լք ը՛զմարդ-
 կային տըկարո՞ւթեան ըզգե՛ստ . հա՛ւա-
 տոյ վառեալ ըզգե՛ստո՞ւք . յաղթեա՛
 լք հսկառանկամարտիցն ի պատե՛րաղմի :
 Ա՛յրկրտեա՛ ծ՛լք ընդ քրիստոսի հեղ-

մամբ անբեան ի մահ հաստուածութեանն
գորով հրաշափեալք շինեալ ի հոգի
ի վայելչութիւն սուրբ անբայութեանն:

Սարժեպին սուրբքն փառօք և ցըն
ծանցէն յաւիտենական ի վաստակս իւ
րեանց յաւո՛ւր գալը՝ ստեան փրկչի՛ն .
յորժամ գայ փառօք հօր փառաւոր լի՛
նիւ ի մէջ սըրբոց եւրոց: Սերէ՛ տէր
զերկիւղածս իւր և պահէ՛ ըզնո՛ս և բնա՛
կի՛ ի հեզս և ի խոնարհս ի գալը՝ ստեան
իւրոյ . յորժամ գայ: Փոխանակ ճը՛գնու
թեան համբերողաց մատուցանէ՛ իւրա
քանչիւր զանթանամ պրսակն . փայլի՛ն
որպէ՛ս զարեգակն . յորժամ գայ:

Յնծացէլ բերկրի սիօն վերինն երուսա
ղէմ . ժողովարան միաբանութեամբ ըն
դունիլ յանկարն յաւիտենից . յորժամ:
Սւրբիւ լեր հանապազ սուրբ եկեղեցի .
և ցընծա՛ ի փառս և ի պատիւ փեսայս
ցեալ բանին . յորժամ: Ր՛նդ վերին
զօրսն զասակցեալ և ըզգեցեալ ըզ
լոյս . և զանմահութեան լուեալ ըզճա՛յն
կենարարին անսելով եկայք վերօրհնեալք

ՃԶԷ

ի հօրէ Ժառանգեցէք զանպատում ըզ
կեանսն :

Տմբ

Սուրբ ես տէ՛ր զօրո՛ւթեանց . ո՛ր բը-
նակեալդ ես ի յերկինս . և բա՛րեբանի՛ս
ի սըրբոց քոց : Երկնային զօրո՛ւթի՛ւնք
սերովբէք և քերովբէք . անշա՛տա՛ր օրհ-
նէն սուրբ զանուշ քո : Բա՛հանայ ք ընդ
նոսին պաշտօնեայք և Ժողովո՛ւրդք ե՛ր-

կրպակեացո՛ւք տէրո՛ւթեանդ քո :

Տմբ

Երայիկ որ յառաջ քան զյաւիտեանս,
ի հօրէ առաքեցա՛ր . և լուսով իմանալէ՛ւ
ըցեր զարարածս օրհնեալ ես Թագա-
ւոր յաւիտենից : Եր ըզլոյսն ՚ի սկզբա՛ն-
նէ հաստատեցէ՛ր վերջսոին . և ըզխա՛-
ւարն անգի՛տութեան յարութեամբդ քո
հալածեցեր օրհն : Եւստի և մեք լուսա-
ւորեալքս ընդ լուսեղէն զըւարթնոցն,
երգեացո՛ւք ցնծութեամբ ի յարութեան
երեկոյիս . օրհնեալ ես :

ՃԺ

Տրց

ակ

Սուրբ անստուա՛ծ արարիչ յաւիտե-
նից ո՛ր նըստիս ՚ի քերովբէս խնայեա՛

յարարածս քո անստուած հարցն մերոց :
 Սո՛ւրբ անստուած Թագաւորը՛դ մերքրիս
 տոս . որ իջէր ի հօրէ և մարմնացաւ ի
 սըրբոյ կուսէն . անստուած : Սո՛ւրբ ան-
 տուած որ աղբիւրդ ես անսպառ . լըցու-
 ցեր ըզմարգարէսն և զանգեալսն աւե-
 տարանել զքե՛զ անստուած : Հայր անըս-
 օր զէն որ խնամեա զքո՛ զարարածս . գործք
 քո՛ ըզքե՛զ օրհնեն և անանել բարձրա-
 ցուցանեն զահաւոր անո՛ւն քո՛ սո՛ւրբ :
 Ո՛րդիդ մի՛ ածին էակից հօր և հոգւոյ .
 գործք : Հոգի՛դ ճըշմարիտ փառակից հօր
 և որդւոյ . գործք :

 Գ

Խընդրեմք ի քէն բարերար . ողորմեա
 անձանց մերոց : Ա՛նսն սրբոց քոց մարտի-
 րոսաց , տէ՛ր ընկալ զանգաճնս մեր : Ո՛ր
 գըթածդ ես յամենայնի՛ր . տէ՛ր կեցո՛
 զանձրնս մեր : Սո՛ւրբ ես տէ՛ր զօրու-
 թեանց բնակեալդ ի լոյս անմատոյց . ճըգ-
 նութեամբ սըրբոց քոց լո՛ւր տէ՛ր և ո՛-
 ղորմեա :

 ողբ

Յամենայն ժամ օրհնեմք ըզքե՛զ . որ
 մարդասէրդ ես կեցո՛ ըզքե՛զ : Յօրհնու-

 տէր

Թի՛ւն 'ի նոր օրհնէսցո՛ւք ըզտէ՛ր․ զի նա
 է՛ի անուանորեալ յամենայն սըրբոց ի՛ւ
 րոց։ Օ՛րհնէալ է՛ այն որ արժանի արար ըզ
 մեզ հասանիլ 'ի մարն ժառանգութեան
 սըրբոցն ի լոյս։

Տըց

Ո՛ր բարձրեալդ ես և 'ի սուրբքս հան
 գուցեալ․ ըզքե՛զ բարեբանեմք ասա
 ուած հայրցոն մերոց։ Ո՛ր ըզսիրելիս քո
 զէրիս մանկունան անապանկան զսհե՛
 ցեր 'ի հրոյն․ ըզքե՛զ։ Ո՛ր ցուցեր ըզզօ
 րութիւն աստուածո՛ւթեանդ քո չար և
 անօրէն թագաւորին․ ըզքե՛զ։ Ո՛ր զտէր
 օրհնէցէ՛ք և բա՛րձր արարէ՛ք ըզնա՞յա
 ւիտեան։ Ո՛րք մատնեցին զանձինս իւր
 եանց տանջանաց․ և գանախից եղեմքն
 վէրին զո՛ւարթնոցն․ ընդ նոսին ըզտէր
 օրհնէցէ՛ք և բա՛րձր։ Ո՛րդ կամաւոր չար
 չարանքս սըրբոց վըկայիցն․ քահանայք և
 ժողովութեմք բարեբանեցէ՛ք զանմահ
 թագաւորն ըզքրիստոս․ և բա՛րձր։

Գ

ողը

Ո՛ր յիշատակ սըրբոց մարտիրոսացն․
 այսօր տօնէ՛ եկեղեցի հըռչակելով ըզ
 ճըգնութիւն սոցա՛ հայր երկնաւորա՛յց

Թիւք սոցան զո՞րմեան: Հրաշազան՝ ըդ
 Լպայծանռ առաքելնու թեամբ քարոզեցին
 ըզքէզ տիեզերաց. քանզի իջէր ՚ի հօրէ՛
 և մարմնացա՞ր ՚ի սրբոյ կուսէն որդի՛դ
 միանձին. աղօթիւք սոցան: Եւ ուշահո՞տ
 բուրմամբ ըդ լըցին ըզտիեզեր՛ս կեն
 սաբէ՛ր անէտեօք. և ընդ վերին դասա
 կարգութիւնսն համաձայնեալք բարե՛
 բանեն ըզքէզ հոգի՛դ ճշմարիտ.

աղօթիւք:

Օրօութիւնք երկնայինք և անմարմն տէր
 նոց զինուրութիւնք, օրհնեն ըզքէզ
 ասելով սուրբ աստուած: Եւ կեղեցիք
 արդարոց և ժողովք մարտիրոսաց, գո՛
 վեն ըզքէզ ասելով: Եւ մարդկան կեն
 դանեաց սաղմոսիւք և օրհնութեամբ
 աղանդակեն ասելով:

Ո՞րհնաւորէք քրիստոսի հեղմամբ տէր
 արեան ձերոյ զլուսպաշտութիւն բար
 ձիք յաշխարհէ. և ՚ի ճանապարհս արդա
 րութեան դարձուցիք ըդ մոլորեալս:
 Ո՞ր շմարտութեան քարոզք և լուսաւո՛
 ընչք տիեզերաց էք պարծանք եկեղե

ցւոյ . և յոյս հաւատանցէլոց : Համբե-
րուծեամբ ձերով ընկալայք ՚ի քրիստոսէ
ըզպըսանկս անապականս . և դասանոթ
ցայք ՚ի յերկինս ընդ անմարմնոց ն
դասու :

— Եւ յաղթող նահատակ քրն քրիստոսի ո՛րք
տէր քաջնուծեամբ մարտեան ընդ թըշնամուցն .
և զբըննուծիւն լուծին ըզտանջանաց .
զի՛ զանտանելի ըզլէրսն ՚ի յանձն առին :
| Եւ փառաց փարէք ըզնոթօք և հրեշ-
տակք ՚ի յերկինս ուրանխանան . զի՛ կաբա-
պէտք եղէն տիեզերաց . և լուացօղք
մեղանորաց : | Խաւք անմարմնոցն աղաղա-
կէն և ասէն . փուծացանո՛ւք ըզհետ
կոչմանքն քրիստոսի . և խընկաղգեացք
վայելեցէք յաւիտենից ՚ի յա՛րքայո՛ւ
ծիւնն :

— Պարծանք հաւատոյ սուրբ ճրգնաւո-
տէր րաց . ո՛րք ըզմարմինս իւրեանց ՚ի վերայ
քո պատմրագեցին . և հեղմամբ արեանն
իւրեանց նորոգեցին զանխարհս : | Խաւա-
ւորեալք ընդ անմարմնոց բանգնուծիւն
աղն , փայլին որպէս զարեգակն ՚ի մէջ

աստեղաց զի՛ զհոգիս մարդկան ընդ
սաւորեցի՛ն աւազանի՛ն ընտո՞վն : Ա՛յդ
էկայք ժողովո՛ւրդք անտուժոյ և՛ հաւա-
տացեալք քրիստոսի . ի՛ձեռն սըրբոց
մարտիրոսացն առաքեացո՛ւք գոհն թեանմբ
փառք ի՛բարձո՞ւնս անտուժոյ :

Ա՛տաճարի հանգրոտեան սըրբոց վը
կայիցն զաշաշանըս մեր մի՛ անտես աններ
որ կարդանք ան քեի՛ղ տէր . սոցա՛ բարե-
խոսո՛ւթեանմբ կէցո՞ ըզմեղ : Արք վասն
անուանըդ քո հեղին ըզպատուական
սո՛ւրբ զարիւնս իւրեանց արիաբար մարտ-
եան ընդդէմ թըշնամւոյն և՛ զօրացանի՛
պատերազմի . սոցա՛ : Ա՛րծեսցին սո՛ւրբք
քո տէր ի՛ հանգիստս իւրեանց . որք տան-
ջանաց անօրինացոն համբերեցին . և ան-
նապական պըսակնցն անթանի՛ եղեն . սոցա՛ :

Ա՛րգնաւորք քրիստոսի . մա՛լո՛ր է՛ ընց
անաջնորդք : Ա՛յդ իւր կենաց էք յաշխար-
հի՞ . հեղմա՛մբ սո՛ւրբ անտան ձե՛րոյ :
Ե՛ւ որք կատարեն ըզյիշատակըս ձե՛ր .
անրբե՛ն յաղբերէն կենաց :

Աշ

Անկ

ՃԺ

ՏՐԳ

ԲՃ

Եւ Նոխակաւ և բարեգործ միջոցներ
 զնախառն քո. մի մերժեր ըզմէզ յոգոր
 մոլթեմէ քումմէ. տէր անտուած չար
 ցլն մերոց : Նախաստեղծին այցող փրկ
 ւնիչ փրկեան՝ զմէզ յարժանահասանէզ
 չաց մերոց վասն ընտրելոց քոց սրբոց տէր
 անտուած : Առաւել փառաւորեալ ի
 սոսճարի՝ սրբոց քոց վրկայից. միանտե
 աններ զապաւինեալքս ի քէզ . տէր
 անտուած : Ի զտէր օրհնեցէք և բար
 ձրր անբէք ըզնա յաւիտեան : Ի՞նչ ան
 բեցելոցն ի հնոցին երգակցելով գոչն
 ցուք օրհնեցէք անենայն գործք տեառն
 ըզտէր և բարձր : Ի վկայարանն սրբոց
 քոց ընթացուք անէլով արժանաւորեա
 ւ ըզմէզ հասանիլ քրիստոս մասին ժա
 ռանգութեան սրբոցն ի ընթաւ անու
 ել և բարձրացի անուն քո յամենայն
 յաւիտեան :

ՈՂՐ

Եւ զմամբ արեան սրբոց վրկայիցն
 հաշտեաց ընդ մէջ քրիստոս և փրկեա
 յոմ փորձութի : Արք նահատակեցան

վսրնքն ի մահ. վերադրեալք յաշ-
 Թեցին Թըշամունյն. սոցին աղաչանօք
 հաշ: Որք միացան ի սէր ահաւոր քո
 տէրութեանդ. և մատուցին զանձինս
 իւրեանց պատարագ քեզ և զենուամն.
 սոցին աղաչանօք հաշ:

() Երկէն ըզքեզ մատուած զօրք ա-
 մենայն իրշտակաց. արդարոց անձինք
 և հոգիք ամենայն սրբոց: Վո՛վէն ըզքեզ
 քրիստոս մարտիրոսացն ժողովք. զանք
 մարդարեւից և զուռք ամենայն սրբոց:
 Բարեբանէն ըզքեզ տուրք հոգի. որ
 միայնդ ես հըզօ՞ւր. և պահես զօրացեալ
 զյուսացեալսս ի քեզ:

Ի՛նչ սո՛ւրբըսքո՛ւ բարեբանե՛մք ըզքեզ
 քրիստոս ա՛րծ հարցն մերոց: Ո՛րք խա-
 չակից քեզ գոլով յօժարութեամբ յան-
 ձըն առին ըղղրժընդակ տանջանս. ընդ նո-
 սին օրհնե՛մք ըզքեզ քրիստոս ա՛րծ: Ո՛րք
 մեռան ընդ քեզ և կենդանացան և թա-
 դաւորեալք վայելեցեն ի քո փառս.
 ընդ նոսին կենադործեալ ըզմե՛զ քրիստոս:
 Բ՛աշտէր օրհնեցէք. գո՛վեցէք և բարձր

տէր

հըց

գ

անբարեք ըզնա՝ յանխտեան: Ո՛ր սը՛րբոցն
է բնականն և ի՛ սո՛ւրբբս հանգուցեալ.
օ՛րհ: Ո՛ր նըստի՛ ընդաջմէ՛ հօր և՛ բարե՛-
բանի՛ ՚ի դատո՛ւց մարտիրո՛սաց. ամենե՛-
քեան միաբան օ՛րհ:

ողբ

Եւբէ՛ւր կէնաց անստուած և բըղնո՛ւմն
ողորմութե՛ խընդրեմք ի՛քէն ըզթողո՛ւթի՛
մեղանցո՛ր միայնդ էս մաքդասէր: Փա՛փա՛-
զանօք մերձե՛նամք առ՝ սո՛ւրբբս քո՛ հաշա՛-
եանց ընդ մեզ սոցի՛ն բարեխօսութեամբ.
ո՛ր միայնդ: Ո՛ր անպաւէնդ էս կէնաց և
փըրկութեան մերոյ. խաղաղանո՛ ըզկեա՛-
նըս մէր երկնայի՛ն քո խաղաղութեամբդ.

ո՛ր միայնդ:

տէր

Տօն ճրգնաւորացն այսօր. եկայք հաւ-
ատացեալք օրհնեցէք զանստուած յիշա՛-
տակի՛ սո՛ւրբ վըկայիցն: Ո՛րք ըզմահս
իւրեանց կանգնեցին յե՛րկրի՛ն աշտարակ
հըզօր. յո՛ր ապաւի՛նեալքս ամենե՛քեան.
եկայք: Հէ՛ղո՛ւմն արեան սոցա մաքրեանց.
ըզտիեղէ՛րս յանօրէ՛ն կռապաշտութեց.
և խառնեանց ըզմարդիկ ընդ երկնայի՛ն
զօրութիւնան. եկայք հաւատացեալք

օրհնեցէք զանառւած ըզբնակեալն ի մէջ
սրբոց :

Որ օրհնիս յանմարմնական զինուորու
թեանց . վերահաջեմք ան քեզ տէր . ան
շօթիւք սրբոց մարտիրոսաց խնայեալ ի
Ժողովուրդս քո միայն մանրեակեր : Ոչ
բայ ընտրեցեր յամենայն ազգաց երկրի
ընտանորել զոգիս մարդկան . անշօ : Որ
գնա հայրական իշխանութեամբ պըսա
կել ըզսուրբն քո . անշօթիւք սրբոց
մարտիրոսաց փրկեալ ըզմեզ ի հրոյն յա
ւիտենից միայն մանրեալ :

Ուրախանան հրեշտակք ի յերկինս
ընդ չարչարանս ճգնաւորացն . եւ հրաշա
նան անարա՛խ^մք ընդ յաղթութիւնն
սրբոցն : Սե՛ծնայէ՛ս պատե՛րազմեալք զա
ռաքինութեան ըզհանգէս . պըսակեցան
ի քե՛ս^մ ընդ վերին զըւարթո՛ւնսն :
Յընձայ կաթնուղիկէ՛ . զուարճանան հա
ւանտանցեալք . անշաղակէն անեղո՛ւ^մ վ
ժառ՛ոքքեզ անառւած :

Օքե՛զ տէր օրհնեն զանք սրբոց մար
տիրոսաց . քանզոր ձայնիւ հնչմամբ քեզ

տէր

տէր

տէր

երգեն . փառք քեզ աստուած : Արք քա-
ջու թեամբ համբերեցին բնականորացն
բազաննալեաց . և ընդ նանմարմնոցն զա-
սայցեալք քեզ երգեն . փառք քեզ :
Այսօր ցնծայ վերինն երուսաղէմ . ըն-
դունելով ըզսոսա յսրկսն ընտելէն .
սւրբախանան և հրէշտակ քասելով փառք :

Մկ

Փառաւորեալդ փառօք երրորդ ութի-
սուրբ . փառաց արժանի անաղծնեալս
աւաղանաւն . երկնային քո ժառանգու-
թեանդ : Արեամբ նահատակաց բերկ-
րեալ . սոցին բարեխօսութեամբ փառաց
ար : Ասրբութեան քովմ բարեբանեմք
ըզքեզ . աղանջանօք սբ աստուած ամենին :

ՃԺԱ

ՀԵՅ

ԲՂ

Օրհնեմք ըզքեզ տէր անընկճուն
հայր աստուած հախճապցն մերոց : Կովեմք
ըզքեզ տէր . թափին որդի աստուած
հախճապցն : Բարեբանեմք ըզքեզ տէր
ճշմարիտ սուրբ հոգի ամեն հախճապցն :

Դ

Ո՛ղտէր օրհնեցէք բախճապցն արարեմք ա-
ւիտեան : Օ, որ փառաբանեն զօրք երկ-
նաւորաց զուարթանց . բախճապցն ա :

Արու՛մ, երկընդազեն զանօք հո՛ղեղենաց
սըրբոց վըհայլոցն. բա՛հ՛ րճր :

Ե՛կեա՛յ եմք ՚ի տեղե՛ վըհայլոցն. և ա՛
ղաճեմք ըզբե՛ղ Եժ՛ ողորմեա՛ : Օ, աղա՛
չանա մեր մի՛ անտես առնե՛ր. բարեխօսո՛ւ
Թեամք սըրբոց քոց և՛ ողորմեա՛ : Փըրկեա
զմե՛ղ ք՛ յարենէ և ի՛նեղչաց մերոց . բարե :

Հո՛րհեա մեզ քրիստո՛ս Թագաւոր, տէր
կատարե՛լ ՚ի հաճոյս քո՞ զյիշատակ
սրբոցն . և՛ օրհնե՛լ զանո՛ւն քո սբ : Ա՛րք
հեղման քո սո՛ւրբ անեա՛ն . և չա՛րչարա
նաց քոց եղե՛ն հաղորդք սուրբ վեայքն :
և՛ լուսաւորի՛չք աշխարհի : Սոքօք միշտ
անաղճեմք և փառաւորեմք, անդա՛շա՛ր
Երգո՛վ օրհնութեան սո՛ւրբ զերրորդու

Թիւնդ համագոյ :

Ա՛րք ՚ի մարտի՛ անօրինացն յաղթեցին հրց
արխաբար Թշնամե՛ոյն . սղանչանօք սոցա՛
կեցո՛ ըզմեղ վրկի՛չ աստո՛ւած հարցն մե
րոց : Ա՛րք վասն քո՛ զկեանս իւրեանց փո՛
խանակեցին՝ սոսկսալե՛ս համբերելով . ա՛
ղա : Ա՛ւստի և՛ մեք հաւատացեալքս ժո
ղովեանք ՚ի յիշատակ սրբոցն հայցեմք ա՛ն

դ Ր՝ զաէր օրհնէցէք և բարձր անարեք ըզ-
նա յաւիտեան : Ր՝ նդ երկնային զինուո-
րով թիւնսն զթագաւորն քրիստոս գովե-
լով օրհնէք : Ր՝ նդ դասս երանելի վըկայիցն
ըզպսակի՛ն սրբոց բարեբանելով օրհնէ :

ողբ Ո՛րք զանձինս իւրեանց ընծայեցին
քեզ քրիստոս հաղորդելով քոց չարչա-
րանաց , բարեխօսութեամբ սոցա՝ ողորմեա-
մե՞զ անտուճ : Ո՛րք մեծապէս կանգնե-
ցին զսիւն հաւանոյ . և հեղմամբ արեւն
իւրեանց նորոգեցին զաշխարհս , բարե :
Ո՛րք տենչացան ըզհէտ երանաւետ ձայ-
նին , և յաւիտենից կենանցն արժանա-
ւորք եղեն , բարե :

տէր Սիւրբան ամենեքեան զանտուճն առ-
տնածոց , օրհնեցէք ձայնիւ սրբատա-
ցութեամբ ըզպըսակի՛ն սրբբոց :
Օ թագաւորն փառաց քրիստոս զե-
ակից հօր և հոգւոյ , գովեցէք ձայնիւ :
Օ քաջիմղըն պարգեաց սուրբ զհոգին
ճշմարտութեան , բարեբանեցէք ձայ :

տէր Մյօր տօնեմք ըզտօն սրբբոց վըկա-
յիցն , ո՛րք անեամբ նահստակեալք փո-

խէջան ի զօրս վերին զըւարթնոցն : Եւ
 ընաբար մարտեան ընդդէմ խրոխտ թա-
 գաւորաց . զյաշխոյակնն ընկալեալ
 ըզզըսա՞կ . փոխէջան : Եւ շէն օթեւս
 նըք սուրբ երրորդն թեան . զանճառա-
 կանն ընկալեալ ըզկեանս . և բարե-
 խօսեն առ տէր վասն անճանց մերոց :

Ս վ երանեալ սուրբ վեհաք . որք ար-
 ժանի եղէ՞ք մարմնով և արեամբ դա-
 սակից լինիլ զըւարթնոց երկնից : Բա-
 ղաբավարեալք ի մարմնի և հետեօղք որ-
 զւոյն աստուծո՞յ . մարմնով և : Եւ
 սաւորեալք ի հօրէ . պայծառացեալք ի
 հոգւոյն որբո՞յ . բարեխօսեցէք առ տէր
 վասն անճանց մերոց :

տէր

Յիշեա զմեզ աստուած փրկիչ մեր .
 յորժամ գաս թագաւորն թեամբդ քո .
 կէցո ըզմեզ . բարեխօսութեամբ սրբոց
 քոց : Եւ նորհեա մեզ թողութիւն երկ-
 նաւոր թագաւոր . ընկալ զաղանջնրս մեր
 կէցո ըզմեզ : Յօրհնութիւն ի նոր օրհ-
 նեսցո՞ւք ըզքեղ քրիստոս թագաւոր .
 որ վասն մեր մարմնացսր կէցո ըզմեզ :

տէր

Օ հայր և զորդի՛ և բզսու՛րբ զհոգի՛դ
 փառաւորեմք ասելով . երեքսրբեան
 տէրութիւն կէցո՛ւ ըզմեզ :

տէր

Ա՛յր պըսակի՛նչ Եւս ամենայն մարտիրո՛ս
 անցե՛լ յաղթօ՛ղ պահէ՛ցեր ըզյուսացեալ
 սըն՝ ի քե՛զ քրիստոս փառաց թագաւոր .
 բարեխօսութեամբ սրբոց մարտիրոսաց
 պարգեւեալ զխաղաղութիւնդ երկրպա-
 հուսցս ամենասուրբ երրորդութեանդ :
 Որք մատենցի՛ն զա՛նձի՛նս իւրեանց
 տանջանա՛ց և՛ մահու . և հեղմամբ ար-
 եանն իւրեանց եղեն վեհայք քո կամա՛-
 ւոր մահուանն . բարե : Որք ըղիսաւոր
 կուարաշտութեանցըն վանեցի՛ն յա՛շ-
 խարհէ . և՛ ենթադրեալ կործանեցին ըզ-
 բելի՛ար պատերազմեալք ի՛ հանդիսի .
 բարեխօսութեամբ :

ճշ

Յրա՛շափառ ճրգնութեամբ պատե՛-
 րազմեալք ընդդէ՛մ թը՛շնամուցն . և՛ ա-
 թիաբար վառեալք զինո՛ւ սուրբ հոգւոյն
 յաղթեցիք անօրինացն . ո՛վ սուրբ վը-
 կայք ըզձեզ ո՛ւնիմք բարեխօս ան տէ՛ր
 վստահանալ մերոց : Ա՛նտանի՛ն չա՛ր-

չարանացն եղէ՛ք վեկայք ճըշմարտո՞ւ
 թեան . և խաչակի՛ցք եղէք ո՛րդւոյն ան
 տու՛ծոյ . ըզբաժանկ մահու արբէ՛ք ո՛ւրա
 խո՛ւթեամբ . ո՞՞վ սուրբ : Անշխանակ
 հա՛մբերո՛ւթեամբ կատարեցի՛ք զընթա՛
 ցըս ձե՛ր . և փոխեցայք յերկրայնոցս՝ ե՛
 յերկի՛նս . ընկալայք ե՛րբստոսէ՛ր ըզպը
 սանկս անապահանս . ո՞՞վ : Ա՛րդ եկայք
 հա՛ւատացեալք կատարեսցուք ըզիշա՛
 տակ սրբո՞ց վեկայից . զե՛րի ձե՛ռնն սո՛
 ցա՛բացցի՛ մեզ դո՛ւռնն ո՛ղորմո՛ւթեա՛ն .
 ո՛ւնե՛լով միշտ բարեխօս ան տէ՛ր վանս :

Ի՛՜ փառքս պարծեացին մանկո՞ւ՛նք սի
 րեցեալք ՚ի տեառնէ . ո՛րք արժանի եղեն
 առնո՛ւլ զհայրական ըզպըսակն : Ա՛րք
 ըզտանջանս ե՛րզմահ վանս անուո՞ւն տեա
 ռն յանձն սուին . և արժանի եղեն առ
 նո՛ւլ զհայ : Ի՛՜ և զօրո՛ւթեամբ սուրբհո՛
 գւոյն եղեն յանշխօղք ՚ի պատե՛րագիծի .
 ե՛ւրթանի եղեն առնուլ ե՛հօրէ՛ր ըզպսակն :

Գնկ

ԺԺ Եւ ըզտանձանս յանձրինաց վասն քո
 ՏՐԳ յանձն առին այսօր տուրք վրկայքն .
 ԳՃ Ը՛զճըգնութիւնս սոցա՛ բարեխօսքէ՛ղ ու
 նիմք . կեցո՛ զմեզ տէ՛ր աստուած հարցըն
 մերոց : Որք և ըզմահըս դըժընդակըս
 բերելով արիաբար հանդիսացեալք ՚ի
 մարտի . ը՛զճըգնութիւնըս : Ի՛տաճա
 րի ճըգնաւորաց հանգըստեան քաղցրա՛
 ձայն հընչմամբ երգելով . ը՛զճըգնու :

Գ Բզտէ՛ր օրհնեցէ՛ք բարձր արարէ՛ք քաղ
 ցրա՛ձայն հընչմամբ զաստուած յաւի
 տեան : Օ յաղթանակ մարտ վը՛կայիցըն
 պատուելով այսօր ընդ զօրս անմարմինոցն .
 անաւե՛լ բարեբանելով քաղցրա՛ :
 Բա՛հանայք և պա՛շտօնեայք տօնելով
 այսօր ըզ մե՛ծ սոցա ըզճըգնութիւնս . անա՛ :

ԴՆ Եւ իմարմնի զանմարմնականացըն բե՛
 ղելով արութիւն հաւատոյ պատերազ
 մեցան ընդդէմ թը՛շնամւոյն քո՞ ճըշմա
 րիտ վրկայքն . բարեխօսութեամբ սոցա
 քրիստոս ողորմեա՛ մեզ : Որք զըսպան
 նալիս բըռնաւորաց մահուամբ սրոյ և
 հրոյ հախբելութեամբ յանձն առին .

յանդթեցին առաքինաբար քո ճշմարիտ :
 Որք է զօրաց երկրաւորաց զինաւորեալ
 քեզ երկնաւոր թագաւորիդ : զպատկար
 գեցան ընդ հրեշտակս ՚ի յերկինս քո
 ճշմարիտ :

Օ արիւնկան մահ սըբբոց քոց քրիստոն տէր
 ընդ երկնային զօրսն այսօր երգակցեալ
 տօնեմք . որք հանդիսացան ընդդէմ
 բըւնութեան թըշնամոյն : Եւմարմինք
 ՚ի մարմնի ցուցան գէր ՚ի վերոյ սրոյ ե
 հրոյ տանջաւնաց . զպատուական մահս
 իւրեանց ընծայեցին քեզ քրիստոս բա
 նաւոր զենմոհեք : Եւհատակեալք ճշգ
 նութեամբ ՚ի փորձ զանազան տանջանաց .
 համբերութեամբ վանեալ ըզթըշնամոյն
 պատե՛րազմ . փոխեցան ՚ի զօրս վերին
 զըւարթնոցն :

Որ զանչափ քո զբարերարութիւնըդ հէր
 շնորհեցէ՛ր քո անարածոց բարեգործ
 աստուած . զքեզ բարեբանեմք ան
 հարցըն մերոց : Որ իճեռն երանելի
 հայրապետացն բարձե՛ր ըզխաւարկաւ
 պաշտօնութեան անգգի մարդկան . զքեզ

բարե՞: Այսօր և մանկուներք սուրբ էկե՛-
ղեցւոյ ընդ սե՛րովքէ՛ն և ընդ քերովքէ՛-
սըն երգաբանէ՛ն բերկրական ճայնիւ:
զքէ՛զ բարե՞:

Գ

Ս՛զտէր օրհնեմմա՛ն Բ՛ոֆ՛ցէք և բար-
ձրը ամբարե՞ք ըզնա՛ յաւիտեան: Ս՛րք ան-
ցո՛ւցին զմարմնա՛ իւրեանց ընդ հո՛ւրէ՛-
ընդ սուր՛ւ հասակի՛ց եղէն վերի՛ն զօրա՛-
ցըն: Բ՛զտէր օրհնեմմա՛ն Բ՛ոֆ՛: Քա՛հանայք
և պա՛շտօնեայք համբժանա՛կն ճայնիւն
ըզտէ՛ր օրհնեմմա՛ն:

Ողբ

Օ՛ անմարմնացն ըզ մաքրո՛ւթիւնալն
մաշմա՛նա՛ն կրիւք՝ տա՛րեալք ի յանձինս
իւրեանց քա՛ջ և յաղթող ե՛րանէ՛լ սուրբ
հայրապետքն՝ սոցա բարեխօսութեամբ
ն՛ղովի՛րմեա մեզ ա՛ստուած: Ե՛րնորհա՛-
զարդ և պայծա՛ռ առաքի՛նութեամբ
հե՛րքէ՛օցին զի՛շխանն աշօրհէ՛ն իւրեանց
գործակցօ՛ք ճրգե՛օղ հայրապետքն սոցա
բարեխօսութեամբ: Հրե՛շտակք ե՛րկնի՛ց
փափագին հանդիսի կա՛մարման սոցա՝
որք ի մահո՛ւն իւրեանց կե՛նդանացան՝
ե՛լին ի կամարն երկնի՛ց խա՛ռնեցան ի

գունդս զըւարթնոցն, սոցա բարե :

Երանելի սուրբ հայրապետք չարչաւ տէր
րեալք վասն տեառն հանրեբեցիք. յաշ-
թելով բռնաւորին դատակիցք եղէք
վերնոցն : Ա՛րճեալ նահատակեցայք
յերկրի. յաշթոյք ՚ի պատերազմի կո-
խելով ըղ սատանայ դատակիցք : Աստ-
ւորեալք երկնային լուսովն, պայծառա-
յեալք ՚ի հոգւոյն սրբոյ. բարեխօսեցէք
սուտէր վասն անձանց մերոց :

Երանելի սուրբ հայրապետք, որք
կամաւ չարչարեցայք յանձն առիք զհամ-
բերութիւն, յարժանաւոր յաղծիքս
ձե՛ր յիշեալք զանձիւնս մեր : Փոխանակ
արեանն տեառն ձեր անիւնքդ հեղան
յերկրի. և հոտանոյշ բուրեաց յաշխարհ.
յարժանաւոր : Փոխանակ անցաւորիս ձեզ
անանցն է պատրաստեալ զըսակ փառաց
՚ի բրիստոսէ. յարժանա :

Ընդ վերին զըւարթնոսն բարեբա-
նեմք ըզբե՛ղ տէր, սուրբ սուրբ սուրբ տէր
ես տէր զօրութեանց կեցո՛ւ ըզմեզ :
Յշատակաւ սրբոց մարտիրոսաց գոհա-

բանեմք ըզքեզ տէր. սուրբ: Երեք
սըրբեան ձայնիւն անշահակեմք ան քեզ
տէր. սուրբ:

տէր

Օ, անյաղթելի ճգնաւորացն ըզյիշա
տակս եկայք հաւատացեալք անմենքէն
պատուեսցուք: Բանդի մարմնն ունելով
զտանջանսն արհամարհեցին. նմանօղք ըն
նելով չարչարանաց փրկչին. եկայք: Բան
դի տեսարան եղեն հրեշտակաց և մարդ
կան զյաղթութեան պսակն ի քրիստոսէ
ընկալան. և բարեխօսեն առ տէր վասն
անձանց մերոց:

տէր

Ըզպըսակի՛ն չըն սրբոց և զհանգուցելն
ի քերթ վեհո. անդադա՛մբ ձայնիւ
երգելով. օրհնեցէք ըզտէր յօրհնու
թիւն ի նոր: Այսօր տօնէ՛ եկեղեցի ըզ
յիշատակ սրբոց մարտիրո՛սանց. ընդ որս
և մե՛ծք ձայնիւ՛ երգելով օրհնե՛ս
ցուք զտէր յօրհնու: Ար անթա՛ւամ փա
ռօք պսակէ՛ ըզքեզ իւր. և ի դա՛մբսս
ընտելէ՛նս վերաի՛ցոյց օրհնեցէք զտէր:

մեկ

Այսօր յիշատակ սրբոց մարտիրոսաց.
մանկէնք սուրբ եկեղեցոյ ընդ զօրս

Երկնից տուք օրհնութիւնն ՚ի բարձու-
նըստ՝ սուրբ Երրորդութեանն: Այսօր ճշգ-
նութեամբ սըրբոց մարտի՛րոսաց զուար-
ճանան բանակք անմահ ըմեոյն, եկեղէցիք
ընտրեւոց, տուք օրհնութիւն: Այսօր շնորհե-
ցան մեզ քարոզք և վկայք. իսաւանբէ՛
կուսպաշտութեան և յանածութեան ա-
ծեալ ՚ի լոյս զամենայն արարածս: տուք:

Պայծառացիր եկեղէցի՛ն անտուժոյ ընդ
ճգնութիւնն սըրբոց վկայիցն. որք նա..
հատակեցան ի յերկրի՛ն և ի յերկինս պը-
սակեցան: Աւրախանան և հրէշտակք ի՛
յերկինս ընդ ճգնութիւնն սըրբոց
վկայիցն, որք նահատակեցան: Համաձայ-
նեալ ընդ նոսի՛ն այսօր և մէք տօնեմք
զյիշատա՛ս կ'սըրբոց վկայիցն. որք նա:

ճշգ

() Ինուորութիւք հրէշտակաց օրհն ճժգ
նէն բզբեզ իմանալի՛ ճայնիւն ըշ. հրց
բեզ փառաւորե՛ն. անտուժ հարցըն մե-
րոց: Իշխանութիւնք և պէտուութիւնք
սերովե՛ք և բերովե՛ք փառաւորե՛ն սը

ճժգ

հրց

զէ

զանուներդ քո անտուած հարս Վղգ մարդ-
 կան հողէ զինաց դասուց մարտիրոսացէ՛ր-
 կըրպագէն տէրութեանդ քո անտուած :
 Գ զտէր օրհնէցէ՛ Թմբ . բարձր արարէ՛ք
 ըզնա՛ յաւիտեան : Օ ի՛ր փառաբանէն ի՛-
 բարձունս իմանալի՛ զօրութիւնքն .
 Ժողովուրդք օրհնէ՛ : Որում երկրպա-
 գէն գովէ լով դասըք սրբոց մարտիրո՛-
 սացն . քանհանայք օրհնէ՛ :

Եր
 Վայեանց իմեզ և՛ ողորմեաց մեզ քրքի-
 տոս . ի՛ր ունիս բաշտում գլխուի՛ : Որ
 հայրդ էս որբոց . և՛ զանաւոր այրեանց
 քրկատոս . ի՛ր : Որ պըսակի՛ չդ էս սրբոց .
 լուր և մեզ աշօթիւք սոցա՛ քրկատոս ի՛ր
 ունիս :

Եր
 Վյսօր հրէշտակաց՝ զանքն ի յերկինս
 ուրախանան ի վերա՝ Թմբ . ի՛ր ճըգնովե
 սրբոցն : Վյսօր ճըգնաղգեանց սրբոց
 զանքն ի յերկրի՛ պըսակեցան երկնայի՛ն
 աստուածեղէն փառօքն : Վյսօր անմար-
 մնոց զինուորով իւրեքն մեծապէ՛ս տո-
 նեն . քանզի երկրաւոր զինաւորաց բաշ-
 մով իւրեքն ընծայեցան ի խորա՝ Թմբ . ի՛ր

սըրբո՛ւթեան երկնից :

Սո՛ւրբ անտուած հայր անըսկից քնո՛ր տէր
փառաւորեա՛լդ ես 'ի մէջ սըրբոց քոց •
օրհնեմք ըզքե՛զ ընդ զըւանթուհւո՛ւս երկ
նից : Սո՛ւրբ անտուած որդի՛դ մի՛ ածին •
նր պահեցեր յա՛ղթող ըզճըգնութիւն
սըրբոց քոց • գովեմք ըզքե՛զ : Սո՛ւրբ ան
հոգի՛դ ճըշմարիտո՛ր նորոգեցեր ըզտե
զերս ճըշմարիտ երկրպագութե՛ք սո՛ւրբ
էրրորդութե՛դ • բարեբանե՛մք ըզքե՛զ ան
լուե՛լի ձայնիւ :

Ղըգնաւորանիւն աշխատութեց համ տէր
բերեցին սուրբ մարտիրոսքն • և ըզպատե՛
րազմըն չարին վանեցին ժո՛ւժկալուք •
բարեխօսութեամբ սոցա քրիստոս խնայ
եա 'ի մէջ : Ո՛րք հեղե՛ն զարիւհս իւր
եանց փոխանակ անեան քո տէր • և ըզ
բըւնո՛ւթիւն հրապո՛ւրողն վանեցին
ժո՛ւժկալութեամբ • բարեխօսութեամբ :
Ե՛ւ ըզպըսանիս անասականս ընկալան ի
քէն քրիստոս • և զանաւորեցան ի զանա
վերին ըլլալթնոցն • բարե :

Նա՛հատակք յաղթողք քաջք իմարտի տէր

էրանէն ընդ սո՛ւրբ մարտիրոսքո՛րք վանէսդ
 ըզթը՛շնամի՛ն խորտակեցիք: Տրե՛շտակացն
 դասքն տօնակից են մեզ . և ջո՛կք անթո՛ւ
 ուցն զուսորճացեալ բերկրին ընդ վարձ
 դագոյն ձեր հէ՛ղումն արեան . որք վան
 եալ ըզթը՛շ: Անթանում պըսակըն ձեզ
 աւանդեալ մընայքան զանկանս պատու
 անանս գերագոյն հրաշի՛ւք որք վա՛ն .

տէր Այսօր մարտիրոսաց դասքն ցընծաց
 եալ բերկրին ընդ աւանջ տեա՞նք քրիս
 տոսի՛ն որդւոյն աստուծոյ: Չայն ի՛ յերկ
 նից վը՛կայեալ . ահ եկայք օրհնեալք
 հօր ի՛մո՞յ ժառանգորդք երկնից խորա
 նացն: Ըցէ՛ք ըզտեղի անկերօցն , ապրս
 տամբողական թըշնամւո՞յն որ ի՛ յերկ
 նից վայրանկեալ :

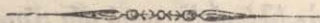
ճշ Արգեսաւորէք ճըշմարիտք և վըկայք
 քրիստոսի . որք զհարչարանս և ըզմահ
 յանձն առիք վարդի՛ն տեսուն ըզձեզ ու
 նիմք բարեխօս առ քրիստոս վասն ա՛ն
 ձանց մերոց : Քանզի հէ՛ղմամբ արեան
 ձերոյ պայծառացան սո՛ւրբ եկեղեցիք .
 և զը՛ստուերսմամբ խաւարկուապաշտո՛ւ

Թեանց բա՛րձիք ըզձեզ : Արկնայի՛ն զօր-
քըն լջեա՛լ ի՛ պատի՛ւ պատասխա՛դի մահու-
ան ձե՛րոյ . և՛ ըզպըսանկս անապահանս ան-

բե՛րեւո՛վ ի՛ հօրէ՛ ըն՛ւսոյ ըզձեզ ու :

Ո՛հ դու արթուես երկնի՛ց օրհնեցէ՛ք
զքրիստո՞ս Թա՛գաւորն : Ո՛հ դասս երա-
նելի սըրբո՞ցըն գո՞վեցէ՛ք յօրհնուԹի՛ւն
ի նոր զքրիստոս Թա՛՝ Սըրբոյ հո՛գւո՞մյն :
Օքրիստո՞ս Թա՛գաւորն բա՛րեբանե-
ցէ՛ք զի՛ ո՞ղորմեսցի՛ բա՛րեխօսո՛ւԹեամբ
սըրբո՞ցն :

մկ

Ո՛ւսացեալքն յանուն քո սո՛ւրբ .
պատե՛րազմեա՛ լք յա՛ղԹեցի՛ն Թըշնա՛մ-
ւոյն . սոցի՛ն աղանձօք խնայեա ի՛ մեզ
աստուան՝ հա՛խ՛րցն մերոց : Ո՛րք կանա՛ւն
իւրեանց անցին ընդ հո՛ւր և ընդ սուր .
և դասա՛լի՛ցք եղէ՛ն վերին զը՛ւարթ-
նոցն . սոցի՛ն : Ո՛րդ խնդրե՛մք ի քէ՛ն Թա՛-
գաւոր փառաց . աղանձօք սըրբոց վը-
կայիցն խնայեա՛ ի մեզ : Այցէ՛ք ի՛ վերնա՛-
կան զօրուԹե՛նէ քու մմէ՛ պատե՛րազմեա՛լք

ճԺդ

հրց

դձ

Գ

յաղթեցին թշնամւոյն . և դասակցեալք
վերին դորացն օրհնէն ըզքէ՛ղ գովէն և
փառաւորէն : Ա՛յլ քաջութեամբ արեա-
բար ճգնեալ . արհամարհելով զչար տան-
ջանս և ըզմահ . և ճայեակցեալ երից ման-
կանցն . օրհնէն : Ո՛ւստի և մեք հաւա-
տացեալքս ՚ի քէ՛ղ կատարեսցո՛ւք զյի-
շատակ սրբոց վիպիցն . և ընդ նոսին հա-
մաճայեալք օրհնեմք զքէ՛ղ գովեմք և
փառաւորեմք :

ողբ — Ո՛րք ըզբաժանկ մահո՛ւ ընդ քէ՛ղ սրբին
և մրկրտնութեամբ արեան ընդ քէ՛ղ մը-
կըրտեցան . սոքօք անաչե՛մք ողորմեա՛ :
Ո՛րք և ըզխա՛չս իւրեանց բարձին ըզկնի՛-
բո՛ . և անմեկնելի՛ սիրով ընդ քէ՛ղ խա-
չանցեցան . սոքօք : Ո՛րք ի սկանպէ՛ս շեջո՛ւ-
ցին զըստորանկեալ փայլան . և հրեշ-
տականցեալք ՚ի դասս նորո՛ւն վերակար-
գեցան . սոքօք :

տէր — Ա՛յսօր յիշատակ սրբոցն . և փայլին
նշխարք սոցա ի մէջ եկեղեցւոյ . անաչեա-
ցուք ըզտէ՛ր սոքօք ինայեա՛ ՚ի մէջ : Ձե՛ղ
մա՛րք արեան սոցա մեծարի՛ մայր սոցա ի

մանալի սիօն, անշահեացուք: Տաճար եմ ար
հոգւոյն, կենդանի՛ ոսկե՛րք սոցա՛ հի՛ւան
դաց բժի՛շկք, անշահեացուք:

Ա՛նէրբ ես տէր զօրո՛ւթեանց, ո՛ր յան
մարմանկան զօրացդ գովե՛ս սրբամաց
ձայնի՛ւ, ըզքե՛զ օրհնեմք աստուած հա՛ր
ցլն մերոց: Ա՛ր ետե՛ւր զօրո՛ւթիւն մար
դանէ՛ր քոց ճգնաւորացն յաղթե՛լ չարին
ընդդիմամարտութեան, ըզքե՛զ օրհնե՛:
Բ՛նկալ այսօր ըզբարեխօսո՛ւթիւն քա՛ջ
նահատակաց քոց վը՛կայիցն, ո՛ղորմելով
տօնողացս ըզյիշատակ սոցա, ըզքե՛զ:
Բ՛շտէր օրհնե՛ցէք ե՛ւ բարձր արարե՛ք ըզ
նա՛ յաւիտեան: Բ՛նդ երկնային զօրան մի
անձայնելով ըզպատակի՛ցն սրբոց բարեբա՛
նէլով օրհնե՛ցէք ե՛ւ: Օ բե՛րկրեալն այ
սօր ե՛ յիշատակի՛ քա՛ջ ե՛ յաղթօղ սո՛ւրբ
երանե՛լեացն օրհնե՛:

Բ՛զքե՛զ սի՛րողաց ո՛րդի՛ աստուծոյ պա
տուելոյ՛ զյիշատակս արժանի արա՛ւա
ղօթի՛ւք սոցա՛ ո՛ղորմեա՛ մեզ: Արբ փոր
ձեցան ի՛փորձ սրոյ՛ ե հրոյ՛, ե ի՛քո՛ պա
տուիրանաց ե՛րբեք ո՛չ խոտորեցան, աղօ՛:

հրց

դ

ողո

Ի՛շէն տաճար սըրբութեան անմահ բան
 նիշ . և զգանձս հոգեւորս աստանօր պատ-
 լաստեցին . աղօթիւք :

տէր

Եւ յոր ճգնութեամբ սրբոցն զուարճա-
 նայ եկեղեցի ուրախութեամբ մեծաւ ,
 յանդէրձ որդւովք իւրովք . տօնելով
 զ յիշատակ սոցա : Սբա են դեղ կենաց
 պարգեւէլք մեզ 'ի քրիստոսէ 'ի բժշ-
 կութիւն պատուական սուրբ արեամբն
 իւրեանց : Ի շխանութիւն ունին 'ի հոգ-
 ւոյն սրբոց , առաջնորդել մեզ յերուսա-
 ղէմս վերին . ի քաղաք կենդանեաց 'ի
 մեծըն սիօն :

հրց

Որք հաղորդեցան չարչարանաց քոց
 քրիստոս սուրբ հայրապետքն . և վերա-
 բերեալ պայծառացան ընդ անմարմին
 բազմութիւնսն . սոցին աղաչանօք խնա-
 յեա 'ի մեզ աստուած հա՛րցն մերոց :
 Որք 'ի սկզբանէ պատուեալ եղեն ի սէր
 բոլորեց հօրն . և ըզաիեղերս հրաւիրե-
 ցին յորդէգրութեան շնորհս . սոցին :
 Որք զընթացքս իւրեանց կատարեցին
 հաճոյիւք քո քրիստոս . և ըզ պըսակրս

տնայականն ի՛քէն ընկալան. սոցին ալ :

Ը զտէր օրհնէցէք. բարձր արարէք զ-
նա յաւիտեան : **Օ** հանկիցն հօր և հո-
գոյն. որ բնակեալ է ի լոյս անմատոյց
և բարեբանի սրբամասց ճայել. բարձր :
Օ երկրպագեալն ՚ի սրբոց հայրապե-
տանցն. որք հեղմամբ արեանն իւրեանց
նըմանողք եղէն փըրկողին զինքեանրս .
բարձր արարէք :

—
Գ

Ը զորմեաց մեզ տէր անտու՛մ մեր .
՚ի յիշատակե՛ սուրբ հայրապետանցն :
Որք յանձն քո սուրբ զաւրճոցին զաշ-
խարհս կռոյցն ՚ի պաշտելու թեռնէ . աղօ-
թի՛ւք սոցա՛ ո՛ր զորմեաց մեզ : **Ե**ւարժանի՛
եղէն ընդունի՛լ ՚ի քէն զանթառամ փա-
ռաց պըսակըն . աղօթի՛ւք :

—
ողջ

Որք զառ ի բրի՛ստոս զհարչաւորանրս տէր
յանձն առեալ համբերեցիք ո՛լ աստուա-
ծասէր հայրապետք . և արժանի՛ եղէք
զերկնայինն անուուլ պըսակ : **Ո**րք փոր-
ձեցայք շիջանձա հրով . ժառանգեցիք
պարաստեալ ձեզ զարքայո՛ւ թիւն . հա-
մարձակո՛ւ թի՛ւն ունիք բարեխօսել ան

—
տէր

տէ՛ր վասն անձանց մերոց: Արք զամբարը շտո՛ւթեանցըն վանեցի՛ք զհւասպաշտութիւնն ով աստուածասէր հայրապետք. հաստատութի՛ւն ՚ի քսէ հայցեցեք անդա՛դա՛ր սուրբ եկե՛ղեցւոյ:

տէր Յընձո՛ւթիւն է այսօր հրեշտակաց և մարդկան. զի՛ զխրոխտանցեալ ըզթըշնամին վանեալ խորտակեցին սուրբ վը՛կայքըն. և ե՛ղեն յաղթօղք ի պատերազմի: Սարմնով և արեամբ մարտեան ընդ գէ՛մ զինու. վը՛րսւո՛րեալք ի մարմնի վը՛րաւորեցին ՚ի մահ ըզբերի՛ար. և ստացա՛ն պարծանքս յաւիտենական: Արանաւտեալք ՚ի հոգեղէն զըւարթնոցն. և բարեբանեալք ՚ի դատուց մարմնաւորաց սուրբ վը՛կայքն. անե՛ղն աջովն պրսակեալք եղեն:

տէր Յիշատակէ այսօր քաջ նահատակաց քրիստոսի սը՛րբոց վը՛կայիցն. եկայք ժողովուրդք զընծութեամբ տօնեսցո՛ւք: Քանզի՛ տե՛ողք ՚ի տանջանքս և յաղթողք ի մարտի և պը՛սակեալք ՚ի հօրէ. եկայք ժողո՛ւ: Աւսանո՛րեալք ՚ի յերկրի.

պայծառանցեալք ի յերկինս և դասակ-
ցեալք ընդ հրէշտակս եկայք :

Ա՛րգնութիւնըք սըրբոց քոց քրիս-
տոս հաստատեցին ըզհիմունքս սուրբ
էկեղէցւոյ . կանգնելով ՚ի սմա ըզնըշան
յաղթութեան : Ա՛յլ հեղմամբ սուրբ
աբեանն իւրեանց անասեցին ըզտիւզերս
՚ի դիցապաշտ մոլորութեանց . և եղէն
յաղթողք ՚ի պատերազմի : Ո՛նչ ո՞րս և՛
մէք անչեմք քրիստոս ընկալ և՛ ըզմեզ
յերկնային խորանս ի լուսեղէն անա-
գաստին . բարեխօսութեամբ և անօթիւք
սուրբ ճը՛գնաւորացնն :

Ա՛յլքէզ կարդային յօգնութիւնս ք
մարտիրոսն և անէին . որ ՚ի բարձունքս
բնակեալդ ես խրնայեալ ՚ի մեզ : Ղա՛ւ
եա դուռըն լուսոյ դու պը՛սակ պար-
ծանաց ի քեզ յուսանցէլոց . որ ՚ի բար-
Օ՛րհնեալ գովեալ և ի սովորքս հան-
գուցեալ . և դո՛ւ ես ընդունող հոգւոց
մէրոց . որ ՚ի բարձունքս բնակեալդ ես
միշտ և յաւիտեանն :

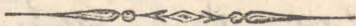
Ա՛յլ սուրբ գէորգ պարծանք ազգի

ՃԷ

ՃԷ

ՃԷ

մարդկան, հրաշալի չը գնութեամբ ՚ի
յերկրի՝ նահատակեալ, և ՚ի յերկինս
պըսակեալ ընդ անմարմնոցն զասրս:
Բանդի դո՛ւ վառեցա՛ր զինո՛ւ սուրբ հո-
գոն և յաղթեցե՛ր արիաբան անմարմն
բե՛լիարայ: Սի՛ր զանա՛րիւր բարե՛խօսե՛լ
վասը՛ն մեր, ա՛ն հայր և՛ որդի և՛ սո՛ւրբ
հոգի, զի՛ յաղթեսցո՛ւք հա՛ւատով ան-
մարմն բե՛լիարայ:

ՃԺԷ

հրց

դի

գ

Առաջիկա աստուած հարցն մերոց խո-
ջարհեալ անձամբք պաղա՛ տի՞մք.
մի՛անտէս անհեր տէր, ո՛ր փառաւորե՛լու-
եա՛ս յաւիտեան: Յիշեա՛ զո՛ւխտն աբրահա՛մ
մու՛ր ըզսահակայ և զյակոբայ, և զնեղե՛լոց
անձանց պաղա՛ տա՞նս. մի՛անտէս ան-
հորհեա՛ն տէր խընդրողացս ի քէ՛ն ըզ-
թողնւթի՛ւն մեղաց. ՚ի տաճարի՛ քաւ՛մ
սըրբո՛ւ լթեա՞ն. բարե՛խօսութեամբ սըրբ-
բոց քոց. ո՛ր փառաւորեալու եա՛ս: Ս՛ր զտէր
()՝ ըհնէցէք ըզտէր երկինք և երկնային
շօրութիւնք սերովբէ՛ք և քերովբէ՛ք զաս-

տուածն աստուծոց. բարձր արարէք ըզ-
նա յաւիտեան: Միշտէր ()՝ ըհնեցէք ըզ-
տէր երկիր և որ իսմա են կենդանիք.
համբաւնալով ՚ի վե՛ր ըզճայնա. և՛ երգօք
հոգեւորօք բարձր ան: Միշտէր ()՝ ըհնեցէք
ըզտէր զամբ հրեշտակաց և՛ մարդկան.
զարածրի՛ն արարածոց միաբանութեամբ
երգով բաճր:

() յղորմութեան քո զգուռներաց մեզ
տէր. և արժանի արա՛ զմեզ ընսեղէն
յարկաց քոց ընդ սո՛ւրբբա քո: Ի պատ-
րաստեալ քո օթեվանըս սրբոց քոց, ըն-
կալ և ը՛զմեզ փըրկի՛ն յորդէ՛գրութի
՚ի զըպրովութեան կենաց: Ինըստի՛ւ քո յա-
տենի՛ դատաւոր ահեղ խնայեա՛ յարա-
ւածբա քո. բարեխօսութեամբ և անշօ-

թիւք սուրբ ճըգնաւորացն:

Ի՛ յիշատակբա վեկայնց քոց քրիստոս
պարգեւեա՛ մեզ օրհնել ըզքեզ արժա՛-
նապէս: Եւսմա՛ և՛ մատուցի՛ն զանձնախ-
րեանցքե՛զ պատարագ անեամբն իւրեանց.
և անն ունէին պըսակի՛ւ ի՛ քէն տէր:
Սոցա՛՝ աշօթի՛ւք փըրկի՛ն խնայեա՛ ՚ի սբ

ողորմութեան քո

տէր

Եկեղեցի՝ քո զոր ըստանցան պատուական
արեամբքդ քո սըրբոյ :

Տըց

Ո՞ր բշխրաշախն քո զօրո՞ւ թիւնդ ծա-
նուցե՛ր ազգի մարդկան ցուցանե՛լով յաղ-
թօ՞ղ սուրբ զվըկայսն ՚ի պատերազմի .
վասն անուան քո տէ՛ր աստուած հա՛րցըն
մերոց : Ո՞րք ՚ի մարմնի՜ անմարմնացան
գէր ՚ի վերո՛յ քան ըզբնութիւնս . արհա-
մարհե՛լով անարգեցին ըզչա՛ր տանջա՛նս
և ըզմահ . և եղե՛ն վրկայք քո՞ կսմաւո՞ր
մահուանն . տէ՛ր աստուած հա՛րցն :

Հա՛նդիսացեա՛լ այսօր և մեք տօնեմք ըզ-
յիշատակ սուրբ վրկայիցն . խաղաղացո՞ ըզ-
կեանքս մե՛ր սղօթիւք սոցա՛ և՞ փրկեա՛
զմե՛զ ՚ի նե՞ղջաց մերոց . տէ՛ր աստուած
հա՛րց : Բ՛լ տէ՛ր օրհնեցէ՛ք ե՛՛ւ բարձր
արարէ՛ք ըզնա՛ յա՛ւիտեան : Ո՞ր փառա-
ցըն իւրոց տէսօղ սուրբ զվրկայսն արժա-
նի արար . և ե՛րգակից անմարմնական զօ-
րացն . օրհնե : Ո՞ր սոքօ՞ք լուսաւորեանց
զա՛զգս որդւոց մարդկան ՚ի գիտութիւն
ճշմարտութեան . և հրաւի՛րեանց յերկնից
արքայութիւնն օրհնեցէ՛ք :

Գ

Բ՛շ յիշատակս վեկայից քոյ տօնեմք սոյ-
սօր քրիստոս թագաւոր անշահօք սոցա
ն՛ղորմեա: Որք յանթեցին անօրէն բռ-
նաւորաց հեղմամբ անբեանն իւրեանց, և
դասակից եղեն վե՛րին զո՛ւարթնոցն: Եւ
ընկածն ըզպընսակս անապականքս յանքս
տուե՛ր ընկածսցն, և մի՛շտ ուրախանան ընդ

որք

հրեշտակս ի՛ յերկինս:

Եւ յսօր յիշատակ սրբոց քոյ, որք տան-
ջանաց անօրինացըն համբերեցին և դա-
սակիցք եղեն վե՛րին զո՛ւարթնոցն: Եւ յս-
օր և հրեշտակք ուրախանան ընդ կա-
մաւոր չարչարանքս ճրգնաւորացն, որք
յանթեցին անօրէն բը՛ռնաւորացն: Սուրբ
էս թագաւոր յաւիտե՛սից, որ նըստիս
ի վերայ չորեքկերպեան կենդանեանց և

տէր

ի սրբոց քոյ փառաբանիս:

Եւ յսօր եկե՛ղեցի քրիստոսի պայծա-
ռանայ յիշատակաւ սրբոց վեկայիցն, որք
բանթխօսեն սա տէ՛ր վստըն մեր: Եւ յսօր
ի հեղմմն արեան սոցա դա՛սք հրեշ-
տակաց խոնարհեալ միաբանութեամբ
անեն ընդ մարդկան: Եւկայք և՛ մեք

հշ

քրիստոսի՝ հաւատացեալք. կատարեացուք
 ըզյիշատակ սրբոց վեկայիցն. որք բարե-
 խօսեն ան տէր :

տէր Փառք քեզ հաճեալ երկնաւոր. որ նրա
 տիս ի քրովէս. և բարեբանիս ի շասուց
 սերովէից: Սքեզ գովէ՞ք թագաւ-
 որ փառաց քրիստոս. համաձայնեալ ընդ
 սուրբսքոյ եկեղեցիս անդադոց: Ար-
 բեա զանձիւնս մեր և տաճարացո՛ սուրբ
 երրորդո՛ւ թեանդ կենդանաբար սբ հոգի:

տէր Պարծեցի՛ն սուրբքն փառօք և ցըն-
 ծացէ՛ն ի հանգիստ իւրեանց. քանզի ընդ
 հո՛ւր և ընդ սո՛ւր անցուցին զմարմնա
 իւրեանց: Սուրբ զարի՛ւնս իւրեանց հե-
 շի՞նչ չարչարանացն համբերեցին. և զս-
 պանունիս բը՛ռնաւորացն անարգեցին
 յաշխարհի. Սուրբ եկեղ. ք հաւատացեալք
 կատարեացուք ըզյիշատակ սոցա. քանզի
 սոքա են մեզ բարեխօսս յարքայունէն
 անսո՛ւ ծոց:

տէր Ստեան ի վերայ սրբոց ի ծրոց և
 փառք իւր հանգուցեալ է՛ յոսկերբս սո-
 ցա. և հոգիք սոցա՛ր համաւորեալք ընդ

հրեշտակս ի յերկինս : Բանակք հրեշտա-
կաց տեսնեն շուրջ են զնոքօք . և՛ երգա-
կիցք են միմեանց յօրհնութիւնս աս-
տուծոյ . և՛ հայցեն միաբանման զխանդա-
ղութիւն ամենայն անշարժ : Բանդում
համարձակութիւն է աստ ատէր բարեխո-
սութեամբ սոցա . և թողութիւն է մե-
ղամբից որք կատարեն ըզյիշատակիս սոցա :

Դասուած բարձրեալ և՛ ի սո՛ւրբոս տէր
հանգնեցեալ և ի սրբոց վերօրհնեալ .
մանղթելով հայցեմք ի քէն արւոյ բա-
րեաց . բարեխօսութեամբ սրբոց մարտի-
րոսացն հաշտեաց ընդ մեզ քրիստոս : Ուր
կործանեցին զանօրինացն ըզ պատկերսն ,
և յիշատակ քաջութեան թողի՞ն յաշ-
խարհի . բարեխօսութեամբ սրբոց : Պա-
տարա՞գ անո՛ւշահոտ մատո՛ւցին քեզ
ըզմարմին և զարիւն . համբերելով չար-
չարանաց վասն անուանելոքում սրբոյ .

բարեխօսու :

Երբորդութեանն սիրող անձինք յանդ-
թող վըկայիցն . արժանաւորք ընդո՛ւնե-
լո՞յ ի յա՛ռաճաստըն լուսոյ : Օ ի զսոա-

ԽԻ

տէր

տէր

ջին մեղացն ըզբոց արեամբն իւրեանց
 շիջուցին . և ըզտիեղէրս հրաւիրեցին
 յօրհնաբանութիւն : Հէղմամբ արեանն
 իւրեանց մեզ ճանապարհ հորդեցին . և
 առ քրիստոս մեզ դուռն կենաց բա-
 ցին ի՞ յերկինս :

տէր Արք եկեալ եմք ի պատուէլ զյի-
 շատանկ սուրբ վրկայիցն . առցուք ըսկիզ-
 բըն ըզգօնութեան . աղաղակելով առ
 քրիստոս տէր փառքքեզ փանմանք
 քեզ տէր աստուած : Ի՛հաւոր ես հրեշ-
 տակաց անտէս ի սէրովքից . եկիր ե-
 ընեցսր մարմնով . ուսուցէր մեզ ասել
 տէր փառք : Յանմարմնոց ես վերօրհ-
 նեալ ի մարդկանէ երկըրպագեալքէզ
 փառք փայել պատիւ . յամենայն ժամ
 ասել տէր փառք :

Ահա՛ն հաօրէն՝ Աջեղեւոյ՝ ՚ի Վրիպսս:

ՕՐ հնեալ էս դու քրիստոսոր յարեալդ ՚ի մեռելոց ողորմած և կոխեցեր ըզմահ. ահ ԲՐ աստուած հարցուն մերոց: Ո՛ր մահկանացուացս կեանքդ էս. զհոգիս նընջեցելոց մեր ընկալ. ահ ԲՐ: Օ՛րս փոխեցեր յաշխարհըն կենդանեաց հանգըստեան արժանաւորեալ. ահ ԲՐ: Բզտէր օրհնեցէք և բարձր արարէ՛ք ըզնա՝ յաւիտեան: Եւ՛ցէք. Ո՛ր գալոցնէ զօրով թեամբ բաշխաւ. ազգամամբ ձայնի՛ կենագործէ ը զնընջեալսն. բզտէր օրհն: Եւ՛ցէք. Աշաջեմք ը զքեզ բարեբար. հանգո՛ զհոգիս ծառայից քոց ընդ սուրբսքո՛. օրհնեցունք և բարձր արասցո՛ւք զանուն քո յաւիտեան:

ՃԺԳ

ՏԼԳ

տճ

Գ

Ո՛ր ստեղծումք ըստ պատկերի քո՛ ահր պատուեցեր ըզմեզ. ընկալ և այժմ ըզնընջեցեալսն ՚ի քեզ ո՛ւղիղ հաւատով. ըստ մեծի՛ քո՛ւմ ո՛ղորմութեան: Ո՛ր շնորհօք սուրբ հոգւոյդ ըստաւորեցեր.

ողը

յիշատակի՛ր իւրեանց զհոգի՛ս նոցա ընկալ
մարդասէր • Ըստ մե : Ո՛րք հաշորդեցան
մարմնոյ և արեան քո՛ տէր • հանգո զհո-
գի՛ս նոցա ընդ սո՛ւրբս քո քրիստոս աստ-
ուած • քանզի գի՛նք սուրբ արեան քո ե՛ն :

տէր Բեզ վայելէ՛ աստուած օրհնո՛ւթի •
որ յարո՛ւթիւնդ ես ձայնիւ յաւի՛տե-
նից նընջեցե՛լոց • Թագաւոր և իշխան վե՛ր
օրհնեմք ըզքե՛զ : Ի՛միւսանգամ գալըս
տեանըն քո քրիստոս փառաց Թագաւոր •
ի ձայն փողոյ նորոգի՛ն հոգիք նընջեցե-
լոցն և յառնէն ՚ի մեռելոց անապական
մարմնով : Վասն որոյ և մեք ըզքե՛զ ա-
շտեմք հայր երկնաւոր • դասաւորեա՛լ ըզ-
նընջեցեալսն մեր ի վերինդ քո երուսա-
ղէմ • ի Ժողովս անդրանկաց գրեւոց ի՛
յե՛րկինս :

տէր Չայն արկեալ կէնարարին աստուա-
ծայի՛ն բարբառովն • ասէ եկայք օրհնեա՛լ
լք հօր իմոյ • Ժառանգեցե՛ք պատրաս-
տեալ ձե՛զ ըզկեանսն ՚ի հանդէ՛րձեալ
երկրին : Ինչ առաջ ելանե՛լ քեզ հաւա-
սով ՚ի յօգըս վերինս • աստուածագ-

գեաց լուսով պայծառացեալ 'ի դասս
անմարմնոցն . ի լուսէլ ըզձայն երանակէտ
կոչմանն : Ինչ անձմէքումմէ կանցս ընդ ի
մաստո՛ւն սո՛ւրբ կո՛ւսանան . ի լուսեղէն
անգաստին պայծառացեալ 'ի դասսան
մարմնոցն . ի Ժողովս անդրանկաց գրեւոյ
ի յե՛րկինս :

Օ հոգի՛ս ծառայից քոց բրի՛ստոնս ըն տէր
կալ 'ի դասս անդրանկաց գրեւոյ ի յե՛ր
կինս : Ինկա՛լ վասն սոցա՛ ըզբանաւոր պա՛
տարագս ի՛ մէնջ . և շնորհեա՛նոցա ըզ
Թա՛ղութի գտանէլ յաւո՛ւրն յե՛տնո՛ւմ :
Հաշտեաց 'ի ձեռն սուրբ մարմնոյ և ա
րեանքո՛ տէր . և պարգևեա՛նոցա դա՛
սի՛լ յաջակողմանն քո՛ւմ :

Ո՛ր անճառ անօրէնութեամբ ի՛ փրո տէր
կութիւն անգի՛ մարդկան խոնարհեցա՛ր
բանդ ա՛ստուած . այսօր հանգո՛ւմ ^{հա՛} և
ըզմերընընջեա՛լն ընդ սո՛ւրբըս քո՛ .
որ միայնդ էս մարդանէր : Ո՛ր անչարչա՛
րե՛լիդ մարմնով եկի՛ր կամա՛ ի չարչա՛
րանս և 'ի խաչին բեւե՛ռեցար հե՛ղեր զա
րիւնդ ի՛ փրկո՛ւթիւն . այսօր : Ո՛ր Թա՛ղ

մամբ երեքօրեայ ըզբընուծիւն մա-
հոլ լուծէր և կոխեցէր զեջևանն մա-
հոլ և վերածէր ըզնրն ջեալսն այսօր :
Որ հրաւիրեցէր յանմահոլ թիւն զայն
զբս մարդկան , անմահոլ թեանց բաշխօղ
քիստոս , անշահնօք աստուածածնին ,
այսօր :

ԺԷ
ՏԸԳ
ալ

Պ՛հաբանեմք ըզքեզ յաղթանկան
երգով թագաւոր փառաց . որ կա-
մաւոր խոնարհոլ թեամբ քո իջէր ՚ի փր-
կել ըզ պատրեանսն ի՛ ճաշակմանէ . օրհ-
նեմք ըզքեզ աստուած հարցըն մեւոց :
Որ լուծէր ըզ մահ , և վերածէր ըզ նրն
ջեցեալսն ի՛ դժոխոց . անշնչոլ թեամբըն
քո ի վերայ խնչին և իջանէ լով քո ի գե-
րեզման թագաւոր անմահ . օրհնեմք : Որ
նըստա՛ր ընդաջի՛ հօր և հրաւիրեցէր առ-
քեզ ըզ դաւանօղըն քո . անթանաւորեալ
և ըզ մե՛ր ըզ նր՛ջեցեալսն դասակից լի-
նիլ սըբբո՛ց քոց . օրհն : Ո՛ղատէր օրհնե-
ցեք բա՛խ ջրձր անարեք ըզ նա՛ յաւի-
տեան : Որ փառօք հօր հանդէրձեալ է

Գ

գալ ի դատեալ զերկիր • և բերաւ զոր բա-
նակըք վերիջն զըլարթնոցն կանապետք
լինին գալըստեանն որաբա իջր : Որ ահա-
գին դողմամբ զարհուրեցուցանէ՝ զարա-
րածս ի գալըստեան իւրոյ • և քաջահըն-
չող ձայնիւ փողոյն համահաւաքէ՝ ըզ-
նընջեցեալսն որ յաշամայ • բա իջր ճըր :
Աղաչեցողք ըզկենարարն մեր որ դա-
տաւոր է՝ կենդանեաց և մեռելոց • զի ար-
ժանի արասցէ՝ ըզնընջեցեալսն մեր մը-
տանեւ ի յառաքանս ընդ իմաստուն
կուսանսն • բա իջր ճըր :

Արարիչ աստուած և ըստեղծիչ ազգի
մարդկան իմիւս մի անտես առներ ըզնընջե-
ցեալսն մեր • այլ հանգո զհոգիս նոցա
ընդ սուրբն քո : Որդիդ միածին յա-
րութիւն տիեզերութեց • մի անտես առ :
Հոգիդ չըլմարիտ մի խիթարիչ սըգաւո-
րա իմիւս • մի անտես առներ :

Ահաք քո արարին և ըստեղծին զիս
ի հողովի • ի յօրհնեւ ըզքեզ աստուած
յաւելեանս : Ասկ պատրանօք բանսար-
կուին խափանեցայ յանձառ ըստ իմիւս :

ողջ

տէր

և զա՛րճա՛յ անդրէ՛ն ՚ի հո՛ղ յորժնէ ստեղծա՛յ : Սըխիթարի՛չ սո՛ւրբ հոգի՛ լուսաւորեա՛ն զմե՛ր նընջեցեա՛ն լսն . և՛ հանգո՛ զհոգի՛ս նոցա՛ն ընդ սո՛ւրբքս քո՛ :

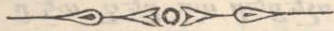
տէր

Հայր անոխակալ և բարեգործ . մանկութե՛լով հայցե՛մք ՚ի քէ՛ն վառն մե՛ր նընջեցեալոցն արժանաւորե՛լ հանգը՛ստեան օթե՛վանի՛ սըրբոցն : Լ՛նձառ ծընո՛ւնդ հօր որդի՛ . ո՛ր մահկանացուացս կեանքդ ես . զհոգի՛ս նընջեցեալոց մե՛ր ընկա՛լ և արժանաւորեա՛ն հանգը՛ստեան : Եւ նորոգո՛ղ սո՛ւրբ հոգի՛ . յորժամ նորոգե՛ս զապականե՛լսն . յայնժամ շնորհեա՛ն և մե՛ր նընջեցեալոցն արժանաւորե՛լ :

տէր

Յորժամ յե՛րկնից գո՛չէ՛ փո՛ղն ազգեցո՛ւթեան յաննե՛լոյ տիե՛զէրաց ի՛ դատաստա՞նն ահա՛ւոր . յայնմ աւո՛ւր ահեղի՛ն յիշեա տէ՛ր և՛ զմե՛ր ըզ նընջեցեա՛լսն . և՛ հանգո ընդ սո՛ւրբքս քո՛ : Յորժամ ձառնագայթք աստուածութեանըդ փայլի՛ն ի՛ յարե՛ւելից . և՛ դրպրութիւնք հրաշիցըն բանին յայնմ աւո՛ւր ահեղի՛ն յիշեա՛ն : Օ՛ւրհո՛ւրեա՛լ

դողան արարանք ի ձայնէ՛ սրովէ՛նագո՛չ
 փողոյն . յորժամ հարկանէ՛ հրե՛շտա՛ կա-
 պէտն և՛ կոչէ ի՛ դատաստան զանգս ու-
 դոց մարդկան . յայնմ անո՛ւր ահեղե՛ն
 յի՛շեա :

Ո՛ր Թագաւորդ ես Թագաւորաց և՛
 բաշխող կէնդանուԹեան անգլի՛
 մարդկան , այսօր մարդասիրո՛ւԹեամբդ
 քո ըզ նընջեցեալսն մեր ընկա՛ն և՛
 հանգո՛ ընդ սո՛ւրբքս քո աստուծ հա՛ւր,
 ցըն մերոց : Ո՛ր յահաւոր և՛ յամպիսա-
 շաց գալճստեան քո տէր զարԹուցանես
 ըզ նընջեցեալսն ի բարբառ փողոյն . յայն-
 ժամ երանանէ՛տ կոչմամբ ըզ նընջեցեալ-
 սն մեր ընկա՛ն և՛ հանգո՛ : Եւ յահա-
 գլին ձայնէ՛ գոչմանն զա՛յ ըհո՛ւրին
 գէ՛րեզմանք ունայնացեալք . յայնժամ առ
 սուածային լուսով պայծառացո՛ զնրեօե-
 ցեալսն մե՛ր և՛ հանգո՛ : Ի՛ զտէ՛ր և՛
 նեցէ՛ք ե՛ջմ , ի՛մ և՛ բարձր անարէ՛ք ըզնս .
 յաւիտեան : Օ՛ սուաքեալն ի հօրէ , զմը .

ՃԺԸ
 ՏԵԳ
 ԲՃ

Գ

խիթարիչ հոգւոց հանգնեցելոցն օրհնեցէք. և Յ: Եւ ի բիւրանոր բանակրս հրեշտակաց միաւորէ զհաւատացեալսն անուան իւրոյ. դասաւորելով յաջակողման քանոն. և Յ: Եւ բարձր:

— 70

Ո՛ր կոչեցեր առ քեզ տէ՛ր զտիեզե՛րս ամենայն. ընկալ ըզմե՛ր ըզննջեցեալսն ի գոգ նահապետին արքահամո՛ւ. ո՛ղորմած տէ՛ր փըրկի՛չ և բարերա՛ր: Ո՛ր թողո՛ւ թեանց ես տը՛ւող անստուա՛ծ. թող ըզմե՛ղս մեր նընջեցելոցն կարո՛ղ յամենայնի և հզօր. ո՛ղորմած: Ո՛ր լուսատու ես տիեզերաց քրիստոս անստուա՛ծ. լուսաւորեա՛ և ըզմե՛ր ըզննջեցեալսն լուսով երանաւէ՛տ զըւարթնոցն. ո՛ղորմած:

— տէ՛ր

Հրեշտակային ձայնիւ օրհնե՛սցուք զամենասո՛ւրբ զերրորդութիւնն. փառաւորելով զհայր. ո՛ր վերակոչեաց զամենեւեան ի մահուանէ՛ յանմահութիւն: Եւ գեցէք տեառն երգնոր եկեղեցի՛ք սրբեցելոց. քրիստոսի երկըպագելով. ո՛ր վերեկոչեաց: Սըրբասաց ձայնիւ օրհնե՛սցուք հոգեւորական հնչմամբ գովե՛սցուք.

սո՛ւրբ զՏո՛գի՛ն փառա՛ւորելով , ո՛ր վերա

հանգո՛յց զամենե՛սեան :

Ի՛նչայն փաշո՛յ գաղստեան քո՛ տէր ա- տէր
մենայն հոգի՛ք զարթեցէ՛ն կա՛լ ՚ի դատաս-
տանի՛ քո՛ւմ քրի՛ստոս անտու՛նձ մեր :
Յո՛րժամ հընչէ՛ բարբառն անհա՛գին և
հարկանի փող յարո՛ւթեան մերոյ , և՛ մեք
գոչէ՛լով ասեմք փառք գաղ՛ստեան քո
տէր : Յո՛րժամ առնէ՛ս զհատուցո՛ւմը՛ն
տէր և սո՛ւրբք քո՛ պարծե՛սցին ՚ի քեզ ,
և՛ մեզ շնորհե՛սցէ՛ս փրկի՛չ կա՛լ ի յաջմէ-
քումմէ՛ :

Թա՛գաւոր անմահ , արարի՛չ յաւիտե- տէր
նից , մարդասի՛րութե՛ք քո՛ խնայեա՛ յան-
ձինս մեր , ստեղծի՛չ կենդանեաց և հան-
գուցի՛չ նընջեցելոց : Ի՛նչայն բեւեռե՛-
ցար զմահու լուծե՛ր զիշխանութիւն , յա-
ւիտենից զննջեցեալսն վերածեր յան-
մահ ՚ի կեանս , ստեղծի՛չ կենդան : Ա՛յ-
ժանաւորաց քոց անշո՛թիւք յիշեա ըզմե՛ր
զննջեցեալսն , յորժամ գա՛յցէ՛ս անճա՛ռ
փառօք հառուցանէ՛լ մարդկան զգործս ,
և՛ մեր ննջեցելոցն շնորհեա՛լ դասի՛լ ընդ

սուրբս քո :

ՃԺԹ

ՀԲԳ

ԲԿ

—
Գ
——
Դ
—

Ա՛րարիչ և մարդասէ՛ր տէ՛ր . որ վասն
մե՛ր զմահ ճաշակեցեր . տէ՛ր անձ
հարցն մերոց : Ա՛ր խոստացար հա՛ւատա-
ցե՛լոց նընջեցե՛լոց յանո՞ւն քո՛ ըզկեանս
տէ՛ր աստուած : Ա՛րդ խնդրեմք ՚ի քէն
մարդասէ՛ր տէ՛ր . զհոգիս նընջեցե՛լոց դա-
սեա՛ ընդ սուրբս քո . տէ՛ր : Բ՛արդ օրհ-
նեցէք բարձր արա՞րէք ըզնըստեալն ի՛
յա՛թու փառաց . անդադար հոգեւոր եր-
գո՛վ : Ա՛ր գաղթեցն է՛ ընդ ամպս երկնից ՚ի
նորոգե՛լ զե՛րեսս երկրի . բարձր : Ի՛ գոչե՛լ
անձսյին փո՛շոյն զարթուցանէ՛ զնընջե՛լսն
հանդերձ կենդանեօք . բարձր :

Ա՛ր որդիդ ես և բանդ աստուած հա՛-
ւատարակից ընդ հօ՛ր յէն՛ւթեան , ան-
քեղ կարգամք մարդասէ՛ր . հանգո՞ղհո՞-
գի՛ս նընջեցե՛լոց մե՛ր ընդ սուրբս քո :
Ա՛ր իջեր յերկնից վասըն մե՛ր զառաջի՞նս
առե՛ր զյանցանսն ադամայ . մերո՞վ բնո՛ւ-
թեամբ բարձե՛ր ՚ի վերայ խաչի՛ն անարատ
ձե՛ռօք . հանգո՛ : Ա՛ր լուծեր զիշխանու-
թի՛ւն մահո՛ւ կամուրանկսն մահուամբ

քո քրիստոս • բանաւորաց զաղաչանս ա-
ռաջի քո հեղեակ մահութեմք • հագո :

Բէզ վայելէ անստուած օրհնութիւն •
որ յանմատոյց անթող յանմահից փառա-
բանիս ՚ի բարձունս • զերջեցեանսն յա-
նուն քո ընկալ յերկնային քո սուրբ ա-
ռաջաստ • որ միա^հֆ^հյնդ էս մարդասէր :
Ո՛ր ունիս իշխանութիւն մահո՛ւ և կե-
նաց • յիշեա՛ զհոգիս նըջեցե՛լոց մերոց • և
հանգո՛ ընդ սուրբս քո ՚ի խորան քում
սիրողաց • որ միա^հֆ^հյնդ էս : Ո՛ր յամենայ-
նի՛ էս օրհնեալ^ի և ահր • արժանի՛ արա ըզ-
ծանոյս քո վերստին նորոգման իլճսել
զճայն անային փողոյն • ընդ անաջ ելանել
քոց փառացդ • որ միա^հֆ^հյնդ էս :

Թա՛նգաւոր խաղանդութե • որ քանդորո՛ւ
թեամբ խնամե՛ս զքո զարարածս • յիշեա՛
տէր զոգիս նըջեցե՛լոցն ընդ սուրբս քո
և դասաւորեա՛ ի՛ յաւո՛ւրն այցելութե :
Ո՛ր կոչեցեր ՚ի դրանց մահու ըզսիրելի՛ն
քո զղա՛ղարոս • և ծանո՛ւցեր զաստուած-
ութիւնդ ընդ հանձն-ը տիեզերաց • լճ-
սաւորեա ահ^հ՛ ը զհոգիս նըջեցե՛ : Ի՛տա

աէր

աէր

Ճա՛րի՛ քու՛մ սրբո՛ւթէ՛ մա՛սուցանե՛մք
քեզ պաղատա՛նս արո՞սսուալի՛ց պայծա՛-
ռացո տէ՛ր զՀոգիս :

տէր Ի՛գիշերաց կանխեալ սաղմոսիւք և՛
արտասուօք հայցեմք ՚ի քէն քրիստոս յի՛շ-
էա զնընջեցեալսն ՚ի սուրբ անուերդ քո՛
և հանգո՛ զՀոգիս նոցա՛ ընդ սուրբբաքո՛ն :
Ո՛ր յանմարմնոց վերօրհնիս առ քեզ կա՛ր-
դամք և պաղատի՛մք քրիստոս . յի՛շէ ա
զնընջէ : Ո՛ր մարմնացա՛ր վասն մեր . աղա-
չանօք աստուածամօծնին քրիստոս . յի՛շէա :

տէր Ո՛ր հայրդ ես բարեխնամ . գը՛ծա՛ ՚ի
մէ՛ր նընջեցեալսն և պարգե՛ւ եա՛մ մեզ փա՛-
ռաս տալ անուանը՛դ քո՛ւմ սրբոյ : Ո՛ր
հրաւիրօղդ ես կո՛չեցելոց . ընդ աջմէ՛ դա-
սելոցն կա՛րգեա՛մ և ըզմէ՛ր նընջեցեալսն .
և պարգե՛ւ : Ո՛ր նորոգողդ ես ա՛զգի մարդ-
կան . ա՛րա՛ ա՛րժանի՛ և ըզմէ՛ր ըզնընջե՛-
ցեալսն ընդ բա՛զմէ՛ լոցն աբրա՛համու . փա՛-
ռաս տալ :

տէր Գա՛լոցէ միածինն փողո՛վ և փառօք
հօփի՛ր և ըզհոգե՛ղէն բնութիւ՛նս հրեղէ՛ն
նորոգէ : | Դուսաւո՛ր ես ճանապարհք ար

դարձնից • և՛ իբիւրանոր բանակըս հրէշ-
տակաց անպովք ընթանան: Ի՛վէրիւնն ե-
րուսաղէմ թընչին անպովք ընդ անաջ
տեանըն յօ՛հս • և՛ այնպէս յամենայն
Ժամ ընդ տեանըն լինի: :

Պատրա՛ստ անարեւել առաջի՛ իմ ը՛զսէ-
շա՛ն, անկն յանդիման նե՛ղաց իմոց: ✕

Սաղմոս, Տէր հոգեւորդ եւս:

()Ճէ՛մ՛ք ի՛ւղով ը՛գլուխ իմ • բաժանկ
քո ո՛րպէս զանապանկ անրե՛ցոյց զե՛ս:

Սաղմոս, ()Ճէր ի՛ւղով զգլուխ իմ:

Ո՛ղջո՛ւն ձեզ սո՛ւրբ եկե՛ղեցի • ո՛ղ-
ջո՛ւն ձեզ սե՛ղան սը՛րբութեան • ո՛ղ-
ջո՛ւն ձեզ դասք քահանայութեան • եւս
ճանապարհորդեցի՛ ան անարեւել իմ:

Սաղմոս, Ուրախ եղէ ես ոչ ասեի:

Ո՛ղջո՛ւն ձեզ մանկուք եկե՛ղեցոյ •
ո՛ղջո՛ւն ձեզ հաճատացեալ եղբարք
իմ ի՛ բրիստոս • ո՛ղջո՛ւն ձեզ համօրէ՛ն
Ժողովը՛րդականք • եւս ճանապարհորդեցի
առ բրի՛ստոս յոյսն ամենե՛ցուն:

Սաղմոս, Տիեռն հորա՛ ի լառն սուրբ հորա:

Ե՛հա՛ն հրաժարի՛մ ի՛քէն սուրբ եկե՛

զեցի՝ անհամար՝ մեկնիմ ՚ի ձեռք սիրելի՞
 եղբարք. ի կոչումն վերանորոգողն քրիս-
 տոսի՞ անսոս՝ մերոյ:

Առնու. Տեր Ժողովուրդս:

Եւ զ՝ թա արարէք վասն իմ հարք իմ.
 եղբարք. և որդիք. և օրհնեսցէ՛ ձեզ
 քրիստոս փրկիչն մեր. պահեսցէ՛ հաստա-
 տուն ՚ի հաւատոս իւր մինչև ՚ի սահմա-
 նեալ կէտ կոչմանս անոր ի կ. և խաղաղու-
 թիւն տեսուն եղբիւր ընդ ձեզ յաւի-
 տեանս ամէն:

Առնու. Օ անգործս իմ Գեորգիս աչքս:

() Գնու թիւն է՝ մեզ յանուանէ տես-
 ուն. այն ո՞ր արար զերկիւնս և՞ զերկիւր:

Առնու. Եւ ի Գեորգիս եր առ Ռու:

Եւ րանի՛ անգործ. որովմ տէր անստուած
 յանգձբայ օգնական է նմա:

Առնու. Օ Գեորգիս անգործս զԳեորգիս:

Եւ զ՝ պատրաստեաց տէր զ՝ օրհնու-
 թիւն և՞ զ՝ զկեանսուն յաւիտեանից:

Առնու. Օ ի Բարի Կամ զԻ Վարդու:

() Եւ օրհնեսցէ ձեզ տէր ի սիօնէ. այն ո՞ր
 բնակեալն է յերոսուսաղէմ:

ԽԻ

Առդնոս. Լ'սո օրհնեցէ՛ք ամենայն ծառայք :

Մերձեցաւ անձըն իմ իհն՝ զ յորմէ
ստեղծամ' յ. քանզի պատուիրանաւն մե-
ղայ. և ճաշակեցի՛ ըզդատւո՛ւթի մահու.
տէ՛ր յոյս իմ օգնեա՛ ինձ :

Առդնոս. Մերջեցաւ անէն իմ 'ի հոշ. արեք :
Օ ճանապարհըս քո եւս ոչ պահեցի .
քանզի ոչ ժամանեցի՛ անպաշխարեւ . այլ
հեղգանցամ' յ. այլ ան քեզ միայն պաշ-
տիմ հայր երկնաւոր. տէ՛ր յոյս իմ օգ-
նեա՛ ինձ :

Առդնոս. Օ ճանապարհս մեղաց 'ի բաց :

() Եկեմ' սգէ՛տ արա՛ զի՛ս տէ՛ր ի ճանա-
պարհի՛ս քո՛ւմ . քանզի խնդրեցի՛ զա՛յ
ան քեզ . զանոնա՛յ անդրէն 'ի հն՝ զ յոր-
մէ՛ ստեղծամ' յ. այլ ան քեզ միայն պա-
շտիմ . հայր երկնաւոր. տէ՛ր յոյս

Առդնոս. () Եկեմ' սգէ՛տ արա՛ : Այ . Լ'հա՛մ մե՛ր :

Հաւատ ունեւո՛ւ զոգի՛ խաղաղութե՛
երթ առ արարի՛չն հայցեւո՛ւ անստուծ
իմ հանգո՛ւ : Որ ետո՛ւր հոգի յիսուս,
ըզսա պահեա՛ . զի քո խաչի՛ և յարո՛ւ-
թեանըդ հաւանա՛ց, թագաւոր երկնա՛

ւոր հանգո զհոգի սորա՝ յիշելով սորա
 զհաւատս։ Ի քաղաք տեառն զօրո՛ւնց և
 ՚ի քաղաք Թագաւորին մեծի՝ ուր ժողո-
 վըք սրբոցն են ՚ի խաղաղութեան գնաս-
 ցես յո՛ւսով և հանգիցես ընդ հրէշտա՛-
 կաց դա՞սս, տեսանել ըզլոյսն յաւի-
 տենից։

Սէրձեցաւ անձն իմ ի հոգ յորմէ
 ստեղծէր զիս. և հոգւոյ մեկնեալ յե-
 նէն. տէ՛ր զապաւինեալս յիշեա՛մ ի քով
 գալըստեանն։ Ստեղծուած եմ անարատ
 ձեռաց քոց միանտես առնե՛րայլ խնայեա՛մ
 յիս յահագին աւուրն. տէ՛ր զապաւի։
 Երթամ գաս փառօք հօր դա՛տել ըզ
 տիեզե՛րս ամենայն. և հարկանի փող հընչ-
 ման յարութեան. տէ՛ր զապա։

Ի գալըստեան տեառն զրո՛ւնք երկ-
 նից բանի՛ն. և ճառագայթիւք անձա՛ռ
 լուսով սբ խաչն երեւի։ Երեւոյ տեա-
 ուն լեւիներք հալի՛ն. և ի յահ փառաց
 նորս շարժին զօրութիւնք։ Եւ տե՛ր
 տեառն մեռեալք յառնե՛ն. և սուրբք
 ամենայն անձա՛ռ փառօք զարդարին։

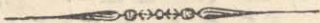

Գայ զօրո՛ւթեանց թագաւորն ի նորո՛ւ
 գե՛ւ զարարածս . ի ճայն անէշ բարբառոյ
 զարթո՛ւցանէ զնրն՝ ցեղեալսն : Գաղան
 երկինք և երկիր յա՛հէ փառաց քրիս-
 տոսի . հուր բորբոքեալ ընթանայ բոցա-
 կիզէ՛ զմեղաւորսն : Նորափետուր զար-
 դարին դասըք սրբոց կուսանացն . ուրա-
 խութեամբ մըտանեն ՚ի յառագաստ փե-
 սային : Ի՛քեզ եմք անպաւինեալ ամէն-
 օրհնեալ սրբուհի . լէ՛ր բարեխօս ան-
 դա՛դար փառն մերոյ՝ փրկութեան :

Սարսափելի որոտմամբ և անհագին զօ-
 րութեամբ . գտնոց է փրկին յաշխարհս
 յարո՛ւցանել ըզմեռեալսն : Ե՛հա և մեծ
 բարբառով հրեշտակապետն գոչէ՛ անիք
 ասէ՛ մինընդէք . ահա՛ եհաս ձեր փրկին :
 Ռոտմամբ սրտիւք յարո՛ւցեալ և ընթա-
 նան անաղի՛ . և տեսանեն ըզփրկին
 եկեալ փառօք ՚ի յաշխարհս : Գաղտնի
 գործոցն ծածո՛ւկք յայտնին ի մեծ հրա-
 պարակն , և՛ դողալով ընթանան ի յան-
 վախճան ՚ի տանջանս : Ի՛յօթեվանս հօրն
 ի՛ւրոյ կոչէ՛ ըզդասս անդարոց , և՛ յան-

պատճառմ' ՚ի բարինս զոր խոստացեալ է
 նոցա: Արդ անմահ վեսային եղեր դո՛ւ
 մայր մարինմ' բարեխօսեա վասն մեր ի
 յայնմ անուր անհեղին:

Ճի
 Տըց
 ԳՃ

Օրհնեմք ըզքե՛ղ հայր անբսկի՛ղբն
 ստեղծի՛չ ամենայն եղելոց • զեսս
 տովանողս սուրբ անուանըդ քո ըզննջե՛
 ցեալսն հանգո՛ յարքայո՛ւթեան քո՛ւմ •
 անսուա՛ ԲՁ հայրցն մերոց: Ղո՛վեմք ըզ
 քե՛ղ անճա՛ռ ծնո՛ւնդ հօր անբսկի՛ղբն ակից
 որդի՛ • որ մահո՛ւ խաչի համբերեցէ՛ք վասն
 մեր ըզննջեցեալսն ՚ի քե՛ղ ուղի՛ղ հա՛ւա
 տով պայծա՛ռացո ընդ սո՛ւրբքս քո • անսո
 րա՛րեխնամ սո՛ւրբ հոգի փառակից հօր
 Լ որդւոյ • հայցեմք ՚ի քէ՛ն ըզննջեցեալսն
 ճշմարիտ հա՛ւատով սուրբ երրորդու
 թեանդ ի միասանգամ նորոգմանն դա՛
 սեա ՚ի դասս ընտրելոց քոց • անսուր: Ր՛զ
 տէր, Արաբանական ճայնիւ Ժողովորդք
 առաւել բարձր արարէ՛ք ըզնա յաւիտենս
 Ո՛ր գալոցն է փառօք հօր միածին ո՛ր

— Գ —

դին ձայնի՛ւ տատուածային փողոյն առ
 նէմմ^ր յարո՛ւթի՛ւն որդւո՛ց մարդկան.
 միաբանա՛ : Ո՛ր առնէ՛ հատուցո՛ւմն ըստ
 իւրաքանչի՛ւր գործո՛ց դատաւորն կեն-
 դանեաց և՛ մեռելոց . և՛ փառաւորէ՛րդ
 սիրելիս իւր . պայծառացեա՛լ ՚ի կամարս
 լո՛ւսեղէնս . քահանայմմ^ր յ.բ առանձնէ՛լ
 բարձր :

Տայր բարեգուծ.որ գըթացար ՚ի յա՛ւ-
 զըս որդւոց մարդկան . առաքեցէ՛ր ըզմի-
 ածի՛նդ ի՛ փըրկուծի՛ւն . յիշեա՛ զհոգի՛ս
 ննջեցէ՛լոց մերո՛ց և հանգո՛ ընդ սո՛ւրբս
 քո՛ : Ո՛րդե՛դ մի՛ածին ո՛ր յարեարդ ՚ի
 մեռելոց . ի միւսանգամ գալը՛ստեանն քո՛
 յարուծիւն մեզ խո՛տացար . յիշեա՛ : Հո՛-
 գի՛դ ճշմարիտ մըխիթարիչ սրգաւորաց .
 աղաչանո՛ք սուրբ տատուածածնին և ա՛-
 մենայն քո՛ց սրբո՛ց . յիշեա՛ :

Ի՛ ձայն մեծի զուարթնայն . և ի՛ հընչու-
 մըն հրաշալի փողոյն . ուր հողածեալ մար-
 մի՛նք մարդկան նորո՛ գին . յայնմ՝ աւո՛ւր
 ահեղին յիշեա առնմմ^ր ր և ըզմե՛ր ըզ-
 ննջեցեալսն . և՛ հանգո ընդ սո՛ւրբս քո՛ :

—
 ուր
 —

—
 աէր
 —

Յորժամ նշան տէրունեան ճառագայ-
 Թիւք փայլի . և Թագաւորդ Թագաւո-
 րաց փառօք տեսանի . յայնմ անուր :
 Յորժամ ատենդատանստանի դընի .
 և դպրո՛ւթիւնք հրաշիցըն բանին . յայնմ :
 տէր Արեւիկայնամի տդ եւս տէր . քաղցր և ա-
 նոխակալ . հանգո՛ զհոգիս քոց ծառայից .
 զե՛ մի՛ դաւձցի տնանկ ամաչեցեալ յաւ-
 ուր ահեղ ատենին : Օ յիշատակ հրա-
 ժաբելոցն ի հաճոյս քեզ ընկալիս և
 զո՛ւխտս մեր ընկալ ո՛րպէ՛ս զաբելին զնոյ-
 ի՞նչ և զաբրահամո՛ւն . զե՛ մի՛ դարձ : Ի՛
 խորան քում սիրողաց հանգուսցես ըզ-
 ծառայս քո . և զհոգիս նոցա՛ դասեցես
 ընդ սուրբս քո . զե՛ մի՛ :

տէր Արեւիկայնամի տդ յե՛րկնից բա՛նդ ան-
 և անէր մարմին ի սրբոյ կուսէն . յի-
 շեա՛ զնընջեցեալսն մեր . յորժամ գայ-
 ցես անձա՛ռ փառօք . զե՛ դու ես տէ՛մմ ր
 ամենայն երկրի՛ Ար հենիս ի շխանո՛ւթի՛
 մահո՛ւ և կենաց . և խաչի՛ւդ քո լուծէր
 զե՛րկո՛ւնը՛ս մահու . յիշեա՛ ըզնըն՛ Ի՛նքս
 ախլ քո յատենի՛ դատա՛ւոր ահեղ . աղա՛

չանօք սո՛ւրբ անստուածանին յիշեալ ըզ-
նընջեցեալն մե՛ր յորժամ գայցես ան-
ճառ փառօք . քանզի քո՛ էն փամմ^ա ոք
յաւելեալն անկէն :

Ա՛րարչագո՛ն՝ ըծ անստուած . զարարածս
քո՛ մի անտէ՛ս աններ . այլ գըլթա՛ն ինըն-
ջեցեալսն մե՛ր . և հանգո՛ ընդ սո՛ւրբս
քո՛ իխորան քո՛ւմ սի՛ր ըողաց : Ա՛րարչա-
կի՛նց հօր ողջի . ի մի՛ւսանգամ քո՛ գա՛
լըստեանն անդատապարտ պահեա ըզնըն-
ջեցեալն մե՛ր . և հան : Ա՛նդանարա՛ն՝
սո՛ւրբ հոգի . յորժամ նո՛րոգես զե՛քե՞սս
երկրի . նորափետուր զարդարեա ըզնըն :

տէր

Ա՛րարչագո՛ն՝ ըծ անստուած . որ յօջըն-
չէ գոյացուցեր զերկինս և՞ զերկին՝ . օրհ-
նեմք ը՛ զքեզ . որ հանգուցիչդ ես նըն-
ջեցելոյն հա՛նյր ամենակալ : Բանդ անձ
և համագոյ փառաց հօ՞ր պանկեր . գո-
վեմք ը՛ զքեզ . որ յարուծի՛ւնդ ես նըն-
ջեցելոյ . որդի՛նդ մի՛ւսանին : Ա՛ղբե՛ւր
անսպառ յորմէ՛ բաշխի տիեզերակա՞ն շը-
նորհ . բարեբանեմք ը՛ զքեզ . որ նո՛րո-
գողդ ես նընջեցելոյն հոգի՛նդ չըշմարիտ :

տէր

տէր

Յանաւոր քո գալըստեանն յորժամ
գաս տէր ի յերկնից աստուածային քո
զօրութեամբդ և նշանն քո՝ խաչին պայ-
ծանաւայ իմէջ երկրի։ Անոթին տարե-
լըք երկրի իձայնէ՝ հնչման փողոյն որ գոչ-
ղկենդանութիւն ասէ արիք եկրն տէր
կենդանեաց և մեռելոց։ Ենորհեա մեզ
տէր ողորմութիւն ի ծագէլ սրբբոյն խա-
չին անոթի եղև մեզ փրկութիւն քեզնո-
վաւ երջոյք ընդ անաշ աստուածորդւոյդ
որ ի յերկնից։

ձշւ

պհ

բշի

գշի

եշի

տէր

Քրիստոս աստուած և յիշեալ զնրն
ջեցեալսն ի սուրբ անուներդ քո։ Եւ զպիւս
արեան քո տէր յիշեալ և հանգս ընդ
սուրբքս քո։ Եւ ի միւսանգամ քո գա-
լստեանն զնրն ջեցեալսն մեր յիշեալ։
Եւ եգա՛կն արդարութեան քրիստոս և
անպակէն յուսանցէ ջոցս և ըզմեղօք
մեռեալ մարմնն կենդանացնոցեր փրկ-
կիչ և նկալ ըզմեր նրն ջեցեալսն և հա-
գո ընդ սուրբս քո։ Եւ քեզ կարդա՛մք
անձամբք բեկեղովք և արտասուալեց
հաւաքանօք և որ ի գերեզմանն զազարո՛ւ

արտասուէ՛ցէ՛ր փըրկիչ • ընկա՛լ : Ի՛՛քէն
հայցե՛՛մք բըղխո՛ւմն ողորմո՛ւթեան և
պարգե՛լիչ կենդանո՛ւթեան • որ աւազա՛յ
կի՛ն ըզբրա՛խտըն ժառանգեցո՛ւցէ՛ր փըր-
կիչ :

ԲԱ՛նդ ան որ ՚ի ծո՞ց հօր • վա՛սըն մե՛րոյ ճի՛ա
փըրկու՛թեան ի՛ յերկնից խոնարհե՛-
ցա՛ր • զի ը՞զմե՛զ նորոգե՛սցես ՚ի կեանս •
աստուած հա՛րցն մերոց : Ո՛ր հա՛նդէ՛ր
ձեալ ես գա՛լ փառօ՞ք հօր • զա՛րթուցա՛-
նէ՛լ ըզնընջեցեա՛լսն ՚ի սուրբ անուըդ-
քն • նորոգեա՛ և ըզմե՛ր նընջեցեա՛լսն •
աստուած : Ա՛նմահո՛ւթեանց տըւո՛ղբրիս
տոն և պարգե՛լիչ կենդանո՛ւթեան • ի՛
միւսանգամ գա՛լ լստեանն և յաշխարհա՛-
կան անեկն • թո՞ղու՛թի՛ւն շնորհեա՛ մեր
նընջեցե՛լոցն • աստուած : Ա՛ղտէ՛ր օրհնե՛-
ցէ՛ք Թա՛րձր անդրէ՛ք ըզնա՛ յաւիտեան :
Ո՛ր նըստի՛ ընդ աջ մե՛ հօր ծընո՞ղի իւրոյ •
և մարդաեղբայրս խընամէ՛ զա՛րարածս •
բա՛րձր : Ո՛ր ըզհոշացեալ բնո՛ւթիւն մարգ-

ճի՛ա
հըց
գի

—
Գ

կան նորոգէ՛ իւր աստուածութեամբն .
 և կենսագործէ ի կեանս անմահ, բարձր :

— ասն —

Յանքակրգէնական ծոցոյ հօր խոնարհեալ բանըդ մարմնացա՛յր ՚ի կո՛ւսէ՛ն վա՛սրն փը՛րկո՛ւթեան մերո՛յ . աղաչեմք ըզքե՛զ . զնընջեցեալսն մերի՛ քե՛զ ուղե՛ղ հաւատով՝ յի՛շեա՛ տէ՛ր ^{հաւ} յորժամ գա՛ս թա՛գաւորո՛ւթեամբդ քո՛ : Լնո՛խա կալ քաղցրո՛ւթեամբ որդի աստուծոյ հա՛ճեցար բա՛ռնալ ըզմեղս աշխա՛րհի՛ քո խա՛չելու թեամբն աղաչեմք ըզ : Կամաւորս՝ կան մահուամբ քո լո՛ւծե՛ր զերկո՛ւնս մահո՛ւ . և արժանի արարե՛ր թո՛ղու թեան յանցանաց քաւի՛չ քո արեամբ աղաչեմք : Ո՛ր փոխանակ մեղաւորաց ըզմե՛ռանի՛ւ յանձն առե՛ր . իջանելո՛վ ՚ի դժոխս փրկեցեր ՚ի մեղսասէ՛ր բանտէ՛ն ըզգերեա՛ւսրն . աղա : Բարե՛բանեմք զանչա՛փ քո ըզմա՛րդասիրու թիւնդ . որ երեքօրեայ յա՛րուցեալ . զկենդանութիւնս պարգե՛ւցեր աշխարհի՛ . աղաչեմք :

— տէր —

1 Ե՛յս ի լո՛ւսոյ՛ զմե՛զ լո՛ւսաւորեա՛ . որ փա՛ռօք հօր հանդերձեալ ե՛ս գա՛լ ՚ի դա՛

տէ՛ւ զերկի՛ր • արժանանալորէմ՝ և՛ ըզմեր
ըզնը՝ նջեցեալսն անճառ խոստմանց քոց
ընդ սուրբքս քո՛ւ : Տօ՛ր և՛ հոգւոյ՝ համա՛
գոյակին • ի՛ տիեզերական՝ ասե՛ղ ատե՛
նին, արժա՛ : Ա՛րկնի և՛ երկրի՝ արդար
դատաւոր • յորժամ՝ հատուցանես ըստ
գործոց իւրաքանչիւրոց • արժա՛ :

Ա՛ր արարիչդ ես հրեղինաց և՛ հոգեղե՛
նաց • և՛ մըշտընջենաւոր փառաբանիս ՚ի
բանաւոր պաշտօնէից • ի՛ քէն հայցեմ
մըք թողուն թիւն շնորհեմ նընջեցելոց մե՛
րոց : Ա՛ր յերկրի երևեցա՛ր և՛ ընդ մարդե՛
կան բընակեցար • և՛ զանմահութիւն պար
գեցեցեր մե՛զ մահացելոցս • ի՛ քէն հայ՛ :
Յորժամ՝ նըստիս յաթո՛ս փառաց դա՛
տողական իշխանութեամբ • և՛ փառաւո՛
րեսմա ՚ի քէն փառօք ըզգինս արեան
քո՛ տէ՛ր • ի՛ քէն հայ՛ :

Ա՛ր անբա՛ւ քո՛ մարդա՛ սիրոն թեամբդ
գըթացար յազգքս մարդկան • ծընա՛ր ի՛
կո՛ւսէն • ըզծընեա՛լս սուրբ անաղա՛
նաւն ըզնընջեցեալսն մե՛ր ընդ սուրբքս
քո՛ հա՛նգո՛ թագաւոր յսկիտէից : Ա՛ր

տէ

տէր

ի վերայ խաչին զէնան՝ ը որպէս գտուն,
 և զմարմին և զանիւնըդ. քո բաշխեցեր
 Ի վերկուծի՝ ևն անխարհի. զհաղորդելս
 մարմնոյ քո և արեան, ըզնընջեցեալսն
 մեր: Ո՛ր ըստ նրմանութեան մահո՛ւ քո
 տընկանի՛ց արարեր, և երկնից արքա՛,
 յութեանըդ ժառանգորդ լինի՛լ խոս-
 տանցա՛ր. զհաւատանցեալ՝ լս գալստեան
 քո տէ՛ր. ըզնընջէ՛:

տէր

Փառքքեզ անժ փառաւորեալ յաւի-
 տեան, որ կենանարդ ես մարմնոց և գոյ-
 անցո՛ւցիչ հոգւոց մեր նընջեցելոցն: Ո՛ր
 բարձրացար ՚ի խաչին վասն աշամայ՝ նո՛-
 րոգմանն. և իջանելով քո ՚ի գլխո՛ւս
 աւար առեր ըզգերեալսն: Ո՛ր զգինս ա՛-
 րեան քո յիշեա կենագործո՛ղ անխարհի,
 և հանգըստեանն արժանաւորեալ՝ յե-
 րոսաղէ՛մը՛ն վերին:

տէր

Ո՛ր զնդ զնւարթուես երկնից օրհնեցէք
 ըզնըստեանն Ի յաթու փառաց. զի հան-
 գնոսցի՛ ըզնընջեցեալ ծառայոս Իւր յա՛-
 լիստենիցի՛ մի՛ւսանգամ փառաց իւրոյ
 գալստեանն: Ո՛ր սերտվէի՛ցն սըրբա-

բանանց ձայնիւ գովեցէք զորդին միա-
ծին. զի հանգուս: Ինչ քրովէիցն փա-
ռաբանո՞ւթեանց բարեբանեցէք զհո-
գիւն ճըմարիտ. զի հաճ:

Եւ առն Վիմածին աղբիւր յորդա-
ռատ. բարունակ ծաղկեալ այգի վայե-
լոց սրովէ հողեղէն. րաբունուոյ բանին
սուն տնօրէնութեան տաղաւար հոգւոյն.
առ ծրնեալն իբէն միշտ բարեխօսեալ ան-
դաշար հայցմամբ. շնորհել զթողութիւն
մեր նընջեցելոցն: Փափկութեան դրախ-
տին բացող բանալի: քրիստոսի բարձր
նըմանող երկնից. սափոր ոսկէղէն լի մա-
նանայիւ. գաւազան ծաղկեալ յարմա-
տոյն յեսսեայ. տաճար լուսոյ մայր. առ ծր:
Յօշ քաղցրածաւալ ցանկալի զուարթ-
նոցն. նիւթեղէն սրովէ գեղ մարգար-
տափայլ հիմնէ կեղեցւոյ. մաքուր աղաւ-
նի՞ մամլ հովանաւոր սուրբ կոյս մարիամ:
առ ծր:

—
ՌԵԺ
—

Ճիբ
հրց
դճ

Ո՛ր փառօք հօր հանդերձեալ էս գալ
ի դատել զերկիր անեգան կն անդա-
րու թեան զի ըզհոգեղէն ըզբընու թիւնս
մեր վերառեալ նորոգեցեալս ի կեանս
ընդաջմէ՛քո տէր անտուած հա՛րցըն մե-
րոց։ Ո՛ր աստուածային բարկութեամբ
դատեալ ըզհրնացեալ ըս մեղօք ըս անտու-
տիե զերաց ըս անսանձրեալ և ըզ մեր ըզ
նընջեցեալսն անճանուելի անտուածային
ըս սովի ընդաջմէ՛քո։ Ո՛ր նրստին ի վե-
րայ բազմաչեաց քերովեհից թագաւոր
խաղաղութեան հանգո և ըզմեր ըզնընջե-
ցեալսն ի վերինըդ քո էրոսանդեմ
ընդաջմէ՛քո տէր։ Ո՛ր զտէր օրհնեմք
և՛ բարձր արարեմք ըզնալ յաւիտեան։
Ո՛ր յահեղակերպ հայրենի՝ կանուս
ընդ հօր փառակից կենդանին յաւի-
տենից և իշխանութեամբ դատէ զամե-
նայն արարածս օրհնեմք։ Սիւսեան հայ-
ցեմք ի քէն սուրբ հոգիդ կենդանարար
անաշանօք սուրբ անտուածաճնին անրա-
արժանի և ըզմեր ըզնընջեցեալսն մը

—
դ

տանէլ ի յէրկնային քո սուրբ անագանստ
 և ընդ վերին զօրսն օրհնեմք՝ և սուրբ
 զերրորդն թիւնդ :

Յորժամ հարկանի փո՛ղ գալըստեան
 քո տէր . յայնժամ զարհուրեալ զողան
 անարանք ի յահէ քոմէ . անայճեմք ըզ
 քե՛զ փըրկիչ . հանգո՛ և ըզմե՛ր ըզնընջե
 ցեալսն ընդ սուրբքս քո . որ միայնդ ես
 բազումն զորմ : Յահաբէկ լուսոյ ծագ
 ման քո տէր . ցընծան զանք անաքի
 նեանցն ի վերայ լուսեղէն ամպոյն . անա
 չեմք ըզ : Ենթակալ բազմագործ ո՛ր
 զորմած տէր . մի անտէս աններ ըզմե՛ր
 ցեալքս յահագին անուրն . որ մի :

Բանգի զքե՛զ օրհնեն իշխանութի՛ք
 երկնից թագաւոր փառաց . ամենակալ
 ամենակարող թող ըզմե՛րս մեր նընջեցե
 լոցն . և հանգո՛ ի խորանի՛ քոմ . ի յարբա
 յական ի՛ հանգստեան : Որ ի նախնումն
 զմարգարէն մովսէս լուսաւորեցէր աս
 տուածային փառօք տեսչեամբ աստուա
 ծութեանդ քո . լուսաւորեա՛ և ըզմե՛ր
 զննջեցեալսն . և հանգո՛ : Բարեխօսութե՛ք

ողոր

տէր

սուրբ անտուածածնի՝ ծննդի և մօր քո
յիշեալ զգինս անբան քո տէր և դատա-
ւորեալ յերանաւէտ յանթանաւմ և յան-
տըրաո՛ւմ ՚ի կեանսդ ՚ի յարքայա :

տէր Փառք քեզ հայր ո՛ր կենանարդ ես
մարմնոց և գոյացո՛ւցիչ հոգւոց ընկա՛լ և
զօրհնաբանող հոգիս յանմահական քո
հանգի՛ստ : Սարդասիրի՛ հօր որդի ո՛ր
պատկերակից եղեր հողե՛ղինացս և խա-
չեցար ընկա՛լ : Ամենազօր սո՛ւրբ հոգի
ո՛ր անգործիչ ես նեղելոց և մըխելթա՛րիչ
հոգւոց ընկա՛լ և

տէր Ահանգի՛ստ քո տէր ո՛ւր ամենայն
սուրբք քո հանգչին հանգո զհոգիս ծա-
ռայից քոց ընդ սո՛ւրբքս քո մարդամօտեր :
Դո՛ւ անտուած , որ իջէ՛ր ՚ի դրժոխս ,
ղերկուերս մահու լուծէր ըզկապեանսն
արձակեցէ՛ր և զհոգիս ծանալից քոց ընդ
սո՛ւրբքս քո հանգո մարդամօտեր : Բնդ
հոգւոցն սրդարոց կատարելոց և զհոգիս
ծանալից քոց ընդ սո՛ւրբքս քո հանգո :

տէր Ամանակ դարձի իմոյ եհաց ՚ի յեր-
կերանդ տէր ընկալ ըզծա՛ւայս քո և
ԽԳ

հոգի՛ն քո՛ բարի առաջնորդեացէ ինձ ի
յէրկիր ուղե՛ղ : Խոստովանո՛ղ հոգի՛ս .
որ ե՛լի՛ց զունայնութե՛ն ընթացս աշխար-
հի . արդ տէ՛ր : Ի՛վէրջնո՞ւմս աւուր մե՛-
ծի՛ յորժամ առնես զայցելութիւն քո՛ .
յոյ սիրո՞ղաց . յայնժամ խնայեա՛ն ՚ի ծա-
ռայս քո՛ . և հոգի՛ քո՛ բարի :

Ղաւթա՛ տէր ի հոգիսմե՛ր նընջեցե՛լոցն տէր
և յիշեա՛ն զորմութե՛ք . քանզի գի՛նըք սե՛ր
անբեան քո՛ եմ . ի՛ յոմմ՛րժամ հրա՛շարի՛
ձայնի՛ւ փոզոյն յառնեն մեռե՛լքն և կան
անաճի՛ս ահաւոր քո՛ բե՛մի՛ն : Օ Ղըն-
կը՛ղմեալքս յահագի՛ն մե՛ղաց ծոփո՛ւս ,
անպրեցո՛ ի գե՛հէնոյն ըզգաւանողս
սո՛ւրբ ե՛րրորդութե՛ղ . ի՛ յոմմ՛ր : Օ Ղըն-
սաւորեալքս ծընընդեամբ սո՛ւրբ ա-
ւանգանին մի՛ բարկութե՛ք խրատե՛րս և մի՛
սըլսամբտութեանմբդ քո՛ յանդիմանե՛ր . ի՛
յոմմ՛րժամ :

Բարձրեա՛լ թագա՛ւոր յաւիտեանի՛ց տէր
հա՛յր անըսիլի զբն . որ զմիածինդ առա-
քեցեր ՚ի վերկո՛ւթի՛ւն մզգի մարդկան .
անաչե՛մք ըզքե՛ղ . յիշեա՛ն զհոգիս նըն-

ջեցե՛լոց մե՛րոց և հանգո՛ւ ի քո՛ւմ յաբ-
քայուԹեա՞նդ : Բանդ աստուած երե՛-
ւալ մա՛րմնով յե՛րկրի քահանայապե՛տ
ճշմարիտո՛ր ՚ի վե՛րայ խաչին պատա՛րա-
գեալ բարձող մե՛ղաց գա՛ռն անարատ .
անղաչեմք ըզ : Երանական շնո՞րհացբա՛շ-
խո՛ղ սո՛ւրբ հոգի՛ք ճշմարիտ . ո՛ր վե՛ր-
ջսախն ծնընդեամբ աւազանին կոչեցեր
յորդէգործԹի՛ւն ըզտի՞եզերես . գըԹու-
Թեամբընքո՛ նորոգեա՛ զհոգիս նըն :

տէր

Հայր անբակի՛ղբն արարի՛չ յաւիտենից .
առքեղ կարդամք և պաղաարմք հանգո՛ւ
զնընջեցեալսն մեր ի սուրբ անո՛ւնըդքո՛ :
Ո՛րդե՛ք մի՛ածին Էանկից հօր և հոգւոյ .
ի միւսանգամ քո գալըստեանն հանգո՛ւ :
Հոգի՛դ ճշմարիտ փառանկից հօր և ո՛ր-
դւոյ աղաչանօք աստուածածնին հանգո՛ւ :

տէր

Ո՛ր հայրական իշխանութեամբ և փա-
ռօք գա՛լոց էս տէ՛ր . նըստե՛լոց էս դա-
տանո՛ր հանդէ՛րձքո՛ առաքե՛լովք . և
անէս ըզհատուցովմընքոց անա՛րա-
ծոցս : Ո՛ր լուսնփայլ ճառագայթի՛ւք
նըշանաւ սըրբոյ խաչին յահա՛ւոր բե-

Պի՛ն բանգմիս, և ընտրեմք զօղիս յայն
 ծեաց, և անհնէս ըզհատուցումբն: Արդ
 աշննէմք ըզքեզ քրիստոս ո՛րդի անտու-
 ծոյ, հանգո զմեր նընջեցեալսն ի վերի-
 նըդ երուսաղէմ, զի մի՛ դարձցի խորնանկ
 ամանջեցեալ ի յաւո՛ւր անէղ անտենին:

Սո՛ղովէլքս ՚ի տանա՛ր փառաց սըրբու- տէր
 թեան, խոնարհեալ անձամբք պաղատիմք,
 դատաւո՛ւր կենդանեաց և մե՛ռելոց քո
 ո՛րդի անտուծոյ, յայնմ աւո՛ւր անէղին
 ըստաղա՛րդեալ պայծառացո՛ զհոգիս մեր
 նընջեցէլոցն, ի վերի՛նն երուսաղէմ ի՛
 յանկո՛ղման դասո՛ւն: Սե՛ծ և անէղ է
 օր գալըստեան քո տէր յո՛րժամ շարժին
 զօրո՛ւթիք երկնից, անբաղնանկերպ ճա-
 ռագայթի՛ք փայլե՛ս յարեւելից, յայ:
 Յո՛րժամ հարկանի փող գալըստեան քո
 տէր, ի՛ յայնը՛ժամ և երկի՛րրս դըշըր-
 դեալ վերաբերէ ըզնընջեալսն ո՛րք յա-
 դամայ յայնմ աւո՛ւր

Օ՛, անհագին համբալ գալըստեան քո տէր
 տէր ըզմը՛տաւ անձեմք, զարհո՛ւրիմք ՚ի
 յե՛րկիւղէ ի՛ սպանանլեաց գե՛հնոյն .

անշաչեմք ըզքեզ փրկելիչ հանգո՛ւ և ըզմեր ըզնընջեցեալսն ընդ սո՛ւրբերս. քո ո՛ր միայնդ ես բանգով մոզորմ : Յորժամ գաբրիէ՛լ հարկանէ ըզտիե՛զերալուր ըզբարբառ փոշոյն. և նորոգի՛ն հո՞գիք նրկատեն՝ զի՛ւրաքանչիւր տեղեան. անշա՛. Մատենըն՝ գնի և զբարութիւնըք հրաշի՛ցըն բանին . և դասաւորեն անհեղ յակնարկելն իւր յարարածս հատուցանէ վարձս ըստ գործոց իւրաքանչիւրոցն .

անշաչեմք ըզքեզ :

տէր

Մհազինէ՛ օրրն դատաստանին . և զո՛ղու մի անաջի՛ բեմին. սարսափին հըրե՛շտա կը սասանի՛ երկիր. ըզնընջեցելուն մեր մի՛ անտէս աններ. յահազին անուրբն դատաստանին . բարեխօսութեամբ սուրբ անտուածածնին : Քանին զրունք երկնից բարբառին հըրե՛շտա կը . բանին գերեզմանք բորբոքի՛ գեհեան. ըզնընջէ : Վախարին երկինք որպէ՛ս լազանշաթ. գերագոյն գո՛չի՛ փող գաբրիէ՛լէան. գերապանծ ըլլաով զմըշտարին անդառն. ըզնընջէ :

Երէ՛ցայեա ՚ի դո՛ւռն գերե՛զմանին և՛ տէր
 Եհնա ինձ ժա՛մանակ մը տանեմ՝ Լ ՚ի
 յարգանա երկրի՝ յորմէ՛ ստեղծեալ եմք
 ամենեքեան . բը՛ժիշկ ի մաստո՛ւն և՛ ճար-
 տարանպէտ . բը՛ժիշկեա՛ զհո՛գւոյ իմ՝ ըզ-
 հիւանդութիւն . արարող և յո՛յս վեր-
 կո՛ւթեան մերոյ : Ա՛ղեցի՛ ձեռն քո պա-
 հապան անձին իմոյ . և՛ աջ քո բարի ա-
 ռաջնորդեսցէ՛ ինձ ի՛ յարդարո՛ւթիւն բը՛-
 ժիշկ : Բազմե՛սցես սառիս ըզգո՛ւթ մարդա-
 սիրո՛ւթեանդ . և՛ յաղքե՛րէ՛դ կենաց ը-
 ւասցես՝ զմե՛զս անձին իմոյ . բը՛ժիշկ :
 Այեցցէ՛ անձն իմ՝ օրհնեսցէ՛ ըզբե՛զ ,
 զամենայն աւո՛ւրբս կենաց իմոյ . և՛ առ-
 քե՛դ ապա՛ւինիմ հո՛վի՛ւ բանաւոր
 հօտի . դարձո՛ զմո՛շո՛ւրեալս ի՛ հօտ քո՛ բոլո-
 տոս . բը՛ժիշկ :

Անըսի՛ր զբն աստուած սիկզբն արար-
 չութեան ՚ի հողոյ՝ ստեղծե՛ր զմարդն ա-
 ռաջին . գործել և՛ պահել յանպատու
 ՚ի կեանս . իսկ ի՛ստո՛ւնդանե՛լ հրամանի՛
 քո տէր . ըզվը՛ճի՛ւ մահո՛ւ իմե՛րայ եդե՛լ
 հո՛ղ հիւր անդրե՛ն և՛ ի՛ հող դարձցիս . և՛

այժմ անշաչեմք զստեղծո՞ղջ ամենից .
 ընկալ և հանգո զհրաժամրեալ հոգիս ,
 յեօթնաստեղեան ընտելէն խորանս ուր
 ժողովքն էն սրբոցն 'ի խաղանշութեան .
 հոգւով հեղձութեան յերկնից բարութիւնան : Սկի՛ եղեալս անպիտանացայ .
 գեղեցկայրմար շինուածոյս քակտումն .
 Խմատունս յիմարեցայ 'ի յալեաց մեզաց
 յոր ընկղմեցայ . և այժմ անշաչեմք : Ար-
 չո՞ղն եհան վերին կոչողին . կոչնատէ՛րն
 անհեղ կոչո՞ղն ահաւոր . դատաւորն անա-
 չաւ դատաւտանն արդար . հրեշտակք ան-
 ողորմ դատեն զմեղաւորս . և այժմ ան :

մեծ

Սաղմե՛րամք վեհադուռնիցն հոյլքն յոգ-
 նախո՞ւմբս ե՛ղանա՛կէին . երգս անու-
 մանո՞ւցանեն զերաժշտականաց զերանա-
 ւէ՛ս հո՛գեղէ՛ն հնչմունս , քե՛ր ԶԶ՝՝՝՝ զ
 հմմտնուէ՛լ . որ ծընար տղայաբար և վե-
 բածե՛ր զաղբիս մարդկան՝ն հո՛ր յոր-
 դէ՛ գրութիւն . անշաչանօք հայցեմք 'ի
 քէն զնրնջեցեալսն մե՛ր ընդ սո՛ւրբս
 քո՛ հանգո : Վեղգեղեալ գովէն զքեզ
 գերանայծա՛ն ո գո՛ւնդք հոգե՛ղինացն ,

հեղափոխութեամբ պարունակեալ
 ծածկէն ըզդէ՞մս յա՛հե փա՛ռացքոց՝
 քե՛հա՞ն՝ զ : Օ հոյն և մեք երգե՛մք քեզ
 ըստունանէն ճայնի՛հ և զե՛րգս հո՛գե-
 ւորս : անբերելով քեզ պատարագ ոս-
 կի՛ կնդրո՛հ և զը՛մուռս և՛ հալուէս :
 քե՛հա՞ն՝ զ :

Ա՛յժ և՛ ահեղ է՛ օրն դատաստանին .
 և՛ զո՛ղովմն առաջի՛ բե՛մին . 'ի լը՛սե՛լ
 զճայն փողոյն և՛ ըզհնչո՛հ և՛ մա՛հաբի՛ն
 հրոյն : Սարսափմամբ սասանի՛ երկիր և՛
 զողա՛ն անբա՛նջ . և՛ գա՛րբի՛ն հընչե-
 ցո՛ւցանէ ըզտի՛եզերա՛լուր ըզբարբա՛ռ
 փնղոյն . և՛ հոգի՛քն զգե՛նո՛հ և՛ զանա՛պա-
 կա՛ն մարմի՛նս : Աստ՛ փայլի՛ յարեւելից
 եօթընպատի՛կ պայծա՛ռ քան զարեգակն .
 պայծա՛ռանա՛ն ան՛րդա՛րքն . և՛ մե՛ղաւորքն
 ծածկի՛ն յանստուէր լուսոյն . և՛ ճանա՛-
 գայթ սո՛ւրբ խա՛չին առաջի՛ քո գայ՛ մաք-
 րէ՛ զտե՛ղե՛ քե՛զ իջե՛վանի . ի՛ յայնմ աւ-
 ուր ա՛հեղին ողորմեաց հոգւո՛հ ց մե՛ր
 նընջե՛լ ցեղոցն :

—
 մեծ
 —

ՃԻ Գ **Յ**ԼԻտենից աստուած և արարիչ
ՏԵԳ անձնայնի որ մահանացուանցս կեան
ԴԿ քրդ եմ և անմահութի . ըզքեզ բա
 րեբանեմք աստուած հարցն մերոց : Ո՞ր
 սպասաւորեալդ ես ՚ի սերովեհից , զգե
 ցար զծառայի կերպարանաւ և խոստա
 ցար հաւատացելոց նընջեցելոց յանուն
 քո ըզկեանս . ըզքեզ բարեբա : **Լ՞ՐԴ**
 խնդրեմք ՚ի քէն քրիստոս արարչակից հօր
 և սուրբ հոգւոյն . որ դատաւորդ ես
 կենդանեաց և մեռելոց , զհոգիս նընջե
 ցելոց դասեալ ընդ սուրբս քո . ըզքեզ :
Գ **Բ**ջատէր օրհնեցէք , **Լ՞ՆԱԼԵՄՍ** և բարձր
 արարէք ըզնա յաւիտեան : Ո՞ր գալոցն է
 ընդ անցս երկնից ՚ի նորոգել զերեւս
 երկրի . եւ զարթուցանէ ըզնընջեցեալսն
 հանդերձ անձնայն սրբեմք . **ԱՆԱԼԵՄՍ** :
Միաբան աղանչեսցուք ըզթագաւորն
 մեր քրիստոս , զի՛ արժանի արացէ ըզ
 նընջեցեալսն մեր մըտանէ և ի յառագանկ
 ընդ իմաստուն կուսանանաւ :
Ո՞Ր Թագաւորդ ես յաւիտենից քրիս

տոնս անտոճւած ընկալ ըզճանապսքոն ի
բարին. Ե՛ւ շնորհեան ՚ի յաջակողման
քո՛ւմ դասիլ : Ո՞ր ունի՞ս ի շխտանութիւն
մահո՛ւ և կենաց, հանգո՞ զհոգիս քոյ ծա-
ռայից. Ե՛ւ : Յո՞րժամ կարգի՞ աթոռ
տէրութեանը՞դ քո, և հաստանով՝ ատեան
դա՞տաստանին. յայնժամ խընայեա՛ ՚ի ծա-
ռայս քո. Ե՛ւ :

Ո՞ղորմութեանց տըւող քրի՛ստոս ՚ի
միւսանգամ քո գալըստեան, շնորհեա՛ և տէր
մեր նընջեցեւոցն կա՛լ ի՛ յաջմէ քո՛ւմ մէ-
որ ողորմածդ էս յամենայնի : Յո՞րժամ
զանձահոթի՛ւն կենաց շնորհեա՞ս. և ի՛
կեանքս հրաւիրեա՛ ընդ կամարմբս անուա-
նըդ քո զնընջեցեալսն մեր դասաւորեա՛
որ ողորմածդ էս յամե՛ : Ե՛ւ սո՛ւրբըս քո
դասեա՛ և ընդ արդարսն պըսակեա՛ ի տե-
ղի՛ անկէ՛լոց հրե՛շտակաց ըզնընջեցեալսն
մեր կարգաւորեա՛ որ :

Հայր անըսկիզբն բարեխնամ մարդա- տէր
սէր. ո՞ր ստեղծի՛չդ էս հոգւոյ և մարմ-
նոց. յի՛շեա՛ զնընջեցեալսն Քր, և՛ հան-
գո՞ ընդ սո՛ւրբըս քո : Ո՞րդի՞դ մի՛ածին.

որ գլխածդ ես ան ամենե՛սեան. և խա-
չի՛ւ և արեամբ գնեցե՛ր ըղբո՛ ժողովո՛ւր
դրս. յի՛շեան զգինս անեան քո տէր. և
հանգո՛ն ընդ սո՛ւրբըս քո: Հոգի՛դ չը՛շմա-
րիտ. որ աղբիւրդ ես անըսպառե՛լի. և ը-
ցուցի՛չ ամենայն բարու թեանց. յի՛շեան
զնընջե՛:

տէր **Ա**րեւդեմք ՚ի քէն թագաւոր փառաց
փառանորեանդ ի զուարթնոց. ը՛զնընջե-
ցեա՛լսն մեր ընկա՛լ մարդասէր տէր և
հանգո՛ն ընդ սո՛ւրբըս քո: Յո՛րժամ գաս
փառօք հօր գատել զեղի՛ն արդարո՛ւ
թեամի արեգակն. ըզնընջեցեա՛լսն: Ա՛նքս
տի՛ւ քո յանդէնի՛ դատաւոր անէ՛ղ քրիս-
տոս փըրկի՛չ մեր և յոյս ըզնընջե՛:

տէր **Ո**ր արարի՛ցդ ես արանա՛ծոց հանգու-
ցեալ ի հրե՛ղէն կանուս. յի՛շեան՝ զհոգի՛ս
նընջեցե՛լոց մերոց և հանգո՛ն ընդ սո՛ւրբըս
քո: Ո՛ր երկայնամիտդ ես անամենե՛սեան.
և ներո՛ղ յանցանաց մերոց. յի՛շեան՝ զհո-
գի՛ս: Ո՛ր միսանգամ՝ գտլոց ես հայրենի
փառօք նորո՛գե՛լ զնախնաստե՛ղծին ծը-
նունդ. յի՛շեան՝:

Թաւաճող փառանց բրիստոս անմահաւ թեանց բաշխող ի փառանորեալ գաւըս տեաննն քո, արժանաւորեալ ըզննեցեալսն մեր. դասակից լինել սըրբոհ ցոց մարդասիրամ պէս որեւ մշտ ի յաթոն փառանց: Օ որս հաւասարեցեր ընդ սուրբքս քո հաշորդել մարմնոյ և անեան քո տէր. այսօր ընկալեալ հանգո զհոգիս նոցա կենագործելով ի կեանսըդ յաւարտենից մարդասիրամ պէս: Յորժամ անենս զհատուցումքն տէր և սուրբքքս պարծեսցին ի քեզ. յայնժամ խնայեալ զաւանդըս քո. դասաւորելով յաջակողման դասուն մարդասի:

Թաւաճող փառանց բրիստոս յոյս անգի մարդկան. անհասանելի քո զօրութեամբ իջեր ի յերկնից կենագործելով զանաբառ ձեռանց քոց ստեղծուածս. զանաւանեալսն ի քեզ զհոգիս նրնջեցելոց մեր ընկալ յանտըրտում ի կեանսդ. որ օրհնին երգով ի հրեշտն զըւարթնոցն: Ի յերեւել հրաշեցն արփիահրաշ փայլմամբ. ի քառակերպեան նշանն ի քո տէր. և զօ

ընթերցելից ի՛յերկիր ծանալի՜ն զանա-
ւինեալսն : Ի՛հարկանել փողոյ հրեշտա-
կանպետին մեծի . իբանալ գերեզմանացն
զարթիցեն մեռեալքն անսպական մարմ-
նով . զարդարին ընդ սուաջ քո տէր .
զանաւինեալսն :

✱ Ո՛ր ՚ի հօրէ առաքեցա՛ր մարդասէ՛ր կա-
րող փրկի՞ց . և՛ ըզմեղուցեալ ըզմարդրն
բըժշկեցե՛ր . ո՛ղորմեա՛ տէ՛ր հրաժարե՛-
լոյս զոր հրաւիրեալ առքե՛ղ կոչեցե՛ր :
Ո՛ր ՚ի խաչի՜ն բեւեռեցա՛ր մարդասէր
կարող փրկի՞ց . և՛ ըցցօ՛ղ անսպական ա-
րեանըդ ցօղեցե՛ր տիեզերաց . ո՛ղոր : Ո՛ր
ըզըրթո՛խս աւերեցե՛ր . և՛ ըզդերեալսն
փրկեցե՛ր . և՛ զարգելեալսն վերածեր ՚ի
յոյս կենացն յաւիտենից . ողոր : Ի՛ս ա-
սանցի տէր ողորմեա հոգւոյ իմոյ բաղմա-
մեղի . որ բնակեալդ ես ի՛յերկիրն և՛
յանմարմնոյ փառաբանիս . յի՛ս մարդասի-
րեա՛լ բաղմագութ փրկի՞ց . և՛ փարստե-
ցո՛ղցաւս անձին իմոյ : Ա՛նկասեցայ յաղ-
գանտոհմէ . լը՛քեալ թողի՛ զկեանս աշխար-
հի . և՛ մարմի՛ն ունայնութեան զարձաւ

ի հող ուստի ստեղծանւ. յիս մարդասի-
րեալ: Յաւուր յայնմիկ մանանցայ ի ձե-
ռքս ահէշ հրապարակին . և առ քեզ
սպանինիմ ստեղծող բնաւից տէր բո-
լորից. յիս մարդասի: Տայեցայ ի բար-
ձունս առ քեզ կարող յամենայնիւնկալ
զիս յարկս արդարաց ամրածածողի աջո-
վեդ. քո . յիս : Եւս ի խաղաղութիւն
դարձայ ի հող յորմէ ստեղծայ. նորո-
գող ճարտարասպետ պարգեւատող ողոր-
մութեան. յիս մար : Եւ կենդանիքս
օրհնեմք ըզքեզ . բրիստոս թագանող յա-
ւիտենից. որ փառօք փառանորիս ի յերկ-
նայնոցն և յերկրայնոցս. յիս մարդա :

Փառաբանութիւն առաքեմք. քեզ հայր
երկնաւոր. յիշեալ զնրնջեցեալսն մեր և
հանգո ընդ սուրբքս. քո : Ո՛ր էակիցդ
ես հօր և հոգւոյ որդիդ միածին . յի-
շեա : Ո՛ր փառակիցդ ես հօր և որդւոյ
հոգիդ ճըշմարիտ . յիշեա :

Ո՛ր անըսկիզբն յեութեան եկիր յաշ-
խարհ . մարմնացար ի կուսէն յաշագս
մերոյ պարտեաց. հանգո ընդնջեալ

ՃԷ
ԴԷ

ՃԷ
ուր

սըն մեր : Ո՛ր 'ի հօրէ՛ լուսոյ լոյս ծագե-
ցար մեզ և՛ կեանք, միածին որդի՛ հօր հա-
մադոյակինց . հանգո՞ւմա՞ զնձնք : Ո՛ր 'ի
վե՛րդ ես քան ըզմիտս և՛ զխորհուրդս .
և՛ խաչե՛ համբերեալ փրկեցեր ըզ
տիեզերս, հանգո՞ւմա՞ :

ՃԶԼ

Ո՛ր յանկից ստեղծող գո՞ւմա՞յնց ա-
րարչակինց հօ՞ր բանդ անսուած . թողու-
թի՛ւն շնորհեա՞ նընջեցելոյց քոց ծառայ-
ինց . յորժամ գա՞ւս դա՞ւմա՞յն անձ
անարատ ձե՞ռնօք ստեղծէր : Ո՛ր 'ի հօրէ՛
անուքե՞ւմա՞յնցար և՛ մարմնացար ի՞սուրբ
կոնսէն . թողնու՛թի՛ւն շնոր : Ո՛ր 'ի խաչե՛ն
անշընչա՞ւմա՞յնցար զմահո՛ւ լուծէր զի՞շխա՛-
նու թիւն . թողնու՛ : Ո՛ր պըսակի՛չդ ես քոց
սը՞ւմա՞յն ըբոց և՛ անվսխա՛ն բա՞րեաց բաշ-
խող . թողնու՛թի՛ւն :

Տեառն՝ Աբրահիմ ասացեալ Վասն հընջեցելոց :

ՃԻԴ
ԿԴ
ԲԿ

ԱՍտուած անեղ անժամանակ հայր
անընկիզբն և անքանակ, որդւոյ պատ-

ճառ ծնրնդեամբ անճառ հոգւոյն բըշխ
 մամբ անբըննաբարւանդաչեմբ բզքեզ գը
 թած երկայնամիտ և ողորմած ողորմեա
 քո ստեղծուածոյս յո՛ւսով 'ի քեզ նըն
 ջեցելոյս: Քանզ որ 'ի ծոց հօրմիածին և
 կերպարան սկըզբնատրպին ո՛րով երկինք
 գոյացան աշխարհ լըրիւ հաստատեցան
 հայցեմբ 'ի քէն տէր և վըրկինչ ամեն
 ողորմ և կեցուցիչ: Ո՛ր Գեօրագոյն շնորհաց
 բաշխող երկնաւորաց և երկրայնոց կեա
 նըք և կենաց տըւող հոգի՝ հօր և ո՛րդւոյ
 արարչակնց խընդբեմբ 'ի քէն աղբիւր բա
 րեաց արբուցանողըդ ծարաւեաց ո՛ղոր:
 Դաւանի՛մբ ընդ սրժեհնց զկենդանա
 րարդ համայնից երեքսըբեան մի՛ տէ
 րութի հայր և ո՛րդի և սուրբ հոգի
 յո՛րհանգուցեալըս մըկըրտեալ և հաւա
 տով խոստովանեալ ո՛ղոր Երրակն թիւ
 կատարեալ յերես անձինքս բաժանեալ
 անուբ միաւորել միով բնուբ հաւառա
 րել: յո՛րմէ կապեալք և անձակիմք և վե
 րստին անլոյծ կապիմք ո՛ղոր: Օ հալիցըդ
 հօր զօրդի փառաւորեմք անըուելի՛ , ո՛ր

իջէր յարգանա կուսին զաշտմային առեր
մարմին աղաչանօք աստուածածնին անա-
պական քում ծընողին ող : Արեւցար
մարմնով յէրկրի որ ՚ի հօրէ անգեկնելի .
ընդ հողեղէնըս բնակեցար ՚ի հրեղինաց
երկրապագեանդ . պաղատանօք երկնաւո-
րաց փառաբանիչ քոց հրեշտակաց . ողոր :
Րոտ օրինացրն մովսէսի ընծայեցար ՚ի
տաճարին զի չբնու թիլա մարդկային ըն-
ծայեցես հօր ի յերկինս . ինչորուածովք
սուրբ ծերո՛ւնւոյն քե ՚ի կապից արձա-
կելոյն . ողորմես : Սազաւորըդ հրեղինաց
որ ընդ մարդկան հողեղինաց . շրջեցար
անօրինաբար կրեցեր ըզկիրըս մարդկա-
բար . որ վստըն մէր զայս ամենայն ՚ի յանձն
աներ խոնարհութեամբ . ողոր :

ՉՃԼ
բՃ

Առշովեալքս ՚ի հրաժարումն ծա-
ռայի քո յաշխարհէ . հայցեմք ՚ի քէն ան-
տասուելով և պաղատիք զայս ասելով .
ճանապարհ ընդ քեզ ելինց հանգուցե-
լոյս լեր ուղեկից . ի յօթեվանս հօր քո
լուսոյ բլնընջեցեալըս մէր հանգո : Ո՛վ լը-
կութան մերոյ սկըլբան լըլլեալեցար ՚ի
ԽՊ :

յորդանան : զոր շնորհեցեր նոր անազան 'ի
 մաքրո՛ւթի մեղաց մարդկան . հայ ցմամբ
 կրօնին կարապետին մեծին ի ծնունդս
 մեկընտէին 'ի յօ :] ո՛ւսաւ որ ճայնիւ յերկ-
 նից զքեզ դաւանեաց հայր էակից . ա-
 ղաւնակերպ հոգի'ն իջեալ առ համագոյդ
 իւր հանգուցեալ . ըզմեկընտեալս նովին
 հոգւով յորդէգրո՛ւթիւն հօր հաւա-
 տով 'ի յօթե : Ասաւար մեղաց հաշածե-
 ցաւ լոյս գիտութեանքէ ծագեցաւ .
 խայթուած օճին բըժը՛շկեցաւ հիւան-
 դութիւն մեր սղջացաւ . կենդանարարդ
 մեռե՛լոց և ընսամուռ խաւարեւոց . ի
 յօթեվանս : () Կագո՛ւմն անո՛ւն առ 'ի հօ-
 րէ որ ընտրեցեր 'ի յաշարհէ՛ ընսաւո-
 ընչ տիեզերաց ըզգասս ընտրեալ աշա-
 կերտացն . աշխանօք առաքելոցն փող յա-
 րո՛ւթե մեր եղեւոց . ի յօթեվանս : Սեանք
 'ի կենաց լոյս ի լո՛ւսոյ որ ըստե՛ղծեր ըզ-
 մեզ 'ի հողոյ . նորոգեցեր դարձեալ կր-
 կին ծնրնդեամբ սը՛րբոյ աւազանին . զոր
 կեցուցե՛ր շնորհիւ քոյին 'ի մահուանէն
 այն առաջին . ի յօթեվանս : Հոգւով լե-

յէրզմարդն առանջին զոր կորուսեալ խաբ-
մամբ չարին . ըզնոյն հոգի բանի՛ւ . քոյին
հեղեր յոգի՛ս մեր վերըստին . նո՛վին հոգ-
ւով սուրբ և բարի՛ առաջնորդեա հոգ-
ւոյ սորի՛ն . յօթեվանս : Չայնեցեր առ-
ջանորոս որով ե՛տուր մեռելոց յոյս . կեն-
դանուք չորեքօրեայն կենդանանցան որք
յադամայ . կենաց ձայնիւ վերջին փո՛ղոյ
կոչես՝ ըզսա յայսքմ՝ հողոյ՛ն յօթեվանս :
Սո՛ղեալ սարսեանց պահակ մահու ՚ի կե-
նորար ձայնիդ լըրոյ՛ս րազատես զոյգ ընդ
բանին եւ ըզմեռեան ըստ հրամանին .
ի՛շխանք օգոյս այս սարսեացին զհոգի՛ սո՛-
րա միարդեղեն . ի՛ յօթե :

տկ

գկ

Ձանապարհ մոլորե՛լոց և ճանա՛գայթ
խաւարելոց . հրա՛ւիրեցեր զորդիս լուսոյ՛ն
յերկնային հարսանիս քո՛ . ընդ զուարճա-
լից անդ ժողովոց արժանանցօ ըզսա դա-
սուց . լի լապտերօք մոյծ յա՛ռազաստ ընդ
ի՛մաստուն սուրբ կո՛ւսանացն : Սե՛րով
բնուք զոր ըզգե՛ցա՛ր ՚ի փայտ խաճին բե-
ռեցա՛ր . լուծանելով ըզմեզ ի՛ մեղաց ՚ի
նսխահօրն կապանաց . լո՛յծ և ըզսա ՚ի յան-

ցանաց վասնքո՛ւ սուրբ չարչարանաց . լի
 լապտերօք : Յէ՛տ կամաւոր մահու խաճի՛
 եղար 'ի նո՛ր գերեզմանի , երեքօրեայ
 Թանձամբ յերկրի՝ նոր ըստեղծեր զմեզ
 կենդանի . զի՛ջէլս ընդ քե՛զ 'ի հո՛ղ մահո՛ւ
 վերանկո՛չեա ձայնիւ փոշոյ . լիլապ : Ա՛րստ
 եալ կանանցն իւղաբերից և ո՛ղբայիւն
 արտասուալից . իբր ըզմեռեալ անյուսա
 լից ըզկենդանիդ . յաւիտենից վա՛սըն նոցին
 սուրբ անտանուանց՝ մաքրեա՛ն ըզսա 'ի յան
 ցանաց լիլապ : Շա՛րժեալ հիմանցըն դը
 ժօխոց 'ի տեսանել ըզքեզ ներքնոց . հա
 ներ զհոգիս որք ի՛ բանաին կապեալ զեշ
 խանըն մահածին . ընդ հանգուցեալ հո
 գիս սըրբոց հանգո՛ զհոգիս նընջեցելոց .
 լիլապ : Ո՛ւրախութեամբ զօրք երկնային
 յերկնից յե՛րկիր իջանէին . յորժամ յար
 եար ի մե՛ռելոց լոյս ծա՛գեցար արարա
 ծոց . սուրբ յա՛րուք քո կենա՛րար յարո
 ըզսա՛ 'ի կեանս անմահ . լի : Չըհանդուր
 ժեալ պահապանացն 'ի յերկիւղէ երկնա
 ւորացն . որք զաւետիս տայի՛ն կանանց Թէ
 մահ լուծաւ մահկանանցուաց . սա՛ որ մա

հոգի քո տընկանկից լեցի-կէնացդ հաղորդա-
կից • լելապ : Պարակցեալ անմարմնա-
կանքն առ կէնաստու սուրբ գերեզմանն •
տան զաւետիս անզոյ մարդկան վասըն
կէնացն յաւէթական • դասաւորեա պա-
րուց նոցին ըզնընջեցեալս յօրն վերջին •
լելա : Ս հաւաւորեալ նըշան խաչին յարե-
ւելից փայլեալ ծագին • հաւատացեալքն
ն քեզ բերկրին և ուրացողքն կոծեա-
ցին • զերկըրպագուս սըրբոյ խաչին պայծա-
ռացոյ լուսով նորին • լի :

աճ
գճ

Ս անհաղործեալ երկնաւորաց գան առա-
ջի քո նախընթաց • զընտրել լա քո ժողովե-
լով քեզ ընդ անաջ բերեն ամպով • ընդ
աղաւնեաց օդապարից խառնեա ըզսա սբ
երամից • դասաւորեա ըզսա վերնոցն երգել
զփառս ընդ զըւարթնոց : Ս արմփին տարեւբ
երկրի յորժամ փառօք գաս հայրենի • արե-
գական ըյս խաւարի լուսինն անսեղեքքն
նըւաղին • ըզսա յաւուրն աներեկի լուսա-
ւորեա լուսով քոյին • դասաւորեա ըզսա :
Ս երնական զօրացըն պէտ փողէ զբար-
բառ աւետարեւ • արիք մեռեալք որք յա-

դամայ քանզի՝ անհա եկն փեսայ ընդ հարս
 նացեալ մաքնւր հոգւոց կարգեալ ըզսա
 ՚ի թիւ սրբոց . դասաւորեա : Տիրակնն
 յաթոռ նըստիս յարարածոց երկրպագիս .
 անդաբու թեամբ զանխաւրհ դատես փար
 ճըս ըստ գործոց հատուցանես . յայնժամ
 շնորհեա՞ողորմութեամբ նընջեցէ՛լոյս մեր
 թողութի՛ . դասաւորեա : Բամեալ մարդ
 կան ազգ ժողովին որք յանմայ ծընէլք
 լինին . ե՛՛հրեղինաց դասք երկնային հա
 մանգամայն վայրաբերին . ի՛ յայնժամ ահէ՛ղ
 հրապարակին յիշեալ ըզսա յօրն ահադին .
 դասաւո : Յո՛ւցանի՛ն դադանիք՝ մարդ
 կան իւրաքանչիւր որք գործեցան՝ . բա
 րեաց գործօղքն պըստկին չարեացն ի՛հու
 րն անշէջ մասնին՝ . յայնժամ յիշեալ
 զսորաբարին զի գործք մե՛ղացն ջընջեսցին .
 դա : Ի՛նչսին պըսակք զանազանեալ ե
 պատմո՛ւ ճանք լուսավայրեալ . թո՛ւրբ վը
 կայիցն ՚ի գլժէս եդեալ ե անդաւրոցն
 զարդարեալ . հանդորդս արա՞ հայցմամբ նո
 ցին զսա լժսոյ փառաց նոցին . դասաւո :
 Փա՛ռաց ՚ի փառս բարձրանան աշակո՛ղ

մանքն վերանան՝ յորժամ լսեն զերանա-
կան ճայն օրհնութեան ՚ի քէն կոչման .
նընջեցելոյս մեր լսեցո զանտուածային
բարբառն քո . դասա : Քանհանյք և ժո-
ղովուրդք հայցեմք ի քէն տէր բարե-
գոթ . ընդ նընջեցեալս հաւատով ընկալ
ըզմեզ նովին յուսով . յերուսաղէմ
քաղաք՝ վերին յորոմ անդաբքն ժողո-
վին . փառս երգել միշտ ընդ նոսին եր-
րորդութեանդ երբեանկ անձին :

—
ԴՃ
—

Արարի՛ չ և մա՛րդասէ՛հ՝ ր անոխա՛-
կա՛լ և բարեգոթութեանդ գովեալ ՚ի սրով
քէն՝ ց տէր դատաւոր անդաբութեան
ընդ սրբո՛ց առաջելո՛ց տէր պըսա-
կեա՛ զմեր նը՛նջեցեալսն . ողորմա՛ծ տէր
ոչնորմեա՛հ հոգւոցն մեր նընջեցելոց :
Յորժամ գրեա՛լ լքն կա՛տարի՛ն որ
զայնմ անուր մե՛զ պա՛տմեցին՝ մարգա-
րէի՛ց բանքը՛ն յարգի՛ն անաքելոցն
վը՛ճարին . ողո : Ա՛վերի՛նն երո՛ւսա-
ղէի՛մ ի բնակարանս հրե՛շտակաց . ուր
ենո՛վք և ե՛ղեա՛ս կան ծերացեալք .
անա՛ւ հակերպ ի՞ գրախտի՛ն եղե՛մա-

կա՛նքն պայծառացեալ ա՛րժանապէ՛ս .
 ո՞ղոր : Թա՛գաւո՛ր փառա՛յց քրիստո՛ս .
 ո՛ր ժամանեալ գա՛ս ի՛յերկնի՛ց . ի՛ վե-
 րա՛յ թեւո՛յց հողմո՛րց քո հայրենի՛ կե՛ր-
 պա՛րանօք . և՞ սուներ՛ս հրափո՛ւրճու-
 թեա՛մք զքըննու՛թի՛ ուրդւո՛յց մարդ-
 կան . ո՞ղոր : Ի՛շնել բեմի՛ն բազմի՛մ
 փեսան՛ցն և՛ առաքանտոն զա՛րդարի՛գաբ-
 ըիէլեա՛ն փողո՛ւն գոչէ՛մք սուրբ ամե-
 նայն անդր հա՛ւաքին . ամրաբո՛յց դաս-
 քըն բերկրի՛նքն , ի՛սկ մեղսասէ՛րքն թա՛-
 խանձին . ո՞ղոր : Յո՛րժամ հնչի՛ւն փողո՛յցն
 լինի՛մք և՛ զեռանա՛ն գիւրըն՛ յայտնի՛ .
 ճառագայթ օրբո՛յ խաչի՛նքն յարեւելի՛ց
 փառօ՛ք ծագի՛ . հրե՛շտակա՛յց գունդք
 ծաւալի՛նքն հրե՛շտակապէտք պարո՛ւ-
 նակին . ո՞ղոր : Ե՛տ խորհո՛ւրդ քահա՛ն-
 նայի՛նքն բազկատարած կայր ի՛բեմին . ամ-
 առնի՛ սուրբ սե՛ղանո՛րցն հո՛ւր շիջանի՛
 խաւա՛ր մերժի՛ . տըրտմեալ հոգի՛քն ու-
 րա՛խանա՛նքն , զի՛ թողու՛թիւն մեղա՛յց
 լինի՛ . ո՞ղոր : Մո՛լսէ՛ս առառա՛ծ ծախօ՛խ
 և՛ ահաբօ՛նըն զե՛ւտացին . մարգարէ՛քն

Խորան յէլեֆէն և քահանայք հին օրի-
 նին , յառաջագոյն մեզ ծանուցիֆէն
 ըզգալուստ սուրբ մի՛ ածնի . և իփրո-
 կուծի՛ն մեզ յա՛յտնեցիֆէն յանա-
 պատին կէրա՛ կրէին . ողոր : Տըրամահա-
 ղո՛ ըդ չարչարանօֆէն ք ՚ի յանձն առե՛ր
 ըզմա՛հ խաչին . և փայտի՛ն բարձօ՛ղ
 եղեֆէն ը վասն աղամայն նախա՛ տեղծին .
 ողորմա՛ծ : Օ ա՛րհուրեցան զօրք ե՛րկ-
 նայիֆէն յորժամ տեսին զտէրդ ի՛նչա-
 չին . արեգակն՛ն լոյս քօ՛ղ արկեֆէն և լոյս
 լուսնին՛ն նըլա՛ղեցաւ . յաճեղ փառա՛յ
 աստուա՛ծ որդո՛րէն խա՛ւար եղև ընդ
 տի՛եզերս . ողոր : Սուրախացա՛ն ազգըք
 մարդկա՛ն յորժամ լըւան զքո՛ յա՛-
 րուծիւնդ . նորափետո՛ւր զարդա՛րե-
 ցա՛ն ի՛ յարուծեան սուրբ մի՛ ածնիդ .
 ողոր : Սուրահանօ՛ք սրբո՛յ խաչիֆէն և
 անբարբառ բարե՛խօսին . և սրբո՛յ աս-
 տուա՛ծ ածնիֆէն և յօհաննու կարա՛-
 պետին . և սրբո՛յն ստեփա՛ննոսիֆէն
 առաջին մարտի՛րոսի . և սրբո՛յ լու-
 ա՛ւորչիֆէն հայաստանեայց հայրա՛ .

պետին . և որքա՞նց առա՞յքելո՞ւնց և՛ հա-
մօրէ՛ն մարտի՛ն ըստացո՞ղոր :

Եւ ասացի՛ն ^{հա՛} քի վերանա՛լ յինէն աւ- ✱
նւոյ իմոյ . յո՞ւ ^{հա՛} վերթայցեմ ես այո-
օր . յառաջին օթե՛վանին զոր ոչ գի՛տէի .
օգնեա՛ն ^{հա՛} և ինձ քրիստոս այսօր յառա-
ջին ճանապարհին . և ի՞միւսանգամ գա-
լուտեանն քո օգնեա՛մս ինձ : Եւ կէ՞հ հաս-
յօր վախճանի՛ն իմոյ լալո՞ւն և մի ողբում և
ա՛յլսարձմն . սի՛նք ըստ իմ խոնովեցան յիս-
և ոսկերք իմ ցամաքեցան . օգնեա՛ն ^{հա՛} և :
Ի՛մասկ ^{հա՛} ճս իմ զարթո՛ւցին զիս պա-
հանջօ ^{հա՛} շք հոգւոյ իմոյ . տանէի՛ն ^{հա՛} ին
զիս ճանապարհ հեռագոյն . զոր ոչ գի՛-
տէի . օգ : Եւ այեցա՛ն ^{հա՛} և ոչ ոք էր որ
օգնէր ինձ . ապա՛ւինեցա՛ն ^{հա՛} յայստուած
փրկո՛ւթեան իմոյ ցընծացէ՛ն ^{հա՛} հոգի
իմ . յարքայո՛ւթեան քո՛ւմ . օգնեա՛ն ^{հա՛} :
Գլբեցա՛ն ^{հա՛} և ի գիր կենդանութեան .
և մեկնեցա՛ն ^{հա՛} երթալ առ արարի՛չն երկ-
նի՛ն և երկրի՛ն . օգ : Յանձնառե՛ն ^{հա՛} ր և յա-
նէղ լուսոյն հեռացա՛ն ^{հա՛} յիստեմա՛ր իս-
ւարային ճաշակեցի՛ն ^{հա՛} և զմահա՛ն ի՛թ

պըտուղն. հոգանա՛մ ԲՊՅ պատկեր բարերար
 ստե՛ղծողի՛դ. օգնեա՛մ ԲՊՅ : Յանժամումն Բն
 հոգւոյս ի մարմնոյս. ի քաջտի՛ն ԲՊՅ գեղե-
 ցիկ շինուածոյս. զա՛րհուրի՛ն ԲՊՅ մ'ի բս-
 պառնալեաց թագաւորին. թէ՛ պահանջե՛
 յինէն զտա՛ղանդ պատուի՛րանին . օգ :
 Առնածի՛ն ԲՊՅ մարդսնցեալ աստուած իմ
 յիսուս. յայնմ աւո՛ ԲՊՅ ւր ահեղ ատե՛-
 նին զգինս արեա՛մն քո մի՛ զանապար-
 տէր. օգնեա՛մ ԲՊՅ : Ասկալի՛ն ԲՊՅ օր վախ-
 ճանի՛ն. և ահե՛մն զէ օր քո զանապատանին.
 յայնմ աւո՛ ԲՊՅ ւր ահեղ ատենին զգինս
 արեա՛մն քո մի՛ անտէս աններ. զի պատ-
 կե՛ ԲՊՅ ր եմ բարերար ստե՛ղծողի՛դ. օգ-
 նեա՛մ ԲՊՅ : Օգնաւո՛ ԲՊՅ զստաստան զա-
 տաւորին տեսի՛ն և զա՛րհուրեցա՛մ ԲՊՅ. զի
 անպատրաստ եգի՛տ զիս ի հրամանա՛մ ԲՊՅ
 քոց թագաւոր յաւիտենից . օգնեա՛մ ԲՊՅ :
 Աստուածածի՛ն ԲՊՅ անարատ մայր տես-
 ուրն և կոյս սուրբ. բարեխօսեա՛մ ԲՊՅ առ
 որդի՛դ քո մի՛ անին. զի՛ փրկեացե՛ ԲՊՅ
 ըզմեզ իսպառնալեաց գե՛հեհոյն . և պար-
 գեւեացե՛ ԲՊՅ մեզ զերկնից զարքայու-

Թիւնն . և հանդուսցէ՛ ԲՊՎ զհոգիս մեր
 և ընջէ՛ցէ ընցն . օգնեա՛մք և ինչ քրիստոս :

~~~~~

Արդ օրհո-մեանց Յարու-մեան Տեան Դերոյ
 Յիսուսի Քրիստոս :

ԵՐԳԵՍՅՈՒՄ ԵՐԳՆՈՐ աստու- Քիե
—
—
—
 ծոյ փրկչին մերոյ, որ փրկեալն ի
 Թըշնամեցն ծառայու-թեանէ ըզմեզ . հը-
 զօրն իւր կարողութեամբ . և անպրեցոյց
 փառանորեանքն փառօք : Վստ յանձն ա-
 ուեր աստուած ելանէ՛լ ի խաչ վասն մեր,
 և ընդ նրա՛ն բեւեռել ըզհընու-թի մե-
 շաց մերոց, վասն որոյ երկը՛րպագեմք և
 վերօրհնեմք ըզքո՛ զանճառ խոնարհու-
 թիւնդ : ՍՊՈՐ ընտրեալց աստուած յա-
 մեանցն ազգաց երկրի՛ ծրնանի՛լ ի նմանէ .
 անպրեցուցանել ըզմեզ կոնցն ի պաշ-
 տելու-թի . որպէ՛ս զաստուածածին միշտ
 փառանորեացո՛ւք :

նայ

Նայեցա՞յ էս յամենաշօք ՚ի քո արեօ-
րէն՝ թիւնդ . և երկիւղիւ փառաւորե-
ցնց ըզքե՞զ քրիստոս : Նխաջի՞ ըն քո
մեռնուցեր ըզմահ . և յաղբերէ՛ կո՞ղի՛ քո
տիեզերաց արբուցեր զանմահութիւն :
Նստուածա՞ծի՛ն անարատ կոյս առ քեզ
անպակի՛նի՛ք . բարեխօսեա՛մ առ քրիստոս
վասն անձանց մերոց :

զին

Հրով՝ աստուածութեանը՛ դ քո քրիստոս
այրեցե՛ր ըզդրունս դրժոխոց և լուծեր ըզ-
մահ . և զանմահութի՛ պարգևեցեր ա՛զգի՛
մարդկան : Յայգւո՞յդ անմահութե՛ ճա-
շտեցա՞ք և տեսա՞ք զի քաղցր և ուղի՛դ
էս տէր . և վասն ամենեցուն փրկութե՛
կի՛ր յաշխարհո : Սըրբուհո՞յ անտուա-
ծածնին բարեխօսո՞ւթեա՞մք պարգևեա՛մ
երկը՛ր պագուացս անձնասուրբ երրորդու-
թեանդ զյարո՞ւթիւն յուսո՞յ կենացըն
յակի՛ տենից :

ծան

Նանեա՞ք ըզքե՞զ քրիստոս թագա-
ւոր յաւիտենից . և տեսա՞ք ըզքե՞զ իշ-
խան մահո՞ւ և կենա՞ց . զի դո՞ւ էս տէր
և չե՞ք ա՞յլ ո՞ք բա՛յց ի՛ քէն : Նճով՝ քո

բարձրելոյ առցես ըզլե՛ժս 'ի Թըշնա՛-
մեոյն . և՛ նե՛տըք քո արբցեն զա՛րի՛ւն նո-
րա՛ղի դո՛ւ : Ո՛ր յա՛րեա՛րդ 'ի մեռե՛լոց ,
նորո՛գեցեր զա՛զգս մարդկան . սըրբո՛ւհոյն
աղաջանօք հաստա՛տեա՛ զհիմո՛ւնս եկե՛-
լեցւոյ սըրբոյ . քո . զի՛ դո՛ւ :

Հաստատո՛ւթի՛ւն իմ՝ լեր տէ՛ր . որ
յաղթո՛ղ խաչիւ քո ըզլը՛ժովս աւերե՛-
ցեր . քանզի յա՛րեա՛ր երեքօրեայ . զան-
կեալն կանգնեցեր զսի՛ւսմ : ( )՝ գնեա՛
վըրկիչդ աստու՛ւած , պարծե՛լցս 'ի խաչ
քո՛ յուսողացս 'ի քե՛զ տէր . և՛ փրկեա՛
միայն բարե՛րար 'ի վատանկէ զանձինքս
մէր : Սի՛ւյն օրհնեալդ ի՛ կանայս . մայր
և՛ միշտ կոյս և իմանալի ըյս . ծընող արա՛ր-
չին մերոյ անդա՛դար բարե՛բանեացո՛ւք :

Ի՛ գիշերայ կանխե՛լով վերօրհնե՛մք
ըզքե՛զ քրիստո՛ս աստու՛ւած . որ վասն՛ մէր
խոնարհեցա՛ր . յանձն առե՛ր զամենայն և
խաչի համբե՛րեցեր : Ի՛ ռասաւորեցա՛ք 'ի
հրամանաց քոց Թագաւոր Թագաւորայց
աստու՛ւած . որ ըզմահո՛ւ լուծե՛ր զի՛շխա-
նութիւն . յանձն առե՛ր : Բերովե՛տկան

—
Հաս
—

—
գիշ
—

Թեօք պարածածկեցա՛ր, սըրբո՛ւհի՛ աս-
տուածածի՛ն կոյս և մայր և բնակարան
աստուածուԹեան. վե՛րօրհնեա՛լ յամե-
նայն անաքեբական քա՛րոզուԹեանց:

Եսա **Յ**ոյս և յարո՛ւթի՛ւն ազգի՛ մարդկան
բրիստո՛ս աստուած. զհիւանդո՛ւթի՛ւն
հոգւոյ խնց կենդանացո՛, որպէ՛ս երբե՛-
մըն զե՛զեկիայն: **Ս**չարչարանս և ը՛զմահ
յանձն անե՛ր կենդանատու՛ ամենեցուն.
զհիւանդո՛ւթիւն հոգւոյ խնց անողջացո՛.
որպէ՛ս երբեմըն: **Վ**աքե՛ղ անպա՛ւինիմք.
խորա՛ն և տանձա՛ր աստուածոյբանի՛ն մա՛-
րիամ՛ մայր եի՛ւ կոյս. բարեխօսեա՛ ան-
բրիստոս վանն անձանց մերոց:

Օրհ **Ս**փառաւորեա՛րն յամենայն անարա՛-
ծոց. և ՚ի ծագաց մինչ ի ծագս երկրի
զերկրպա՛գէն զմարմնացե՛լ բանն ՚ի կո՛ւ-
սէն ձայնիւ երգո՞ւ օրհնեսցո՛ւք: **Ո**ր ղե՛-
մեա՛լ գայ յեղօ՛վմայ բարձրացեա՛լ փո՛-
ղո՛ւ. յարո՛ւցեա՛լ ՚ի պատերա՛շմ ընկղ-
մեաց զանե՛րեւոյթն ամաղէկ զի՛ջեա՛լ բանն
՚ի դըժոխս ձայնիւ: **Մ**ագո՛ւմն ի հօրե՛-
փառակի՛ց սբ հոգւոյն. կենդանո՛ւի ազգի՛

մարդկանս որ յարեալն այսօր ՚ի մեռելոց ,
զհամբարձեալ բանն ՚ի յեկեղնս ճայնիւ :

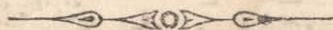
Ա՛ր լըւա՛ր աստուած գո՛ջմանն յովնա՛ նեղ
նու յորովայնէ՛ կի՛տին . ապրեցո՛ւ և զի՛ս
յաներեւոյթ Թշնամւոյն յիւրկի՛նջ գո՛րով .
ո՛ր նստի՛ս իբրովբէ՛ականն անթո՛ղ : Ա՛ր ընա-
րեցե՛ր քեզ վերստին քարո՞ղօղ նինուէ-
ացւոց . դճափշտակեալն ՚ի կիտէն երեքօ-
րեայ իջմամբ ՚ի դրժոխս . և՛ զի՛ս ըզբազ-
մամեղս արձակեա՛լ ՚ի կապանաց մահո՛ւն ՚ի
կեանսդ յաւի՛տենից : Ա՛յեա՛լդ ՚ի փր-
կութիւն ըստեղծուածո՞ց քոց . պատկե-
րանից եղեր հողեղէն մարդոյն ըզմեղս
ըսպաներու զմահո՛ւ գերեւն ազատեցե՛ր
՚ի մեղաց :

Հիացան զօրք երկնից ընդ քո՛ յանձն
անոնո՛ւ զծառայի զկերպ . և՛ մարգարէն
զարհուրեալ անէր . լըւայ զլո՛ւր քո և՛
երկեա . նայեցայ ՚ի գործս քո՛ և՛ զար-
հուրեցայ : Ա՛նհղի դո՛ւ որ յառա՛ջ քան
զյաւիտեանս որդի հօր և՛ հոգւո՞յն փա-
ռանից . եկեա՛լ ՚ի մեջ երկուց կենդա-
նեացն երե՛ւել . բարձրացար ի խաչի՛ն ան-

տրլ

նելով զհեծելութիւն փրկութեան .
քանզի լուծեալ եղեն երկունք մահո՛ւ:
Եւ ետեալ ի փրկութիւն ստեղծուա-
ծոց քոյ . ոչ : մէկնելով ի հօրէ՛ յանձն
սուէր կամաւ զխաճն եւ զթաղումն . եւ
յարուցեալ ի մեռելոց ի շնանութեամբ .
քանզի լուծեալ : Աստուածածին ան-
հարսնացեալ սրբո՛ւհի . ըզբե՛զ ազաչեմք
անդադար ձայնիւ . որ զէ՛սկ բանն հօր ի
բե՛զ կրեցեր եւ ծնար անճանապէս . առ-
նա միշտ բարեխօսեալ ման անճանց մերոյ :

Ճիզ
ալ

Եւ ի գեցէք տեառն եւրգ նոր եւ օրհ-
նեցէք զանո՛ւն նորա՛ն յաղթական
օրհնէրգութե . զի նա՛ վանօք է փառաւո-
րեալ : Եւ սեա՛մք հրոյ եւ ամպոյ անաջ-
նորդեաց ժողովրդեանն ի սրայէլի ի
յանապատ . եւ ընկըղմեաց զփառաւօն զօ-
րօքն իւրովք ի ծով կարմիր . եւրգեցէք
տեառն եւրգ նոր . զինա՛ : Եւ զբե՛զ աղա-
չեմք հանապաղ սո՛ւրբ աստուածածին .
բարեխօսեալք ի ստոսի աստուծոյ մերոյ

փըրկել ըզմէզ ի փորձութենէ. և յամենայն վրտանկից մերոց:

Այնպէս արձալ ժողովուրդք ի սքանչելիս սատուծոյ մերոյ. զեն ընդէր լերուք հաւատացեալք քրիստոսի և ի միա առէք զարդարութիւն ճշմարտութե. զինսէ՛ յոյս հաւատացելոց: Առթիւն անեղ անբաժանելի բանն աստուած, համաւորութիւն յանձնէաւ ըզմէս խաչի և թաղեցաւ ի նոր ի գերեզմանի. և յարուբն իւրով չնորհեաց մէզ կենդանութիւն: Աւրախ լեր մայր անձաւ լուսոյ մարիամ սուրբ աստուածածին. քանզի ի քեզ կրեցեր ըզհոլ աստուածութեանն ընկեղէն տաճար աստուծոյ բանին. առնա միշտ բարեխօսեալ ասն անձանց մերոց:

Զուր բորբոքեցաւ ի զօրութիւն խաչի զինքն քրիստոս. կիշելով ըզթըշնամին ի վերայ երկրի ո՞ր հակառակեր ըստեղծուածոց ձեռին քո: Ի ջանելով քո ի զըթոխս գերապանծ ի շխանութեամբ յաղթեցէք մահոլ հըզօր զօրութեամբ.

կենադործելով զըմբռնեալսն առ ի նմանէ : Սակուցար տիեզերաց ան և մարդ գոլով . մարմնացար ի սուրբ կուսէն ի փրկիւթիւն անգի մարդկան . միշտ փառաւորեալ յանմարմնոց զինուորոն ,
 [Թեանց :

Ծան — — **Ի** սուրբ երրորդութենէն ծանեալ որ յառաջ քան ըզյակիտեանս բանն ան . ի հայրական ծոցոյ խոնարհեալ վարն մեր . և ոչ ոք իցէ այլ ան բաց ի նմանէ : Որ բարձրացեալ բազկաւ ի վերայ խաչին . խորտակեաց զապրստամբ ըզթլնա մին . ի ջանելով ի ստորին անշատութի շնորհեաց նըստելոցն ի խաւարի . և ոչ : Եւրատ տաճար անտուծոյ բանին . որ ըզնանսամօրն և այլ զանէ՛ծարն բարձեր ան ճառելի ծընըդեամբն ի քէն . ան նա միշտ բարեխօսեալ վստն անձանց մերոց :

Հաս — — **Ա**րա իմ հաստատեցաւ ի քեզ հաւատով . քրիստոնէս ան . և բարձրացաւ յոյս իմ ի վաւրս քո . որ յանճառելի ծոցոյ հօր խոնարհեցար վարն մեր . և երեւցար մարդ ճշմարտապէս : Որ կեն

դանա՛րա՛ր մարմին և զա՛րի՛ւնը՛ Քո՛ բաշ-
խեցե՛ր. քաղցե՛լոց, և՛ ի՛խաչե՛ն բա՛ցե՛ր ըզ-
կողահո՛ս աղբի՛ւրդ ա՛րբուցա՛նէլով ախի՛-
եղերա՛ց զանմահո՛ւթիւն. ի՛ ճաշանկմանէ՛
մահաբե՛ր պըտղո՛յն : Մա՛յր քրիստոսի և՛
բնակարան բանին անտու՛ծոյ. անհասու-
թեան խորհրդո՛յն ըսպանաւորե՛ցեր միջ-
նորդ եղե՛ր անտու՛ծոյ և՛ մարդկան. ան-
նա՛ միշտ բարեխօսեալման անձանց մե՛րոց :

Ի՛նչս ճիշմարիտ քրիստոս անտու՛ած առ-
քեզ հոգի ի՛մ անաւօտէ. ի՛ յերկրի երե-
ւեցո՛ ինձ զերեւոյս քո՛ : Բո՛յո՛վ պատու-
ական խաչեւ քո՛ անձ. և հրաշմա՛հ քո՛ ա-
նաւօտու : յա՛րութեամբդ երևե՛ցո ինձ :
Հոգւո՛յն ըզքե՛ հովանացեալ միայն սըր-
բուհի՛ծընար ըզբանն անտու՛ած զանձա՛-
ռելո՛յ հօր ծընունդ. և յայտնեցա՛ւ
մութիւն ի՛րորդութեանն :

Ի՛շաջեցի՛ ըզբազո՛ւմողորմ անտու՛ած.
և լըւա՛ւ ձայնի՛ խընդրուածաց իմոց.
զնուաղեցան աչք ի՛մ ի՛տեսանելոյ. և
յի՛նէն փարատեցո՛յց զջա՛ւս անձին իմոյ.
Օ՛ թագաւո՛ւմ ըրն քրիստոս բարեբանե՛

—
դիշ

—
եսա
—

ցէք. որ 'ի յանձն էառ ըզմահ խաչի և
խափանեաց ըզմահո՛ւ թագաւորո՛ւթիւն.
և յի՛նէն : Փռութացիմք յճգնութիւն
սո՛ւրբ աստուածածին . և աղաչեա՛ զառ
'ի քէն ըզմարմնացեալ բանն աստուած .
զի՛ յահաւոր և 'ի մի՛ւսանգամ գալըս
տեանն իւրոյ պարգէնեացե՛մ մեզ ըզկեան
սըն յաւիտեանից :

— օրհ
— **Դ** աստուած երևեցաւ մարմնով . ապրե-
ցո՛ւցանել զազգս մարդկան կողմն 'ի
պաշտելո՛ւթենէ . նըմա միայնոյ երգեա-
ցո՛ւք : Բրիստոս բեւեռեցաւ ի՛ խաչին .
և ելոյժ ըզդատապարտութիւն աշամայ
նախաստեղծին, նըմա միայնոյ : Բրիստոս
յարեաւ ի՛ մեռելոց . և յարոյց ընդ իւր
զադամ զանկեալն ի՛ պատրանաց, նըմա :

— նեղ
— **Դ** աստուած զքեզ փառաւորեմք. որ 'ի
յէրկնից խոնարհեցա՛ր . ծառայի՛ առեր
զկե՛րպարան, և ըզտի՛եզերս ազատեցե՛ր
ի՛ մեղաց : Օ մարգարէն ապրեցուցեր
տէր ի՛ կիտէն որպէս մարդասէր. որ նը-
շանակէր ըզքո՛ 'ի մեռելոց զերեքօրեալ
յարութիւնդ : Օ հայր փառաւորեսցո՛ւք .

և որդւոյ երկընդադեպուք . և սուրբ
զհոգիւն հաւատացեալքս ամենեքեան
օրհնեսցուք:

Ար անբըննինդ ես յէութեան ընդ
հօր անբաժանելի բանդ անտուած խո-
նարհեցար ՚ի լոճմն օրինաց և մարգա-
րէից, և ՚ի մէջ երկուց կենդանեացն
բարձրացեալ եղեր ի վերայ խաչին . զոր
յառածն երգեսց մարգարէն ամբանդում:
Ար ի կառս քերօքէ աշանրս վերանըս-
տեալ հանգչելի ի սկսկից հօր և սուրբ
հոգւոյն, հաճեցար ելանել ՚ի կառս հո-
ղեղէնս, և հեծելութեամբ թո՛վրկե-
ցեր ըզտիեղերս, վերականգնելով զան-
կուսն աշխմայ: Ար առաքեցեր զերկվարժ
թո՛սբ զմարգարէան, աւետարանել զկեն-
սաբեր տնօրէնութիւնըդ թո՛ ի սրբոյ
կուսէն, և երևեցար մարդ ճշմարտացիս:

Օրհնեսցուք ըզտէր որ օրհնեաց ընդ ձիե
ղեսրայէլ, և փրկեաց ըզծողմովուր
զըն ՚ի ձեռաց փարաւօնի անմեղսօր և

արլ

ձիե
բձ

սքանչելի փառօքն՝ իւրովք։ Տէր խորտա-
կէ զպատերազմունըս տէր է յոյս անուն
նորա՝ որ փրկեաց զամենեւեանն ի ձե-
ռաց նեղաց իւրեանց . ա՛մ յմենաշոր։ Ամ-
րէխօսեա՛ն վասն մեր աստուածածին մա-
րիամ . որ ծընար զսէր աստուած որ հո-
վուէրըն զիսրայէլ . ա՛մ յմենա՛ն։

նայ

Աստուած խօսեցաւ ի բարձանց լը՛ւա-
րուք բընակիչք երկրի . որ եկն և փրկեաց
զամենայն արարածս . զի՛ զանճէն տեառն
կարգանցուք . և տուք Օրհնութիւնն ի
բարձունս։ Ա՛յն խրայէլ կոչեցա՛ք ի բը-
րիստութեա՛ն ք բաժին տեառն և ժառանգ-
գտիկից բրիստոսի . զի՛ զանճէն։ Ա՛յ վի՛մէն
կենդանութեան ճաշակեցա՛ք զի՛ քաղ-
ցըրէ տէր . և յիւզ սրբութեան օծա՛ք
հաւատով . զի՛ զանճէն։ Ա՛յ քեզ եմք ապա-
ւինեալ որ մայրդ ես և սղօխի՛ն բրիս-
տոսի . լէ՛ր բարեխօս վասն մեր . զի՛ զա-
նճէն տեառն կարգանցուք և զքե՛զ մե՛ծա-
րեալ սպասուեսցուք։

զիհ

Աքանչելի հոգւր աստուածնութեան քո՛
տէր տարածեցա՛ւ աւհասարակընէ ոյ՛ն։

զէրս, և հրդեհեալ բոցակի՛ զեաց ըզ-
պատրանս նախաստեղծին, զի՛ զամենե-
սեան վերակոչեաց ՚ի մահուանէ՛ յանմա-
հուծիւն : Զայգւոյդ անմահո՛ւթեան
ճաշակեցին սուրբ առաքեալքն, և լըցին
ըզտիե՛ զէրս աւետեօք սո՛ւրբ յարութեն,
զի՛ ընդ նոսին վայելե՛սցո՛ւք յանվաճան
ո՛ւրախութիւնսն : Ո՛ր ըզհո՛ւրն աստուած
յորովայնի՛ քում ընկալար, և ծընար ան-
ճառապէս զկենսադործո՞ղն ամենեցո՛ւն,
բարեխօս ըզքեզ ո՛ւնիմք, որ ե՛րանեալդ
էս ՚ի կանայս :

Օ՛րանեաք ըզքեզ տէր էանկից հօր և
հոգւոյն, որ վաւրն մեր խոնարհեցար ՚ի
յերկնից, ծանեաք ոչ այլ աստուած բաց
՚ի քէն : Օ՛րանեաք ըզքեզ քրի՛ստոս որ ՚ի
խաչին բւեռեցար, և հեղմամբ արեա-
նըդ քո՛ վերկեցեր ըզտիե՛ զէրս, ծանեաք :
Ո՛ր Թագաւորն ամենե՛ցուն յորովայնի՛
քում կրեցեր, սըրբո՛ւհի մայր և՛ կոյս և
աղանիւն քրի՛ստոսի, բարեխօսեա՛ն առ տէր
վաւրն մերոյ վերկութեան :

Վաստատեցաւ սիրտիմ ՚ի տէր և բարձ,

—
ծան
—

—
հաս
—

րացաւ յոյս իմ ի վառքս քո . ո՞ր նշանիս
 'ի քրօթեական անթող . հաստան Ծտնութի
 իմ լեւր տէր քոյով յաղութեամբդ : Ո՛ր
 զանաւրատ բազնակըս քո տարածեցեր ի
 վերայ խաչին . Ժողովել ըզհեռացեալսն
 ամենակարող զօրութեամբդ . հաստան Ծ
 տնութիւն : Յոյս մեր և ապակէն մայր
 տե՛առն և կոյս սուրբ . ո՞ր հո՛ւր աստուա
 ծութեանն ո՛չ բոցակիզեաց զքո սուրբ
 զորովայն . բարեխօսեա՞ն ան տէր վասն
 մերոյ վրդուութեան :

գիշ

Ի գիշերաց կանխեցից փառաւորել ըզ
 բանդ աստուած . ո՞ր վասն իմ խոնարհե
 ցա՛ր 'ի յերկնեց . սրարէր զխաղաղութի
 ի յերկինս և 'ի յերկրի : Տըւող խաղա
 ղութեան քրիստոս որ զդատանիք մա
 հո՛ւ լուծէր 'ի վերայ սուրբ խաչին . և
 հաշտեցնուցէր ըզհայր ընդ անարածս .
 արարէ՛ծր զխա : Փառաբանակից հօր և
 սուրբ հոգւոյն որ լուսավայլ յարո՛ւ
 թեամբըդ քո կենագործեցեր զազգո
 մարդկան . տո՛ւր մեզ տէ՛ր զքո զխա
 ղաղութիւնդ :

Օ՛ք զԵկեղային քե՛հ^ա զ մահութեմ հա- էսա
 առնմամբ սըրտի իմոյ, որ վաճն իմ խո-
 նարհեցար 'ի յերկնից. յոյս կենդանու-
 թեան^ս և փրկո՞ւ-թեան իմոյ տէ՛ր: Ո՛ր
 իխաչին բարձեր ըղձատակնիք մահու,
 տարածելով ը զբանգուկըս քո. անձանկեա
 և զի՛ս 'ի կանգանաց բանասրկուին. յոյս
 կենդա: Ո՛ր յսմենայն ազգաց երախե՛նէ-
 ցար սըրբո՞ւհի և կոյս մարիամ. անշնչեա
 զառ ի՛քէն ըզմարմնացեալն աստուած. ապ-
 րեցուցանել ըզմե՛զ 'ի սպանուելէաց գե-
 հենոյն:

Օ՛ք կեանք 'ի փրկո՞ւ-թի՛ւն մեզ զբանն օրհ
 աստուած. խորհրդո՞ւ վ առնու-թեան
 նո՞հ^ր երգով օրհնեացուք զանձնն նո-
 րա՛. զի՛ ի բարձունս է փառանորեալ
 յանմարմնոցն: Օ՛ խաչեցելոյն պատմե-
 ցուք զբաժնութիւն. որ գոչմամբ ճայնի
 ըղպատերանդն չարի՛ն վանեաց. ե՛հ^ւ մահ-
 ուամբ զմահացեալսն կենանգործեաց. զի-
 ջե՛լոցն 'ի գԺո՛խս վերածեաց ըղհողիսն:
 Ո՛ւրախացան զօրք երկնից ի՛ վերո՛ւստ.
 քանզի ցո՛ղն անապական ի՛քէն հեղեալ

մի^հշտ կոյս և մայր բանին տնտէսու-
թեան լուսածի^նն անպ. ծագե^լվ ի մեզ
զարդարութեան անբանին :

նեղ **Ա**նեղութեան խնամ անշահեցի^ն ան-
տրւօղն կենդանութեան, ե^հւ լուսա-
ծայնի^ն աղօթի^ն խնոց. և էհան ըզկեանա
իմ յապականութեան : Յորժամ ընկայ
ես ի խորս անդհոց, ըմբռնեցայ ի ժանիս
վի^ն շապի^ն. ե^հւ փրկեայ զես փրկիչն
անշարհի. և էհան զկեանա : Սիայն օրհ-
նեան սրբօհի^ն ի կանայս բնակարան և
անտգանս անարջի^ն. բարե^հխօսեա առ
տէր վասն անձանց մերոց. զի^ն փրկեացի^ն
զմեզ ի սպանալեաց գե^նհենոյն :

տը **Ա**լայ զսքանչելի^ն տնօրհնութե^ն քո
զլուր, քանզի անձան բանդ աստուած
մարմնացար ի^ն կուսե^ն. վե^հւ բաժեր ըզ-
բե^ն կուսն անդամայ. և զարմացայ ընդ քո
ընդ անհաս մարդասիրութիւնդ : Սոր-
գարէին ձայնեալ զքո քաջութիւնդ.
ստէ ելեր դու ի կանոս քո փրկիչութե^ն,
ե^հւ խաչի^ն ջանեալ ըզգլուս վի^ն շա-
պի^ն սուրբ յարութեան^ն ըզմեզ կենա-

գործեցեր: Սուրբնայնի սրբո՛ւհի՛ և միշտ
կոյս քանզի որ ՚ի քէն մարմնացաւ, ըզդը՛
ժոխս անէրեաց, սո՛ւրբ եւս և անհամե-
մատդ ի՛ կանայս, բարեխօսեա՛ առ տէր
վստն անձանց մերոց:

ՓԼ՛ցաւ զն հա՛նդերձ կանօքն ընկըղ-
մեցաւ ի հոսանս ջո՛ւրց, և որդեքն
խորայէլէ՛ գնացին ընդ ցամաքն ի՛ մէջ
ծովուն: Յորժամ հե՛րձեաց մո՛վսէս
խա՛ննիչ գաւազանաւն, պատառեցանն
դո՛ւնդք, և առաջնորդէ՛ր նոցա անմէկ-
նէլն ըոյսն: Սա է բանն անսուսձ որ յա-
ռաջ քան զյաւիտեանս, անձառելի՛ գա-
լստեամբն իւրո՞ւի յայտնեցաւ տիե՛ղէ-
րաց ծնեա՞լն ի կո՛ւսէն:

Ճիւ
կբ

Ի յե՛րկնից խո՛նարհեցար, և նայեցաք
ի սքանչե՛լն ս Օրինաց քոց տէր, կենդա՛ն-
նո՛ւթեանց տը՛ւօղ ա՞զգի մարդկան:
Իսկ փայտ խո՛չի քո՛ կենսամո՛ւ գաւա-
զան զօրո՛ւթեան յայտնեցաւ տիե՛ղէ-
րաց եկի՛ր կանա՛ւ ի խա՛ջ վտան արարա-

նայ

ծո՞ց փրկելով թեան: Ուրախ լէ՛ր մարի-
ամ նորատունի բո՞ւրաստան. երկնաբերձ
աշտանա՞կ ձո՞յլ ոսկի և ճե՛մարան բա-
նի՞ն անտուժոյ:

զիհ

Հորով անժուժեանդ քո քրիստոս եղե՞լ
ի ստորին վայրը մահու, և զնի՞գս շը-
ժոխոցն այրեցեր հըզօրեղանպէս, զքե՛զ
բարեբանեմք ընդ հրե՛ղէն օրհնաբանս:
Ո՞ր տընկեցար յերկրի՝ որթ ճը՛մարիտ
և ճը՛մէցար ի խաչին ողկոյզդ անըսպառ
յուրախութիւն ամենայն տըրտմեցելոց,
զքե՛զ: Ո՞ր ըզհու՛րն անտուժ յորովայ-
նի՛քում կրեցեր անբոցակէ՛զ մո՛րէնի,
գանձաճանկ պըտղոյն քաղցրացուցիչ,
ըզքե՛զ ո՛ւնիմք բարեխօս ան տէ՛ր վանն
անձանց մերոց:

ծան

Պո՛ւ էս անտուժ անձառ ծանու-
ցար մարգարէ՛իցն, և միայնոյ քե՛զ ճը՛շ-
մարտի և անմահի միշտ երկրպագէն ան-
մենայն հաւատացեալք: Ո՞ր զօրով թե՛
բազկի՛քո խընդրեցեր զվե՛ժս յանե՛լ-
եաց, և հաստատեցեր զհաւատացե՛լքս
ի՛քեզ անշանակ խաչիւդ ազատեցեր յա-

ւիտենից ի մահուանէն: Արդ խընդ-
րեմք ի քէն թագաւոր փառանք քմ^ա, աշ-
ղանհանօք սըրբուհոյ անանրատ մօր քո՛ւ և
կուսի ապրեցո զմեզ յաւիտենից ի մահ:

Հաստատուածիւն իմ լէր ահր և յոյս
փրկուածեան, որ զանանջին աղանմն աղան-
տեցեր ՚ի մեղաց, նորոգեա և զիս զապա-
կանեալս մեզօք: Ո՛ր յատենի կացեր ան-
պարտդ կողին պատրանօք, և անբողցեր
մեզ ՚ի կողմհոս աղբերէդ, նորոգեա:

Աստուածածին անանրատ մայր տեառն և՛
կոյս մարիամ, որ եղեր ընդո՛ւնող բանին
աստուծոյ, բարեխօսեա առ տէր վասըն

մերոյ փրկուածեան:

Ի՛ գիշերաց կանխեալ վերօրհնեմք
զանձան տնօրէնո՛ւածեան քոյ խորհո՛ւրդ,
որ վասըն մեր խոնարհեցար ի յերկնից,
խաղաղացո ըզկեանքս մեր միայն մարդա-
սէր: Ո՛ր բանձրացար ՚ի խաչին յաղանգս
դատապարտո՛ւածեան աղամնյ, և բանձեր
ըզիշաբեր անիծանդրո՛ւածիւն հեղմամբ ան-
եան քոյ սըրբոյ, խաղաղացո ըզկեա: Որ
ի՛ վեր քան ըզքերո՛վբէան երևեցար աս-

Հաստ

գիշ

տոււածածին մարիամ . տանելով յորո-
վայնի զանխմանալի զբնութիւն . բարեխո-
սեալ առ տէր վասըն մերոյ փրկութե :

Եսա

Անմահ թագաւոր ո՞ր կամիս ըզկեանս
ամենայն մարդկան . որք կա՞րդան անքե՞զ .
ընէր աղաչանաց մերոց և նորոգեալ հո-
գւո՞վ գիտութեան : Ո՞ր զառ ժամանա՞-
կեայ ըզցաւսըն բարձե՞ր ի մարմնոյն ե՞-
ղեկիւայ . մըշտընջենաւոր ցուցանելով նը-
մա՞ զհոգե՞որական առողջութիւն . ընէր :
Անոխակա՞լ և բարեգո՞ւթ . բարեխո-
սութեամբ սըրբուհե՞ց անարատ մօրքո՞-
ւ կո՞ւսի . ընէր :

Օրհ

Օ սատուածն ամենեցուն օրհնէն սըր-
բասաց բանակա՞ն կենդանիք . յաղթանակն
երգով և մէք օրհնեսցո՞ւք զանունն նո-
րա՞ : Ո՞ր ՚ի վերայ խաչի՞ն դատապարտեաց
ըզբանաբերութիւն բըռնութիւնն . յաղթա՞ն :
Անարատ տաճար անվայրափակ բանին
աստուծոյ մարիամ սո՞ւրբ կո՞յս . բարե-
խոսեալ առ տէր վասըն մերոյ փրկութե :

նեղ

Անապականութեան անբիւր և ՚ի մա-
հու կեանք . ը՛զքե՛զ ծանեան հրանելութի-

ցըն սե՛ռքն և բանակա՛ն կենդանե՛ք. ո՛ր ըզ
 յօնան ՚ի կիտէ՛ն կորզեա՛լ արտաքսեցե՛ր,
 գովասանական ձայնիւ եղանակեմք. քեզ
 զերգս օրհնո՛ւթեան ներմարդացեալ բա՛ն
 նի՛դ անտո՛ւծոյ: Յանսաղարթաբեր յար-
 մատ փայտին մակս դրեալ ըզքե՛զ ան-
 ճըպելի՛ ճըպմամբ և սե՛ռեալ բե՛ե-
 ոօք. և՛ ՚ի հրացայտ կողի. քո ՚ի ձե՛ռն զե-
 նու տիգի հոսանքս վը՛տակաց գո՛րծե՛-
 ցե՛ր. գովասանական ձայնիւ եղանակեմք:
 Ե՛մանալի՛ բանա՛ւոր տա՛խտակ անտրա-
 մադրելի՛ տառի՛ցըն մօտիսանա՛ն օրինա-
 ցըն. ո՛ր զանտուածն ամենե՛ցուն իսկա՛-
 պէս մարմնով ՚ի գի՛րկըս քո բա՛րձե՛ր
 մարիամ. ներբողական ձայնիւ եղանա՛-
 կեմք. քեզ զերգս օրհնո՛ւթեան, ամէ՛ն.

օրհնեա՛լդ ի կանայս:

Ե՛նէ՛ղին եղեալ մարդ տե՛սեալ զսրմա՛-
 նայր մարգարէն. և հեղձսեալ բե՛ե՛ռօք
 զմարմինն ի խաչի՛ն ներգործեալ ի՛մէ՛ջ
 երկո՛ւց կենդանեաց: Պատմե՛ցեն եր-
 կինք ըզվայեղեւթի՛ւն փա՛ռաց քրիստոսի.
 և ընկա՛լեալ լուսա՛ճեմ տարե՛լցն ըզ

—
տը
—

գոյնս անբան անեղին . և օրհնութեամբ
 խաչելոյն ըցան տիեզերք : Չի աւորեալ
 ոչ միայն 'ի վերայ բնամբեր արմատոյն .
 այլ քրօքէական կառօքն ըստօրիջեալ 'ի
 զրօնիս . կենսագործեաց հրգօրեղանկս
 զերամն անդարոց : Աշտղանկէր աստուա-
 ծային բարբառովն տէր յիսուս 'ի խա-
 չին . և ընդդէմ անտէղաց կընքէր հրա-
 ցեալ աստուածային սուրբ ձեռօքն . և
 բանկութեամբ զանթոճցեալ 'ի վերայ
 խաւարաւոր իշխանին : Տերո՛ւհի անա-
 րատ մայր տեառն և կոյս մարիամ . քրօ-
 քէական աթոռ ըզքեղ տեսաք ի յերկրի .
 բարեխօսեալ ան տէր վասն մերոյ վըր-
 կութեան :

Չիթ
 գձ

Օրհնական ընդունելի եղև իմ տէր
 ինձ 'ի վերկոթութիւնս . սա է իմ
 անձ , և փառաւորեցնց ըզսա : Ի խաչին
 բեկեռեցաւ և զդժոխութեան էլոյծ ըզ-
 բռնոթութիւնս . սա է իմ : Եր մահուամ-
 բըն էլոյծ ըզմահ . և յանդութեան
 ԽՕ .

զնախանճօրն ջընջեաց ըզմէ՛ զս . սա է՛ :
 Լ'ստուածածին զո՛ւ ես յոյս է՛ անպա-
 ւէֆ՛ն խոստովանողաց ըզքէ՛ զ . որդւոյ
 քո և անտուծոյ բարեխօսեա՛ն կեցուցա-
 նէ՛լ ըզմէ՛ զ :

Լ'այէ՛ցարո՛ւք էրկի՛նք և խօսեցայց . և
 վեր՛ ըհնեցի՛ց զքրիստոս փառաց Թա՛-
 գաւորն : Փառք քե՛զ , որ յարեարդ ՚ի
 մեռելոց քրիստոս պարգեւեցէ՛ր մե՛զ
 ըզկեանսն յաւի՛տենից : Բարե՛խօսեա
 անգաղար առ որդի՛դ քո և անտուած
 մե՛ր ծընծղ և ազախին տեա՛ռն :

Լ'ծայի՛ն հո՛ւր կենդանի զօրութե՛
 սո՛ւրբ հոգւոյն , այրեաց զդրուն՛ըսդբ՛ո
 խոց . և զարգե՛լեալսն ՚ի նմա կորզեաց ի
 կեանս և պարգեւեաց մեզ կենդանու-
 Թիւն : Յանմահական ի՛ յոյգւոյն ճաշա՛-
 կեցին սբ անաքեանքն . և ըզհրաբա՛ժակ
 դառնութե՛ պրմանն ընկալեա՛ն սո՛ղոմ ի՛
 յաւուրըն տո՛չորման : Բարե՛խօսութիւն
 փութացիր մեզ սուրբ անտուածածին .
 առ ՚ի փրկէ՛լ ըզթո՛ղովուրդս ի՛ մե՛զանց
 և՛ յապականուէ՛ :

նայ

զիս

Տան
 ԹԱՆԿԱ

Իսո՛ւրբ երրորդու թե՛նէն ծանեմք ըզ
 տէր մեր յ^ս քն, զբանն ան որ ՚ի ծոցո՛յ
 հօր յառաջ՝ քան զյաւիտեանս ո՛րդի. փա,
 ուսնո՛րեմք ո՛ր եկի՛ր ՚ի փրկե՛լ զարարա-
 ծո՞ւք: Ի՛նչան տնօրէնուք ՚ի մի շտկու
 սէն զանիծիցըն բարձե՛ր զդատանպարտու-
 թի՛ւն կամանո՛ր խաչեւո՛ւք. քո տէր կեանքս
 շնորհեցե՛ք անոխակալ փրկիչ. անաւե՛լ
 վե՛րօրհնեմք և երկրպագեմք, որ ուրա-
 խու թիւնդ ես երկնի՛ և երկրի՛. քրիստոս
 աստուած: Ի՛ պաւինիմք ՚ի քո բարեխօսու-
 թիւնդ անածին մարիամ մայր տեառն և
 կոյս Թ. հարսն երկնի՛ց և դուռն կրկեալ.
 զո՞ր մարգարէն ետես:

Հաս

Աստատեցաւ սիրտ իմ ՚ի տէր. և
 բարձրանալ եղջե՛ւր իմ յաստուած իմ.
 զի փառաւոր յաճեւթեամբ իւրով ան-
 ւերեանց զըրթո՛խս: Ի՛նչարձանկեցաւ բե-
 րան իմ տէր ՚ի վերան թըշնամեանց իմոց.
 քանզի հարե՛ր ըպատերանգմ. քո՛ հըզօ՛ր զօ-
 լութեամբդ: Ի՛ր տանոր զբանն ան յար-
 գանախ. քո՛ւմ և ծընար ըզնա մարմնով
 անպէցուցիչ աստուածածին բարեխօսեմ

կեցուցանել ըզմէզ :

Հոգի՛ իմ յամենայն ժամ զքէզ փա-
ռաւորէ՛ տէ՛ր . վասն զի ընչ եւն հրամա-
նըքքո՛ ՚ի վերայ երկրի : Հոգի՛ քո սուրբ եւ
բա՛նի , զէն ինձ քրիստոս եղիցի յամե-
նայն ժամ ընդդէմ թըշնամւոյն հակա-
ռակողին : Հոգւոյն սրբոյ հովանացեալ
զքեւ անտուածածին , մարմնացեալ հօր
հաճութե՛ք զորդին միածին մեզ ՚ի փր-
կութիւն ,

ԴԵՂ

Հաւաքեցի զանընդէն ըզհեծութիւն
անբարեգործն անտուած . եւ լուսւ ինձ
ի լեւնէ սրբոյ իւրմէ՛ եւ էհան ըզկեա-
նըս իմ յապահանութենէ : Աւերեսց
ըզմահո՛ւ կարողութիւն . որ խաչեցաւ
վասն մե՛ր . եւ յարեաւ ՚ի մեռելոց՝ որ-
պէս յամենայնի կարող փրկէ՛ լով ըզկեա-
նըս : Աստուած է , որ ծընաւ ՚ի միշտ
կուսէն ի փրկութիւն ազգի՛ մարդկան .
լուսաւորելով զտիեզերս ի գիտութիւն
ճշմարտութեան . եւ բարեբանեմք ըզնորա
բարեգործութիւն : Օ անարատն օրհնեա-
ցուք զանտուածածինն որ կոչս մընաց յետ

Էսա

ծնընդեանն . և տանաւ յորովայնի զան-
տանեւին ամենեցուն . զհամարնակիցն հօր
և ամենասուրբ հոգւոյն :

— **հր** **(3)** Եօրհնութիւն նոր օրհնեսցուք զտէր .
որ 'ի վերայ քերովեիցն հանգչեալ . և
'ի զօրաց երկնաւորաց փառաբանիս՝ սրբ-
բասաց ձայնիւ : Ար համաւոր խաչելով
Թեամբն իւրով աւերեաց զգորովութիւն
մահոյ . և երեքօրեայ յարուԹեամբն
իւրով պարգևեաց մեզ կենդանութիւն :
Բարեխօսով Թեամբ սուրբ անտուածած-
նին , պահեսցէ՛ զեկեղեցի՛ իւր սո՞ւրբ .
և ի միւսանգամ գալլատեանն իւրովն նո-
րոգեսցէ՛ 'ի փառս :

— **նեղ** **(4)** Հրաշակի խորհովորդ տնօրհնութեան
քո տէր , ցուցանելով մարգարէի՞ն .
ի փոր կիտին լինիլ զերնս տիւս և զերնս
գիշեի՛րս պահելով 'ի խաղաղութեան :
Համագոյնից հաստից գոլով , խոնարհե-
ցար յերկնից և խաչեցար կամաւ հօր վա-
սըն մե՞հիւր . Թաղելով 'ի սիւրա երկրի
զերնս տիւս : Այլ մեք ձայնիւ վերնոց
փառատրեսցուք ըզքե՛զ քրիստոս . որ հա-

մանգոյդ ես հօր և սուրբ հոգւոյն, զի
միտբանեացէս զեկեղեցիքս սուրբի՛ պա-
հելով ՚ի խաղաղութեան:

Տէր ըզլուր քո լուսն ես և զանհուրեալ
դո՞ղանայ յոյժ. նայեցայ ի գործքս քո, և
փառանքեցից ըզքե՛զ քրիստոս ո՛րպէս
մա՛րդաօհր: Օ՛ քի աղբիւրն կենաց քը-
րիստոս անսպանն մարմնացաւ ի՛քէն կոյս.
ը՛զմէ զըս մեր բոցանկի՛ զեալ շէջոյց. վասն
որոյ ըզքե՛զ անդադար բարեբանեացո՛ւք:
Օ՛ քի ՚ի քէն ցրնծո՛ւթիւն ծընաւ տիե-
զերաց նախայաւիտեան բանն փառանկի՛մ
հօր և սուրբ հոգւոյն. ը՛զնա՛ անդադար
աշաշեա՛ վասն տնձանց միւրոց:

տըլ

Եւրգէցէք տէտուն էրդ նոր ձայնի՛ւ
ցրնծութեամբ. որ խոնարհեցաւ ի
հայրական ծոցոյ վրիկէ՛ւ զարարածս. օրհ-
նութիւնք ն՛լեա՛ յաղթական երգով: Ո՛ր
բաժանեաց ըզծով սշխարհի՛ խաչին խոր-
հըրդով. և աղստեանց յանմարմին փա-
րանսնէ՛ ըզնորս խրանել. օրհնութիւն:

ճլ
գի

Աստուածածին սիւն ընտոյ անդ հովա-
նաւոր . և բնակարան բանին որ բանիւ
հովուէր զիսրայէլ . բարեխօսեալ նրմա՞
վսօրն անձանց մերոյ :

նայ

Եւսիւցարո՛ւք ժողովուրդք ՚ի սքանչե-
լիս փրկիչութեան մերոյ . որ մարդասիրա-
պէս բանն ՚ի հօրէ որպէ՛ս ցօղ խոնար-
հեալ յերկիր . տո՛ւք օրհնութիւն տե՛ս-
սին աստուծոյ մերոյ : Ա՛ր զանա՛րատ բա-
զուկս իւր միածինըն տանձեաց ՚ի վե-
րայ խաչին . և ըզբաժանեալ որդիսն
անամայ ժողովեաց ընդ թե՛օքն իւրովք .
տո՛ւք օրհնութիւն : Օ՛, անապա՛կան կոյ-
սըն մարիամ՝ աստուածածին խոստովանի՛
սո՛ւրբ Էկեղեցի՛ . ուստի տըլաւ հայցն
անմահութեան և բաժանկ մեզ ո՛ւրախա-
րար . տո՛ւք օրհնութիւն նրմա՞ հոգեւոր
երգով :

չհ

Ա՛ր ըզհո՛ւք աստուածութեան՝ քոքը-
րխառս բորբոքեցէ՛ր ընդ տիեզերս անե-
նա՛յն . բոցակիզեա՛լ ըզբճոնութիւն
թի՛շնամոնյն : Ի՛ յայգւոյն անմահութեան
եղեմայ ճաշակեցին՝ զապք առաքելո՛ւցն :

դբաժակ կենաց քոց տէր և մեզ արբու-
ցին: Օ տաճար անապահա՞ն բանին հօր
բարեբանեն դասք հոգեղինա՞ցն գովէմք
և մէք ճայնակ ցելով երկնայնոցն:

Ո՛ր յանրակը՝ զբնական հօրէ՛ծ ընեալ ծան
նախքան զյաւիտեանս որդի. և ծանո՞ւ-
ցար մարգարէիւք անտուած ընդ հօր գո-
լով. ըզբեզ օրհնէ՞մք զէկեալդ ՚ի
փրկեալ թիւն արարածոց քոց տէր: Ո՛ր
իխաչին մարմնով պատարագեալ հեղե՛ր
զարիւն քո սուրբ. և արբուցեր ըզ նեա-
քո յարեան խարդախողին մերոյ. ըզբեզ
օրհնէ: Ո՛ր ըզհո՛ւրն անտուած եբե՛զ կրե-
ցեր մորենի անկի զէլի. քանա՞նչա՛կ
պըտողոյն քաղցրացո՛ւցիչ անձա՛ռելի. քոյին
ծընընդեամբդ. եբէ՛ն հայցե՞մք մաղ-
թեա փրկել ըզմեզ ՚ի հրոյն յաւիտե-
նից:

Հաստատեցան սիրտըք մեր առ քեզ հաս
փառաց թագաւոր. որ ե՞րբ կնից խո-
նարհեալ իջեր փրկել զարարածս: Պա-
հեա ըզմեզ նըշանաւ յաղթօղ խաչի. քո
բրիտոս. յոր բա՞րձրացար կանաւ հօր:

բարձե՛ր զանէ՛ծան անդամայ : Ո՛ր զնախա-
մօրըն զյանցանս լուծե՛ր ծնընդէամբքո՛
սուրբ կոյս . բարե՛ք խօսեա անդամդար վա-
սըն մերոյ փըրկութեան :

գեղ

Ե՛րայդ ո՛ր ընդ հօր նախքան զյանի-
տեանս եկիր լուսանորել ըզխաւար մե-
ղաց աշխարհի՛ ծագե՛լ ՚ի սմա ըզլոյս հրա-
մանի . սուքեզ հոգի իմ անաւօտէ :
Կեանք ի կենաց և յոյս յարութեան . ո՛ր
արարե՛ր իսկիւք զխաղաղութիւն յեր-
կինս և յերկրի . տուր մեզ տէ՛ր զքո զխա-
ղաղութիւնդ , որպէս սըրբոց քոց անա-
բելոց : Օ մայրըդ լուսոյ բանին աստու-
ծոյ . ո՛ր եղեր արեւելք արեգակնն ՚ի մեզ
ծագողին . բարեխօս ունիմք փըրկել ըզ
մեզ ի փորձութենէ :

եսս

Օ եղեկի՛նայինքեզ մաղթեմ փրկիչ .
որ կենարար բանիւք լուծե՛ր զերկո՛ւ-
նրս մահո՛ւ . փափատեա՛ և զի՛մ զհիւան-
դութիւնս . յոյս կենդանութեան մեր
կեցո ըզմեզ : Ո՛ր անմահարար քո մեռե-
լութեամբն աներեւով ըզդրունրս դը-
ժոխոց մեռողցեր ըզմահ . կենագործեա՛

և զի՛ս զմեզօք ը՛զմեռեալս . յո՛յս : Սա-
քուր և անբի՛ծ կոյս յե՛տ ծընընդեան .
որ մարմնով ծընար զանձանկո՛ղն ՚ի կապից
մահո՛ւ . բարեխօս լեր վասն անձանց մե-
րոց փրկելէ իսպառնալեաց գեհե՛նոյն :

Օ փառաւորեալն ի՛հրեշտակաց զամե-
նասո՛ւրբ զերրորդո՛ւթիւնն , օրհնե՛ցէ՛ք
իսրբութեան նորձ դասք հոգեղե՛նաց .
յօրհնութիւն ի՛նոր : Օ յաղթօղն ի՛մարտ
պատերազմի դիմեալ կամաւ ՚ի մահ խա-
չին . գո՛վե՛ցէ՛ք որ էսառ աւար բաշխեաց
որդւոց մարդկան , բարձրացեալ փոզով :
Սւրախո՛ւթիւն երկնի և երկրի ամպ
թեթե ցօղեալ ՚ի մեզ զարդարո՛ւթիւն .
բարեբանե՛մք ը՛զբաշխեալն ՚ի բէ՛ն մարմ-
նով յարմատոյն յե՛սեսոյ գաւազան
ծաղկեալ :

օրհ

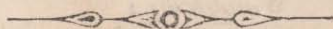
Ի՛նչ յօնանու անձն իմ ծփեալ յա-
լիս մեղաց ծո՛վու . աղաղակե՛մք ի՛նե՛-
ղութեան ի՛մո՛ւմ առ փրկի՛ցող և յոյս
լո՛ւր ձայնի ի՛մո՛ւմ : Որ փրկե՛ցեր ը՛զ-
մարգարէն յորովայնէ՛ կիտին . ապրե՛ցո՛ւ
և զմբրոնեալս ի՛ժանեաց չար վե՛հապին ,

նեղ

կենարար խաչելու : Բարեխօսեալ առ մի
ածինն յարուցեալ ՚ի մեռելոց . մայր ան-
տուժոյ փրկել զանձինս մեր ի յա-
ւիտենից ի հոյն . աղաչեմք ըզքեզ :

արլ

Ար յանքերնին ծոցոյ հօր խոնարհեալ
որդի . երեւցար ի մեջ երկուց կենդանի
եալսն . զոր նախագուշակ տեսլանք
ծանոյց մարգարէն : Ար յաթոռս հրա-
կերպեանրա բազմելի ընդ հօր . բարձրա-
ցար կամաւ ՚ի կառս խաչելոյն . և հեծե-
լով թեամբն քո ազատեցեր ըզգերեալսն :
Աք կուսական ծնունդեամբ ՚ի փրկու-
թիւն յայտնեալ . և առաքեցեր զերի-
վարս քո քարոզս , աւետարանել ըզկէն
սաբեր յարութիւնդ :

ճլա
դձ

Օրհնեսցո՛ւք զտէր և զյաղթօղ զօ-
րութիւն նորա . փառօք երգեսցո՛ւք
նրմա . զի փրկելիչ և ապաւէն և օգնա-
կան մեր է Սա հա՛ն անտուժ մեր . որ
յաթոռ փառաց ընդ հօր յերկրի երե-
ւեալ տեսնք , սմա փառօք երգեսցո՛ւք զի

փրօրիւնք և ապա : Յաղթանկան օրհնէրգո՛ւ
 թիւնն , որ ապրէցոյցն զխաւայե՛լ ի՛ ձե-
 ոսց փարաւօնի՛ . քրի՛ստոսի փրկչին մե՛րոյ
 ամենեքեան երգեսցո՛ւք . զի՛ փառաւո՛ր-
 եա՛լ է՛ : Ո՛ր մահե՛ւ խաչին ի՛ւրոյ կենդա-
 նացոյց ըզմահացեալսն . և՛ մարմնոյն ի՛ւր
 բռեռմամբ ըրկապանս մահո՛ւ ելոյծ . ա-
 մենեքե՛ն եր : Ո՛ր տա՛րար յորովայնի զան-
 տանեղի՛ն ամենեցո՛ւն . և՛ ծնար անճառա-
 պէս զքրիստո՛ս յոյս ազգի՛ մարդկան . առ-
 նա՛ մի՛շտ բարեխօսեա՛մ կեցուցանե՛լ ըզ-
 մե՛զ : Օ՛ կա՛ռս փարաւօնի՛ և զզօրո՛ւթի
 նորս՛ տէ՛ր ընկէց ի՛ծով կարմի՛ր . այն ո՛ր
 հը՛զօրն է կարո՛ղութեամբ նրմա՛ փառօք
 երգեսցո՛ւք . զի՛ փառաւո՛րեա՛լ է՛ տէ՛ր :

Վայեցա՛ն զինուորո՛ւթի՛ւնք երկնա-
 յի՛նք յահաւո՛ր տնօրէնութեան քո՛ խո՛ր-
 հուրդ . և փառաւո՛րեցի՛ն զանպատո՛ւմ
 սքանչելի՛ս քո մարդասիրութեանդ : Բա՛-
 ցո՛վ սրտմտո՛ւթեան քո քրի՛ստոս , ի՛ խա-
 չի՛ն կիզեր զբանասարկուին բռնո՛ւթիւնն ,
 և կենա՛րար յարութեանք քո զէկե՛ղեցի
 քո փրկիեալ . փառս քե՛զ վերառաքել ո՛ւ

նա)

սո՛ւցե՛ր: Տէսին դա՛սք իմանա՛լե՛ զօրու-
թեանց, զստուանձ մարմնով առ ՚ի քէն
ծընեալ. իսկ եկե՛ղեցի որդւոյ քո աստ-
ուածածին ըզքեզ խոստովանի. որ միա՛յն
կուսութեանց է՛ս մա՛յր:

զի՛հ

Լ՛ստուածային բարկութեամբ հըրոյ
քո՛ քրիստոս կի՛ զէր զդժոխս. և զըստո՛-
րինա արձակեցեր զմբռնեալսն առ ՚ի նը-
մանէ՛. ըզքեզ ծրհնեմք թագաւոր յա-
ւիտենից: Ո՛ր փոխանակ դա՛ռնութեան
ալնկոյն եդեմայ ըզխա՛ջ քո ետունը մե՛զ
քրիստոս. և արբուցեր ՚ի կոզահոս աղ-
բերէ՛դ զանապառ և զանվախճան ուրա՛-
խութիւն: Լ՛ստուածածին ապա՛ւէն մեր
և՛ յոյս. բարեխօսեա՛ առ ո՛րդի՛դ քո միա-
ծին. զի՛ փրօկեցէ՛ ըզմե՛զ ՚ի հրոյն տան-
ջանաց. և պարգեւեցէ՛ մեզ զերկնի՛ց ար-
քայնութիւն:

ճա՛ն

Տէսեալ ըզքեզ մահո՛ւ ը՛ւ լծաւ. և
զը՛ժոխոց սարսեալ գո՛ զա՛յիկն. որ ըզ-
մա՛հ մահո՛ւն ԲՁԻՅԻՄ և ծանո՛ւցեր մահ:՝
Ո՛ր հոգւովք քո՛՛ սը՛՛րբով. ծանո՛ւ-
ցար քո՛ աբա՛՛րա՛ ծոցս. որ կնգ և՛ ԵԲԶԻ՛:

րութեան հաւատացելոց • վասրն : Որ ե-
կե՛ր 'ի կատարումքն կանխասաց մարգա-
րէիցն • յանձն առե՛ր մարմնանալ 'ի սը-
բոյ կո՛ւսէն մարդ ճշմարտապէս • վասրն
զի լոյս :

— **Եւս** — **Յ**իս կենդանութեան և փրկութե-
ան տէ՛ր աստուած իմ • յի՛շեա զի՛ս որ-
պէս երբե՛մքն զէ՛զեկիայն • և դարձո ըզ-
հո՛գի իմ 'ի դրանց դըժոխոց : Որ կա՛-
մաւոր մահուամբ քո մեռո՛ցեր ըզմահ
քրիստոս աստուած • և լուսանիայլ յա-
րութե՛ք քո կենսագործեցե՛ք զանշարհս •
կենսագործեա և զի՛ս զմեղո՛ք ը՛զմեռեա-
լոս : Եւ քե՛զ ապաւինիմք սուրբ աստ-
ուածածին • բարեխօսեա՛ն անդա՛նոր առ-
որդի՛դ քո և աստուած մեր • փը՛րկել ը՛զ-
մե՛զ 'ի փորձութենէ՛ և յամենա՛յն վը-
տանկի՛ց մերոց :

— **Օրհ** — **Օ** անձաւորք քո քրիստոս փառաւորեմք
ըզմարդանալդ • ի գըլխոյ լե՛րանց հրա՛-
տարանկեմք ըզքո՛ք քաջա՛լթիւնդ • քանզի
հա՛րե՛ր ըզպատե՛րազմ եկեա՛լդ 'ի փր-
կո՛ւթիւն մեզ : **Օ** յաղթո՛ղըդ քո քրիս-

առաջ գնալով ըզգծրու թիւն . քանզի վանե-
ցէր զընդդիմանալու թընամին . և դար-
ձնցէր ըզգերով թիւն . եկեալդ ՚ի փրո-
նի զխնայեցէ երկիր զորում թիւն . և նո-
րայումսցէ զօրհնութիւն . քանզի աստուած
ծընընդեամբ ՚ի միշտ կուսէն ի փրկու-
թիւն մեզ յայտնեցաւ . աւերեաց ըզգը-
ծոյս :

Որ լուար աստուած մարգարէին ձայնեղ
նի գոչմանն . և ես նովին ձայնիւ զոչեմ
և զիս մի անտես աններ . այլ պահեմ
պատուական և սուրբ խնայել քո :
Որ քոյին հրամանաւ ըզմահու լուծե-
ր շխանութիւն . և անիծիցն եղբր քակ-
տուն . և զիս Որ եղբր ՚ի յերկնից և մարմ-
նայալ ի սուրբ կուսէն . անձառելի քո
յին ծնընդեամբդ , և զիս :

Տէր ըզլուր քո լուայ վերօրհնեալդ ի
բազմաչեայս . և տեսաք ըզքեղ մարմնով
ի վերայ խնայեն ՚ի մեջ երկուց կենդան-
եացըն . զոր երգեաց ամբակումն նախի-
մայ սուրբ հոգւովն : Ձեծելութիւնքն
քո քրիստոս փրկու թիւն եղև ազանց .

յեւանեւրն քո ի կառւս զուարճացան ա-
րարածք. և օրհնութեան մը նոր երգով
լըցան տիեզերք: Արեւեցար ի փրկու-
թիւն նախահօրն աշամայ. և առաքեցեր
զերիվարս քո քարոզս աշխարհի. աւե-
տաւոր յարողութեանն. որք ընդ հանո՛ւ Լը
պատմէին ըզմի՛ւսանգամ քո գալո՛ւստդ:

ՃԼ
ԴԼ

Արթական քեզ օրհնութիւնք տէր
որ ըղխորոց ծովուն հերձէր ըզ-
ջունն. զի ի նմա զբռնաւորին ջաղխե-
ցեր ըզգլովս. և զարդելեալսն ի ձեռն
խաչին քոյ վերածէր ի կեանս: Ասանաւոր
մահուամբ ի քէն տէր արձակեցեր ըզ-
հոգի զօրութեան. ի մէջ մահո՛ւ ըզմահ
աւերեալ վանեցեր. և զարդէ: Միայնոյ
քեզ ի կանայս կոյս յեւ ծընընդեան եր-
գեմք զօրհնութիւն. զի լոյս ի լուսոյ
քէ՛ յայտնեցաւ աշխարհի. և զնախամօրն
Եբարձ զանէ՛ծս անձա՛ռ ծընընդեամբն
ի քէն:

Նայ

Նայեցարողք ի բարբառ մարգարէին
ԽԼ

և ի պատգամնս կենդանիս որ քարոզեաց
 մեզ ըզցօղըն կենաց ի յերկնից: Օհ-
 ջո՛ւմն քո քրիստոս գովչակեաց մեզ մար-
 գարէն. և զկամաւոր չարչարանս խաչին
 գոչէ՛ր ասելով. տարածեաց զթէս իւր
 ընկալաւ ըզնա և բարձեալ բերէ ի փր-
 կութիւն աշխարհի: Իւր զ միայնոյ մարմ-
 նացելոյդ ի սուրբ կուսէն. օրհնութիւն
 ի բարձունքս վերերգեմք ասելով, փա-
 րէք. քեզ քրիստոս որ եկիր կամաւ հօր
 կեցո՛ւցանել ըզմեզ:

Օհ իս հարէք ամենայն հեթանոսք,
 և օրհնեցէք զաստուած. զի հո՛ւրն անտ-
 ուած բանն մարմնացաւ ի կուսէն. ասել-
 եաց ըզընթոխ և զզօրութիւն մահո՛ւ
 ելոյ՛ծ: Ինկալեալք ըզբաժանն ուրախու-
 թեան յայգւոյն անմահութեան սըրբոյ
 առաքելոցն. որք ընդհանուր ընթացան
 ընդ տիեզերս. ըստաւորեցին հրաւի-
 րելով յերկնից յարքայութիւն: Յա-
 ւուր վրիժողց հատուցման ամբարշտաց.
 վերածնեցէս ըզմեզ ընդ հոգեղինաց դասն
 ի տեղի անկեղց հրեշտակաց. բարեխօ-

զիհ

սո՛ւթեամբ սը՛րբօւհւոյ աստուածած-
նին:

Տան

Տանեա՛ք ըզքե՛զ քրիստոս փառանկից
հօր և հոգւոյն. նախապատմօ՞ղ մարգա-
րէիցն ըզնոնարհի՛ր լռէ՛ք յերկնից. ծա-
նե՛րո՛ւք և տե՛սէ՛ք զի սքանչե՛լիս տրա՛ր
տէ՛ր: Յարե՛ւ լից մե՛զ փայլեաց անբա՛կն
անդարութեան. եղևանո՛ւթեամբ բազ-
մեա՛լ տեսաք ըզնա՛ ՚ի կառուս խաչի՛ն. ծա-
նե՛րո՛ւք: Ո՛րո՛ւմ երկինք և՛ երկիր ո՛չ
բա՛ւ էին տանիլ ըլսոյն. բնակա՛րան բը-
նութե՛ան բանին քսպա՛սաւորեցե՛ր. ա-

Հաս

ձստա՛տեցան սի՛րտը մե՛ք առ քե՛զ
քրիստոս աստուած. և ուրախացա՛ք մե՛ք
՚ի փըրկո՛ւթեան քո՛ւմ. ընկա՛մք զա-
ղա՛նըս մեր մի՛ այն մարդասէ՛ր: Ո՛ր պատ-
բաստե՛ցե՛ր քո իմաստութեամբդ ըզգի՛-
տութի՛ւն յարարածս. և ծանո՛ւցե՛ր քո
յարո՛ւթեամբդ ըզյարո՛ւթի՛ւն մեր: Ըն-
կա՛մք զա՛ղս: Խընդա՛ մարիամ. ո՛ր ե-
զե՛ր մայր քրիստոսի. և աղաչեա՛ զա՛ռ ՚ի
քէն ըզմարմնացեա՛լ բանն աստուած. զի՛

փը՛րկեացէ՛ք ը՛ղմե՛^մ ՅԶ ի՛ փորձութեանէ՛:

Ի՛ գիշէ՛րաց կանխեալ աղանդակեմը՛ք գիշ
 լուր մե՛զ տէր. վասն զի բաց ի՛ քէն զայլ
 ո՛ք ոչ գիտեմք մարդամմէ՛ր: Տո՛ւր մե՛զ
 տէր զքո՛ զնաղանդութիւնդ. և՛ փրկեալ
 ՚ի ձեռաց անօրինաց խըստա՞ց ապրտամ,
 բողաց. վա՛սն: Բարեխօսութեամբ ծընո՛ւ
 զի քո և՛ միշտ կուսի՛. հայցեմք ՚ի քէն
 քրի՛ստոս փը՛րկի՛ց աշխարհի՛. վասն զի: եաս

Ի՛ վերանալ յինէն աւո՛ւրց իմո՛ց տէ՛ր
 օ՛գնեալ ինձ մի՛այն մարդասէ՛ր: Օ՛չար
 չարանքս խաչի՛ և մահո՛ւ յանձն առե՛ր
 տէ՛^մ ՅԶ օ՛գ: Բարեխօսութեամբ սուրբ
 աստուածածնի՛ և՛ միշտ կուսի՛ տէ՛^մ ՅԶ:

Ի՛ մենասուրբ երրորդութեանդ երկըր
 պագէն զօրք երկնայինք. և՛ ստեղծուա՛ օրհ
 ծըք անսրտա ձեռացդ. փառաւորելո՛՞վ
 զտէրութիւնդ քո հանապազ: Ի՛ մենազօր
 խաչի՛ քո տէր երկը՛ր պագեացո՛ւք. որով
 բարձե՛ր ըզդատակնիք մահո՛ւ քո անբա՛
 ծոց. փառա: Ի՛ մէնօրհնեալ աստուածա՛
 մայր մարիամ. քերօքէ՛ական աթո՛ռ ա՛
 րարչի՛ն մերո՛յ արեւօրհնութեան. զոր ե՛

նէշ

րանէ՛ծն ամենայն աղի՛նք հանապազ:
Մարգարէ՛ն ի փոքոյ կիտին աղաղա՛-
 կէր և ամմսէ՛ր. տէմ՛բ նայեա՛ց յի՛ս
 և մի՛տար զի՛ս հրջօրի՛ս անյա : Չայն
 բարձի՛ ի խորոյ անդընդոյ ան անտուած
 ողորմ՛ւ ըման՛ . ե՛ս և ձայն աղաղակի իմո՛յ
 հասցէ՛ ՚ի լըսելի՛ս քո՛ տէ՛ր : Բարեկսօ՛-
 սո՛ւ թեամբ սուրբ անտուածանձնի և միշտ
 կո՛ւսի աղամչեմ՛ . տէ՛ս քո փրկեա՛ն զի՛ս
 ի յորդայն թէ՛ աներևոյ թ ը՛շնամեա՛ն :

տըլ

Ալ և այ զսքանչելի տնօրէնութեան քո
 ըզըն՛ւր: քանզի յերկնից խոնարհեալ մարմ-
 նացար ՚ի սուրբ կո՛ւսէն . և խաճեցար
 ընդ աւանդակսն. և զարհուրեալ հիացայ
 ընդ քո ընդ անհաս մարդասիրութիւնդ :
 Օ իշխանաբար զյարութիւնդ գո՛ւշա-
 կեաց մեզ մարգարէն . ասէ ելե՛մ քո դու
 ՚ի կառքս քո . հեծելո՛ւ թիւնք քո քրի՛ս-
 տո՛ւս փրկո՛ւ թիւն եղե՛մ և յե՛լանե-
 լն քո : Երևեցար ի փրկել զարարածս ի
 մահուանէ . և դըժո՛խս հիացեալ սա-
 սունեցան ՚ի յանձն ամենազօմիւր փառաց

ԱՐԷԷԷ ԳԵՐԱՐՈՒԻՆ Ե ՕԹԱՐԱՆԻ ԸՆ-
սածին . զանմայր ծնեալն անաղին
ծընար անհայր յերկրորդին . բարեխօսեալ
միածնին աստուածածին մայր բանին :
Բանին հօր մարմնարանն և անագանս բը-
նակութեան . որ կաթամբ կուսական կե-
րակեցեր զհանն բան . բարեխօսեալ մի-
ածնին : ՂԵՐԱԳՈՅՆ սըրբութեամբ և
կուսական մարդութեամբ . բարձեր զան-
հասըն բնութեամբ ի գիրկս քո սընըն-
դեամբ . բարե : ՂԱՆԸ ծաղիկ կանթանաւ
տոհմի սեռին մարդկութեան . և շնա-
ւիշ օրհնութեան նախնւոյ ծնողին մեր
բնութեան . բարե : ԱՆԿԵՆԱՆՈՐ սըրբային
էղեր տաճար ըստ երգողին . յանկարծա-
կի՛ փե՛սային ի յանագանս բազմեալ քո-
յին . բարե : ԱՆՔԵ ԷՐԿԵՐԳ անմարմնոց
ի մանալեացն զըլարթնոց . ի ջեալ յերկ-
նից ի յերկիր սպանաւորել մեծ անբա-
յին . բարեխօ : ԱՆԻԿԱ ԷԱՆԿ ԲԱՆՆ Հօր պա-
րագրեցաւ ի մարմնի . ընսն ծնունդ ծո-
ցածին ԷԱՆ զբնութիւն նախաստեղ-
ծին . բարեխօ : ԱՆՈՐԵԱՆ ԵԱՆԱՆ քան

զհիմունսն ի սկըզբանէ՝ աշխարհի . ամար
 անձառ անքննին և ամպ թեթեւ լուսա-
 ծին. բարե : (Թ) անգ հիւսեւ Էրկնային յե-
 ռեան ականց անմարմին . բերեալ պատկ
 սուրբ կուսին յորժամ փոխիւր յաշխարհ
 վերին . բա : Սոցովեան սուրբ գլխին
 Էրկնասան դասուց խմբին . սլացեալք
 որպէս զարծւիք յերուսաղէմ քաղաք
 հասին . բարե : (Լ) սկ եկեալ բազմուծի
 անշահերտաց նորոյ կապին . ի փոխումն
 աստուածածնին մարգարտափայլ սրբոյ
 կուսին . բար : (Ե) յս ի լուսոյ հօր ծոցա-
 ծին իջէր յերկնից յաշխարհ ստորին .
 դասք անմարմնոց բնդ քեզ իջին ՚ի պա-
 տիւ մօր քո և կուսին . ներբողեալ զայս
 ասէին դու ես տանար անեղ բանին .
 (Կ) որին խորհուրդ անքննին ծածկեալ
 յազգաց յաւիտենին . յայտնեցաւ յամս
 վերջին . ՚ի վերկուծիւն մարդկան սեռին .
 զոր տեսանօղքն ծանուցին կուսին ծնօղ
 լինիլ բանին : (Ն) Ծածկեալ խորհուրդ յա-
 վիտենին լուսեցելոյ և անձառին . ի հա-
 տնիլ ժամանակին պարգեւեցաւ մարդ-

Կան ազի՛ն . Էական բնութիւն բանին
 խառնեալ անշիոթ ի մեր բնութիւն :
 Կատարեալ սնորհնութիւնք քո ՚ի յեղիւ
 ներմարդութեամբ . զոր ի վերջին դարձու
 ցրս վախճան կատարեցեր վասն մարդկան .
 աչսօր յերկնից իջեր հօր բան ի յօր կու
 սի մօր քո՛ նրնջման : Հոյք վերին զօրացն
 իջեալ շնորջ զկուսիւն պարառեալ զեր
 գրս օրհնութեան եղանակեալ քաղցր
 ձայնիւ ակո՛ւմբ առեալ . զեռահիւսեկն
 նրւագէ՛լ զի տէրութիւն երգաբանէ՛լ
 Չայնակից նոցին եղեալ դասք երջանիկ
 պետացն ընտրեալ : ՚ի հոգւոյն վերաբե
 րեալք որք յենդհանձն աշխարհ սիրե՛լք
 անմարմնոցն համաձայնեալ ըզհոյսն սուրբ
 երգաբանեալ : Ղամբարափայլ ջահիւք
 ընցեալ սուրբ կո՛ւսանացն գումար ա
 ռեալ . զերգս օրհնութեան նը՛ւագեալ ՚ի
 պատիւ մօրն ամէնօրհնեալ . բարեբանեալ
 ես կոյս գովեալ յորմէ՛ աստուած բանն
 ծնեալ : Ղառապայթ հօր ծոցածին յոր
 ժամ ելեր առ հայր յերկինս . խոստանա
 յի՛ր բանիւ քոյին ի կատարո՞ւմն աստու

ւածածնինքէ՛ղ միայնոյ զօրօք քոյին գալ
 'ի փոխումն միշտ կուսին : Մ'արգարեմ
 լուսափայլ հոգւոյն սրբոյ տոնն և՛ տա
 ճար . մարգարէից բանք նախաճառ այսօր
 լըցան ի՛քեզ գումար . մովսէ՛ս դասուքն
 իւրովք իսպա՛ռ 'ի պատիւ քո անդ զօ
 րանայր : Յարմարեալ ձայն ներբողի
 յուրախութեան օր քո տօնի . հան
 ղերձ նորո՛գ ներբողիւ անաբելոց դասուց
 խմբի . անանդեցեր զքո սուրբ զհոգի 'ի
 ձեռն որդւոյ քո միածնի : Նորասբանչ անդ
 հրաշից ներանկերտեալ 'ի յերկրի . քան
 զի պայծա՛ռ քան զարփին փայլեալ սրբ
 բոյ կուսին հոգի . զոր զարհուրեալ պե՛տ
 բոսի ցաէր հարցանէր զխորհուրդն յայտ
 նի : Ե նորհազարդ փառօք փայլեալ որ
 պէ՛ս ըզմայր քո միշտ գովեալ ի մարդկա
 նէ՛ ով քատակեալ հոգւով պայծառ ար
 փւոյ նմանեալ . որպէ՛ս փայլակըն բորբո՛
 քեալ յերկնաւորաց վերաբերեալ : Ո՛վ
 պե՛տրէ՛ ընէր ձայնի զոր հարցանէ՛ս պա
 տասխանի . ընյան սուաջին հայր կոչի՛ և
 յե՛տ նորա որ 'ի կարգի . պայծառ զհոգիս

մարդկան ստեղծի որպէս ըզմօրն իմ զոր
ցուցի։ Չորեքնիւթեայ բնութիւն խառ-
նեալ շնորհապ ըզշունչն ՚ի մէջ եդեալ.
զորս ՚ի դրախտին զարդարեալ փառօք
ե ի վայելէլ. և այժմ ըզնոյն ձեզ շը-
նորհեալ անբեամբ իմով պայծառ մաք-
րեալ։ Պարանոեալ անմարմնոցն շնորհա-
զարդ զուարթնոցն. սրլացեալ երկնայ-
նոցն զկոյսըն բարձեալ յերկրայնոցս. յոր
վերահեալ անաբելոցն զերգս օրհնու-
թեան հրնչեն երգոց։ Ունայնգեաստեալ
սուրբ կուսիցն հանդերձ դասուց մաքուր
խրմբից. երկոտասան սուրբ դընդից և
անշակերտք նոցին բանից. ձայնակից եղել
միմեանց եղանակեն զերգս օրհնութեան։
Ունայն լուսոյ սրբբովութեան հորդեալ զօ-
րաց անմարմնոց. և գունդք հրեղեն զը-
լարթնոց յանանջնութաց յաշխարհ վերնոց.
հըրճուողական ձայնիւ երգոց գովեն ըզ-
քեզ սուրբ սրբոց։ Սերովեից գունդք
հրայեալ յորժամ տեսին ըզտէրն ի-
ջեալ. ՚ի փոխովմն անտուածածնին անա-
պական և միշտ կուսին. զարհուրեալ զայս

ասէին օրհնեալ ես սուրբ աստուածա-
 ծին : Ա՛հ հագոյն սերովբէից և բարձրա-
 գոյն քերովբէից . վերհամբարձար ի բար-
 ձուես յեղանկանացս անհրպելին . փառա-
 ւորեալ ընդ մի՛ածնին հրաճուողական
 ձայնիւ երգոց : Տէ՛րո՛ւթիւնք և զօրու-
 թիւնք ի շխանութիւնք և պետութիւնք .
 հրեշտակապէ՛տք և՛ հրեշտակք եղանա-
 կեն զերգս օրհնութեան . օրհնեալ ես կոյս
 ասաճար մաքրեալ յորում՝ ստեղծօղն էից
 բազմեալ : Բա՛բո՛ւնեացրն խրմբից անա-
 կերտացրն դասուց . բարձեալ զմարմն-
 նընմաքո՛ւր անտուածարեալ սուրբ բազ-
 կօք . եղին ՚ի դի՛ր հանգրստեան քաղցրա-
 ձայնեալ սաղմոսի՛ւք : Յընձա՛լից բե՛րհ-
 րանօք և՛ յորդահոս արտասուօք . եղանա-
 կէի՛ն քա՛ղցր երգօք երեքօրեայ խրմբեալ
 պարո՛ւք . բարդուղիմէ յետոյ եկեալ և
 զտենչալին իւր ո՛չ տեսեալ : Ա՛խ ևսեալ
 րամից դասուց սրբոնց՝ զըզճո՛ւմն եղբօրն
 վըճարել բա՛յել զտապանն ամէնօրհնել և
 զբա՛ղձալին իւր ո՛չ գրտեալ . քանզի եղև
 վերափոխեալ ՚ի փառս անճառ նախ արմտ

րաստեալ : Պատժք հօրն հականի՝ պա-
տի՛ւ որդւոյն իւր հակցի . ընդ հոգւոյն
համաճողգի՛ որ զարդարեաց զկոյսն ՚ի
յերկրի . ժառանգել զանճառ բարին զոր
պատրաստեալց իւր միածինն : Բանգի՛
անճառէ՛ խորհուրդ փառաց կուսին՝ ան-
մարմնոց . զոր իշարո՛ւցլս վերջնոց հհէ՛ղ
մարդկան ըստորայնոց . զոր այժմ՝ յուսով
բերկրեւոնցս յայնժամ շնորհէ՛ յուսացե-
լոցս :

Արտօշ բոլոր եղեւոց Խմանալեաց և
ստորայնոց . Բաբօնն բարի՛ անմարմնոց
Լուեր պատիւ յերկնայնոց . Աճսական
տօնի՛ւ փոխմանս Որդեգրութեան լիցուք
արժան Ս : Այսան ո՛րոյ աղաչեա՛ , Լստուա-
ծածին՝ մայր բանին . Բամեալ զհոգի՛ և
զմարմին , Ղարձեալ ՚ի սէ՛ր փեսային .
Լքժանի՛ լիցուք Պըտղոյ դրախտին , Եւ
րանաւէ՛տ կենաց Տընկին :

Քաղաքացի օրհնութեանց փոխի Տերահախանդ,
 և ամենայն սրբոց շար իւրաքանչիւրոց պատշաճին:

Գ՛

Երգեցէք որդիք սիօնի երգ	1
Լսակից հօր և հոգւոյն	30
Հրաշափառ ծնունդ քո	45
Որ ըզմարմնացեալքն տիրաբար ՚ի	30
Լսյօր յայտնեցաւ մեզ	45
Լստուածածին խորան լուսոյ	17
Լստուածածին սիւն լուսոյ ամպ հովա	732
Օտնապահան կոյսն մարիամ անծա	732
Օտաճար անապահան բանին հօր	732
Լսյօր ցընծան դասք առաքելոցն	396
Լեառքն վիմաճին աղբիւր յորդ	675
Փառք հօր և որդւոյ և հո:	

աի

Որ նախխմաց իմաստութեամբ անօրի	7
Թագաւորքն բոլորից պարա	406
Որ զաստուածային զօրութիւնք քո ծա	517
Ի յանսահման ծովէն հօր գթու	101
Որք Թագաւորաց ազգաց և ազանց	525
Որ յերկնային զօրս անմարմնոցն	387
Հայր անոխակալ և բարեգոութ	654
Ով գերահրաշ ծաղիկ բուրեալ	58

Ի վերայ վիժի հաւատոյ հիման ա''	480	
Խորհուրդն անձառ ճածկեալն	42	<u>ակ</u>
Լնքսկիզն աստուած անձառելի ան	7	
Օ անձառելի ըզլոյս աստուածունէն	451	
Ար ըզկեանքն անմահարար մահկա	129	
Բզքեզ աղաչեմք հանապազ սուրբ	710	
Աւրախ ըր մայր անձառ լուսոյ	711	
Մայր քի և բնակարան բանին այ	713	
Ար առաքեցար 'ի հօրէ հոգիդ	387	
Յորժամ յերկնից գոչէ փողն աղ	654	
Ար 'ի սկզբանէ իմաստութիւն հաս	448	
Աւրախացիք սրբութիւն գաբրիէլի	18	<u>բճ</u>
Խոնարհեցար 'ի բարձանց և մար	64	
Օ քեզ հայր յառաջ քան զյաւի	48	
Բզքեզ կոյս և մայր, և բնակարան	37	
Բանն առաքեալ 'ի հօրէ որ վասն	46	
Բզկուսութիւնդ քո անձառն անա	48	
Իքեզ եմք ապաւինեալ, որ մայրդ	716	
Ար զթագաւորն ամենեցուն յորո	717	
Յոյս մեր և ապաւին մայր տեառն և	718	
Բառ աւետեաց մարգարէին, որ	241	
'Նոյն և նրման հօր և որդւոյ հո	384	
Հրէշտակային ճաղնիւն օրհնես	656	

<u>դէ</u>	Խորհուրդ մեծ և սքանչելիոր	23
	Լյօր բանն 'ի հօրէ անմեկնելի	26
	Լստուածածին սբկոյս անապական տա	17
	Բշքեղ անածին, աղբիւր անքս	36
	Լստուածածին և սրբբուհիոր ըզբանն	40
	Սխայնոյ քեղ 'ի կանայս կոյս յեւ	742
	Վեղ միայնոյ մարմնացելոյդ 'իսբ	743
	Խընդա մարիամ որ եղեր մայր քի	743
	Հոգիք հրեղինացն այսօր տօնեն	394
	Որ 'ի հօրէ առաքեցար մարդասէր	690
<u>դէ</u>	Լյօր բանն 'ի հօրէ անմեկնելի և	26
	Վս ծընեալ այսօր 'ի բեթղէհէմ	33
	Որ 'ի հրեղէն աթոռ ընդ հօր ես	37
	Որ անտես և անքրննին, քառակեր	41
	Որ կերպարան հօր և արարչակից	32
	Որ էրն 'ի սկզբանէ առ աստուած	40
	Բարեխօսուք ծընողի քո և միշտ	745
	Լմենօրհնեալ անամայր մարիամ	745
	Բարեխօսուք սբ անածնի և	746
	Լղբիւր կենաց, բաշխող շնորհաց	394
	Որ արարիչդ ես արարածոց հան	688
<u>դէ</u>	Լակից հօր և հոգւոյն անըսկիզբն	30
	Հրաշափառ ծընունդ քո 'ի սուրբ	45

Օ՞րաւ կենաց տընկեալ յաղին՝ սուրբ Ե	
Լստուածածին խորան լուսոյ անվայրա 17	
Օ՞րա ստուածածինն և զՊշտ կոյսն ան 61	
Սայր և կոյս աղախին քրիստոսի որ բա 62	
Լղբիւր կենաց բըշխեալ յեղե 166	
Լստուածածին սիւն լուսոյ ամպ 732	
Օ՞ր անապական կոյսն մարիամ անծա 732	
Օ՞ր անսկըզբնաբար բըշխուցն ՚ի 395	
Լեառն վիմածին աղբիւր յորդ 675	
Լսոր գաբրիէլ ցընծուծեամբ 34	գձ
Լսոր որ յաթու փառաց ընդ 38	
Լնկըզբնական տեսիլ փառաց քոյ 42	
Ղառապաթ և կերպարան հուծե 25	
Ղառաք անմարմնականք երկնաւ որ 29	
Օ՞ր անճառելի լուսոյ մայր և բղ 21	
Լնտանելուցն տաղաւար բարձօղ 160	
Որ վառեցար ՚ի յարիւոյն և ոչ կի 161	
Լծածին դու ես յոյս և ապաւէն 722	
Լբեգակն արդարուէ քս ծագել 392	
Որ խոնարհեցար յերկնից բանդ 668	
Լսոր որ յաթու փառաց ընդ հօր 38	գձ
Որ յեուծեղ ես ընդ հօր և սուրբ 34	
Լմէնիմաստ ամենից հայր բազմա 25	

	Օձահաւոր բարբառւրս վերնոցն	28
	Ուրախ ըւր անձանին յոյս և փրօ	25
	Սք զանձանինն օրհնութք մեծ	26
	Բարեխօսեա անդադար առ որդիդ	727
	Խբարեխօսութի փութացիր մեզ	727
	Մշաւինիմք 'ի քո բարեխօսութիդ	728
	Որ համագոյդ ես հօր և որդւոյ	392
	Բարչապործ ան զարարածրս	669:
— դձ —	Մակրզբնական աւսիլ փառաց քոց	42
	Բզնեալն 'ի սրբոց կուսէն ըն	39
	Մանին երկնային դուռն անային	60
	Ի յոս լուսոյ մայր և կենարար բա	28
	Մակրզբնական բանին հօր բնակա	33
	Որ տարար ըզբանն ան յարգանտի	728
	Հոգւոյն սրբոց հովանացէլ զքե	729
	Օանարատն օրհնեցուք զանձա	729
	Բարեխօսութք սբ անձանին պա	730
	Ել մեք ձայնիւ վերնոցն փառա	730
	Օի 'ի քէն ցընծութիւն ծընաւ	731
	Հոգիդ ճըլմարիտ որ զանձայինըզ	403
	Բարչապործ ան որ յոցնէ գոյա	669
— բձ —	Մնեղանելի բնութի որ յեռէդ	46
	Օքեզ հայր յառաջ քան զյաւի	45

Արապետ արքայուէ երկնից սբ	296
Որք իսկըզբանէ պատուեալ եղէն	99
Երգս առեալ մարգարէիցըն հրա	522
Լուսքինասէր վարուք հաճոյացան	607
Հոգւոյ Գալստիան, հանգստեան օտարաւորացնի	

և խաչի խաչ :

ակ	Որ զերկնաւոր Թագաւորուէդ	75
	Թագաւորըն բոլորից պար . գ	406
	Խմաքրագործ հոգւոյն անօթ . գ	102
	Թագաւորին երկնաւորի սբ . գ	112
	Խտաճարի հանգըստեան սրբոց	615
	Որ յերկնային ջորս անմարմնոցըն	386
	Յործամ յերկնից գոչ փողն ազ	654
	Որ նախիմաց իմաստութիւն տնօրի	7
	Խվերայ վեմի հաւատոյ հիման առ	446
դճ	Յաղթօղ գլուխ յօրհնաբանսն	79
	Լյոլըք հաւատոյ այսօր փայլին	90
	Որ ի հրեղէն ջորաց երկնից փա	537
	Որ աւետաւոր քուժ գալստեւդ	519
	Որ ասացեր ողորմութիւն շինել	428
	Որ ի վերայ բըղխեալ գաւազա	391
	Բանջըն զքեզ օրհնեն իշխանուիք	677
	Թագաւոր փառաց աճ հոգիդ	10
	Գաւազան զօրութեւն ըզխաչ քո	491
գի	Վահատա՛յ բարի քրիստոսի եղեր	83
գի	Լուսքեալ և նախաժըկայ քրիստոսի	84
	Որ էն յէութեւն որդի միշտ յէէն	92

Խմաստութի երկնային իջեալ 'ի	103
Լըրորդութեն սիրօշ անձինք յաղ	647
Լճեւոր կենաց բաշխօղ շնորհաց	394
Լս ասացի տէր ողորմեա հոգւոյ	690
Որ անտես և անբընին քառակեր	41
Խաչի քո քս երկրպագեն արա	507
Յընծայ այսօր եկեղեցի Կ յիշա	88
Լնմահ արքային անարուեստ ա	538
Օրհնեցէք ըզտէր յօրհնութի 'ի	82
Լյսօր ցընծան հրեշտակք 'ի յերկ	413
Հրաշափառ անք և միշտ բարե	421
Կենդանարար անք մարդասէր հո	380
Որ հայրական իշխանութե և փա	680
Լյսօր ժողովեալ արբոցն 'ի միա	466
Բս անք մեր շնորհեա մեզ ընդ	452
Որ էն յիսութե որդի միշտ յէէն	92
Լաքեալ և նախալըկայ քսի սբ	84
Լ զօրինակ երկոտասան առաքե	104
Լյսօր ուրախացեալ սբ եկեղեցի	539
Լյսօր ցընծայ եկեղեցի 'ի հոգւոր	414
Հոգիք հրեղինացն այսօր տօնեն	394
Լայեցայ 'ի բարձունս առ քեզ կա	691
Լ իւսեալ ըամից զասուց սրբ գ	853
Որ յանըսկիզբն յէէն անյեղապէս	460
Լըրանելի սբ առաքեալք հրաւի	96
Լաքեղն յայ կարապետ մեծն	417
Լյսօր տօնէ եկեղեցի ուրախութե	209
Ժողովեալ սբ հայրապետքն հրա	541

Յէ

ԴԿ

Որք արժանաւորեցայք կոչել յա 568

Տոգոյ Գալստեան, Հանգրապեան, աստուածաճէի, և
Խաչի :

դէ Իմաստութիւն երկնային իջեալ ՚ի 103

Որ էն յէութեան որդի միշտ 92

Ընաքեալ և նախալըկայքսի սբ 84

Սարգարէից գերագոյն և մեծ ՚ի 413

Ըյսոր զիմանալի լուսոյն ծագողն 208

Իհարաշարժ յաղբերէն անհատա 401

Թագաւոր փառացքս անմահու 689

Ըյսոր զանճառելի ծնընդեան քո 471

Լջմիածինն ՚ի հօրէ և լոյս փառաց 463

ակ Ըմենասութբ երրորդութեանն 111

Իսկից բանն ՚ի հօրէ 406

Իմաքրագործ հոգւոյն 102

Ըղաջեմք ըզքեզ տէր բարե 569

Տոգոյ Գալստեան, Հանգրապեան, Ըստուածաճէի
և Խաչի : Փառք հօր :

դէ Իանն որ ընդ հօր յէութե և հա 114

Որ ողորմութբ զգեցար մարմին 213

Նորահրաշ տեսլեամբ յարութե 214

Չորս Կէր երկնից ազաշխարհութե աստուածաճէի : և
Խաչի : Փառք :

Ըաբաթն զօրհանելի ՚ի հարսիբոսաց հարգէն աստ

Ընդէն և յիւրում Կէրն ոջ Գրեալէ :

Ար զօրհնեա սրբեռէ պահոց նախ	127	<u>դճ</u>
Ի թաբօր 'ի շերինն ձեացուցեր	452	
Կսն անձ մեր շնորհեա մեզ ընդ	452	
Լյսօր ըզխորհուրդ քո կըրկնակի	453	
Դատաւոր արդար որ հաստատե	183	
Ար փառաբանիա 'ի հրեշտակաց ընդ	186	
Կեզ վայելէ օրհնութի աստուած	195	

Լյսօրաւորացնի խաչի ։ փառք ։

Եւթալ զօրհնութիւն 'ի հարաբրոսաց կարգին աստ		<u>գլ</u>
որպէս և յիւրում անշուշտ գրեալ է ։		

( ) Երհնեմք ըզքեզ անըսկիցըն հայր 140

Եւթալ զօրհնութիւն 'ի հարաբրոսաց կարգին աստ		<u>գլ</u>
որպէս և յիւրում անշուշտ գրեալ է ։		
Եւթալ զօրհնութիւն 'ի հարաբրոսաց կարգին աստ		
որպէս և յիւրում անշուշտ գրեալ է ։		
Ար արարեր զօրութի զինանայեցն	160	<u>գճ</u>
Լյսօր որ էն 'ի յերկինս բան և	450	
Ար յանարուեստ 'ի յաթոռ բաշ	459	
Զորս քեր երկնից աստուածութեան աստուածացնի ։		
և խաչի ։ փառք ։		

Լյսօր ընդ անմարմնոցն դասս պա	176	<u>գլ</u>

Ալ երջանիկ ճառագայթ աստ	86	

Խոստովանող քնի ճշմարիտ վկայ • 166

Ըյսօր ցընծան եկեղեցիք ընդ ան 431

Երէ՛ շարական հարսիրսոաց աստ անճաճնի : խաչի :
 փառս :

ԲԷ Որ պատուիրան ճըշմարտուէ 182

Ճառադայթ փառաց հօր որդիդ 455

Որ գերագոյն փառօք պայծառա 155

Բնդ լուսափայլ զըւարթնոյն ըզ 143

Երէ՛ Կեր երկնից ապաշխարութեան աստ 151

Ըստրուածաճնի : խաչի : փառս :

ԴԷ Ըյսօր զըւարճացեալ ցընծայ եկե 196

Ըստրուածաճնի : խաչի : փառս :

ԲԸ Որ ըզխորհուրդ քոյ գալստեան 210

Յանձային ձայնէ գոչմանն սարսե 226 •

Ընեղն 'ի հօրէ ծնեալն որդի յանէ 235 •

Չորս Կեր երկնից ապաշխարութե աստ :

աստրուածաճնի : խաչի : փառս :

ԵԸ Ըյսօր գոլով 'ի բեթանիա քո ամե 225 •

Յանձային ձայնէ գոչմանն սարսե 226

Եկայք որդիք մարդկան այսօր ող 236

Որ զխորհուրդ քոյ գալստեանդ 210

Որ 'ի վերդ եսքան զսմեանայն զմիտս 145

Սարալ եղի հոգմոյ նման ահեղա 384 :

Տանգստեան : աստրուածաճնի : խաչի : փառս :

ԵԹ Որ լեւորհնիս յաթոռս քերօբէից 226 :

Այսօր գոչով 'ի բեթանեայ քո	225
Կենդանութեանց բաշխօղ քն	225
Որ 'ի լերինն այլակերպեալ ցու	450 :
Օ փառաւորեալն յամ արարա	708 .
Որ 'իբրօբէական կառադ հանգ	382
Չայն արկեալ կենարարին անձայ	650 .
Սարմնացեալդ 'ի կուսէն նախա	66
Իխորանի քում սրբութե զոր	482 .

Լնեղն 'ի հօրէ ծնեալ որդի յանէ 235:

բձ

Թագաւոր փառաց քեզ սպա	241
Որ նատիա քրօբէս ան բանդ	241
Շնորհեա մեղ տէր արթնութիւն	242
Որ 'ի վերդ ես քան զամ զմիտս և	145
'Նոյն և նման հօր և որդւոյ հոգիդ	384
Տրեշտակային ձայնիւ օրհնեսցուք	656
Բզբեզ կոյս և մայր և բնակարան	37
Բանալի արքայուէ տըւաւ հողա	501

Իմաստուն կուսանքն պատրաս 239

բկ

Ճառագայթ փառաց հօր որդիդ	455
Ուրախ լեր եկեղեցի սբ 'ի գալս	231
Ղատաւոր արդարութեան հաս	183
Լմենայն երկիր տուք փառս այնմ	154
Իջեր տէր ողորմութեքով յաշխարհ	397
Ղալոց է միածինն փողով և փա	660
Բզբեզ անածինն որ վերօրհնիս 'ի	60
Իվերայ վիմի հաւատոյ շինեցեր	480

Որ յաթոռ փառաց բազմեալ 243

գձ

Վերաձգօղն երկնից մըշանջէ 246

	Արհօղդ ըզլոյս որպէս զօթոց այս	250
	Որ անսկիզբն յէռէ ես անծ	251
	Նկեալ 'ի փրկութի ազգի մարդ	256
	Արեգակն արդարութի քն ծագէլ	392
	Ի ձայն մեծի զուարթնոյն և 'ի հըն	667
	Այսօր գաբրիէլ ցնծութի երգեաց	34
	Այսօր ցնծան դասք հրեշտակաց	499
գձ	Ա երաձգօղն երկնից մըշտնջե	246
	Որ համագոյդ ես հօր և որդւոյ	392
	Որ երկայնամիտդ ես տէր քաղցր և	668
	Որ էութեդ ընդ հօր և սբ	43
	Այսօր ուրախացեալ ցնծան երկ	497
	Այսօր 'ի կատարութի անծային ընթ	252
գձ	Արծաթսիրութի մոլեալ յու	254
բձ	Որ նստիս 'ի քրօբէս անծ բանդ	241
	Րզքեզ օրհնեմք որ բաշխօղդ ես	237
	Սարսափելի հոշմոյ նման ահեղա	385
	Թագաւոր անմահ արարիչ յաւ	657
	Րզքեզ կոյս և մայր և բնակարան	37
	Այլաւինեցաք 'ի խաչ քո արարիչ	516
բձ	Պարգեւատուն ամենեցուն այսօր	274
	Որ թագաւորդ ես թագաւորաց քն	256
	Արծաթսիրութի մոլեալ յուդա	254
	Որ նստիս 'ի քրօբէս անծ բանդ	241
	Նոյն և նման հօր և որդւոյ, հո	384
	Ի ձայն փողոյ գալստեան քո տէր	657
	Օքեզ հայր յառաջ քան զյաւի	45
	Պողացաւ թշնամին ընդ յայտ	516

Լյսօր յարեալ 'ի մեռելոց	283	<u>աճ</u>
Բնդ լուսանալ միաշաբաթին	287	
Պատրանօք նախաստեղծին մերկա	289	
Բնդ կանայսն իւղարբերսն սուքեղ	290	
Որ տնձառ էութի՛ Տօրդ ես փառա	292	

Տոգոյ, Գալստեան հանգստեան : ասորո-աճաճի :

խաչի փառք

Յայս շաբաթուս օրհնութիւն յարութեան պէր
Երիհից ասա ի յայնէն, և զիհի Տոգոյ Գալստեան հան-
գստեան, ասորո-աճաճի և խաչի փառք

Լորոգեալ կղզիք առ ան եկեղէ	297	<u>դէ</u>
Լյսօր հրեշտակք 'ի բարձունս	285	
Յորժամ եկին 'ի գերեզմանն իւղա	369	
Լջ հրեշտակն յերկնից աւետա	371	
Հրեշտակք տէր որ զյարութին	573	
Իհարաշարժ աղբերէն անհատա	401	
Որ արարիչդ ես արարածոց հան	688	

Լսորո-աճաճի : խաչի փառք :

Համբարձաւ տէրն մեր յերկինս	355	<u>դճ</u>
Լհագին ճայնիւղ քոքս 'ի վերայ	351	
Փաւաբանակից հօր որդի որ վասն	348	
Օտնձառդ քոքս փառաւորեմք	840	
Լնեղակից բանդ հօր և եղելոց	352	
Լռաբերոյ աղաւնւոյ իջանելով	380	
Բարձրեալ թագաւոր յաւիտե	679	
Որ խոնարհեցար յերկնից անմեկ	478	

	Յընծայ այսօր փառօք միածնին	457
74	Ս'եծահրաշ այս խորհուրդ աւ	364
	Իշխանութիւն երկնից զարհուրե	357
	Լ'սօր հրեշտակք 'ի բարձունս ու	285
	Հրեշտակացն դասք յերկնից 'ի	373
	Յարուցեալ է տէրն 'ի գերեզմա	376
	'Ի համբառնալ բանին յերկինս և	401
	Որ 'ի հօրէ առաքեցար մարդասէր	690
	Լ'սօր բանն 'ի հօրէ անմեկնելի	26
	Լ'սօր նշան յաղթօղ երևեալ 'ի	506
78	Լ'աքելոյ աղաւնւոյ իջանելով	380
	Լ'նմահարար բաժակ հեղեալ	398
	Հոգին սբ էր միշտ և եղիցի զ	404
	Համբարձաւ տէրն մեր քս օրհնու	365
	Սամանակ դարձի իմոյ էհաս 'ի	678
	'Նոր սիօն ծնեալ մանկունք սբ աւ	6
	Բզբեզ որ հոգւով և հրով մաքրե	50
	Թագաւոր փառաց անհ հոգիդ	10
	Որ հաստատեցեր բանիւ զեկեղե	464
բճ	Լոյն և նման հօր և որդւոյ հոգիդ	384
	Հայր անսկիզբն որ վերօրհնեալդ	317
	Լ'նեղն 'ի հօրէ ծնեալ որդի յա	235
	Բոտ աւետեաց մարգարէին, որ	212
	Բանն առաքեալ 'ի հօրէ որ վառն մեր	46
	( ) օրհնեմք զբեզ անսկիզբն հայր յա	146
	Հնչմամբ փողոյ սաղմնսարանաւ և	149
	Հրեշտակային ճայնիւ օրհնեսցուք	656

Ուրախացիր սրբուհի գաբրիէլի	18	
Եւսօր երկնայիքն ուրախացան	388 •	<u>բկ</u>
Եւսօր աղբիւր գիտութեան	397	
( ) Երհնեցէք մանկունք ընդ երկ	458	
Իջեր տէր ողորմութեամբ յաշխարհ	397	
Որ օրհնէս ՚ի հրեշտակաց անդ	158	
( ) Երհնեցէք ըզտէր ընդ երկնայինսն	158	
Որ յանէից ստեղծեր ըզպաշտօ	536	
Թափալուոր խաղաղութեան որ քաղց	659 •	
Որ ողորմեցար ՚ի մեղս ծնեալ մարդ	4	
Երեգակն արդարութեամբ ծագեալ	392	<u>գճ</u>
Հոգիդ ճշմարիտ որ զանձային	403 •	
Որ ՚ի թէս թէթէս աննիւթ սա	403	
Որ տիրականա սա ՚ի քէն կարգեալ	160 •	
Ըզհայրն երկնաւոր օրհնեցէք ընդ	165	
Հոգի իմ յամօթամ ըզքեզ փառա	827	
Եւսօր գաբրիէլ ցնծութեամբ երգեաց	34	
Ենկիզբնական բանին հօր բնա	33 •	
՚Ի խաչանիշ փայտէն դղրդեցան	335	
Օ անըսկզբնաբար բընութեան ՚ի	395	<u>գկ</u>
( ) Երհնեմք ըզքեզ անսկիզբն հայր	140	
Օ անըսկիզբն ան զհայրն ամե	173	
Ենսկիզբն ան և թափալուոր երկ	175	
Որ ըզհօրն անութեամբ քն քն բորբո	162 •	
Ենատունկ խնկաբեր ծառ յանու	188	
Նառ կենաց տնկեալ յաղին սուրբ	5	
Ետառն վիմածին աղբիւր յորդ	675	
Ենածին խորան լուսոյ անվայրա	17	

—
դձ
—

Լ'նմահարար բաժակ հեղեալ յերկ 398

Լուաքելոյ աղաւնւոյ իջանելով 380

Ինքըն յինքեան նոյն միշտ ընդ 404

Համբարձաւ տէրն մեր յերկինս 355

Բնդ երկնայնոց հոգեղինաց դա 391

Լոյս 'ի լուսոյ 'ի հօրէ առաքեցար 50

Հայր անսկիզբն արարիչ յաւիտե 680

Լ'նսկզբն անհասանելի բնութի 470

Լուսաւորեաց երուսաղէմ, զար 465

—
դէ
—

Իհարաշարժ աղբերէն անհատ 401

Հոգեք հրեղինացն այսօր տօնեն 394

Լ'աբուր կենաց բաշխող շնորհաց 394

Իջեր յերկնից միածին անմեկնե 374

Օրհնեմք ըղբեղ անեղ անսկիզբն 220

Ս'ի անութի երրորդութի անբա 218

Հայր անսկիզբն բարեխնամ մար 687

Որ անտես և անքննին քառակեր 41

Լ'ջմիածինն 'ի հօրէ և լոյս փառաց 465

—
աճ
—

Լ'բեգականն արդարուէ ծագման 405

Հոգոյ Գալարեան: Հանգստեան: Լ'սրա-աճաճի :

Խաչի: Գոռոյ:

—
դէ
—

Օմարգարէ բարձրելոյն և զթա 415

Որ յորով այնէ ընարեցար յայ 470

Լ'յսօր ուրախացեալ սբ եկեղեցի 539

Լ'յսօր ցնծայ զուարճացեալ եկե 520

Լ'յսօր զիմանալի լուսոյն ծագողն 208

Լ'բանելի սբ մանկունքն որպէս 535

Տոգոյ Գալստիան : հանգստիան : ասարուածածնի :

և խաչի : Ժողով :

Ուլ երջանիկ տէր սբ գրեգոր սըր 419

Արմատ ճմարիտ անծային օրի

Արեգակն արդարութե ՚ի հայաս 576

Որ կոչեցեր զհեռացեալսն ՚ի հար 208

Աղբիւր կենաց բաշխող շնորհաց 394

Խնդրեմք ՚ի քէն թագաւոր վա 688

Իճածին սբ կոյս անապական աս 17

Լճաւորինն ՚ի հօրէ և լոյս վառաց 463

Որ ըզլոյս անճառ շնորհաց անծայ 428

Անդադար յերկինս օրհնաբանողք 536

Ուլ երանելիդ ամենեցուն տիեզե 78

Որ ըզհուր սիրոյ քո քս բորբոքե 556

Յիշեա զմեզ ան վրկիչ մեր յոր 623

Տոգոյ Գալստիան : հանգստիան : ասարուածածնի :

խաչի : Ժողով :

Ինձինք նըւիրեալք սիրոյն քսի 432

Տոգոյ Գալստիան : հանգստիան : ասարուածածնի :

խաչի : Ժողով :

Ի զքեզ քաղաք այ և տաճար անա 443

Այսօր նոր ժողովուրդք ընդ երկ 301

Որ անմարմնոց հոգեղինաց դասա 131

Թագաւորեաց ան ՚ի վերայ հե 30

Որ նախմաց իմաստութե տնօրի 71

Որ յերկնային զօրս անմարմնոցըն 287

	Յորժամ յերկնից գոչէ փողն	656
	Նոր խորանիդ արեգականն ար	299
	Սէղան քո տէր զօրութեց հաւա	482
աճ	Որ 'ի լերինն այլակերպեալ ցու	450
	'Ի տաճարի սրբուէ փառաց քոց	48
	Լ յսօր զանըսիիզբն բանն որ յա	229
	Օ թագաւորն փառաց քն որ վն	294
	Օ փառաւորեալն յամ արարա	708
	Ուրախէր յոյժ դուստր սիօնի	231
	Որ 'ի քրօբէական կառսրդ հանգ	383
	Չայն արկեալ կենարարին անձայ	650
	Սարմնացեալդ 'ի կուսէն նախա	66
բի	Ղառագայթ փառաց հօր որդիդ	455
	Որ պատուիրան ճշմարտութե	182
	(Օրհնեցէք ըզտէր ընդ երկնայինն	156
	(Օրհնութի 'ի բարձունս տնօրի	331
	Հաստատութի իմ լեր տէր և յոյս	723
	Լ յսօր երկնայինքն ուրախացան	388
	Գալոց է միածինն փողով և փա	660
	Ուրախէր մայր լուսոյ մարիամ	142
	Եկայք ժողովուրդք 'ի տաճարի	480
գճ	Լ յսօր որ էն 'ի յերկինս բան և	456
	Որ արարեր զօրութե զեմանա	160
	Որ տիրականս առ 'ի քէն կարգեալ	
	Օ թագաւորն քն օրհնութե երգով	341
	Յօրհնութի նոր օրհնեսցուք ըզտէր	392
	Լ րեգակն արդարութե քն ծագէլ	393
	'Ի ձայն մեծի զուարթնոյն և 'ի հըն	667

Որ յէութեդ էս ընդ հօր և սբ հո	40
Եւ յսօր ջընծան դասք հրեշտակաց	568
Ուրախ լեր սբ եկեղեցի քանզի քս	462
Եւ յսօր հրեշտակաց բազմութիւն	312
Որք արժանաւորեցայք ՚ի կոչումն	313
Եւ սաւորեաց երուսղէմ, զի հա	447
Եւ յսօր աստուածութիւն զուարճանայ, նոր	
Որ արարեր զօրութիւն զիմանալեացն	160
Որ ՚ի թէս թէ-թէս աննիւթ սա	403

Հանգստեան : աստուածութիւն : փառք :

Եւ յսօր ժողովեալ սրբոցն ՚ի միա	466
Եւ յսօր հրաշափառ կոչմամբ հո	475
Եւ յսօր ըզնախամօրն երկանց բար	475
Որ ՚ի բարձրութիւն երկնից բարձր	11
Ուրախ լեր մարիամ սբ անձաձին, զի	13
Սայր լուսոյ մարիամ սբ կոյս, որ	510
Եւ արատ կոյս անձաձին մարիամ	63

Հոգեւոր փառքեան : հանգստեան : փառք :

Եւ յսօր զանձառեղի ծնընդեան քո	471
Եւ ընդ քեւարսիին և օթարան	847

Հոգեւոր փառքեան : հանգստեան : փառք :

Եւ յսօր հրաշափառ կոչմամբ հոգեւոր	475
Նոր սիօն ծնեալ մանկունք սբ աւա	6
Ուրախ լեր մարիամ կոյս անապական	16
Սաղմուն, հրաշալի որ անցայտ էր	21
Եւ աւա խաղաղութիւն և արուսեակ	9

Ընծան մայր լուսոյ սբ կոյս լուսե	98
Ուրախացիր անծանին որ կուսուէց	38

Տոգ-ոյգալարեան : հանգստեան : փառք :

<u>բէ</u> Ի վերայ վիւրի հաւատոյ շինեցեր	480

Խաչըն կենարար որ եղև մեզ	492
Որ համագոյդ էս հօր և սբ հոգ	32
Ընդատումըն կառք անքըննելի	428
Որ յաթոռ փառաց նըստիս բանդ	327
Ուրախ լեր եկեղեցի սբ ՚ի գալըս	231

Տոգ-ոյգալարեան : հանգստեան : անգիտի : փառք :

<u>աճ</u> Որ զանարատ բազուկսքո՛րի խաչին	485

Տրաշակերտ և զօրեղ վայտ խա	512
Ընձառելի երևումն երևեալ	522
Օթագաւորըն փառաց քրիստոս որ	224
Բանդ որ ՚ի հօրէ իջեալ մարմնա	287
Դու յանձն առեր անըծ ելանել	750
Իխաչիլըն քո մեռուցեր ըզմահ	760
Յայգւոյդ անմահո՛ւն ճաշակե	

Տոգ-ոյգալարեան : հանգստեան : անգիտի : փառք :

<u>ձդ</u> Օրութի սուրբ խաչի քոքս որ	488

Թագաւոր քրիստոսու էակից հօր և	363
Որ կառաւ հօր զչարհարանս յան	348
Իխաչ ելեր բանդ անըծ մարմնա	446
Որ ՚ի յերկնից ՚ի հօրէ իջեր անըս	551
Որ մահու խաչին իւրոյ կենդա	836
Բոցով սըրամտու թեան քո քրիստոս	837

Որ փոխանակ դառնուէ տընկոյն 738

Հոգեւոյ Գալստեան, Հանգստեան :

Մայր լուսոյ մարիամ սուրբ կոյս որ 510

Խաչըն կենարար որ եղև մեզ 492

Սրբութի սրբոց շնորհեցեր 492

Ինչ քրիստոսի կաթուղիկէ եկէ 511

Լնուանեալ փայտ գիտութեան ըզ 487

Հոգեւոյ Գալստեան, Հանգստեան, ասարեւոյ ճիւղ :

Փառք :

Ուրախ լեր նբ եկեղեցի քանզի 494

Լյսոր հրեշտակաց բազմութիւն 312

Որք արժանաւորեցայք ի կոչումն 313

Լուսաւորեա երուսաղէմ զի հա 447

Լյսոր անուութիւն զուարճանայ, նոր 447

Հրաշափառ տեսութի ի կաթու 612

Հոգեւոյ Գալստեան, Հանգստեան, Լյսարեւոյ ճիւղ :

Փառք :

Լնապտու մն կառք անքննելի 500

Ի վերայ վիսի հաւատոյ շինե 480

Լնայք ժողովուրդք ի տաճարի 480

Որ ի յերկնից իջեր բանդ ան 323

Իջեր տէր և մարմնացար ի կուսէն 325

Լնեղին եղեալ մարդ, տեսեալ 725

Հոգեւոյ Գալստեան, Հանգստեան, ասարեւոյ ճիւղ :

Փառք :

Լնապական նբ ըզխաչն օրհնես 498

Եսօր խնդրի պատուական փայտ	515
Երաւինեցաք 'ի խաչ քո արարիչ	516
Իջեր յերկնից որդի ան ազատեցեր	310
Որ կամաւոր խաչելու թիւ քո տէր	216
Սանեաք ըզքեզ քս որ 'ի խաչին	713
Որ զանարատ բազուկս քո տարա	718
Տըւօղ խաղաղուէ քս որ զգատ	718
Տոգ-ոյգաւարեան , հանգստեան , ասպր-առճաճի ,	

Քառուս :

Որ ծագեցեր մեզ լոյս մեծ ըզ	504
Փայտ կենաց որ փոխանակ մա	486
Լնուանեալ փայտ գիտութեան	487
Լսակից հօր կամաւորութիւն եկիր	332
Յամբ բազում ողորմ անուայեա	333
Քս ան որ տարածեցեր զձեռս	335
'Ի խաչանիշ փայտէն դըրդեցան	335
Տոգ-ոյգաւարեան , հանգստեան , ասպր-առճաճի ,	

Քառուս :

Լշանաւ ամենայաղթ խաչելու	506
Սեղան քո տէր զօրութեանց հա	482
Իջեր յերկնից որդի ան և մարմնա	304
Որ խոնարհեցար յերկնից 'ի հայրա	304
Թագաւորեաց ան 'ի վերայ հե	309
Որ 'ի սկզբանէ իմաստութիւն հաս	448
Տոգ-ոյգաւարեան , հանգստեան , ասպր-առճաճի ,	

Քառուս :

Նրաշակերտ և զօրեղ փայտ խա	512

Ար զանարատ բազուկս քո 'ի խա	485
Սուրբ խաչն օգնական հաւատա	48
Ընձառեւոյ հօր էակից 'ի խաչ	295
Ար խոնարհեցար 'ի յերկնից եւ իջեր	292

Հոգեւորական , հանգստեան , աստուածածնի ,

801 Ժամեր :

Ար զաստուածային զօրութիւնդ քո	517
Ճրագ օրինացն մովսէսի լուսա	408
Ի յանասման ծովէն հօր գլխով	101
Ար հրաւիրեցեր զորդիս մարդկան	424
Քչ յիշատակ սրբոց մարտիրոսացն	612

Հոգեւորական , հանգստեան , աստուածածնի ,

Ի վերայ վեմի հաւատոյ առա	506

802 Ժամեր :

Ար զարդարեցին տնօրինարար	524
Ի մաքրագործ հոգւոյն անօթք	101
Ըստ րնդ երկնային զրուարթունան	423
Ար զարդարեալ գեղապանձ վայել	76
Ընդհանր ըզքեզ տէր բարեխօսու	559

Հոգեւորական , հանգստեան , աստուածածնի ,

803 Ժամեր :

Յաղթօղ եւ սուրբ հայրապետ նը	528
Ար ընտրեցար 'ի կոչումն առա	83
Յովսէփ քաջ բանաւոր հօտի տէր սբ	423
Ըստ րնդ ցնծայ եկեղեցի ընդ ան	431
Ըստ հրեշտակաց դասքն 'ի յեր	632

Լ. յօր ցընծան դասք առաքելոցն 396
Հանգստեան, աստուածածնի, և խաչի, փառք ։

բ Ը յանէից ստեղծէր ըզպաշտօ 537

Որ'օրհնիս'ի հրեշտակաց անդա 158

( ) րհնեցէք ըզտէր ընդ երկնայինսն 158

Յորժամ լգայցես բազում հրեշ 152

Լ. յօր ընդ հրակերպեան դասուցն 232

Լ. յօր աղբիւր գիտութեան բղխեալ 397

Սարսափելի որոտմամբ և ահագին 665

Լ. յօր ցընծան երկնայինքն և պար 5

Լնպատումն կառք անբըննելի խոր 500

գ Լ. յօր սըրբոց հայրապետացն ժո 540

Լ. յօր տօնէ եկեղեցի ուրախու 299

Լ. յօր զուարճացեալ տօնեն երկ 429

Հայրապետ սբ և անբիծ և ընտր 531

Օ անմարմնոցն ըզմաբրութիւն 638

Հոգւոյ փառքեան, հանգստեան, աստուածածնի ։

Լ. յօր ուրախացեալ ցընծան երկ 497

Փառք հօր ։

դ Լ երկնք ամենայն այսօր ցնծացէք 204

Լաքեա 'ի մեզ տէր 86

Լ. յօր ցնծայ եկեղեցի ընդ 431

Ուրախացան զօրք երկնից 529

Հոգւոյ փառքեան, հանգստեան, աստուածածնի

և խաչի փառք ։

Որ համանունն մեծին եղևայի	550	<u>ԳՃ</u>
Այսօր տօնէ եկեղեցի	209	
Այսօր զուարճացեալ տօնէն	429	
Հայրապետ սուրբ և անբիծ	531	
Որք արժանաւորեցայք	586	

Հոգւոյ Գալստեան , հանգստեան , ոտորում ծածկի ,

իւր խաչի Այսօր ուրախ փառք :

Սորահրաշ պսակաւոր և	571	<u>ԴԷ</u>
Ինչառեւի բանդ աստուած	577	

Հոգւոյ Գալստեան , հանգստեան , Աստուածածնի
և խաչի . Փառք :

Որ յառաջագոյն սահմանեցեր ըզ	577	<u>ԳԸ</u>

Այսօր ցնծան հրեշտակք ՚ի յեր	413	

Հրաշափառ աստուած և միշտ բարե	421	

Որ հրաւիրեցեր զյառաջագոյն	543	

Այսօր ժողովուրդք որք ՚ի հեթանո	520	

Հոգւոյ Գալստեան , հանգստեան , ոտորում ծածկի ,

Որ հաստատեցեր բանիւ զեկեղեցի	464	

Փառք հօր :

22

աձ	շարականք	ՃԷ	104 .	հարցք	ԽԷ	22
ակ	շարականք	պԺ	809 .	հարցք	ԺԺ	19
բձ	շարականք	ճԸ	88 .	հարցք	Ի	20
բկ	շարականք	ղԸ	98 .	հարցք	Ժ	10
գձ	շարականք	ճԺԺ	119 .	հարցք	ԼԴ	26
գկ	շարականք	ճԶ	86 .	հարցք	Ժ	10
դձ	շարականք	ճՏԷ	175 .	հարցք	ԼԵ	35
դկ	շարականք	ճԾԶ	656 .	հարցք	ԼԵ	55
Լ	Խնին բովանդակի շարականք ուպԺԲ.					1812

Լիւսնայ խաւից շարախնայ .

Հէշտ՝	ողորակ՝
փռւշ՝	խոււնձ՝
բուծ՝	ծուկն՝
պարուշկ՝	ծնկներ՝
երկար՝	ձակորձ՝
սուշ՝	էկորձ՝
սուր՝	կրկներկար՝
Թուր՝	հուհայ
ԹաշԹ՝	փաթուծ՝
բենկորձ մեծ՝	զարկ՝
բենկորձ փոքր՝	խուժ՝
վերնախաղ մեծ՝	բարբաշ՝
վերնախաղ փոքր՝	խեհորձ՝
ներքնախաղ մեծ՝	կետերկար՝
ներքնախաղ փոքր՝	խոսրովային՝
կուռ՝	կրկնողորակ՝
մենկորձ՝	կիսամեն՝
ճիւղերկար՝	

Ս ասն անասնէլայ խալից շարախնայ .

( ) Ըհնեսցուք ըզտէր զի փառօք է փառաւորեալ

ահ Օ՛րհնէսցո՛ւք ըզտէ՛ր զի փառօք է փա-
ռաւորեալ

բճ (՛)րհնէսցուք ըզտէ՛ր զի փա՛ռօք է փա-
ռաւորեալ

բհ Օ՛րհնէսցո՛ւք ըզտէ՛ր զի փառօք է փա-
ռաւորեալ

գճ Օ՛րհնէսցո՛ւք ըզտէ՛ր զի փա՛ռօք է փա-
ռաւորեալ

գհ (՛)րհնէսցուք ըզտէ՛ր զի փառօք է փա-
ռաւորեալ

դճ (՛)րհնէսցո՛ւք ըզտէ՛ր զի փառօք է փա-
ռաւորեալ

դհ (՛)րհնէսցո՛ւք ըզտէ՛ր զի փառօք է փա-
ռաւորեալ

ստ (՛)րհնէցէք մանկունք ըզտէ՛ր և օրհնէ-
ցէք զանճո՛ւնը՛ն տեառն

Լ ի՛ւսապս՛յծա՛ն

Չայնափեպ այսպէս արտ :

Կալ ՚ի Օլատկէն մինչև ուրես և երթ
ը. ը. և որ մնայ տուր ձայնիցդ ան ան. ըս
կսեալ յառաջին ձայնէն. և ուր թիւն
դադարի. յայնմ ձայնուոյ իցես. բայց
զգատկի օրն ևս զհետ կալ :

Եւ յայնք էն այսպիսի :

Լուսինն ձայն ա : Երրորդ ձայն գ :

Լուսինն կողմ. ա : Սառ. գ :

Երկրորդ ձայն Բ : Չորրորդ ձայն Դ :

Լուս. կողմ. Բ : Սերջ. Դ :

ժամանակագրութիւնի սրբոց վարդապետաց հեշի-
նակաց շարահանաց:

Սուրբն Իսահակ	426
Սուրբն Սեորովայ	436
Սուրբն Սովսէս խորենացի	441
Ստեփաննոս սիւնեցի Մ	441
Սուրբն Յօհան մանդակունի	480
Տէր Կովնտաս	618 կէ
Լնանիա շիրակացի	661 ճԺ
Սուրբն Իսահակ ճշմարտացի	703 ճԺ
Սուրբն Յօհան օրհնացի	720 ճկԺ
Ստեփաննոս սիւնեցի Բ	728 ճՅէ
Պետրոս գետադարձ	1019 նիւ
Գրիգոր մագիստրոս	1044 նղ
Յակոբ վարդապետ խանահնեցի	1083 շԼԲ
Գրիգոր վկայասէր եղբայր շնորհալոյն	1113
Յովհաննէս Սարկաւազ վարդապետ	1117
Սուրբն Ներսէս շնորհալի	1166 ոԺե
Ներսէս Լամբրօնացի	1181 ոՂ
Գրիգոր սկեւռացի	1204 ոԺդ
Խաչատուր վարդապետ Տարօնա	1205 ոԺդ
Վարդան վարդապետն մեծն	1251 չ
Յակոբ կղայեցի	1298 չԺէ
Յովհաննէս վարդապետ պլուղ	1282 չԼէ
Կիրակոս վարդապետ Եղնկացի	1478 ջնէ

